

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

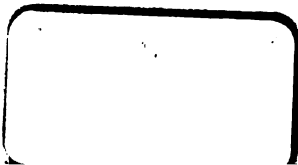

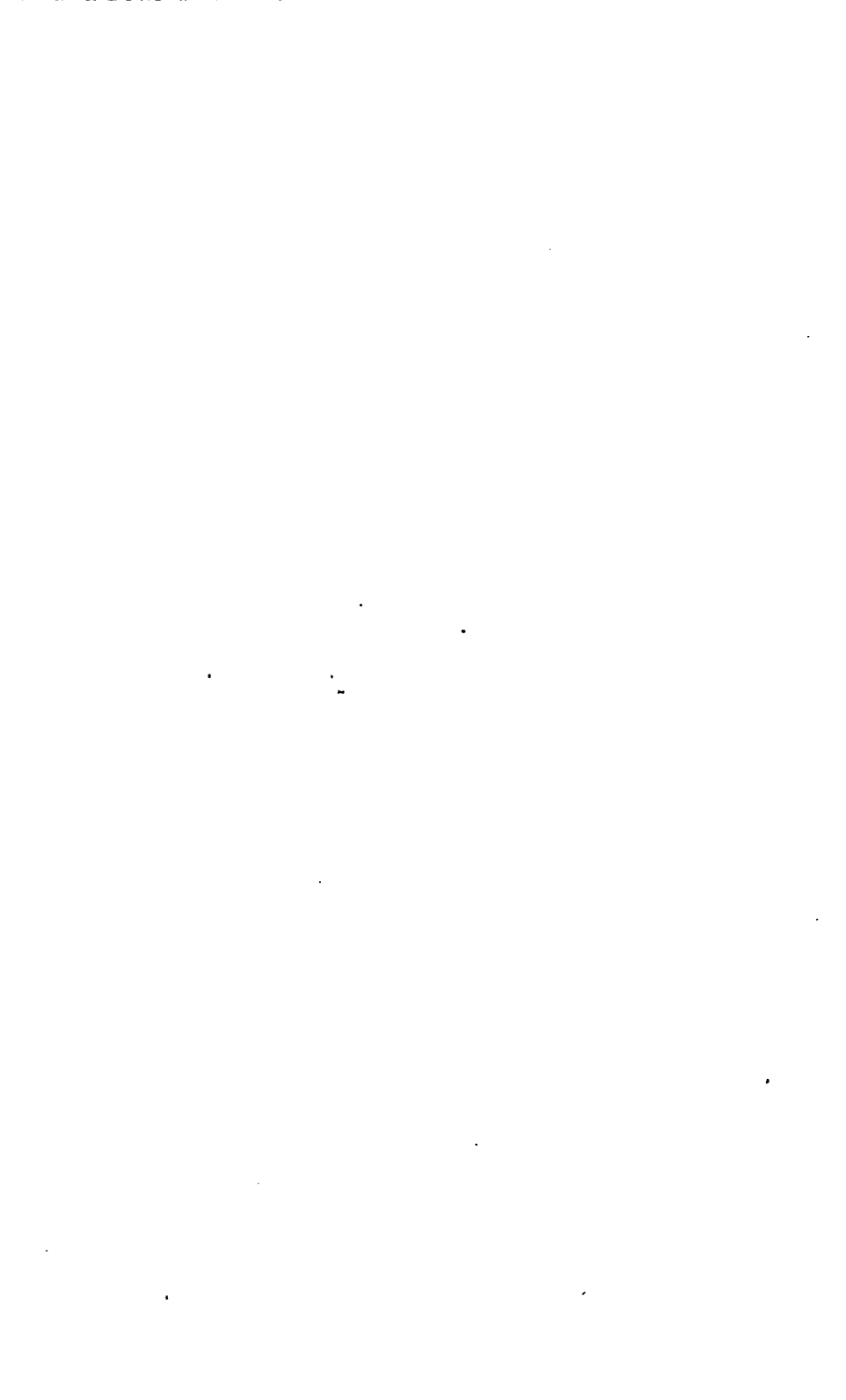
C 551.1

**Harvard College
Library**

**FROM THE FUND GIVEN BY
Stephen Salisbury
Class of 1817
OF WORCESTER, MASSACHUSETTS
For Greek and Latin Literature**

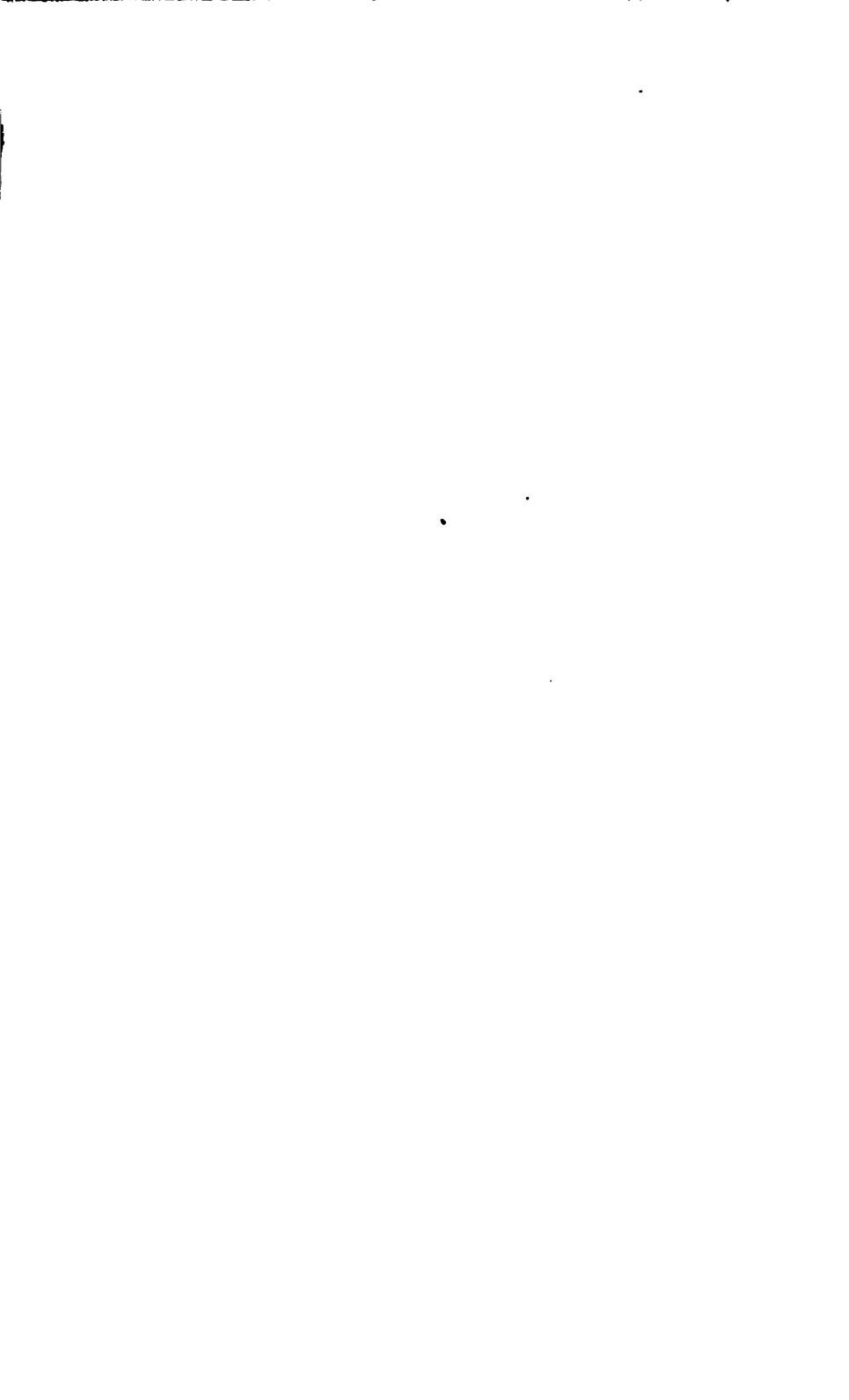

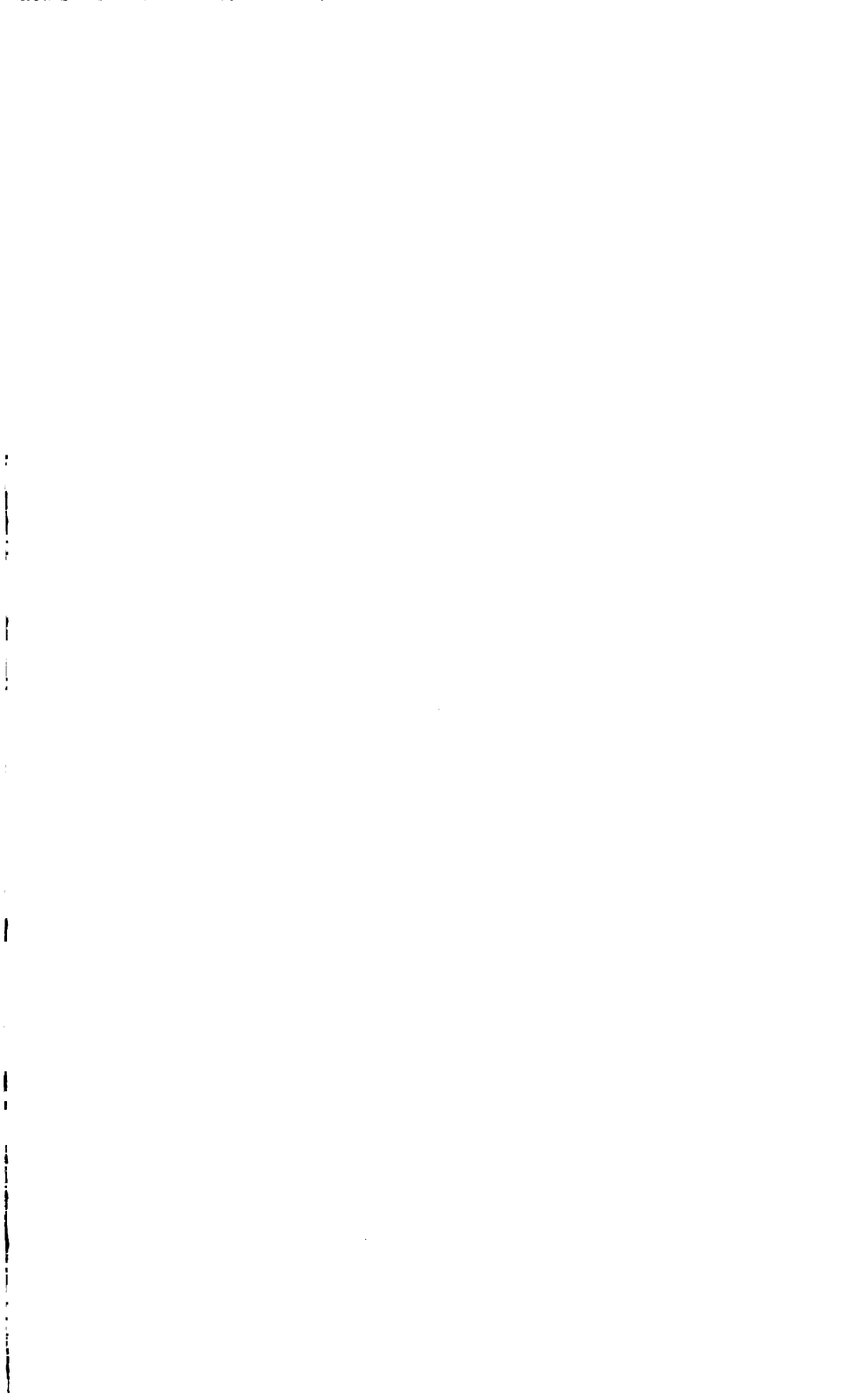

o

CORPVS
SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM
LATINORVM

EDITVM CONSILIO ET IMPENSIS
ACADEMIAE LITTERARVM CAESARAEAE
VINDOBONENSIS

VOL. XXXV

EPISTVLAE
IMPERATORVM PONTIFICVM ALIORVM
INDE AB A. CCCLXVII VSQVE AD A. DLIII DATAE
AVELLANA QVAE DICITVR COLLECTIO

EX RECENSIONE

OTTONIS GVENTHER

PARS II

EPISTVLAE CV—CCXXXIII. APPENDICES. INDICES.

PRAGAE
F. TEMPSKY

VINDOBONAE
F. TEMPSKY

LIPSIAE
G. FREYTAG

MDCCLXXXVIII.

EPISTVLAE

IMPERATORVM PONTIFICVM ALIORVM

INDE AB A. CCCLXVII VSQVE AD A. DLIII DATAE

AVELLANA QVAE DICITVR COLLECTIO

RECENSUIT COMMENTARIO CRITICO INSTRVXIT
INDICES ADIECIT

OTTO GVENTHER

PARS II

EPISTVLAE CV—CCXXXIII. APPENDICES. INDICES.

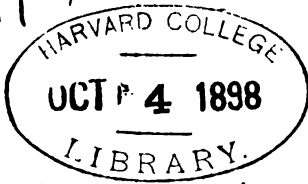
PRAGAE
F. TEMPSKY

VINDOBONAE
F. TEMPSKY

LIPSIAE
G. FREYTAG

MDCCLXXXVIII.

~~22 1/2. 117~~
C551.1

Solicitor fund.
(II)

Typis expressit Rudolphus M. Rohrer, Btunae.

157
1

MONITVM PRAEVIVM.

Posteriori huic editionis meae parti fere nihil habeo quod praemittam, sed animaduertas uelim ea, quae de compositione ac fontibus collectionis Auellanae propediem me alio loco explicaturum esse anno 1895 promisi (cf. partis I prolegom. p. III), cum aliis quaestiunculis ad eam collectionem pertinentibus iam paucis mensibus post in lucem emissa esse libello quem inscripsi 'Avellana-Studien' (= Sitzungsberichte der Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien, Philos.-histor. Classe. Bd. CXXXIV no. V, Wien 1896). quem quidem libellum quicumque hac editione uti uult, facere non poterit quin et ipsum semper adhibeat; ea enim quae illic exposui, rectius inseruissem ipsis huius editionis prolegomenis. quod ne facerem, ut iam alio loco dixi, solae obstabant harum paginarum angustiae. summo uero gaudio gratoque animo agnosco et priorem editionis meae partem et ea quae libello illo non solum ad Auellanam collectionem sed etiam ad totam rem diplomaticam sedis apostolicae ineuntem pertinentia exposui ab eis certe, qui harum rerum periti sunt, una uoce approbata esse. quod ipsum fore ut eueniat spero de hac editionis parte posteriore simulque de toto meo opere, cui decem fere annos ut non sine magno labore ita semper uero animi gaudio incubui.

Iam uero nihil restat nisi ut pauca, quae aut ipse commisi aut typhotheta, breuiter adnotem. p. 42₂₅ corrigendum erat medicabantur obtritioni (λωτρο σύντριμμα LXX). — 48₁₉ leg. sublimitas. — 63 linea 3 adnot. leg. 11 uobis Meyer. — 66₁₆ et 18 tenenda erat forma Aptonius (cf. indicem personarum s. v.). — 68₂₄ leg. praesertim. — 101₄ leg. summo uimus. — 110₆ leg. coetu. — 112₂₃ leg. quanta. — 112₂₈ leg.

offerre. — 119 linea 2 adnot. leg. corr. α . — 123₁₉ leg. excitarat. — 224₂₀ leg. suggestionem. — 235₁₈ leg. poposcistis, sed cod. V exhibet poposcitis. — 240₂₂ leg. sensu. — 253 lin. 1 adnot. leg. 1 Cap. XVIII. — 253 lin. 4 adnot. leg. 30 Matth. 3, 17. — 254 lin. 1 adnot. leg. 4 Matth. 3, 17. — 308₈ temere inserui synodo, cf. indicem rerum et uerborum s. v. ellipsis. — 312₁ uerba sunt Leonis ep. 79 tom. I col. 1036 ed. Ball. $\sphericalangle$ 326₁₃ leg. propter. — 327₂ leg. uestri. — 348₁₂ leg. pietate. — 459₂₇ uerba sunt Ciceronis, de domo § 127. — 520₆ leg. contra. — 526₁₀ distinguendum subter adiecimus (cf. 641₁₆). — 578₂₅ leg. in his. — 605₆ leg. apostolum. — 699₃ leg. occasione. — 714₁₃ tenendum erat Filomeleensis. — 747₁ leg. prasinus. — 748₂₇ et 749₂ scribendum erat Ichthyophagis, cf. indicem personarum s. v. — 763₁₈ tenendum erat Mosi, cf. 770₂₉. — 767₃ nominatiuus Iudas inse-
rendus erat, cf. indicem personarum s. v. — 775 lin. 6 adnot. leg. formae.

Scriebam Gedani Kal. Iul. 1898.

O. Günther.

(105.)

SACRO ET BEATISSIMO ET COMMINISTRO PATRI HORMISDAE DOROTHEUS IN DOMINO SALUTEM. Ait quodam loco cuncta beatissimus diuinorum praeceptorum promens miracula Salomon, sicut aqua frigida animae sitiendi suavis, sic benignum nuntium longinquis ex terris, et sacer Dauid spiritalem pulsans lyram psallit: quam speciosi pedes eorum, qui euangelizant bona! sed equidem et uos cunctos † dicetis. quid 2 autem sic est animae hominis suaue aut quid ita impinguat 10 ossa quam specioso nuntio cognoscere uerae pacis nutritorem et rectae numquam errantem propugnatorem fidei ad ecclesiarum sanctarum transire gubernacula et tamquam ex arce quadam ad consensum rogare dispersa et continuo quidem in principatum suae sedis festinantis membra ecclesiae, quae

3 Prou. 25, 25 7 Esai. 52, 7 (cf. Nah. 1, 15 et Rom. 10, 15)

105. *Dat. simul cum ep. 107 a. 515 die 12 Jan. per Patricium; accepta eiusdem anni die 28 Mart. De tempore omnium fere quotquot Auellana collectio continet epistularum aut ab Hormisda aut ad eum datarum adcuratius egi in commentatione 'Beiträge zur Chronologie der Briefe des Papstes Hormisda' = Sitzungsber. der kais. Akademie der Wissensch. in Wien, philos.-hist. Classe CXXXVI (1892), XI. Epist. 105 edd. Car. I² 438; Bar. ad a. 515, 8; Collect. Concil.; Thiel 743. 2 coministro V 3 beatissimis V, corr. a² 4 diuinorum] uiuorum Va: alias 'diuinorum' in margine a², unde diuinorum receperunt codices ex a descripti 5 post suavis del. est traducta lineola V man. 1: recepit est a eiusque familia 8 sed V: sic a⁴ uos V: nos a² cunctos del. a² dicetis Va: dicens ut uidetur a², docens Car., <beatos> dicetis dubitanter Hartel; desperaui de sanandis uerbis sine dubio grauiter corruptis 9 sic est Thiel: sicut V quid V 10 uerae o: uir Va, uere a² 11 errantem scripsi: errantes V, quo seruato propugnatores o² 13 rogare V: als 'congregare' suprascripti a², unde deus (d^s pro als) congregare rogare o, deum congregare (del. rogare) o², dei congregare Car. 14 tuae Bar. festinantes V, correxi sublata uulgata ante membra interpunctione*

uobis Christus et deus noster credit uenerandi patris supplicationibus annuens, contemnentia prius concordiam ad unitatem uenire et præcedentem diuisionem atque inuidiam uestrae tantum ordinationis perimere calculo et nunc in concordiam atque serenitatem constare omnem terminum sanctae illius 5
 3 ecclesiae? haec <di>dicimus non ante multa spatia temporis, sperabam autem et antiquam consuetudinem cognoscens ecclesiae et uestrum audiens socialem atque inreprehensibilem morem uestris litteris firmiora atque manifestiora cognoscere. sed quia tempore hiemis ad haec uos implenda retentos esse 10
 considerauit et aptum atque debitum fuit et plenam et dei amatricem caritatem etiam scripulosa transire, scribo atque alloquor beatum uestrae sanctitatis caput, significans conlaetari beatae sedi sacratissimi Petri apostoli, quod tali regitur manu, quae suscepit principem, non qui honorem raperet sed 15
 qui raperetur ab eo et, sicut multiplex tradit sermo ac nos ita habere credimus, nutritorem pacis et rectae fidei certatorem et humanitate mentis et caritate, quae circa cunctos 4
 est, tamquam pretiosis lapidibus coronatum. etenim cuncta te uolo uenerande pater agnoscere, quod ex antiquis sanctis 20
 ac uenerandis patribus suscipiens illius beatae sedis affectum et hunc tamquam paternam sortem custodiens addere hoc opto atque festino, ut ueniat in hoc studio terminus utilis humanitate quidem domini et dei nostri Iesu Christi, intercessionibus autem in cunctis beatissimi apostoli Petri et in 25
 omnibus sapientissimi Pauli, ut uenerandae eorum sedi et tuae beatitudini iuste debitus honor custodiatur atque reddatur, ut

1 patri *V*, corr. α^2 : fratris *Bar.* 3 praecedentem *V*, corr. α^2
 4 clanculo *V*, corr. *Bar.* concordia atque serenitate *Thiel* 6 dicimus *V*, corr. *Bar.* 7 antequam *V*, corr. ρ^2 8 uestrum *o et a man. rec.*: *ur V* 9 <ex> uestris *Bar.* firmior *V*, corr. α^2 12 scripulosa *a man. post* . 14 <nos> beatae *Bar.* beati *V*, corr. *Car.* sedis *V* 16 qui ρ^2 : quia *V* ac scripsi: haec *V*, et *Bar.* <se> habere *Bar.* 18 humilitate (*sic!*) . . caritate . . coronatum *Bar.*: humanitatem . . caritatem . . coronantem *V* 21 affectu *V*, corr. ρ^2 23 ut ρ : et *V* 27 honore *V*, corr. *ras. man. post. a*

uestris temporibus uelut secundum principatum sedes apostolica honore congruenti suscipiat et omnis discordia recedat ex ecclesia omnium nostrum catholica uoluntate, domini etiam et dei nostri Iesu Christi, et Nestorium et Eutythen impios
 5 et horum seruantes dogmata et qui istorum fuere sectatores aut extant et omnem haeresim anathematizantium semper et rectam atque incontaminabilem fidem inconcussam tamquam anchoram certam atque firmam tenentium et paratorum ad pacem, nullo, quod absit, impediante, praesertim uenerando
 10 capite uestro, sicut didicimus, homines contentiosos horrente, quibus et uita et esca est sacerdotum dei inter se altercantium separatio, ut non ab omnibus uelociter cogniti tamquam lupi in uestimentis ouium facile ab apostolica ecclesia repellantur. ista nunc scripsi beato capiti uestro per Patri- 5
 15 cium spectabilem, communem filium, et consuetudinis affectu superans rationem et circa illam beatam sedem caritate deuinctus et omni die uidere desiderans congruentem atque debitam uenerationem ei seruari. scribe igitur, in cunctis 6
 20 beate, tamquam unianimi atque optanti animam quoque offerre pro fide orthodoxa et ecclesiarum pace sanctarum et ut custodiantur uenerandae sedi in omnibus beati Petri conuenientia. quod facile fiet ordinata unitate cunctorum et omnium ad uos tamquam ad firmum festinantium portum; diuisiones etenim et cetera contemnere consuerunt et ordini decentia
 25 non seruant. omnem fraternitatem, quae est uestrae sanctitati coniuncta, ego et qui mecum sunt multum in domino salutamus. ET ALIA MANU: Saluari me in domino orate, sanctissimi et beatissimi patres! Accepta epistola Dorothei epi- 7

13 cf. Matth. 7, 15

1 nostris *Car.* sedis apostolicę *V*, *correxī* 2 honore congruenti *V*, *corr. p:* honorem congruentem *a*² 3 ex ecclesia *scripsi:* et ecclesię *V* 9 nulla *V*, *corr. Bar.* uenerando capite *p:* uenerandi capiti *V*, uenerando capiti *o* 10 horrentes *V*, *corr. Bar.* 14 repellantur *V* 15 expectabilem *V*, *corr. p:* uirum spectabilem *Car.* 19 uni animi *V:* unianimi *a*² 21 uenerande *V* 24 et cetera *temptauī:* et contra *V*, contra *Bar.* 25 sanctitatis *V* 26 (et) ego *Bar.* 27 manu *o*²: manus *V*, manus *a*

scopi Thessalonicensis ecclesiae missa per Patricium u. s. sub die V. Kal. Apr. Florentio u. c. cons.

(106.)

DILECTISSIMO FRATRI DOROTHEO HORMISDA. Ubi caritatis interest seruare praecepta, etiamsi aliquid tale eueniat, quod cuiuslibet possit animos commouere, tamen, ut ea, quae <de> concordiae conseruatione praediximus, debeant custodiri, oportet aequanimiter praetermitti, quia utique, si quid ignorantia tale proueniat, excusationem potest de ipsa simplicitate recipere. suam deus noster ecclesiam propria ordinatione constituit et, 10 quod diuinis praeceptis noscitur esse dispositum, nullatenus poterit praeteriri. cuius notitiam uel scientiam te non cognoui ignorare: in faciendo namque bona laudantur et tunc uerborum cultus ornatur, quando sibi conuenientia rite coniungit. litteras siquidem per Patricium filium nostrum spectabilem uirum tuae suscepimus caritatis, in quibus sperabamus opus plenum et probabile reperire, ut nihil esset, quod ab 3 integritate unitatis secerneret. sed quia in his ipsis hunc promittis affectum, qui nos <ad> hoc <quod> praediximus possit specialiter prouocare, domino nostro preces effundimus, 20 ut ipse, cuius et causa tractatur, abstersis uel amputatis uniuersis scandalis ex ecclesia sua sub uno consensu et parili faciat fide conexos nec in sacerdotibus suis quicquam reperiri patiatur, quod cuiuslibet aut odiis propriis aut inanibus intentionibus aut hominibus in iniuriam dei, quod nefas est, uelle 25

2 die] d o: et V Kl ap V

106. Dat. (simul cum ep. 108) a. 515 die 4 Apr. per Patricium; respondet epistulae 105. Edd. Car. I² 440; Collect. Concil.; BTA I 370; Thiel 746. 5 quos V, corr. o 6 de inseruit ρ^2 7 conuersatione V, corr. ρ^2 8 p̄termitti V 10 noster *compendio* ut *pinxit* V et ρ^2 : ut V 12 cognoui *scripsi*: cognouit V, conuenit ρ^2 13 laudamur *Edit. reg.* 14 *fort.* conuenientia <facta> 16 sperabamus *Const.*: speramus V 18 *fort.* integritate <te> 19 ad et quod *inseruit* o 21 causæ V, corr. o 22 ex ρ^2 : et V 23 repperiri V 24 *sq.* patiatur quo . . intentionibus hominibus . . uelint placere . . contemnentibus . . possint *Thiel*; *at ferri possunt tradita quamuis satis contorta* 25 iniuria V, corr. o nefa V, corr. o

placere et non magis uniuersa secundum beatum apostolum saecularia contemnentem ab spe non possit exorbitare futura. hortor propter commune remedium, inuito pro salute fidelium, 4 propter generalem suadeo medicinam. quis namque contentus est hos uidere diuisos, quorum potest unitate gloriari? unde opus est labore communi, ut hoc, quod a patribus nostris accepimus, conseruantes securi de his in illo diuino possimus asstare iudicio.

(107.)

10 VICTOR ANASTASIUS PIUS FELIX INCLITUS TRIUMPHATOR SEMPER AUGUSTUS HORMISDAE SANCTISSIMO AC RELIGIOSO ARCHIEPISCOPO ET PATRIARCHAE. Beatitudini uestrae non putamus ignotum, quod pro temporis qualitate loquendum atque tacendum etiam diuinae scripturae prouida est ammonitione dispositum. ex-
15 actum proinde silentii tempus incitamenta nobis loquendi concessit atque ideo oportunum esse perspeximus, quae apud nos sub religionis specie commouentur, auditui uestro committere. ante hoc siquidem durtia eorum, quibus episcopatus, 2 quem nunc geritis, erat sollicitudo commissa, temperare nos a transmittendis faciebat epistolis; nunc autem currens de
20 uobis suauis opinio ad memoriam nostram bonitatem paternae affectionis adduxit, ut illa requiramus, quae deus et saluator noster sanctos apostolos diuino sermone docuit ac maxime beatum Petrum, in quo fortitudinem ecclesiae suae constituit.

1 Tit. 2, 12 13 Eccl. 3, 7

2 ab V: a o 3 inuita V, corr. o 4 contemptus V 7 securi de his scripsi: secundè his V, secum Coust., secure Thiel

107. Dat. (simul cum ep. 105) a. 515 die 12 Ian. per Patricium; accepta eiusdem anni die 28 Mart. Edd. Car. I² 437; Bar. ad a. 515, 3; Collect. Concil.; Thiel 742. Ex hac epistula et ea, quae sequitur, nonnulla eaque hic illic a V discrepantia adfert Petrus Crassus in libello a. 1080 Henrico IV oblato (ed. L. de Heinemann, Mon. Germ. hist., Libell. de lite imper. . . I p. 437). qua de re uide, quae exposui in Proleg. cap. I sub fine 11 religiosissimo Crass. Car. 17 comittere V 19 comissa V 20 transmitendis V currens ex currentium corr. V 22 affectionis (uestrae) Crass. 24 beatissimum Crass.

- 3 his igitur præfatis initiis hortamur, ut ad ea, quæ de Scythiæ partibus mota sunt, unde et concilium fieri conuenire perspeximus, mediatorem se apostolatus uester faciat, ut contentionibus amputatis unitas sanctæ restituatur ecclesiæ.
- 4 nobis autem omnia optata præstantur, si orationibus uestris et frequenti paginarum allocutione nostri memores fueritis. Data pridie Idus Ian. Constantinopoli et accepta Anthemio et Florentio uu. cc. cons. V. Kal. April. per Patricium.

(108.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. Gratias supernæ uirtuti, quæ p̄r uestrae pietatis affatus diuturnum dignata est terminare silentium, tale præstans colloctionis exordium, ut et de uestrae clementiæ prosperitate laetemur et ad unitatem deo donante reuerti posse sanctam confidamus ecclesiam. hoc opus supernæ clementiæ, hæc et decessorum nostrorum fuit semper oratio, quos etiam rerum actus paternæ traditionis ministros et rectæ fidei declarat fuisse custodes. pax est enim totius bonitatis initium, qua nihil, quantum ad catholici fidei cultum, ualidius, nihil aestimari oportet excelsius: <pro> hac scilicet et facere cuncta et sustinere conuenit, qui sanctarum scripturarum probabilis cupit esse discipulus; hanc omnium bonorum matrem et nutricem Christum

1 igitur V: ita Crass. initiis om. Crass. deinde sic pergens: hortamur synodale concilium fieri, cui mediatorem se apostolus uester faciat, ut contentionibus omnibus amputatis unitas sancta sanctæ restituatur ecclesiæ scythiæ V 3 uestri V, corr. o 5 sic V, corr. o

108. Dat. (simul cum ep. 106) a. 515 die 4 Apr. per Patricium; respondet epistulae 107. Edd. Car. I^o 438; Bar. ad a. 515, 14. Collect. Concil.; Thiel 745; de Petro Crasso uide, quæ subnotauimus ep. 107. 10 Hormisda Anastasio Augusto V: Gloriosissimo et clementissimo filio Anastasio augusto Hormisda Dei gratia patriarcha Crass. gratias <agimus> Crass. 11 affatus o Crass.: affatus V 15 nostrorum Car.: nestorium V, uestrorum o 17 declarant Bar. 18 initium V: quies Crass. quantum V: unquam Crass. 20 <pro> hac o: ac V, hanc Crass. et facere cuncta et scripsi: facere et cuncta et V, facere et cuncta Car., et facere et Crass. 21 sacrarum Crass.

dominum nostrum his constat praedicasse discipulis dicentem:
 pacem meam do uobis, pacem relinquo uobis. quam 4
 uos religiosi cura propositi domino adspirante prouidentes de
 orthodoxae concordia cogitatis ecclesiae in beati apostoli Petri
 5 reuerentia diuina specialiter praecepta seruantes. quae res
 maiorem superni fauoris defensionem uestro procurat imperio;
 recte enim oblata deo ueneratio inexpugnabilem deuotis men-
 tibus murum defensionis indulget. proinde omnipotentem 5
 deum fuis precibus exoramus, ut qui uobis studium quae-
 10 rendae ecclesiarum pacis indulsit, ipse quoque sub consecra-
 tione catholicae fidei desiderio uestro super hac parte praestet
 effectum. praeterea directis ad nos sacris affatibus comme- 6
 morationem sancti concilii facere pietas uestra dignata est.
 de qua re tunc plenissimum poterimus praebere responsum,
 15 dum causam congregationis nos uolueritis euidenter agnoscere.
 nunc uero quia praestante domino nostro data est facultas
 alloquio, congrua ueneratione debiti praebemus sermonis
 officia. Data prid. Non. April. Florentio u. c. cons. Per
 Patricium.

(109.)

ANASTASIUS <AUGUSTUS> HORMISDAE PPAE. Omnibus negotiis
 diuinae res praeponendae sunt; deo etenim omnipotente
 propitio rem publicam et conseruandam et meliorandam esse

2 Ioh. 14, 27.

1 his V: suis *Crass. Car.* dicens *Crass.* 10 conseruatione *Bar.*
 15 dum V: cum *Bar.* uoluerit *Bar.* 18 NONAS APRILIV V per
 Patricium V *charactere minutiore ita in margine, ut potius ad titulum*
epistulae 109 pertinere uideri possit. quod ideo fieri nequit, quod Patri-
cium cum epistula 107 demum die 12 mensis Ian. anni 515 Constantino-
polim reliquit, epistula autem 109 iam die 28 Decembr. anni 514 data est.

109. *Dat. a. 514 die 28 Dec. per Seuerianum; accepta a. 515 die*
14 Mai. Edd. Car. I² 440; Bar. ad a. 514, 43; Collect. Concil.;
Thiel 741. Imitatus est Anastasius epistulam Valentiniiani et Mar-
ciani, qua inuitant episcopos ut Nicaeam conueniant (= Spicil. Cas.
I p. 33). 21 Augustus addidi ex Indice generali (Prolegom. cap. I)

2 confidimus. quia igitur dubitationes quaedam de orthodoxa
 religione in Scythiae partibus uidentur esse commotae, id
 specialiter clementiae nostrae placuit, ut uenerabilis synodus
 in Heracleotana ciuitate prouinciae Europae celebretur, qua-
 tenus concordantibus animis et omni ueritate discussa uera 5
 fides nostra orbi terrarum omni manifestius innotescat, ut
 3 deinceps nulla possit esse dubitatio uel discordia. quapropter
 sanctitas tua cum quibus sibi placuerit reuerentissimis epi-
 scopis, quos de ecclesiis sub sui sacerdotii cura constitutis
 idoneos et instructos erga orthodoxam religionem esse proba- 10
 uerit, ad praedictam Heracleotanam ciuitatem intra diem
 Kalendarum Iuliarum uenire dignetur. Data V. Kal. Ian.
 Constantinopoli Senatore u. c. cons. Accepta prid. Idus
 Maias Florentio u. c. cons.

(110.)

15

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER SEUERIANUM. Bene cle-
 mentia uestra confidit, sicut datis ad me gloriosis designauit
 affatibus, quod rei publicae uestrae specialiter proficiat, si
 negotiis omnibus orthodoxae fidei causa praeponatur. haec est
 enim, uenerabilis imperator, de suscepto moderamine rectoris 20
 cura salubrior, ut eius sibi fauorem per opera bona conciliet,
 2 qui uniuersum et tribuet et reget imperium. proinde me
 quoque et domino nostro Iesu Christo conuenit supplicare,
 ut qui de ecclesiae suae concordia pietatem uestram cogitare
 uoluit, hunc super hac parte concedere dignetur effectum, 25
 quatenus temporibus uestris orthodoxa fide praeditus uniuersus
 terrarum orbis exultet. de his uero, quae pro synodali con-

1 quia o: qua V 4 areocleotana V, corr. o² 9 quos o: quod *com-
 pendio pictum* V 11 eracleotanam V die V, corr. o 14 *MIAS* V
 110. *Dat. a. 515 die 8 Iul. per Seuerianum; respondet epistulae*
109. Edd. Car. I² 441; Bar. ad a. 515, 16; Collect. Concil.; BTA
*I 371; Thiel 747. 16 per Seuerianum *minutiore caractere in ipso**
uerborum ordine V 22 tribuit et regit *Bar.* 23 et *fort. delendum*
 24 qui de o: qui d V

gregatione praecepistis, quid fieri oporteat, per fratres et
 coepiscopos meos, qui propere subsequenter, gloriae uestrae
 insinuanda mandauit, quorum suggestione, si diuinus fauor
 mea uota prosequitur, competentius poteritis uniuersa cogno-
 5 scere. Data VIII. Idus Iul. Florentio consule.

(111.)

ANASTASIUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. PER THEOPOMPUM
 ET SEUERIANUM UU. CC. Omnia, quae benignitas conceperit,
 animorum dulci ambitu et festinatione laudabili propagantur
 10 nec sibi requiem putant posse praestari, donec ad effectum
 saluberrimum desiderata perduxerint, et tunc quaedam ipsius
 festinationis fit requies, dum contigerit spes uotorum. quod 2
 in praesenti nos certa ratione pertulimus, donec caelestis fauor
 et nostrae petitioni aditum et uestrae promissioni serenum
 15 donet effectum. ergo quia uel maxima itineris longitudo uel 3
 ultra solitum morem hiemalis asperitas, quod optabamus,
 nobis fecit incertum, interim intra animos nostros desiderata
 compressimus, beneficia diuina captantes, quae bonae exitus
 rei sua interpositione decidunt. agnoscentes igitur, quod eius 4
 20 pietas primam nobis gratiam condonauit, ut missa legatio ad
 beatitudinem tuam feliciter remearet, ad secundam processimus,
 ut dirigeretur a nobis promissa legatio, per quam et commemo-
 ratio fieret eorum, quae cum sanctissimis uiris longa deli-
 beratione contulimus, et item deo auspice tam nostrae peti-
 25 tionis quam uestrae gratiae ad integrum lux serena desplendeat
 et toto orbi gaudia expectata donentur. commemorationis 5

111. Dat. Constantinopoli a. 516 die 10 Iul. per Theopompum et
 Seuerianum. Edd. Car. P² 445; Bar. ad a. 516, 4; Collect. Concil.;
 Thiel 764. 7 per Theopompum et Seuerianum u. c. (corr. Car.) minu-
 tiore caractere V 12 sit V, corr. o contingerit V, corr. p 14 au-
 ditum Bar. promissionis V, correxi 19 decidunt agnoscentes. Igitur
 male Carafam secutus Thiel 22 dirigitur V, corr. o 24 item
 scripsi: idem V, eodem p², inde Bar. 25 integrum a ante cor-
 rectionem: integram V et a corr. resplendeat Car. 26 toti
 Labb.

itaque loco uel salutationis honorem reddendo Theopompum uirum illustrem, comitem domesticorum, agentem sacri nostri palatii scolam, fidelem nobis uel pro suis moribus uel pro ipsa affectione genitalis nostrae prouinciae, sed et Seuerianum u. c. comitem sacri nostri consistorii ad uestram direximus sanctitatem, qui ordinem litterarum propria uoce testantes ad celeritatem spectata prouocent, quae etiam caelesti misericordiae credimus placuisse. Data XVII. Kal. Aug. Constanti-
nopol. Petro u. c. cons.

(112.)

10

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER THEOPOMPUM ET SEUERIANUM. Sollicitari animum tuum, clementissime imperator, ambitiosa auditate commemoras, donec speratae unitatis redintegratio optata contingat. bona sunt desideria salutis et laudabilis quae se huiusmodi deo commendat intentio; prudentiae siquidem speciale documentum est. cum id, quod sibi utile credit, impatienter inquirit. nam si in corporum morbis noxia est tarda curatio, quanto magis in salute animae grauius est ferendus remediorum fidelium serior appetitus? commoneamur spiritalibus institutis, ne quae prodesse possunt, in diem posterum differantur clamante sapientissimo Salomone: ne tardes conuerti ad dominum et ne differas de die in diem, quia sicut in incerto uitae tempora, ita in tuto animae conuenit esse remedia, ut intret in gaudium domini sui, quem ueniens dominus ea, quae sibi placent, inuenerit operari.

21 Eccli. 5, 8 24 cf. Matth. 25, 21

1 honore *V*, corr. *Edit. reg.* 4 genitali *V*, correxi mostrae *V*,
corr. o 7 spectatam o², speratam p², expectata *Bar.* quae etiam
Bar.: quae dam *V*, quaedam quae o², quaedam iam *Car.*

112. *Dat. (simul cum ep. 114) a. 516 non ante mensem Sept. per Theopompum et Seuerianum; respondet epistulae 111. Edd. Car. I² 445; Bar. ad a. 516, 13; Collect. Concil.; BTA I 381; Thiel 766.*
11 per Theop. et Seu. *V* *minutiore caractere in margine* 19 cum
moneamur o² 20 ne quae o²: neque *V* 21 clamante *ex clamantē V*
23 intuta *V*, corr. o 25 inueniet *Bar.*

unde et fateor me fuisse miratum, cur tam diu legatio promissa tardauerit, cum facienda uis sit, ut regna caelestia rapiantur. uerum tamen instinctus ipse, quem mansuetudinis uestrae declarat alloquium, spem supernae misericordiae pollicetur; desuper est enim et ipsum uelle, quod bonum est. confido autem, quoniam qui coepit in uobis opus bonum, perficiet usque in finem. ergo uiae, cui coepistis, insistite 4 et spretis errantium lubricis nobiscum supra petram solida tenete uestigia. tali creuit ecclesia sancta consensu, quod his uerbis apostolicorum actuum testatur historia: multitudinis credentium erat cor unum et anima una. nam quemadmodum connecti poterunt gratiae uinculis, quorum distant corda sententiis? fac, domine imperator, effectum rerum fidem probare 5 uerborum. non enim sermonibus cognoscuntur hominum corda 15 sed fructibus, cum et Abraham pater noster non nuda deo fide sed opere fidem commendante placuerit. unde uel pro 6 dispensatione mihi credita uel pietatis uestrae circa me benignitate perpensa, domine fili, hortor et supplico, ut studium pacis, quod per scripta praefertis, ad componenda nobiscum adiutore deo ea in his, quibus laborant ecclesiae, dirigatis, quia 20 secundum prophetam pax multa diligentibus nomen tuum et non est illis scandalum. non sunt incognita apud mansuetudinem uestram, quae nos ab ea, quam redintegrare cupimus, unitate discernant. date operam, ut laudando, quae profitemini, 25 compleantur effectu, et apostoli, cuius communionem creditis expetendam, totis uiribus sequimini disciplinam. in totum perdita noxiorum declinate contagia scientes non habere cum religiosis impios portionem nec ullum fidei cum perfidia esse consortium. consequens est, ut qui errorum detestatur principes, oderit sectatores; execrabile habeatur in flore, quod 30

2 cf. Matth. 11, 12   6 Philipp. 1, 6   10 Act. 4, 32   15 cf. Matth. 7, 16   21 Psalm. 118, 165   27 sq. cf. Cor. II 6, 14 sq.

2 uis sit *Thiel* (cf. *Matth. 11, 12*): iussit *V* 6 cepit *V* 7 cepistis *V* 8 solidam *α* tenet *V*, corr. o 12 coniecti *V*, corr. o 17 dispensatione *V* 20 in his *V*, uix integra lectione 30 et execrabile *Bull. Taur.*

damnatur in semine. offerte hoc munus deo, pro uestris,
 precor, offerte temporibus; iam diu hanc a uobis hostiam pro
 9 tantis, quae uobis contulit, Christus expectat. quid opus est
 apud illum preces adhibere, qui supplicat? uos senatui urbis
 Romae, ut me ad pacem hortaretur, iniungitis; ego non solum 5
 cum his ad uos supplicationis uerba conuerto sed uestigiis
 10 uestris cum uniuersali aduoluor ecclesia. audite me pro Christo
 legatione fungentem: non patiamini ab improbis canibus Christi
 membra discerpi; quae insanabilia uidetis, abscidite, et quae
 aegra, curate. cur quae sana sunt, inualidis coniuncta qua- 10
 tiantur? seruare ordinem, quem ueritas ipsa praefinit, et pacem
 11 mundo, quam poscitis, reddidistis. haec et sub praesenti
 occasione depono et rursum ac saepius supplicare curabo
 sperans importunitatem hanc meam et deo esse placituram et
 apud uos quoque per adsiduas petitiones, quoniam id nos 15
 dominus docuit, uacuum non futuram. Data * *

(113.)

ANASTASIUS AUGUSTUS SENATUI URBIS ROMAE. PER THEOPOMPUM
 ET SEVERIANUM UU. CC.

IMPERATOR CAESAR FLAUIUS ANASTASIUS PONTIFEX INCLITUS 20
 GERMANICUS INCLITUS ALAMANNICUS INCLITUS FRANCICUS INCLITUS
 SARMATICUS INCLITUS TRIBUNICI IMPERII XXV CONS. TERTIO PIUS
 FELIX VICTOR AC TRIUMPHATOR SEMPER AUGUSTUS PATER PATRIAE
 PROCONSULIBUS CONSULIBUS PRAETORIBUS TRIBUNIS PLEBIS SENATUI
 SUO SALUTEM DICIT. Si uos liberique uestri ualetis, bene est; 25
 2 ego exercitusque meus ualemus. quotiens utrisque publicis
 rebus prospera uoluntate consulitur, non solum exhortatio

4 suplicat V 5 hortetur Bar. 13 sursum V, corr. ρ² 16 post data
 lacunam 12 fere litterarum reliquit V

113. Dat. Chalcedone a. 516 die 28 Iul. per Theopompum et
 Seuerianum. Edd. Car. P² 446; Bar. ad a. 516, 5; Collect. Concil.;
 Thiel 765. 18 per Theopompum . . u. c. (corr. Car.) caractere minu-
 tiore V in margine 21 francius V, corr. o² 22 imper. cod. Angelic.:
 imperauit V (tribuniciae potestatis Car.) 25 si o²: sic V 27 exortatio V

sed postulatio quoque creditur esse conueniens, ut duabus in unum concurrentibus causis animus incitatus, quod felix et bonum partibus sit. ualeat adipisci. si enim Christus deus 3 et dominus noster et per mitissimam uoluntatem et quandam
 5 dispensationis petitionem nos reuocauit ad se et redemptos proprio sanguine libertati restituit, ut salutem mortalitati praestaret, non uidetur absurdum tam apud gloriosissimum regem quam apud beatissimum papam almae urbis Romae patres conscriptos imperiali petitioni coniunctos ea sperare,
 10 quae et nobis et sibi deo annuente in commune proficiant, hoc est, ne fugitiuorum audiant concinnatos sermones et mendacio solo compositos sed satisfactione suscepta, quam et ueritas et legatorum qui directi sunt inquisitio patefecit, ad desideratam pacem acceptabili deo uoluntate concurrant. in- 4
 15 dubitatum siquidem est ex longa annorum serie multam partem rei publicae uestram uindicare constantiam. proinde oportet sanctissimum coetum uestrum sollerti studio ac pro- uido labore contendere tam apud excelsum regem, cui regendi uos potestas uel sollicitudo commissa est, quam apud uenera-
 20 bilem papam, cui intercedendi apud deum facultas est praestita. ut in ea parte animi sui bonitatem dignentur impendere, in qua utriusque rei publicae membra sperata sanitate saluentur. implebitis enim ueterem consuetudinem et nimis 5
 consilio uestro notissimam, si ea, quae publicae utilitati conueniunt, tractando sperando postulando effectum adipisci deo auspice feceritis. Data V. Kal. Aug. Chalcedone Petro cons.

9 ea sperare V: ad ea adspirare *Usener in Commentat. in honorem Th. Mommseni 765 adn. 22, sed cf. Indicem s. u. 'sperare'* 11 uideant V, corr. o² 15 multum V, corr. Bar. 16 uindicare Bar.: iudicare V 21 in ea o²: mea V 22 sperat V, corr. o² 26 CHALCEDON V

(114.)

RESCRIPTUM SENATUS URBIS ROMAE AD ANASTASIUM AUGUSTUM.

PER THEOPOMPUM ET SEUERIANUM UU. CC.

Si prima semper est, imperator inuicte, a regentibus supplicum spectata deuotio, si solo gratia dominorum conciliatur 5 obsequio, indubitanter agnosces, sacrae iussionis oracula quanta senatus uestri fuerint gratulatione suscepta, maxime cum ad hoc et animus domini nostri inuictissimi regis Theoderici filii uestri mandatorum uestrorum oboedientiam praecipientis accederet et sciamus supra omnia beneficia uestra tunc magis 10 nos erigi, cum dignos creditis, quibus debeat imperari. mox igitur sacrae studio iussionis implendae beatissimum papam Hormisdam credimus deprecandum. de quo parum est dicere, quia uota supplicantium benignitate praecessit; sed et nobiscum suas preces, ut quod hortamini fiat, adiunxit euangelicis 15 uoluntatem suam testimoniis adserendo, ostendens mundum supra multitudines peccatorum suorum scandalis plus grauatum, dum uox sit ista dominica: uae mundo ab scandalis, et <absc>idere oportere homines scandalizantem partem membrorum, quam ut in ignem non renuntiando scandalis mittantur 20 aeternum. sed et post haec diuinae lectionis exemplis, quam boni sint fructus pacis, ostendit, cum diceret et apostolum Paulum gratia dei plenum nihil tamen, quibus bene cupiebat, quod optaret, melius inuenisse, nisi ut pax dei, quae est supra

18 Matth. 18, 7 19 sq. cf. Matth. 18, 8 24 cf. Philipp. 4, 7

114. *Dat. (simul cum ep. 112) a. 516 non ante mensem Sept. per Theopompum et Seuerianum; respondet epistulae 113. Edd. Car. 1² 447; Bar. ad a. 515, 14; Collect. Concil.; Thiel 768. 3 per Theopompum et seuerianum u. c. (corr. Car.) caractere minutiore V in marg. 5 sola V, corr. Bar. 9 praecipientes V, corr. ρ² accenderet ρ² 13 hormisda V, corr. o credimus V, corr. ρ² 14 quia V: qua Bar. in marg. 16 suam a testimoniis V, corr. o 17 multitudinis V. cor-
 rexi: multitudinem Car. 18 ue V ab V: a o cum Vulgata 19 abs-
 cidere scripsi: ideum V, item Thiel, abscondere ρ²; uulgo abscondere uel
 abscondere inseruerunt post membrorum scandalizantium V, correxi
 21 et post supra linea V 22 sit V, corr. o 24 optarē V, corr. o²*

omnem excellentiam, in eorum sensibus abundaret, quodque
 in euangelio domini sit uox ista dicentis: quoniam pacifici
 filii dei uocabuntur. et iterum ad ipsum scripturarum omnium 4
 reuertendo doctorem, quanto ipsa uel fide, qua et caelestia
 5 regna praesumimus et a peccatorum cruciatibus credendo sal-
 uamur, caritas sit maior, ostendit testimonium tale subiciens:
 spes fides caritas, maior autem omnium caritas. idem
 spiritus gratia donante diuina caritatem uirtutibus omnibus
 euacuat non habentes. ergo si et propter poenam scandala decli- 5
 10 namus et pacem propter pacis bona sectamur et ad caritatem nos,
 qui est caritas, Christus hortatur: quid est enim, quod retinet
 catholico ardore festinos? quid est, quod delinquentis Acacii
 impedit uolentes Christum uidere persona? quid est, quod a
 suo liberi alieno grauantur errore? haec cum uenerabilis 6
 15 papae latius fuerint expedita rescriptis, pro nostrae tamen
 obsequio credidimus deuotionis indenda, ne non rogasse puta-
 remur recondendo responsum, quod accepimus deprecantes.
 proinde, piissime imperator, haec suo nomine senatus sereni- 7
 tatis tuae clementia prouocatus adiunxit, ut animo quam
 20 benigno in utraque re publica concordanda fuisti, tam esse
 pio in ecclesiae redintegrandae unitate noscaris. nam ut pax
 illa regnorum tantum scitur prodesse subiectis, sic haec reli-
 gionis cum populo suo proficit imperanti. etenim quis non 8
 haeresum perfidarum sequaces plus quam ipsos deliquisse
 25 putet auctores? quis non post patibulum crucis diuidentes
 iterum Christi membra condemnet? utinam haec iam uobis
 regnantibus causa coepisset, ut facilius mala reprimerentur
 nascentia quam prouecta! nam quis ambigat non potuisse
 eius existere, cuius corrigi temporibus uideret errorem?

2 Matth. 5, 9 7 Cor. I 13, 13 8 cf. Cor. I 13, 1—3

1 abundare *V*, *corr.* ρ^2 quodque *Bar.*: quamquam *V* 4 ipse *V*,
corr. α^4 11 hortamur *V*, *corr.* *cod. Anglic.* 12 delinquentis *Bar.*:
 delinquentium *V* 13 impendit *V*, *corr.* ρ^2 persona *ex* persona *corr.* *V*
 14 cum σ^2 : quam *V*, quamquam ρ^2 17 recondendo *Bar.*: recedendo *V*,
 reticendo ρ^2 21 redintegrandae *V*, *corr.* *cod. Anglic.* 22 sic σ^2 : si *V*

(115.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET FORTUNATUM
 EPISCOPOS UENANTIUM PRESBYTERUM VITALEM DIACONUM ET HILARUM
 NOTARIUM. Bene atque utiliter serenitas uestra curam prin-
 cipalis acuminis non tantum in administrando rei publicae 5
 exercet officio sed melioribus eam nobilitans institutis per
 curam redintegrandae unitatis auctorem uenerandi placat imperii.
 certi sunt enim de tutela regnantes, si nulla isdem praesi-
 dentibus ecclesiae castitas importuna diaboli commixtione
 2 maculetur. unde enim potest fieri, ut nitidas <pro> princi- 10
 pibus ad deum nostrum preces dirigat, si sit letaliter populus
 perfidia corruptus? nam sicut ante bona omnia est perfecta
 iuxta deum in imperatoribus sapientia, ita de sacrario
 mundorum pectorum pro his supplicatio debet et fideli
 animarum ubertate procedere. nulla uobis, sublimissime domine, 15
 triumphorum materia poterit esse iocundior quam de subiugatione
 perfidiae. hoc etiam fiducialiter et pro commissi nobis
 officii praerogatiua suggerimus, quia prope est, ut suum
 splendorem aliena patiatur nube fuscari, qui cum deo tribuente
 amouere possit, in subditis tenebras manere permittit errorum. 20
 3 ergo quia mansuetudo uestra futuram synodum scriptis
 sacratissimis indicauit, cui nos interesse debere isdem paginis
 deo, ut credimus, sibi imperante commonuit, gaudemus scientes,
 quoniam directarum mentium est uenerabilis ecclesiae magistros
 expetere; soli enim declinant examen conscientiae, quae iusta 25

12 cf. Sapient. 6—9 passim

115. *Dat. a. 515 die 11 Aug. per Ennodium Fortunatum etc. Edd. Car. P² 441; nonnulla omittens Bar. ad a. 515, 19; Collect. Concil.; BTA I 371; Thiel 755.* 2 per Ennodium . . notarium *characterē minutiore in marg. V* 3 Vennantium *V* diac *V* Hillarianum *V*, *correci* 6 nobilitas *V*, *corr.* ρ² 7 placeat *V*, *corr.* ρ² 8 hisdem *V* 10 pro *add. Bar.* 12 perfidie *V*, *corr.* ρ² 14 et *V*: ex ρ² 17 commissis *V*, *corr.* o 19 splendore *V*, *corr.* o 20 amouere *V*, *corr.* ρ² 22 hisdem *V* 24 directurum *V*, *corr. Car.* 25 sola *V*, *corr. Car.* declinant o²: declamant *V* quae iusta *scripsi*: quae uita *V*, qui uitae *Car. Binius*, quae recta *Thiel*

sunt, non tenentes. nam et feriato ore splendorem bonae uoluntatis enuntiat, qui per apostolicam immaculatamque fidem et per competentes praedicatores aut confirmari se optat aut corrigi. uerumtamen licet in his nullum saeculi 4
 5 praecedentis existat exemplum neque senioris facti qualitas aut commissa libris aut memoriis inserta teneatur, nihil ad nos, quibus dulce est beneficio dei pietate uestra inuitante inchoare meliora et hoc, quod non accepimus a parentibus, tam clari operis institutum nobis ipsis imponere: quia totum 5
 10 pro redintegratione fidei <et> ecclesiarum pace facere libenter amplectimur, si tamen maiorum nostrorum definitio et sanctorum patrum in suis radicibus inconcussa permaneat, si anathematizetur Nestorius cum participibus suis, qui euacuans diuinae sacramenta naturae beatam Mariam uirginem nudi hominis 15
 15 mentitur esse genetricem oblitus angelicae annuntiationis, per quam mundo innotuit, quia quod ex ea nasceretur, uocandum esset sanctum, filius dei. facessat impiorum tam contumeliosa in deo honorificentia, quoniam sic est in utero uirginis operata diuinitas, ut ex ea unita sibi procederet carnis animaeque 20
 20 humanae indiscreta quidem sed non confusa conexione substantia, et sic in utrisque naturis pro nostrae redemptionis dilectione Christi Iesu nostri persona una est aedificante mysterio * * restitutione mortem subire potuisset * * naturae fragilitatem caelestis imperii ualuerit uirtute reparare uel ita pro unitate 25
 25 personae et dominus maiestatis crucifixus et filius hominis credatur descendisse de caelo. Eutychetis quoque ignor * * 7
 bonorum omnium et ipso cum sociis detestanda iam nomine

16 Luc. 1, 35

1 non tenentes *V*: continentis *o*², non continentis *Car.*, non continentis *Binius* 7 est *p*²: et *V* 8 apparentibus *V*, corr. *o*² 10 et *add. Bar.* 13 suis] .ss. *V* 19 unitas ibi *V*, corr. *Thiel* 20 indiscreta *Const.*: increata *V* 22 <domini> nostri *Car.* 22 sq.] post mysterio lacunam 24 fere litterarum, post potuisset fere 14 litterarum reliquit *V* 26 ignor relicto spatio 8 fere litter. *V*: ignorantia *o*, ignorantia diuinorum *Bar.*, ignorantia expers *Const.*

abdicetur hebetudo, qui deum et dominum nostrum Iesum
 Christum figuram tantum carnis habuisse testatus est et
 nostrae ueritatem non habuisse substantiae, nesciens de quo
 promissum sit, quia uidebunt persecutores eius, in quem
 pupugerunt. ita enim in una eademque persona persistit 5
 utraque natura, ut deus atque homo unus dei filius Iesus
 8 Christus fidelium cordibus appareat. quid enim quadraginta
 dierum post resurrectionem domini cum hominibus conuiuentis
 et conuescentis egit praesentia, nisi ut istis negotiis illorum,
 qui ueritatem carnis eius negaturi erant, seniore faceret 10
 aetatem curationis esse quam uulneris? sic enim dixit ad
 discipulos: quid cogitatis in cordibus uestris? palpate
 et uidete, quia spiritus carnem et ossa non habet,
 sicuti me uidetis habere. neque fuisset mysterium, quod
 ostiis ad eos clausis ingressus est, si integritatem humani 15
 9 corporis non habebat. possumus ex hoc dono uerbi proce-
 dentem longius proferre sermonem, sed satis esse credimus
 per deum nostrum eruditae clementiae uestrae strictis supplicare
 suggestionibus sperantes, ut laborem curamque pastoralis
 officii uenerabilium decessorum uestrorum Marciani et Leonis 20
 formam secuti etiam principalis potentiae participatione fulciatis.
 habebitis deo propitio spem de uictoriis non iacentem, si
 pontificalem contra diaboli subreptiones congressionem pacifica
 10 ad decertandum instructione muniatis. numquam in sanctarum
 ecclesiarum memoria Dioscori, participis Eutychetis, Timothei 25
 et Petri parricidarum commemoratio reuiuiscat; seruetur ab
 omnibus suscipiendae Calcedonensis synodi deo per uos
 operante definitio; Acacius Petri tenebrarum filii communionem
 pollutus habeat participes, quos delegit, qui etiam inter suos
 excessus nec de Petro Antiocheno et complicitibus eius nitidum 30
 se esse perpressus est; cessent maledicta piis sanctae recor-

4 Ioh. 19, 37 12 Luc. 24, 38 sq.

1 hebitudo *V*, *corr. Car.*: habitudo *p* 5 pupugerunt *o*²: pugna-
 uerunt *V* 9 ut *scripsi*: in *V* 16 praecedentem *Car.* 18 dominum *a*
 21 sicuti *V*, *corr. Bar.* 24 scarum *V* 27 suscipiendae *o*

dationis papae Leonis ingesta dogmatibus, quae solos quidem
 illo in suis manente puniunt irrogantes. in his, quae praefati 11
 sumus, sollicitudinem uestri aduocamus imperii: poterit enim
 pietas uestra hoc custodiens apices et scepra sua post multos
 5 annos ad alium saeculum possidere translata. suscipite preces 12
 nostras per Ennodium atque Fortunatum fratres et coepiscopos
 nostros nec non Uenantium presbyterum atque Vitalem
 diaconum uel Hilarum notarium filios nostros, quorum apud
 nos fides in dei timore studiumque perclaruit, pro uestro
 10 amore transmissas et placidam uice nostra supplicantibus
 conscientiam commodate! speramus enim et de deo habentes 13
 fiduciam pollicemur studia, quae a uobis uerae religioni
 impensa fuerint, sine retributione et praemio non futura.
 Data III. Id. Aug. Florentio u. c. cons.

(116.)

15 INDICULUS QUI DATUS EST ENNODIO ET FORTUNATO EPISCOPIS
 UENANTIO PRESBYTERO VITALI DIACONO ET HILARO NOTARIO.

Cum dei adiutorio et orationibus apostolorum uenientes in
 partes Graeciarum, si episcopi uoluerint occurrere, in qua
 20 decet eos ueneratione suscipite, et si uoluerint successionem
 parare, nolite spernere. ne indicetur a laicis nullam uos cum
 ipsis habere uelle concordiam. si uero ad conuiuium uos 2
 rogare uoluerint, blanda excusatione eos declinate dicentes
 'orate, ut primum illam mysticam mensam mereamur habere
 25 communem, et tunc erit uobis ista iucundior'. uictualia uero 3
 uel si qua alia offerre uoluerint, excepta tamen subuectione,
 si causa poposcerit, nolite suscipere sed taliter excusate nihil
 deesse dicentes, sperantes etiam, ut animos suos uobis ad-

5 alium *V*: aliud *Bar*.   possideret *V*, *corr.* o   8 hy-
 larum *V*   12 uere *V*

116. *Dat. ab Hormisda legatis a. 515 die 11 Aug. Constantinopolim
 proficiscentibus. Edd. Car. I² 457; Bar. ad a. 515, 24; Collect.
 Concil.; Thiel 748. 16 INDICULV̄ V, corr. o   17 VITALE V, corr. p
 HYLARO V   24 mereamur o: memoramur V   25 nobis Bar.*

- commodent, ubi sunt et dona et diuitiae et caritas et unitas et quicquid ad gaudium religiosum certum est pertinere.
- 4 Cum ista ordinatione deo propitio Constantinopolim peruenientes ibi succedite, ubi ordinauerit clementissimus imperator, et antequam ipsum uideatis, nulli detis ad uos ueniendi licentiam, praeter quos pietas eius miserit. postea tamen quam principem uideritis, si qui orthodoxi et nostrae communionis ut habentes zelum unitatis uos uidere uoluerint, eos sub omni cautela suscipite. per quos forte et quod agitur deprehendere poteritis.
- 5 Praesentati itaque imperatori litteras porrigite cum tali allocutione 'salutat pater uester, deum cotidie rogans et confessionibus sanctorum apostolorum Petri et Pauli uestrum regnum commendans, ut deus, qui uobis tale desiderium dedit, ut pro causa ecclesiae mitti et consulere beatitudinem ipsius eligeretis, ipse et perfectionem bonae retribuatur uoluntatis'. et si uoluerit, antequam chartas suscipiat, ordinem legationis agnoscere, his uerbis utimini 'iubete scripta suscipere'. si dixerit 'quid habent chartae?', respondetis 'salutes ad pietatem uestram continent et deo gratias agit, quia uos sollicitos de unitate cognoscit ecclesiae; legite et agnoscitis'. et nullius causae mentionem penitus faciatis, nisi prius acceptae litterae relegantur. et post susceptas litteras et relectas adicitis 'nam et ad Uitalianum famulum uestrum misit litteras, quia accepta a pietate uestra, sicut ipse scripsit, licentia suos ad patrem uestrum sanctum papam homines destinauit. sed quia iustum erat, ut prius ad clementiam uestram dirigeret, hoc fecit, ut uobis iubentibus atque ordinantibus ad eum scripta, quae detulimus, deo propitio perferamus'. si imperator petierit epistolas a uobis

2 retinere *V. corr.* ρ² 7 uideritis o: uideretis *ut uidetur corr. ex* uideritis *V* 8 *ut Hartel:* at *V*, ac *ut uid.* α⁴, aut ο² noluerint *V. corr.* ρ 9 quid *Bar.* 12 salutatur uos *Bar.* intercessionibus ο² 15 elegeretis *V. corr.* o: elegeritis *Car.* 19 respondete *Bar. eodem modo etiam aliis locis infra imperatium temere intrudens* 20 agit (*sc. papa*) scripsit: aget *V.* agent o, agunt ο² 21 agnoscetis o 24 quia *V:* qui *Bar.* 29 a nobis *Bar., sed* a uobis *coniungi potest cum* petierit

ad Uitalianum directas, sic respondendum est 'non hoc nobis pater uester sanctus papa praecepit nec sine iussione ipsius aliquid possumus facere; tamen ut sciatis simplicitatem litterarum, quia nil aliud habent nisi preces ad pietatem uestram
 5 directas, ut adcommoedtis animum uestrum pro unitate ecclesiae, iungite nobiscum personam, qua praesente traditae a nobis litterae relegantur'. si uero dixerit imperator eas se debere relegere, respondes iam te suggessisse iussum tibi a sancto papa non fuisse. si dixerit 'hoc tantum est, quod in
 10 litteris continetur; possunt enim et mandatis alia nuntiarī', tunc respondes 'absit a conscientia nostra! nobis non est talis consuetudo: nos pro dei causa uenimus et in deum commissuri sumus? simplex est sancti papae legatio et omnibus nota ipsa eius petitio, ipsae preces, ut constituta patrum non
 15 corrumpantur, ut haeretici de ecclesiis remoueantur. praeter ista legatio nostra nil continet'. si dixerit 'inde et ad synodum inuitaui sanctum papam, ut si est aliquid ambiguum, tolleretur e medio', respondendum est 'agimus deo gratias et pietati uestrae, quia hunc uos affectum et animum habere
 20 cognoscimus, ut ea, quae a patribus constituta sunt, generalitas seruet, quia tunc uera et sancta unitas potest esse inter ecclesias Christi, si uos deo iuuante hoc, quod decessores nestri Marcianus et Leo custodierunt, eligitis esse seruandum'. si ille dixerit 'et quae sunt ista, quae dicis?', respondes 'ut
 25 synodus Chalcedonensis et epistolae sancti papae Leonis, quae scriptae sunt contra haeticos Nestorium et Eutychem et Dioscorum, nullatenus corrumpantur'. si dixerit 'nos synodum
 12 Chalcedonensem et epistolas papae Leonis et recipimus et tenemus', uos mox gratias agite et pectus eius osculamini
 30 clementiae dicentes 'modo cognouimus deum nobis esse propitium, quando praestare talia festinatis, quia ista est fides catholica, ista est, quam praedicauerunt apostoli, sine qua

23 elegitis *V*, corr. *p*: elegeritis *Car*. 26 eutichen *V* 28 recepimus *Bar*. 30 clementiae *om*. *Bar*. 31 praestare *scripti*: festiare *V*, facere *o*

nullus esse potest orthodoxus, ista, <quam> debet sacerdotum
 13 generalitas tenere et praedicando seruare'. si dixerit 'ortho-
 doxi sunt episcopi, de constitutis patrum non recedunt',
 respondes 'ergo si constituta patrum seruantur et in nullo
 corrumpitur, quod in sancto Calcedonensi concilio firmatum 5
 est, quae causa est tantum inter ecclesias partium istarum
 esse discordiae uel quae causa facit in uno Orientis episcopos
 14 non sentire?' si dixerit 'quieti erant episcopi, nulla inter
 ipsos discordia uersabatur: decessor sancti papae animos
 eorum missis litteris excitauit et ad confusionem sollicitando 10
 perduxit', respondendum 'litteras, quas sanctae memoriae
 papa Symmachus destinauit, prae manibus habemus: si extra
 haec, quae pietas uestra dixit, hoc est „Calcedonense con-
 ciliium sequor, epistolas papae Leonis admitto“, aliud quic-
 quam continent nisi exhortationem, ut ista seruentur, uerum 15
 est, quia per ipsum est generata confusio; at si hoc con-
 tinetur in litteris, quod et pater uester sperat et pietas uestra
 consentit, quid ille fecit, quod in eum uideatur esse culpa-
 15 bile?' his adicite preces et lacrimas rogantes 'domine impe-
 rator, considerate deum, ponite ante oculos uestros futurum 20
 eius iudicium! sancti patres, qui ista constituerunt, beati
 apostoli Petri fidem secuti sunt, per quam aedificata est
 16 ecclesia Christi'. si dixerit imperator 'quod me uultis per
 secutionem facere, habeo; ecce mihi communicate, qui syno-
 dum Calcedonensem recipio et epistolas papae Leonis amplector; 25
 nunc communicate mihi!', respondendum est 'quo ordine pietas
 uestra communicari sibi desiderat? nec nos praedicantem ista
 pietatem uestram uitamus, quod scimus deum timere, et gau-
 demus, quia gratum uobis est patrum constituta seruare.

1 ista <quam> *scripsi*: ista *V*, istam *Bar.* 6 tantum.. discordia *V*,
corr. o²: tantam.. discordiam *p* 8 sentire *o*: sentire ^{ne} *V* 12 symachus *V*
 18 eum *V*: eo *Bar.* 23 quod *Bar.*: quid *V* per secutionem (*aut* per-
 secutionem) *V*: per locutionem *Bar.*, prosecutionem persolutionem *idem*
in margine 24 habeo *Thiel*: abeo *V*, habete *Bar.* 25 calcedonense *V*
 29 nobis *V*, *corr. Bar.*

fiducialiter ergo rogamus, ut per uos in unitatem reuertatur ecclesia, sciant omnes episcopi uoluntatem uestram et quia synodum Calcedonensem et epistolas papae Leonis seruatis uel sedis apostolicae constituta'. si dixerit, quo ordine facienda 17
 5 sint haec, se debere cognoscere, iterum preces adhibete cum humilitate dicentes 'pater uester scripsit episcopis generaliter: iungite his litteris sacras uestras significantes hoc uos uindicare, quod et sedes apostolica praedicat, et tunc, qui sunt orthodoxi, de unitate sedis apostolicae minime separantur et, 10 qui his sunt contrarii, cognoscuntur. quibus ordinatis paratus est pater uester, si opus fuerit, suam accommodare praesentiam et, quicquid expedit, seruatis patrum constitutis pro integritate ecclesiae non negare'. si dixerit imperator 'bene 18 ista; suscipite iterum nostrae ciuitatis episcopum!', iterum 15 preces adiungite humiliter dicentes 'domine imperator, pacem uenimus cum dei adiutorio uobis adnitentibus et praestantibus facere et intentionem sopire in ciuitate uestra. de duabus est personis intentio: ista causa proprium cursum habet. generalitas episcoporum primitus ordinetur, fiat una communio 20 catholica, et sequenti loco de istis uel si qui sunt alii extra ecclesias suas tunc diligentius potest causa cognosci'. si 19 dixerit imperator 'de Macedonio dicitis, intellego subtilitatem uestram: haereticus est; nulla ratione reuocari potest', respondes 'nos, domne imperator, nullum personaliter uindicamus, et 25 si pietas uestra considerat, magis pro anima uestra et opinione loquimur, ut sit discussio et, si haereticus est, iudicio cognoscatur et non sub opinione orthodoxi iniuste dicatur oppressus'. si dixerit imperator 'quid uultis, modo dicite! 20 de synodo Calcedonensi dicitis et de epistolis papae Leonis? 30 ecce qui est ciuitatis episcopus, ad ista consentit', respondendum est 'si ista custodit, in examinatione causae eum

1 unitate *V*, corr. *ρ* *Bar*. 8 sedis *V* et *V*: ut *Thiel* 9 separantur *o*² *Thiel* 10 cognoscuntur *scripsi*: cognoscantur *V* 11 accommodare *V* 14 suscipite interim *Bar*. 19 primitus *bis* *V* 22 macedonio *V* 24 indicamus *Car*. 30 istius ciuitatis *Bar*.

iuuare plus poterunt; et quia seruo uestro Uitaliano magistro
 militum talem dedistis licentiam, ut [si] speraret a beatissimo
 papa, ut pro talibus causis, apud eum discussionem causae,
 his personis, quibus de loco potest esse intentio, integra
 21 uniuersa seruentur'. si imperator dixerit 'sine episcopo habet 5
 esse ciuitas mea? hoc uobis placet, ut ubi ego maneo, epi-
 scopus non sit?' respondendum 'praediximus duarum perso-
 narum intentionem esse in ista ciuitate. quod ad canones
 pertinet, iam ante suggestimus: canones soluere in religionem
 committere est. multa sunt remedia, multa inuenta, per quae 10
 pietas uestra sine communione esse non possit et integra
 22 iudiciorum forma seruetur'. si dixerit 'quae sunt ista remedia?'
 respondes 'non a nobis nouiter inchoata: suspensa causa de
 aliis episcopis persona, quae consentit confessioni pietatis
 uestrae et constitutis sedis apostolicae; interim usque ad euen- 15
 tum cognitionis locum Constantinopolitani teneat sacerdotis'.
 23 Si cum dei adiutorio episcopi uoluerint se adcommo-
 dari sedis apostolicae, habetis textum libelli ex scrinio eccle-
 siae editum, iuxta quem debeant profiteri. si tamen contra
 alios episcopos catholicis datae fuerint petitiones, magnopere 20
 contra illos, qui sine uerecundia Calcedonensem synodum
 anathematizant et epistolas non recipiunt sancti papae Leonis,
 petitiones suscipite, causam tamen sedis apostolicae reseruate
 iudicio, ut et spem de audientia detis et tamen nobis debita
 24 reseruetur auctoritas. si tamen imperator serenissimus totum 25
 se promiserit esse facturum, tantum ut nostram praesentiam
 commodemus, modis omnibus prius sacra ipsius per episcopos
 uel epistolam nostram uno de uestris perferente per prouin-
 cias una cum personis, quas imperator deputauerit, destinate,
 ut sic eum seruare Calcedonense concilium et epistolas sancti 30
 papae Leonis omnibus innotescat. quibus ita procedentibus

2 si *deleui* (an scribendum sibi?); de uerbi sperandi usum cf. *Indicem*
 5 habet V (cf. *Rönsch, Itala*² 447 sqq.): debet Bar. 20 fort.
 <a> catholicis 23 causa V, corr. Bar. tamen *scripsi*: tamen in V
 reseruata c² 24 uobis V, corr. Bar. 27 sacram ρ², <cum> sacra Thiel
 28 perferente ρ²: perferendo V per Bar.: uel V

ad nos in Christi signo, ut aduentum procuremus, scripta dirigite. praeterea est consuetudo per episcopum Constan-²⁵tinopolitanum omnes imperatori episcopos praesentari. si hoc illorum callidus tractatus inuenerit uolentum formam legationis agnoscere, ut cum Timotheo, qui uidetur modo Constantino-⁵polititanam ecclesiam gubernare, imperatorem uideatis, sic facite, ut si ante agnoueritis, quam ad imperatorem ingrediamini, ista disponi per aliquos, necdum praesentati mandetis 'taliam nobis dedit praecepta pater pietatis uestrae, ut sine¹⁰ aliquo episcoporum uestram clementiam uideamus'. ergo²⁶ agite, donec se ab hac consuetudine ipse remouerit. quod si omnino noluerit aut si captiose contigerit, ut ante imperatorem inopinati Timotheum uideatis, ita suggerite 'praecipiat pietas uestra nobis dare secretum, ut causas, pro quibus missi sumus,¹⁵ <exponamus>. si dixerit 'dicite ecce ante ipsum!', respon-²⁷detis 'non iniuriam facimus sed, quod ad causam pertinet, intimamus; etiam et ipsius continet legatio nostra personam, et suggestionibus nostris praesens esse non potest'. et nulla ratione eo praesente aliquid allegetis sed egresso ordinem²⁰ delegationis exerite.

(116 a.)

ITEM CAPITULA SINGULARUM CAUSARUM.

Ut sancta synodus Calcedonensis et epistolae sancti papae Leonis seruentur. atque clementissimus imperator consentiens

6 uidetis *V*, corr. o² 8 mandate *V*, correxi: 'dicite': Mandata *Car.* post dedit inserens et 13 inopinate *Car.* 15 exponamus add. *Car.* 16 causas *Bar.* 17 persona *V*, corr. *Car.* 20 exerite] hucusque indiculus, cuius exemplar quoddam legatis proficiscentibus ab Hormisda traditum esse ipsa eius docemur inscriptione. contra quae secuntur capitula singularum causarum (116 a) certe sic scripta legati non abstulerunt secum Constantinopolim, immo ea papa conscripsisse uidetur, ut summam eorum quae aut per indiculum illum aut per conloquium legatis iniunxisset, in suum usum breuiter comprehenderet. quod ita esse et eo comprobatur, quod Hormisda p. 520, 20 dicit quae legatis (non uobis) iniunximus, et tota forma dicendi quasi adumbrante inque ipsis capitulorum exordiis iusta sententiarum conexione carente 24 atque *V*: utque (et 520, 1 debeat, 520, 4 debeant) *Bar.*, ad quae Thiel

debet pietatis suae sacra generalia ad uniuersos episcopos destinare, in quibus significet supra dicta se et credere et uindicare; consentientes etiam episcopi in ecclesia praesente plebe Christiana haec praedicare debent: amplecti se sanctam synodum Calcedonensem et epistolas sanctissimi papae Leonis, 5 quas scripsit contra haereticos Nestorium et Eutychem, Dioscorum, sed et contra sequaces eorum Timotheum Ellurum, Petrum uel contra eos, qui in ipsa causa tenentur obnoxii, simul etiam et Acacium, qui quondam Constantinopolitanae ecclesiae fuit episcopus, sed et Petrum et Antiochenum 10 anathematizantes cum sociis eorum. haec manu propria praesentibus electis uiris uenerabilibus scribentes faciunt secundum textum libelli, quem per notarios nostros edidimus.

- 2 In exilium deportatos pro causa ecclesiastica ad audientiam sedis apostolicae reuocandos, ut iudicium et uera examinatio 15 de his haberi possit, ita ut causa eorum inquisitioni integra reseruetur. si qui uero sedi apostolicae communicantes catholicam fidem praedicantes atque sequentes fugati sunt uel in exilio detinentur, hos iustum est ante omnia reuocari.
- 3 Praeterea quae legatis inter reliqua iniunximus: ut si 20 contigerit libellos porrigi aduersus eos episcopos, qui persecuti sunt catholicos, de his iudicium sedi apostolicae seruetur, ut circa eos uenerandorum patrum possint constituta seruari, per quae aedificatio generalitati proueniat.

(116 b.)

25

EXEMPLUM LIBELLI PER ENNODIUM ET FORTUNATUM EPISCOPOS UENANTIIUM PRESBYTERUM UITALEM DIACONUM ET HILARUM NOTARIUM.

Prima salus est rectae fidei regulam custodire et a constitutis patrum nullatenus deuiare. et quia non potest domini

1 tuae V, corr. ρ 6 <et> Dioscorum Car. 10 et Antioch. V: etiam Antioch. o 12 faciant ρ² 13 notarium nostrum Bar. 14 audientia V, corr. o 15 ut ρ¹: et V 16 integrae o 20 praetereaue Thiel 22 reseruetur Bar. 25 de hoc exemplari libelli fidei ab eo, qui hanc partem Auellanae collegit, indiculo adnexo cf. 'Beiträge...' p. 4 adn. 2 27 diaē V hylarum V 28 recte V

nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu es
 Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam
 meam, haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus,
 quia in sede apostolica immaculata est semper catholica
 5 seruata religio. de hac ergo spe et fide separari minime 2
 cupientes et patrum sequentes in omnibus constituta anathe-
 matizamus omnes haereses, praecipue Nestorium haeticum,
 qui quondam Constantinopolitanae fuit urbis episcopus, dam-
 natum in concilio Epheseno a Caelestino papa urbis Romae
 10 et a sancto Cyrillo Alexandrinae ciuitatis antistite; una cum
 isto anathematizantes Eutychen et Dioscorum Alexandrinum
 in sancta synodo, quam sequimur et amplectimur, Calcedonensi
 damnatos; his Timotheum adicientes parricidam Ellurum 3
 cognomento et discipulum quoque ipsius atque sequacem
 15 <in omnibus Petrum Alexandrinum; itemque condemnamus
 atque anathematizamus Acacium Constantinopolitanum quondam
 episcopum ab apostolica sede damnatum eorum complicem
 atque sequacem> uel qui in eorum communionis societate
 permanserint: quia quorum se communioni <quis> miscuit,
 20 ipsorum similem meruit in damnatione sententiam; Petrum
 nihilominus Antiochenum damnantes cum sequacibus suis et
 omnium supra scriptorum. quapropter suscipimus et probamus 4
 epistolas beati Leonis papae uniuersas, quas de Christiana
 religione conscripsit. unde, sicut praediximus, sequentes in
 25 omnibus apostolicam sedem et praedicantes eius omnia consti-
 tuta, spero, ut in una communione uobiscum, quam sedes
 apostolica praedicat, esse merear, in qua est integra et uerax
 Christianae religionis soliditas: promittentes etiam sequestratos

1 Matth. 16, 18

3 effitibus V, corr. o 5 seruat V, corr. o 11 eutychen V 13 ellerum V
 15 ea, quae uncis circumsaepa inserui, suppleui ex ea libelli forma, quam
 codice Berol. lat. 79 traditam edidi in Append. IV, nisi quod uerba quon-
 dam episcopum ab apostolica sede damnatum eorum in illo codice librarii
 ut uidetur errore ommissa restitui ex eo eiusdem libelli exemplari, quod
 adnecum legitur Hormisdæ ad episcopos Hispaniae epistulae 'Inter ea
 quae notitiae' (Thiel p. 793 sqq.); cf. etiam ep. 89 § 4 sq., ep. 90 § 4 sq.,
 ep. 159 § 5 19 quis inserui ex eodem cod. Berolinensi 26 sedis V

a communione ecclesiae catholicae, id est non consentientes
 sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse
 5 mysteria. hanc autem professionem meam manu propria
 subscripsi et tibi Hormisdæ sancto et uenerabili papae urbis
 Romae obtuli die XV. Kalendarum Aprilium Agapito u. c. 5
 cons.

(117.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI NICOPOLITANI. PER RUFINUM
 DIACONUM EIUSDEM.

DOMINO MEO CUNCTA SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI PATRUM 10
 COMMINISTRO AC PRINCIPI EPISCOPORUM HORMISDAE IOHANNES IN
 2 DOMINO SALUTEM. Cura mihi extitit semper nihil amplius
 quaerere nisi agere propria et familiarem conuersationem
 sollicitudinis anxietati mandare. sed quia dei iudicia abyssus
 multa est, sicut et uestram cognosco docere beatitudinem, 15
 patre nostro quondam atque archiepiscopo Alcisone a pastorum
 principe Christo ad supernas mansiones euocato ea ratione,
 qua ipse cognoscit qui est possibilium dominus, in me sancta
 synodus bonorum actuum ac clerus pastoris transtulit sortem.
 3 ego autem cuncta referens deo, qui balbutientium linguas 20
 liberas facit, decenter ad uestras orationes concuro, ut iuxta
 consuetudinem apostolicae sedis uestrae cunctarum ecclesiarum
 curam et Nicopolitanorum habere dignemini secundum antiquam
 4 spiritalem dispositionem uestram. petenti etenim mihi dari

14 Psalm. 35, 7

5 die ρ: di V

117. *Dat.* (simul cum ep. 119) a. 516 initio mensis Octobr. per
Rufinum. *Edd. Car.* I² 448; *Bar.* ad a. 516, 44; *Collect. Concil.;*
Thiel 770. 8 per Rufinum diaconum eiusdem *characterē minutiore V*
in marg. 13 propria et *scripsi:* propriam et V (propria et... anxietate
 mundare *Thiel.* propria et... conuersationem <uacua> sollicitudinis <et>
 anxietatis mundanae *Bar.*) 16 a pastorum *scripsi* (cf. *Petr.* I 5, 4):
 apostolorum V, episcoporum *Car.* a Christo o² *Car.* 17 euocatum V,
corr. o² 19 pastoris ex pastorum V 20 balbutientium o: balbutaen-
 tium ex balbutantium V 22 sq. uestrae <quae>... curam <habet> *Car.*

responsum ad apertionem oris, sicuti docuit beatus apo-
 stolus atque ipse etiam dominus praecepit, mecum petite
 horum datorem et cum quaerente pariter quaerite et pulsantem
 spiritali manu uestra suscipite. hoc enim uobis facientibus
 5 potero, sanctissime, et accipere et inuenire et adaperiente
 Christo recte per uerbum ueritatis incedere. quoniam uero 5
 quidam dissimulantes nobiscum credere atque sectari sanctas
 synodos, quae Nicaeae Constantinopoli atque Ephesi congregatae
 sunt, in quibus principes extiterunt sanctissimi <beatae>
 10 memoriae episcopi Caelestinus apostolicae sedis uestrae et
 Cyrillus Alexandrinae, insuper etiam quae Calcedone aduersus
 Eutychem impium congregata est, quae omnes praedictas
 ueritatis atque orthodoxiae in se ratione firmavit: tamen
 audent nos impugnare tamquam uinculum concordiae sine
 15 ratione uitantes. uotum autem mihi est uestram sequi 6
 doctrinam, sicut inter sanctos praecessor meus Alcison extiterat,
 et anathematizo Dioscorum ac Timotheum appellatione Ellurum
 et Petrum horum successorem et Petri communione cum his
 permixtum Acacium et Petrum, qui Antiochenam perturbauit
 20 ecclesiam, sequens in omnibus synodicas ac proprie apostolicas
 epistolas scriptas a uero praesule Romanae ecclesiae Leone.
 rogo autem: plenius atque perfectius, quae seruari oportet, 7
 commonete et, quibus abstinere debeam, uestris custodibus
 litteris intimate, ut etsi fortassis adhuc inexercitatus ordini
 25 deputor lectionum seu dixi siue egi apostolicis doctrinis uestris
 incongruum, uestris imbutus sermonibus possim haeticorum
 obsistere machinis. hoc enim facientes, sanctissimi, firmiores

1 Ephes. 6, 19

5 aperiente ρ 6 recta *Bar. in marg.* incidere *V*, corr. *Bar.*
 6 quoniam *V*: quamquam *Hartel* 7 dissimulantes] sc. sunt 9 quibus *V*:
 qua *Bar. in marg.* sanctissimae o; ego addere malui beatae 12 euty-
 chem *V* 13 ueritatis *scripsi*: ueritates *V*, quod retinentes atque ortho-
 doxa *Car.*, aequae orthodoxiae *Thiel* 19 antiochenam *V* 21 uiro *V*,
 corr. *Bar.* 24 etsi *V*: si *Bar.* 27 machinis *V* sanctissime *Car.*

nostrae sanctae synodi inuenietis episcopos et bonorum actuum
 clerum ac populum confirmabitis tamquam familiarem uobis
 8 reddentes sanctam Nicopolitanorum ecclesiam. uenerabilem uero
 diaconum Rufinum ad tam necessariam causam directum pacifice,
 sicut uos decet, rogati suscipite et fiduciam tribuentes celerem 5
 eius recursum ad nos praestare dignemini portantem spiritalia
 9 atque apostolica constituta, cuncta sanctissime. omnem in
 Christo fraternitatem uestrae beatitudinis ego et qui mecum
 sunt plurimum salutamus in domino.

(118.)

10

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. PER RUFINUM DIA-
 CONUM. Gauisi sumus in domino ualde, frater karissime,
 acceptis litteris tuis, in quibus te profiteris sacerdotium dei
 gratia suscepisse. haec est fides certa, haec spes sine ambi-
 guitate secura, qua creditur totius boni causa in superna 15
 2 dispensatione consistere. cuius rei scientiam habens, frater
 karissime, beneficiorum, quae a deo nostro consecutus es,
 religioso animo gratiam confiteris, licet hoc quoque de eodem
 clementiae fonte descendit, ut se auctori suo humana submittat
 humilitas: ait enim: super quem requiescit spiritus 20
 meus nisi super humilem et quietum et trementem
 3 sermones meos? in his ergo, in quibus huiusmodi probaris,
 clarius elucescet aliis etiam uirtutis huius futurum exemplum,
 quando ad hoc etiam deo instituyente perductus es, ut et in
 4 te catholicorum gloriatur ecclesia. nam sicut diuinis testimoniis 25
 eruditus et iuxta apostolum sacrarum litterarum institutione
 formatus hoc auspiciu tuae ordinationis edidisti, ut aduersum
 deuiantes cum sedis apostolicae sententiis conuenires. neque

20 Esai. 66, 2

5 celerum V, corr. o 7 cuncta sanct. *sciunxi ab eis quae sequuntur*
 118. *Dat. (simul cum ep. 120) a. 516 die 15 Nou. per Rufinum;*
respondet epistulae 117. Edd. Car. P² 449; Bar. ad a. 516, 50;
Collect. Concil.; BTA I 383; Thiel 774. 11 per rufinum diaconum V
characterem minutiore in marg. 12 simus V, corr. o 15 quae redditur V.
corr. p²

enim remunerari aliter tantorum beneficiorum poteras largi-
 torem, nisi aduersus inimicos eius euidentem zelum aposto-
 licae confessionis ostenderes. notum est enim eos extra 5
 religiosa septa consistere, qui et ipsi profitentur conscientiam
 fidei, fiduciam * * atque ideo et infructuosa est apud eos
 quamuis cum religiosis congrua sanctae communionis aequa-
 litas, quia procul dubio qui ea, quam meruit, libertate non
 utitur, subiectum se iniquitatibus confitetur. quid gloriemur
 his, quas non sequimur, disciplinis? falso appellat magistrum,
 10 qui se institutionibus eius non probat esse discipulum. sed 6
 quia nobis nunc omnia in confessione similia et libertatis
 propriae resumpsistis affectum, paternae rursus hereditatis
 cupientes esse consortes amplectimini gratiam traditionis
 antiquae et in illius inconuulsi fundamenti stabilitate persistere,
 15 non cum temporibus corda mutantes (inconstantis enim
 mutabilitas ista solet esse propositi atque ideo bene fundatis
 oportet inhaerere, quando huiusmodi studia clementia scit
 fouere diuina), ut fidei uestrae firmitas uobis de aliorum
 salute fructificet et feruore uestri studii aliorum quoque
 20 animus ad resumptionem bonorum suorum possit accendi,
 quatenus et de uobis quoque sanctus apostolus dixisse cre-
 datur: aemulatio uestra prouocauit plurimos. ergo 7
 Nestorii et Eutychetis impietatibus iuxta synodalia constituta
 damnatis sectatores quoque eorum similiter execrantes cum
 25 exultatione dicamus: 'exite de medio et separamini et
 inmundum ne tetigeritis' dicit dominus. quemadmodum
 enim quis malarum inuentionum de<te>stabitur principes, si non

22 Cor. II 9, 2   25 Cor. II 6, 17

4 religiosas V, corr. o²   5 fidei fiduciam atque ideo V: fidei atque
 fiduciam sed Bar., fidei non fiduciam atque ideo Coust.; ego indicaui
 lacunam, quam sic fere expleas uelim qui et . . conscientiam
 fidei, fiduciam <tamen ostendendi non habent>. atque ideo   instruc-
 tuosa V, corr. o²   14 persistite p²   16 solet esse ex sole & sse corr. V
 17 sit V   25 exite o: ex te V   27 destabitur V, corr. a

declinat sequaces, aut quemadmodum odit originem, qui non
 exsecratur et subolem? in discipulis praedicatur fama docen-
 tium, et donec male iactorum seminum radix per succedentes
 8 culta floruerit, tamdiu auctorum memoria non peribit. addatur
 perditis Eutychetis et Acacius disciplinis sub communione 5
 Petri omnium quoque damnatorum mixtus error; quod uestra
 dilectio litteris suis, dum fidem suam asserit, euidenter ex-
 9 pressit. ad instructionem uestrae fidei pleniorum, quo ordine
 ad communionem nostram suscipi deceat reuertentes, indi-
 culum subterradieimus sperantes in deum bonorum omnium 10
 largitorem, quod laudabili circa fidem uestrae dilectionis
 instantia non solum hoc eorum, qui uobis uicinitate iunguntur,
 salutis prosit sed eorum quoque, ad quos fidei uestrae et
 10 religiosae uoluntatis uelox fama peruenerit. Rufinum si-
 quidem diaconum, qui nobis litteras uestras obtulit, in Christi 15
 caritate suscepimus; quem apostolorum orationibus commen-
 dantes cum pace remisimus, hortantes, litteras a nobis tam
 ad caritatem tuam quam ad synodum directas populo relegatis.
 quod et nos pro fidei uestrae commendatione fecisse cognosce.
 Data XVII. Kal. Decembr. Petro cons. 20

(119.)

EXEMPLAR RELATIONIS SYNODI EPIRI UETERIS.

DOMINO NOSTRO CUNCTA SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI
 PATRUM COMMINISTRO AC PRINCIPI EPISCOPORUM HORMISDAE SYNODUS

1 qui σ^2 : quae V 3 seminum] *desinit codicis V fol. 112, nisi quod
 in eiusdem angulo infimo primum sequentis folii uocabulum radix prae-
 notatum est. ipsum fol. 113 ueteris scripturae excidit recentique folio saeculi
 16/17 suppletum (cf. Proleg. I); quare in hac quidem parte sequimur codicem α
 3 radis α 5 perdito Eutycheti Bar. Acacius Bar. Coust.: acacii α
 discipulus Bar., discipulis Coust. 9 reuerentes α , corr. ρ^2 et α man. post.
 20 xvii α : xiii Coust.; cf. 'Beiträge . .' p. 9 kł deceμβriarum α*

119. *Dat. (simul cum ep. 117) a. 516 initio mensis Oct. per Ru-
 finum. Edd. Car. I² 451; Bar. ad a. 516, 47; Collect. Concil.; Thiel
 772. 22 et p. 527, 1 epiri σ^2 (etpyri index generalis codicis V, cf.
 Proleg. cap. I): ephesi α 24 principe α , corr. σ^2*

VETERIS EPIRI IOHANNES MATTHAEUS CONSTANTINUS CHRISTODORUS
 HILARIUS PHILIPPUS IULIANUS ET CHRYSIPPUS. Si dignis pro-
 oemiis uti temptemus, necesse est multis fletibus horum
 depromptiones efficere. plurimi namque ex nobis in regnante 2
 3 fuere Constantinopoli, cum uestri sanctissimi uicarii Ennodius
 et Fortunatus episcopi, Uenantius presbyter, Uitalis diaconus,
 Hilarus notarius degerent, pietatis agona susceptum tenentes.
 nobiscum autem fuit et inter sanctos factus pater atque
 archiepiscopus noster Alcison, qui cum omni praesumptione
 10 supplicibus utens libellis apud uestram beatitudinem dignus
 effectus est apostolicae sedi uestrae communicare nobiscum,
 sed quia repente, qui cunctorum retinet potestatem, hunc ad 3
 se euocauit, nos inrefrenabili fletu retenti peruenimus tamen
 ad patriam nullo modo errorem propter dei gratiam sustinentes
 15 sed ubique uestra decreta sectantes. fletibus autem nobis 4
 atque lamentantibus cum his, qui nobiscum relictis sunt in
 paroecia comministri, quis possit de orthodoxis recte Christi
 oues transigere, qui consolatur humiles, consolatus est etiam
 nos per uestras orationes, demonstrans metropolitanae ciuitati
 20 in cunctis sanctissimum Iohannem, qui a pueritia in ecclesia
 sine culpa nutritus, immo laudabiliter in ea degens, ita ut
 neque eum in hac quisquam moribus antecellat, zelo autem
 circa orthodoxiam iuxta apostolicas ammonitiones uestras
 nulli omnino cedente. hunc ergo dei prouidentia ordinauimus 5
 25 praesulem Nicopolitanorum sanctissimae ecclesiae et rogamus,
 ut iuxta antiquam consuetudinem hunc quoque complectamini
 paternis uisceribus uestris nobisque atque ipsi dei gratia

1 iohannis matheus α 2 hylarius α crisippus α p̄miis α 5 ue-
 stris α, corr. o² 7 hilarius o et α man. post. 11 sedis α, corr. Bar.
 13 recenti α, correxi: detenti Thiel 15 uobis α, corr. o² 17 paro-
 etia α 22 hac (sc. ecclesia) α: his Bar. moribus scripsi: tempo-
 ribus α Bar. zelo] incipit rursus uetus scriptura V (fol. 114) 23 or-
 thodoxia V, corr. Thiel 24 cedente V: cedens Bar. 25 praesule V,
 corr. o²

efficiamini arma inexpugnabilia commonitionibus uestris atque doctrinis et precantibus nobis inclinetis aurem et pietatem concordiae reperiatis iuxta inspiratam uobis diuinitus apostolicam prouidentiam, ut in pace, quae est ei amabilis, cunctae sanctissimae ecclesiae coaptatae inmarcescibilem uobis coronam nectentes in omni pietate atque humilitate comprehendantur in Christo. uenerabilem uero diaconum Rufinum propter hanc tam necessariam causam directum libenter rogati conspiciete et ad nos sub uelocitate remittite portantem doctrinas uestras apostolicas.

7 ET ALIA MANU: Incolomem me ora, sanctissime pater patrum. ego Iohannes episcopus Euroeas retuli.

Incolomem me ora in domino, sanctissime ac beatissime pater patrum. ego Matthaeus episcopus Butroiti retuli.

<Ego> Constantinus episcopus Hadrianopoleos retuli.

Incolomem me in domino ora, sanctissime ac beatissime pater patrum. ego Christodorus episcopus Anciasmu retuli.

Ego Hilarius episcopus Fotices retuli.

Ego Philippus episcopus Phoenices retuli.

Ego Iulianus episcopus Dodones retuli.

Ego Chrysippus episcopus Cercyres retuli.

3 reperiatis *V* 4 ei] *scilicet* deo, *quod ex* diuinitus *subplendum* amabiles *V*, *corr.* o 5 cooptate *V*, *correxi*: cooptatę o² inmarcessibilem *ex* inmarcessibiles *corr.* *V* 6 comprehendamur *V*, *corr.* *Bar.* 11 et 14 patrum *ex* parum *corr.* *V* *man. rec.* 12 Euroeas (*uel* Eurias) *scripsi* (*cf. Beiträge* 8): eurasas *V*, rursus *Car.* 13 dno *V*, *corr. man. rec.* 14 matheus *V* 15 ego *inseruit* *Bar.* haonano- poleos *V*, *corr. Bar.* 17 Anchiasmi *Harduinus* 18 illarius *V* 19 Phoenices *Harduinus*: photicensis *V* 21 crisippus *V*

(120.)

HORMISDA SYNODO EPIRI UETERIS. <PER RUFINUM DIACONUM.>

Benedictus deus ecclesiae suae membra consocians! benedictus
 deus, qui maligno instigante diuisos sub eadem, qua olim
 fuerunt, facit soliditate coniunctos! etsi enim diu perdicis modo
 uociferauit inimicus et eos, quos non genuit, sicut asseruit
 propheta, collegit, tamen ab his sine ambiguitate desolabitur;
 neque enim oues dominicae sequuntur alienum aut alterius
 uocem pastoris exaudiunt. unde nec uos ad salutis iter
 redisse miramur, cum tarditatem magis in hac redintegratione
 culpemus. debemus, karissimi fratres, domesticis uti <in> hac,
 quam quaerimus, stabilitate documentis. siquidem tunc
 Timotheus Cersonensis, grauis cum disceret, grauior cum
 doceret (nam Dioscori sectator et idem Petri nihilominus
 institutor), aduersum beatæ recordationis Protherium saeuitiam
 suae temeritatis exeruit et totius finem crudelitatis excessit
 religiosi uiri caedem inter ipsa operatus altaria uix faucibus
 suis ab illo pio cruore suspensis; tunc excitata uniuersalis
 ecclesia in odium parricidae auctorem facinoris tanti non
 solum communionem uerum etiam ipsa quoque Christiani * *
 omnium mentes noua quadam admiratione stupuerunt tantæ
 praesumptionis audaciam; tunc beatus Eugenius paroeciae
 uestrae obtinens principatum cum subiecta sibi sancta synodo

6 cf. Hierem. 17, 11 8 cf. Ioh. 10, 5

120. *Dat. (simul cum ep. 118) a. 516 die 15 Nou. per Rufinum;*
respondet epistulae 119. Edd. Car. P² 452; Bar. ad a. 516, 55;
Collect. Concil.; BTA I 386; Thiel 777. 2 Epiri o²: EPHESI V, etpyri
eiusdem codicis index generalis (cf. Prolegom. cap. I) per Ru-
finum diaconum ex eodem generali indice restituit Coust. 6 eo V,
corr. o 7 colligit V, corr. o hab V, corr. α 8 secuntur V
10 tarditate V, corr. o² 11 uti Bar.: ut V in addidi (<ad> hanc .. sta-
bilitatem Bar.) 13 prauus .. prauior sine causa Coust. discederet V,
corr. Coust. 15 protherium V 16 fidem inepte Coust. 20 ipsae ..
Christiane α man. post., ipsae .. Christianorum p²; ego lacunam indicauit
quam similiter praecedente Coustantio sic fere expleuerim Christiani no-
minis appellatione priuauit, adeo> omnium 21 quedam V, corr. o

zelum quendam, quali Finees se deo commendauit, ostendit.
 cuius rei memoriam non solum non potest tempus abscondere
 uerum etiam de die in diem magna apud orthodoxos fama
 multiplicat. horum studia sic probata neglegere et sententias
 non amare id est in ipsa domini nostri confessione delinquere. 5
 5 et nobis quidem nunc post professionem ac litteras uestras
 omnia fidei dogmata deo suos coniungente similia: orandum
 est, ut in ea uoluntas uestra, qua nostros animos releuauit,
 confessione permaneat. sed opus est citra respectum timoris
 insectari eorum rabiem, qui fidei aduersa nituntur; quanto 10
 enim infidelium error exaestuat, tanto magis se, si resistat,
 securitas nostra commendat. neque enim haec sunt per patien-
 tiam neglegenda, quando malum hoc uitio prauae consuetu-
 dinis animatum apud plures sub quodam colore legis inoleuit,
 dum aut praua studia in unum congruunt aut recta se 15
 6 subtrahunt. nam ut eam quae imminet rem loquamur,
 Eutyches ut nefandae haeresis inuentor excluditur etiam ab
 his, a quibus eius dogmata diliguntur, apud eos ipsos ita
 exosus atque fugiendus, ut nominis quoque ipsius oderint
 mentionem; sed peruersi religiosarum institutionum ministri, 20
 quem sicut uerum detestantur haeticum, hunc alia uia
 tamquam uerum amplebantur orthodoxum. siquidem in sancta
 Chalcedonensi synodo Dioscorus eadem sentiens pari ratione
 damnatus est et, cum una persecuta sit utrumque sententia,
 horum alterum si quis sequatur aut diligat, dicat aliquis, 25
 quemadmodum se a sententia, quae designatos damnauit,
 excipiat, cum eos, quos transgressionis aut impietatis conecit
 aequalitas, sine dubio unum quoque uinculum damnationis
 7 adstringat. Timotheus et Petrus horum sequaces homines
 mente corrupti et pestis quaedam nominis detestanda catholici:

1 cf. Num. 25, 11

1 fine esse *V*, corr. ρ^2 5 id est *Thiel*: idem est *V* 7 <per> omnia *Thiel*,
 omnia . . dogmata <uenerantes> . . similiter *Bull. Taur.* 8 nostros ρ^2 :
 nos *V* 13 malo *V*, corr. *Bar.* 18 deliguntur *V*, corr. σ^2 23 scen-
 tiens *V* 26 scencia *V*, corr. σ^2

quorum communionem in Petro amplexus Acacius similiter
 quoque meruit subire sententias. qui tantum malum quasi
 paruo aestimans et propositum numquam ad meliora conuertens
 ne ab illis quidem se, quae in Antiochia detestamur, abstinuit,
 5 ibi quoque transgressori Petro commu<nio>ne conexus, in Apa-
 menam nihilominus hostiliter uersatus ecclesiam, Tyriam
 quoque non ea qua decuit integritate disponens. propter 8
 quae, dilectissimi fratres, ab eorum innodatione soluentes
 uelut regionem quandam pestiferam relinquentes seruemus
 10 apostolicam disciplinam; saluti nostrae omni diligentia et
 sollicitudine prouidentes ea cura nefandi Nestorii declinemus
 errores, qua Eutychetis impia inuenta persequimur. maxime
 enim nunc religiosae fidei dogmata diuerso incursu horum,
 qui praedicti sunt, incursantur insidiis, scelestis pro ratione
 15 temporum sua argumenta nectentibus, si quo modo possint
 innocentium uiis fraudem suae impietatis inserere, atque ideo
 sicut docti nummularii et prudenter instructi ab improbandis
 laudata separantes talenti uobis crediti poteritis multiplicare
 substantiam. haec, dilectissimi fratres, scripsimus plenae 9
 20 caritatis impulsu, quia et spem fidei uestrae primum de dei
 dono, deinde et fratris nostri Iohannis, qui uobis praesidet,
 professione praesumpsimus, qua nominatim omnes, quos
 apostolica et generalis catholicorum condemnat ecclesia,
 execrabiles sibi esse declarauit. quod uos quoque in litteris 10
 25 uestris oportuit euidenter exprimere nec arbitrari posse suffi-
 cere sub tantis praesertim insidiis callidorum, quos uiritim
 et singulos insecrari conuenit atque damnari, sub quadam
 generali eos damnatione concludere. diligentem quaerunt
 uulnera antiqua medicinam nec abundans esse creditur,

2 sententiam ρ 4 anthiocia V 5 commune V, corr. ρ² 6 osti-
 liter V thyriam V 8 inodacione V 9 reliquentes V 10 dissi-
 plinam V 13 religise V, corr. Car.: religiosa Bar. 14 insidiis V:
 insidiose istis Coust. 15 posint V, corr. α 17 prudentes V, corr.
 Bar. 18 laudanda ρ 22 praesumsimus V 25 sufficere V 26 sub-
 stantis V, corr. ο² 27 insectari ο Bar. damnare Bar.

quicquid pro integritate fidei et stabilitate religionis adhibetur.
 11 unde libellum cum litteris misimus, cui uos subscriptiones
 proprias <oportet> inserere, ut fides uestra, quam directa
 per Rufinum diaconem scripta testantur, apud nos fiat huius
 quoque repetitionis adiectione manifestior. Data XVII. Kal. 5
 Decembr. Petro cons.

(121.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. PER PULLIONEM
 SUBDIACONUM. Litterarum, quas direxisti, series et expositio
 tuae fidei conueniens sedis apostolicae iudiciis nostros animos 10
 releuauit. tot incitati gaudiis contenti non fuimus. nisi per
 Pullionem subdiaconum ecclesiae Romanae, quid plenius circa
 uos ageretur, cuperemus agnoscere, magnopere quia in rela-
 tione episcoporum sub ordinatione caritatis tuae degentium
 non uniuersa, quae ad ecclesiastica constituta pertinent, sicut 15
 2 in uestra. leguntur euidenter expressa. unde et pro nostra
 sollicitudine et illorum integra nobiscum coniunctione libellum
 direximus, in quo eos oportet debere subscribere, quia et
 omnes sacerdotes uestrarum partium, qui ad sedis apostolicae
 commu<nio>nem reuersi sunt, in eadem professione subscrip- 20
 3 serunt. ista caritas, ista communis salutis excitauit ambitio:
 quod credo et fraternitatem uestram gratanter accipere, quia
 ubi de animarum salute res geritur, studii tui uel intentionis
 debes operam commodare, ut antecedendo fructum de tali
 4 possis laude percipere. Pullionem praedictum cum rescriptis 25
 caritatis uestrae ad nos iuuante deo sub celeritate remittite,

8 oportet *addidi ex coniectura editorum Bull. Taur.* inserite *Bar.*
 5 repetitionis *V* XVII *scripsi (cf. Beiträge p. 9): XIII V* 6 de-
 cembrias *V*

121. *Dat. (simul cum indiculo ep. 122) a. 516 die 19 Nou. per
 Pullionem. Edd. Car. I^o 453; Bar. ad a. 516, 62; Collect. Concil.;
 BTA I 385; Thiel 780. 8 IOANNI V per Pulionem (sic!) subdiaconum
 caractere minutiore V in marg. 11 fort. <sed> tot contempti V,
 corr. ρ² 14 ordinationis V, corr. ρ² 20 communem V, corr. p
 22 quod V: fort. quae 25 posis V*

quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint.
Data XIII. Kal. Decemb. Petro cons.

(122.)

INDICULUS. PER PULLIONEM SUBDIACONUM.

5 Cum dei adiutorio et orationibus sanctorum apostolorum
Petri et Pauli ueniens ad Nicopolim sic debes agere, ut post-
quam episcopus Nicopolitanus acceperit litteras nostras, epi-
scopos, qui sunt in sua paroecia, colligat et faciat sub-
scribere in libellum, quem in epistolis suis habent adnexum.
10 si tamen dixerit praedictus episcopus esse laboriosum episcopos 2
colligere, dirigat tecum personas per singulos episcopos, ut
te praesente subscribant in praedictum libellum. sic tamen 3
cum dei misericordia facere debes, ut epistolae, quae <a> nobis
missae sunt, publice legantur, aut si uideris prae timore hoc
15 episcopos facere nolle, saltem uel clericis suis haec relegant.
quae tamen in ipsorum dimitte potestatem et scripta episco-
porum et illius episcopi, hoc est Iohannis metropolitani, ad
nos cum dei misericordia reporta. post hoc factum nullas 4
moras te uolumus ibidem facere propter insidias et calliditates
20 inimicorum.

122. Dat. (simul cum ep. 121) a. 516 die 19 Nou. Edd. Car.
P² 454; Bar. ad a. 516, 64; Collect. Concil.; BTA I 386; Thiel 780.
4 INDICVLVM V, corr. o² 7 acciperit V 8 qui sunt (= qui s) Hartel:
quos V o paroecia <habet> o 9 quem o: quod V abent V
12 sic o: si V 13 a inseruit o 14 prae cod. Angelic.: pro V 15 uel
om. Bar. sue V, corr. o 16 dimittite V, corr. p 20 post inimi-
corum ante titulum ep. 123 ex parte in marginem excurrentia V chara-
ctere minutiore addit uerba per Iohannem diaconum eius; quae ego
reieci post titulum ep. 123, cf. Beiträge 12 sqq.

(123.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO CUM SYNODO UT SUPRA. PER IOHANNEM DIACONUM EIUS. Optaremus, dilectissimi fratres, ab omnibus uos molestiarum fluctibus alienos uitam sub tranquillitatis securitate transigere et deo nostro remota 5 mundanarum tempestatum mentis perturbatione * * mouerunt, 2 quia quae fieri nolumus, necesse est, ut facta doleamus. sed abundat mundus incommodis et temptationibus saeculum istud, in quo peregrinamur, expositum est passim; uelut magnae moles uentorum procellis, ita fidelium mentes diabolicis pul- 10 santur insidiis et, sicut dictum est, qui uolunt pie uiuere 3 in Christo, persecutionem patiuntur. sed consolatur spes a iusto retributore promissa, quia beatus est, qui non fuerit scandalizatus in domino. non deiciant milites dei impetus fragiles et caduci. qui adsistit strenuis, 15 non delectatur ignauis. facile contemnuntur ista quae transeunt, si illa quae sunt mansura cogitentur. amplectenda est probationis occasio, quia licet sint dura onera laborum, praemia 4 tamen maiora uirtutum. quemadmodum par erit remunerationi, qui se imparem monstrat examini? non simus segnes ad fortia, 20 si peruenire cupimus ad promissa. quis super hoc expectet

11 Timoth. II 3, 12 13 Matth. 11, 6

123. Dat. (simul cum epp. 127 133 134 135) a. 517 die 12 Apr.; respondet haec epistula per Iohannem Iohannis Nicopolitani diaconum missa duabus epistulis Iohannis et synodi Epiri hodie deperditis acceptis ab Hormisda inter diem 3 et 12 April. eiusdem anni. Edd. Bar. ad a. 517, 36; Collect. Concil.; BTA I 406; Thiel 809. 2 IOANNI V cum α: cv V 3 per Iohannem diaconum eius a V perperam in fine ep. 122 additum huc transponendum esse docemur etiam generali collectionis indice edito in Proleg. cap. I 6 mundarum V, corr. p mentis perturbatione mouerunt V: mentes perturbatione uestras deuotas esse interpolauit o (et α¹); ego cum Baronio indicauit lacunam, quam sic fere puto explendam perturbatione <sine eo seruire dolore, quem semper in catholicorum animis perfidarum mentium nouationes> mouerunt 8 sqq. correxi uulgatam interpunctionem temptationibus; saeculum . . procellis. Ita etc. 9 passim V: passionibus o 18 honera V 20 forciā V, corr. o

uocem hominis, cum cottidie nobis insonet sententia ueritatis:
 beati, qui persecutionem patiuntur propter iusti-
 tiam! sed ne me, fratres karissimi, licet apud fideles magna 5
 sit, spiritali tamen uos solum credatis confirmatione solari,
 5 a prouidendis pro uestra tribulatione remediis, quantum in
 homine esse potuit, non quieui. nam per legatos ad Orientis
 principem destinatos et Thessalonicensem episcopum, ut ab
 insectatione uestra cessaret, admonui et prorogatis paginis,
 ut imperatori supplicaretur, iniunxi. haec quantum ad prae- 6
 10 sentia sunt prouisa; sed illa, quae ad spem futuram pertinent,
 haec sunt potius mentibus intuenda. sane hoc me fateor fuisse
 miratum, quod inter allegationes angustiarum religiosae pru-
 dentiae uestrae haec potuit cura subripere, ut <a> me sub
 15 consultationis colore dirigendi ad Thessalonicensem episcopum
 solitas litteras licentia posceretur. egone huius rei auctor
 existerem. quam si inscio me cognoscerem factam esse, cul-
 parem? absit ista peruersitas! audite apostolicam uocem sed 7
 personae meae conuenienter aptandam: si quae destruxi,
 haec iterum reaedifico, praeuaricatorem me con-
 20 stituo. nolite, obsecro, ad euitata uix redire contagia nec
 pedes luto, quo tenebantur, auulsos patiamini male rursus
 immergi. sinite oblitterata esse transacta. nemo mittens
 manum suam in aratrum et aspiciens retro aptus
 est regno dei. impediuntur a processu propositi itineris, 8
 25 qui reflexis oculis respiciunt, quod relinquunt. non amant
 ecclesiasticae disciplinae eos, in quibus remanet memoria ulla
 perfidiae; totos ab errantibus oportet abscidi, quia in tantum
 detestabiles aestimantur ad spreta redeuntes, ut beatus apo-
 stolus Petrus melius illis esse praedicauerit, ut non cognosce-

2 Matth. 5, 10   18 Gal. 2, 18   22 Luc. 9, 62   29 Petr.
 II 2, 21

4 sq. solari a *Thiel*: solaria *V* 13 subreperere o² a *add.* p² 14 con-
 solacionis *V*, *corr.* *Thiel* 16 quam o: qua *V* insio *V*, *corr.* o
 17 absit *V* 22 immergit *V*, *corr.* o 25 relinguunt *V*, *corr.* o 26 ec-
 clesia stice *V* (etiam α, quod moneo contra *Thielium*) 28 ad o: a *V*

rent uiam iustitiae, quam cognoscentes retrorsum reflecti a tradito sibi sancto mandato. in aperto est, qua pertinacia traditae fidei debeat constantia custodiri, si tolerabilius est in errore persistere quam coinquinationibus rursus, quas quis fugerit, implicari. Data pridie Idus April. Agapito cons. 5

(124.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. PER PULLIONEM SUBDIACONUM. Remeante Pullione subdiacono nostro litteras caritatis uestrae suscepimus de constantia fidei uel de intentione, quam circa communionem sedis apostolicae geritis, 10 gratulantes; sed contristati sumus, quod uos aliquas sustinere molestias perhibetis. ista tamen diuturnam non possunt habere substantiam, quia ubi deus pure colitur, etsi aduersa contigerint, in prosperis commutantur secundum apostolum di- 2 centem: spes non decipit. dubitans apostolorum princeps 15 incedens per pelagus laborauit; mox tamen inuocato domino suo paratum habuit, qui eum porrecta manu non pateretur sustinere discrimen. ergo auctorum nostrorum sequentes exempla et in ipsorum fide permanentes illius poscamus auxilium, de quo scriptum est: qui non nos dimittit temptari super 20 3 quod possumus. igitur salutantes caritatem tuam hortamur, ut quemadmodum praediximus, in his, quae bene in-

15 Rom. 5, 5 15 sqq. cf. Matth. 14, 28—31 20 Cor. I 10, 13

1 retrorsum *V*, corr. *a* 3 tollerabilius *V* 4 quam *o*: qua *V*
5 aprilium *V* post consule in ipsa linea *V* addit per Pullionem
subdiaconum, id quod ego post titulum epistulae sequentis reieci, cf.
Beiträge 13 sq.

124. Dat. a. 517 die 3 Mart. per Pullionem; respondet epistulae Iohannis deperditae per eundem Pullionem initio eiusdem anni datae. *Edd. Car. I* 469; *Bar. ad a.* 516, 66; *Collect. Concl.*; *BTA I* 391; *Thiel* 786. 7 per Pullionem subdiaconum huc reieci a *V* perperam in fine praecedentis epistulae additum 9 caritates *V*, corr. *o* 12 molestia *V*, corr. *o* diuturna *V* man. rec. 13 substancia *V*, corr. *o* 14 prospera *Bar.* 16 pelagus *V* 20 nos non *trsp.* *Car.* 22 que ammodum *V*, corr. *o*

choata sunt, perseueres, quia <qui> perstiterit usque in finem, hic saluus erit. frequenter alloquiis tuis nostram sollicitudinem releuare non desinas; paroeciales quoque sacerdotes tuos competenti adhortatione confirma, quia ista faciendo
 5 talentum tibi creditum poteris multiplicare cottidie. de illa 4 quoque parte, qua dilectio tua postulat, cogitamus, ut ad imperatorem clementissimum pro generalitatis quiete preces nostrae perueniant. tuum est, ut uotum studiumque nostrum congruis orationibus iuuare non cesses, quia nos in his deo
 10 auctore perficiendis uacare minime poterimus. Data V. Nonas Martias Agapito cons.

(125.)

EXEMPLUM SACRAE ANASTASII AUGUSTI HORMISDAE PAPAE. PER ENNODIUM ET FORTUNATUM EPISCOPOS UENANTIUM PRESBYTERUM
 15 UITALEM DIACONUM ET HILARUM NOTARIUM.

Gratias omnipotenti deo referimus, quod sanctitas uestra disciplinis caelestibus instituta, sicut poposcimus, legatos fidei Ennodium et Fortunatum uenerabiles episcopos sed etiam uiros religiosos Uenantium presbyterum Uitalem diaconum et Hila-
 20 rum notarium, quales poscebat causae sublimitas, destinauit, qui negotii magnitudinem implere possint ecclesiastici luce sermonis quique operante deo omnia subtiliter requirentes, quae ad rectam et ueram Christianorum pertinent fidem, et ipsi sicut decuit declararunt et a nobis sicut oportuit agno-

1 Matth. 10, 22

1 qui *inseruit* o persisteret V, corr. o 4 adoracione V, corr. o 6 quam Car. tuo V, corr. o 8 tuum *scripsi*: tantum V 9 iurare V, corr. V *man. rec. et* o 10 potuerimus Car.

125. *Dat. hieme anni 515, per Ennodium etc. Edd. Car. I² 443; Bar. ad a. 516, 8; Collect. Concil.; Thiel 761. Sub initio in marg. adscriptis V fides anastasio imperatoris et quid de synodo chalcodonensi senserit 13 AUGUSTI V per Ennodium . . notarium V minuitiore caractere ita scripsit, ut uerborum aliqua pars in marginem excurret 15 illarum V 17 legato V, corr. o 19 hyllarum V 20 quale V, corr. o² 21 possent Bar. ecclesiastici V: euangelici o²*

uerunt, quia una est ecclesia dei apostolicis ubique firmata
 2 doctrinis. unde quis audeat de domini nostri Iesu Christi
 incarnatione aliter quam habet ueritas ipsa sentire, nisi ut
 confiteatur aequalem et consubstantialem patri filium salutis
 nostrae causa iuxta annuntiationem archangeli in utero uirginis 5
 carnem ex eadem assumentem hominem factum et, sicut ait
 apostolus, in seruili forma, ut crucem pro nobis carne
 susciperet? de quo beatus Petrus apostolus Iudaeis dicit:
 uos petistis uobis dimitti uirum homicidam, auc-
 torem uero uitae interfecistis; de quo etiam legitur 10
 in Paulo apostolo: factus oboediens usque ad mortem,
 3 mortem autem crucis. confitemur enim, quod genetrix
 dei beata uirgo Maria in uera carne et anima rationabili et
 intellegibili nobis deum peperit saluatorem, quem homousion
 deo patri et spiritui sancto ante saecula, eundem nobis quo- 15
 que homousion praeter peccata nostra in fine temporum cre-
 dimus et probamus fuisse progenitum, sicut propheta Dauid
 4 dicit: de uentre matris meae deus meus es tu. quae
 tamen ita sine defectu uel confusione nostri corporis est ad-
 sumpta nostra substantia. ut in eadem carne dei filius mundum 20
 examinaturus adueniat oculis omnium uulnerum et clauorum
 ndicia repraesentans, sicut scriptum est: et uidebunt, in
 5 quem pupugerunt. cum omnibus etiam orthodoxis impiis-
 simos Nestorium atque Eutychetem uitamus pariter et horremus
 eorum condemnantes et anathematizantes et personas et dog- 25
 mata detestabilibus sacrilegiis comparanda, qui dispensationem
 diuinam et humanae remedia infirmitatis similiter aut nescire
 6 uoluerunt aut cognita blasphemare. tale igitur circa fidem
 clementiae nostrae propositum summus deus ab exordio uitae
 sensibus nostris immisit, unde et imperium nostrum credimus 30

7 cf. Philipp. 2, 7 9 Act. 3, 14 sq. 11 Philipp. 2, 8 18 Psalm.
 21, 11 22 Ioh. 19, 37

8 susciperet V 13 carna V, corr. a 14 et 16 omousion V 16 prae-
 ter V: propter Bar. 17 proclamus V, corr. Bar.: prodamus o 24 euty-
 chentem V, corr. o orremus V

custodiri. miramur autem, quam ob rem de beatissimis 7
 patribus, qui in Chalcedona conuenerunt, aliqua nobis scribere
 uoluistis, dum ea, quae ab his fuerant constituta, decessorum
 nostrorum multiplicibus decretis confirmata monstrantur et
 5 cum nec alia synodus facta fuerit, per quam, quae ab illa
 disposita sunt, redderentur infirma, nec lex a nobis processerit,
 cuius nouitate statuta praefati episcopalis concilii soluerentur,
 maxime cum ipsa synodus dixerit anathema esse debere, qui-
 cumque aliam fidem, quam apud Nicaeam trecenti <decem>
 10 et octo uenerabiles patres constituerunt, docere uel immutare
 uouerit. ad hoc etiam eos, quos superius comprehendimus, 8
 id est Nestorium et Eutychem, damnauerunt, quos nos quo-
 que damnamus. nam pro hac causa attestantur nobis etiam
 diuinae litterae ad Alexandriam non semel sed multotiens
 15 destinatae, per quas obiurgauimus, cur sibi non arbitrarentur
 posse sufficere directam fidei doctrinam recedentes ab anathe-
 mate Chalcedonensis synodi uel uenerandae memoriae Leonis
 episcopi. unde non paruus studium apud nos et intentio 9
 in praesenti quoque perdurat, quatenus a superfluo anathemate
 20 eosdem possimus abstrahere et sanctae ecclesiae uniuersali
 coniungere. de capitulo uero, quod solum uidetur esse resi- 10
 duum, nostra uoluntas petitioni uestrae fortasse propter uni-
 tatem ecclesiarum conuenerat, nisi alia uenerabilibus ecclesiis
 ex hac re moueri scandala crederemus. nunc uniuersa, quae 11
 25 sint facienda, perpendite, quia graue esse clementia nostra
 iudicat de ecclesia uenerabili propter mortuos uiuos expelli
 nec sine multa effusione humani sanguinis scimus posse ea,
 quae super hoc scribitis, ordinari. omnia tamen a deo spe-
 rantes consilium melius agere poteritis quam ab his hominibus,
 30 qui propter errores suos prouincias percurrentes inimicam

1 custodire *V* (*man. 1 ut uid.*): custodire *α* 9 nicheam *V* decem
add. ρ² 14 litere *V* 24 hac remoueri *V*, *correxi*: hoc renouari *Bar.*
 27 sq. posse eaque *V* 28 scribitis *σ²*: scriptis *V* 29 consilium *V*,
correxi (*cf. Beitr. 5 adn. 1*): <per> concilium *Bar.* 30 suos *Bar.*: suos
 qui *V*

12 euangeliiis sanctis et ecclesiis uolunt esse discordiam. ergo
 ut sit placens supernae maiestati ecclesiarum unitas prouidete,
 quia qui nobis in his, quae praefati sumus, obsistit, igno-
 ramus si bene nos arguit. per omnia tamen uoluntatis nostrae
 puritatem legatorum uestrorum poteritis narratione cognoscere. 5
 13 petimus autem, ut pro nobis apostolatus uester orare dignetur:
 quod uos libenti animo facere hac poterimus maxime ratione
 cognoscere, si perfectam nobis unitatem ecclesiarum dignatus
 fuerit deus uobis disponentibus condonare. illa enim uox dei
 magnam benedictionem diligentibus se mandauit atque donauit, 10
 qua declarauit: pacem meam do uobis, pacem meam
 dimitto uobis.

(126.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET PEREGRINUM
 EPISCOPOS. Dudum legatis mansuetudinis uestrae remeantibus 15
 ad litteras uestras et mandata respondi, non quidem uniuersa
 plene, sicut magnitudo rei postulabat, expediens sed tamen
 pro tempore certa praestringens. uerum etsi sufficienter alle-
 gare me omnia contigisset. numquid agens apud clementiam
 uestram causam fidei poteram repetitis precibus importunitatis 20
 2 incesi? timeant notam huius ingratitude, quibus cura est
 studium negotiis nauare mundanis! opus non implet euangelii,
 qui a praedicatione eius uenialiter putat posse cessari. per-
 uigilem pastorum oportet esse custodiam et lumbos sine
 relaxatione praecinctos. bonae admonitionis sicut constat 25
 3 dulcem fructum, ita eius non decet esse fastidium. et alias,

11 Ioh. 14, 27

1 ego *V*, *corr.* o 2 magestati *V* 3 hisque praefacti *V*, *corr.* o
 4 nos o: non *V* 5 nostrorum *Car.*, *sed cf. Beitr.* 6 *adn.* 1 11 decla-
 rauit a ante *rasuram*: declarauit *V* et a post *ras.*

126. *Dat.* (simul cum *ep.* 128—132) a. 517 die 3 Apr. per *En-
 nodium et Peregrinum.* *Edd. Car.* I^o 461; *Bar. ad a.* 517, 3; *Collect.
 Concil.*; *BTA I* 394; *Thiel* 796. 14 per Ennodium . . episcopus
charactere minutiore V 17 rei o: regi *V* sed *scripsi*: et *V* 18 per-
 stringens p² sufficienter *V*

cur postulationis meae molestam mansuetudini uestrae quis-
 quam dicat esse frequentiam, cum per ea, quae fiunt ex officio
 meo, per remedia fidei uestro consulatur imperio? etenim quae
 me onerat cura, uos releuat; mihi incumbit, sed uobis pro-
 5 ficiet; licet ex diuerso semine unus fructus amborum est.
 nam sicut poena est nec dicere deo accepta nec facere, ita
 certa remuneratio uel illi, qui spiritalia praedicauerit, uel illi,
 qui audita non spreuerit. dedit quidem clementia uestra 4
 uelut obsidem propositi sui sub testimonio imperialis alloqui
 10 et se quasi pignore quodam bonae uoluntatis adstrinxit, sed
 opus est coeptis <a>dicere firmitatem. sumant plenum decorem
 iacta fundamenta, non remittantur propugnantes pro dei ecclesiis
 manus: totiens Israheliticus hostis intercidit, quotiens Moyses
 brachia non remisit. effectus opera, finis commendat initia;
 15 non prodest coepisse deserentem, quia sola perseuerantia fidei
 dat salutem. benedicimus deum, cuius zelo pietas uestra 5
 transgressores impios Nestorium et Eutychem se uelle odisso
 persequique cum nefandis et sacrilegis dogmatibus profitetur
 probat odisse se uitia, qui condemnat errantes, nec relinquit
 20 sibi locum deuiandi, qui non pepercerit excedenti. primus 6
 innocentiae gradus est odisse culpanda, sed ueritatis interest,
 domine fili, et catholicae disciplinae, ut sectatores etiam
 eorum atque participes oderitis, quorum exsecrandos principes
 iudicatis. non in damnandis sola id est certa nomina, sed in
 25 his etiam, qui damnatos sequuntur, sunt crimina perseguenda.
 frustra auersari se plures asserit, qui unum de his, qui dete-
 statione digni iudicantur, exceperit; non enim numerus erran-
 tium hominum sed meritum consideratur errorum. hoc ideo, 7

13 cf. Exod. 17, 11 15 cf. Matth. 10, 22

2 officio V 3 consolatur V, corr. o² 4 proficit Bull. Taur. 9 uelud V
 11 adicere o: dicere V decore V, corr. o 14 efectus V 17 euty-
 cense uel odisse persequi qui cum V, correxi: Eutychemet uel odio se
 persequi cum Thiel; Eutychemet uel eos persequitur qui cum . . profi-
 tentur Bar. 19 se uitia o²: seucia V 22 dissipline V 27 ex-
 ciperit V enim o: erit V

ne facile putet uestra clementia Acacii praetereundam esse personam. nonne ille est Acacius, qui caeno Petri Dioscori et Eutychetis dogmate et communione polluti, dum copulatur, immersus est, illius sustinens in condemnatione supplicium, cuius elegit in communione consortium? qui uirum propter impietates suas horum singulos odit, et in illis Acacium 5
 8 necesse est oderit et omnes in Acacio non amabit. ab illo per Orientales ecclesias fermentum nefandi erroris inoleuit; inde Alexandrinae perfidiae eo usque nutrita superbia, ut non acquiescat, sicut scripsistis, eius mandatis salutaribus, cuius 10
 famulatur imperiis, et in errore declinando non sequatur admonitionem, cuius in agendis rebus experitur sibi utilem 9
 potestatem. unde et maiore huiusmodi homines conuenit detestatione uitari, quia, quae docere debuerunt, nec dum ab aliis instruuntur adsumunt, spernentes in his imperantis monita, 15
 in quibus tantum non timeri iubentur imperia, et immemores deuotionis contra salutem animae, quos contumaces esse oportuit pro salute. hos mentibus perditis ausus nutriuit Acacii 10
 cum perfidis iuncta communitio atque ideo aestimandus est auctoris loco, cuius grauius peccatur exemplo. nihil enim 20
 uitia magis quam imitatio fouet, dum creduntur non improbanda esse, ad quae alii quoque uidentur accedere. fragilis est et caduca mortalitas; uix nefariae cogitationes dum comprimuntur intereunt. iacet saepe semen noxium sub terrore nec deficit; latum pandit delinquentibus aditum, qui iungit 25
 11 cum prauitate consensum. utinam, clementissime imperator, inter ipsa apostolicae districtiois initia Orientales ecclesiae Acacii contagia nefanda uitassent! non per multos error ille

16 cf. Matth. 10, 28

2 petro ¹ V   3 communione V, corr. ρ   7 amauit V, correxi: amarit Bar.   8 nefudi V, corr. o²   9 perfidei V, corr. o   13 potestate V, corr. o   22 ad quae o²: atque V   fragili V, corr. o   24 terrore V uix recte: errore Bar., torpore Hartel   26 prouitate V, corr. Thiel: improbitate o²   consensu V, corr. o   clementissime scripsi: imperatissime V, inuictissime Car.

noxia uenena diffuderat; ipsa quoque erecta nunc fortassis
 Alexandriae tunc colla cecidissent, dum percussam perfidiam
 suam in damnatione imitatoris agnosceret et displicere in con-
 plicibus se uideret. sed dum male nutriti fouentur errores et
 5 prauorum consensus inutili aequitate corrigendus dissimulatur,
 per impunitatem sequacium mala dogmata multiplicauit auc-
 torum. et uos quidem, si placita deo efficaciter imperetis, 12
 commendatis uestrum et de alieno erro(re) propositum; sed
 cogitandum est, clementissime imperator, si ei apud deum
 10 sufficiat errata culpasse, cui dedit posse corrigere. non est
 differenda curatio; ammoueantur medicae profundis uulneribus
 manus! sola ante Acacium Alexandria perfidiae suae foeditate
 sordebat: respicite, quantas iam partes emendatio neglecta
 polluerit! quousque patieris, domine fili, ecclesiam dei diui- 13
 15 sionem suorum maerere membrorum? anticipent beneficia tua
 ad deum peruentura suspiria: adsume fidei curam et uexillum
 salutis attollens ad errores ab Israhele remouendos uelut
 Ezechias alter exsurge. fas tibi laude nouorum operum titulos
 aequare priscorum: ille dissipauit excelsa, tu superbiam erectae
 20 impietatis inclina; ille simulacra contriuit, tu dura infidelium
 corda confringe; ille memoriam serpentis aerei, tu uirus praesentis
 effunde. offer deo recta, quae fecit, et spera dona, quae
 meruit. fidelis est enim dominus, qui reddit singulis secundum
 opera eorum. in aperto est, quanta sit expectatio fidelium, 14
 25 quanta trepidatio perfidorum: illi ambiunt gaudere cum angelis
 de receptis; isti metuunt, ne ab his, quos deceperant, destituti

. 19 sq. cf. Regn. IV 18, 4 23 cf. Matth. 16, 27

2 alexandrinae *V*, corr. ρ^2 : Alexandrinae <ecclesiae> *Bar*. 5 inutili
 aequitate (cf. inutili lenitate *Leo I. ed. Baller. I 1313*) corrigendus
scripsi: inutilis equitati (aequitate *Car.*) corrigenda *V* 7 placit adeo *V*,
correxi 8 errore σ^2 : erro *V* 9 imperator *V*, corr. α 11 amoue-
 antur medicae *V*, corr. *Car.* 12 feditate *V* 14 parcieris *V*, corr. σ
 17 ab σ : ad *V* uelud *V* 19 superbia *V*, corr. σ 21 aerei <sus-
 tulit> *Car.* 22 offert *V*, corr. σ 19 speradona *V*, d *ex t* corr. 26 isti
Bar.: illi *V* deciperant *V*

poenis remaneant praeparatis. pendent anxia corda cunctorum. ab ultimis ad nos Galliis directa legato, si quid de unitatis redintegratione sollicitudo nostra promouisset, famam secuta
 15 consuluit. nec difficile opus clementiae tuae: scit deus suorum laboribus subuenire. ex usu est ad principes suos conuertere 5 corda subiectos. dat specie maximum signum recens religiosae memoriae Marciani imperatoris exemplum. quid egit tunc uulgus aut populus? non opus nota reuoluere: adulta est perfidia ista per deuos, sopita per iustos; imitare religiosi
 16 integritate propositi, quem studio ciuilitatis aequasti. ad 10 haec nostris lacrimis, nostris precibus alleganda Ennodium atque Peregrinum fratres et coepiscopos nostros uice nostra pro exhibenda etiam honorifica salutatione direximus, ideo maxime designato uiro fasce secundae legationis imposito, ut qui nobis spei bonae detulit initium, nunc adiutore deo plenum 15 reportet effectum. acquiescite, precamur, fidelibus monitis, cuius uos delectatos dudum legimus institutis. Data III. Non. April. Agapito cons.

(127.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET PEREGRINUM 20
 EPISCOPOS. Dum sapientiae uestrae, clementissime imperator, profunda considero, prouidentes saluti propriae uobis displicere non aestimo, neque enim aut diuina monita aut humana continent instituta, ut qui consulit bonae spei, qualibet debeat reprehensione culpari, cum maxime pietas quoque 25 uestra affectu se unitatis et pacis flagrare fateatur. quae

2 unitate V, corr. Thiel 3 famam scripsi: fama V 4 defficile V
 sit V, corr. o 8 adulata V, corr. ρ² 12 quo episcopos V, corr. o
 nra V 18 esibenda V

127. Dat. (simul cum epp. 133—135) a. 517 die 12 Apr. Edd. Car. I² 469; Bar. ad a. 517, 42; Collect. Concil.; BTA I 405; Thiel 812.
 20 INASTASIO AG V Per Ennodium . . episcopos caractere minutiore V; quae nota quomodo hic explicanda sit Ennodio et Peregrino iam die 3 Apr. Roma profectis uidesis 'Beiträge' p. 14 sq. 24 ut o²: aut V

res me quoque uel pro fiducia conscientiae uestrae uel pro
 creditae mihi dispensationis officio emergente compulit non
 supersedere negotio. Iohannes frater et coepiscopus meus 2
 Nicopolitanae ciuitatis antistes decessoris sui sanctae recorda-
 tionis Alcisonis secutus exemplum beati Petri apostoli commu-
 5 nionem cum synodo sua damnatis his, quos ecclesia detestatur,
 expetiit. is nunc grauibus fatigatur insidiis. precor mansuetu-
 dinem uestram: iniqua molientibus obuiate et remouete
 molestias et correctum fouete, cui ut corrigeret, debuisset
 10 insisti. scient enim, qui tardauerint, se reos futuros, cum a
 uobis foueri uiderint iam reuersos. fateor, clementissime 3
 imperator: miror insidiantium pertinaciam neque dei neque
 uestro intuitu permoueri; nam qui oderunt in homine studium
 desiderii boni, quod de se aestimant iudicari, insequuntur.
 15 ad recta reduces iure culpandi, si non conuerterint deuiantes;
 datae fidei uestrae clara documenta, si affueritis ad unitatem
 reductis: <quod> effici omni adhortatione cogitetis.

(128.)

HORMISDA TIMOTHEO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Non
 20 mirabitur dilectio tua rationem praeteriti silentii mei, si quae
 praecesserint uniuersa considerat; non mirabitur praesentis
 alloquii, si quae sit uis caritatis expendat. sustinere enim
 omnia caritatem magistro gentium docente cognouimus; quae

23 Cor. I 13, 7

1 pro creditae σ^2 : procedite V 9 corrigeretur Bar., <se> corrigeret
 Coust. 14 quod σ^2 : quid V 16 sq. datae . . documenta si adfueritis . .
 reductis <quod> effici omni *temptauit*: date . . documenta si affueritis . .
 reductis efficiōne V, date . . documenta si adfore cunctis . . reductis officio
 omni et Bar., data (datae Thiel) . . <erunt> documenta si adfueritis . .
 reductis <idemque a ceteris> effici omni Coust.

128. Dat. (simul cum epp. 126, 129—132) a. 517 die 3 Apr. per
 Ennodium etc. Edd. Car. I² 463; Bar. ad a. 517, 11; Collect. Con-
 cil.; BTA I 397; Thiel 800. 19 NORMISDA V, corr. a 20 ratio V,
 corr. σ^2 21 consideret Car. euersa clausularum consonantia (mei . .
 considerat . . alloquii . . expendat)

si sua, sicut continet doctrina ipsa, non quaerit, non incongrue
abusus priuilegio meo, quod tibi potius prodesse possit,
2 exhibeo. expectare enim me decuit ab errantium coniunctione
te liberum et sic amare correctum, uidere ab improbandis
diuidi atque ita litterario sermone complecti. sed quem optes 5
reducem, cur differas uocare tardantem? cur non detur locus
moderationi, cum nihil detrahitur aequitati? impendenda sunt,
quae laborantibus prosunt, si nos societatis contagione non
3 polluant. haec causa mihi fuit praesentium litterarum, ut
horter, ut moneam, ne terram nostram iacere patiamur negle- 10
gentius infecundam. non diu infructuosam arborem occupare
solum diligens permittit agricola; patienter expectat, sed
4 numquid sub continuatione perdurat? uocatus ad salutaria
non moreris; prope ab innocentia non recedit, qui ad eam sine
tarditate reuerterit. mouere patrum monitis et insistens fidelibus 15
sine lapsu aut errore uestigiis praecedentia delue per futura.
5 adiacet tibi modo ad iusta populos incitando, modo pro fide
principalibus uestigiis supplicando dirigere quod deuium est,
solidare quod dubium. magno te conuenit labore prouidere,
ut causas transacti temporis rectae tegat sedulitas actionis. 20
praestat quidem animae suae, per quem uniuersali aliquid
confertur ecclesiae, et ita se res habet, ut si studiosus, si
indefessus institeris, fiat tibi utilis causa communis. Data
ut supra.

1 Cor. I 13, 5 12 cf. Iacob. 5, 7

1 non (ñ *sed* n *ex* u *correcta*: ā α) incongruae V 3 exhibeo V
decut V, corr. o 4 correptum V, corr. o² 7 moderacione V, corr. ρ
detragitur V, corr. o 8 socitatis V 16 dilue ρ² 17 incitanda V,
corr. o² 20 recte V, corr. ρ 23 indefensus istiteris V, corr. ρ²
Data ut supra V, quod non ad eam quae praecedit epistolam referen-
dum exposui Beiträge 10 sq.

(129.)

HORMISDA UNIERSIS EPISCOPIS IN ORIENTIS PARTIBUS CONSTI-
 TUTIS. Etsi admonitionis meae cura desisteret, uos tamen
 proprii memores conueniret officii non neglegenter omittere,
 5 quae enixe omnes decet pro animae suae salute seruare, ut
 mandatorum caelestium disciplina non alieno studio sed ipso
 uobis clareret inesse proposito. nam licet laude non careat,
 qui bonis consiliis obsecundat, tanto est tamen potior in
 honore sapientiae qui praue nit recta quam qui sequitur
 10 instituta, quanto est illustrius docere quam discere. recordetur 2
 unusquisque, in qua uocatione a domino sit uocatus, et quid
 ab eo expectetur aduertat. miserum est intra meritum iacere
 propositi, cum id, quod praefertur nomine, non ostenditur
 actione. magna meruimus, si quod indulta postulant impleamus.
 15 qui se ad pascendas dominici gregis oues 'gaudet adscitum, 3
 cogitet de commissa sibi gubernatione iudicium. peruigil
 adhibenda tutela est, continuanda custodia; non dandus lupis
 rapacibus locus, non ullis casibus relinquendus, quia neglectus
 error ouium culpa pastorum est. ueniet, qui rationes creditae
 20 dispensationis examinet. omnium quidem constat esse iustitiam 4
 nec ulli impunitam licentiam patere peccandi; sed quis gradus
 nesciat esse meritorum et sicut non aequa praemia, ita diuersa
 et supplicia? multiplicantur scientibus plagae, pauca flagella
 leguntur inscitiae. quod si ita est, sicuti esse non dubium 5
 25 est aestimandum, quid in eo deceat esse propositi, cui alienos
 quoque errores necesse est imputari? clamat sanctus spiritus
 per prophetam: o pastores Israel, numquid semet
 ipsos pascunt pastores? nonne oues pascunt pa-

27 Ezech. 34, 2

129. *Dat. (simul cum epp. 126, 128, 130—132) a. 517 die 3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. P² 463; Bar. ad a. 517, 14; Collect. Concil.; BTA I 397; Thiel 801. 4 conuenire V, corr. o² 8 consiliis V, corr. o 10 dicere V, corr. o 12 ab eo o: habeo V 15 adscitum V, corr. p 16 comissa V 21 licencia V, corr. o peccandi V 23 et scripsi: est V, esse o 24 quod Bar.: quid V*

stores? certum est plus ab eo, cui plus creditur, exigendum et tanto magis nos obnoxios fieri, quanto effusione gratia
 6 contigerit honorari. magister bonus et docens per obscura lucem, per similitudinum aegnimata ueritatem, seruum talenti a se traditi praeter augmenta custodem non arguit infidelem 5 sed condemnauit inutilem. unde in aperto est, in quo metu esse deceat eum, qui dominicum nomisma perdiderit, si culpatus est is, qui acceptum sine inminutione seruauit. nullus contentus sit innocentia sua, quia deo nostro uniuersa cernenti per praedicationis assiduitatem rationem quoque pro- 10
 7 positi debemus alieni. largam scientiam decet esse doctorum. non amat fides Christiana secretum; quam quisque in augmenta non effundit, abscondit. per uniuersas gentes uerbi praedicatio mandatur apostolis, et quam excusabiliter hoc quisquam potest sibi tacere commissis? quid prodest cuilibet paternarum 15 reuerentiam seruare regularum, si concuti haec ab aliis, si 8 sine honore tractari patienter accipiat? infirmum ostendit affectum, qui quod diligit non tuetur. incursantur passim sancta a perfidis constituta et rediuina subinde de compressis excessibus resurgit improbitas. quemadmodum, rogo, pietatem 20
 9 in deum probat, qui tam nefanda dissimulat? recordemur, qua catholicorum frequentia sacerdotum illa, quibus nitimur, celebrata didicerimus esse concilia! quantos nec debilitas impediuit nec senectus onerosa tardauit? exigua uisa sunt spatiosarum interualla regionum et labores ipsi pro quadam 25 consolatione iucundi, dum spiritu sanctarum congregationum 10 regente sapientiam sera aetas, quod seruaret, acciperet. et haec insectantibus impiis post damnatam in radice perfidiam tacet, qui scit sibi esse mandatum: exalta uocem tuam, qui euangelizas Ierusalem; exalta, noli timere! 30

5 cf. Matth. 25, 30 13 cf. Matth. 28, 19 29 Esai. 40, 9

3 obscuram *V*, corr. σ^2 8 is *scripsi*: es *V*, ille *Bar.*, om. σ 12 quis-
 quis ρ^2 13 non effundit ρ^2 : ineffundit *V* 18 effectum *V*, corr. ρ^2
 19 compressis et excessibus *V*, corr. ρ^2 23 didiceremus *V*

nonne hoc ante oculos habens discipulum ita gentium doctor
 instituit, ut oportune inoportune euangelizare non cesset,
 admonens: adtende tibi et doctrinae, insta in illis;
 hoc enim faciens et te ipsum saluum facies et eos
 5 qui te audiunt? ergo uel propheticis stimulis excitati 11
 uel normis apostolicae eruditionis instructi curam salutaris
 praedicationis adsumite, diligite et uindicate sententias probatas
 piis, infidelibus inimicas et ad petram, supra quam est fundata
 ecclesia, reuertentes apud illorum etiam uos patrum spiritus,
 10 quorum ueneranda constituta improbe labefactantur, absolute,
 aestimantes, cum dominus ad illud quod expectatur examen
 aduenerit, qualis apostolis creditus, qualis aliquorum temp-
 tantium dubitatione compertus, qualis angelo praenuntiante
 promissus, utrum ab illis melius sit argui an cum eorum
 15 cohorte coniungi, utrum talem qualis uidebitur aut qualis
 ab impiis negatur dominum confiteri. nil uos retrahat a 12
 salute; uelocibus ad uiam redite uestigiis. lapsus ruentem
 non grauat, si resurgat. larga est dominicae doctrina clemen-
 tia; noxia sunt erroris uincla, dum retinent. odit iustitia
 20 pertinaces, fouet clementia corrigentes. Data III. Nonas Apriles
 Agapito cons.

(130.)

HORMISDA EPISCOPIS ORTHODOXIS. Est quidem fidelium speciale
 solatium deus nec umquam inter quaelibet dura deficiunt,
 25 qui se ad eum toto mentis studio contulerunt. uerumtamen
 hoc uotum proposito uestro debere me fateor, ut sicut exulto

2 Timoth. II 4, 2   3 Timoth. I 4, 16

1 haec *Thiel* discipulum *V* 2 importune *Car. cum Vulgata* 4 fa-
 ciens ρ : facies *V* 5 propheticis *V* 6 normis σ^2 : nois *V*, monitis ρ^2
 7 sentencias *V* 16 retraat *V* 20 Data terno nonas *ap̄tis V*

180. *Dat. (simul cum epp. 126, 128, 129, 131, 132) a. 517 die*
3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. I² 465; Bar. ad a. 517, 21;
Collect. Concil.; BTA I 399; Thiel 803. 23 NORMISDA V, corr. a
Ep̄o V, corr. o 25 ueruntamen V

de sinceritate fidei uestrae, ita de firmitate merear gaudere
 2 constantiae. unde et aspectu interiore uos intuens ad desi-
 derium colloquendi uobiscum promptus adsurgo, ut et dilec-
 tionem circa deum uestram litterario sermone remunerer et
 spem paginali adhortatione confirmem atque ita his, cum 5
 quibus mihi est consortium sanctae communionis, iucundum
 reddam testimonium caritatis. non enim sufficit animo meo
 de uobis esse securum, nisi ostendero illum quoque, quo uos
 complector, affectum. siquidem declarat se non ex iudicio
 odisse a dei dilectione diuisos, qui potest non amare con- 10
 3 iunctos. benedico igitur deum, dum feruorem fidei uestrae
 inter procellas uarias et tempestatum aduersa considero. uos
 quoque ut super his pietatem eius glorificetis, uberiore exul-
 tatione suadeo, qui electorum suorum mentes quo acceptiores
 sibi reddat, examinat et licet cognitos sibi quibusdam tamen 15
 difficultatibus probat, ut iustitiam quoque inesse dono, quod
 largitur, ostendat. atque ideo pertinaciter bono uos conuenit
 imminere proposito nec in uia, quae ducit ad caeli regna,
 4 deficere. qui intuetur dominici munera non aestimanda pro-
 missi, nullius potest respectum habere periculi. non enim 20
 frangit consideratio praesentium malorum, nisi futurorum
 bonorum uincat obliuio, quando omnem amaritudinem laboris
 excludit, qui dulcedinem spei, quae expectatur, amiserit.
 quae enim difficultas beatitudini par est aut quae condignae
 praemiis passiones ad futuram scilicet gloriam, quae in nobis 25
 5 apostolo annuntiante reuelabitur? absit ne quicquam a Christi
 caritate nos separet! quanta est tribulatio, si gloriam parit?
 materia prosperorum est, quae putatur aduersitas. dum incli-
 namur, erigimur. nemo haberet futuram remunerationem. nisi
 necessitates praesentium sustineret. uidete, quanto opere 30

25 sq. cf. Rom. 8, 18

9 affectu *V*, *corr.* ρ 14 electorum *V* quo acceptiores *Car.*: co-
 acceptiores *V* 15 examinat *Car.*: examine *V* 17 bonos *V*, *corr.* ρ²
 19 dominice *V* 22 om̄s *V* 23 admiserit o: amiserit *V* 24 difficultates *V*,
corr. ρ 26 absit *V* nec *V*, *corr.* ρ² 29 erigitur *V*, *corr.* *Bar.*

hominum terrena messis adsurgat: quanto est igitur labore
 procurandum, ut caelestia dona non pereant? quieta est 6
 negligentium uita sed non opulenta substantia. dignus est
 operarius, ut fructum mercedis accipiat. indiscreta passim
 5 pietas cum impietate languesceret, si examinatio bonos a
 malis diuisura cessaret. gratum admodum spectaculum domino
 est in agone iustorum nec quicquam ita supernam gratiam
 conciliat homini sicut aduersorum impetus patienter excepti.
 quis milites sub pacis securitate miretur? non est arduum 7
 10 in sicco segura fixisse uestigia nec artem gubernatoris ostendit
 marina tranquillitas; satis est intrepidum inter bella procedere,
 inter lubrica non labare, fluctus in tempestate contemnere.
 saeuat et motus suos exerceat mundana temptatio, dum
 manifesti appareant qui probantur. haec scientes, karissimi 8
 15 fratres, fidei uestrae tenete constantiam et ipsa etiam, si
 inciderint, militantia meritis uestris amate pericula. annuntiate,
 quae colitis, et participate etiam per uniuersum orbem
 mandata euangelica, quae tenetis. supra stipendia uestra
 correctio quoque uobis adscribatur aliena. inter peccatorum 9
 20 enumerationem, quibus sibi diuinam gratiam plenus spiritu
 dei propheta conciliat, inter ea, quibus misericordiam, qua
 conseruetur, exorat, docere se iniquos uias domini et conuer-
 sionem per se fieri praedicat impiorum. beati, quibus uita
 innocenter acta dat praemium; beati, per quos aliis quoque
 25 praestatur exemplum. et nos quidem, quantum in nobis est, 10
 nec sollicitudine nec labore cessamus, ut humilitatem, quam
 nos dominus noster docuit, imitati, quae saluti eorum conue-
 niunt, postulemus, ut dispensationis mihi creditae dum agno-
 scitur cura, probentur officia. nam repetita uice Ennodium
 30 atque Peregrinum fratres et coepiscopos nostros mandata
 legatione direximus rationem adhortationes preces lacrimas

3 sq. cf. Luc. 10, 7   14 cf. Cor. I 11, 19   22 Psalm. 50, 15

3 <noti> opulenta *Car.*   6 gradum *V*, *corr.* o²   9 miles . . meretur
Car. 12 lauare *V*, *corr.* o   19 peccatorum *V*; ceterorum o²   21 miseri-
 cordia *V*, *corr.* p²   28 dispensacionis *V*   29 repecta *V*

ingerentes, ut ab impiorum contagione separati ad ueram fidem isdem, quibus uos, modis et apostolica scita se conferant aut certe non nos defuisse praedicationi sed illos propriae saluti mundus agnoscat.

(131.)

HORMISDA POSSESSORI EPISCOPO. Optimam uestrae caritatis audientes instantiam et cognoscentes rectae fidei tramitem, quem sine strepitu uindicatis, deo nostro gratias sine cessatione persoluimus, ut et in ea dispositione persistas et ceteris, quod sequantur, tribuere possis exemplum. ista sunt dona caelestia, ista sunt diuinae tributionis indicia, ista sunt dei iudicia, quae te a catholico sacerdotum noluerunt separari
2 consortio. unde, frater karissime, praesentibus hortamur alloquiis, ut in ea constantia, qua electus es, perseueres et augmenta probabilibus initiis subministres, quia bonum opus,
15 praecipue quod ad doctrinam fidei pertinet, nisi semper creuerit, uidetur imminui, et si tribulatio mundana contigerit, ante oculos nostros futura praemia ponentes apostolica nos admonitione consolemur dicentes: non sunt condignae
passiones huius temporis ad futuram gloriam, quae
20 3 reuelabitur <in> nobis. meliora tamen speramus, quia deus, qui per beatum apostolum dixit: qui uos non dimisit temptari super quod potestis, ipse pro sua pietate, quos suos elegit esse, et de laqueis aduersariorum sicut semper
4 eripiet. libellum dilectionis tuae de confessione rectae fidei 25

19 Rom. 8, 18 22 Cor. I 10, 13

2 hisdem V sita V, corr. Thiel

131. Dat. (simul cum epp. 126. 128—130, 132) a. 517 die 3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. I² 466; Bar. ad a. 517, 27; Collect. Concil.; BTA I 401; Thiel 805. 6 HORMIS V 7 sq. tramitemque V, corr. o² 9 persolumus V, corr. o 11 <re>tributionis Car. 13 fratres karissimi V, corr. ρ² 14 electus V: exorsus Bar. 18 oculos V 9 consolemur Thiel: consulimur V, consolamur ρ² 20 gloria V, corr. o 21 in addidi secundum Vulgatam, cf. p. 550. 25 23 ipsa V, corr. o² per sua pietate V, corr. o 25 eripi. et V, corr. ρ²

per legatos nostros remeantes accepimus et in eo sinceritatem
 tuae fraternitatis agnouimus, quia, quod recte credit, sub
 adtestatio<ne> publica praedicare non distulit. Data III. Nonas
 April. Agapito <cons.>

(132.)

HORMISDA CLERO POPULO ET MONACHIS ORTHODOXIS CONSTANTINO-
 NOPOLI CONSISTENTIBUS. Si is, qui calicem aquae frigidae
 mandata euangelica secutus optulerit, mercedem boni propositi
 ipso domino, qui haec docuit, restituente consequitur, nonne
 10 qui tanto populo fidelium ueritatem annuntiare distulerit, iuste
 poenam damnationis incurrit? hinc est, quod interminationem 2
 mandati caelestis effugiens, quod docet loquendum esse in
 his, quae ad deum pertinent, nec tacendum, habens quoque
 uestrae salutis affectum, admonitionem eorum, quae praesens
 15 necessitas poscit, adsumpsi, omnes, quibus cura est fide
 integra Christianam religionem seruare, contestans, ut eos,
 qui sanctam Chalcedonensem synodum et beati Leonis de fide
 catholica conscriptas epistolas declinant, quibus possunt
 uiribus auertantur et fugiant, quando ipsi sunt, qui Eutychetis
 20 et Dioscori Alexandrini uel potius nefanda Manichaeorum
 contagione polluti uerbo quidem aduersum constituta patrum
 uidentur habere certamen, rebus autem contra incarnationem
 domini nostri Iesu Christi euidenter insurgunt. recordamini, 3
 karissimi, quae fuerunt Basilisco palatinam arcem incubante
 25 temptata, et temporum illorum acta uel uisa alii uel audita;

9 Matth. 10, 42 12 Act. 18, 9

3 adtestacio publica V, corr. o² 4 cons. add. Car.

132. Dat. (simul cum epp. 126, 128—131) a. 517 die 3 Apr. per
 Ennodium etc. Edd. Car. I² 467; Bar. ad a. 517, 28; Collect.
 Concil.; BTA I 402; Thiel 806. 6 HORTHODOXIS V 11 quod Car.:
 quo V 12 esse p²: est V 15 curae o² 16 constestans V, corr. o
 17 chalcendonensem V 19 auersentur Bar., auertant Bull. Taur. 24 pala-
 tinam archē V, correxi: palatinae aulae p², palatinae arci Car., palati-
 nam archen Thiel 25 alii del. Bar.

recolite, quam scelestas tunc fuerit Timothei cognomento Elluri, quam impudens et monstruosa <prae>sumptio, quantus etiam per uniuersum orbem fidei se uestrae feruor ostenderit. 4 probauit tunc Constantinopolitanus populus, quam pure deceat credentes Christiana seruare mysteria. sed transacta utinam 5 studia fuissent et non nunc similia tempus expeteret! rursus enim idem haeretici caput improbum de profundo, quo im- 5 mersi tenebantur, attollunt. atque ideo rogo hortor admoneo dilectionem uestram: ab eorum uos conciliis et communionem secernite, recordamini zeli prioris et uiuere in uobis lucem, 10 scintillam ignis spiritalis ostendite, ne simplicem in uobis ueritatis affectum perditorum astutia expugnasse se gaudeat. 6 et haec quidem quantum ad praesentem necessitatem et adsumendam contra impios cautionem dixisse sufficiet. spero autem, quod si admonitio ista promouerit, et mihi et uobis 15 utilis erit, quando et deus in uestra salute glorificabitur et fructus nostrae sollicitudinis apparebit. Data III. Nonas Apriles Agapito cons.

(133.)

HORMISDA DOROTHEO EPISCOPO THESSALONICENSI. Iohannes 20 frater et coepiscopus meus Nicopolitanae urbis antistes cum synodo sua uariis se concussionibus atque dispendiis grauiter causatur affligi, quod a transgressorum societate diuisus, postquam communionem apostolicae sedis emeruit, ad Thessalonicensium ecclesiam ordinationis suae indicia non direxit. 25 2 potuisset neglectus hic esse culpabilis, si unum esset inter omnes mysterium caritatis. at cum multi se a petrae illius, quae Christus est, soliditate diuiserint, quis non uelit ab

1 *uulgo non ante sed post* recolite *plenius interpunxerunt* 2 imprudens *V*, corr. ρ^2 praesumptio ρ^2 : sumpcio *V* 7 capud *V* 9 conciliis *Car.* 11 sintillam *V* 12 estucia *V*, corr. o 14 sufficiat *Car.* 18 aprilis *V*

133. *Dat. (simul cum epp. 127, 134, 135) a. 517 die 12 Apr. Edd. Bar. ad a. 517, 39; Collect. Concil.; BTA I 405; Thiel 8:1. 21 artistes V, corr. o 24 tessalonicensium V 28 solliditate V diuiserit V, corr. p*

errantium coniunctione discerni, ut mereatur cum his, qui consistant in ueritate, coniungi? non igitur consuetudo est neglecta sed uitata contagia. ergo obicere quis possit errorem, ubi cogitatam salubriter intellegit cautionem? at nos, quod 3
 5 debueras primus adsumere, credebamus te sequi saltem post aliena exempla potuisse. non sufficit in lapsibus mora, nisi ad reprehensionis cumulum circa eos quoque, qui ad uiam redeunt, accedat inuidia? quid aliud quam beati Petri, quod sine impietate dici non potest, ipsum quod a domino datum
 10 est nomen oderunt, qui eos, qui ad sedis ipsius altaria confugiunt, insequuntur? quo pudore, rogo, priuilegia circa te 4
 illorum manere desideras, quorum mandata non seruas, et reuerentiam, quam non exhibes fidei, cupis tibi sub ecclesiastica potestate deferri? si in isdem uestigiis, quibus catholici
 15 nituntur, insisteres, insectationem tamen proximi uitare deberes sciens secundum domini nostri et saluatoris, quae colimus, instituta eum, qui scandalizauerit unum de minimis, obnoxium magnis esse peccatis. ubi est, domine, humilitas, 5
 quam sub occasione discipulorum tuorum certantium de loci
 20 qualitate docuisti? tu ostendis illum esse maximum, qui exhibere studuerit se pusillum. respice de caelo et uide, uisita uineam te cultore plantatam, intende circa mandata tua minimos et circa ambitum honoris elatos! cur recentia 6
 cupitis et prisca deseritis, circa summa desides et parua
 25 curantes? nonne hoc est rerum uilia decimare et legis praecepta contemnere? seruate illa, quae deo congruunt, et facile ea, quae sunt ab hominibus, subsequuntur. quin potius curam 7
 salutis adsume et, cur te alius praeuenerit in ueritate, affectione suspira, ne si insectari eos, qui ad ecclesiae reuertentur

17 Matth. 18, 6   19 cf. Matth. 18, 1   20 cf. Matth. 18, 4
 21 cf. Psalm. 79, 15 sq.   25 cf. Matth. 23, 23

1 dicerni V, corr. o   3 ergo o: ego V   13 exhibes V   14 defferri V
 hisdem V   uestigiis ex uestigia V   catholice V, corr. p²   16 quae V:
 quem o   18 peccatis V   20 exhibere V   22 cultorem V, corr. o
 25 bilia V, corr. o   29 reuertuntur cod. Angelic.

membra, perstiteris, tu quoque cum his, quos nominatim condemnat catholica sententia, copuleris. Data pridie Id. April. Agapito cons.

(134.)

HORMISDA ENNODIO ET PEREGRINO EPISCOPIS. Posteaquam 5
 profecta est caritas uestra, Nicopolitanus diaconus, qui uobis
 etiam occurrit in itinere, Romam uenit. quem praeter moram
 uidimus cogitantes, ne forte esset, quod ad instructionem
 mandatae uobis legationis adicere deberemus. quod et rationa-
 2 biliter factum ipsa res euidenter ostendit. optulit enim nobis 10
 epistolam Iohannis episcopi sui et aliam synodi subiacentis
 ecclesiae Nicopolitanae, qua queruntur ab episcopo Thessalo-
 nicensi excitatas aduersum se tam principales quam iudiciarias
 potestates, concussionibus et dispendiis se uehementer affligi
 propter hoc, quia de ordinatione sua ad episcopum relationem 15
 secundum prisca exempla non miserit. pro qua causa spera-
 uerunt, ut de remedio cogitare deberemus, consulentes etiam
 nos, utrum daremus eis licentiam relationem ad designatum
 3 episcopum secundum consuetudinem destinandi. unde tracta-
 uimus et episcopum quidem Nicopolitanum admonuimus, ne 20
 tale aliquid audere temptaret, si nobiscum uelit in com-
 munionem persistere, ne per illum, si ab eo, qui a communione
 nostra alienus est, confirmationem petisset, nostra quoque
 4 communio contagium sustineret. haec uos, ut omnia sciretis,
 instruximus. quid autem propitio deo uobis de hac causa 25
 agendum sit, subiecta declarant. Data pridie Id. April.
 Agapito cons.

1 membra V 3 apt V

134. Dat. (simul cum epp. 127, 133, 135) a. 517 die 12 Apr. Edd.
 Car. I² 467; Bar. ad a. 517, 34; Collect. Concil.; BTA I 403; Thiel
 807. 13 iudiciaria V, corr. c² 25 quid p: qui V deus V, corr. p
 hac ex hec corr. V 26 apti V

(135.)

HORMISDA ENNODIO ET PEREGRINO EPISCOPIS. In nomine patris et filii et spiritus sancti intercedentibus et adiuuantibus sanctis agendum sic de causa Nicopolitanae ecclesiae. pri- 2
 5 mum ubi Thessalonicam deo iuante ueneritis, epistolas nostras, quas in hac causa misimus, episcopo Thessalonicensi tradite, illum ordinem in eius salutatione seruantes, quem scitis a nobis esse mandatum circa eos, qui cum sede apostolica, hoc est ecclesia catholica, non communicant. traditis autem 3
 10 epistolis instanter agere debetis, ut se ab eius ecclesiae concussionem suspendat, rationem reddentes, quia non potuit reuersus ad communionem et ad corpus ecclesiae cum illis, qui necdum reuersi sunt, quicquam habere coniunctum: nos non soluere a decessoribus nostris concessa priuilegia, si ipse ecclesiastica
 15 instituta non de<se>rat. certe redeat ad unitatem, et nos cum eo insistimus, ut omnia priuilegia, quaecumque consecuta est a sede apostolica ecclesia eius, inuiolata seruentur. di- 4
 citis etiam aperte illum ostendere inimicum esse fidei, si insequitur eos, quos uidet ad catholicam communionem reuerti.
 20 quod si potueritis causam ibi deo propitio componere, scribitis 5
 ad episcopum Nicopolitanum, quid <opera> uestra promouerit. si uero obstinatus fuerit nec ab insecutione eius cessare uoluerit, secundum litteras, quas ad clementissimum imperatorem misimus, apud principem causam ecclesiae Nicopolitanae
 25 sic agitis, ut dicatis: 'Alcison episcopus Constantinopoli satis- 6
 fecit ecclesiae catholicae, susceptus est et ad communionem reductus. huius successor Iohannes episcopus et deum ante

185. *Data (simul cum epp. 127, 133, 134) a. 517 die 12 Apr. Edd. Car. I² 468; Bar. ad a. 517, 43; Collect. Concil.; BTA I 403; Thiel 808. 4 sic Thiel: sit V (<quid> agendum sit o²) 5 thessalonica V, corr. o¹ 10 epistolis o: apostolis V 15 deserat o²: derat V 16 insistemus Bar. 18 <se> esse o¹ 19 uiderit Bar. reuerti cod. Vatic. 4903: reuertenti V, reuertentes p² 20 scribitis *scripsi*: scriptis V, quo seruato 21 promouerit <opera nuntiate> Car. opera om. V 25 dicat is V, *contraxit* α constantinopolim V, corr. o: nicopolitanus o² 26 suseptus V, corr. α*

oculos habens et de salute sua cogitans et decessoris sui bonum exemplum sequens condemnatis haereticis uel transgressoribus ad sedem beati apostoli Petri misit et susceptus est. huic nunc Thessalonicensis episcopus insidiatur et eum
 7 concutit contraria his, quae fecit, ab eo exigere uolens. hinc 5
 pater uester et omnes orthodoxi rogant, ut iussionibus uestris remoueat ab eo ista molestia, ne uideatur hominibus propter hoc illum persecutionem pati, quia ad communionem sedis apostolicae rediit, et qui expectant per uos unitatem fieri, aliud incipiant credere, si pietatem uestram uiderint hoc 10
 8 dissimulare, hoc neglegenter accipere'. uisum nobis est expedire, ut litteras, quas ad Thessalonicensem in causa Nicopolitani direximus, quolibet ordine prudentia uestra diuersis faciat publicari, magno<pere> tamen in ciuitate Thessalonicensium, quia hoc facto et a persecutione nostrorum potest 15
 cessari <et> ad ipsius, si correxerit, credimus pertinere salutem.

(136.)

EXEMPLUM RELATIONIS AUITI EPISCOPI GALLI.

DOMINO SANCTO MERITIS PRAECELLENTISSIMO IN CHRISTO GLORI- 20
 OSISSIMO ET APOSTOLICA SEDE DIGNISSIMO PAPAE HORMISDAE AUITUS. Dum religionis statui et plenis catholicae fidei regulis perspicitis conuenire, ut gregem per tota uobis uniuersalis ecclesiae membra commissum peruigil cura uestrae

1 oculos V 13 Nicopolitana Car. diuersis <in locis> Car.
 14 magnopere o²: magno V 16 et add. o² si <se> Car.

136. Dat. sub finem a. 516, accepta a. 517 die 30 Ian. Ediderunt hanc et sequentem epistolam Car. I² 454 et 455; Bar. ad a. 516, 20 et 24; Collectiones conciliorum cum ceterae tum Sirmondi Concil. antiq. Gall. I, Paris. 1629, 190 et 191. (= Sirm.¹, ubi discrepat a Sirmondi editione infra commemoranda); Thiel 781 et 783; praeterea in Auiti operum editionibus Sirmondus, Paris. 1643, p. 148 et 145 (= Sirm.², ubi discrepat a Sirmondi collectione conciliorum) et Peiperus, Monum. Germ. hist., Auctor. antiquiss. VI² p. 69 et 70 20 sanctis o 21 Hormisdo V, corr. o 24 commissu V

adhortationis informet, Uiennensem prouinciam superiore anno,
 si meminisse dignamini, datis ad humilitatem meam litteris
 uisitastis, quaeque ad me, secundum quod oportunitas oblata
 contulerat, per Arelatensis ecclesiae clericos peruenerunt et
 5 quidem plenissimae sollicitudine pastorali. in quibus nos
 sicut per conuersionem prouinciarum, id est Dardaniae Hilly-
 rici uel Scythiae, ad communionem gaudiorum prouocatis, sic
 admonitione cautissima, ne quid per ignorantiam praeue-
 nire possit, instruitis. Eutychetis igitur Nestoriique damnatio, 2
 10 quos iamdudum per beatissimos decessores sanctae sedis
 uestrae calcauit auctoritas, ad notitiam iam pridem nostram
 apostolicae ad nos diligentiae prouisione perlata est. sed illud
 nos modo suspensos multum redigit et anxios, quod cum
 pendere nos ad effectum legationis secundo Constantinopolim
 15 destinatae omni expectationis studio iusseritis, nec quid filius
 uester sanctus frater meus Ennodius retulerit, nec utrum
 secuta redierit, indicastis et promissionem uestram tanta
 silentii diurnitate suspenditis. ut non minus modo praedica-
 toris taciturnitas reddat attonitos quam antea fecerat legati-
 20 onis mora suspectos. unde sola causa seruos uestros filios 3
 meos Alethium presbyterum et Uientium diaconum totius
 prouinciae Uiennensis nomine, quae ecclesiae ad me pertinenti
 ab uniuersis decessoribus uestris et apostolica sede commissa
 est, cum praesentis famulatus pagina destinauit, per quos
 25 oraculo beatissimae responsionis agnoscam, utrum feruor
 schismatum praefatorum, qui intra Constantinopolitanam
 urbem uitio perniciosae obstinationis exarserat cuique, quod
 magis dolendum est, Alexandrinam uel Antiochenam ecclesias
 dicitis inligatas, uobis Christo fauente docentibus digna fuerit

1 adortacionis V uienensem V 3 uisitasti V, corr. Bar. quae-
 que V: quae Bar. 5 plenissime V 6 id est] id V 7 squicę V,
 corr. Sirm.²: Thraciae Bar. gaudium V, corr. Sirm.²: gaudii Bar.
 9 nestorii que V 17 secuta V: secuta Edit. reg. 18 scilencii V
 20 sola <hac> Car. 21 alecium V: alexium hic et alibi o 26 sis-
 matum V constantinopollitanam V 27 exarscerat V 28 ante-
 ochenam V 29 docentibus Sirm.²: dicentibus V

correctione restinctus, aut si reuersa legatio in paginis euiden-
 tibus, quod simplex legeretur, exhibuit an forte nuntio magis
 retulit, unde uobis ad hoc qualiscumque suspicio reseruetur.
 ueremur enim, ne pontificale iudicium, dum non indicat pro-
 4 spera, sensisset aduersa. his adicitur, quod diuersorum fida 5
 relatione comperimus de reconciliatione uel concordia ecclesiae
 Romanae iactitare se Graeciam. quod sicut amplectendum, si
 ueraciter dicitur, ita metuendum est, ne callide simuletur.
 5 quaesumus ergo seruitio meo cuncti, ut quid filiis uestris
 fratribus meis, id est Gallicanis, si consular, responderi debeat, 10
 instruat. quia cum securus non dicam de Uiennensi sed de
 totius Galliae deuotione pollicear omnes super statu fidei
 uestram captare sententiam, orate ut sic nos perditorum
 professio fucata non fallat, sicut ab unitate, quam regitis,
 ueritas comperta non separat. Accepta III. Kal. Febr. Aga- 15
 pito cons. per Alethium presbyterum et Uientium diaconum.

(137.)

HORMISDA AUITO EPISCOPO UEL UNIERSIS EPISCOPIIS PROUINCIAE
 UIENNENSIS SUB TUA DIOECESI CONSISTENTIBUS. Qui de his.
 quae ad disciplinam catholicam pertinent, maxime sciens 20
 instrui cupit, quid studii circa mandata diuina habeat, eui-
 denter ostendit. non enim potest esse huiusmodi cura, nisi
 ubi fides fuerit infucata. atque ideo exultamus ad sinceritatem
 propositi tui, dilectissime frater, dum te secundum directas
 per Alethium presbyterum atque Uientium diaconum litteras 25

3 ad hoc V: de hoc Bar. in marg., adhuc Sirm.¹ 8 ne o: nec V
 9 cuncti V: iuncto Bar. 11 quia cum V: quia iam Bar., et quia
 (et postea polliceor) Sirm.² 12 stratu V, corr. o 13 praedictorum
 Bar. 16 alecium V Uientium reposuit Peiper: uenacium V, Ven-
 nantium o

137. Dat. a. 517 die 15 Febr., respondet epistulae 136. De editi-
 onibus uide quae initio epistulae 136 subnotauit; adde tamen BTA I
 389. 19 DIOECESI V his o: is V 20 disciplinam V 22 ostoen-
 dit V 23 exultam V ad sinceritatem scripsi: a sinceritatem V, a
 sinceritate o, <in domino> de sinceritate Bar. 25 alecium V

intuemur et de impiis transgressoribus Eutychete atque Nestorio
 sedis apostolicae constituta recolere et, si quid aduersum eos
 admonitio nostra promouerit, per quos Orientales ecclesiae
 confunduntur, inquirere. digna plane sollicitudo fidelibus, ut 2
 5 de miserorum lapsibus ingemescent et ipsi ne aliena polluantur
 contagione prouideant. sed ne nos quidem hoc supersedis-
 credatis, ut ad notitiam uestram, si quid actum fuisset, com-
 petens perferret instructio. uerum breuiter silentium nostrum,
 quo dilectio mordetur uestra, purgamus. nam quod non saepius
 10 nostra admonitio uos frequentat, de conscientiae uestrae et
 fidei stabilitate confidimus. sollicitudo impendenda fortasse
 sit dubiis, satis est uitanda indicasse perfectis. legationis 3
 uero nostrae, quam semel, non secundo, sicut scribitis, misimus,
 si uotius contigisset euentus, alacres ilico uobiscum fueramus
 15 desiderata partiti, scientes hoc rationi, hoc nostro proposito
 conuenire, ut quos participes sollicitudinis fecimus, cum his
 redintegratae unitatis gaudia iungeremus. sed quantum ad 4
 Graecos, ore potius praeferunt pacis uota quam pectore et
 loquuntur magis iusta quam faciunt; uerbis uelle se iactant.
 20 quod operibus nolle declarant; quae fuerint professi non diligunt,
 quae damnauerint haec sequuntur. nam unde est, quod cum 5
 per Ennodium fratrem et coepiscopum nostrum sacerdotales
 uiros ad confirmanda ea, quae sedes apostolica poposcerat,
 directuros se esse promississent, multa quoque, quae ad cor-
 25 rectionem prauitatis suae a nobis quaesita fuerant, pollicentes,
 non solum non religiosos uiros, penes quos causae ipsius
 plena esse posset instructio, secundum constituta propria non
 miserunt, uerum etiam, quasi res parua gereretur, laicos et

3 nra (pro nra) V 9 quo Peiper: quod V 10 conscientia uestra
 Bar. 12 statis V, corr. o 13 scriptis V, corr. p² 15 partiti o²
 18 praefere V (qui hanc codicis partem exarauit, etiam syllabam unum saepius
 siglo ? reddidit) 20 fuerint professi non diligunt scripsi: fuerint pro-
 fessione diliet V, fuerint professi negligunt Car., fugiunt professione
 diligunt et Bar., fuerint professi non exhibent Peiper 23 poposcerat V
 24 promississent V 26 non post solum delendum censent editores Bull.
 Taur.

alienos ab ecclesiastico corpore destinantes non se quondam studuerunt de caeno, quo immersi tenentur, euoluere uerum etiam catholicae fidei claritate fulgentes sua, quod absit, se 6 posse crediderunt siccitate fuscare? haec fuit nostri causa silentii, quam uos quoque spiritali uobis prudentia reuelante 5 uidistis. quid enim de hac causa poteram directis litteris indicare, quam in statu suo uidebam duram pertinaciter custodire perfidiam? noui exitus sollicite diligentiam relationis inquirant: qui de rebus cognitis nihil indicat, abunde in statu 7 suo manere priora declarat. quapropter, dilectissime frater, 10 et uos praesentibus hortamur alloquiis et per uos quoque, quia occasio data est, alios per Gallias, quos fides eadem nobiscum amplectitur, admonemus: promissam et amabilem deo fidei seruate constantiam et transgressorum societate declinata constantiam uestram uni uiro uirginem castam, 15 sicut spondestis, exhibete Christo et caute, ne sicut serpens Euam seduxit astutia sua, ita sensus aliquorum corrumpantur a simplicitate et castitate, 8 quae est in Christo Iesu. pernicioosa sunt blandimenta nocentium atque ideo uigilare uos conuenit, quia aduersarius 20 salutis humanae sicut leo rugiens circuit quaerens, quem deuoret: cui resistite fortes in fide. quia hoc speciale habent patris sui de caeli arce deiecti, qui uestigia eius sequuntur et diligunt, ut illa ueritatis luce priuati alios gaudeant sua obscuritate fuscari et cum peruersitatis 25 suae poenas luituros esse se sciant, exultent, si miseros cum 9 sua condemnatione coniungant. nam unde est, quod cum pro magna parte a conterminis suis Thracibus Dardanis

15 Cor. II 11, 2 sq. 20 Petr. I 5, 8 sq.

1 se quondam (?) *Peiper*: scđam uel scđam *V*, se *Car.* 3 claritate fulgente *V*, *corr.* ρ²: claritatem fulgentem *Bar.* absit *V* 4 siccitate *Hartel*: sicitate *V*, obscuritate^o (cf. *infra* u. 25). societate *Const.* (non a ut *adfirmat Thiel*), satietate *Peiper* 8 sollicitae *Sirm.*¹ 9 inquirunt *Bar.* 12 fidēs *V* 16 exhibete *V* 20 uigillare *V* 22 deuorem *V*, *corr.* o 23 arche *V*, *corr.* o uestigia o: de uestigia *V* 25 <et> alios *Car.* gaudent *V*, *corr.* o 27 na (*pro nā*) *V* 28 tracibus *V*

Hillyriis cognita eorum peruersitate deserantur, procul positos ignorantiae spe, fraudibus aut uariis artibus nituntur adlicere, nisi ut lucem, quam ipsi non habent, in aliis quoque impia contagione commaculent? ut autem, quae sint partium 10 earum studia, possitis agnoscere, plures Thracum, licet persequentium incuribus atterantur, in nostra tamen communione persistunt scientes fieri fidem per aduersa clariorem. Dardania et Hillyricus uicina Pannoniae a nobis, quod iam fecimus ubi necessarium fuit, ut sibi episcopi ordinarentur, expetiit, 10 in tantum se a consortio perditorum separare gaudentes, ut remedia quaererent, dummodo commune cum transgressoribus nihil haberent. Epiri metropolitanus, hoc est Nicopolitanus episcopus, cum synodo sua nuper segregatus ab impiis ad apostolicam communionem deprompta, quae id efficeret, 15 professione se contulit. quae ideo scriptis aestimauimus 11 indenda praesentibus, ut sicut sortem nos conuenit dolere pereuntium, ita laetemur pariter de salute remeantium et ut fideles constituti ab eis longius instruantur, qua uirus eorum sollicitudine debeat effugi, quos et a suis uideant tam iusta 20 detestatione uitari. et nos quidem dispensationis nostrae 12 memores necesse est eos repetitae legationis officio conuenire, quo affectu saluationis suae, si respectu dei, si rationis intuitu non mouentur, saltem pulsantibus importune et pertinaciter acquiescant et aut ad rectam uiam declinatis erroribus reuertantur aut propter impaenitens cor ab omnibus inexcusabiles iudicentur, qui et moniti totiens in perfidiae obstinatione persistunt. uos orate et nobiscum ad deum preces et uota 13 coniungite, ut per opem misericordiae eius nostra actio laborans pro catholicae fidei stabilitate promoueat, immaculatos

1 hillyriis *V*: Illyricis *o* 5 thracum *V*. 8 yllaricus *V*, illyricus *o* panonię *V* 11 communẽ *V*, *corr.* *o*² 14 deprompta *V* quae id efficeret *scripsi*: quę idẽfficeret *V sed postea idẽ erasum est*, quae efficeret *a*, qua efficeret *Peiper*, qua fidem efficeret (*uel faceret*) *Hartel* 17 penuncium *ex* peuncium *V* 18 cõstitutu *V* 19 debeant *V*, *corr.* *o*² assuis *V*, *corr.* *o* uideat *V*, *corr.* *Bar. Sirm.* 22 quo *Bar.*: quod *V*, quod si *Sirm.*², qui *Hartel* salucionis *V*, *corr.* *Car.*: salutis *o*² 29 promoueat *Bull. Taur.*

uos et integros ab omni transgressorum societate seruantes, ut aut cum correctis sensus et corda iungamus aut ab eorum uenenis intacti esse mereamur. nam qui, sicut uos quoque conscientiam uestram non latere testamini, nouimus Eutychetem atque Nestorium apostolicae id est catholicae sententiae auctoritate damnatos: quemadmodum salui esse poterimus, si eorum sectatoribus ac posteris qualibet parte communionis haereamus, cum Belial cum Christo nostro portionem habere non possit? instructionis autem uestrae interesse credidimus, ut ea, quae apud nos a Nicopolitanis uel Dardanis acta sunt, uel quo in communionem ordine sint recepti, uobis nota faceremus ipsarum lectione chartarum. Data XV. Kal. Mart. Agapito cons.

(138.)

ANASTASIUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. Etsi magnum aliquid taciturnitas iudicatur, tamen necessarium est admirantes dei misericordiam assidue frequentare sermonem, et quia initium fidei, quam nos dominus et deus saluator noster Iesus Christus docuit, in remissione peccatorum praecellit, nulli habetur ignotum. ipse enim per propriam passionem omnia Adam peccata mundauit et haec fuit negotiatio humilitatis ipsius, ut et praefatum et omnes patres liberaret ex seruitute peccati, uoluntarie personam serui suscipiens. nam beatus Paulus apostolus docuit nos scribens ad Romanos: regnauit mors ab Adam usque ad Moysen et in eos, qui non peccauerunt. ex quo est uniuersitati quodammodo declaratum ex generali dispositione siue mirabilibus specialia quoque exempla debere suscipere semel tanta magnae legis iussione

8 cf. Cor. II 6, 15 23 cf. Philipp. 2, 7 24 Rom. 5, 14

2 ut autem cum *V*, corr. ρ² 4 euticetem *V* 8 herecaffi *V*, hereamus o
9 credimus *V*, correxi

138. Dat. a. 517 die 11 Iul. Edd. Car. I² 470; Bar. ad a. 517, 48; Collect. Concil.; Thiel 813. AG ORMISDAE *V* 19 abetur *V*
20 propriam o: priam *V* 22 praefactum *V* patres *V*: fratres Car.
27 quoque (qq) *V*: quaeque o. quemque Thiel 28 iussione Car.: ins-
sionis *V*

et tam pia bonitate firmata, et omnis doctrina, quam disci-
 5 pulis suis tradidit, in hoc firmamento consistit. fugavit aegri-
 tudine sua multifaria genera passionum, nodum peccati propria,
 sicut dictum est, passione resoluit et agens ad implenda similia
 4 discipulos suos factis et sermonibus instruebat. uerum si,
 sicut aliqui nituntur ostendere, certi ex ipsis apostolis tam
 piam doctrinam per inoboedientiam implere dissimulant, igno-
 ramus, ubi magisterium misericordis domini et magni dei
 nobis possit occurrere. nos autem non ea credimus ratione, 5
 10 ut immisericordes esse putemus, qui misericordiam didicerunt,
 sed postulationem nostram a praesenti tempore taciturnitate
 comprimi^{mu}s, inrationabile iudicantes illis precum adhibere
 bonitatem, qui rogari se nolint contumaciter respuentes. iniu-
 rari enim et adnullari sustinere possumus, iuberi non possumus.
 15 Data V. Id. Iul. Constantinopoli Anastasio et Agapito u. c.
 cons.

(139.)

EXEMPLUM RELATIONIS MINIMORUM ARCHIMANDRITARUM ET CETERORUM
 MONACHORUM SECUNDAE SYRIAE.

20 SANCTISSIMO ET BEATISSIMO UNIUERSI ORBIS TERRAE PATRI-
 ARCHAE HORMISDAE CONTINENTI SEDEM PRINCIPIS APOSTOLORUM
 PETRI DEPRECATIO ET SUPPLICATIO MINIMORUM ARCHIMANDRITARUM
 ET CETERORUM MONACHORUM UESTRAE SECUNDAE SYRIAE PROUINCIAE.
 Gratia saluatoris omnium nostrum Christi immisit nobis ad 2

1 dissipulis V 2 aegritudines suae V, *correxi*: aegritudinis suae p,
 aegritudines siue Car. 5 dissipulos V 6 apostolis V: apostolicis
Thiel; fort. episcopis 12 comprimis V, *corr. cod. Angelic.* adibere V
 13 iniurari V 14 iuberi non possumus] *respicit haec uerba auctor*
uitae Hormisdae Anastasium scripsisse narrans nos iubere uolumus, non
 nobis iuberi (*Lib. Pontific. ed. Duchesne I p. 270, 2*) 15 Anastasio
 <Augusto quartum> Bar. nūc cōns V

189. *Data circa finem a. 517. Edd. Car. I² 471; Bar. ad a.*
517, 53; Collect. Concil.; Thiel 814. ARCHIMANDRINARUM V 20 uni-
uerse V, correxi 21 ormisdae V continentē V, corr. Car.
 22 supplicatio V

uestram beatitudinem refugere uelut de hieme et tempestate
 ad portum tranquillitatis ac moniti minime circumuallantibus
 nos calamitatibus teneri iam credimus. nam etsi patimur, gau-
 dentes sustinemus scientes, quia non sunt dignae passionis
 huius temporis ad futuram gloriam, quae reuelabitur 5
 3 in nobis. quoniam uero Christus deus noster principem pasto-
 rum et doctorem et medicum animarum constituit, nos uestro
 sancto angelo dignum est passionis, quae nobis contigerunt, ex-
 ponere et <im>misericordes ostendere lupos, qui dissipant gregem
 Christi, ut auctoritatis baculo eos expellat de medio ouium, 10
 uerbo autem doctrinae animam sanet et orationis medicamentis
 4 mitiget. qui autem sint isti et qui hos aduersum nos arma-
 uerit, audistis utique, beatissimi: Seuerus ille et Petrus, qui
 numquam in Christiano numero reputati sunt, qui per singulos
 dies sanctam Chalcedonensem synodum sanctissimumque et 15
 beatissimum patrem nostrum Leonem publico anathemate im-
 petentes, qui iudicium dei nihil existimantes et colendos
 canones sanctorum patrum conculcantes, episcopos quidem
 principali potentia facientes exhiberi et nos cogentes illudere
 praedictam sanctam synodum suppliciis inaestimabilibus affli- 20
 5 gentes. unde et quidam eorum iniectas plagas minime susti-
 nentes de hoc transierunt et nostrorum uero non exigua multi-
 tudo perempta est. euntibus namque nobis ad mandram
 domni Simeonis pro causa ecclesiae insidiati sunt nobis in
 itinere praedictis coinquinati et superuenientes occiderunt ex 25
 nobis trecentos quinquaginta uiros, quosdam autem uulnera-

4 Rom. 8, 18

2 ac moniti *scriptsi*: admoniti *V* 4 condignae *Bar. cum Vulgata*
 passionis *ex* passionis *V* 7 medium *V, corr. o²* nos *V*: uos et
Car., nobis *Thiel* uestrum sanctum angelum *V, correxi* 9 miseri-
 cordes *V, corr. o²* dissipat *V, corr. o²* 12 hos *p*: os *V* armaue-
 rit *V (et hic et p. 567, 9 tacite notatur imperator)*: armauerint *o²* 15 chal-
 cedonensem *V* 16 impetunt *et deinceps* faciunt . . affligunt *reponenda*
censet Thiel 21 quidem *V* in ectas *V, corr. o* 22 hoc <saeculo>
Car. 23 parempta *V, corr. o* 25 quoinquinanti *V, corr. o*

uerunt; alios uero, qui potuerunt ad colenda altaria refugere, ibidem peremerunt et monasteria incenderunt, per noctem immittentes multitudinem inquietorum hominum redemptorum-que omnem paupertatem ecclesiasticam huiusmodi per pesti-
 5 feros homines consumentes. ad singula autem delatae uestram 6
 beatitudinem instruent chartae a uenerabilibus fratribus Iohanne et Sergio, quos miseramus Constantinopolim putantes uindictam fieri de his, quae commissa sunt. sed eos nec uerbo dignatus est sed etiam cum grandi contumelia expulit comminatus eis,
 10 qui ista porrigerent. unde hinc est nos uel sero cognoscere, quoniam tota prauitas et audacia talium malorum aduersus ecclesias facta ipsius immissione composita est. deprecamur 7
 ergo, beatissimi, supplicantes et rogantes, ut exurgatis cum feruore et zelo et condoleatis iuste pro corpore laniato (nam
 15 caput estis omnium) et uindicetis fidem contemptam, canones conculcatos, patres blasphematos et talem synodum anathemate impetitam. uobis a deo data est potestas et auctoritas ligare 8
 et soluere. non opus habent, qui sani sunt, medico sed male habentes. exurgite, patres sancti, uenientes ad saluandos
 20 nos! imitatores estote domini Christi, qui de caelis super terram aduenit quaerere errantem ouem, Petrum illum principem apostolorum, cuius sedem ornatis, et Paulum, qui est uas electionis, qui circumeuntes orbem terrarum illuminauerunt. nam uulnera magna maioribus indigent adiuuentis. mercennarii 9
 25 pastores uidentes lupos aduenientes aduersus oues dimittent eas dissipari ab illis, uobis autem ueris pastoribus et doctoribus, quibus cura pro salute ouium commissa est, occurrit

17 cf. Matth. 16, 19   18 Matth. 9, 12   24 sq. cf. Ioh. 10, 12

1 alteria V   2 perimerunt V   3 immitentes V   4 huiusmodi per estiferos V, *correxi*: <per> huiusmodi pestiferos Thiel   5 dilate V, *corr.* Car.: delatae <ad> Bar.   8 his Car.: is V   9 est <imperator> Bar., *sed monachi fortasse consulto paulo obscurius loquuntur* (cf. ad 566, 12)
 11 audaciu V, *corr* ρ²   15 capud V   est is V, *corr.* Car.   18 medicos V, *corr.* o²   20 immitatores V   21 illum <respicite> Bar., *at fortasse habemus anacoluthiam pergentis quasi praecessisset* imitamini   pricipem V   25 dimittunt Car.   27 ante ouium *del.* omnium V *man.* 1

ipse grex cognoscens suum pastorem, ab immitissimis bestiis liberatus et uocem sequens pastoris, sicut dominus ait: oues meae uocem meam audiunt et ego cognosco eas et sequuntur me. non ergo despiciatis nos, sanctissimi, 10 qui a bestiis ferocibus cottidie uulneramur. ad perfectam autem notitiam uestri sancti angeli anathematizamus in eadem nostra deprecatione uirtutem habente et libelli omnes proiectos et excommunicatos a uestra apostolica sede: dicimus autem Nestorium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, Eutychen, Dioscorum et Petrum Alexandrinum, qui cognominatus est 10 Balbus, et Petrum, qui dicebatur Fullo, Antiochenum, nihilominus et Acacium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, eorum communicatorem et omnes, qui unum illorum haereticorum defendunt.

11 ET SUBSCRIPTIONES. Ego Alexander misericordia dei pres- 15 byter et archimandrita sancti Maronis deprecatus sum. Symeon misericordia dei presbyter et archimandrita ut supra. Iohannes misericordia dei diaconus et dispensator ut supra. Procopius 12 misericordia dei presbyter et archimandrita ut supra. Petrus misericordia dei presbyter ut supra. Eugenius misericordia 20 dei presbyter ut supra. Geladius misericordia dei presbyter ut supra. Bassus misericordia dei presbyter ut supra. Romulus misericordia dei presbyter ut supra. Eusebius misericordia dei presbyter ut supra. Malchus misericordia dei presbyter ut supra. Leontius misericordia dei diaconus ut 25 supra. Stephanus misericordia dei presbyter ut supra. Carufas diaconus ut supra. Thomas presbyter ut supra. Samuhel diaconus ut supra. Theodorus presbyter ut supra. Iohannes misericordia dei presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut

2 cf. Ioh. 10, 3 sq.

1 cognoscens *Bar.*: cognoscere *V*, cognoscere o 7 habentē *V*, *corr. Car.* et *om. Car.* ante omnes *del.* et *V* 9 constantinopollitanus *V* eutichen *V* 11 petrus *V*, *corr. cod. Anglic.* 17 supra α: sprā *V* 23 eusealius *V*, *correxī* 26 carufus *V*, *corr. Car.* 28 theoderus *V*, *corr. ρ*

supra. Thomas diaconus ut supra. Iohannes diaconus ut supra.
 Symeonius diaconus ut supra. Saulinus archimandrita ut supra. 13
 Eusebius presbyter ut supra. Mucimus presbyter ut supra.
 Symeonius presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra.
 5 Iacobus presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 Paulus presbyter ut supra. Priscus presbyter ut supra. Anto-
 ninus presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Iulianus presbyter ut supra. Symeonius
 presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Symeonius
 10 presbyter ut supra. Zaccheus presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra. Thomas 14
 presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra. Thomas pres-
 byter ut supra. Eusebius presbyter ut supra. Paulus presbyter
 15 ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Sergius diaconus ut
 supra. Item Sergius diaconus ut supra. Iulianus presbyter
 ut supra. Sergius presbyter ut supra. Ammonius diaconus ut
 supra. Thomas presbyter ut supra. Lucas presbyter ut supra.
 Thomas diaconus ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 20 Flavianus archimandrita ut supra. Monimus diaconus ut supra. 15
 Iohannes diaconus ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 Antonius diaconus ut supra. Thomas diaconus ut supra.
 Eliseus presbyter ut supra. Sergius diaconus ut supra. Isaci-
 us presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra. Thomas
 25 diaconus ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Philippus
 diaconus ut supra. Iacobus presbyter ut supra. Zenobius
 presbyter ut supra. Maras diaconus ut supra. Isacius pres-
 byter ut supra. Ananias presbyter ut supra. Sergius presbyter
 ut supra. Symeon presbyter ut supra. Thomas presbyter ut
 30 supra. Iohannes presbyter ut supra. Symeon presbyter
 ut supra. Thomas presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut
 supra. Symeon presbyter ut supra. Daidthos diaconus

3 eusealius *V. corr. Car.*   10 Iaccheus *V, corr. Car.*   14 euse-
 alius *V, corr. Car.*   25 Philipus *V*   26 zenoalius *V, corr. Car.*
 27 moras *V, correxi*

- ut supra. Thomas diaconus ut supra. Iohannes diaconus ut
 16 supra. Lemneos presbyter ut supra. Danihel archimandrita
 ut supra. Symeon archimandrita ut supra. Abramius pres-
 byter ut supra. Daud presbyter ut supra. Dorotheus presbyter
 ut supra. Antoninus presbyter ut supra. Thomas presbyter 5
 ut supra. Barsumas presbyter ut supra. Sergius presbyter ut
 supra. Eusebius presbyter ut supra. Symeonius presbyter
 ut supra. Marcellus presbyter ut supra. Priscus presbyter ut
 supra. Maras presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra.
 Iacobus presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Item 10
 Thomas presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra.
 17 Saulinus presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Io-
 hannes presbyter ut supra. Uarasaldas presbyter ut supra.
 Iohannes diaconus ut supra. Marcellus diaconus ut supra.
 Symeonius presbyter ut supra. Gennadius presbyter ut supra. 15
 Thomas presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 Habramius presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 Iacobus presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 18 Isidorus archimandrita ut supra. Iulianus presbyter ut supra.
 Iohannes et Romanus presbyter et Thomas presbyter ut supra. 20
 Antoninus diaconus et Habraam presbyter ut supra. Maras
 diaconus et Habraam presbyter ut supra. Zenobius et Ste-
 phanus presbyteri ut supra. Symeonius et Demetrius pres-
 byteri ut supra. Thomas et Domnus presbyteri ut supra.
 Symeonius et Helias presbyteri ut supra. Habramius et Pela- 25
 gius presbyteri ut supra. Romanus et Abraam presbyteri ut
 supra. Symeonius presbyter et Carufas diaconus ut supra.
 Symeonius et Iohannes presbyteri ut supra. Symeonius et
 Iulianus presbyteri ut supra. Eutygianus et Iohannes diaconi
 ut supra. Thomas et item Thomas presbyteri ut supra. 30

4 dorotheus *V*, corr. o 6 barsumas *V*, correxi monentibus Syriacae
 linguae peritis 7 eusebius (ut uidetur ex eusebius corr.) *V*, corr. Car.
 12 Salinus *V*, correxi 19 hisidorus archimandri *V* 20 fort. Iohannes <pres-
 byter. (Ioh. et Rom. et Thomas presbyteri Car.) 22 Zenolius *V*, corr.
 Car. 23 presbyteri hic et in eis quae sequuntur semper compendio pbr
 scripsit *V* 24 dompnus *V* 27 symoonius *V*

Romanus diaconus et Iohannes presbyter ut supra. Eusebius 19
 archimandrita et Eustasius presbyter ut supra. Iacobus et
 Eusebius presbyteri ut supra. Sergius et Maras presbyteri
 ut supra. Iohannes et Iulianus presbyteri ut supra. Paulus
 5 et Isacius presbyteri ut supra. Thomas et Dasianus presby-
 teri ut supra. Iohannes et Danihel presbyteri ut supra.
 Zeuenas presbyter et Azizos diaconus et archimandrita ut 20
 supra. Antoninus diaconus et archimandrita et Cyrillus pres-
 byter ut supra. Iob presbyter et Stephanus diaconus et archi-
 10 mandrita ut supra. Bassus diaconus et Basilius presbyter
 ut supra. Symeonius et Iohannes presbyteri ut supra. Iacobus
 presbyter et Iulianus diaconus et archimandrita ut supra.
 Symeonius et Alfeus presbyteri ut supra. Iohannes presbyter
 et Petrus diaconus ut supra. Danihel diaconus et Nonnus
 15 diaconus et archimandrita ut supra. Alexander et Epiphanius
 presbyteri ut supra. Zoilus et Habramius presbyteri ut supra.
 Iulianus presbyter et Iohannes diaconus et archimandrita ut
 supra. Carufas et Symeonius presbyteri ut supra. Timotheus
 diaconus et Petrus presbyter ut supra. Macedonius <diaconus> 21
 20 et archimandrita ut supra. Domnus archimandrita ut supra.
 Iohannes archimandrita ut supra. Symeonius <diaconus> et
 archimandrita ut supra. Menas diaconus et archimandrita et
 Barabsabas presbyter ut supra. Sergius presbyter et Theo-
 dorus archimandrita ut supra. Benjamin archimandrita et
 25 Isacius presbyter ut supra. Danihel presbyter et archiman-
 drita et Abraam archimandrita ut supra. Symeonius archi-
 mandrita ut supra.

16 zoillus V 18 simeonius V 19 diaconus *inserui*, presbyter Car.
 20 21 22 27 archimandri V 20 domnus *aut* doninus V archiman-
 drii V 21 diaconus *inserui*, presbyter Car. 23 darabsabas V, *correxi*
uasus Syriace callentium 25 ysacius V

(140.)

HORMISDA PRESBYTERIS DIACONIBUS ET ARCHIMANDRITIS SECUNDAE SYRIAE.

Lectis litteris dilectionis uestrae, quibus inimicorum dei patefacta uesania est et infidelium pertinax furor dolenter 5 expositus, qui dum rediuuio spiritu oderunt dominum, membra illius impie persequuntur: quantum ad constantiae uestrae agnitionem, benedixi deum fidem militum suorum inter aduersa 2 seruantem. sed rursus ecclesiarum concussionem et seruorum dei molestias laboresque considerans propheta gemitus meos 10 adiuuante clamaui: exurge, domine; iudica causam tuam, memor esto impropiorum tuorum, eorum quae ab insipiente sunt tota die!, libenter ea quoque, quae secuntur, adiungens: ne obliuiscaris uocem quae- 15 rentium te; superbia eorum, quae oderunt, ascendit semper ad te. nam sicut oportet nos stabilitatem fidei custodire, ita non conuenit de diuini iudicii aequitate diffidere. 3 non nouis hic, fratres, ecclesiae labor, et tamen, dum humiliatur, erigitur ac per ea, quibus adteri creditur, damna ditatur.

11 Psalm. 73, 22 14 Psalm. 73, 23

140. *Dat. a. 518 die 10 Febr.; respondet epistulae 139. B = Berolin. lat. 79. Initium epistulae usque ad uerba considerans propheta (p. 572, 10) exhibet etiam collectio Dionysio-Hadriana (H = i. e. consensus codicum h¹⁻¹⁰ et d², quos enumeravi p. 83 in adnotatione ep. 37). Ediderunt epistolam Car. I^o 474; Fronto Ducaeus in editione Iohannis Zonarae (Lut. Paris. 1618) p. 660; Collect. Conc. inde a Labbeo; BT I 135; Thiel 820. 2 diaconibus H: DIAC V, et diaconibus B 3 SIRIAE V 4 dei supra linea B 6 re diuino B dominum VB: deum H 7 persecuntur B 8 fide V militum VH: malorum B 11 domine B: d V 12 inpropiorum B: improprium V eorum om. B 13 qui B 14 secuntur V: secutus B uoces B cum Vulgata 15 te ante superbia om. V ascendat V B, corr. Fronto Ducaeus 18 frater B tamen dum V: cauendum B 19 erigitur atque per B*

(140.)

Ἵρμιόδας ἐπίσκοπος πρεσβυτέρους διακόνους καὶ ἀρχιμανδρίταις τοῖς ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ οὖσι καὶ λοιποῖς ὀρθοδόξοις ἐν οἰκηθῆποτε ἀνατολικῷ κλίματι διάγουσι καὶ ἐν τῇ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας
5 κοινωνίᾳ διαμένουσιν.

Ἐγνωσθέντων τῶν γραμμάτων τῆς ὑμετέρας ἀγάπης, δι' ὧν ἡ τῶν ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ ἀφροσύνη ἐφανερῶθη καὶ τῶν ἀπίστων ἡ ἐπίμονος μανία λυπηρῶς δῆλη γέγονεν, οἵτινες ἐπειδὴ τῷ κακῶς ζῶντι πνεύματι ἐμίσησαν τὸν κύριον, τὰ μέλη ἐκείνου ἀσεβῶς διώ-
10 κουσιν, ὅσον ἀπὸ τῆς ὑμετέρας βεβαιότητός ἐστι γινῶναι, ἠλόγησα τὸν κύριον τὸν τὴν πίστιν τῶν ἑαυτοῦ στρατιωτῶν μεταξὺ τῶν ἐναντίων φυλάττοντα. καὶ πάλιν τῶν ἐκκλησιῶν τὸν σάλον καὶ 2 τῶν δούλων τοῦ θεοῦ τὰς ἐπαχθείας καὶ τοὺς κόπους κατανοήσας στεναζῶν κατὰ τὸν προφήτην ἐκέκραξα· „ἀνάστα κύριε, δίκασον τὴν δίκην σου, μνήσθητι τῶν ὄνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὄλην τὴν ἡμέραν“, ἠδέως καὶ τὰ ἐφεξῆς ὁμοίως ἐπάγων „μὴ ἐπιλάθῃ τῆς φωνῆς τῶν ζητούντων σε, ἡ ὑπερηφάνια τῶν μισούντων σε ἀνέβη διαπαντός πρὸς σε“. καὶ γὰρ ὥσπερ χρῆ ἡμᾶς τὸ ἐδραῖον 20 τῆς πίστεως φυλάττειν, οὕτως οὐχ ἀρμόζει περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς θείας κρίσεως ἀπιστεῖν. οὐκ ἔστι νέος, ἀδελφοί, τῆς ἐκκλησίας οὗτος ὁ κόπος· ὅμως ἐν αὐτῷ τῷ ταπεινοῦσθαι ὑφούται καὶ δι' ἐκείνων, δι' ὧν πτωχεύειν δοκεῖ, πλουτίζεται. ἐν πείρᾳ ἐστὶ τοῖς 3

140. *Hormisdæ epistulæ uetus interpretatio Græca, quam hic expressi, inserta reperitur actis synodi a. 536 Constantinopoli habitæ; cf. Nachrichten der k. Gesellsch. d. Wissensch. zu Gœttingen, philol.-hist. Kl. 1894 p. 120. Codices adhibui eosdem quinque æoqh, quos enumeravi p. 163. Edd. Binius, Concil. gener. ed. 2 (1618) II 1 p. 718; Fronto Duc. p. 660; Collect. Concil.; Thiel 820. 4 καθέδρα a 6 τῶν om. eo 7 τῶν ἀπίστων ἡ æo: ἡ τῶν ἀπίστων gh 8 κακῶς ζῶντι æoqh: fort. ἀναζῶντι 10 ἡμετέρας h, ὑμετέρας ex ἡμετέρας corr. o 11 ἑαυτῶν h 16 ἐφεξῆς agh: ἐξῆς eo 17 ἐπάγων gh: ἐπάγω æo 20 ἐπίστεως o 21 κρίσεως eo: πίστεως ah et sine dubio etiam g, quamquam nihil adnotavi ἀδελφοί ex ἀδελφοῦ corr. o man. 2 22 τῷ om. h*

ex usu est fidelibus dei, ut per mortes corporum uitas lucrentur animarum: amittunt quidem caduca sed mercantur aeterna et, dum persecutio uiam facit probationi, probatio causa fit meriti. stulti et sub caecitate saeuientes nesciunt, quia quos conuersioni hominum subtrahere posse se credunt, ad dei regna 5
 4 perducunt. hinc in ipsis periculis gaudia et ambitus passionum: expectat enim agones suorum, qui magnorum retributor est munerum. nam quis non frangeretur malis, nisi consolaretur aduersa de praemiis? spes illa est, quae non sinit in desperatione deficere; excludit siquidem amaritudinem tribulationum 10
 dulci sapore uirtutum. quis enim magni habeat praesentia sciens aestimare uentura? quis dispendia uitae renuat, si quae 5
 sunt recipienda considerat? persistite, carissimi mihi, et inconcussam fidem fixa animi uirtute seruantes perseuerantiae laudem, in qua est salus et bonorum operum palma, praesumite. 15
 magna sunt, ad quae uocamur indigni: non retardet infirmitas, quia qui uocat retributor fidelis et fortis adiutor est. non prosperorum spe decipiamur aut mollium nec facilia proponamus: non deliciosa nobis dominus noster, non est blanda pollicitus; praemia promisit ille, non otia. laudi non conuenit et quieti. 20
 qui locus erit remunerationis, si nulla est cura uirtutis? angusta porta sed regna diffusa, paucis aditus sed probatis.
 6 nonne haec sunt ad eos prima uerba, quos docuit: persequentur et in synagogis flagellabunt uos? per patientiam, sicut scriptum est, possideamus animas nostras, ne 25
 eas per impatientiam doleamus amissas. primus crucem dominus

23 Matth. 10, 17 25 Luc. 21, 19

1 usum *B* mortis *B* lucrentur *B* 2 mittunt *B* 3 fit *Fronto*
Duc.: sit *VB* 4 stulti *om.* *V* caecitatem uiuentes *B* 5 credunt *V*:
 ore dunt *B* 6 periculi *V* 7 expectant *B* agones *B* 8 es *B*
 9 sinet *B* dispiratione *B* 10 excludet *B* 11 duci *B* dulcis
 sapor *legit interpret* 12 aestimare *B* rennuat *V*: non rennuat *B* 12 *sq.*
 sicque sunt decipienda *B* 13 *khñ* *B* 14 fixam *B* perseuerentiae *B*
 15 que *B* honorum *B* operum *B*: hominum *V* 16 atque uo-
 camus *B* 17 est *V*: es *B* 18 nec *om.* *B* facila *B* 20 pro-
 misit *V*: *p̄ponet* *B* laudi non *B*: laudi *V* 21 cura *V*: causa *B*
 22 difusa *V* 23 nonne *V*: non *B* 24 sinagogis *V*

πιστοῖς τοῦ θεοῦ τὸ διὰ τοῦ θανάτου τῶν σωμάτων τὴν ζωὴν
 κερδαίνειν τῶν ψυχῶν ἀποβάλλονται μὲν τὰ ρέοντα ἀλλ' ἔμπο-
 ρεύονται τὰ αἰώνια καὶ ἐν τῷ τὸν διωγμὸν ὁδοποιεῖν τῇ δοκιμῇ
 αἰτία γίνεται τῆς ἀξίας ἢ δοκιμῇ ἀνόητοι καὶ ἐν τῇ τυφλώσει
 5 μαινόμενοι ἀγνοοῦσιν, ὅτι οὐδ' ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφῆς
 χωρίζειν δύνασθαι νομίζουσι, τούτους εἰς τὴν βασιλείαν ἄγουσι
 τοῦ θεοῦ. ἐντεῦθεν ἐν αὐτοῖς τοῖς κινδύνοις αἱ εὐφροσύναι καὶ 4
 ἢ περὶ τὸ πάσχειν σπουδῇ ἐκδέχεται γὰρ τοὺς ἀγῶνας τῶν ἰδίων
 ὁ τῶν μεγάλων δωρεῶν ἀνταποδότης. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὀκλάσειεν
 10 ἐν τοῖς κακοῖς, εἰ μὴ διὰ τῶν ἐπάθλων παραμυθηθεῖη τὰ ἐναντία;
 ἐκείνη ἐστὶν ἡ ἐλπίς ἢ μὴ συγχωροῦσα ἐν τῇ ἀνελπιστία ἡμᾶς
 ἀτονεῖν ἀποκλείει <γὰρ> τῶν θλίψεων τὸ πικρὸν ἢ γλυκεῖα γεῦσις
 τῶν ἀρετῶν. τίς γὰρ ἂν οἴηθεῖη τὰ παρόντα μεγάλα ἐννοῶν τὰ
 μέλλοντα; τίς τὸν θάνατον ἀπαρνέεται, εἰ τῶν μελλόντων τὴν ἀντι-
 15 ὖσον κατανοήσειεν; ἐνστήτε, ἀγαπητοὶ μου, καὶ ἀσάλευτον τὴν 5
 πίστιν βεβαίῳ λογισμῷ φυλάττοντες τῆς ὑπομονῆς τὸν ἔπαινον, ἐν
 ᾧ ἔστιν ἡ σωτηρία καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὸ βραβεῖον, καρπῶ-
 σασθε. μεγάλα εἰσὶν, εἰς ἃ καλούμεθα οἱ ἀνάξιοι μὴ βραδυνάτω
 ἢ ἀσθένεια, ὅτι ὁ καλῶν ἀνταποδότης πιστὸς καὶ δυνατὸς βοηθὸς
 20 ἐστὶ. μὴ τῇ τῶν καταθυμίων ἐλπίδι ἀπατηθῶμεν μήτε τῶν ἡδέων
 μήτε προκρίνωμεν τὰ εὐχερῆ. οὐ τρυφηλὰ ἡμῖν ὁ κύριος ἡμῶν, οὐ
 κολακαστικὰ ἐπηγγείλατο· ἐκεῖνος ἔπαθλα ὑπέσχετο, οὐκ ἀργίας.
 οὐ συμβαίνουσιν ἔπαινος καὶ βραδυμία. τίς τῆς ἀνταμείψεως ἔσεται
 τύπος, εἰ οὐδεμία ἐστὶ φροντίς τῆς ἀρετῆς; στενὴ ἢ πύλη ἀλλὰ
 25 πλατέα τὰ βασίλεια· ὀλίγοις ἢ εἴσδοις ἀλλὰ τοῖς δοκίμοις. οὐχ 6
 οὗτοί εἰσιν οἱ πρῶτοι λόγοι πρὸς ἐκείνους, οὐδ' ἐδίδαξε· „διώξουσι
 καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς μαστιγώσουσιν ὑμᾶς“; διὰ
 τῆς ὑπομονῆς, καθὼς γέγραπται, κτησώμεθα τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς,
 μήποτε ταύτας διὰ τῆς οὐχ ὑπομονῆς ἀλλήλωμεν ἀπολέσαντες.

2 ταῖς ψυχαῖς a   6 δύνασθαι νομίζουσι aeo: δοκοῦσι δύνασθαι gh
 9 δωραίων a   12 γὰρ addidi   13 παρόντα ἐννοῶν μεγάλα ἐννοῶν gh
 14 ἀπαρνέεται gh   17 καρπώσασθε a, καρπώσασθαι g, καρπῶσασθαι h
 19 καὶ δυνατὸς bis gh   20 τῇ om. o

noster et patientiae ipsius magister ascendit suo informaturus
 exemplo, quos erat iuturus auxilio. ipse inter uirtutes lancem
 retinet et labores, stans contra uenena furentium, ut secundum
 7 persecutionis iras ipse aeterni imperii det coronas. reuoluite,
 qua Machabaeorum exitus pertinaces uetus historia laude 5
 persequitur, quo Iudas et illa fratrum fidelium falanx mortis
 honore referatur, in quanto ore sit constans populus in monte
 consumptus. et hae omnes pro custodienda lege uirtutes,
 species et umbra futurorum, tanta exempla meruerunt: nos
 in patribus uidimus palpauimus probauimus, quem sequamur. 10
 8 quid non deferendum est rei? quid denegandum est ueritati?
 quid non debitum redemptori? libenter communicamus dog-
 mata ista uobiscum; dicit enim sapientissimus Salomon:
 beatus, qui praedicat uerbum in aurem oboedientis.
 gaudium est siquidem uolentes alloqui et ad rectam uiam 15
 eos, qui non reluctantur, hortari. tenemus enim obsidem fidei
 uestrae sub litterarum professione constantiam, qua a trans-
 gressorum contagione diuisi ad apostolicae sedis dogmata et
 mandata recurritis: sero quidem uiam ueritatis ingressi, sed
 benedictus deus, qui non in finem obliuiscitur, qui corripit 20
 et medetur nec continue gregis sui oues patitur insidiantium
 luporum rapacitate discerpi, qui per districtiois temperantiam
 9 nec coherci<ti>onem suorum neglegit nec salutem. sed quid

14 Eccli. 25, 12

1 patientiae B asendit V informaturos B 2 erat iuturus o:
 erat inturos V, es adiucuros B auxilium B lancem V: luctamen B
 3 contra V: a ara B 4 ipse scripsi: ille VB, illis Thiel aeternum
 imperi B det coronas B: et decoronas V 5 quia B machabe-
 orum VB exius B uetus V: quam beatus B istoria VB
 laudes V 6 persequetur B fratrum B: frmu V fraglans B 7 ho-
 nore V: odore B 8 est haec ofis B 9 expla B 12 debeatur B 13 enim
 om. B 14 aure B 16 non lucentur ortari B teneamus B fidem B
 17 professionem B a transgressorum B: a///ggressorum (eras. d) V
 19 recurritis o²: recurrimus V, curitis B 20 qui non bis B fine B
 21 suboues B pacitur V 22 districtiois Thiel: destrictiois B,
 distinctionis V temperantia B 23 nec cohercionem V, necoherti-
 onum B qui V

πρῶτος εἰς τὸν σταυρὸν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ τῆς ὑπομονῆς ἑαυτοῦ
 διδάσκαλος ἀνήλθεν ἐν τῷ ἰδίῳ τυπῶν ὑποδείγματι ἐκείνους, οἷς
 ἐμελλε βοηθῆναι. αὐτὸς μεταξὺ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν κόπων τὸν
 ζυγὸν κατέχει· ἰστάμενος κατὰ τῶν δηλητηρίων τῶν μεμηγόντων,
 5 ἵνα κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ διωγμοῦ αὐτὸς καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας
 τοὺς στεφάνους παράσχη. ἀναλογίσασθε, ποίψ τῶν Μακκαβαίων 7
 ταῖς ἐξόδοις ταῖς καρτερικαῖς ἢ παλαιὰ ἱστορία ἐπαίνῳ ἐφέπεται,
 ποία Ἰούδας κἀκείνη τῶν πιστῶν ἀδελφῶν ἢ φάλαγξ θανάτου τιμῇ
 ἀναγορεύεται, ἐν ποίοις ἐστὶ στόμασιν ὁ λαὸς ὁ ἐν τῷ ὕρει ἀνα-
 10 λωθεῖς. καὶ αὗται πᾶσαι αἱ δυνάμεις ὑπὲρ τῆς τοῦ νόμου φυλακῆς
 ὁμοιώματα καὶ σκιαὶ τῶν μελλόντων οὖσαι ἠξιώθησαν παραδειγ-
 μάτων τσοσούτων· ἡμεῖς ἐν τοῖς πατράσιν ἐωράκαμεν, ἐψηλαφήσα-
 μεν, ἐδοκιμάσαμεν, τίνα ἀκολουθήσομεν. τί οὐκ ἐφαρμύζει τῇ
 ὑποθέσει; τί ἀπάδει τῆς ἀληθείας; τί οὐκ ὀφείλεται τῷ λυτρωτῇ;
 15 καταθυμίως κοινωνοῦμεν ἐν τούτοις ὑμῖν τοῖς δόγμασι· λέγει γάρ 8
 πῶς ὁ σοφώτατος Σολομών, „μακάριος ὁ κηρύττων λόγον
 εἰς ἀκοὴν ὑπακούοντος“. εὐφροσύνη μὲν οὖν ἐστὶ τὸ δια-
 λέγεσθαι τοῖς ἐθέλουσι καὶ πρὸς τὴν ὀρθὴν ὁδὸν τοὺς μὴ ἀντι-
 παλαίοντας προτρέπεσθαι. κατέχομεν γὰρ ἐνέχυρον τῆς πίστεως
 20 τῆς ὑμετέρας τὴν ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὁμολογηθεῖσαν ἔνστασιν, δι'
 ἧς ἐκ τῆς τῶν παραβατῶν λύμης χωρισθέντες εἰς τὰ τῆς ἀποστο-
 λικῆς καθέδρας δόγματα καὶ ἐντολάς ἐπανέρχασθε, ὅψε μὲν οὖν
 ἐπιβάντες τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας. ἀλλ' εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς οὐκ
 εἰς τέλος ἐπιλανθάνεται, ὅς παιδεύει καὶ ἰάται καὶ οὐδὲ τῆς ἡνω-
 25 μένης αὐτοῦ ποιμνῆς τὰ πρόβατα καρτερεῖ τῶν ἐπιβουλεούντων
 λύκων τῇ ἀρπαγῇ διασπᾶσθαι, ὃς διὰ τῆς κεκραμένης αὐστηρίας
 οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἰδίων ὑπερορᾷ οὐδὲ τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ 9

2 ἐκείνοις aeogh, corr. Thiel 3 ἤμελλε a καὶ τῶν om. h 4 κατέ-
 χειν gh 6 ποία (οἷα agh) τῶν Μακκαβαίων ἢ ἐξοδος τοῖς καρτερικοῖς
 ἢ πάλῃ ἱστορία τῶν ἐπαίνων aeogh, correxi secutus Thielium (ποίψ ταῖς
 τῶν M. ἐξόδοις καρτερικαῖς ἢ παλαιὰ ἰστ. τῷ ἐπαίνῳ) 8 πιστῶν om. aeo
 τιμῇ eo: τιμῇ agh 9 ἐστὶ aeog: ἐπὶ h 11 οὖσαι aeo: εἶναι gh παρα-
 δειγμάτων eo: παράδειγμα τῶν agh 13 τίνα: agh: ἐν τίνα eo 14 τί οὐκ
 aeo: εἰ οὐκ gh λυτρωτῇ eo: λώτρω τί agh 16 κηρύττων eo 22 ἐπαν-
 ἔρχεσθαι g 24 ἐνωμένης o

mirum, si oues relicto uno illo et uero pastore dispersas
 callidus cruentus et rapax turbauit insidiis? qui tutelam
 suam deserunt, ipsi se periculis, quibus lanientur, exponunt.
 10 ergo nunc saltem solidis passibus in uiam patrum, ad quam
 recurristis, insistite. potens erit misericordia dei aliorum 5
 quoque correctionem mercedi uestrae, si a uobis ad rectum
 deducantur, adscribere. sed in totum uos a caeno, quo immersi
 haeretici tenentur, auellite et excutientes immunditiam pulueris
 inhaerentis generaliter uniuersos ab apostolicis dogmatibus
 declinantes religiosa detestatione damnate. nulla tenebris cum 10
 luce communicatio nec, qui per recta itinera gradiuntur, uestigia
 11 sua cum deuiantium errore coniungunt. tenendum est fidei uin-
 culum et uitandum de perfida societate contagium, quia secun-
 dum apostolum quemadmodum, qui se adiungit domino,
 unus spiritus est, ita qui adhaeret meretrici, unum 15
 corpus efficitur. amant uirtutes collegia sua et adhaerentes sibi
 secum impietas in profundo demergit. [in conspectu] in oculis, in
 ore, in ipsis manibus sunt patrum dogmata, quae custodienda
 mandamus: cottidie nos ad conseruationem sui concilia uene-
 12 randa constringunt. loquax est singillatim uniuersa retexere: 20
 Chalcedonensem synodum, in qua omnium reuerentia continetur,
 sed et uenerandi Leonis prolata de ipsis apostolorum prae-
 cordiis instituta et nosse nos conuenit et tueri. in his uexillum
 fidei, in his propugnacula ueritatis, in his Christus agnoscitur,
 in his redemptionis nostrae spes et causa seruatur. hoc est illud, 25

10 cf. Cor. II 6, 14   14 Cor. I 6, 17   15 Cor. I 6, 16

1 sq. dispersas callidus cruentus et *omissa in marg. add.* V 2 tutelam
 suam V: obilia sua B 4 at B 7 at teno ut uid. B 8 hereci B
 abellite B 9 ab o: ad V, om. B 10 damnat B 11 latinera B
 gradiunt V, corr. o: ingressus B 13 perfida V: perfidia B 15 est V:
 et B adherat meretrici B 16 conlegia B, collegia V 17 profunda V
 dimegit B in conspectu (conspectum B) VB: *glossema uncis inclusi*
 19 cotidie B conuersationem sui i B 20 uniuersa B 21 calce-
 donese B reuerenda B 23 uixillum B 24 propugnaculo V, *corrazi*:
 propugnaculum Bo his B: om. V, quo o

τί θαυμαστόν, εἰ τὰ πρόβατα καταλειφθέντος ἐκείνου τοῦ ἑνός καὶ ἀληθινοῦ ποιμένος διασκορπισθέντα ὁ πανοῦργος, ὁ αἴμασι πεφυρμένος καὶ ἄραξ τὰς ἐνέδραις ἐτάραξεν; οἱ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἰδίαν καταλιμπάνοντες αὐτοὶ ἑαυτοὺς τοῖς κινδύνοις, ὑφ' ὧν σπαράτ-
 5 τονται, ἐμβάλλουσιν. ὥστε κἂν νῦν γοῦν στερροῖς βήμασιν ἐν τῇ 10
 ἰδίᾳ τῶν πατέρων, πρὸς τὴν ἀνεδράμειτε, ἔνστητε· δύναται γὰρ τὸ
 τοῦ θεοῦ ἔλεος καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὁμοίως διόρθωσιν τῶ ὑμετέρῳ
 μισθῷ, εἰ παρ' ὑμῶν πρὸς τὸ εὐθὲς ὀδηγηθῆσιν, λογίσασθαι· ἀλλ'
 ἑαυτοὺς καθόλου ἀπὸ τοῦ βορβόρου, ἐν ᾧ οἱ αἰρετικοὶ καταποθέντες
 10 κεράττηται, ἀποσπάσατε καὶ ἐκτινάξαντες τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ
 κونيοῦ τοῦ κολληθέντος γενικῶς ἅπαντας τοὺς ἀπὸ τῶν ἀπο-
 στολικῶν δογμάτων ἀποκλίναντας εὐσεβεῖ ἀποκηρύξει κατακρίνατε.
 οὐδεμία τῶ σκότει πρὸς τὸ φῶς κοινωνία οὔτε οἱ διὰ τῶν εὐθειῶν
 ὁδῶν βαδίζοντες τὰ ἑαυτῶν ἴχνη μετὰ τῶν ἀποκλινόντων πλάνης
 15 συνάπτουσι. κατασχετέος ἐστὶ τῆς πίστεως σύνδεσμος καὶ παραι- 11
 τητέα ἢ ἐκ τῆς ἀπίστου κοινωνίας λύμη, ὅτι κατὰ τὸν ἀπόστολον,
 ὃν τρόπον ὁ ἑαυτὸν προσκολλῶν τῶ κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν, οὕτως
 ὁ κολλώμενος τῇ πόρῃ ἐν γίνεται σώμα. ἀγαπῶσιν αἱ ἀρεταὶ τὰς
 ἀλλήλων κοινωνίας καὶ τοὺς κολλωμένους αὐτῇ μεθ' ἑαυτῆς ἢ
 20 ἀσέβεια ἐν τῶ βυθῷ καταποντίζει. ἐν ὀφθαλμοῖς, ἐν τῶ στόματι, ἐν
 αὐταῖς ταῖς χερσίν εἰσι τῶν πατέρων τὰ δόγματα, ἃ φυλάττειν
 ἐκελλόμεθα· καθ' ἑκάστην πρὸς τὴν φυλακὴν ἑαυτῶν αἱ σεβάσματα
 σύνοδοι περιφύγουσι. μακρηγορία ἐστὶ καθ' ἕκαστον πάντα φανε- 12
 ρῶν· τὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ἐν ἧ πασῶν τὸ σέβας περιέ-
 25 χεται. ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου Λέοντος προενεχθέντα
 ἐξ αὐτῆς τῶν ἀποστόλων τῆς καρδίας ὀρίσματα καὶ γινώσκειν ἡμᾶς
 προσήκει καὶ τηρεῖν. ἐν τούτοις τὸ σημεῖον τῆς πίστεως, ἐν τούτοις
 οἱ προμαχῶνες τῆς ἀληθείας, ἐν τούτοις ὁ Χριστὸς γινώσκεται, ἐν
 τούτοις τῆς λυτρώσεως τῆς ἡμετέρας ἢ ἐλπίς καὶ ἡ ὑπόθεσις

1 καταληφθέντος aeo, sed a fortasse postea corr. καταλειφθέντος
 5 στερροῖς o 8 ἡμῶν h 13 οὐδὲ μία gh 14 πλάνης eo: πλάνη agh
 16 sq. ἀπόστολον ὃν τρόπον eo: ἀποστολικὸν τρόπον gh, ἀπόστολον πέτρον a
 22 καθ' ἑκάστην ae σεβασμίαι gh 23 καθ' ἑκάστον ae φανεροῦν τὰ
 aeo: φανεροῦντα gh 24 σέβας eogh: σεβάσμιον a 25 προενεχθέντα a
 26 τῆς aeo: om. gh 27 τὸ σημεῖον scripsi: τὸ σεβάσμιον gh, τοῖς σεβα-
 σμίαις aeo 28 προμαχοῦντες a 29 ἡ ὑπόθεσις ag: ἡ πρόθεσις h, ὑπόθεσις eo

quod in apostolo legimus, fundamentum, in quo se ipsum
 decipit, quisquis ligna fenum stipulas consumendas ignibus
 13 supraedificare temptauerit. his interfecta sunt Eutychetis et
 Nestorii uenena conciliis, qui aduersum dominicae dispensationis
 salubre mysterium dum contraria inter se disputatione nituntur, 5
 sub quadam sacrilegii aequalitate consentiunt, sententiis dispa-
 res et impietate concordantes: quorum alter nolens Mariam uirginem
 dei esse genetricem in domino nostro quae unita sunt diuidit,
 alter dum conuenientium naturarum propria et certa confundit,
 mysterium nostrae redemptionis extinguit, alter Fotini sectam, 10
 14 alter Manetis insaniam impia cognatione contingens. aduersum
 hos, dilectissimi fratres, prouisa remedia illa animi uirtute
 defendite, qua in labefactionem eorum uidetis haereticos im-
 pietate pugnare. non sit pigra ueritatis adsertio. quo studio
 oportet salutem diligi, cum uideatis perditionem mortiferam 15
 sic amari? pudeat segniter adseri ueritatis leges, cum tam
 15 pertinaciter defendantur errores. et auctores quidem inuenti-
 onum malarum, quae praediximus, synodica constituta iustis
 condemnationibus insequuntur; sed nos, etiam sequaces eorum
 ut declinetis, pariter admonemus. quos apostolica sedes et 20
 deprehendit pares auctoribus suis et coniunxit addictis: Dios-
 corum et Timotheum parricidam, Petrum Alexandrinum, Acacium
 Constantinopolitanum cum sequacibus suis, Antiochenum quoque
 Petrum praedicto similem sicut errore sic nomine, sed et

1 sq. cf. Cor. I 3, 11 sqq.

1 apostolum *B* ipse decepit *B* 2 ligna aut fenum *B* col-
 legendas *B* 3 superhedificare *V*: superhedicare *B* is *V* euty-
 cetis *V*, eutychetis *B* 5 dispensatione nituntur *B* 8 unitas *B*
 diuidunt *B* 9 propriae certa *B* confundit *V* 10 no-
 strae *V*: non *B* redemptio *B* foteni *B*, foniti *V* 11 insania *B*
 contagione *B* 13 qua *V*: quia *B* hereticos *V*: erit his hos *B*
 14 non *om.* *B* 15 perditionem *V* mortiferam *B*, mortifera *V*
 16 pudeat *V*: cur pudeat *B* signiter aseri *B* ueritis *V* legis *B*
 tam *om.* *B* et fort. delendum est 17 defendatur (*sic*) *corr.* ex defen-
 datis *B* erroris *B* 18 istis *B* 19 insecuntur *B* uos *V*
 20 sedis *B* 21 deprehendet *B* auctoribus *B* coniunxit *V*
 22 tymotheum *V* 23 constantinopolitanam *B* con *V* antyo-
 chenum *V* 24 praedictio *B*

φυλάττεται. οὗτός ἐστιν ἐκείνος, ὃν ἐν τῷ ἀποστόλῳ ἀνέγνωμεν, θεμέλιος, ἐν ᾧ ἑαυτὸν τις παραλογίζεται, εἴ τις ἐξ ὅλα χόρτον καλάμην καταναλισκόμενα τῷ πυρὶ ἐποικοδομησάσαι πειραθῆ. ἐν ταύταις ἀνη- 13
 ρέθη τὰ Εὐτοχῆος καὶ Νεστορίου ταῖς συνόδοις δηλητήρια, οἵτινες
 5 ἐξ ἐναντίας τῆς δεσποτικῆς τοῦ σωτηριώδους μυστηρίου οἰκονομίας,
 ἐν ᾧσφ ἐναντίῳ μεταξὺ ἑαυτῶν συλλογισμῶ φιλονεικοῦσιν, ὑπὸ τινι
 τῆς ἱεροσυλίας ἰσότητι συμφωνοῦσιν, ἀνίστοι ταῖς γνώμας καὶ ὁμό-
 ψυχοι τῇ ἀσεβείᾳ, ὧν ὁ ἕτερος μὴ θέλων τὴν παρθένον Μαρίαν
 θεοῦ εἶναι γεννήτριαν, ἅπερ ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν εἰσιν ἡνωμένα,
 10 διαίρει, ὁ δὲ ἕτερος, ἐν ᾧσφ τῶν συνελευσῶν φύσεων τὰ ἴδια καὶ
 τὰ ἀληθῆ συγγεῖ, τὸ μυστήριον τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως σβέν-
 νουσιν, ἄλλος Φωτεινοῦ τὴν θρησκείαν, ἕτερος τοῦ Μάνεντος τὴν
 ἀπροσύνῃν ἀσεβεῖ συγγενεῖα συνάπτων. κατὰ ταύτων, ἀδελφοὶ ἀγα- 14
 πητοὶ, προενοήθησαν ἰατρεῖαι· ἐκείνας τῇ τοῦ λογισμοῦ δυνάμει
 15 διεκδικήσατε, ἐπειδὴ εἰς ἀνατροπὴν αὐτῶν ὄρατε τοὺς αἰρετικούς
 διὰ τῆς ἀσεβείας μαχομένους· μὴ ἔττω ἐν ὄκῳ τῆς διδασκαλίας
 ἢ ἀλήθειᾳ· ποῖα χρὴ σπουδῇ τὴν σωτηρίαν ἀγαπᾶσθαι, ὅποτε ὄρατε
 τὴν θανατηφόρον ἀπώλειαν οὕτω στερομένην; αἰδεσθῶμεν νωχελῶς
 σπληνίζεσθαι τῆς ἀληθείας τοὺς νόμους, ὅποτε ἐπιμόνως διεκ-
 20 δικῶνται αἱ πλάναι. καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς μὲν τῶν κακῶν ἐφευρέσεων, 15
 ἃ προείπομεν, συνοδικὰ θεσπίσματα δικαίαις κατακρίσει· μετέρ-
 χονται· ἀλλ' ἡμεῖς, καὶ τούτων τοὺς ἀκολουθοῦς ὅπως ἐκκλίνετε
 ὁμοίως ὑπομιμνήσκομεν, οὐδ' ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα καὶ κατέλαβε
 παραπλησίους ὄντας τοῖς ἑαυτῶν διδασκάλους καὶ τοῖς κατακριθεῖσι
 25 συνέζησε, Διόσκορον καὶ Τιμόθεον τὸν πατραλοῖαν καὶ Πέτρον τὸν
 Ἀλεξανδρείας, Ἀχάκιον τὸν Κωνσταντινουπολίτην μετὰ τῶν ἑαυτοῦ
 ἀκολουθῶν, ὡσαύτως Πέτρον τὸν Ἀντιοχείας τῷ προλεχθέντι ὅμοιον
 τῇ τε πλάνῃ καὶ τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ Σεβῆρον τοῦ αὐτοῦ τύπου

2 καλάμην χόρτον *trsp.* gh 4 δηλητήρια *aeo.* τὰ δηλητήρια gh 8 ἐ-
 σεβεῖα gh 9 ἡμῶν *om.* a 10 ἐν ᾧσφ *om.* a τῶν συνελευσῶν φύσεων
 τὰ ἴδια *agh.* τὰ ἴδια τῶν συνελευσῶν φύσεων *eo* 13 ἀσεβεῖ συγγενεῖα *eo.*
 ἀσεβῆ συγγενεῖαν *agh* 17 ὅποτεν a 19 ὅποτε . . διεκδικοῦνται *eo* 22 ἐκ-
 κλίνετε *eo* (*et h?*): ἐκκλίνετε *ag* 23 καὶ *om.* gh 24 κατακριθεῖ *h*
 25 διόσκορον καὶ *post* πατραλοῖαν καὶ *trsp.* *eo* τὸν Ἀλεξανδρείας *scripsi.*
 τοὺς Ἀλεξανδρεῖς *aeogh* 26 ἑαυτοῦ *eo.* ἑαυτῶν *agh* 28 σεῦρον *eo*

Seuerum eiusdem loci nihilominus et ueneni, Xenaiam Hieropolitem, Cyrum Edessae, Petrum Apamiae, non iam pro sua tantum sed pro aliorum quoque perditione damnandos, qui dum se opinionum suarum sordibus indesinenter inuoluunt. alios quoque docendo, quae male adsecuti sunt, polluerunt. 5
 16 generalis mandati salubritate uos moneo: quicquid aduersum regulas patrum de quibuslibet commentariis profertur, abicite. nullus uos incongruentibus praeceptis aut nouis moueat institutis: si enim mundani sunt, ecclesias tenere non possunt, quia eis conuenit magis discere quam docere. nefas enim altaribus piis 10 peregrina inferre libamina, quia certos religiosi disciplinis terminos deus inter ipsa quoque cultus sui praescripuit initia. inter Leuitas et populum suum diuisit officium; alia est potestas hominum, alia ministeria sacerdotum. incitauit potius dominum quam placauit. qui externum ignem in diuinis adytis 15
 17 sacrorum temerator inuexit. quis est, qui sibi in alienis institutis iubendi auctoritatem possit adsumere, cum non sit ambiguum offerentem honorem debitum pro sola officii praesumptione punitum? in regia Ozias reuerentia et administratione permanserat, si monitus tantae districtiois exemplo a 20

14 sq. cf. Leuit. 10, 1 sq. 19 cf. Paralip. II 26, 16 sqq.

1 uerum *B* xenia hieropolite *B* ieropolitem *V* 2 eadesse *V*. aedis *B* petrus *V* 3 perditione *B*: dampnatione *V* damnandus *V* dum *B*: cum *V* 4 inuolunt *B* 5 docendos *B* 6 generalitatis *V* mandatis salubritatibus *B* uos *om. B* aduer regulas *B* 8 moneat *B* 9 *post* enim *inserit* qui *V man. 2* mundani *V man. 2*: mundana *VB* ecclesia tenere non poss~~||||~~ (ss *ex n corr.*) *B* 10 magis conuenit *trsp. B* discere *BV man. 2*: dicere *V man. 1* *post* nefas *add. est V man. 2* 11 libamina *B* disciplinis *V*: disciplinos *B* 12 cultus *V*: a cultis *B* perscripsit *B* 13 officium *B* 14 incitauit *ex* incitabit *corr. V man. 2* 15 deum *B* quam *BV man. 2*: *om. V man. 1* placauit *ex* placabit *corr. V man. 2*: placuit *B* in *om. V* aditis *B*: adistis *V* 16 temerator *B* qui *BV man. 2*: *om. V man. 1* 17 adsumere *V* 18 offerentem *scripsi*: offerentis *VB* per sola officii *B* 19 in *B*: ut *ut uid. V* odias *B* administratione *V* 20 permanserat *B*, permanserit *V man. 1*: permansisset (!) *V man. 2* a *BV man. 1*: ac *V man. 2*

οὐδὲν ἤττον καὶ τοῦ ἰοῦ, Ξενέαν τὸν Ἱεραπολίτην, Κύρον τὸν Ἐδέστη, Πέτρον τὸν Απαμείας οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπωλείας κατακριτέους, οἵτινες ἐν ὄσῳ ἑαυτοὺς τοῖς ῥύποις τῆς ἰδίας δόξης ἀπαύστως ἐγκυλιούσιν, ἄλλους ὁμοίως ἐν τῷ διδάσκειν τοὺς κακῶς αὐτοῖς ἀκολουθήσαντας ἐμίλοναν. διὰ γενικῆς σωτηριώδους ἐντολῆς ὑμῖν παραινῶ· πᾶν ὅσοον ἐξ ἐναντίας τῶν πατρικῶν κανόνων ἐξ οἰωνδήποτε ὑπομνημάτων προενεχθεῖη, ἀπόσασθε. μηδεὶς ὑμᾶς ἀπροσφόροις προστάγμασιν ἢ νεωτέροις ὀρίσμασι καινισάτω· εἰ μὲν γὰρ εἰσι κοσμικοὶ, καὶ οὐ δύνανται τὰς ἐκκλησίας κατέχειν, ἐπειδὴ τούτοις ἀρμόζει τὸ διδάσκεισθαι μᾶλλον ἢ διδάσκειν. ἀθέμιτον γὰρ τοῖς σεβασμίοις θουσιαστῆριοις ξένας προσφέρειν σπονδάς, ἐπειδὴ σαφεῖς εὐσεβέσιν ἐπιστήμαις ὄρους <ὁ θεός> ἐν αὐτοῖς ὁμοίως τῆς ἰδίας τιμῆς τοῖς προομίοις προέγραψε. μεταξύ Λευιτῶν καὶ τοῦ οἰκείου λαοῦ διεῖλε τὴν λειτουργίαν· ἄλλη ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐξουσία, ἄλλαι αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἱερέων. παρῶξυνε μᾶλλον τὸν κύριον ἢ περ ἐξελέωσατο, ὅς ἄλλοτριον πῦρ ἐν τοῖς θεοῖς ἀδύτοις τὰ ἱερά μολύνας ἐπεισήνεγκε. τίς ἐστίν, ὅς ἑαυτῷ ἐν ἀλλοτρίοις θεοσπίσμασι τοῦ κελεύειν τὴν αὐθεντίαν δύναται προσλαβεῖν; καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀμφίβολον προσφέροντα τιμὴν κεχρεωστημένην ὑπὲρ μόνῃς τῆς ἐγχειρήσεως τῆς λειτουργίας τετιμωρῆσθαι. ἐν τῷ ναῷ Ὁξίας ἐν τῇ εὐλαβείᾳ καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ διέμενον εἰ δὲ νοθευθεὶς τῷ ὑποδείγματι τῆς τοσαύτης ἐπιπλήξεως ἀπὸ τῶν ἱερῶν διατάξεων ἐφροβήθη μᾶλλον ἢ κατετόλμησε τούτων, ἄμεινον ἂν ἐβασίλευσεν. ἀλλ'

2 ἰδαίστης a οἰκίας o 7 ἐξ aeo: εἰ ἐξ gh 8 ἀπόσασθαι h et ante correctionem g 12 σαφῶς a 13 ὁ θεός addidi 14 οἰκείου agh: ἰδίου eo 16 ὑπηρεσίαι τῶν ἱερέων agh: τῶν ἱερέων ὑπηρεσίαι eo 19 post ἀμφίβολον add. τι eo 20 τιμὴν <μὴ> κεχρεωστημένην gh 21 τετιμωρῆσθαι a ἐν om. a 24 ἄμεινον ex ἄμωρον o

religiosis institutis timendo quam adsumendo meliora temperasset. sed dum nec prohibentibus cultoribus templi pertinax temerator absistit, inter ipsa leprae abominatione percussus altaria officia regni perdidit, dum ministeria sacerdotis inuadit. sciant ergo non esse accepta deo, quae de mandatis eius a
 5 praesumptoribus adsumuntur, quando unum ad ostensionem sententiae uiuacis dedecoris poena seruauit. alios uelox flamma
 18 consumpsit. quod si sunt, quae religionis aliquo colore concepta sint, uires habere nequeunt. quae tantis auctoritatibus reluctantur. clamat Paulus apostolus: licet nos aut angelus de
 10 caelo euangelizet uobis, praeterquam quod euangelizauimus uobis, anathema sit. nec semel hoc dixisse sufficit; repetit salubre mandatum: sicut praediximus. et nunc iterum dico: si quis uobis euangelizauerit praeter
 id quod accepistis, anathema sit. seruet ergo latam pro
 15 fidei conseruatione sententiam, quisquis apostolicam sequitur disciplinam. et quidem nobis cura non defuit, nam geminae legationis officio quicquid in precibus humile, quicquid in allegationibus rationabile, quicquid in mandatis salubre, detulimus. sed numquid ideo negligenda est iustitiae uia, quia errores suos diligit cum
 20 obstinatione perfidia? non sunt iungendi cum cadentibus lapsus: sine nostra contagione pereant, qui ab impietatibus suis nec castigato errore declinant. Data IV. Id. Febr. p. c. Agapiti u. c.

10 Gal. 1, 8 13 Gal. 1, 9

1 <potius> quam *Bar.* melior perseuerasset *B* 3 ipsa *V man. 1:* ipsam *BV man. 2* abominatione *B:* abhominacionem *V* 4 post altaria *add.* et *V man. 2* regem *B* 5 sciant *ex* siant *V man. 2* deo *V man. 2:* a deo *BV man. 1* a *ex* ad *V man. 2* 6 ostensione *B:* desertationem *V* 7 uolox *B* 8 comsumpsit *B* alico *V* concepta *scripsi:* concep *B*, contēpta *V;* contacta *Fronto Duc.,* suscepta *Bar.* 9 nequeant *B* auctoritatibus *ex* auctoribus *corr. B man. 1:* auctoribus *V* 10 angelos *B* 11 euangeliet *V* quod *om. B* euangelizamus *B* 13 repetiit *B* nunc iterum *V:* nuncierunt *B* 14 euangelizauimus *V* 16 conseruacionem *V* sententia *B* 17 disciplinam *V* curam non fuit *B* 18 alegacionibus *V* 20 quia o: qui *V*, qua *B* diliget *B* 21 labsus *B* 22 congregatione pereat *B* 23 declinauit *B* ^{or} *III B:* v *V* february *B* agapito *V* uc cons. *B*

ἐπειδὴ μὴδὲ κωλύοντων τῶν ἐπιμελητῶν τοῦ ναοῦ ὁ ἐπίμονος παρα-
 βῆτης ἀπέστη, ἐν αὐτοῖς βδελύγματι λέπρας πληγείς τοῖς θυσιαστη-
 ρίοις τὴν λειτουργίαν τῆς βασιλείας ἀπώλεσε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱερέως
 ἐπελθῶν. γινωσκέτωσαν τοιγαροῦν μὴ εἶναι θεῖον προσδεκτὰ, ἅπερ
 5 ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν παρὰ τῶν τολμητῶν ὑφαρπάζεται, ὅποτε
 ἕνα πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἀποφάσεως τῆ τῆς μεγάλης ἀκοσμίας τιμω-
 ρία ἐφύλαξεν, ἄλλους ταχινὴ φλόξ κατιγνάλωσε. διὸ δὲ εἶπερ 18
 πνὰ εἰσὶ τινὶ σχήματι θρησκείας δεδεγμένα, ἰσχυρὸν ἔχειν τὸ δύναται
 τούτοις αὐθεντίας καταπαλαιόμενα. βῶα Παῦλος ὁ ἀπόστολος·
 10 „καὶ ἡμεῖς τῆ ἀγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζονται ὑμᾶς
 παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.“ οὐδ'
 ἀπαξ εἰρηκῶς τοῦτο ἠρκέσθη, ἐπανάλαβε δὲ τὴν ὑγιαίνουσαν ἐντολήν·
 „ὡς προείπομεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς
 εὐαγγελίσεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.“
 15 φυλάττει τοιγαροῦν τὴν προενεχθεῖσαν ὑπὲρ τῆς φυλακῆς τῆς πίστεως
 ἀπόφασιν, εἴ τις τῆ ἀποστολικῆ ἀκολουθεῖ διδασκαλίᾳ. καὶ ἡμῖν 19
 μὲν οὖν φρονεῖς <οὐκ> ἐνέλειψε· καὶ γὰρ τῆ τῆς διπλῆς πρεσβείας
 ὑπηρεσία, εἴ τι ἐν ταῖς δεήσεσι ταπεινόν, εἴ τι ἐν ταῖς δικαιολογίαις
 εὐλογον, εἴ τι ἐν ταῖς ἐντολαῖς ὑγιές, ὑπηνέγκαμεν. ἀλλὰ μὴ διὰ
 20 τοῦτο ἀμελητέα ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς δικαιοσύνης. ἐπειδὴ τὰς ἰδίας
 πλάνας ἀγαπᾷ μετὰ ἀπονοίας ἢ ἀπιστίας; οὐκ ἔστι συνάπτεσθαι
 μετὰ τοῦ τῶν πιπτόντων ὀλισθήματος· ἄνευ τῆς ἡμετέρας λύμης
 ἀπολλύσθωσαν οἱ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀσεβειῶν μὴδὲ μαστιγυομένης
 τῆς πλάνης ἐκκλίνοντες.
 25 ΚΑΙ ΕΤΕΡΑΙ ΧΕΙΡΙ' Ὁ θεὸς ὑμᾶς ὑγιαίνοντας διαφυλάξει, τέκνα
 ἀγαπητά. Ἐδόθη πρὸ τρισάρων εἰδῶν Φευρουαρίων μετὰ τὴν
 ὑπάτιαν Ἀγαπητοῦ τοῦ λαμπροτάτου.

1 μὴ δὲ aeoh 3 ἀπώλεσε τὴν ὑπηρεσίαν gh: ἀπολέσας (ἀπωλέσας ο) τῆ
 ὑπηρεσία aeo 4 ἀπελθῶν a, ὑπελθῶν h γινωσκέσθωσαν a 6 τῆ eogh:
 τὸ a 8 σχήματα gh δεδεγμένα h δύνανται agh: δύναται eo
 11 οὐκ o 14 εὐαγγελίσεται gh 15 τοιγαροῦν ag, τοιγὰρ οὖν h: γὰρ eo
 17 οὐκ addidi ἐνέλειψε ah πρεσβείας ὑπηρεσία agh: ὑπηρεσία πρεσ-
 βείας eo 19 ἐπηνέγκαμεν h 23 ἀπολλύσθωσαν a, ἀπολύσθωσαν gh
 μὴ δὲ aeoh 25 διαφυλάξει a: διαφυλάξει: eog, διαφυλάξο: h, διαφυλάξῃ
 Fronto Duc. τέκνα ἀγαπητά ὑγιαίν. διαφυλ. trsp. g 27 ὑπάτιαν gh
 τοῦ om. a

(141.)

IUSTINUS AUGUSTI'S HORMISDAE PAPAË. Dei beneficia licet multis,
 2 maximè tamen summis pontificibus conuenit indicare. proinde
 sanctitati uestrae per has sacras declaramus epistolas, quod
 primum quidem inseparabilis trinitatis fauore, deinde amplis- 5
 simorum procerum sacri nostri palatii et sanctissimi senatus
 nec non electione fortissimi exercitus ad imperium nos licet
 3 nolentes ac recusantes electos fuisse atque firmatos. precamur
 proinde, ut sanctis orationibus uestris diuinæ potentiae
 supplicetis, quatenus initia nostri roborentur imperii. hoc enim 10
 et nos sperare et uos decet implere. Data Kal. Aug. Con-
 stantinop. Magno u. c. cons.

(142.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Uenerabilis regni uestri primi-
 tiis, fili gloriosissime, loco muneris gratulationem suam catholica 15
 transmittit ecclesia, per quos se post tantam discordiae
 fatigationem requiem pacis inuenire confidit. nec est dubium
 ideo ad rerum summam caelesti uos prouidentia peruenisse,
 ut tantis temporibus impacta religioni in Orientis partibus
 2 aboleatur iniuria. debitas beato Petro apostolo imperii uestri 20
 primitias red<di>distis, quas hac ratione deuote suscepimus,
 quia ecclesiarum per uos proxime futuram credimus sine
 dubitatione concordiam. deus, qui pietatis uestrae sensibus
 alloquendi nos uota concessit, ipse circa sincerum religionis

141. Dat. a. 518 die 1. Aug., per Alexandrum. Edd. Car. I²
 477; Bar. ad a. 518, 67; Collect. Concil.; Thiel 830. 2 $\overline{\Delta G}$ V
 3 sumis V. corr. o indicare ex iudicare ut uidetur corr. V: indi-
 cari α 4 per as V 7 fortissimi scripsi: formissimi V, firmissimi o²
 exercitus V 12 uoc coñs V

142. Dat. a. 518 mense Octobri uel Nouembri per Alexandrum;
 respondet epistolae 141. Edd. Car. I² 477; Bar. ad a. 518, 68;
 Collect. Concil.; BTA I 834; Thiel 834. 14 ^{mi}princiis V 16 quos V:
 quas Car. 18 caelestibus prouidentiam V, corr. ρ^2 21 reddistis V,
 corr. o 23 piaetatis V

suae cultum praestabit, sicut optamus, affectum. significastis 3
 nolentibus et recusantibus uobis imperii pondus impositum:
 qua ratione electos nos caelesti constat esse iudicio secundum
 apostolum dicentem: non est potestas nisi a deo; quae
 5 autem <sunt>, a deo ordinatae sunt. superest ut a deo
 electi, sicut et credimus, ecclesiae, quam laborare cernitis,
 manus uestrae solatia porrigatis. cessent, qui paci eius ob- 4
 sistunt; quiescant, qui in forma pastorum conantur gregem
 Christi dispergere! istorum correctio uires uestri firmat imperii,
 10 quia ubi deus recte colitur, aduersitas non habebit effectum.
 hanc gratulationis paginam per Alexandrum u. s. non omisimus 5
 destinare, sperantes cum dei nostri adiutorio per Gratum u. s.
 filium nostrum de singulis, quae ad unitatem ecclesiae per-
 tinent, nos clementiae uestrae praebituros esse responsum.

(143.)

15 IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Iohannes uir beatis-
 simus, huius regiae urbis antistes, et ceteri uiri religiosi
 episcopi de diuersis locis et ciuitatibus hic reperti nostram
 serenitatem docuerunt pro concordia ueram et orthodoxam
 20 fidem colentium proque unitate uenerabilium eius ecclesiarum
 litteras tuae sanctitati offerendas confecisse ac magnopere
 postularunt nostras etiam epistolares paginas super hoc ad
 eam emanare. quorum petitiones, utpote semper unitatis 2
 amatores constituti, libenter amplexi hos diuinos apices ad
 25 tuam beatitudinem censuimus prorogandos, quibus susceptis
 desiderii supra dictorum reuerentissimorum antistitum subuenire
 proque nobis et re publica, cuius gubernatio nostrae pietati

4 Rom. 13, 1

1 obtamus *V* effectum *Bar.* 3 uos *p*: suos *V* constat *V* *sed* at
inter scribendum ex an corr. 5 sunt *add. o* 12 *us* (= uirum sub-
 limem) *V*: u. c. et hic et alibi *o*

143. *Dat. (simul cum epp. 146 et 147) a. 518 die 7 Sept., accept.*
die 20 Dec., per Gratum. Edd. Car. I^o 478; Bar. ad a. 518, 71;
Collect. Concil.; Thiel 831. 18 nra V 23 ut potes V, corr. p²
 25 susceptis *p²*: scriptis *V*

caelitus credita est, supernam maiestatem suis orationibus
 3 placare dignetur. ut autem tuae sanctitati pacis et unitatis
 atque concordiae iura plenius patefiant, quosdam religiosissimos
 sacerdotes pacem amplectentes et desiderantes ad sacrissimum
 nostrum peruenire disponat comitatum. ob hanc etenim 5
 causam Gratum u. s. sacri nostri consistorii comitem et
 magistrum scrinii memoriae direximus, cuius praeclaram
 opinionem multis antea notam habemus temporibus. Data
 VII. Id. Septembr. Constantinopoli Magno u. c. cons.

(144.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. <PER GRATUM.> Sumptam de
 imperii uestri ortu laetitiam, quam sui apud nos pollentem
 merito praecedenti quoque geminastis alloquio, reciproca
 deuotione testati iam tunc secutura praeuidimus, quae nunc
 de ecclesiasticae unitatis affectu caelestis gratiae inspiratione 15
 2 signastis. habes ergo, clementissime imperator, praesentem de
 tali uoto iam gloriam, sed expecta de perfectione perpetuam.
 haec sunt ualidissima imperii uestri fundamenta, quae in ipso
 nascentis regni principio diuinam uniuersis praeferunt sancta
 dispositione culturam. tenete itaque hanc piae sollicitudinis 20
 curam et pro catholicorum pace, sicut coepistis, insistite, quia
 deus noster, qui uobis hunc tribuit animum, elegit etiam, per
 3 quos praestet effectum. nam et episcoporum uota precesque
 uobis effusas gratanter amplectimur, quia tandem loci sui

1 magestatem V 2 sanctitatis *Mansi* 4 sacratissimum α 5 dis-
 ponant V, corr. Bar. 6 consisto. comitem ρ (cf. p. 589, 11): con-
 sistetē commitē V

144. *Dat. (simul cum ep. 145) a. 519 initio mensis Ianuarii, per
 Gratum; respondet epistulae 143. Edd. Car. I² 478; Bar. ad a.
 518, 77; Collect. Concil.; BTA I 410; Thiel 835. 11 HORMISDA V,
 corr. α per Gratum restitui ex collectionis indice generali (Pro-
 leg. c. I): om. V 12 ortu ex hortu corr. V man. post. letici|cia V
 quam sui V: quamuis o² 15 celesti V, corr. Bar 16 significastis Bar.
 abes V 17 perpetua V, corr. ρ² 19 nasentis V 20 pie V 21 ce-
 pistis V 24 nobis Bar. quia V: qui ρ²*

consideratione commoniti ea desiderant, quae dudum sequi
 uellent sedis apostolicae exhortatio crebra non defuit. et 4
 quoniam clementiam uestram id cupere, illos etiam haec
 <di>dicimus postulare, quae res hactenus ecclesiarum pacem sub
 5 intentiosa obstinatione diuiserit, nec pietatis uestrae nec illo-
 rum refugit uelut latenti causa notitiam. quid igitur facere 5
 debeant et litteris nostris et libelli, quem direximus. serie
 continentur. haec si deo nostro et clementia uestra adiuuante
 suscipiunt et sequuntur, poterit ad eam, quam maximo desi-
 10 deramus ardore, perueniri concordiam. filius praeterea noster 6
 u. s. Gratus sacri consistorii comes et magister scrinii me-
 moriae, ostendit in se uestrum allegationis suae maturitate
 iudicium; cuius mora sensibus uestris eo referente melius
 asseretur.

(145.)

15 **HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO.** Spiritale
 gaudium directis caritas tua significauit affatibus dicendo, ut
 catholicae religionis disciplina ordinem suum uestris partibus
 deo nostro iuuante receperit. haec esse beneficia misericordiae 2
 20 supernae quis dubitet? haec uenerabilis principis tropheis
 adiungi quis ambigat? quia maior ei de hac pace quam de
 quibuslibet proeliis triumphus acquiritur. istius laboris gloria
 nescit occasum, quia ubi deus recte colitur, numquam aduer-
 sariorum crescit iniquitas. dilectionis tuae confessionem 3
 25 gratanter accepimus, per quam sanctae synodi comprobantur,

1 dudum <ut> o² 2 exortatio V 3 haec V: fort. hoc 4 dici-
 mus V, corr. ρ² 6 refuit V, corr. ρ² uel ut V, coniunxit cod.
Angelic.

145. *Dat. (simul cum ep. 144) a. 519 initio mensis Ianuarii, per
 Gratum; respondet epistulae 146. Edd. Car. P² 480; Bar. ad a.
 518, 79; Collect. Concil.; BTA I 410; Thiel 836. 17 do-
 cendo Bar. disciplina V 18 partibus Coust.: pastoribus V 19 do
 (pro dō) V recipierint V, corr. Bar. 20 quis dubitet haec bis V.
 ditto-graphiam del. ρ 22 triumphos hac quiritur V, corr. o 23 oc-
 casu V, corr. o 24 crescit V confessione V, corr. o 25 qua V
 corr. o synodus V, corr. ρ²*

inter quas instauratione constitutorum omnium Chalcedonense concilium praedicastis, et catholicorum numero adiungi desiderans sancti papae Leonis in diptychis nomen asseueras
 4 scriptum. ista laudanda sunt. si perfectionis subsequatur affectus, quia recipere Chalcedonense concilium et sequi sancti Leonis 5
 epistolas et adhuc nomen Acacii defendere, hoc est inter se discrepantia uindicare. quis Dioscorum et Eutychen condemnans innocentem ostendere possit Acacium? quis Timotheum et Petrum Alexandrinum et alium Petrum Antiochenum et sequaces eorum declinans, sicut diximus, non abominetur 10
 5 Acacium, qui eorum communionem secutus est? de caritate siquidem tua meliora dei omnipotentis expectamus auxilio habentes optimaë promissionis spem. sicut ad nos quae direxisti tua tecum in ueritate sentiens et ipsa defendens,
 6 sperans in illo iudicio per ipsa te posse saluari. post haec 15
 quid restat, nisi ut sedis apostolicae, cuius fidem te dicis amplecti, sequaris etiam sine trepidatione iudicia? igitur partibus Orientalibus ostende per te, quod sequantur, exemplum, ut omnium laus, qui correcti fuerint, tuis laboribus applicetur.
 7 ergo cum magna denunties et fidem beati apostoli Petri te 20
 amplecti significes recte credens in ea salutem nostram posse subsistere, libellum, cuius continentia subter adnexa est, a caritate tua subscriptum ad nos dirige, ut sine conscientiae formidine unam communionem, sicut oramus, habere possimus.
 8 pro perso<na> quoque filii nostri Grati u. s. deo nostro gratias 25
 sine cessatione persoluimus, cuius fides et recta credulitas nostrum circa se excitauit affectum: dignus re uera, qui

14 sq. cf. Iohannis Cpolitani epist. 146 p. 592, 1 sq.

1 constitutorum V   3 dipticis V   asseueras o²: esse ueras V
 4 effectus ρ²   6 acacii V   7 eutichen V   8 accacium V   9 alexandrinum V, corr. α
 10 abhominetur V   11 acacius V, corr. o
 12 auxilium V, corr. o²   13 abentes V
 quae direxisti V: ipse dixisti *Const.*   14 tua tecum V (cf. p. 592, 1): una mecum *Const.*, tua <scripta ostendunt> tecum *Bar.*   14 et
 15 ipsam *Const.*   20 ergo ρ²: ego V   21 recte o: re te V
 salute nrā V, corr. o   22 substinere *Const.*   25 perso V, corr. ρ²

tantae curam susciperet actionis et maximi principis ad nos mandata perferret.

(146.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

5 DOMINO MEO ET PER OMNIA DEI AMATORI SANCTISSIMO FRATRI
ET COMMINISTRO HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Saluto
uestram sanctitatem, karissime in Christo frater, et salutans
praedico, quoniam recta fides salua est et caritas fraternitatis
firmata est. hoc deus solus potens per studium Christianorum
10 et piissimorum imperatorum fieri uoluit. scribere igitur
apostolice et rescripta suscipere fraterne dei amore dignemini.
ego enim inquisibili ratione doctrinam sanctorum apostolorum 2
secundum traditionem sanctorum patrum tenens similiter
honorem consubstantiali et per omnia sanctae trinitati offero,
15 sicut in Nicaea trecentorum decem et octo coetus promulgauit
et in Constantinopoli centum quinquaginta conuentus firmauit
et in Ephesena <CC> concursio firmauit et in Chalcedone
conuentus catholicus signauit. hanc ergo fidem usque ad 3
ultimum anhelitum per gratias custodiens spiritalibus amplexibus
20 tam uestram sanctitatem quam et orthodoxas ecclesias animo

146. Dat. (simul cum epp. 143 et 147) a. 518 die 7 Sept.,
accept. die 20 Dec., per Gratum. Edd. Car. I^o 479; Bar. ad a.
518, 72; Collect. Concil.; Thiel 832. 4 CONSTANTINOPOLI V 9 hoc
hoc (= hec ?) V 10 ipperatorum V 11 suscipere V amari V,
corr. ρ² 12 racioni V, corr. Car. 15 nichea V 16 constantinopoli V
certū. LX. V, corr. Car. 17 ephesena (sc. synodo, cf. p. 653, 14 et 18) a:
phesena V cc inserui concursio V: cc Car., concursus ducen-
torum Thiel 18 catholicus temptasi calcius V, DCXXX Car., sexcentorum
triginta patrum Bar. signauit a recte intellegens correctionem codicis
V (cf. libellum monachorum synodo Constantinopolitanae a. 536 obla-
tum apud Mansium VIII 1052 C): firmauit V (i. e. gnauit corr. ex
firmauit), firmauit α⁴ cum codd. recentioribus 19 anelitum V gra-
tias V: gratiam dei Bar. ampleximus V, corr. Bar. 20 ortho-
doxis V, corr. o² <ex> animo Bar.

amplector tua tecum in ueritate sentiens et una tecum sperans
 in illo die per hanc fidem saluari bona uoluntate patris et
 filii et spiritus sancti. consubstantiali enim trinitati omnis
 gloria debetur nunc et in saecula saeculorum. omnem in
 Christo fraternitatem, quae cum uestra est sanctitate, ego et 5
 qui mecum, plurimum in domino salutamus.

4 Tantum ad satisfaciendum scripsimus, ut et uenerabile
 nomen sanctae recordationis Leonis quondam facti urbis Romae
 archiepiscopi in sacris diptychis tempore consecrationis propter
 concordiam affigeretur et uestrum benedictum nomen similiter 10
 5 in diptychis praedicetur. ut de omnibus autem satisfiat uestrae
 sanctitati, quoniam pacem uestram amplectimur et de unitate
 sanctarum dei ecclesiarum curamus, rogamus uos pacificos
 uiros destinare et uestrae dignos apostolicae sedis, qui
 debeant satisfacere et satisfactionem nostram suscipere, ut et 15
 in hac parte Christus deus noster glorificetur, qui per uos
 pacem hanc mundo seruauit. Accepta XIII. Kal. Ianuarias
 p. c. Agapiti.

(147.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI. Desiderabile tempus, quod 20
 summis uotis optauimus, diuina clementia dolores generis
 humani respiciens largiri dignata est, quo omnes catholici et
 deo perfecte fideles maiestati eius se ualeant commendare.
 idcirco has ad apostolatam uestrum libera licentia iam mihi
 2 beneficio caelesti indulta direxi. domnus etenim noster inuictis- 25
 simus imperator orthodoxam religionem semper ample<cte>ns

1 tua V: una p² scenciens V unu V, corr. o 3 sps a: spu V
 7 quae sequuntur epistolae postscripti ut ita dicam ratione adnexa sunt
 9 diptychis o²: dypciis V 10 affigeretur V, corr. o² 11 diptychis o²:
 dypciis V 13 pacifico V, corr. o 18 p c agapito V, corr. Car.

147. Dat. (simul cum epp. 143 et 146) a. 518 die 7 Sept., accept.
 die 20 Dec., per Gratum. Edd. Car. I² 480; Bar. ad a. 518, 74;
 Collect. Concil.; Thiel 833. 20 post Iustiniani Car. inserit Iustinianus
 comes Hormisdæ papae 25 domus V, correxi: dominus o 26 seper V
 amplens V, corr. o

ardentissima fide cupiensque sacrosanctas ecclesias ad concordiam reuocare mox adeptus est caelesti iudicio infulas principales, sacerdotibus hic positis denuntiauit, ut pro regulis apostolicis unirentur ecclesiae. et magna quidem pars fidei ³ est composita deo auctore; de nomine tantummodo Acacii uestrae beatitudinis conuenit ordiri consensum. quam ob causam dominus noster serenissimus princeps Gratum uirum sublimem, unanimum mihi amicum, cum paginis augustis ad sanctitatem tuam transmisit, ut modis omnibus dignetur ¹⁰ Constantinopolim ad reliqua concordiae componenda uenire. sed absque quadam dilatione uestrum expectamus aduentum, quem si qua tarditas. quod fieri non debet, forsitan retinuerit, interim uel sacerdotes idoneos destinare festinet, quia totus mundus par<tium> nostrarum conuersus ad unitatem moras non ¹⁵ patitur. accelerate ergo, domini sanctissimi, ne uobis absentibus, quae debent praesentibus ordinari. scimus etenim litteras uestrae beatitudinis et antecessorum uestrorum ad Orientem directas, quid super hac eadem causa contineant. ut autem nihil praetermittatur, propter causam saepius ⁵ memoratam ad inuictissimum regem religionis quoque negotium filio uestro uiro sublimi Grato est iniunctum fauente domino nostro Iesu Christo.

(148.)

HORMISDA IUSTINIANO. Litterarum uestrarum serie religionis ²⁵ ope pollente deuotionis optatissimae gratulatione suscepta

1 cupiens que V, corr. o² 2 mox] nox V, mox <ut> o² 4 apostolis V, corr. Car. 6 consensu V, corr. Car. 7 domus V, correxi: dominus o² nostrę V, corr. o² 8 agustis V 12 quod o²: quo V non supra linea V 14 partium o²: par! V 15 absentibus V 15 ne non absentibus] se. ordinentur 16 <incipiant> ordinari Thiel 18 horientem V hanc V, corr. o cotineant V 19 autem o²: aut V pretermitatur V

148. Dat. (simul cum epp. 149, 150, 152, 153, 155—158) a. 519 circa medium uel extremum mensem Ianuarium, per Germanum Iohannem Felicem etc.; respondet epistulae 147. Edd. Car. I² 481; Collect. Concil.; BTA I 415; Thiel 837. 25 pollentę V, corr. o² optatissimae scripsi: aptatissime V, optatissima p²

gratias diuinitati retulimus, quia dedistis indicium facile a
 uobis fieri, quod potuissemus hortari. hinc est, quod quia
 sponte laudabilia cupitis, digne <ad> principatus apicem
 2 generis uestri stemmata peruenerunt. quapropter insistite et
 religiosae uiuacitatis animis imminete, ut quemadmodum pro 5
 bonae uoluntatis initio genus uestrum meruit culmen imperii,
 3 in aeterno uobis de perfectione gloria sit triumphi. uidete,
 quo desiderio pacis gaudia ludificatus diu mundus exoptet;
 respicite generalitatis animos uestri praesumptione beneficii
 certa spe quietis attolli! non est quod se dubietas inserat; 10
 non est quod aliquid ambiguitatis accedat, cum testemini,
 quod et nos quidem bene nouimus, accedere ad ecclesiarum
 4 concordiam religiosi principis uota. quapropter tantae magna-
 nimitati gratias agentes quanta possumus petitione deprecamur,
 ut Acacii nomen cum sequacibus suis, quod plenae unitatis 15
 ecclesiarum impedit gaudium, damnationis ordine sit remotum.
 nos enim conuenientes causae qualitati direximus legatos,
 quibus praesentibus initium, quod dedistis, gaudii possit
 secundum quae mandatis continentur impleri.

(149.)

20

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. <PER GERMANUM ET IOHANNEM
 EPISCOPOS FELICEM ET DIOSCORUM DIACONES ET BLANDUM PRES-
 BYTERUM.> In tantum pro gratia diuinitatis gloriae uestrae
 famam constat extensam et ita uos suffragante uitae merito
 laudabiliter mundo contigit innotescere probatissimorum homi- 25
 num opinione uulgante, ut per uos potius credatur dilatatum

2 hic *V*, corr. o 3 ad principatus o²: principatum *V* 4 stemmata *V*
 5 quę ammodum *V* 8 paucis *V*, corr. ρ² exortet *V*, corr. ρ²: exoret
Thiel 11 aliquid *V* testimini *V*, correxi: testamini o 13 magna-
 nimitatis *V*, corr. edit. reg. 15 plene *V*, correxi 17 causa equali-
 tati *V*, corr. *Car*.

* 149. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 483; Bar. ad a. 519, 9; Collect. Concil.; BTA I 412; Thiel 840. 21 Per Germanum . . Blandum presbyterum restitui ex indice collectionis generali (cf. Prolegom. cap. I): om. V 26 ut per ρ²: u per V dilatatum Bar., delatum Thiel*

culmen imperii quam per imperium uos aliquis dicat agnoscī.
certum est quidem huiusmodi prouectione uestra pristino
splendori accessisse decoris cumulum, sed tenuistis olim
moribus principatum. sic cum uos per ora gentium impatiens 2
5 secreti magnitudo diffuderit, ad nos quoque, sicut mysticae
leguntur scripturae, testimoniis suauitatis uestrae odor ad-
uenit. et certe, cum late prudentium hominum sententia
religiosae uitae uestrae fuerint instituta dispersa, habere non
potuimus incognitum, quicquid de uobis fuerat mundi attesta-
10 tione uulgatum, quia sicut mediocri laude digna in immensum
sibi nequeunt uindicare praeconia, ita sine fine praedicandum
rapitur in populum, quicquid bono fuerit admirationis ornatum.
uindicat enim sibi quantitatis suae iure magnitudo famae
testimonia, quia nesciunt latere miranda. hinc est, quod 3
15 principatus uobis adorea publica iura commiserunt. nam, quod
meritorum insignia generalitatis facta sunt uota, nemo ita
rerum arbiter iniquus exstabit, qui passim uos aestimet arches
inclitae accepisse titulos, cum negari nequeat digne uos
meruisse imperii, quorum probitatem mundus agnouit. sed 4
20 parum est quamuis iudicio uniuersitatis suscipere loco praemii
iura regnandi; illud magis est admirabile, quod ita uos homi-
num laudabilitate formatos suscipiunt imperia, ut iudicia sint
diuina. non est dubium electos uos uenerabili praedestinatione
diuinitatis ad tantae potestatis ornamenta, quos sinceræ fidei
25 documenta circumuolant. uere uobis prophetici spiritus con-
uenire uerba dixerimus: priusquam te formarem in utero,

6 cf. Philipp. 4, 18 26 Hierem. 1, 5

2 uestro *Thiel* 3 sed <sicut> *Bar.* 4 pricipatum *V* sic cum
Bar.: sicum *V* 5 diffuerit *V*, corr. *Bull. Taur.* quoque *a*: quque *V*
mystice *Car.* 6 leguntur *V*: loquuntur *Bar.*, legunt *Bull. Taur.* 8 relegi-
ose *V* 12 ornata *V*, corr. ρ^2 15 nam *Bar.*: ne *V* 17 inicus *V* exci-
tabit *V*, corr. *Bull. Taur.* 18 accepisce *V* 19 imperii <culmen> *Bar.*
21 regandi *V*, corr. o^2 (regendi *o*) hominorum *V*, corr. ρ 22 fir-
matus *Car.* 23 uos ρ^2 : suos *V* 24 hornamenta *V* 25 circumuallant
Bar. prophetici *V*, corr. ρ^2 26 direximus *V*, corr. *Bar.* for-
mare *V*, corr. *o*

5 noui te. ad hanc uos gloriam incomprehensibili supernae
 maiestatis dispositione procurante obsequium naturae mundo
 protulit, sub custodia fidei transactae uitae probitas instituit
 atque ad imperia clementia diuina peruexit, ob hoc scilicet,
 ut tandem aliquando diuisoribus dominici corporis fidei uestrae 5
 exsecutione compressis ecclesiarum concordia diabolica impedi-
 menta succideret et uniuersitas de adunatione gauderet. hoc
 religioni, hoc fidei, hoc serenitati uestrae specialiter caelitus
 mandatur officium, quibus et posse omnia et perficere uidemus
 6 indultum. itaque sicut instituistis facere, nauate suscepti 10
 operis munus, quod superna uobis prouidentia uidetis in-
 iunctum. et uere sic decuit, ut per principem pax debeat
 fieri, quam reuerentia diuinitatis exposcit: date has adsumpti
 deo nostro oblationes imperii, ut per uos possit pacis fructus
 impleri. sine dubio quicquid tali facto animae uestrae fuerit 15
 7 praestitum, a uobis mundo iudicatur impensum. magnum et
 inaestimabile est, uenerabilis imperator, propter quod adsciti
 estis iudicio diuinitatis. distenduntur ecce uota pacem desi-
 derantium, diuturni temporis tractu maeret ecclesiarum indi-
 uisibilis discissa communio, non sine gemitu discrepat frater- 20
 8 nitas, cum circa patrum dogmata uaria sit uoluntas. accingite
 ergo lumbos uiribus fidei; uidete, cui uos regi diuinitas uelit
 obsequi, quantum sit quod per uos procurat impleri: ecclesiae
 uenerandae corpus, quod propria Christus noster passione
 fundauit, gloriae uestrae adunare factis instituit. non est, quo 25
 magis circa uos gratiae supernae maiestas eluceat, quam si
 ecclesiae corpus per uestrum reparetur officium sanguinis
 9 dominici redemptione formatum. est quidem causae huius
 uetustissima calamitas, sed pro immanitate sui recentissimus
 dolor et tanto Christianis animis fortior gemitus, quanto 30

2 magiestatis *V*   3 probitans *V*   4 adque *V*   prouexit *Bar.*
 5 diuisores *V*, *corr.* ρ²   7 succederent *V*, *corr.* *Bar.*   13 exposcit *V*
 adsumti *V*   14 posscit *V*   pacis *ex* paucis *V*   17 adsiti *V*, *corr.* o
 19 meret o²: mereret *V*   20 dississa *V*   22 regi *V*: rei ρ²   26 ma-
 gestas *V*

temporibus est dilatus. uidendum uobis est, in quantum
 cottidie antiqui hostis feruescat insania, cum olim causa sit
 decisa fine sententiae, paci faciat tarditatem et, cum Chalcedo-
 nensis synodus et beati papae Leonis constituta placeant,
 5 quo ad caritatem reuerti uolumus, a certamine non desistat.
 sequuntur, quae dogmatibus praedictis adstricta sunt, et ab 10
 eorum sequacibus, quos praedicta auctoritate damnatos intel-
 legunt, non recedunt. tenent adhuc in complexibus nomen
 Acacii, quem uident iudicio sedis apostolicae merito poenam
 10 subisse damnati. quis non intellegat simulate dici 'sanctorum 11
 patrum sequimur dogmata sed non diligimus facta; quae a
 sancta synodo Chalcedonensi constituta sunt et quae beati
 Leonis epistola continet, fouemus ue<ne>ramur amplectimur,
 sed Acacio, qui damnatorum communionem secutus est, im-
 15 pendimus uota'? sed quid opus est de iudicatis rebus uerba 12
 facere, cum nos hortari tantummodo deceat, ut expressa supe-
 rius simulatione summota sub omni puritate pacem debeant,
 a quibus haec dicuntur, optare? apud uos mihi est omnis
 deprecationis causa, imperator egregie: uos his ac talibus
 20 religiosi operis resistite uiuacitate; uobis imminet, ut qui
 ecclesiasticae concordiae habuistis in priuata uita desiderium,
 sub principatu detis effectum. non fuit, quo magis gratiae 13
 uestrae cumulus accederet, quam quod uobis diuinitus datum
 est, ut quod semper uoluistis fieri, per uos ad terminum
 25 possit adduci, nec breue specimen circa uos gratiae diuini-
 tatis effulsit, quibus datur posse facere, quod semper optastis.
 quapropter quoniam uobis tantae causae titulum uidetis esse
 seruatum, remouete quicquid ambiguum remansisse creditur
 ad plenitudinem gaudiorum. nos enim qua decuit affectione 14
 30 per Gratium u. s., cui pro moderatione sui congrue sensimus

2 ostis *V* seruescat *V*, corr. *a* <et> cum *edit. reg.*, <ut> cum
Thiel 3 tarditate *V*, corr. *p* 5 desistas *V*, corr. *Thiel* 6 se-
 quentur *V*, corr. *p*² adstricta *scripsi*: adscripta *V* 13 ueramur *V*,
 corr. *o* 14 Acacio *Bar.*: acacii *V* communione *V*, corr. *o* im-
 pedimus *V*, corr. *Bar.* 19 egregie *V* 20 uiuacitate *V*, corr. *p*²
 22 effectu *V*, corr. *o* 27 causae *V* 28 remansisse *V* 30 congrue *V*

officium legationis iniunctum, litteris uestri principatus acceptis
 causae magnitudini conuenientes destinauimus uiros Germanum
 et Iohannem episcopos et Blandum presbyterum nec non et
 Felicem diaconum, per quos si, quemadmodum praesumimus,
 serenitatis uestrae fauor arriserit, secundum quae mandata 5
 sunt ecclesiarum adunatione generalitatis possint uota firmari.

(150.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Reddi-
 dimus quidem, frater, congruum litteris tuis sub ecclesiastica
 libertate responsum et, quid in his gratulati fuerimus insertum, 10
 quid taciturnitate praeteritum, euidenter expressimus, ac licet
 cuncta sensibus tuis nunc crebra legatio, nunc usu in ecclesia
 diuturnae conuersationis tuae uetustas infuderit, iuuat tamen
 adhuc latius aperire nostrum repetita <ra>tione consilium, quia
 tunc bene de fidei firmitate disseritur, quando simplicibus 15
 2 uerbis conciliandae pacis cupiditas explicatur. desideria quippe
 tua, quibus te ad ecclesiasticam testaris festinare concordiam,
 ut haberent partes illae, semper optauimus nec sola uotorum
 ambitione contenti usi etiam precibus sumus. uestro sunt
 haec et mundi testimonio roborata, quae loquimur, quia ut 20
 catholicae unitatis reparatio fiat, auctoritatem nostram intemerata
 fidei integritate submittimus. inclinet orationibus nostris aurem
 suam diuina miseratio, ut quod creditis postulandum, sequa-
 3 mini et ametis oblatum. nobis una causae sollicitudo, una
 custodia est ita pacem cupere, ut sic religionis, sic uenera- 25
 bilium patrum constituta seruentur; quoniam quae inter se
 consona credulitate non discrepant, aequum est, ut simili
 4 obseruatione subsistant. sed cur diutius immoramur? scis

3 iouis V, corr. o 5 fauor V secundum a: fecundum ut uidetur V
 150. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 485; Bar. ad a. 519, 18;
 Collect. Concil.; BTA I 418; Thiel 845. 8 IONANNI V 11 ac o²:
 hac V 14 adhuctacius V, sed t in l correcta uidetur repetita ra-
 tione o²: repetitacione V 15 disseritur V 18 seper V uotum V,
 corr. Car. 19 uestra V, corr. o² 20 ut p²: et V 21 inteme-
 ratae Bar. 28 scis o²: sis V

ipse, unitatis causa quid exigit; scis ipse, qua uia ad beati
 Petri apostoli debeas uenire consortium. habes itineris tui
 ducem, quem te iam sequi asseris, Chalcedone habitum pro
 religione conuentum. iam te quoque, quod idem amplecti
 5 testatus es, beati Leonis redeuntem dogma comitabitur. haec 5
 si placent, Acacii defensio damnati non placeat: hoc est,
 quod boni studii a perfectione uota suspendit. sic sunt enim
 illa aduersum dei et legis eius inimicos uenerabilium patrum
 congregatione disposita, ut quisquis eos communionem seque-
 10 retur, iam tunc latam subiret in sua damnatione sententiam.
 non sunt igitur noua, quae constanter exsequimur, sed tempo-
 ribus illis facta iudicia iusta patrum constitutione seruamus.
 hortamur itaque, frater, et mentem tuam dei nostri misericordia 6
 adiuuante pulsamus, ut ab omni te haereticorum contagione
 15 Acacium cum sequacibus suis condemnando disiungens una
 nobiscum dominici corporis participatione pascaris. si nobiscum
 uniuersa praedicas, cur nobiscum non uniuersa condemnas?
 tunc enim nobiscum, quae ueneramur, amplecteris, si nobiscum,
 quae detestamur, horreris. pax integra nescit aliquam habere
 20 distantiam et unius dei uera esse non potest nisi in confes-
 sionis unitate cultura. quapropter salutantes te fraternae 7
 caritatis affectu petitionem tuam missis, sicut sperasti, religi-
 osissimis uiris Germano et Iohanne episcopis, Felice diacono,
 Dioscoro diacono atque Blando presbytero signamus esse com-
 25 pletam. hi uero quibus fuerint mandatis instructi, ante
 allegationes eorum, si cogites, euidenter agnosces. hi pacem
 tuam sub ea, qua saepe rescripsimus, professione suscipient.
 imple ergo, frater karissime, gaudium nostrum et tuum ad 8
 nos per eos rectae fidei tuae remitte praeconium, ut per te
 30 uniuersis detur exemplum.

1 scis o²: sis V   3 quem ρ²: quo V   7 sic *scripsi*:
 si V   8 ila V   9 <in> communionem o²   12 constitutione V
 16 poscaris V, *corr.* o   19 nescit V, *corr.* α   23 *sq.* Germanum et Io-
 hannem episcopos Felicem diaconum Dioscorum diaconum atque Blandum
 presbyterum V, *corr.* ρ²   24 significamus ρ²   completa V, *corr.* ρ
 26 agnosces V

(151.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Ea, quae caritas tua destinatis litteris significauit, agnouimus et gratulamur ad conscientiam nostram fidei tuae indicia peruenisse, optantes, ut intentioni tuae, quam rectam esse cupimus, 5 plenum deus noster circa ecclesiasticam pacem concedere dignetur effectum. cuius spem animo supernae maiestatis assumpsimus, quia imperatorem serenissimum ad hoc prouidentia diuina iudicamus electum, ut per eum ecclesiarum 2 redintegratio tantis temporibus desiderata proueniat. quapropter 10 licet, quae pro fidei unitate facienda sunt, tuae caritatis notitiam latere non possit, legatos tamen direximus, quos ratio causae posebat, quibus hortantibus et quae iam pridem a nobis significata et quae nuper itera<ta> sunt, ad effectum domino nostro auctore proueniant. 15

(152.)

HORMISDA CELERI ET PATRICIO A PARI. Quamuis pro loci nostri consideratione de causa fidei catholicae minime tacere possimus, tamen ad hanc partem serenissimus princeps magnopere directis affatibus nostrum incitauit studium, pro cuius 20 2 legatos uoluntate direximus. et quia huiusmodi causa filiorum ecclesiae subleuari debet auxilio, salutantes cultu atque honorificentia competenti poscimus, ut pro ecclesiastica pace allegationes eorum, qui directi sunt, apud animos serenissimi principis adiuuetis. siquidem celsitudinis uestrae laborem non 25

151. *Dat. (simul cum ep. 154) a. 519 mense Ianuario exeunte uel Februario ineunte; respondet epistulae Iohannis deperditae circa finem a. 518 (certe post diem 7 Sept.) scriptae. Edd. Car. I² 486; Bar. ad a. 519, 21; Collect. Concil.; BTA I 419; Thiel 849. 2 CONSTANTIN V in fine folii 129; nouus librarius inde a fol. 130 incipiens initio eius et ipse totum titulum HORMISDA IOANNI EPO CONSTANTINOPO repetit 12 noticia V, corr. ρ² possint o 13 hortantibus V 14 itera V, corr. o*

152. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 488; Bar. ad a. 519, 28; Collect. Concil.; BTA I 420; Thiel 847. 17 PARI V (= paribus?) 20 affatibus V 22 salutantes <uos> Bar. 23 possimus V, corr. ρ²*

parua retributio subsequitur, cum omnipotenti deo nos gratias
persolvere de uestris operibus feceritis.

(153.)

HORMISDA PRAEFECTO PRAETORIO THESSALONICENSI ET CETERIS
5 ILLUSTRIBUS A PARL. Licet pro causa ecclesiastica numquam
sollicitudo nostra cessauerit, tamen imperatoris serenissimi
sacris affatibus promptius incitati legatos cum caelestis mise-
ricordiae fauore direximus, quorum officio bona, quae de prin-
cipis mente praesumimus, impleantur. et ideo salutantes 2
10 amplitudinem uestram cultu et honore, quo dignum est,
poscimus, ut pro redintegratione fidei uestrum commodetis
studium nec tantis fidelium tardari uota temporibus permittatis,
quia non est dubium celsitudinem uestram fructum tantae
laudis acquirere, si per eam, quae ab omnibus bonis optantur,
15 dei nostri misericordia operante proueniant.

(154.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIBUS. Magnitudinis uestrae litteras
sanctae fidei plenas amore suscepimus, quibus ad exercendam
apud uos praedicationis apostolicae firmitatem oportunitatem
20 nobis prouenisse diuinitus nuntiastis. unde insufficienter domino
nostro agimus gratias, qui ad tam praeclara remedia et tempus
uobis et animum dedit. et nos quidem ista desuper agno- 2
scimus ordinari, postquam ei detulit diuina maiestas imperium,
qui se ad componendam ecclesiarum pacem iudicat ordinatum.
25 ergo restat, ut uiuersi episcopi partis Orientalis iuxta libelli

1 dei V, corr. o

153. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 488; Bar. ad a. 519, 30;
Collect. Concil.; BTA I 420. Thiel 847. 4 PRAEF PRAET THESSALON V
5 PARI V 15 misericordiae V, corr. p²

154. Dat. (simul cum ep. 151) a. 519 exeunte Ianuario uel ineunte
Februario; respondet epistulae Iustiniani deperditae post diem 7 Sept.
circa finem a. 518 scriptae. Edd. Car. I² 487; Bar. ad a. 519, 25;
Collect. Concil.; BTA I 417; Thiel 848. 20 indeficenter a⁴, indesi-
nenter Bar. 24 indicat Car. 25 libellis V, corr. o

seriem <ad> correctionis peruenisse se testentur effectum.
 3 patet uenerandae uia concordiae, notata sunt optatae remedia
 sanitatis: sacerdotes, qui catholicam pacem desiderant, profes-
 sionem catholicam non recusent. non enim opus est partibus
 errorem corrigi sed radicitus amputari. insistite igitur, sicut 5
 coepistis, ut merces apud deum uestra, quae de boni operis
 inchoatione habet initium, de perfectione consequatur effectum.
 4 animum quidem uestrum talem missa ad nos testantur alloquia,
 ut ad plenitudinem boni propositi non multum indigeatis
 hortatu: nostri tamen desiderii ea, quae spem dedit, ratio 10
 amplius accendit ardorem et audius gaudia impleri cupimus,
 quae instare iam diuinitus arbitramur. hinc <est>, quod beatum
 Petrum apostolum cotidie suppliciter obsecramus, ut uobis,
 per quos integrari membra sua sancta iam sperat ecclesia,
 5 et effectum deus celerem et salutem tribuat longiorem. nos 15
 quidem uestris animis obsequentes uiros direximus ad soli-
 dandam sub apostolicae dispositionis ordinatione concordiam:
 uestrum est, ut sicut nos bonae intentioni deesse nolimus,
 6 ita eos ad nos optatum referre faciatis effectum. munus
 uestrum ueneranda sacraria susceperunt: quod amplius beato 20
 Petro apostolo facietis acceptius, si per uos optatam ecclesiae
 receperint unitatem.

(155.)

HORMISDA THEODOSIO ARCHIDIAcono CONSTANTINOPOLITANO ET
 UNIERSIS CATHOLICIS A PARI. Gratias misericordiae diuinae 25
 competenter exsoluimus, quae fidem uestram diu laborare
 non passa est. nam tempus oblatum est, quo filios, milites
 suos, catholica recuperare possit ecclesia. quae enim

1 ad *inseruit* o² testantur *V*, corr. p² 2 nota p 6 caepistis *V*
 9 indulgeatis *V*, corr. o² 10 oratio *Bar.* 12 est *add.* o² 14 sanc-
 tam *V*, corr. o² 15 caelerem *V* 22 recipierint *V*

155. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 487; Bar. ad a. 519, 23;*
Collect. Concil.; BTA I 419; Thiel 846. 25 PARI V 27 filios V:
fidis Bar.

maior animum nostrum potest obtinere iu<eun>ditas quam 2
malorum commemorata depulsio? gaudiis praesentibus com-
pensate afflictionis incommoda, quia deus noster, qui remedio
fuit, aduersis opprimi caritatem uestram noluit sed probari.
5 nam si transacti temporis mala cum praesenti, quae diuina
esse non ambigitur, retributione compensetis, quis dubitat
ampliora uos praemia consecutos, quam nocere potuisset
aduersitas? et quamuis pro statu fidei catholicae numquam 3
sollicitudo nostra cessauerit, tamen serenissimi principis sacris
10 affatibus incitati legatos destinare curauimus, quorum officio
deo auctore in his, quae saepe mandauimus, subsequi non
dubitamus effectum. et ideo competenter enitere, ut ecclesiae 4
catholicae hoc praecipuum uestrae liberationis munus possitis
offerre, quatenus repulsis omnibus, quae hactenus nocuerunt,
15 in una quam semper optauimus communionem gratulantes deo
nostro laudes referre sine cessatione possimus.

(156.)

HORMISDA EUPIMIAE AUGUSTAE. Ecclesiarum pax iam caelesti
ordinatione componitur, cum uos ad imperium deus elegit,
2) apud quos esse integrum semper religionis suae cognouit
affectum. nam sicut in priuata uita deum semper recto dog-
mate coluistis, ut de religionis concordia cogitetis, et multa
quidem inter ipsa imperii uestri primordia facta sunt, quae
spem nobis correctionis integrae pollicentur. unde, quia in 2
25 uobis amorem feruere fidei gratulamur, agentes deo gratias
cotidie pro uobis beato Petro apostolo supplicamus, ut uotis
uestris apud dominum suffragetur et cursum bonae uoluntatis
adimpleat. nec dubium est diuinis uos auxiliis adiuuari, quia
tanto religionis studio mandatis caelestibus oboeditis. hinc 3

1 uestrum α iuditas V, corr. o² 4 caritate V, corr. o 12 effectu V,
corr. o 14 actenus V

156. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 485; Bar. ad a. 519, 15; Collect.
Concil.; BTA I 414; Thiel 844. 22 ut . . cogitetis V: ita . . cogitatis o²;
fortasse ante ut aliqua exciderunt uelut eo indicantes (Hartel) uel ita ex
quo ad imperiale culmen peruenistis semper id agitis 24 integre V

est, quod quia sanctum coniugii uestri constat esse propositum, has fiducialiter ad uestram clementiam litteras destinamus, ut per uos ad perficiendam ecclesiae pacem mariti uestri
 4 pietas amplius incitetur. magnum opus arripuistis, magna uobis causa commissa est. per uos enim populos Christus uult
 ad ecclesiae foedera reuocare, quos per se uoluit a morte redimere. magna etiam uestro sexui parata est laudis occasio, si uobis instantibus ecclesiae suae Christus, quae diuina
 5 fuerant, membra coniungat. nec enim maior est gloria, quae humanae salutis lignum scrutata est et sola crucem, quam
 10 omnis ue<ne>ratur mundus, inuenit: superabitis quin immo illius merita, quia ecclesiae unitas per illam suum inuenit
 6 signum, per uos est habitura remedium. agat igitur iugalis uestri religiosa clementia, ut fratres et coepiscopi nostri sub
 eo libelli tenore, quem dudum misimus, fidem suam dignentur
 15 adserere, quatenus perfecta possit esse, quae est inchoata, correctio. quia irrita est quaelibet in cultura dei confessio, cui deest fidei plenitudo. hoc enim, quod a reliquis fieri poscimus, a multis iam sacerdotibus constat effectum et unitas esse iusta
 in communionem non poterit, si non fuerit in reuersione
 20 seruata.

(157.)

HORMISDA ANASTASIAE ET PALMATIAE A PARI. Bonae uoluntatis studium diuinae semper comitatur prosperitatis effectus. dei nostri prouidentia temporis facultas oblata est, in qua
 25 pro fidei uestrae praemio debetis adniti. de superna primitus misericordia, deinceps de conscientia clementissimi principis praesumentes legatos pro religionis catholicae causa direximus,

1 coniugis ρ^2 2 siducialiter *V*, corr. σ^2 6 fe ρ dera *V* 9 enim *V*: eius σ^2 ; aut enim <eius> maior aut enim maiore *scribendum uidetur*
 10 cruce *V*, corr. σ 11 ueratur *V*, corr. σ 16 correctio *V* 18 possimus *V*, corr. σ^2

157. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 489; Bar. ad a. 519, 32; Collect. Concl.; BTA I 421; Thiel 848. 23 HORMISDAE *V*, corr. σ^2 PARI *V* 26 debeatis *Bar.**

per quos amplitudinem uestram debitae reuerentiae salutamus officio, postulantes, ut pro ecclesiasticae redintegratione concordiae uestrum laborem atque operam non negetis, quatenus cum repulsis remotisque his, quos apostolicae sedis damnauit auctoritas, ad unam, quae recta est, communionem plebs Christiana redierit, beatum Petrum apostolum, pro cuius fide nitimur, in uestris habere possitis actibus adiutorem.

(158.)

INDICULUS QUEM ACCEPERUNT LEGATI NOSTRI QUI SUPRA.

10 Cum deo propitio partes Orientales fueritis ingressi, si qui episcopi uobis occurrerint et libellum, cuius continentiam percepistis, a se subscriptum offerre uoluerint, suscipite eisque praebete sanctae communionis consortium. si uero occurrentes episcopi 2
eo, quo superius diximus, ordine profiteri noluerint, a uobis 15
equidem sub sacerdotali affectione tractentur, sed neque uobis sit cum his mensa communis neque ab his uel uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem, si causa poposcerit, et hospitalitatem, ne credant se omnino fastidiose despectos. cum autem Constantinopolim deo iuuante ueneritis, 3
20 in ea succedite, quam imperator praebuerit, mansione et nullum ad salutationem uestram prius permittatis accedere exceptis his, quos ipse miserit imperator aut quos nostrae communionis esse cognoscitis, donec ipsum principem uideatis. cui praesentati salutantes litteras nostras offerre, suggerentes 4
25 magnum nos de eius imperio gaudium percepisse et nimium gratulari, quod eum deus omnipotens ad hoc iuxta eius sacras litteras * *, ut secundum ea, quae sunt ab apostolicae sedis

158. *Indiculus datus Germano Iohanni etc. cum epp. 148—150, 152, 153, 155—157 a. 519 medio uel extremo mense Ian. urbem relinquentibus.* Edd. Car. I^o 482; Bar. ad a. 519, 3; Collect. Concil.; BTA I 415; Thiel 838. 9 INDILUCULUM V, corr. o^o ACCIPERUNT V
15 tranctentur V 18 ospitalitate V, corr. o 19 dispectos V
20 mansione fort. ras. ex mansionē corr. V 21 permitatis V 26 hoc
<enexit> iuxta Bar.; ego lacunam post litteras indicaui 27 eaque V

constituta praesulibus, deo auctore et regno eius adnitente
ecclesiarum et pax et unitas <tantis> temporibus desiderata
5 proueniat. qui si uos hortatus fuerit, ut Constantinopolitanum
uideatis episcopum, intimate uos praefinita habere, quae
etiam ab eis saepe sint cognita: quae ab uniuersis episcopis 5
catholicam communionem amplectentibus professio debeat
celebrari. haec si episcopus Constantinopolitanus implere
paratus est, ei gratanter occurrimus; si uero sedis apostolicae
adhortationem sequi contemnit, quid necesse est, ut ad occa-
sionem contentionis salutatio nostra proficiat, quibus non est 10
6 disputationis aut certaminis causa <in> mandatis? si uero
imperator sibi aperiri uoluerit, quid sit quod ab episcopo
7 fieri postuletis, formam libelli, quam portatis, ostendite. quod si
de anathemate Acacii consentiens successores eius dixerit
recitandos ob hoc, quod propter defensionem Chalcedonensis 15
synodi aliqui eorum fuerint exilio deportati, insinuabitis nihil
uos de libelli posse forma decerpere, in qua sequaces damna-
8 torum pariter continentur. sed si eos ab hac non potueritis
intentione deflectere, saltem hoc acquiescite, ut anathematizato
specialiter per libellum, quem uobis dedimus, Acacio de 20
< suc>cessorum eius nominibus taceatur abrasis eorum de dipty-
chorum inscriptione uocabulis. quo facto episcopum Constan-
9 tinopolitanum in nostram communionem accipite. libellum
uero uel episcopi Constantinopolitani uel aliorum, quos uos
suscipere deo uolente contigerit, primo agite, ut praesente 25
populo recitetur. quod si hoc fieri non potuerit, saltem in
secretario praesentibus clericis et archimandritis relegatur.
10 haec omnia si deo fuerint uolente completa, imperatorem
rogate, ut destinatis sacris per metropolitanos episcopos
adiunctis ipsius episcopi litteris innotescat episcopum Constan- 30
tinopolitanum suo quoque consensu celebrata professione,

1 praesulimus *V*, corr. ρ² 2 tantis *inserui* (his *Car.*), cf. p. 586, 19;
600, 10; 601, 12 3 quod si α 11 <in> mandatis o²: mandatis *V*,
mandata *Bar.* 19 hac quiescite *V*, corr. o 20 sq. de successorum ρ²:
decessorum *V* 21 de diptychorum o²: ded ygipciorum *V*

quam sedes apostolica destinavit, in unitatem communionis fuisse susceptum. quibus litteris etiam ipsos hortetur similia profiteri. quod si in hac parte imperator aliquid difficultatis 11 attulerit, episcopus Constantinopolitanus directis praeceptionibus 5 episcopis suis paroecialibus uel ceteris metropolitanis praesentibus eis, qui a uobis pariter directi fuerint, quid ipse fecerit, innotescat. quod ab eo modis omnibus uos oportet exigere, ut facti huius testimonio peragrante etiam uniuersos, uel qui longe sunt positi, latere non possit.

(159.)

EXEMPLUM LIBELLI IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO MEO PER OMNIA SANCTISSIMO ET BEATISSIMO FRATRI ET ADMINISTRATORI HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Redditis mihi litteris uestrae sanctitatis, in Christo frater karissime, per Gratium clarissimum comitem et nunc per Germanum et Iohannem reuerentissimos episcopos, Felicem et Dioscorum sanctissimos diaconos et Blandum presbyterum laetatus sum de spiritali caritate uestrae sanctitatis, quod unitatem sanctissimarum dei ecclesiarum secundum ueterem patrum requiris

2 suseptum V

159. *Libellus subscriptus a. 519 die 28 Mart., Romam missus die 22 Apr. (simul cum epp. 160—165, 167, 223) per Pullionem; accepta die 19 Iunii. Edd. Car. I² 491; Bar. ad a. 519, 48; Collect. Concil. iam inde a Merlino; Thiel 852. Praeter Auellanam extat in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 88 p. 144), unde transit in Pseudoisidorianam (p. 688 ed. Hinschius, qui tamen, ut solet in epistulis genuinis, non codicum Pseudoisidori textum offert sed editionis Gonzalezii): Hisp. = consensus editionis Gonzalezii (= Gonz.) et codicum i (i¹ = Uatic. 1341, i² = Uatic. 630, i³ = Uatic. 3791). 11 sqq. Exemplum . . Redditis V: Epistola siue libellus fidei Ioannis Constantinopolitani episcopi de graeco in latinum translata directa ad sanctum Hormisdam papam urbis Romae in qua anathematizat Nestorium atque Eutichetem reliquorumque haereticorum blasphemias. Redditis Hisp. 16 reuerendissimos Gonz. episcopos et Felicem Hisp.*

traditionem et laceratores rationabilis gregis Christi animo
 2 repulsare festinas. certus igitur scito, per omnia sanctissime,
 quia secundum quod uobis scripsi tua tecum in ueritate
 sentiens omnes a te repudiatos haereticos renuo et ego pacem
 diligens. sanctissimas enim dei ecclesias, id est superioris 5
 uestrae et nouellae istius Romae, unam esse accipio; illam
 sedem apostoli Petri et istius augustae ciuitatis unam esse
 defnio; omnibus actis a sanctis istis quattuor synodis, id est
 Nicaeae Constantinopoli et Ephesi et Chalcedone, de confir-
 matione fidei et statu ecclesiae adsentio et nihil titubare de 10
 bene iudicatis patior sed et conantes aut enisos usque ad
 unum apicem placita <ea>rum perturbare lapsos esse a sancta
 dei generali et apostolica ecclesia scio et tuis uerbis recte
 3 dictis euidenter utens per praesentia scripta haec dico, quia
 prima salus est rectae fidei regulam custodire et a patrum 15
 traditione nullatenus deuiare, quia non potest domini nostri
 Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu es Petrus
 et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam.
 haec quae dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in
 sede apostolica inuiolabilis semper catholica custoditur religio. 20
 4 de hac igitur fide non cadere cupientes et patrum sequentes
 in omnibus constituta anathematizamus omnes haereses, prae-
 cipue Nestorium haereticum, qui quondam Constantinopolitanae
 urbis fuit episcopus, damnatum in concilio Epheseno a beato

3 Iohannis Cpolitani ep. 146 § 3 (p. 592, 1) 17 Matth. 16, 18

1 dilaceratores *Hisp.* rationabilis gregis *Vi*: a rationalibus gregibus
Gonz. animo repulsare *V*: amore pulsare *Hisp.* 3 tua (una *Car.*)
 tecum cum (in *corr. Coust.*) *V*, cf. p. 592, 1: tecum *Hisp.* 4 ren-
 nuo *V* 5 superiori *V* 7 ciuitatis *ex* siuitatis *V* 8 sanctis istis *V*:
 sanctissimis *Hisp.* ^{or} *iiii* *V* 9 nichene constantinopoli et ephesi et
 chalcedone *V*, nicena constantinopoli et ephesi et calcidone *i*, *correxi*:
 Nicaena Constantinopolitana Ephesina et Chalcedonensi *Gonz.* 10 fidei
 et statu *Gonz.*: fidei statu *V*, fidei (fide *i*¹) instituta *i* assentior *Bar.*
 12 placita earum *scripsi*: placituum *V* *Gonz.*, placitorum *i* 15 recte *V*
 21 fidē *V* et *VHisp.*: sed *Thiel* 23 condam *V* 24 fuit *om.* *V*
 damnatum *Vi*: damnatus *Gonz.* Ephesino *Hisp.*

Caelestino papa urbis Romae et a uenerabili uiro Cyrillo
 episcopo Alexandrinae ciuitatis, et una cum illo anathematizamus
 Eutychem et Dioscorum Alexandrinae ciuitatis episcopum
 damnatos in sancta synodo Chalcedonensi, quam uenerantes
 sequimur et amplectimur, quae sequens sanctam synodum
 Nicaenam apostolicam fidem praedicauit. his coniungentes
 Timotheum parricidam Elurum cognominatum anathematizamus
 et huius discipulum et sequacem in omnibus Petrum Alexan-
 drinum similiter condemnantes, anathematizamus similiter
 Acacium quondam Constantinopolitanae urbis episcopum com-
 plicem eorum et sequacem factum nec non et perseuerantes
 eorum communioni et participationi: quorum enim quis eorum
 communionem amplectitur, eorum et similem adiudicationem
 in condemnatione consequitur. simili modo et Petrum Anti-
 ochenum condemnantes anathematizamus cum sequacibus suis
 et omnibus supra scriptis. unde probamus et amplectimur epi-
 stolas omnes beati Leonis papae urbis Romae, quas con-
 scripsit de recta fide. quapropter, sicut praediximus, sequentes
 in omnibus sedem apostolicam et praedicamus omnia, quae
 ab ipsa decreta sunt, et propterea spero in una communione
 uobiscum, quam apostolica sedes praedicat, me futurum, in
 qua est integra Christianae religionis et perfecta soliditas,
 promittens in sequenti tempore sequestratos a communione
 ecclesiae catholicae, id est in omnibus non consentientes sedi
 apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse
 mysteria. quod si in aliquo a professione mea deuiare tempta-

3 euticen V, Eutichetem *Gonz.* 4 damnatum *Hisp.* synodū V
 6 nichemam V 7 Ellurum *Gonz.* 8 discipulum V 9 anathematizamus V
 similiter Vi: similiter et *Gonz.* 10 condam V 11 perseuerantem *Hisp.*
 12 eorum *om. i Bar.* 13 communione V 16 omnibus V
 suprascriptis i: suis V, suis et omnibus suprascriptis *Gonz.*
 17 conscripsit V 20 in *Hisp.*: ut V communione V et 'codex
 bibliothecae regiae' *Gonzalezii*: communicatione *ceteri eiusdem codd. et*
i4² 23 insequenti V 26 Quidsi V deuiare *Coust.* (cf. *aliud huius*
libelli exemplum ex scrinio ecclesiae Romanae editum: Thiel p. 796, 6):
 dubitare *VHisp.* (*om. i4²*)

uero, his quos condemnaui et per condemnationem propriam
 7 consortem me esse profiteor. huic uero professioni subscripsi
 mea manu et direxi per rescripta tibi Hormisdæ sancto et
 beatissimo fratri et papae magnae Romae per supra scriptos
 Germanum et Iohannem uenerabiles episcopos et Felicem et 5
 8 Dioscorum diaconos et Blandum presbyterum. ET ALIA MANU:
 Iohannes misericordia dei episcopus Constantinopolitanae
 nouellae Romae hac mea professione consentiens omnibus
 supra dictis subscripsi sanus in domino. ora pro nobis, sanctis-
 sime et beatissime frater. Data mense Martio die XXVIII. 10
 indict. XII. Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto
 et Eutharico u. c. cons.

(160.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE.

VICTOR IUSTINUS PIUS FELIX INCLITUS TRIUMPHATOR SEMPER 15
 AUGUSTUS HORMISDAE SANCTISSIMO AC BEATISSIMO ARCHIEPISCOPO
 ET PATRIARCHAE. Scias effectum nobis, pater religiosissime,

4 supradictos *Hisp.* 9 ora . . frater om. V 10 uicesimo et octauo
Hisp. (cf. *Beiträge p. 22*): xvii V 11 ind̄ Vi, indictionis *Gonz.*
 Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto et Eutharico u. c. cons.
scripsi: consensu domni Iustini ꝑꝑ. aug. et Eutharici uꝑ̄ cons̄ V, con-
 sulibus domno Iustino principe (imperatore ꝑ) augusto et Heraclio uiris
 clarissimis era dlvii *Hisp.*

160. *Dat.* (simul cum epp. 161—165, 167, 223) a. 519 die 22 Apr.
 per Pullionem; *accept.* die 19 Iunii. Haec quoque epistula praeter
 Auellanam extat in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 87 p. 143),
 unde satis interpolata transiit in Pseudoisidorianam (p. 687 ed. Hin-
 schius; cum textu Pseudoisidori consentit fere is, quem praebet Gregorius
 in Polycarpi c. 19 lib. VII tit. 5, cf. Hüffer, *Beitr. z. Gesch. der*
Quellen des Kirchenrechts p. 108): *Hisp.* = consensus editionis Gon-
 zalezii (= *Gonz.*) et codicum i (i¹ = *Uatic.* 1341, i² = *Uatic.* 630,
 i³ = *Uatic.* 3791). Ex Auellana epistulam edidit Car. I² 495,
 quem secuti sunt Bar. ad a. 519, 58; *Collect. Concil.*; Thiel 861.
 14 Auellanae titulo omisso Epistola (sacra ꝑ) Iustini imperatoris ad
 Hormisdam papam. Sanctissimo (sacratissimo ꝑ) ac beatissimo archi-
 episcopo almae urbis Romae et patriarchae Hormisdæ Iustinus imperator
 praefigit *Hisp.* 16 ac o: hac V 17 reliosissimē V

quod diu summis studiis quaerebatur; noueris patefactum
 et antequam aduenerint, qui a uobis destinati sunt, quod
 Iohannes uir beatissimus antistes nouae Romae nostrae una
 cum clero eius uobiscum sentiunt nullis uariantes ambigui-
 5 tatibus, nullis diuisi discordiis; scias libellum ab eo subscriptum,
 quem offerendum iudicaueras sanctissimorum patrum concilio
 congruentem. omnes concurrunt alacri opere ad suscipienda 2
 uota tam uestrae quam Constantinopolitanae sedis, quos
 ueritatis coruscus fulgor illuminat; omnes accelerant libentis-
 10 sime, quos oblectat uia dilucida, sequuntur scita patrum
 sanctissima, leges probatissimas, et consiliis quorundam
 firmatis, qui rectum tenebant tramitem, aliorum correctis,
 qui uagabantur incerti, in eo res colligitur, ut unitatem
 indiuiduae trinitatis ipsi quoque unitate colant mentium.
 15 negatum est inter diuina mysteria memoriam in posterum 3
 fieri pro tenore libelli, quem diximus, Acacii praeuaricatoris
 quondam regiae huius urbis episcopi nec non et aliorum
 sacerdotum, qui uel primi contra constituta uenerunt aposto-
 lica uel successores erroris facti sunt nulla usque ad ultimum
 20 diem suum paenitentia correcti. et quoniam omnes nostrae 4
 regiones admonendae sunt, ut exemplum imitentur ciuitatis
 regiae, destinanda ubique principalia praecepta duximus: tanto
 flagramus religionis officio, tanto affectamus studio pacem
 catholicae fidei pro remuneranda caelitus pace nostrae rei
 25 publicae, pro conciliando subiectis meis superno praesidio.
 quid enim gratius reperiri potest, quid iustius, quid illustrius,
 quam quos idem regnum continet eiusdemque fidei cultus
 irradiat, eos non diuersa contendere sed collectis in eodem
 sensibus instituta uenerari non humana mente lata sed diuini
 30 prudentia spiritus? oret igitur uestrae religionis sanctitas, ut 5

3 antistes V   4 nulli V   6 que V   indicaueras *Hisp.*
 7 oms V   9 corruscus V   illuminat V   10 delucida V   11 con-
 siliis *Vi*: conciliis *Gonz.*   17 regiae *Hisp.*: *om.* V   et *Hisp.*: *om.* V
 25 subiectis V   26 repperiri V   28 irradiet V   29 *sq.* diuinae prouiden-
 tiaae spiritu *Hisp.*

quod peruigili studio pro concordia ecclesiarum catholice
fidei procuratur, diuini muneris opitulatio iugi perpetuitate
seruari annuat. Dat. X. Kal. Maias Constantinopoli.

(161.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI. 5

DOMINO MEO PER OMNIA SANCTO ET DEO AMABILI FRATRI ET
COMMUNISTRO HORMISDÆ IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Quando
deus propria mirabilia in suis operatur, tunc oportet ea, quae
diuinis litteris continentur, ipsis scripturae uocibus fiducialiter
exclamare: quis loquetur potentias domini aut 10
auditas faciet omnes laudes eius in omni tempore?
2 ecce enim talem pium principem Romanae rei publicae sus-
citauit, quali multo ante et catholica indigebat ecclesia et
omne genus hominum uidere cupiebat, ideoque ita etiam cornu
gratiae super eum caelitus declinauit, ut affluenter in sacrum 15
eius caput misericordia funderetur, omnesque annuntiationis
eius tempore cum magna uoce deum omnium principem
glorificauerunt, quoniam talem uerticem meis manibus tali
3 corona decorauit. is ergo maximus imperator primam suo-
rum certaminum palmam deuicto inimico euidenter ostendit; 20
secundum uirtutis eius meritum: adunationem sanctissimis
ecclesiis sapientissime comparauit; regni eius tertium bonum:
dissipata coniunxit et pacem mundi sapientissime procurauit.
4 idcirco in omnibus deo magno gratiam referens cuncta sapien-

10 Psalm. 105, 2 sq.

1 concordiae cclarum (*sic!*) V 2 diuinis V 3 annuet V Dat.
x.. Constantinopoli om. V Datum *Hisp.*

161. Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 496; Bar. ad a. 519, 60;
Collect. Concil.; Thiel 862. 9 ipsi V, corr. ρ²: ipsius Car. 10 lo-
quitur V, corr. α secundum *Vulgatam* 13 catholice V, corr. o (catho-
licae indigebant ecclesiae α *man. post.*) 16 omnisque V, corr. Thiel:
omnique cod. *Angelic.* annunciacionis V: inunctionis Thiel 19 is cod.
Angelic.: his V, hic ρ² ergo V: uero α imperator o²: impf̄m V
23 pace V, corr. o² 24 grā (*pro grā*) V, correxi: gratias o²

tissime gubernanti annuntiare tibi pacem pacis filio non cunctaui, in omnibus deo amantissime, ut illud gaudium salias, quo Dauid quidem secundum legem in arcae dei reuocatione figuratiter exultabat, apostoli uero per gratiam ueraciter laetabantur. gaude itaque in domino gaudium tuae conueniens 5 sanctitati et scribe ea, quae uestrum benignum animum decent, homo dei! nam, quae fuerant diuisa, coniuncta sunt et dispersa collecta sunt et, quae longe erant, sibi inuicem adunata sunt et, sicut oportet dicere et olim scripsi, utrasque ecclesias tam senioris 10 quam nouae Romae unam esse euidenter intellegens et utriusque earum unam sedem recte esse definiens indiuisibilem adunationem et utriusque nostrum consonam confirmationem cum iudicii integritate cognosco. unde rogo deum semper eam 6 inseparabilem permanere orationibus sanctorum apostolorum et tuae precibus sanctitatis, per quas donari nobis et uniuerso mundo clementissimum et Christianissimum principem Iustinum et piissimam eius coniugem, nostram autem filiam, Eufimiam in pace multis temporibus comprecatur, per omnia beatissime et karissime frater. gauisi igitur de praesentia reuerentis- 7 20 simorum episcoporum nec non et clericorum uestrorum gratias agimus, quoniam secundum petitionem nostram tales pacificos uiros et uestrae dignos sedis apostolicae destinastis regulam patrum sine confusione seruantes fidemque indiuisam custodientes. quorum amplectentes in omnibus mentem cuncta per 25 eos ad satisfactionem uestrae egimus sanctitatis. omnem in 8 Christo fraternitatem, quae cum uestra sanctitate, ego quoque et mei plurimum salutamus.

3 cf. Regn. II 6, 14 4 cf. Act. 2, 46 sq.

1 non cunctaui (= ꝥcunctaui) *templau*: nunciaui *V*, festinaui *Thiel*
 17 autem *α man. post., cod. Angelic.*: aut *V* 22 sedi *V*, *corr. o*
 23 indiuisa *V*, *corr. o* 26 uestra <est> *Car.*

(162.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

DOMINO MEO SANCTISSIMO HORMISDAE PRIMAE ARCHIPONTIFICI ET
 PAPAË URBIS ROMAE IUSTINIANUS COMES. Uenerandae sancti-
 tatis uestrae praedicatio regularum, quae Christo deo pro 5
 ecclesiarum pace et pro plebis concordia iugiter supplicat,
 quicquid nunc per beatissimos suos sacerdotes annuit pera-
 gendum, propitia diuinitate cuncta effectui sociata sunt nulla
 2 prorsus quorundam ualente discordia. igitur uestris sacris
 orationibus ac praeceptionibus orthodoxorum fide muniti 10
 supplices petimus, uti pro sanctissimo Augusto nostro, totius
 fidei fautore, proque eius re publica, pro nobis quoque man-
 datorum uestrorum custodibus aeterno regi consueti impetra-
 biles preces offerre dignemini nosque uobis fideliter supplices
 uestris salutiferis rescriptionibus uisitare. 15

(163.)

EXEMPLUM EPISTOLAE POMPEI.

DOMINO MEO BEATISSIMO ET APOSTOLICO PATRI HORMISDAE
 ARCHIEPISCOPO UNIERSALI ECCLESIAE POMPEIUS. Sanctis beati-
 tudinis uestrae precibus omnipotentis dei pietas exorata tantae 20
 nobis fidei principem condonare dignata est, ut religiosissimis
 clementiae eius meritis redintegratio pacis ecclesiasticae, quae
 uotis omnium fidelium poscebatur, iure uideatur esse collata.
 in cuius rei prouentu solidissima principatus sui fundamenta

162. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 497; Bar. ad a. 519, 65; Collect. Concil.; Thiel 864.* 3 prime V: primo Car. archipontifici o: arclipontifico V, archipontifico a 4 comes <salutem> a ueneranda V, corr. cod. *Angelic.* 9 ualentes V, corr. o² 10 horthodoxorum V 11 uti Thiel: ut hi V, ut Bar. 13 imperabiles V, corr. Bar. 15 uisitari V, corr. p²

163. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 497; Bar. ad a. 519, 66; Collect. Concil.; Thiel 864.* 19 uniuersalis temere o, cf. οἰκουμένης πατριάρχης in titulis aliquot *Iustiniani nouellarum* 22 clencie V, corr. a 23 posscebatur V 24 rei scripsi: regi V, regis o

sancti spiritus operatione constituit, quae tantum robur
 obtinent stabilitatis inuictae, quantum actionis excellentia
 unica et admirabilis aestimatur. et ideo reuerendam uestri
 pontificatus beatitudinem cultu reciprocantis alloquii salutantes
 5 quaesumus, ut magis magisque pro clementissimi atque
 inuictissimi domni nostri principis prosperitate orare dignemini,
 quatenus ineffabilis omnipotentis dei pietas sua dona, in
 quibus etiam fructus uestrae agricolationis exuberat, iustis
 gratiae opitulatione custodiat, nobis quoque filiis uestris
 10 spiritali uobis conglutinatis affectu, quos huius operis maxime
 semper sollicitudo constrinxit, suffragatrix intercessio sancti-
 monii pontificalis adsistat.

(164.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IULIANAE ANICIAE.

15 DOMINO BEATISSIMO PATRI HORMISDAE IULIANA ANICIA. Pre-
 cibus uestrae beatitudinis aduentu legatorum principalis sedis
 apostolicae elisis erroribus haereticorum unitate fidei catholicae
 conuenimus, congr<eg>ati simul ad ubera materna ecclesiae
 in die sanctae resurrectionis. quapropter stilo uenerationis 2
 20 alloquentes sanctitatem uestram admonemus, ut intimetis
 destinatis a uobis reuerentissimis uiris nullo modo abscedere,
 antequam, sicut peruideritis, ut oportet, firmentur ea, quae
 bene disposita sunt ab eis, ut amputatis omnibus reliquiis
 transiti erroris impendiis uestrae beatitudinis roborata unitas
 25 ad effectum perpetuum deducatur.

3 reuerenda V 10 conclutinos V, corr. Bar. 11 sanctimoniae p²

164. Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 498; Bar. ad a. 519, 68;
 Collect. Concil.; Thiel 866. 16 legatum V, corr. o 17 herety-
 corum V <in> unitate Car., <in> unitatem Bar. 18 congrati V,
 corr. o² 22 praeuideritis Bar. firmetur V, corr. o 24 transacti o

(165.)

EXEMPLUM EPISTOLAE ANASTASIAE.

DOMINO SANCTO ET BEATISSIMO PATRI PATRUM HORMISDAE ARCHI-
 EPISCOPO UNIERSALI ECCLESIAE ANASTASIA. Diuini muneris
 illuxisse nobis gratiam merito profitemur, apostolatus uestri 5
 reuerentiam in sancto corde nostri tenere memoriam paginali
 adsertione noscentes; ueraci namque spe confiditur supernae
 misericordiae propitiationem de pontificali intercessione sub-
 sistere, domine beatissime et apostolico honore suscipiende
 2 pater. peruigiles uestrarum orationum excubiae et miranda 10
 uictoriosissimi principis fides splendore catholico semper
 irradians diu exepititam sacrosanctis ecclesiis concordiam pacis
 restituit, quam omnibus triumphis suis solidissime firmatis
 inuictum iure exultat praetulisse uexillum, ideoque illibata
 uestrae paternitatis sanctimonia pro incolomitate atque pro- 15
 speritate praedicti domni nostri Augusti uota precesque
 omnipotenti deo offerre indesinenti continuatione persistat, ut
 ineffabilem tantorum bonorum gratiam, quam ipse piis eius
 sensibus inspirauit, ad futurae quoque beatitudinis profectum
 3 conseruare dignetur. domno etiam iugali filio uestro et mihi 20
 peculiari cultrici uestrae cum subole, quam nobis dominus
 donare dignatus est, a uestro pontificatu oratio benigniter
 impendatur, cuius suffragatione diuini fauoris protectio nobis
 clementer adspiret.

165. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 498; Bar. ad a. 519, 69; Collect. Concil.; Thiel 865.* 4 uniuersalis o, *sed cf. ad p. 614, 19*
 6 reuerencia V, *corr. p²* 7 confidimus Bar. 11 splenderae V,
corr. o² 13 solidissime V 14 praetulisse *scripsi*: praecolisse V,
 praecoluisse Car., *quo recepto inuicto . . uexillo Thiel* 18 tatorum V,
corr. a . 23 suffragatione *scripsi*: sufragione V, suffragio p fa-
 boris V

(166.)

EXEMPLUM <EPISTOLAE> THEODORITI EPISCOPI LIGNIDENSIS.

DOMINO SANCTO BEATO PRAEDICABILI ET ADORANDO APOSTOLICO
 PATRI HORMISDAE PAPAE URBIS ROMAE HUMILIS FAMULUS TUUS
 5 THEODORITUS. Meae quidem exiguitatis non esset tam magna
 praesumere et ad uestrum pium et sanctum apostolatam
 pusilli sermone praesentes paruulas destinare paginas. sed
 quia pro insita uobis humanitate, pio propitiationis animo
 omnia nutu diuinitatis protegere constituti, lucidum diem et
 10 totius festiuitatis repletum omni reddidistis mundo et omnia
 uestris praedicandis precibus ad pristinum unitatis reuocastis
 statum et in unum concordare uel subiugare uestris praedica-
 bilibus et adorandis meritis annuistis: ideoque, etsi meis 2
 obrutus iniquitatibus et ab eis undique oppressus, ex ipsis
 15 recreatus infernis recurrente ad gloriosa uestigia uestra
 confamulo meo uiro religioso Pullione usurpauit me tam per
 eum quam etiam his paruulis et exiguis uestris praedicandis
 et adorandis repraesentare uestigiis, diuinum omnibus uiribus
 exorans fauorem et clara uoce cum omnibus omnino cantans:
 20 gloria in excelsis deo et in terra pax et in hominibus
 bonae uoluntatis, qui pro sua incomprehensibili pietate 3
 uestris mirificis precibus omnia illuminauit et liberauit et
 lucidum et totius festiuitatis repletum diem in toto orbe uestris
 deo dignis precibus praestitit et ab omni iniquitate exiguit et
 25 omnem nodum colligationis absoluit et omnem semitam aperuit.

20 Luc. 2, 14

166. *Dat. a. 519 mense Maio, per Pullionem; accept. ut ep. 160.*
Edd. Car. P^o 499; Bar. ad a. 519, 40; Collect. Concil.; Thiel 854.
 2 epistolae add. edit. reg. (cf. *Indicem generalem editum in Proleg. cap. I*)
 LIGNIDENSIS V, corr. Binius 4 ormisde V 6 et (ante sanctum)
 supra linea add. V 9 constituti V: constitui α, constituistis Car.,
 consueuistis Bar. 13 ideoque] per anacoluthiam, quasi praecessisset
 sententia primaria 17 exiguis <chartis> Bar. 18 repraesentare Thiel:
 me repraesentare V 19 exortans V, corr. Thiel fauorem V
 canans V, corr. man. rec. α: canens o 21 incomprehensibile V
 22 liba α: liba V 24 exiguit V: eripuit o² 25 collegacionis V

4 hanc itaque gratulationis repletam pio uestro precem offerens
apostolatui deprecor, uti pro meae flebilitatis exiguitate
uestris piis precibus memores esse dignemini, domini sancti
beati apostolici patres. Accepta XIII. Kal. Iul. per
<Pullionem> Eutharico cons. 5

(167.)

SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI. PER PULLIONEM SUBDIACONUM.

Ineffabilis dei omnipotentis misericordia et pietas eius,
quam super humanum genus clementer effundit, humanis
uiribus aestimari non potest nec sermonibus explicari, sed 10
sufficit eius tantum mirabilia deuotis sensibus admirari et
scire omnia bona de eius tantum gratiae pendere remediis.
2 est ista cottidiana probatio; audacter tamen praesumo dicere,
domine meus beatissime papa, quia praesens causa praeterita
cuncta transcendit, quam deus uestris temporibus et meritis 15
3 reseruauit. quid in Aulona sit actum, quid Scampis, quid
Lignido fuerit secutum, anteriore significatione suggessi.
ad Thessalonicam peruenimus. quas intentiones habuerimus
cum episcopo Thessalonicensi et quae dicta fuerint uel etiam
constituta, harum portitoris uiua insinuatione discetis; quod 20
tamen non oportet praeterire silentio, insinuare non differo:
4 post multa certamina praefatus episcopus ratione conuictus
libellum subscribere uoluit; sed quia episcopi, qui sub eius
sunt ordinatione constituti, omnes non aderant, in praesenti
hoc conuenit, hoc promisit, ut post dies sanctos uno ex nobis 25
a sede Constantinopolitanae urbis directo congregatis episcopis,
qui in eius sunt dioecesi constituti, libellum subscriberent.

1 repletam *V*, corr. o 4 K Iul *V* per *V*: domino *Car.*; ego
Pullionem *inserui*

167. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 493; Bar. ad a. 519, 42;*
Collect. Concil.; Thiel 858. 7 PULLIONEM SUBDIAC V 8 deo V,
corr. o 11 deuoti V, corr. o 16 aula nasi tactum V, correxi: aulone
sit actum Car. 17 Lignidi Bar. 18 ad o: a V thesalonicam V
20 portitoris V 25 unum V, corr. o² 26 constantinopolitana
urbe V, corr. o 27 dioecesi V

quod cum dei adiutorio credimus esse complendum. haec
sunt Thessalonicae constituta. uestris orationibus commen- 5
dati ad Constantinopolitanam peruenimus ciuitatem secunda
feria hebdomadis authenticae. decimo ab urbe praedicta
5 miliario sublimes et magnifici uiri nobis occurrerunt, inter
quos sunt magister militum Uitalianus, Pompeius et Iustini-
anus; secuti sunt et alii senatores multique, <qui> catholicae
fidei calore ac desiderio redintegrandae pacis ardebant. quid
plura? cum summis paene omnium gaudiis ingredimur ciuitatem.
10 alia die, quod est tertia feria, piissimi principis praesentamur 6
aspectibus. cunctus illic aderat senatus, in quo conuentu
erant et episcopi quattuor, quos episcopus Constantinopolitanus
pro sua persona direxerat. obtulimus beatitudinis uestrae
litteras, quas clementissimus princeps cum grandi reuerentia
15 suscepit. dicta sunt, quae ante examinationem causae oportuit
intimare; mox causa coepta est. hortabatur nos clementissimus 7
imperator hoc dicens: 'uidete ciuitatis huius episcopum et
inuicem uobis pacifico ordine reddite rationem'. nos e contra
respondimus: 'quid imus ad episcopum certamina facere?
20 dominus noster beatissimus papa Hormisda, qui nos direxit,
non nobis praecepit certare. sed prae manibus habemus
libellum, quem omnes episcopi uolentes sedi apostolicae
reconciliari fecerunt: si praecipit pietas uestra, legatur, et si
est in ipso, quod ignoretur aut uerum esse non creditur,
25 dicant et tunc ostendimus nihil extra iudicium ecclesiasticum
in eodem libello esse conscriptum, aut si illi possunt docere,
quia non conuenit religioni catholicae, tunc nobis incumbit
probare'. relectus est libellus sub conspectu principis et 8
senatus. nos statim subiunximus: 'dicant praesentes quattuor

4 fr̄ ebdis V, pro feria etiam infra compendium fr̄ adhibens 7 mul-
tique <qui> scripsi: multique V, multi qui ρ² 8 ac Bar.: in V 9 pura V,
corr. α summis o²: sumus V 10 quod V: quae o 12 ^{or} III V
episcopus V, corr. ρ² 13 beatitudini V, corr. cod. Angelic. 16 caepta V
18 racione V, corr. o e Car.: et V 20 hormida V 24 credatur ρ
25 ostendemus ρ² 29 ^{or} III V

episcopi, qui adsunt pro persona Constantinopolitani episcopi, si haec, quae in libello leguntur, gestis ecclesiasticis 9 minime continentur?' responderunt omnia uera esse. post quae nos subiunximus: 'domne imperator, et nobis grandem laborem episcopi abstulerunt et sibi conuenientem rem fecerunt 5 dicere ueritatem'. mox clementissimus imperator his, qui aderant, dixit episcopis: 'et si uera sunt, quare non facitis?' similiter et aliquanti de ordine senatorio dixerunt: 'nos laici sumus. dicitis haec uera esse: facite, et nos sequimur'.

10 intermissa quarta feria episcopus Constantinopolitanus in 10 palatio consuscepit a nobis libellum et inprimis quasi temptauit epistolam potius facere quam libellum. sed non post multa certamina hoc conuenit, prooemium modicum facere et subiungere mox libellum, quemadmodum uestra beatitudo dictauit. subscriptio ab eodem facta est libello conueniens, 15 similiter et datarium, cuius exemplaria et graece et latine 11 apostolatui uestro direximus. post factum libellum nomen Acacii de diptychis est deletum, similiter et Flauitae, Eufimi, Macedonii et Timothei, et non solum hoc in ipsa sola ecclesia, in qua episcopus manet, uerum etiam per omnes ecclesias 20 cum grandi diligentia deo adiutore suggerimus fuisse factum. similiter deleta sunt de diptychis Zenonis et Anastasii nomina.

12 episcopi diuersarum ciuitatum, quanti inuenti sunt, libellum similiter obtulerunt et cum grandi cautela suggerimus custoditum, ne quis nobiscum communicaret episcopus, qui 25 libellum primitus non dedisset. pari modo et omnes archimandritae fecerunt. apud quos archimandritas et certamina nos habuisse suggerimus dicentibus illis: 'sufficit, quia archiepiscopus noster fecit; nos factum eius sequimur'. quid amplius? post multa certamina ipsi quoque ratione conuicti 30 13 libellos modis omnibus obtulerunt. post haec omnia in

3 continentur V 6 his o: is V 9 sequemur Car. 10 intermissa III fr V 13 praemium V. corr. o² 18 ded gypciis V delectum V, corr. o Phrauitae Car. 19 Machedonii V 21 grande V 22 delata V, corr. o de gipciis V, corr. o² 24 grande V 26 dedisset V 30 coniuncti V, corr. p

ecclesia deo iuuante processimus, sed qualia gaudia facta
sint unitatis, quemadmodum deus benedictus sit, quae laudes
quoque beato Petro apostolo et uobis relatae sint, ipsius
actionis consideratione perspiciatis, quod mea lingua non ualet
9 explicare. nihil est subsecutum secundum uota inimicorum, 14
non seditio, non effusio sanguinis, non tumultus, quod ueluti
terrentes inimici antea praedicabant. ipsi quoque ecclesiastici
Constantinopolitani admirantes et deo gratias referentes dicunt
numquam se meminisse nullis temporibus tantam populi
10 multitudinem communicasse. his adimpletis etiam clementis- 15
simus imperator ad beatitudinem uestram sua scripta subiunxit
ordinem rei gestae significans, similiter et uir reuerentissimus
Iohannes Constantinopolitanae ciuitatis antistes. noueris etiam
et sacra generalia esse <e>dicta atque credimus deo propitio et
15 uestris sanctis orationibus per uniuersas prouincias quantocius
destinari. haec Constantinopoli gesta sunt. est nunc de 16
Antiochena ecclesia tractatus et ideo adhuc laboratur, quia
necdum persona congrua est electa. oret ergo beatitudo uestra
intentius, ut deus, qui uestris precibus exoratus Constantino-
20 politanam ecclesiam apostolicae sedi restituit, ipse et dignam
personam donet in Antiochia ordinandam et assiduas adunet
ecclesias. rescribe<re> episcopo Constantinopolitano si uidetur 17
beatitudini uestrae, facite mentionem damnationum Seueri et
illorum, quos nominastis in epistola illa, quam scripsistis ad
25 secundam Syriam per Iohannem et Sergium monachos. hoc
ipsum et ad imperatorem rescribentes si feceritis, uidetur
mihi necessarium esse * *

1 ecclesiam *Car.* processimiss. & *V, correxi*: processimus et *uulgo*
7 praedicebant *edit. regia* 9 ullis p² 14 edicta *Thiel*: dicta *V*, edita *Bar.*
16 constantinopoli *V corr.* o est *scripsi*: et *V Car.* 17 tractatur *Car.*
22 rescribere *scripsi*: rescribe *V*, rescribite *Car.* 24 scripsisti *V, corr.* p
26 ipsum (*uel ipsud*) et *Thiel*: ipsum det *V uerba* hoc ipsum et ad
imp. rescribentes *seiuuxi ab eis quae antecedunt, sed post* necessarium
esse *aliqua excidisse uidentur*

(168.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Lectis clementiae uestrae paginis, quae restitutam fidei concordiam nuntiabant, in diuinae laudis canticum mens totius ecclesiae laeta prorupit, quo canitur: gloria in excelsis deo et in terra pax 5
 2 hominibus bonae uoluntatis! huius igitur hymni fiducia dignam fidelibus meritis gloriam felicitatemque praesumite. neque enim te ita deo placitum principem ad imperii uerticem humanus tantum consensus euexit: te sibi diuinus fauor ante formauerat tradiditque tibi Orientis imperium, ut 10 eius operum fieres instrumentum, atque ideo, ut hoc in te propheticum dictum iure conueniat, efficitis: constitues eos principes super omnem terram; memores erunt nominis tui in omni progenie et generatione. etenim cum tibi sit Christianam pacem seruare propositum, 15
 3 quis te dubitet a Christo esse delectum? haec prima sunt uestri fundamenta principatus, deum placasse iustitia et ascuiisse uobis excellentissimae maiestatis auxilia, dum aduersarios eius uelut proprios comprimitis inimicos. haec nimirum maxima rei publicae fundamenta sunt, hoc solidum inuictumque 20 robur. neque enim humanis ictibus potest esse peruium, quod
 4 est diuinae gratiae firmitate uallatum. testis est huic prophetica scriptura, ait enim: elegi Dauid seruum meum et in oleo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei et brachium meum confortabit eum. contra 25 autem frustra arma, frustra sibi copias quaerit, quem gratia

5 Luc. 2, 14 12 Psalm. 44, 17 sq. 23 Psalm. 88, 21 sq.

168. *Dat. (simul cum epp. 169, 170, 174, 176—180) a. 519 die 9 Iulii per Paulinum. Edd. Car. I² 501; Bar. ad a. 519, 73; Collect. Concil.; BTA I 422; Thiel 877. 3 restituta . . concordia V, corr. p 6 huic V, corr. p² himni V 10 fabor V 12 efficis p², efficiatis Car., efficias Bull. Taur. 13 principē sup V, corr. α 16 xpo V dilectum V, corr. Bar. 18 magiestatis V 22 uellatum V 23 et in holeo sancto V: holeo sancto meo α cum Vulgata 25 confortauit V, corr. o*

superna destituit; etenim ueraciter scriptum est: nisi dominus custodierit ciuitatem, in uano uigilant qui custodiunt eam. bellabis tu quidem diuino tutus 5 auxilio, excellentissime princeps, et tuae rei publicae iugo ferocissimarum gentium colla submittes, sed nulla uictoria potest <esse> praestantior, quam quod humani hostem generis post quaesita tam longi temporis firmamenta subuertis. enim- 6 uero ceterorum natura proeliorum distincta gentibus, regionibus terminata, cruore polluta: haec omne genus humanum palma 10 complectitur, hunc omnibus regionibus imputabis triumphum et, quod diuinae proximum pietati est, qui paulo ante ductu diaboli grassabantur, nunc ad propriae salutis effectum sine sanguinis effusione uincuntur. durabit igitur huius Christi- 7 anae uictoriae per aeuum triumphus, neque enim poterunt labe temporis aboleri, quae in sempiternae fidei stabilitate 15 fundata sunt; permanebit longe lateque uestrorum fama factorum et, sicut diuinis designatur eloquiis, in omnem terram exiuit sonus eorum et in fines orbis terrae uerba eorum. et ceteris quidem bellis agros urbes oppida 8 uel, quod postremum est, subiectorum libertatem tueris, quae mor<t>alium usibus comparata simili quondam mortalitate soluenda sunt: in hoc certamine uita ipsa defenditur et quodammodo <de> sempiternae beatitudinis arce pugnatur. quocirca continuam tanti operis apparatus clementiae uestrae 9 25 intentionem requirit. facite, ut nullum prorsus receptaculum, ex quo rursus immanissimus hostis emergat, inueniat; cunctis eum nudate praesidiis et, si quid usquam uestigiorum eius reliquum est, id omne clementi remedio repurgate. omne nequitiae germen funditus eruatur, aduersa deo stips ad uiuum

1 Psalm. 126, 1   17 Psalm. 18, 5

2 uanum ρ cum *Vulgata*   6 esse *inseruit* ρ 10 importabis *Bar.*
 11 pietatis *V, corr. o*   12 effectum *V, corr. a*   15 sempiterna *Bar.*
 16 permanabit ρ^2 20 supremum *Bar.*   21 moralium *V, corr. \rho*
 quadam *Bar.*   23 de *add. Hartel, pro Car.*   arche *V*   28 clementi
 remedio (?) *Car.*: clementis remedia *V*   29 eruatur o^2 : seruatur *V*   de
 ostips *V, correxi*: deo stirps ρ^2

usque resecetur, ne minus compressa, quod absit, iniquitatis
 10 radix uenenata latius iterum uirgulta diffundat. quorsus
 haec? quia superest adhuc uobis Alexandrinae atque Anti-
 ochenae <et> aliarum ecclesiarum nullo modo negligenda
 correctio, in quam si se cura clementiae uestrae demiserit, 5
 spes est, quo auctore bona cuncta credimus incipi, eodem
 11 celeriter auxiliatore compleri. commendamus praeterea le-
 gatos <ab> apostolica sede directos et apud uestram fidem
 re<li>gionemque deponimus. quos ita perfectis omnibus pietas
 uestra dimittat, ut diuinis uestrisque beneficiis ad apostolicam 10
 sedem plenam referant de ecclesiarum omnium pace laetitiam.
 12 quae scripta per Paulinum Romanae ecclesiae defensorem,
 famulum uestrae pietatis, ingerenda transmisimus. Data
 VII. Id. Iul. Eutharico <cons.>

(169.)

15

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Consi-
 deranti mihi tuae scripta caritatis, in quibus cum sede beati
 apostoli Petri unam tibi fidem esse professus es, prophetica
 libet exclamare licentia: ecce quam bonum et quam
 iocundum est habitare fratres in unum! neque enim 20
 refert, quam longinquis locorum spatiis diuidamur, quando
 2 iam deo auctore una fidei cohabitatione coniungimur. nunc
 enim misericordia procurante diuina in unius corporis uultum
 dissipata olim Christi membra conueniunt et ab iniquissimis
 direpta latronibus annuntiata prophetis uocibus domini nostri 25
 redintegratur hereditas et uere in huius petrae fide, id est
 apostolorum principis firmitate, Orientalis ecclesiae fundamenta

19 Psalm. 132, 1 26 cf. Matth. 16, 18

3 adhunc *V*, corr. o² 4 et *add. Car.* 5 quam *V*: qua *Car. Thiel*
 demiserit *p*: dimiserit *V*, immiserit *Bar.*, <non> demiserit *Thiel* 8 <ab>
add. Car. 9 regionemque *V*, corr. p² *Bar.* 13 ingeneranda *V*, corr.
Car. 14 Iulii *Car.*: feb *V* Eutharico *V* consule *add. Car.*

169. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 502; Collect. Concil.; BTA*
I 424; Thiel 879; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 20 est *om. a*
cum Vulgata 21 loquorum *V* 25 annunciat a prophetis *V*

solidantur. quae cum facta tuis litteris indicentur, tempestiua
 exultatione dicendum est: quam speciosi pedes euangeli-
 zantium pacem, euangelizantium bona! gratias 3
 igitur excellentissimae trinitati, quae consentientes in Christum
 5 ecclesiae ac rei publicae dedit esse rectores! enimvero magna
 rerum salus est, quotiens in fidei catholicae ueritate sacer-
 dotes ac principes mens una conecit. hoc firmum pacis
 uinculum est, haec caelitus demissa societas; neque enim fas
 est, in quo uident concordare praepositos, aliud sentire sub-
 10 iectos. an dubium est cuncta haec prouidentiam disposuisse 4
 diuinam: primum eum principem esse delectum, qui cum
 se hominum suscepisse uideret imperium, non se oblitus est
 deo esse subiectum: dehinc quod talem fraternitatem tuam
 ecclesiae suae praesulem dedit, quem non esset ambiguum
 15 cum sede nostra, id est apostolica, certam mansuramque
 fidei subiturum esse concordiam? etenim libello a nobis fidei
 libenter accepto, cum redintegrationis in Christo fueris audis,
 numquam in praedestinatione diuina fuisse a nobis cognosceris
 alienus. itaque, dilectissime frater, dei nostri sponte currentibus 5
 20 instate beneficiis; sparsi olim gregis plenius membra colligite
 et custodite collecta. memento nunc clemen<ter> te adsignatae
 a Christo nauis esse rectorem; fac cogites diabolicae contu-
 maciae spiritus quieti itineris secunda turbantes nec te lateant
 fluctus tempestatis incertae, quos euigili mente prospicias et
 25 erecta in deum ratione compescas. nulla tibi commissi negotii 6
 neglegentia clauum dominicae ratis extorqueat; illud unicum

2 Rom. 10, 15

1 tempestatiua V, corr. p 3 euangelizantium V 4 sq. consentientes . .
 ac edit. reg.: consencientis . . hanc V 4 Christo uulgo 7 ac o: hac V
 8 dimissa V, correcti neque o²: namque V 9 quo α: co V con-
 cordari V, corr. Coust. propositos V, corr. o² 10 sq. prouidentia . .
 diuina V, corr. o² 11 dilectum V, corr. o² 12 suscepisse V ob-
 litus V 14 ecclesiam V, corr. o² 18 diuine V, corr. o 21 clemen-
 ter te scripsi: clemen te V, clemeter o 22 esse <te> o² 23 se-
 cura p²: et cura V turbantis V, corr. Bull. Taur. (non p) 25 erecta o²:
 te erecta V compescas V: compensas Car., componas Coust.

recti itineris signum fixis semper optutibus intuere, quo
 certius et reflantis diaboli turbata contempnas et ad promissi
 portus tranquilla peruenias. haec est enim Christiani palaestra
 certaminis; tali Christi militiae sempiternae uitae palma pro-
 7 ponitur. haec tibi rectissime cogitanti non deerit suo militi 5
 praesidium ducis, et quanto hostium multiplicantur insidiae,
 tantum summi gratia rectoris aduersantis uenena misericordiae
 suae facit esse materiam, sicut sermo apostolicae ueritatis
 asseruit dicens: ubi abundauit iniquitas, superabun-
 dauit gratia; tu tantum diuinis rectissimisque inhaereas 10
 institutis ecclesiasticam fouendo concordiam, ut ueluti quodam
 pacificae uoluntatis signatus indicio illius esse discipulus
 adproberis, qui ait: pacem meam do uobis, pacem
 8 meam relinquo uobis. hortare etiam quamquam sponte 15
 ad recta tendentem filium nostrum clementissimum principem 16
 Iustinum Christiano saeculo diuinitus comparatum ea perficere,
 quae regalibus litteris dignatus est polliceri, ut missis ad eos
 edictis, quos ab ecclesiae matris uberibus etiam nunc deuius
 error abducit, diabolicam fraudem et auctoritate religionis et
 moderata potestate compescat imperii eamque sibi contra 20
 communem totius humanitatis hostem maximam ducat esse
 uictoriam, si supernae auxilio diuinitatis uetusti serpentis
 9 uenena compresserit. de Antiochenae quoque atque Alexandrinae
 ecclesiarum statu non supersedeas esse sollicitus et clementis-
 simo subinde principi supplicato, ut in his quoque pacem 25
 religiosa ordinatione restituat, quatenus bonis coeptis plenae
 cumulum perfectionis adiungat. frustra enim bonum opus
 10 incipitur, si non in totum perfectio subsequatur. commendamus
 praeterea legatos a sede apostolica destinatos, quos ita faciat

9 Rom. 5, 20   13 Ioh. 14, 27

2 et reflantis *scripsi*: ereflantis *V*, perflantis *o*²   4 praepositur *V*, *corr.* *o*²
 7 tanto *edit. reg.*   9 superhabundauit *V*   10 <et> gratia *Car. cum*
Vulgata anni 1590   12 signat̄ *V*, *corr.* *ρ*²   discipulus *V*   19 auctori-
 tatem *V*, *corr.* *o*²   20 eaque *V*, *corr.* *o*²   21 communionem *V*, *corr.* *o*²
 ostem *V*   25 principis *V*, *corr.* *ρ*²: principe *o*²   pace *V*, *corr.* *ρ*

ad nos tua dilectio remeare, ut nobis plenam referre queant de restituta uniuersis ecclesiis pace laetitiam. Data VII Id. Iul. cons. ss.

(170.)

5 HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPI FELICI ET DIOSCORO
 DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. De his, quae acta caritatis
 uestrae relatio comprehendit, gratias deo nostro referimus,
 qui laborem uestrum iuuare dignatus est, et hortamur, ut
 clementissimo principi et piissimae Augustae coniugi eius
 10 officii imminere competentibus debeatis et agere auxiliante
 Christo nostro, <ut> uniuersis sub ecclesiastica obseruatione
 dispositis omnes ecclesiae, quae in qualibet mundi parte
 sunt positae, ad communionem sedis apostolicae reuocentur.
 de Alexandrina uero atque Antiochena ecclesiis elaborate, ut 2
 15 nostrae fidei sub obseruatione rationabili conectantur, quia
 tantae rei perfectio tam clementissimo principi quam uobis
 gratiam diuinæ propitiationis adquiret. Data <die> quo supra
 CONS. <SS.>

(171.)

20 HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO ET DIOSCORO
 DIACONO. Repperimus Thomatem et Nicostratum fratres et
 coepiscopos nostros Constantinopoli non ita susceptos, sicuti

1 que ant V 3 cons ss (i. e. consule supra scripto) V: Eutharico u. c.
 cons. Car.

170. Dat. ut ep. 168. Edd. Car. P 507; Collect. Concil.; BTA I 429;
 Thiel 884; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 6 DIAC V 8 ortamur V
 9 aguste V coniuigi V, corr. o 10 officii V, corr. o 11 ut add. p²
 15 sidei V, corr. a 17 Data qf cons. V; ego die et ss. addidi

171. Dat. (simul cum ep. 172) a. 519 post diem 3. Decembr. Edd.
 Car. P 510; Collect. Concil.; BTA I 432; Thiel 907; commemorat
 Bar. ad a. 519, 134. 20 Constantinopolitano del. p², om. Car.; et
 Dioscoro diac del. Thiel. contra quos quae monui Beiträge p. 32 sqq.,
 ea etiam nunc mihi constant. quam uero ipse protuli sententiam, ea ita
 uidetur restringenda, ut epistula a pari quod dicitur et ad Iohannem
 Cpolititanum et ad Dioscorum missa sit; cf. quae adnotavi ad p. 628, 4
 22 coeps V, corr. a constantinopoli V, corr. Thiel

nostra fuere desideria et ipsi semper optabant; non solum enim loca eis debita dicuntur ablata sed a communione quoque
 2 eos cognouimus fuisse suspensos. quod quam acerbe fert animus noster, etiam fraternitatem (dilectionem) tuam credimus aestimare et ideo quantam diligentiam causae uidetis magnitudinem
 5 postulare, tantam uos efficaciam debetis sine mora praestare et agere, ne nos magis apud quos fuerunt uideamur esse contempti, cum illis contra quam desiderium commune habuit sollicitudinis molestia fuerit indecenter iniecta in tantum,
 10 ut nec de facultatibus eorum, quae eis dicuntur inuasae, a fratre et coepiscopo nostro Iohanne dicatur aliquid ordinatum nec litteras nostras, quas per eos misimus, fuisse susceptas.
 3 de quibus omnibus ita uos agere desideramus instanter, ut ad nos caritas uestra de effectu huius causae ualeat sub celeritate rescribere. Data <die> quo supra cons. ss.

(172.)

HORMISDA THOMAE ET NICOSTRATO EPISCOPI. Animum nostrum pro negotio uestro otiosum aut desidem non putetis, nam non aliter de uestra fatigatione quam de propria cogitamus.
 2 Mena siquidem ecclesiae nostrae notario insinuante cognouimus cari<ta>tem uestram adhuc obseruationum molestias sustinere et ideo, ut istis aduersitatibus deus omnipotens dignetur praestare remedium, tam ad Iohannem fratrem et coepiscopum nostrum scripta direximus quam filio nostro Dioscoro diacono

3 acerue *V* ferat *o*² 4 fraternitatem <et> dilectionem *non recte p*; ego dilectionem *uncis inclusi, non quo uocabulum illud delendum esse censerem; immo idem uolui quod rectius fortasse sic edidissem* etiam {dilectionem, fraternitatem, *scilicet ut significarem in exemplari ad Iohannem misso fuisse fraternitatem, in exemplari ad Dioscorum dato dilectionem*
 6 tantum *V, corr. o*² 7 uidemur *V, corr. o* 9 fuerint *V, corr. o*²
 11 aliquid *edd. cum a* 15 <die> quo supra *scripsi: qf V*

172. *Dat. ut ep. 171. Edd. Car. I² 509; Collect. Concil.; BTA I 432; Thiel 908; commemorat Bar. ad. a. 519, 134.* 18 occiosi *V* puteis *V, corr. a* 21 caritem *V, corr. a* molestia *V, corr. o*² sunt inire *V, corr. o*²

per litteras nostras iniunximus, ut domno et filio nostro Iustino
 principi necessitatem et causam uestrae dilectionis insinuet
 et instanter agat, quatenus desideriis uestris dominus noster
 congruum praestare dignetur effectum. cum quo Dioscoro 3
 5 diacono debet loqui uestra fraternitas, quia necesse est, ut
 intentioni uestrae uel intuitu catholicae communi<oni>s uel
 consideratione nostrae adhortationis studeat. Data <die> quo
 supra cons. ss.

(173.)

10 <HORMISDA DIOSCORO DIACONO.> De laboris tui, quem cum
 dei omnipotentis iuamine suscepisti, pro ea parte, quae acta
 est, gratulamur effectum et indicamus ut, quemadmodum reuo-
 candi sint hi, qui exscripto constituta Chalcedonensis concilii
 15 damnauerunt, debeas cogitare, ne forsitan tales non scismatici
 sed magis haeretici uideantur an certe una sit causa tam
 eorum qui sermonibus, quam eorum qui conuincuntur scripto
 damnasse, quia per hanc distantiam filius noster uir illustris
 Albinus religiosus uidetur facere quaestionem. et cogita,
 utrum et scribentes contra Chalcedonense concilium per illum
 20 generalem libellum tantum suscipi debeant an certe aliquid
 amplius adicere. de Alexandrina et Antiochena ecclesiis 2
 solatio dei nostri adiutus enitere, ut omnibus recte dispositis
 communioni catholicae socientur. Thomae quoque et Nico- 3
 strati fratrum et coepiscoporum nostrorum obseruatio nos
 25 longa contristat et miramur, cur apud catholicum principem

4 dioscorum V, corr. o² 6 intuitę V, corr. o² communis V,
 corr. p 7 <die>quo supra scripsi: qf V

173. Haec epistula missa non uidetur, immo ni fallor nihil est nisi
 uetustior quaedam forma epistulae 175. Edd. Car. I² 508; Collect.
 Concil.; BTA I 429; Thiel 904; commemorat Bar. ad a. 519, 134.
 10 Hormisda Dioscoro diacono praefixit Car. (cf. indicem generalem
 editum in Prolegom. cap. I): om. V 11 deo V, corr. o 13 sunt
 Car. ex scripto V, correxi 14 cogitari V, corr. o² scismaticis V, corr. a
 15 uidentur V, corr. o 17 per V: propter Coust. 22 nostri] nri a: rri
 ut uidetur V enitere V, corr. o

rectae fidei laborare uidentur episcopi. quorum desideria tua
 debebit caritas subleuare agendo, quatenus optata consequen-
 4 tium maeror conuerti possit in gaudium. Iohannes Nicopoli-
 tanus episcopus per Ammonium diaconum nobis scripsit,
 quod ei aliqui maliuoli apud principem nitantur generare 5
 calumniam: quem dilectioni tuae commendamus hortantes,
 ut elabores, ne eius quieti inimicorum possit nocere subreptio.
 5 quem Ammonium diaconum ad nos uenientem in sedis apo-
 stolicae noluimus communionem suscipere tamdiu, donec habito
 cum Sergio diacono tractatu quid ordinari debuerit quaereremus, 10
 et hoc deliberatio nostra supra dicto diacono probabilis inuenit,
 ut per testimonium libelli communioni catholicae iungeretur:
 quem libellum sollempniter oblatum et nostrae offerentem
 communioni significamus adiunctum. Data.

(174.)

15

HORMISDA POMPEIO. Ita deuotionis nostrae animum gaudio
 concordiae fatemur impletum, ut nulla credamus uerba sufficere,
 quibus fidei uestrae puritatem ualeamus explere. magna pro-
 fecto memoria felicitatis transibitis ad posteros, quia uos in
 facienda pace sollicitudine certum est fuisse constrictos. habetis 20
 apud diuinitatem meritum, cuius religioni persoluitis affectum.
 operati quidem estis generalitatis desideria sed et uestra
 pariter completa sunt uota, et cum animae uestrae paraueritis
 praemium, uniuersitas sibi beneficium gaudet impensum.

1 uideantur *edit. reg. et sic p. 632, 7* 3 memor *V, corr. o*² pos-
 scit *V, corr. p* 5 aliquid *V (cf. p. 632, 11)*. *corr. o* nituntur *p, at*
cf. p. 632, 11 6 dilectionis *V, corr. o* 7 posscit *V, corr. o* 10 quid
Thiel (cf. p. 632, 16): qui V 11 <de> supradicto *edit. reg., at cf. p. 632, 17*
 13 sollempniter *V* 14 communionis *V, corr. p* Data.] *nec diem nec*
mensem additum non mireris, si quae initio epistulae subnotauimus con-
sideraueris

174. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 504; Collect. Concil.; BTA*
I 427; Thiel 882; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 16 POMPEI *V,*
corr. o 17 sufficere *V* 20 sollicitudinem *V, corr. o*² 21 persoluitis *p*²
 28 completa *V, corr. o*

quapropter de<bita> u<o>s honorificentia salutantes hortamur et 2
 petimus, ut uiuacitate, qua quietis ecclesiasticae coepistis ini-
 tium, procuretis effectum et, quocumque contentionis alicuius
 uideritis remansisse uestigia, curetis modis omnibus inse-
 5 quenda. adeste ecclesiarum dei plenissimae tranquillitati,
 insistite labori quem fidei uestrae munere domino curastis
 offerre. facitis enim, ut maiore a uobis fiducia exigamus pleni-
 tudinem, quos gratulamur desideratae diutissime adunationis
 initia uotiuā fundasse. Data die quo <supra> cons. ss.

10

(175.)

HORMISDA DIOSCORO DIACONO. De laboris tui quidem, quem
 dei omnipotentis iuamine suscepisti, pro ea parte, quae acta
 est, gratulamur effectu indicantes omnibus Italiae populis,
 quae auctore deo per te acta sunt, placuisse et gratias deo
 15 nostro sine cessatione persoluimus, qui te fecit agnoscere,
 quia non pro odio sed pro causae magis fueris amplitudine
 destinatus. unde quoniam supplicem et puram cogitationem 2
 nostram per te misericordia diuinae propitiationis adiuuit,
 necesse est, ut de industriae uel fatigationis tuae praemio
 20 et uicissitudine cogitemus. nam sequenti tempore scribere
 domno et filio nostro imperatori disponimus, ut te Alexan-
 drinum episcopum debeat ordinare. iustum est enim, ut ea
 doctrina uel moderatione tua corrigatur ecclesia, in qua praecipue
 ab istis aetatis tuae principiis militasti. nam displicuit nobis, 3
 25 quod caritatem tuam clementissimus imperator Antiochenaē

1 de<bita> u<o>s *temptauī*, debita *Car.*: dī (= deus) *V* 2 cepistis *V*
 5 plenissime *V* 6 insistite *V* curasti *V*, corr. ρ² 8 di
 utissimę *V*, corr. α 9 data dī cons. ss. *V*; ego supra *inserui*

175. *Dat. (simul cum ep. 227) a. 519 die 3 Dec.; per Paulinum.*
Edd. Car. I¹ 508; Collect. Concil.; BTA-I 431; Thiel 905; comme-
morat Bar. ad a. 519, 134. De similitudine epistolae 173 cf. quae
illius initio subnotauī. 17 simplicem *Thiel* pura *V*, corr. o 21 alexan-
 drinam *V*, corr. o 22 ea *V*: tua o² 23 uel *scripsi*: ut *V*, et ρ
 24 istis *V*: ipsis *Car.* militati *V*, corr. o²

praeponere nitebatur ecclesiae; melius enim in solo patriae
 tanti accipis sacerdotii dignitatem, ut Aegyptios populos
 doceas quam inter Syros novos et incognitos homines in alia
 4 orbis parte progenitus errare uidearis. Thomae quoque et
 Nicostrati fratrum et coepiscoporum nostrorum obseruatio 5
 longa nos contristat et miramur, cur apud catholicum principem
 rectae fidei laborare uideantur episcopi. quorum desideria tua
 debebit caritas subleuare agendo, quatenus optata conse-
 5 quentium maeror conuerti possit in gaudium. Iohannes Nico-
 politanus episcopus per Ammonium diaconum nobis scripsit, 10
 quod ei aliqui maliuoli apud principem nitantur generare
 calumniam: quem dilectioni tuae commendamus hortantes, ut
 elaborares, ne eius quieti inimicorum possit nocere subreptio.
 6 quem Ammonium diaconum ad nos uenientem in sedis apo-
 stolicae noluimus communionem suscipere tamdiu, donec habito 15
 cum Sergio diacono tractatu quid ordinari debuerit quaere-
 remus, et hoc deliberatio nostra supra dicto diacono probabilis
 inuenit, ut per testimonium libelli communioni catholicae iun-
 geretur: quo libello sollemniter oblato nostrae offerentem com-
 7 munioni significamus adiunctum. Paulinum ecclesiae Romanae 20
 defensorem commendamus et hortamur, ut nihil indispositum
 pro festinatione uestri reditus relinquatis, quia melius cuncta
 sub prolixitate temporis cum dei nostri iuuamine disponuntur
 et gratius est, <si> sub mora omnium ecclesiarum ordinetur
 status quam cum per festinationem aliquid imperfectum rema- 25
 neat, unde iterum et labor nobis generetur et nostris afferatur
 ordinationibus difficultas. Data die <quo> supra cons. ss.

2 accipies *Car.* egyptios *V* 3 homine *V*, *corr. o* 4 urbis *V*,
*corr. o*² 5 fratrum *Car.*: et fratrum *V* 9 memor *V*, *corr. o*² cor
 uerti *V*, *corr. a* 11 aliquid *V* (*cf. p. 630, 5*), *corr. o*² nituntur *Car.*
 15 noluisti *V*, *corr. a man. post.* (*cf. p. 630. 9*) 17 <de> supradicto *o*²
 23 temporibus *V*, *corr. o*² 24 si *addidi*, ut *p* 25 festinatione *V*,
corr. a 27 die <quo> supra *scripsi* (*i. e. 3 Dec. a. 519*): dif *V*

(176.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Benedicimus ineffabile diu-
 nitatis auxilium, quia de ecclesiarum pace uniuersitatis desi-
 derium sub tranquillitate agnouimus fuisse completum. quod
 5 quidem non praeter opinionem nostram contigit fieri, quia
 religiosissimi Augusti praesumpti genere spem semper gessimus
 de quiete et credidimus faciendum sub principe Christiano,
 <quod> de adunatione erat in uoto. quare habebit gloriosus 2
 imperator de hac causa triumphorum titulos, non quibus se
 10 obliuio mortalitatis interserat, sed quos diuinitatis gratia sub
 perpetuitate confirmat, et uobis quoque caelestis remunerationis
 non deerit praemium, qui adiuuistis boni principis institutum
 atque obsequio conuenienti desiderio horrorem segregationis
 fecistis excludi. benedictus dominus deus noster,
 15 qui uisitauit et fecit redemptionem plebis suae!
 superest nunc ut, quia uobis huiusmodi officium certum est 3
 prouidentia diuinitatis iniunctum, adcingatis, ut ait, lumbos
 et pacificae adhortationis uiribus persequamini, a quibus pacem
 non uidetis agnosci, maxime quia gloriae uestrae detra-
 20 hitur, si quid in hac causa fuerit minus impletum. circum-
 inspicite omnia fide qua uiuitis et diligentia qua uigetis
 occurrите omnibus incursibus, quibus religionis Christianae
 reuerentiam uidetis esse uexatam, ut instantiae uestrae boni
 possimus cum exultatione dicere: reminiscantur et con-

14 Luc. 1, 68 17 cf. Esai. 32, 11 24 Psalm. 21, 28

176. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. F² 503; Collect. Concil.; BTA I 426; Thiel 881.* 6 agusti psumti V 7 et <quod> Car. 8 quod inserui uotum V, correxi; id quod restitui, requiritur etiam exeuntium syllabarum consonantia (auxilium . . desiderium . . completum, genere . . quiete, Christiano . . uoto etc.) 10 sq. super petuitate V, corr. a man. rec. 11 confirmet edit. reg. euersa syllabarum consonantia (interserat . . confirmat) 12 descrit V, corr. o² adiuuisti V, corr. Car. 13 conuenientis V, corr. edit. reg. 16 huiuscemodi uulgo cum a 19 gā quod ante gloriae exhibet V del. Hartel: grā (= gratia) a, gratiae Car. 22 hoc currite V, corr. o 23 boni V: bene o²

4 uertentur ad dominum omnes fines terrae. quae
cum ita sint, nos qui ecclesiae catholicae tranquillitatis fecistis
initium, procurare decet effectum: non deerit saluatoris nostri
fauor in perfectione, qui uobis hoc opus inspirauit incipere.
Data die quo <supra> cons. ss.

5

(177.)

HORMISDA * * Cum necesse fuerit scripta domno filio nostro
clementissimo principi destinari, amplitudinem uestram silentio
praeterire nequiuimus et ideo salutationis honorificentiam
praeloquentes eos, qui in rem destinati sunt, commendamus,¹⁰
postulantes, ut domino nostro auctore sub uestra dispositione
celeriter ad destinata perueuiant, ut sacratissimus et religio-
sissimus imperator meritorum suorum gloriam possit sine
dilatione cognoscere.

(178.)

15

HORMISDA GRATO U. S. Contristauit nos amplitudinis uestrae
silentium, quia inter quaslibet occupationes nostri esse non
debuistis immemores, et ideo, ne quod uobis reprehendimus,
incurrere uideamur, necesse fuit operam stili praesentis ad-
sumere, per quam nobilitatem tuam ho<no>rifice salutamus²⁰
postulantes, ut sollicitudinem nostram de bono uestrae pro-
speritatis non desinatis efficere certiolem, quia incolomitatis
uestrae bona quibuslibet indiciis deo nostro cupimus propi-
tiantie cognoscere.

2 tranquillitatem V, *correci*: tranquillitati Car. 3 procuraret V,
corr. o 4 fauor V 5 Data dq V supra *addidi*

177. *Dat. ut ep. 168. Edd. Ballerini in Appendice ad S. Leonis
opera (Venet. 1757) p. CLXVI; BTA I 426; Thiel 882. 7 lacuna
in V non est notata; excidit nomen notabilis cuiusdam aulae imperi-
alis personae. 12 ad p² Baller.: ut V*

178. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 505; Collect. Concil.; BTA
I 428; Thiel 884. 18 debuistis o: debuisti V, quo seruato immemor a
man. post. <in> uobis o² 20 horifice V, *corr.**

(179.)

HORMISDA IULIANAE ANICIAE. Litteris amplitudinis uestrae perceptis gratias deo nostro de catholicae fidei redintegratione persoluimus optantes, ut ipse uestris sensibus pro religione sua, quod concessit, longa aetate conseruare dignetur studium, ut sicut personam uestram imperialis sanguinis uena nobilitat, ita conscientia bonorum meritorum luce praeferat. unde salutantes cultu atque honorificentia competenti poscimus, ut in eo, quo coepistis, permanere proposito debeatis et dare operam, ut ad effectum conatus tantae causae perueniat, ne aliquod in posterum semen huius mali remaneat, unde post-hac sub qualibet occasione inimicus quilibet fidei reuirescat.

(180.)

HORMISDA ANASTASIAE. Postquam deus noster ecclesiae suae membra in pacem pristinam redeuntis solidauit, diu uos desiderasse testamini, quod prouenisse gaudentes et nos quidem indesinenter diuinam clementiam deprecamur ut, sicut has regni primitias gratanter accepit, ita fidem boni principis omni semper adiuet prosperitatis effectum et tam ipsum quam uos omnes in sacrosancto religionis amore custodiat, ut, quorum fides errorem pessimae dissensionis abiicit, et uita in terris floreat et aeternae salutis remuneratio subsequatur. nunc igitur uos quoque uota nobiscum coniungite et omnibus a deo uiribus implorate, ut huius correctionis exemplum

179. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 504; Collect. Concil.; BTA I 427; Thiel 883; commemorat Bar. ad a. 519, 77.* 3 praeceptis V, corr. ρ 4 scensibus V 5 quod *edit. reg.*: quem V 7 conscientia ex conscientiae (*sic α*) corr. ρ²: consientiae V 8 possimus V, corr. o² 9 praeposito V, corr. ρ

180. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 505; Collect. Concil.; BTA I 428; Thiel 883; commemorat Bar. ad a. 519, 77.* 14 *HORMISDAE* V, corr. o 16 testamini *Bull. Taur.*: certamini V gaudetis *Bull. Taur.* 19 effectum V, corr. o 21 abiectit V, corr. o uita ρ²: tu ita V 23 nobiscum o²: nobilium V 24 utribus V, corr. o²

omnes sequantur ecclesiae, ut nihil sibi diabolus remansisse gaudeat, quem in totum paene iam nostra concordia gratulatur exclusum.

(181.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Quanto flagramus 5 studio pro colligendis concordia sacratissimis ecclesiis iamdudum planum fecisse dinoscimur, qui et ab ineunte nostro imperio sanctitudinem uestram admonendam duximus, quo certos dirigeret, ut interuentu eorum remedium aliquod his rebus inueniri possit, et, antequam aduenerint qui destinati 10 sunt, cuncta praeparauimus, quo facilius transigerentur, quae 2 per hanc florentissimam urbem disponenda fuerant. uerum quoniam preces nostro numi<ni>porrectae sunt ex diuersis Eois prouinciis certa quaedam disserentibus pro fide catholica secretaque suae mentis declarantibus, quae apud se pro 15 indiuidua trinitate constituta testantur quaeque firmiter sese retenturos ostendunt, hisque relectis Dioscorus aliqua asseruit non conuenienti ordine inserta fuisse: merito duximus aperienda 3 uobis ea, quae sumus edocti. non multo itaque post a nobis quidam destinabitur ad certiore[m] faciendam beatitudinem 20 tuam super omnibus et insinuandas uobis supplicationes, quae nobis oblatae sunt, et responsum pietatis uestrae referendum, quo possint resecari tandem dubitationes incongruae. securi igitur de nostro consilio sollicitis orationibus placare nobis

1 diaboli V, corr. p²

181. Dat. (simul cum epp. 182 183 185) a. 520 die 19 Ian.; per Eulogium. Edd. Car. I² 529; Bar. ad a. 520, 3; Collect. Concil.; Thiel 908. 6 concordia V, corr. o 7 <nos> planum Car. dinoscitur V, correxi (cf. ep. 232 § 1) 9 interuentum V, corr. p aliquid V, corr. o 11 transigentur V, corr. o² 13 numi V, corr. o 14 disserentibus V 15 secreta que V menti V, corr. Car. 17 recenturos V, corr. p aseruit V 20 ad o: a V 22 nostrę V, corr. a man. 1 23 dubitacionis V, corr. o incongrue V, corr. o²

diuinitatem summam dignemini. Data XIII. Kal. Febr.
Constantinopoli Uitaliano et Rusticio cons.

(182.)

EXEMPLAR RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

5 DOMINO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE FRATRI
COMMINISTRATORI HORMISDAE <IOHANNES> IN DOMINO SALUTEM.
Quemadmodum puro corde et caritate spiritali apud nosmet
ipsos habemus te, frater karissime, et quemadmodum te per
omnia ducimus uenerandum, ex operibus his satisfactum esse
10 uestrae reuerentiae iudicamus dominicae obsequentes uoci
manifeste clamanti: quae uultis ut faciant uobis
homines, sic et uos facite eis, et apostolicam doctrinam
amplectentes docentem nos: inuicem honore praeuenientes.
haec operibus ostendere festinamus uinculum insolubile spiritali 2
15 caritate adunationem sanctarum ecclesiarum continentes, quo
nec contrariorum spirituum ictibus nec fluctuationibus malorum
principis uel ueritatis inimici titubare possimus auxiliante
nobis sancta et consubstantiali trinitate intercessione gloriosae
et uere dei genitricis Mariae. per quae praecipue, domine 3
20 nobis atque sanctissime, immobilem permanere oremus
nostrarum uestrarumque ecclesiarum statum, nihilominus
et inseparabilem custodiri fidei unionem; potens est enim
deus uictoriae palmam sperantibus in eum sine certamine

11 Matth. 7, 12 13 Rom. 12, 10

1 IHX ̄ feū constantinopoli V 2 Rustico V, *correxi* cons V

182. *Dat. ut ep. 181; respondet epistulae deperditae datae ab Hormisda sub finem a. 519. Edd. Car. I² 529; Collect. Concl.; Thiel 909; commemorat Bar. ad a. 520, 3. 4 EXEMPLA V, corr. a man. post.*
IOHNS CONSANTINOPOLIT V 6 Iohannes *inserui* 7 que ammodum V
8 que ammodum V 9 his '*interpretis esse qui... articulum graecum τοῖς reticere timuit*' *putat Thiel* 11 manifestare V, *corr. o²* 13 uos
Car. coniungens cum eis quae sequuntur 15 ad unionem *edit. reg.*
quo *edit. reg.*: que V 17 principi... inimico V, *corr. edit. reg.* 18 sancte
et consubstantialis trinitatis V, *corr. edit. reg.* 19 uerae *uulgo*
20 nobis domine *trisp. α* 21 oramus *Car.* 22 custodire V, *correxi*

4 condonare. instantis autem dominicæ passionis numerum,
 qui uestris continetur litteris, ex repositis apud nos diei
 paschalis annalibus recte habere significamus et ante quidem
 scientes et nunc scrupulosius requirentes: sine dubitatione
 mundi festiuitatem incolumes uos celebrare XIII. Kalendarum 5
 Maiarum die optamus, qui est proprie nonus decimus dies
 5 futuri mensis Aprilis. orate igitur et circa nostram memoriam
 nullam obliuionem uester animus, sanctissime. habere dignetur.
 omnem, quæ cum uestra est sanctitate, in Christo fraternitatem
 ego quoque et mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: 10
 Incolumes in domino orate pro nobis, amabilis deo et sanctissime
 frater. Data Constantinopoli XIII. Kal. Febr. Uitaliano et
 Rustico uu. cc. cons.

(183.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI, 15

DOMINO MEO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE FRATRI
 ET COMMUNISTRATORI HORMISDÆ IOHANNES IN DOMINO SALUTEM.
 Quantam alacritatem aut quale desiderium piissimus et
 Christianissimus imperator circa perfectam unionem uniuersarum
 ecclesiarum habeat, non uoluntate tantum sed operibus 20
 ipsis habitantibus in hac regia urbe uel ante quam ad regnum

1 condonare V 3 paschalis V 4 scientes V. corr. α 5 mundi V;
 omni Thiel 6 finus Xmus V 9 sanctitatē V corr. ρ² 12 ½ febr V
 13 Rustico V, correxi cons V

188. Dat. ut ep. 181. Edd. Car. P² 552; Collect. Concil.; Thiel
 958. 17 Iohannes V: 'alias Epiphanius' manus recentissima adscripsit
 in marg. codicis Angelicani, ni fallor rationem habens codicis Otto-
 boniani 474 (saec. 16) complectentis permultas paparum epistulas cum
 ex aliis fontibus tum ex Auellanae codice a desumptas. in quo codice
 Ottoboniano cum et hic et in ep. 184 primo recte Iohannis nomen
 scriptum esset, postea tamen is qui collectionem illam composuit ei deleto
 ex coniectura substituit nomen Epiphani a Carafa ceterisque editoribus
 receptum. qua coniectura nihil esse falsius demonstrauit Beiträge p. 41
 sqq. 18 qualē V, corr. o 19 circa Thiel: cari V, caram Car.
 20 uoluntatē V, corr. o 21 uel scripsi: ut V, et cod. Angelic.

a deo sibi datum perueniret ostendit, sanctitati autem uestrae
 ex correctis ab initio regni eius et usque nunc laboribus
 maxime manifestauit, per quos omnia catholicae ecclesiae
 membra in unum domini et saluatoris nostri Iesu Christi
 5 corpus cum prompto nititur animo coniungere. et quid opus 2
 est uerbis uti prolixis, quia rebus ipsis, quamquam nos ueri
 testes existere ualeamus. habet tamen et uestra sanctitas
 experimentum, quod et per se ipsa cognouit? confirmat quidem
 haec, quod et nunc additur. nam quidam, qui sub potentissima 3
 10 eius manu sunt, religiosissimorum sacerdotum ex Orientalium
 partium regionibus preces porrexerunt docentes de his, quae
 uoluerunt. nec hoc latere uestram uolens sanctitatem bene
 deliberauit ut, quod iam factum est, in praesenti denuntiaret
 uestrae sanctitati paulo post de eo his manifestius significare,
 15 ut communi consilio praecedente omnium domino et saluatore
 nostro Iesu Christo ea, quae ad utilitatem communem con-
 ueniunt et undique sunt inreprehensibilia, catholicae fidei
 correctionibus clarescant. oportune igitur existimantes fraternis 4
 litteris uestram sanctitatem et carissimis alloquiis rogamus,
 20 ut maius et instantius pro piissimo principe nostro omnium
 dominum deum orare dignemini. omnem in Christo fraterni-
 tatem, quae cum uestra est sanctitate, ego quoque et qui
 mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: Incolomis in domino
 ora pro nobis, amabilis deo et sanctissime frater.

6 uerbi *V*, corr. o quia *temptauit*: qui *V*; fortasse post rebus ipsis
aliqua exciderunt, neque enim uereor ne adsentiaris Thielio arbitranti
'pro quamquam interpretem dictasse tamquam ex Graeco ὠς' 10 ma-
 nus *V*, corr. o 11 quae] hoc uocabulo desinit codicis *V* fol. 137, qua-
 ternio XIX; cui quod adiunxerat librarius folium unicum, excidit sup-
 pletumque est folio chartaceo saeculi XVII (cf. *Proleg. cap. I*). quare in hac
 parte sequimur codicem α 14 ea α, correxi 18 correctionis α, corr.
 edit. reg. 19 clarissimis α, corr. edit. reg. alloquiis α ante rasuram:
 alloqui o et post rasuram α 22 qui om. Car. 23 incolomes α

(184.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO MEO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE FRATRI
 ET COMMUNISTRATORI HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM.
 Paulinus uir honestus defensor, qui uestram retulit epistolam 5
 uestraeque sanctitatis uirtutes in se ostendens cum gaudio
 nobiscum conuersatus, suam solli<ci>tudinem communibus
 consiliis actibusque contulit. sed quoniam ad uos festinantem
 non oportebat eum prolixiore tempore remorari, ideoque reci-
 procis alloquentes uestram sanctitatem protegi praefatum 10
 uirum et uestri dignum amoris fidelem seruum subsistentem
 2 commendamus. erit autem de his, quae a nobis gesta sunt
 pro uestro animo, et circa sanctas ecclesias sollicitudine,
 quam gerimus uigilanter, uobis dignus fidei enarrator. nam
 nos orationibus uestrae sanctitatis et naturalem bonitatem 15
 huius rei respicientes uigilantissimum habemus studium et
 deo cooperante in plurimis uerbum gratiae discurrens sine
 3 aliqua obsistentia ad effectum nostram ducit intentionem. sed
 quia difficultates aliquae accesserunt, gubernatione utique et
 miti dispositione ea, quae hinc mouentur, oportet competenter 20
 exponi, sicut et uestra cognoscit super omnia sanctitas, et,
 quemadmodum oportet eos, qui greges dei pascere sortiti
 sunt, uniuersa ad gloriam dei et agere et moliri spem salutis

184. *Dat. a. 520 sub finem mensis Ianuarii, per Paulinum; respon-*
det Hormisdæ epistolae cuidam deperditae datae (simul cum epp. 175
et 227) die 3 Dec. a. 519. Edd. Car. I² 552; Collect. Concil.; Thiel
985. 2 Iohannis a: Epiphani Car.; cf. ea, quae epistolae 183 sub-
notauit, et Beiträge p. 41 sqq. 5 uir honestus scripsi: un a, uestrae
sedis Car., uenerabilis Thiel 7 nobiscum] nob a fort. conuersatus
(est) sollicitudinem a, corr. ρ² communis a, corr. Car. 8 ad a
sed a in ras. 9 tpr a sed pr in ras. ideo Thiel 13 sollicitudine
ras. ex sollicitudinē a 14 uigilarer a, correxi: uigilare o nobis o
ennarrator a 16 habemus scripsi: habentem a 17 in a 19 guber-
nacine a, corr. cod. Anglic. 20 mitti a, corr. Thiel: inniti o hic
Car. cōpetur a, corr. o 21 sanctitatis a, corr. o 22 quemamo-
dum a

in eum habentes et sicut scriptum est: diligentibus
 deum omnia cooperantur in bonum. ea enim, quae
 vobis placeant, sicut dictum est, sentire quoque et agere
 nitimur, sanctissime. omnem in Christo fraternitatem, quae 4
 5 cum uestra est sanctitate, ego quoque et mei plurimum
 salutamus.

(185.)

SUGGESTIO GERMANI EPISCOPI FELICIS ET DIOSCORI DIACONORUM
 ET BLANDI PRESBYTERI.

10 Reuerenda uestri apostolatus alloquia per filios uestros
 Leonem atque Eulogium desiderabili hilaritate suscepimus.
 quorum prius praeceptum, cur quae Thessalonicae contigerunt
 non insinuauimus, arguebat. sed longe ante eius aduentum
 occasione comparata curauimus significare, quaecumque uel
 15 rumore uenientium uel eorum, qui pertulerunt, scriptis
 (quorum exemplaria subter adiunximus) uel piissimi principis
 narratione comperimus. secuta est uindictae promissio, adeo 2
 ut Dorotheus Thessalonicensis episcopus ad Heracliam deduce-
 retur ciuitatem, donec causa terminum reperiret. inter haec 3
 20 secundum ea, quae praecepistis, auctoritatem apostolatus
 uestri principi insinuare curauimus, ut ad percipiendam
 doctrinam catholicae puritatis Romam praefatus Dorotheus
 una cum Aristide mitteretur. qui respondit causam non esse,
 pro qua Romam dirigerentur audiendi, ubi sine accusatorum
 25 controuersia sese possent liberius excusare. sed repente, dum
 haec geruntur, ab Heracliensi, quantum agnouimus, in qua

1 Rom. 8, 28

1 diligentib; α 4 nitimur α, corr. o

185. Dat. ut ep. 181; respondet epistulae deperditae datae ab Hor-
 misda sub finem a. 519. Edd. Car. I² 530; Bar. ad a. 519, 141;
 Collect. Concil.; Thiel 910. 8 Suggestio] incipit rursus uetus scriptura
 codicis V DIAC V 11 hilaritate V 12 thesalonicę V 18 thesa-
 lonicensis V 19 repperiret V 22 romanam V, corr. ρ² 23 aristi-
 dimitteretur V, corr. o 24 diligenterentur V, corr. ρ²: delegarentur o²

tenebatur, dimissus est ciuitate: quam ob causam uel qua
 4 ratione aut conditione uel quibus agentibus, ignoramus. de
 paschali die uestra beatitudo cognoscat concordare Orientalium
 cum apostolica sede sententiam, ut XIII. Kal. Maiarum die
 festiuitas celebranda speretur, sicut Iohannis quoque Constan- 5
 5 tinopolitani antistitis relatione clarebit. superest, ut orationis
 beatitudinis uestrae adminiculo celeriter, sicut cupimus,
 uestris mereamur praesentari uestigiis.

(186.)

INDICULUS QUI DIRECTUS EST A IOHANNE EPISCOPO UEL AB EPI- 10
 PHANIO PRESBYTERO DE THESSALONICA.

Si pro peccatis nostris isti, qui hinc adducti sunt, episcopi
 Constantinopolim fuerint ingressi, non dicamus, quod impera-
 torem uisuri sunt modis omnibus et suis locis restituentur
 (tantas enim pecunias secum detulerunt, ut non homines sed 15
 possint angelos excaecare) — si ergo, quod absit, ingressi
 fuerint, tanta falsa per nostram absentiam dicturi sunt, quanta
 potest diabolus inuenire. nam si hinc in conspectu nostro
 plura temptauerunt et domino nobiscum stante confusi sunt,
 2 quanta facient per absentiam nostri? ut ergo eorum possit 20
 dissipari malignitas, iubete nobis praesentibus, si ad audientiam
 pro peccatis uentum fuerit, ut constet apud omnes nos imme-
 rite mortuos esse et illos patrocinio pecuniae laborare; nos
 enim eos in omnibus in conspectu senatus conuincere possu-
 mus, quod haeretici perfecti sint. tunc demum eorum potest 25
 3 monstrari fallacia. item dicendum: si haeretici non sunt,
 quomodo ante duas hebdomadas, quam nos uenissemus, statu-

3 paschali V 5 ioh̄ns V, corr. o² 6 orationibus V, corr. Bar.: orationum p²
 186. *Indiculus Thessalonica Constantinopolim missus a. 519 initio*
mensis Octobris. Edd. Car. I² 530; Bar. ad a. 519, 136; Collect.
Concil.; Thiel 901. 10 INDICULUM V, corr. o² 11 THESSALONICA V
 12 abducti Bar. 14 suis] ss V 17 absentiam V 18 hic *cod. Angelic.,*
sed cf. p. 643, 2 20 absentiam V 21 iubete nobis praesentibus]
'supple eos audiri' Thiel 22 immeritę V: immerito Car. 23 pec-
 cunię V 27 ebdomadas V

erunt omnes in unum episcopi, ne quis missas foras ciuitate teneret sed hinc omnes, ut et multitudo esset seditioni futurae congregata et doceri possit secundum errores eorum? qui postquam senserunt nos uenire, publice praedicauerunt festinandum esse cum paruulis, ne persecutione ueniente pagani morerentur infantes, et tunc uelut <ad> alterum pascha tantos baptizauerunt, ut consuetam festiuitatem superarent. item ⁴ dicendum: si haeretici non sunt, quomodo tanta sacramenta confecerunt, ut canistra plena omnibus erogarent, ne imminente, ¹⁰ sicut dicebant, persecutione communicare non possint? item: si haeretici non sunt, posteaquam accusati sunt gestis a Candido u. s. uicario magistri militum praetorianorum in iudicio praefectorum et sibi maturum periculum cognoscerent adfuturum, quare denuo tamquam damnandi, uelut subuenire iterum ¹⁵ paruulis cupientes, tanta rursus et confutati exercuerunt baptismata, ut uere cunctis se haeticos ostendissent? ad quam rem satis et magna potestas praefectorum grauissime indignata est. item: si haeretici non sunt, quomodo, cum in ⁵ baptisterio absconsi essemus, consilio inter se habito per ²⁰ noctem uelut de periculo liberare nos uolentes in naue mittere uoluerunt, ut hac occasione mari praecipites darent, cumque nos respondissemus per Demetrium et Andream diacones 'omnes nos apud uos esse cognoscunt: quomodo per noctem nauigare possumus? sed si uere pro nostra salute consulitis, ²⁵ crastina die secretae quinque uel sex senatores, qui periculum substantiae uel salutis suae metuunt, una cum magistri militum uicario Candido comite iubeatur aduocare: cognoscant et ipsi, ubi transferimur, et facimus quod iubent; sin autem soli secretim, hoc non facimus', tunc illi non inuenientes effectum

1 ciuitatem ρ 2 hic *Thiel*, sed cf. *suprap.* 612, 18 3 fort. posset 6 morerentur o²: memorantur *V* ad *add.* o² pascha *V* 9 conficerunt *V* 9 sq. imminens . . persecutio *V*, corr. o² 10 possent *cod. Angelic.* 11 acusati *V* 12 praetorianorum *Bar.*: p̄t (= praeter) *V* 19 absconditi o consilium . . habitum *V*, corr. *Thiel* 20 nauī o 24 consulitis *Car.* 27 iubeat *V*, *correxi*: iubete o² 28 iubetis *Thiel* 29 effectu *V*, corr. *Car.*

ad horam tacuerunt et alia die iterum seditionem populi com-
mouerunt, unde uix deo uolente euasimus?

(187.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

DOMINO SANCTO MERITIS BEATISSIMO ET APOSTOLICO DOMNO 5
PATRI PAPAE HORMISDAE IUSTINIANUS. Propitia diuinitate, quae
semper ecclesiam catholicam per incrementa fidei instituit,
unitas sanctarum ecclesiarum pro doctrina et auctoritate
2 apostolatus uestri prouenit. sed quoniam comperimus quosdam
nomine monachos, quibus magis discordia studio est quam 10
caritas et pax dei, cupientes quaedam perturbare ad angelum
uestrum hinc descendentes iter arripuisse: quos beatitudo
uestra praesentibus scriptis causam liuoris eorum cognoscens
ita, ut merentur, suscipere et a se longe pellere dignetur,
quoniam uaniloquia ipsorum festinantium nouitates 15
introducere
in ecclesia, quod neque quattuor synodi uenerabiles neque
sancti papae Leonis epistolae continere noscuntur, in omni
3 loco turbas excitare uidentur: quam etiam ob rem et a uiris
reuerentissimis episcopis et diaconibus directis ab apostulatu
uestro * * ad nos angelus uester destinare dignetur et ipsos 20
digna correctione percussos, ut superius dictum est, pellere
iubeat. ergo hoc petimus, ut, sicut supra dictum est, ipsas
huiusmodi litteras per eundem portitorem ad nos dirigere
magnopere praecipiat. sunt autem nomina eorum Achilles,

1 hora V, corr. o²

187. *Dat. (simul cum epp. 216—218) a. 519 die 29 Iunii, per Eulogium. Edd. Car. I² 524; Bar. ad a. 519, 96; Collect. Concil.; Thiel 875. 8 per doctrinam et auctoritatem Bar. 9 apostolatus o²: et apostolatus V 10 discordia V, corr. a istudio V, corr. cod. Angelic.: in studio o 12 discedentes Car. 13 liboris V 15 uanę eloquia V, corr. p 20 lacunam indicauit Thiel, qui addi iubet scripta de iisdem missa sunt. quae autem rescripserit beatitudo uestra, haec per eundem portitorem; sed etiam nomen portitoris Eulogii agentis in bus excidisse putandum est. cf. Beiträge p. 24 adn. 2*

Iohannes, Leontius et Mauritius. haec nostra est maxima 4
 sollicitudinis causa, ne unitas, quam uester labor oratioque
 perfecit, per inquietos homines dissipetur, sperantes in deo,
 quia, si quid est quod adhuc a totius orbis pace dissentiat,
 5 hoc quoque orationibus uestris apostolicae sedis comunioni
 societur. praesumentes autem de beatitudinis uestrae beni- 5
 uolentia paternam dilectionem nimium petimus, quatenus
 reliquiis sanctorum apostolorum tam nos quam basilicam eorum
 hic in domo nostra sub nomine praedictorum uenerabilium
 10 constructam illustrare et illuminare large dignemini, cogno-
 scentes, quod nullum nobis maius nec munus nec beneficium
 praestare potestis, domine beatissime pater, quam si hanc
 nostram petitionem adimpleueritis. subito autem iter arripiente 6
 praedicto agente in rebus etiam duo pallios holosericos ad
 15 ornamentum altaris sanctorum apostolorum direximus, quos
 suscipientes efficacissimis precibus uestris nostri iubete iugiter
 memoriam facere.

(188.)

ITEM EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

20 Ut plenissima fidei perfectio doctrina beatitudinis uestrae
 nobis proueniat, iterum Eulogium uirum strenuum agentem
 in rebus iuxta alias causas etiam hacpropter direximus, per
 quem ualde petimus, ut per omnia responso apostolatus uestri
 circuminspecto et cautissimo in confessione catholicae fidei
 25 confirmetur. post semel enim diuina misericordia donatam 2
 catholicae ecclesiae unitatem quidam asserunt Christum filium

1 mauricius V: Maxentius Bar., cf. Thiel p. 876 adn. 6; Loofs,
 Leontius v. Byzanz (= Texte u. Untersuchungen . . v. O. v. Gebhardt
 u. A. Harnack III 1/2) p. 233 fort. nostrae 3 <domino> deo a
 8 basilica V, corr. o² 11 munus p²: minus V 12 sq. hac nostra peti-
 cione V, corr. o 14 pallio solosericos V, correxi: pallia sericia Car., pallia
 holoserica p² Thiel 14 sq. ad ornamento V, corr. p² Bar.: adorna-
 mento o, adornamentum Car. 15 quae Car. 16 nostri o²: nostris V

188. Dat. (simul cum ep. 224) a. 519 die 15 Oct., per Eulogium;
 accepta die 17 Nou. Edd. Car. I² 526; Collect. Concil.; Thiel 897.

22 hanc propter p 24 circumspecto o

dei dominum nostrum pro nostra salute carne crucifixum unum de trinitate debere praedicari. quod si suscipiendum sit, paterna prouisione reuerentia uestra cautissimo suo rescripto quid sequi quidue super hoc euitare debeamus nos certiorare dignetur; quoniam uerba uidentur facere dissen-
 3 imponite igitur uobis semel susceptum laborem, sancte ac uenerabilis pater, etiam in hoc decessores uestros sequentes, quorum memoriam et amplectimini et consortio pontificatus ornatis, et de hac intentione liberos nos properate reddere 10 et securos. hoc enim credimus esse catholicum, quod uestro
 4 religioso responso nobis fuerit intimatum. quia uero dictum est Scythicos monachos hac ratione ad sedem uestram accessisse, pro traditione patrum et ordine regularum praebito eis responso nihil formidantes ad nos cum litteris uestris iubete 15 remittere; quarum etiam exemplaria consignata praedicto uiro strenuo Eulogio dari praecipite. haec enim omnia ideo petimus uos disponere cautius, ut ne locus mendacio uel insidiis detur, quoniam summo cum desiderio fidem catholicam amplectentes uestra doctrina unitatem uniuerso orbi petimus con- 20 donari.

(189.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Eulogio u. c. filio nostro deferente litteras celsitudinis uestrae suscepimus eoque reme- ante debitum persoluentes salutationis officium significamus 25 Scyth<ic>os monachos allegasse plurima, quae nos relinquere indiscussa non possumus; sed legatorum nostrorum deo iuante
 2 sustinemus aduentum. pro qua re eos in urbe credimus retinendos, a qua nec ipsi ordinatione dissentiunt. amplitudinem tamen uestram retinere confidimus, quod de ipsis nobis 30

18 schyticos V

189. Dat. (simul cum epp. 190 202 203 207 210 211). a. 519 die 2 Sept., per Eulogium. Edd. Car. I^a 527; Bar. ad a. 519, 117; Collect. Concil.; BTA I 439; Thiel 887. 23 c.] et uel d (= deuoto?) V 25 significantes V, corr. Bar. 26 schytos V, correxi: scythos o², scythas p² alligasse V

praeterito tempore litteris destinatis scripserit. in quorum
 allegationibus, cum legatis remeantibus competenter fuerimus
 instructi, si quid reprehensione dignum cognitio nostra reppe-
 rit, necesse est, ut circa eos teneamus ecclesiasticam disci-
 5 plinam. Uictorem praeterea, qui diaconis habere perhibetur 3
 officium, cuius fidem hi ipsi monachi uehementer accusant,
 uel alios, qui peruersas forsitan obiciunt quaestiones, ordina-
 tione domni filii nostri clementissimi imperatoris ad urbem
 uobis suggerentibus dirigantur, ut uniuersas allegationes, de
 10 quibus contendunt, nos possimus agnoscere.

(190.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Ita magnificentiae uestrae
 animum uigere nouimus religionis affectu, ut beneficium a
 uobis in perfectione pacis ecclesiae uelitis magis exigi quam
 15 rogari, iudicantes meritis excellentiae uestrae proficere, quod
 uos generalitatis desiderio contingit offerre. unde et nos
 a uobis praesumpte quaerimus tamquam debitum, quod 2
 meritis uestris nouimus esse profuturum, et ideo, domine
 filii, sub omni caritate salutantes speramus, ut immineatis
 20 operi, quod domino adiuuante fundastis, memores diuini
 testimonii: qui perseuerauerit in fine, saluus erit.
 praeterea monachos, quos uenisse Romam significastis lit- 3
 teris uestris, ad propria mox uoluimus reuerti; sed quia
 sub testificatione potentiae diuinae dicebant per insidias in
 25 itinere paratas uitae sese sustinere posse discrimen, nolentes
 redire Constantinopolim passi non sumus uiolenter expelli.

21 Matth. 10, 22

3 repperit V, corr. ρ² 7 sqq. ordinatione . . dirigantur *per anacolutiam quasi praecessisset id quod ρ² restituit* Uictor . . uel alii 10 possumus V, corr. o

190. *Dat. ut ep. 189. Edd. Car. I² 526; Collect. Concil.; BTA I 436; Thiel 886; ex parte Bar. ad a. 519, 18. 17 praesumptę V 21 finem ρ², finem <hic> Car. secundum Vulg. 22 roma V, corr. a 25 sese ρ²: esse V*

quapropter necesse habebimus uenientibus legatis nostris
 4 inquirere, qua re uera faciente causa inter eos fuerit commota
 discordia. beatissimorum uero apostolorum Petri et Pauli
 sanctuaria, sicut religiosissimo quaesistis affectu, per harum
 portitorem sub omni ueneratione transmisimus, optantes. oratio- 5
 nibus eorum mentis uestrae oblatio et desideria gratiæ sint
 5 diuinitatis accepta. petimus quoque, ut tam de his, quae
 geruntur pro concordia, quam de incolomitatis uestrae bono
 nuntietis sollicitudini nostrae gaudium currente pagina litte-
 rarum. Data III. Nonas Septb. Eutharico cons. 10

(191.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI. PER FRATREM PROEMPTORIS.

Quicquid est cautius, quicquid firmitus, ut pro sancta fide
 et concordia sacrarum ecclesiarum geratur, optamus. unde ad
 beatitudinem uestram et frater noster gloriosissimus Uitalianus 15
 per Paulinum u. s. defensorem uestrae ecclesiae rescripsit et
 nos per eundem significare curauimus illa debere beatitudinem
 uestram perficere, quae pacem et concordiam sanctis concedant
 2 ecclesiis. subinde tamen, qui certius responsum ad sancti-
 tatem uestram referat, cum litteris piissimi nostri imperatoris 20
 destinauimus; nam quanta quaestio in partibus nostris orta
 est, potest etiam antefatus uir religiosus defensor sanctitatem
 3 uestram instruere. unde petimus ut, si est possibile, celerrimo
 dato responso et satisfactis religiosis monachis Iohannem et
 Leontium ad nos remittatis. nisi enim precibus et diligentia 25
 uestra ista quaestio soluta fuerit, ueremur, ne non possit pax
 4 sanctarum ecclesiarum prouenire. ergo cognoscentes, quia et

6 <ut> mentis uestrae *Bar.*, <et> meritis uestra ρ^2 9 sollicitudinis *V*,
 corr. *Bar.* 10 euticharico *V*, corr. *Bar.*

191. *Dat. a. 519 mense Iulio ineunte, per fratrem Proemptoris.*
Edd. Car. P^o 525; Collect. Concil.; Thiel 885. 12 per fratrem Pro-
 emptoris *V man. 1 in marg.* 14 sanctarum *Thiel* 18 concedat *V*,
 corr. *edit. reg.* 21 horta *V* 22 antelatus *V*, corr. *Thiel* 23 in-
 strueret *V*, corr. o 24 Iohanni et Leontio *V*, corr. ρ 27 cogno-
 scente *V*, corr. o

merces et periculum istius rei uobis seruatur, diligenter tractate et firmissimum responsum per antefatos religiosos monachos, si est possibile, antequam legatus noster ad beatitudinem uestram perueniat, nobis remittite; in hoc enim solo
5 omnis pendet intentio.

(192.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. NOSTROS PER LEGATOS
ID EST GERMANUM IOHANNEM EPISCOPOS FELICEM DIOSCORUM DIA-
CONOS ET BLANDUM PRESBYTERUM. Summa quidem habenda
10 uobis est gratia, quod alacrem operam non dubitatis impendere
ad colligendas adunandasque uenerabiles ecclesias, uerum in
ea praelucet maxime perfecta sollertia, quod homines adoptatis,
qui uoto beniuolo tuae sanctitudinis sincero ac integro possint
animo deseruire. Germanus siquidem reuerentissimus epi- 2
15 scopus nec non Félix et Dioscorus et Blandus uiri religiosis-
simi tanta semet praebuerunt adtentos industria ac in tanta
sapientia uersati sunt, ut, quantum ad officium eorum
pertinet, transactis in plenum et elaboratis omnibus nihil
altercationis superesset ulterius. sed cum ea conditione sit 3
20 mortalis fragilitas, ut remissius circa se agi desideret et
interrogationibus suis planum praebere responsum, maxime
cum aliqua causa in immensam hominum multitudinem fuerit
deuoluta, factum est, ut in hac quidem urbe florentissima,
quicquid ordinatum est de causa religionis deque unitate

2 antelatos V, corr. Thiel

192. Dat. (simul cum ep. 194—198) a. 520 die 9 Iulii, per Germanum etc.; accepta die 17 Sept. Edd. Car. I² 534; Collect. Concil.; Thiel 918; commemorat Bar. ad a. 520, 28. 7 sqq. nostros . . presbyterum V *minutiore caractere in margine* 8 Iohannem] Iohannis nomen hic per errorem (notarii apostolici ut uidetur) additum est, quippe qui aegritudine retentus (cf. ep. 200 § 2) demum die 9 Sept. cum ep. 232 Constantinopoli profectus sit. tacetur nimirum Iohannis nomen et in huius epistulae § 2 et in ep. 195 § 7 8 diac V 13 possit V, corr. o² 16 ac o²: hac V 18 im V 22 immensam scripsi: immensa V, quo seruito multitudine o

celebranda cum apostolica sede sub temporibus Iohannis
 religiosissimæ memoriæ, cum in sacerdotio regiæ huius esset
 urbis, id fauente deo seruetur immobile, quin et in aliis
 compluribus ciuitatibus probata sit uestra ordinatio atque
 suscepta, ceteræ uero clementiore quodam indigeant moderamine 5
 in nominibus antistitum, non eorum qui specialiter enumerati
 sunt in epistola, quam sanctitudo tua nobis destinasse noscitur,
 sed aliorum quorum memoriam maximæ eae ciuitates diligunt,
 4 in quibus floruisse noscuntur superstites. quam ob rem legatis
 quidem tuæ sanctitudinis nulla fuit licentia mandati tenorem 10
 egrediendi, cum quo directi sunt; omnis autem finis negotii
 uestro iam tantum pendet arbitrio, ut solus pacem concludere
 5 debeat, qui prima rei commouit exordia. sed ea quidem nec
 non quaedam commemorabuntur apertius per legatum nostrum,
 qui paulo post destinabitur; in praesenti uero redeuntibus 15
 uiris religiosissimis tam appellandam uestram reuerentiam
 credidimus quam commonendam, ut suis orationibus pro
 nostro utatur imperio proque incolomi statu rei publicæ.
 Data VII. Idus Iul. Constantinopoli Uitaliano et Rusticio
 cons.

20

(193.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Cum in animo nobis
 sit, pater religiosissime, ut in omni re nostra inter se concur-
 rant consilia, tum et in Helia uiro reuerentissimo episcopo
 id constituendum credimus legatis admonentibus uestris, quod 25
 inter uarias utrasque rationes expeditius esse perspectum est.
 nam et in praesenti pontificem Caesariensium urbis fauor
 tutatur omnium, quem ob instituta pulcherrima non solum
 incolae ualidissime retinendum arbitrantur sed prope cunctus

5 caetera V, *correxi* 8 maxime eae *scripsi*: maxime V, maximæ
uulgo 19 constatinop V rustitio cons V

193. Dat. a. 520 die 7 Iun. Edd. Car. I² 534; Collect. Concil.;
 Thiel 914. 22 Iustinianus *typhothetae errore* Car. 26 utrimque Thiel
 perspectum *cod. Angelic.*: prospectum V 27 fauor V 29 incolle V

Oriens sine dubio ueneratur, et qui prior in eodem fuit sacerdotio iniuria se esse remotum queritur. uisum est itaque 2
 conuenire, ut nec faciamus impetum contra infinitarum uota multitudinum aut homo integritate nobilis sede deiciatur, 3
 5 qua se dignum exhibet, nec anteriori spem prorsus adimi patiamur repetendi locum denuo, quo se spoliatum sine causa confirmat, sed in re dubia temperatius uersemur, ita ut interim quidem hic idem Helias uir reuerentissimus episcopus in quiete permaneat, uerum postquam successor eius uitam 10
 deposuerit, tum demum ad sedem reuertatur qua destitit, adhibendis prius omnibus, quae ad impetrandam reditionis licentiam sacratissimarum regularum postulant definita, interponendo etiam consensu tam tuae sedis apostolicae quam florentissimae huius urbis nec non aliarum, quarum hoc interest. 15
 de Thoma et Nicostrato uiris religiosissimis episcopis 3 omnia mancipabuntur effectui, postquam ceterae etiam uobis copulatae fuerint ad unitatem uenerabiles ecclesiae, quae praecedente superno praesidio statuenda duxerimus pro sacratissimarum regularum itidem ordine. quoniam itaque 4
 20 uestrae quoque sanctitudini deliberationem nostram oportuerat declarari, ut ex hac etiam patefiat desiderium, in quo omnem operam intendimus ad compescendas atque temperandas controuersias et optatam inter omnes concordiam prorogandam, praesentes quoque litteras duximus destinandas, monentes 25
 praecipue, ut pro incolomi statu rei publicae numen supernum uestris exoretur precibus. Data VII. Idus Iunias Constantinopoli Uitaliano et Rusticio cons.

2 iniurias esse *V*, corr. ρ 6 quo se spoliatum *Car.*: quos expoliatum *V*, id quod in quo se expoliatum *correx*it ρ 7 temperantius ρ 10 qua *Thiel*: quia *V* 16 mancipabuntur *V* 17 ad unitatem *Hartel*: et ad unitatem *V*, et adunatae *Thiel* 18 superio *V*, corr. o² 23 optata *V*, corr. o 26 constantinopoli *V* 27 cons *V*

(194.)

EUFEMIA AUGUSTA HORMISDAE PAPAE. Beatitudinis tuae litteras grato iocundoque suscepimus animo. quem etenim non solum apostolicae sedis auctoritas celebrat sed uitae quoque commendat integritas et studiosa rectae fidei sollertia, huius uerba 5
 2 quis non libentissimis suscipiet auribus? igitur poscimus ac monemus, ut orationibus uestris numquam excedat nomen meum ac praecipue serenissimi coniugis nostri sed tam utrique nostrum quam rei publicae supernum precibus uestris placetur praesidium. 10

(195.)

EXEMPLUM RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO DOMNO FRATRI ET COMMUNISTRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Deus, qui in alto habitat et humilia respicit et omnia pro salute hominum 15
 affluenter prouidet, pro sua bonitate et misericordia meam respexit paruitatem et post obitum sanctae memoriae quondam archiepiscopi et patriarchae Iohannis sedem sacerdotalem sanctae ecclesiae catholicae regiae urbis mihi conferre dignatus est sententia et electione Christianissimi et iustissimi principis 20
 nostri Iustini et piissimae reginae, quae ei ad omne studium communicat diuinum, sequentiumque eorum. his, quibus est bona conuersatio et qui regiis honoribus sunt sublimiores, simul et sacerdotum et monachorum et fidelissimae plebis 25
 2 consensus accessit quapropter necessarium duxi hoc primum indicium meis litteris inserere, ut ostendam quam circa uestram apostolicam sedem habeo uoluntatem. est mihi oratio 3
 magnopere, beatissime, uniri me uobis et diuina amplecti

14 Psalm. 137, 6

194. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 535; Collect. Concil.; Thiel 919.* 2 AUG V 4 caelebrat V 9 nostrorum V, corr. Thiel

195. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 541; Bar. ad a. 520, 30; Collect. Concil.; Thiel 923.* 12 RELATIONIS α: RELATIONIS EPLAE V 15 humiliat V, corr. o 20 sententię V, corr. o 26 ut o²: et V 27 ratio Bar. reiecto oratio in marginem

dogmata, quae ex beatis et sanctis discipulis et apostolis dei. praecipue Petri summi apostolorum, sedi sanctae uestrae sunt tradita, et nihil eis pretiosius existimare. neque enim extra aliunde ueniens sanctae ecclesiae constituta ignoro sed nutritus
 5 per dei uoluntatem ex teneris unguibus in sancta catholica ecclesia parui per tempora sanctissimis sacerdotibus et patriarchis. nam saepius praepositus his, qui per sacratissimum et ineffabile baptismum sua exuunt peccata, rectam et ueram unius essentiae trinitatis docui fidem, quam, sicut praefatus
 10 sum, ex discipulis magni dei et saluatoris nostri Iesu Christi procedentem omnium sacerdotum et omnium patrum amplectitur coetus. diuinum enim re uera sanctum et a deo datum 4
 symbolum trecentorum decem et octo sanctorum patrum in Nicaena congregantium adoro et praedico et Christiani splendoris
 15 manifestum indicium esse annuntio et quinquaginta et centum sanctorum sacerdotum in hac urbe regia factam uenerabilem synodum, similiter et ducentorum dei amatorum patrum conuentum in Ephesena factum, triginta et sexcentorum reuerentissimorum patrum et sacerdotum synodum factam Chalcedone
 20 unam esse et conuenientem et compaginatam praedictis sanctis conciliis ipse ego didici aliosque docere cognoui. in his ergo 5
 quattuor sanctis et sacris synodis magnum pietatis praedicatum mysterium et omnium hominum est reposita salus. eos enim, qui fuerunt uel sunt eiusdem sententiae, et suscipio et
 25 amplector et uniri me eis diligo; e contra autem eos, qui praeter istas quid sentiunt aut praedicant uel praeterito tempore aliquid conati sunt, a coetu orthodoxorum extorres esse existimo. similiter rectas re uera et religiosissimas epistolas uenerabilis papae Leonis pro recta fide conscriptas circum-
 30 amplector et suscipio. habeat igitur hanc sententiam circa 6
 me uestrae beatitudinis sancta fraternitas; uobis enim mani-

6 docuit *V*, corr. o² 11 patrum *temptauit Hartel*: quam *V*, laicorum *Bar.*, catholicorum *Thiel* 14 nicaena *V* (*sc. synodo*, cf. p. 591, 17; 653, 18): Nicaea *Car.* congregatorum *Car.* christianę *V*, corr. o²
 15 iudicium *edit. reg.* 20 unam *V*: ueram *Bar.* 25 unire *Bar.* 26 pto *V*
 31 manifestum *Bar.*

festam feci et sub me ecclesiis haec praedico festinans per
omnia eas mihi et uestrae beatitudini uinculo caritatis
adunari, quas omnino oportet unitas esse et inuolabiles et
corpus unum communis apostolicae ecclesiae eundemque
7 perpetue custodire. quantus enim circa uestram uenerabilem 5
fraternitatem in omnibus sit amor, iubete perpendere, quia quos
uestra apostolica sedes condemnans in sacris diptychis recitare
non iussit, eos nec ego inter sacra facio nominari mysteria.
hoc autem et his notum est, qui a uobis sunt directi uiri
reuerentissimi, id est Germano sanctissimo episcopo, Felici et 10
Dioscuro diaconibus et Blando presbytero, qui efficaciter exe-
8 cuti sunt ea, quae eis sunt a uobis iniuncta. oret igitur uestra
sanctitas tam pro me quam pro subiectis meis sacerdotibus,
ut perpetue custodiamur rectam dei tenentes confessionem,
similiter et pro serenissimo principe nostro et pro Christianis 15
sima Augusta, quia eorum salus communis sanctarum ubique
9 est ecclesiarum profuturum fir<ma>mentum. istam igitur nobis
habentibus intentionem nullo modo iam licebit sanctam dei
dilacerari ecclesiam per gratiam sancti spiritus et intercessionem
10 sanctae ac gloriosae dei genetricis uirginis Mariae. omnem 20
quae cum uestra est <sanctitate> fraternitatem ego quoque
et mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: Incolomis in
domino ora pro nobis, dei amator sanctissime frater. Accepta
XV. Kal. Octobr. Rusticio u. c. cons.

4 idemque edit. reg., sed qui e graeco hanc uertit epistulam, tam
multa peccauit, ut nihil mutauerim 5 perpetue V: perpetuo o²
7 dypticis V recitari Thiel 14 perpetue V 17 firmentum V,
corr. o 18 habentibus o²: absentibus V 21 quae cum scripsi: qui-
cumque V, quamcumque Car. uestra est <sanctitate> fraternitatem
scripsi: uera e fraternitate V, uestrae fraternitate α, uestram fraternitatem
Car. 22 incolomes V 24 octub V

(196.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI ILLUSTRIS.

Domino nostro Iesu Christo fauente regnat in saeculo, qui
 sacra religione suum fundat imperium, quoniam bene gubernat
 humana, qui prius diuina placuerit. quod praesentibus euenisse
 temporibus gratulamur. filius etenim uester clementissimus
 imperator aeternitatis beneficio scepra sortitus fidei causas
 arripuit explicandas et ad tuam sanctitatem missa legatione
 sedis apostolicae promeruimus sacerdotes, quorum aduentu
 non mediocriter adoleuit ecclesiarum concordia sacrosanctarum
 nobis instantibus, ut decebat. Acacii namque, quod discidium
 generabat, nomine stirpitis amputato pro tenore libellorum,
 quos direxistis, in hac urbe regia multisque ciuitatibus unitas
 optata prouenit, quam summis inuentam laboribus uenerari
 conuenit in perpetuum custodiri que nec quibuslibet
 argumentis retractari quispiam patietur, quae sempiterna
 maiestas rite composuit. sed quia prosperos cursus frequenter
 impedire festinat humani generis inimicus, pars Orientalium
 non exiliis nec ferro flammisque compelli potest, ut condemnet
 episcoporum nomina post Acacium defunctorum; quae difficultas
 generali concordiae moras innectit. sanctitas itaque uestra
 caelitus inspirata rerum temporumque qualitatem consideret
 et condemnatis huius erroris auctoribus, id est Acacio Constan-
 tinopolitano, Petro ac Timotheo Eluro et Dioscoro Alexandrinis
 Petroque Antiocheno, finire dignetur inueteratum certamen de
 ceterorum nominibus quaestione sopita, ut redimatis plebem
 de sanguine, quam deus noster regendam commisit, ac non
 persecutionibus et cruore sed patientia sacerdotali populum
 domino nostro concilietis, ne, dum uolumus animas lucrari,
 et corpora multorum perdamus et animas. errores etenim

196. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. P 542; Bar. ad a. 520, 35; Collect. Concil.; Thiel 920.* 5 qui V: cui o placuerit V, *correz:* placuerint o 7 causa V, *corr. o*² 11 uobis Car. 14 obtata V 15 perpetuumque custodiri *trsp. p* nec V: haec Car. 23 acatio V 30 *p*damus V, *corr. o*²

diurnos lenitate clementiaque conuenit emendari, praecipue quia uestrae beatitudinis praecessores saepissime uoluerunt rei publicae nostrae antistites ad suam reuocare communionem, si tantummodo taceretur Acacius ceterique praedicti. non est
 6 ergo graue, quod suasit uestra sedes, ut praestet. illud etiam 5 magis magisque deprecamur, ut tua sanctitas concepta gratia caelesti, quae praetendunt Orientales episcopi, tractare dignetur eorumque fidei competentem praebere consensum. nobis etenim uidetur, quoniam filius dei uiui dominus noster Iesus Christus ex uirgine Maria natus, quem praedicat summus apostolorum 10 carne passum, recte dicitur unus in trinitate cum patre spirituque sancto regnare. sicut enim uidetur ambiguum dicere simpliciter ‘unum de trinitate’ non praemisso nomine domini nostri Iesu Christi, sic eius personam in trinitate cum patris spiritusque sancti personis esse non dubitamus. sine Christi 15 namque persona nec credi trinitas religiose potest nec adorari fideliter, quemadmodum sanctus Augustinus ait: an aliqua ex trinitate persona, et alio loco: solus in trinitate
 7 corpus accepit, et iterum: unus trium. rogamus igitur reuerentissime salutantes, ut futuri iudicii memores causam 20 taliter ordinetis, ne quid dubitationis relinquatur in posterum, quatenus omni scrupulo discordiarum sublato pacis desideratae per orbem totum uincula renouentur et uenerandarum floreat ecclesiarum concordia corporisque unius in proprium statum membra recolligantur. ille namque medicus iure laudatur, 25 qui ueteres aegritudines ita sanare deproperat, ut ex eis noua uulnera non nascantur. specialiter ergo cognoscat uester apostolatus compositis eisdem duobus capitulis uniuersos sacerdotes istius rei publicae libenter amplecti nostram communionem. Accepta XV. Kal. Octobr. Rusticio u. c. cons. 30

4 cf. Anastasii II papae ep. 1 (Thiel p. 617 cap. III) 10 Petr. I 4, 1 17 August. de trinit. II 16 18 August. ? 19 August. Enchirid. de fide c. 12

7 quae V: quod Thiel 8 competens V, corr. o² 14 persona V, corr. o 24 proprium V: pristinum Bar. 27 nascuntur V, corr. o 29 uestram Car. 30 kl̄ octubr̄ V

(197.)

EXEMPLUM EPISTOLAE CELERIS ILLUSTRIS.

DOMINO BEATISSIMO ET APOSTOLICO PATRI PAPAE HORMISDAE
 CELER. Maxima nobis gratulationis causa praestatur, quotiens
 5 ad apostolatam uestrum scribendi tempus emerit. nunc 2
 igitur remeante beatissimo Germano episcopo uel reuerentissimis
 uiris, qui a uobis pro coniungendis sanctis ecclesiis fuerunt
 destinati, necessarium duximus sanctitatem uestram debite
 uenerari, indicantes ante dictos habuisse quidem studium, ut
 10 uoluntatem uestram plenus sequeretur effectus; sed quia
 totum corpus erat infirmum, interim caput, quod prius
 necessarium iudicatur, adhibito medicamine uestro sanatum
 est et dissensio, quae erat inter uenerabiles ecclesias Romanam
 et Constantinopolitanam, unitate interueniente sepulta est et
 15 alia non parua membra simili sunt diuinitatis gratia purgata
 atque coniuncta. hanc etiam spem gerimus uniuersi, quod 3
 gratia dei, quae semper sedi uestrae permansit et per-
 manet, huiusmodi uobis inspirationem bonitatis praebeat, ut
 mansuetudine et dispensatione uestra reliquum adhuc corpus,
 20 quod habetur infirmum, sicut superius a nobis dictum est,
 uestro medicamine unitate recepta iungatur. specialiter autem 4
 deprecamur pontificium uestrum, ut pro nobis benigno patris
 animo orare iubeatis.

(198.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IULIANAE ANICIAE.

DOMINO BEATISSIMO ATQUE APOSTOLICAE SEDIS PROBATISSIMO
 PONTIFICI HORMISDAE PAPAE PATRI IULIANA ANICIA. Quae
 prima sunt, tuae beatitudini salutationis obsequium persol-
 uimus, optantes ut hanc paginam tuis uenerandis optutibus
 30 diuinitas faciat recenseri et pro suae ecclesiae uigore aug-

197. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 535; Collect. Concil.; Thiel*

919. 11 capud V 15 simili s V: similis o, simili Thiel

198. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 536; Collect. Concil.; Thiel 920.*

menta salutaria uestrae uitae suffragare dignetur, quatenus te peruigili poterit contra aduersos et rabidos canes status ecclesiae uindicari. etenim, uenerabilis pater, quod de nostrae fidei integritate curam geris, uicariis gloriosi Petri apostoli ista, conueniunt, cui dominus pascendarum ouium iniunxit 5
 2 officium. cognoscat ergo tua pro nobis sancta sollicitudo nos firmitus tenere rectae fidei firmitatem immobilem, pro qua, ne eius uiolaremus sanctimoniam, hactenus repugnauius. quod uero tuus apostolatus pro tantae pietatis causa curam ferre praecepit, in quantum potuimus, pro nostris uiribus non 10
 desiuimus spiritu lenitatis aduersos admonere dei nobis gratia cooperante.

(199.)

EXEMPLUM SACRAE IUSTINI AUGUSTI.

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. Dum beatissimum 15
 Germanum episcopum uel eos, qui cum eo a uobis fuerant destinati, de hac dimitteremus regia ciuitate, huiusmodi illis mandata tradidimus, quod capitula, quae ad perfectam unitatem ecclesiarum pertinebant, apostolatu uestro per reuerentissimum Iohannem episcopum sequenter manifesta faceremus. quae 20
 2 tamen ipsis hic praesentibus fuerant declarata. sed euenit praefatum Iohannem antistitem longa aegritudine detineri. ne qua igitur uestram reuerentiam ingrediatur aduersa sententia quasi nobis promissa nostra desidia quadam ultronea minus ad effectum perducentibus, necessarium esse perspeximus 25
 dilationis causam uobis exponere per Eulogium u. s. tribunum et notarium, quem ad praecelsum regem Theodoricum super negotiis quibusdam transmisimus, hoc quoque adicientes quod,

5 cf. Ioh. 21, 17

1 suffragari *Car.* 2 possit o² 5 iniunxit *V* 8 uiolaretur o²
 sanctimonia *Vo, correxi* 11 <et> dei *inepte Car. subiungens deinde*
 'deest reliquum'

199. *Dat. (simul cum ep. 200) a. 530 die 31 Aug., per Eulogium; accepta die 1 Octobr. Edd. Car. P² 545; Collect. Concil.; Thiel 938.*
 24 desidia *V, corr. o* 25 perspeximus *V*

dum propitia domini et dei nostri maiestas eundem uirum religiosissimum Iohannem pristinae uoluerit reddere sanitati, sicut semel promiseramus, statim illum ad tuam sanctitatem transmittimus. superest, ut sanctitudo tua diuinum nobis 3
 5 praesidium orationibus suis dignetur acquirere. Data pridie Kal. Septemb. Constantinopoli. Accepta Romae Kal. Octob. Rusticio u. c. cons.

(200.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

10 DOMINO BEATISSIMO ATQUE APOSTOLICO PATRI HORMISDAE PPAE URBIS ROMAE IUSTINIANUS. Quanta reuerentia uestram beatitudinem ueneremur, multis epistolis, ex quo serenissimus imperator filius uester regnauit, cognoscitis. in praesenti 2
 15 quoque debito pudore salutantes tuam sanctitatem postulamus enixius, ut assiduis precibus et frequentissimis orationibus pro concordia laboretis ecclesiarum uenerandarum nobisque, sicut per legatos etiam uestros post omnia scripsimus, tam de sermone, quo uertitur controuersia, quam de nominibus episcoporum sub Acacio defunctorum per Eulogium u. s.
 20 tribunum et notarium dignetur apostolatus uester integrum indubitatumque destinare responsum, omnibus uidelicet, quae praesentibus legatis uestris ordinata sunt, in perpetuo firmiter duraturis. uir namque religiosus Iohannes episcopus, qui uenturus est Romam, detinetur aegritudine corporali. nihil 3
 25 enim prohibet ante eius quoque aduentum concordiam prouenire sublata dubitatione re<li>gionis (et eum tamen mox dimittimus fauente diuinitate, quia iam melius habet), quoniam nec difficilia sunt, quae ceciderunt in ambiguitatem, nec expedit diutius causam uitae protrahi sempiternae, ne dilatis

4 transmittemus p² 6 roma V octub² V

200. *Data et accepta ut ep. 199. Edd. Car. I² 553; Bar. ad a. 520, 40; Collect. Concil.; Thiel 939. 18 <de> quo Bar., at cf. ep. 243 § 2 25 concordia V, corr. o² 26 regionis V, corr. Car. dimittemus Car.*

4 temporibus aliquid nascatur incertius. aeternitatis igitur
 supernae tremendique iudicii non immemor sanctitas uestra,
 quae sibi commissa sunt, efficaciae tradi deproperet, ut intel-
 legant cuncti recte uos apostolicae sedis esse primatum
 sortitos. haec igitur, quae uobis scribuntur a filiis, affectu 5
 paterno iubete quantocius adimpleri. scitis namque, quam sit
 admirabilis gloria tantorum errores annorum uestri pontificatus
 tempore stirpitus aboleri.

(201.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Benedicta trinitas deus noster, 10
 qui uobis gubernacula mundani commisit imperii, quibus non
 solum pro iure regni ueneratio deberetur uerum etiam pro
 2 gloriosi modestia et integritate propositi! uere enim glorifica-
 uimus deum lectis uestrae pietatis apicibus, quibus promissae
 legationis moram pro infirmitate eius, qui dirigendus fuerat, 15
 excusando luce clarius reddidistis, quam curam fidei et pudoris
 haberetis, ostendentes rerum summam regentibus non sufficere
 ad dominationis apicem, quam obtinent, potestatem, nisi orna-
 menta morum pretiosiore faciant principatum. seruet circa
 uos, clementissime imperator, deus noster beneficia sua et 20
 3 respiciens bona uestra largiatur aeterna! nec nos tamen
 momordit ulla suspicio aut implendi tarditatem promissi de
 mutatione credidimus euenisse consilii. nefas enim erat de
 eius uerbis qualibet sollicitudine dubitari, cuius fidem in
 4 magnis rebus datum est tam euidenter agnosci. redeunte igitur 25
 filio nostro spectabili uiro Eulogio tribuno et notario cultum
 debitae salutationis exsoluimus deo magno continuis precibus
 supplicantes ut, qui uestro studio per infideles uulnera impacta

4 recte V 8 stirpitus V

201. Data (simul cum ep. 209) a. 520 die 29 Oct., per *Eulogium*;
 respondet *epistulae* 199. Edd. Car. I^o 547; *Collect. Concil.*; BTA I
 445; Thiel 956. 12 debetur *cod. Anglic.*. 15 fort. per infirmi-
 tatem 16 reddidisti V, corr. ρ 17 haberetis o^o: ab hereticis V
 19 printipatum V

curauit, aeuo uobis per longiora tempora propagato unitatem ecclesiae redditam ex omni quoque faciat parte securam. Data IIII. Kal. Nouembr. Rusticio cons.

(202.)

5 **HORMISDA IUSTINO AUGUSTO.** Gloriosis clementiae uestrae laboribus ecclesiasticae prima concordiae et orbis pacati uotiuu tranquillitas generali praedicatione respondent, quae res nostri parcum red<d>it ac retinet ad agendas gratias sermonis officium. illud tamen, quod pro uobis indesinenter domino nostro preces
10 effundimus, non tacemus: quia in uotis infinitus affectus est, finitum esse potest in praedicatione iudicium. uerum inter 2
haec pietatis uestrae beneficia una nos, quae etiam uehementer affecit, cura non deserit, quod Heliam Thomatem atque Nicostratum fratres et coepiscopos meos, qui primi ecclesia-
15 sticam festina secuti sunt deuotione concordiam, non solum magni frustratur palma principii uerum etiam mali miseria comitatur exempli. quare clementiam uestram mixto etiam 3
precibus fletu deprecamur, ne gaudia nostra, quae de haereticorum cotidie conuersione praestatis, praefatorum abiectio
20 intoleranda conturbet, quia non sola personarum nos causa sollicitat, quibus et boni facti simul sufficere gloria posset et meriti, sed quod uenerabilium constituta canonum contem-
nuntur et quod non paruam eorum abiectio apostolicae sedis tangit iniuriam: ne christianitatis uestrae sinceritas, qua et
25 magnum patrociniu ueteribus constitutis impenditis et sedis apostolicae principatum acta nouiter ueneratione sancitis, in uno inexplicabilem relinquat posteris negotio quaestionem.

2 *secura V, corr. o* 3 *nouenò V*

202. *Dat. (simul cum epp. 189 190 203 207 210 211) a. 519 die 2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I^o 510; Collect. Concil.; BTA I 433; Thiel 889; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 6 prima V: palma edit. reg. 8 redit V, corr. o 13 afficit Car. 19 conuersione V, corr. Car. 20 intoleranda V*

(203.)

HORMISDA EUPHIMIAE AUGUSTAE. Orare nos et pro uestra incolomitate deo nostro uota persoluere cum catholicorum etiam coetu sine cessatione pontificum non uestrae studium exorationis inuitat sed deuotum atque persistens in ecclesiastica⁵
 2 stimulat conciliatione propositum. quis enim ab haeretica segregatus conspiratione se teneat, quis aliis in sua utatur deprecatione principiis, nisi ut uobis serenissimoque principi iugali uestro et uita sit longior et ad prosperitatis augmentum gratia diuina proximior, qui ini<ti>a felicitis imperii plectendi¹⁰
 3 execrationibus consecratis erroris et amicam diabolo pacifica expulstis intentione discordiam? unde nunc decet uos laudabilibus coeptis insistere et per totum orbem perfectam spargere medicinam. quia Christo maior numerus gregis oblatus mercedem confidenter exigit largiorem. inter quae curae¹⁵
 4 uestrae sit, ut nullum sanatas iamdudum personas uulnus afficiat sed communionis unitas magnum sit iustitiae impetrandae suffragium. quaesumus namque, ut tandem de uenerabilibus fratribus et coepiscopis nostris Helia Thomate atque Nicostrato, quod sacrissimorum canonum dictat aucto-²⁰
 ritas, uobis decernentibus impleatur, ne uideantur ut auctores alicuius mali, quod primi ad unitatem sedis apostolicae festinarunt, in communi omnium gaudio soli meruisse percelli et in facto laudabili uictam personali odio cessisse iustitiam.
 5 nostris ergo precibus apud clementissimum Augustum uestras²⁵ adiungite, ut fructum, quem illis patrum regulae tribui et conseruari praecipunt, inimica tergiuersatio auferre non possit.

203. *Dat. ut ep. 202. Edd. Car. P^o 511; Collect. Concil.; BTA I 434; Thiel 890; commemorat Bar. ad a. 519. 134. 2 AUG V 5 inuite V, corr. o² 6 reconciliatione Car. 7 segragatus V, corr. α 10 initia o²: inia V 11 consecratis V, corr. Car. 16 Satanias iamdudum prostratus uulnus afficiat (efficiat edit. reg.) Car. 17 imperandę V, corr. ρ² 20 sacratissimorum α 23 communi V*

(204.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Oportuerat quidem fraternitatem tuam diuini contemplatione iudicii atque caritatis nostrae respectu Heliam Thomam atque
 5 Nicostratum fratres et coepiscopos nostros, postquam in consortium communionis nostrae recepimus, ad diuina tecum mysteria incunctanter admittere atque ad ecclesias suas, a quibus eos discordiae error excluserat, pro pacis nostrae plenitudine reuocare, ut unitas, quam post annorum multa
 10 curricula per totum orbem suis deus restaurauit ecclesiis, nulla uoluntatum nostrarum distantia laederetur. sed quia 2 rem tam gratam et patrum statutis uenerabilibus congruentem quibusdam tarditatibus contigit nunc usque differri, unde etiam ad decessorem fraternitatis tuae nos scripsisse meminimus,
 15 hortamur ut laetitiam, quam de damnata praeterita dissensione percipimus, in nullo iterum discrepantium animorum causa contristet. etenim nulli uidetur uos nobiscum pleno communicare mentis affectu, si eos qui nobiscum communicant a uestro consortio segregetis. incassum certe uidentur pacem 3
 20 recipere, qui pacis differunt praecepta complere. quicquid enim in illorum suscipienda communione moramini, de nostra quodammodo reconciliatione detrahitis et prouidendum est, frater karissime, ne si ecclesiarum nostrarum tandem desuper indulta concordia ab his exordium sumat exemplis, et religionis ueneranda regula et apostolicae sedis auctoritas imminuta,
 25 quod absit, per Orientem potius quam restituta uideatur.

204. *Dat. a. 521 post diem 26 Mart. Edd. Car. I² 541; Bar. ad a. 520, 65; Collect. Concil.; BTA I 444; Thiel 982.* 6 recipimus *V, corr. cod. Angelic.* 15 damnata praeterita dissensione *scripsi: damnato praeteritae dissensione V, damnato praeteritae dissensionis errore Car.* 16 nulla *V, corr. Bar.* 17 uobiscum *V, corr. o²* 19 segregetis *ex segregatis corr. V: segregatis o* 20 qui *leui rasura ex quia corr. V*

(205.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Diu nos nuntiata tuae primordia dignitatis tenuere suspensos et in ipsa communis gratulatione laetitiae mirati admodum sumus morem pristinum fuisse neglectum, quia reparata 5 ecclesiarum deo annuente concordia plenum fraternae pacis flagitabat officium, praesertim quod sibi non arrogancia personalis sed regularum obseruantia uindicabat. decuerat siquidem, frater karissime, te legatos ad apostolicam sedem inter ipsa tui pontificatus initia destinasse, ut et quem tibi 10 debeamus affectum bene cognosceres et uetustae consuetudinis formam rite compleres. sed licet his omissis paginalia tantum sufficere iudicasses ex occasione colloquia, nos tamen gratia stimulante compulsi interim iustae constantiam expectationis abruptimus reciproca mutuae caritatis uerba reddentes, quia et 15 noster animus amoris impatiens et legatorum nostrorum uotiuua relatio exclusum, quod imperabat causa, silentium ad officia benigna traxerunt, quibus ad praesens gaudii nostri signa monstramus et priuatae quodammodo amicitiae uotiuua persoluimus. legationem autem tuam et ea, qua dudum, gratia 20 sustinemus et fulti ueteribus constitutis exigimus, ut quantum gaudii fructum uel de tui pontificatus honore capiamus uel quas tibi gratias referri conueniat pro impensis in negotio propagandae unitatis officiis. sicut nostrorum multipliciter adstruxit legatorum narratio, euidentius exprimamus. 25

205. *Data a. 520 post diem 17 Sept. Edd. Car. I² 540; Bar. ad a. 520, 9; Collect. Concil.; BTA I 443; Thiel 913. 3 nos <non> Car. 7 <id> flagitabat Bar. 11 cognosceris V, corr. o 14 iuste V, corr. Thiel 15 abruptimus α 17 excluso . . silentio Bull. Tawr. 21 et fulti c²: effulti V 23 in negotio α: inegotio V*

(206.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Quos celsitudo uestra animi
 circa me sui beniuolentiam dignatur ostendere, facitis rem
 deo placitam et rectae conscientiae congruentem. sed non
 5 parua uobis sunt huius emolumenta propositi: maior in uos
 fructus de tali bonitate reuertitur; neque enim uacua honori-
 ficentia est, quae defertur antistiti. indubitatum siquidem est, 2
 quia honor ministri cultus est domini, et qui personam sacer-
 dotis magni habet, maiorem remunerationem ab eo, cui sacer-
 10 dos famulatur, accipiet dicente domino Iesu, qui prophetas in
 honore susceperint, suam mercedem esse reddendam. et apud
 me quidem magni est gratia uestra momenti, eo tamen
 pretiosior, quia, quicquid mihi gratiae dignanter impenditis,
 in ecclesiarum defensione monstratis. sed ut ad id, quod 3
 15 celsitudo uestra desiderat, noster sermo dirigatur, quamquam
 et clementissimus imperator et uos promittatis legationem
 esse uenturam et id cum ratione conuenerit, ut eorum, qui
 dirigendi sunt, super omnibus nos decuerit expectare praesentiam,
 tamen, quia gratum nobis est studium, quod circa religionem
 20 uos habere declarastis, non grauat praelibare dicendo non
 opus, ut stabilitatem fidei uestrae intentionis potius quam
 rationis sequaces procaci uerborum nouitate confundant. sancta 4
 trinitas pater et filius et spiritus sanctus deus unus est.
 hanc Israel iussus adorare, cuius inseparabilis et indiscreta
 25 substantia non potest diuidi, non potest sacrilega distinctione
 separari, seruata tamen proprietate sua unicuique personae.
 haec interim commenda<nda> fidei uestrae epistolaris stili 5
 terminum cogitantes congrua credimus breuitate sufficere,

10 Matth. 10, 41

206. Dat. a. 520 mense Febr. uel Mart.; respondet Iustiniani epi-
 stulae deperditae datae (simul cum epp. 181 182 183 185) die 19 Ian.
 eiusdem anni. Edd. Car. I² 554; Bar. ad a. 520, 5; Collect. Concil.;
 BTA I 446; Thiel 912. 10 <iis> qui Car. 11 suscipierint V: susci-
 piant o 17 conueneris V, corr. Car. 23 unus est deus trsp. Car.
 27 commenda V, corr. o³

plenius disserenda, cum florente imperio clementissimi principis promissam legationem et suscipere nos deo propitiante contigerit et cognitis omnibus cum adiutorio dei nostri responso reddito pro uniuersitatis informatione remittere.

(207.)

5

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Studium uestrum erga ecclesiasticam pacem et damnatos haereticæ contentionis errores ipsis rerum effectibus approbamus; cuius uos operis
 2 magna immensaque sine dubio merces expectat. hinc est quod, quicquid pro canonum firmitate et pro apostolicæ sedis reue-
 10 rentia necessarium duxerimus, magnitudini uestræ securæ peragendum protinus præsumptione mandamus, quia cum magno uos gaudio pro causis talibus sperata suscipere multi-
 15 plicia huiusmodi exempla testantur. quare omissis in longa circuituone principiis ad rem ipsam præsentis paginæ uerba
 3 conuertimus. maeret ecclesia et in magno uotiuæ unitatis exordio frui præstita non potest pro unius causæ afflictione lætitia: hanc ut nobis sollicitudinem beneficia uestra sub-
 moueant, non paruis precibus exoramus. angit nos enim et præsens dolor et futurorum occasio procurata certaminum,
 20 per quam et uenerabilium patrum regulæ neglegantur et
 4 apostolicæ sedis putatur auctoritas posse contemni. nam cum diuino clementissimique principis beneficio sed et uestro simul adnisi hi soli credantur esse pontifices et iure ecclesias continere, qui ad communionem nostram damnatis erroribus
 25 redire consentiunt. Heliae Thomati atque Nicostrato fratribus et coepiscopis nostris, qui bonum causæ etiam sub aduerso imperatore dedere principium, non solum nihil ad prouectum

1 printipis V

207. Dat. (simul cum. epp. 189 190 202 203 210 211) a. 519 die 2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I² 511; Collect. Concil.; BTA I 434; Thiel 891; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 9 hic V, corr. o 13 suscipere patrocina' p² 15 printipis V 16 meret V 17 petest V, corr. α 19 anget V, corr. o² 21 negliguntur Car. 26 helia thomate V, corr. o²

bona studia profuerunt uerum etiam collatae sibi a domino
 obtinere nequeunt officia dignitatis et extorres a commissis
 sibi gregibus subire coguntur miserias damnatorum. quapropter 5
 quaesumus et per diuinam uos misericordiam obtestamur. ut
 5 eorum causae, quae iusta est, summum patrocinium et probatae
 uiuacitatis impendatis affectum piissimi principis haerendo
 uestigiis, quatenus eos tandem suis ecclesiis et pietatis intuitu
 et iustitiae contemplatione restituat, quia in illorum contumelia
 ab inimicis asseritur optatum nostrae communionis displicuisse
 10 consortium.

(208.)

EXEMPLUM RELATIONIS DOROTHEI EPISCOPI THESSALONICENSIS.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI ET COMMUNISTRATORI HOR-
 MISDAE DOROTHEUS IN DOMINO SALUTEM. Propositi nostri et
 15 orationis est summum studium, per omnia beatissime et ter
 beate pater, et scribere frequenter ad uos sanctissimos et
 mutua mereri colloquia et nullo tempore exortem me ab
 huiusmodi laetitia esse condecet. quoniam igitur manifeste 2
 cognoui quosdam sanctas aures uestras perturbare et scio
 20 procul dubio, uos in omnibus esse perfectos et quia nihil
 sine iudicio audire possitis nec ulli penitus uestrum animum
 accommodare, et ut non amplius per taciturnitatem largiri
 tempus uidear illis, qui nihil quidem a nobis laesi sunt sed
 sine causa et superflue aduersus nos armati sunt: deo tamen 3
 25 et uestrae satisfacio sanctitati, quia pro Iohanne uiro reueren-
 tissimo episcopo, qui paulo ante a uestra uenerabili corona
 directus est, praedestinaui me periculis et mortem sustinui
 et meam pro eius scio me obiecissem animam et hoc ostenditur
 gestis et ex his, qui quamquam per meam absentiam acerrime

8 contumeliam *edit. reg.*

208. *Dat. a. 520 mense Aug. ut uidetur. Edd. Car. T^o 546; Bar. ad a. 520, 61; Collect. Concil.; Thiel 940. 12 THESSALONICENSIS V*
 18 laeticie V, *corr. cod. Angelic.* 22 accomodare V et om. a
 29 absentiam V

4 uideantur esse discussi. et quid longo sermone opus est uti,
 cum uobis omnia dominus deus noster Iesus Christus pate-
 facere et satisfacere possit? quia et, quando cognoui nos ad
 apostolicae sedis praesulatum euocari, commune gaudium
 totius mundi esse iudicaui. ab illo enim tempore hoc ipsum 5
 scribens ad uos, quantum ad me, quicquid ad honorem et
 satisfactionem uobis et apostolicae sedi pertinet, nihil prae-
 5 termisi sed nec praetermitto. paulo post autem scietis,
 peruenerabiles, annuente domino Iesu Christo, quia haec ab
 exordio mihi sunt excogitata et, quando dominus deus tempus 10
 dedit, ad effectum haec sunt perducta. omnem cum uestra
 sanctitate in Christo fraternitatem ego quoque et mei plurimum
 salutamus.

(209.)

HORMISDA DOROTHEO EPISCOPO THESSALONICENSI. Considerantes 15
 tuae fraternitatis ecclesiam ante praetereuntis mala discordiae
 olim cum sede apostolica praecipua fuisse caritate coniunctam
 te nuper pacis desuper redditae esse credebamus auctorem: sed
 quia, quos praeuenire debueras, sequi etiam remoraris, non
 leuiter pro fraternitate tua dilatae correctionis ingemiscimus 20
 2 tarditatem. scribis enim aures nostras cuiusdam sceleris
 atrocitate turbatas: utinam usque ad nos tantum tam dete-
 stabilis fama percurreret ac non toto orbe Christianis mentibus
 tam dolendum quam execrabile facinus nuntiaret, ut qui te
 innocentem nesciunt, a christianitatis simul credant tramite 25
 deuiasse! in qua enim mundi parte immauitatis huius inuidia
 non et catholicas contristat ecclesias et haeticorum prana
 3 uota laetificat? quae nos a dilectionis tuae conscientia, sicut
 litteris intimas, ostendi cupimus aliena: quid enim uotis
 nostris magis conuenit, nisi ut redire ad pacem catholicam 30

9 per uenerabiles V, corr. Thiel

209. Data (simul cum ep. 201) a. 520 die 29 Oct., per Eulogium;
 respondet epistulae 208. Edd. Car. I² 546; Bar. ad a. 520, 63;
 BTA I 445; Thiel 956. 18 redite V 28 loetificat V

uolentes episcopos a crudelitate et criminibus contingat semper
 innoxios comprobari? expectamus igitur, si non desunt fraterni-
 titati tuae ueritatis deo notae praesidia, ut et tanti sceleris
 a te repellas inuidiam et in reconciliatione fidei tandem eorum,
 5 qui reuersi sunt, sequaris exempla. Data IIII. Kal. Nouemb.
 Rusticio u. c. cons.

(210.)

HORMISDA HELIAE THOMAE ET NICOSTRATO EPISCOPIS. Quanto
 mens nostra doloris uestri participio fatigetur, superuacuum
 10 est apud probantes mutuam caritatem uerbis adstruere; sed
 ille, qui et nostrum animum et uestros labores scrutator
 praescius intuetur, maerorem nostrum uestra in gaudium
 prosperitate conuertat. uerum ne umquam pro uestro negotio 2
 sub allegatione iustissima et blanda intercessione cessemus,
 15 noueritis nos tam ad clementissimum principem quam ad
 praecellentissimam Augustam nec non ad illustres et magni-
 ficos uiros Iustinianum atque Germanum filios nostros litteras
 destinasse uestrum specialiter negotium continentes, quas uiro
 sublimi Eulogio ita tradidimus, ut in uestro primum ponat
 20 arbitrio, utrum per uos eas eligatis offerre an per ipsum
 potius perlatores tam principi porrigantur quam ceteris, quas
 designauimus supra, personis.

(211.)

HORMISDA GERMANO ILLUSTRISSIMO. Excubantibus nobis proba-
 25 bili pro ecclesiastica pace proposito et tanto fidei calore

3 nota V, correxi

210. Dat. (simul cum epp. 189 190 202 203 207 211) a. 519 die
 2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I² 513; Collect. Concil.; BTA I
 435; Thiel 888; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 9 participatio α,
 unde participatione ο² 20 arbitrio ex arbitriū corr. V elegatis V,
 corr. ο

211. Dat. ut ep. 210. Edd. Car. I² 512; Collect. Concil.; BTA I
 435; Thiel 892; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 24 illustri Thiel,
 <uiro> illustrissimo Car.

feruentibus gratiarum actio sola non sufficit, quia nec uos
 humanae laudis praerogatiua sollicitat sed diuinæ expectatio
 2 retributionis inflammat. quod igitur maxime debemus, exol-
 uimus et deum nostrum, cuius uos causis impenditis, pro
 incolomitate uestra cotidie deprecamur, rogantes, ut studium 5
 uestrum in omni pro ecclesiasticae unitatis affectu parte sic
 ferueat, ut nullus boni relinquatur locus officii, ubi non
 paternis regulis uestrae patrociniū defensionis adsistat.
 3 praecipue tamen Heliae Thomae atque Nicostrati fratrum et
 coepiscoporum nostrorum causa nos commouet, qui primi 10
 mundo necessariam secuti concordiam ecclesiarum suarum
 priuatione percussi cum uenerabilium quoque canonum contu-
 melia deprimuntur fitque illis propriae reconciliationis gloria
 causa difficilis, quasi ipsi magis pertinaci mente restiterint
 et aliis ad sedis apostolicae redeuntibus unitatem ipsi ecclesiae 15
 4 magis membra discerpserint. quod quam nobis durum sit
 quamque clementissimi temporibus imperatoris indignum,
 prudentiam uestram conuenit aestimare et tandem praestare
 remedium, quod et illorum labores et nostram grato possit
 solamine auferre maestitiam. 20

(212.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. Illustrem uirum reue-
 rentissimum episcopum grato suscepimus animo non pro honore
 tantum, qui debetur sacerdotibus, uerum etiam pro affectu
 uestrae sanctitudinis, nam quicumque tuo comprobatus iudicio 25
 fuerit, est apud nos etiam iudicatus probatissimus. de opera

6 nostrum V, corr. ρ² 10 commonet V, corr. Car. 16 quod
 quam edit. reg.: quam quod V

212. Dat. a. 519 die 17 Nou. (per Illustrem?); accepta die 22 Maii
 a. 520. Edd. Ballerini in *Appendice ad S. Leonis opera p. clxvii*;
Thiel 900. 22 iustus V epm reuerentissimum trsp. a, unde fortasse
factum est, ut fugeret editores Illustrem nomen esse proprium. distingu-
endus tamen uidetur hic Illustris ab Illustri Epiphani germano, cuius
nomen debemus uerbis ep. 225 § 3 e codice V restitutus; cf. Beiträge
35 adn. 3 26 est Baller.: es V (et apud . . iudicatur ρ²)

tamen et fauore, qui sacrosanctis inferendus est eorum ecclesiis, tunc demum oportunius statuatur, cum legati, quos nuper ad regem magnificum Transamundum destinasse noscimus, reuersi propitia diuinitate responsum nobis retulerint. uestra autem ²
⁵ beatitudo supernum nobis praesidium indefessis orationibus postulare dignetur. Data XV. Kal. Decemb. Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto <cons.> Accepta XI. Kal. Iun. Rusticio cons.

(213.)

¹⁰ EXEMPLUM SUGGESTIONIS GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS
 ET DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.

In ciuitate Aulonitana quo ordine cum dei adiutorio peruenimus et quomodo sumus suscepti ab episcopo ciuitatis ipsius et quid est actum uel qualem responsum dederunt et quia hoc ²
¹⁵ promisit, ut cum metropolitanum suum faceret libellum, in alia epistola beatitudini uestrae significauimus. nam quod ²
 in Scampina ciuitate factum est, uestris orationibus tacere non omisimus. antequam nos ingrederemur in ciuitatem ipsam, uenerabilis Troius episcopus cum suo clero uel plebe in ³
²⁰ occursum nobis egressus est, et quomodo deus in ipsa die benedictus est et quae festiuitas per ipsius pietatem est subsecuta, ad notitiam apostolatus uestri referimus. nobis ³
 praesentibus uel suo clero et nobilibus uiris ipsius ciuitatis

1 fabore V 2 statueretur V, corr. o³ 4 detulerint a 6 constantinopoli V, corr. o 8 cons. add. Baller.

213. Dat. a. 519 exeunte mense Febr. uel incunte Mart. Edd. Car. I^o 489; Bar. ad a. 519, 34; Collect. Concil.; Thiel 850. De suggestionibus 213 et 214 earumque auctore uide quae adnotauimus Beitrage p. 22 adn. 1; utraque tam inconcinno sententiarum nexu tamque agresti incultaque dicendi ratione insignis est, ut non temere mihi fecisse uidear, quod multa quae in aliorum epistulis minime tulissem contra priorum editionum morem hic non codici deprauato sed ipsi attribui auctori. 10 EPI V, corr. Bar. 11 DIAC V 14 quale o 15 metropolitano suo Car. 18 omisimus V: permisimus Bar., admissimus uel commisimus Thiel; ego etiam hanc dicendi peruersitatem auctori adtribuerim

libellum scripsit. porrigit: suscepimus et praesenti omni clero
 uel plebe in gradu a seruo uestro Petro notario sanctae ecclesiae
 4 Romanae est relectus. erat conuentus in basilica sancti Petri.
 confitemur beatitudini uestrae: tantam deuotionem, tantas
 deo laudes, tantas lacrimas, tanta gaudia difficile in alio populo 5
 uidemus. prope omnes cum cereis uiri cum mulieribus, milites
 cum crucibus in ciuitate nos susceperunt. celebratae sunt
 missae, nullius nomen obnoxium religionis est recitatum nisi
 tantum beatitudinis uestrae. noster episcopus uenerabilis
 Germanus missam celebrauit et promiserunt nec postea recitari 10
 nisi quos sedes apostolica suscepit. quanta uobis operata sunt,
 5 deus propitius in uobis conseruet. istam epistolam ante
 triginta milia de Lignido fecimus sperantes ipsa die in eadem
 ciuitate cum dei adiutorio peruenire et, quomodo ad nos peruenit,
 speramus et ipsius ciuitatis episcopum similia facere. quod 15
 6 si factum fuerit, data occasione rescribimus. Scampis nos
 positos post missas hora cenatoria Stephanus et Leontius
 uu. ss. ab imperatore missi in occursum nobis uenerunt adhuc
 nescientes nos in partibus Graeciarum positos, quia talia mandata
 fuerunt comiti Stephano data, ut ad partes Italiae transiret 20
 in occursum nostrum. (est Stephanus iste, quomodo dicitur,
 7 de parentela filii uestri magistri militum Uitaliani.) qui nobis
 nuntiauerunt Patricium senatorem proscriptum et in exilio
 missum; pro qua tamen causa. nisi quo modo ad nos peruenerit,
 non possumus dicere, quia non est de talibus rebus facile 25
 deliberare. dicitur tamen et apocrisiarios Thessalonicensis
 ecclesiae teneri. apud quos dicuntur et epistolas inuentas;
 pro qua causa, nescimus. cum ipsis et Filuminum et Deme-

1 subscripsit porrexit *Car.* praesente *Bar.* 4 tanta deuotione *V, corr. Bar.* 6 uidimus *Car.* 7 susceperunt *V, corr. a*
 10 nec o²: ne *V* potea *V, corr. a* 11 uobis *V*: nobis *a, unde <a>*
 nobis *Car.* 14 peruenit <Scampinus episcopus> . . ciuitatis <Lignidi> episcopum *Bar.* 16 rescribemus *Bar.* campis *V, corr. Car.* nobis
 positus *Bar.* 20 ad *Car.*: et *V* transirent *Bar.* 23 proscriptum p²:
 post scriptum *V* exilium ρ 26 apocrisiarius *V, corr. edit. reg.*
 28 filuminus *V, corr. o*

trium magistrianum et alias personas, quarum nomina ignoramus. ista sunt, quomodo praediximus, quae audiuimus. de causa 8 tamen ecclesiastica cum dei misericordia prospera nuntiantur. Cosmatem tamen medicum, pro qua causa in Italia uenit, 5 penitus intellegere non potuimus, nisi hoc, quia forte queritur. de quo debetis esse solliciti, ut sciatis, pro qua causa ibidem uenit.

(214.)

ITEM SUGGESTIO QUORUM SUPRA.

10 In alia epistola significamus beatitudini uestrae de Scampina ciuitate de uenerabili Troio episcopo, quo ordine libellum dedit et qualis festiuitas est celebrata in ipsa ciuitate. cum 2 dei misericordia uenimus ad Ligidum. Theodoritus episcopus uenerabilis uir ipsius ciuitatis similiter libellum dedit. qui 15 libellus in ecclesia est relectus et omnia secundum constitutionem uestram sunt facta. rogate deum, sperate ab apostolis 3 eius beatissimo Petro et Paulo. ut deus, qui initia talia donauit orationibus uestris, similiter sequantur et prospera, ut tempora coronae uestrae in correctione ecclesiarum semper 20 praedicentur. quam epistolam ad apostolatam uestrum direximus die Nonarum Martiarum.

(215.)

EXEMPLUM RELATIONIS ANDREAE EPISCOPI PRAEUALITANI.

DOMINO SEMPER MEO BEATISSIMO ET APOSTOLICA SEDE INTIMA 25 UENERATIONE PRAEFERENDO ATQUE ANGELICIS MERITIS COAEQUANDO PATRI PATRUM PAPAE HORMISDAE ANDREAS. Commendans me

4 Italiam uenerit p 5 poenitus V queritur p Car. 6 debetis o: debitis V

214. Dat. a. 519 die 7 Mart. Edd. Car. I² 490; Bar. ad a. 519, 38; Collect. Concil.; Thiel 851. 10 significauimus Bar. 11 uenerabile V, corr. o 17 sq. ut deus . . similiter sequantur] 'anacolutha oratio quasi legatur deo auctore . . sequantur uel deus . . exsequatur' Thiel

215. Data a. 519 mense Maio, per Pullionem; accepta (simul cum epp. 159—167 et 223) die 19 Iunii. Edd. Car. I² 490; Bar. ad a. 519, 64; Collect. Concil.; Thiel 855.

humilissime uestigiis uestris piissimis indico propter synodum Epiri noui, quoniam finxerunt anathematizare infra semet ipsos aliquas personas. hoc tantummodo ingenio usi sunt, ut nos in sua malitia caperent. quibus restitit diuina trinitas per uestras sanctas preces. et cum deprehensi fuissent in sua malitia, numquam potuimus archiepiscopo suorum suadere, ut
 2 ad uiam ueritatis et ad uestra praecepta flecteretur. sed modo cum aduenerunt beatissimi atque sanctissimi domni episcopi uel diacones directi a sancta corona uestra, occurrerunt illis Scampinus episcopus uir beatissimus Troius cum omni gaudio
 10 et luminaribus et porrecto libello secundum uestram praeceptionem statim recepti sunt in pace Christi et missas celebrauerunt cum ipso in Scampina ciuitate. et uidentes Lychnidenses,
 3 quod fecit Scampinus, simili modo et ipsi secuti sunt. nam dum istas litteras ordinarem, superuenit magistrianus de
 15 urbe Constantinopolitana, qui nuntiauit, quia deo propitio precibus sanctis uestris et Constantinopolitani miserunt anathema Acacio et cum pace pascha celebrauerunt. iam quid sequatur, uestra intercessio apud deum laboret, ut ad perfectum
 4 serui sedis apostolicae inueniamur. epistolas uero, quas
 20 destinauerunt ad meam humilitatem supra memorati uiri beatissimi episcopi, pietati uestrae iunctas transmisi. Accepta die quo supra.

1 humillime *Car.* 2 epyri *V* infra *V*: inter ρ , intra *Bar.* 3 uisi *V*, corr. *Car.* 6 suorum *V* ('*graece ut mea coniectura est ferebatur ταυτων hoc est „nostro“ Thiel*): om. *Bar.* 7 plecteretur *V.* corr. *Thiel* 13 scampinam ciuitatem *V*, corr. *Car.* Lychnidenses *V*, *correx*: Lignidonenses *Car.* 14 nam *V*: nunc *Bar.* 17 miserunt *V*: dixerunt *Bar.* in marg. 18 pasca *V* quod *Bar.* 22 iuncta *V*, corr. σ^2 23 quo supra (*i. e. quo ep. 167*): $q\bar{l}$ *V*

(216.)

SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Cerum est nulla esse gaudia, magnopere spiritalia, a quibus
 ex toto tribulatio possit esse <se>parata. gaudemus de unitate 2
 5 Constantinopolitanae ecclesiae, quae facta est cum sede apo-
 stolica; laetamur cotidie diuersorum episcoporum libellos
 nobis satisfactionis offerri. modicum in Ephesena ciuitate 3
 contigit scandalum, ubi contempta est et iniuriata synodus
 Chalcedonensis: est inuocato clementissimo imperatori hoc
 10 corrigere, quod et sperate cum dei adiutorio fieri. nunc, 4
 etsi post labores, etsi post intentiones plures, Antiochena
 ecclesia ordinata est: electus quidam Paulus est nomine
 presbyter Constantinopolitanae ecclesiae, quem huic honori
 aptissimum imperatoris testimonio comprobatum est. uoluerunt
 15 et temptauerunt hic eum ordinare; ego iussionis uestrae non
 immemor contradixi dicens 'iussit dominus noster beatissimus
 papa secundum antiquam consuetudinem ibi eum episcopum
 ordinari'. hoc obtinuit, quod praecepistis. orate, ut deus
 precibus apostoli Petri et ipsam ciuitatem cum pace faciat
 20 electum suscipere sacerdotem. et quia ista aguntur et in 5
 his cotidie proficit ecclesia catholica, insidiator antiquus
 excitauit monachos de Scythia, qui de domo magistri militum
 Uitaliani sunt, omnium Christianorum uotis aduersarios,
 quorum inquietudo non paruas moras generauit unitati
 25 ecclesiarum et magnopere de praedictae ecclesiae Antiochena
 ordinatione. isti monachi, inter quos est et Leontius, qui se 6
 dicit parentem esse magistri militum, Romam festinant
 sperantes aliquanta capitula a beatitudine uestra confirmari.
 est in ipsis inter cetera, ubi uolunt dicere unum de trinitate

216. *Dat. (simul cum epp. 187 et 217—218) a. 519 die 29 Iunii per Eulogium. Edd. Car. I² 521; Bar. ad a. 519, 78; Cblllect. Concil.; Thiel 868. 4 separata o²: parata V 6 loetamur V 9 inuocato clementissimo imperatori V: inuocatus clementissimus imperator Car. 10 sperate V: sperat o² 24 unitate V, corr. o²*

crucifixum, quod est nec in sanctis synodis dictum nec in
 epistolis sancti papae Leonis nec in consuetudine ecclesiastica.
 quod si permittitur fieri, mihi uidetur dissensiones aut scandala
 7 non mediocria nasci inter ecclesias. istud Anastasius imperator
 magnopere catholicis imponere festinauit, istud et Eutychetis 5
 discipuli in synodo Calcedonensi proposuerunt, quia quotiens-
 cumque patres de dei filio domino nostro Iesu Christo
 disputauerunt, filium dei uerbum consubstantiali patri,
 homousion patri dixerunt. iste autem sermo ideo numquam est
 in synodis a patribus introductus, quia procul dubio catholicae 10
 8 fidei minime poterat conuenire. cuius sermonis si subtiliter
 attendatur intentio, ad quantas haereses pateat et quae mala
 per eum possint disputationibus ecclesiasticis introduci,
 quoniam longum est, praesentes insinuare poterimus. unde
 sanum mihi uidetur et utile et ad pacem ecclesiarum 15
 conueniens nihil aliud responsum dare nisi 'sufficit sanctum
 Calcedonense concilium, in quo et aliae synodi continentur;
 sufficiunt epistolae papae Leonis, quas synodus confirmauit:
 nouitatem in ecclesiam introducere nec uolumus nec debemus'.
 9 est in propositione eorum callida et hoc dicere 'nos synodum 20
 Calcedonensem suscepimus; hoc speramus, ut iubeatis nobis
 eam exponere. quia non sufficit sic, quomodo est exposita,
 contra haeresim Nestorianam'. non, quasi non intellegentes,
 nisi conantes per subtilitatem ad hoc nos adducere, ut
 disputetur de synodo Calcedonensi. quod si factum fuerit, 25
 dubia et infirma ostenditur et haereticorum omnium patuit
 10 errori. inter alia si post synodum Calcedonensem, si post
 epistolas papae Leonis, si post libellos, quos dederunt et
 dant episcopi et per ipsos satisfecerunt sedi apostolicae,
 iterum aliquid nouum addatur, sic mihi uidetur, quia quicquid 30
 factum est destruitur. Data III. Kal. Iul. Constantinopoli.

5 acatholicis *V*, corr. *Car.*: a catholicis o 9 omousion *V* numq̄ *V*
 10 introductum *V*, corr. *Car.* 14 'per' praesentes *Car. Bar.* insinuare *V*
 poterimus *V*: praeterimus *Bar.* 29 satisfecer̄ *V* 31 Iul. scripsi ex
 coniectura Thielii ab ipso celerius abiecta (cf. *Beiträge* 24 sqq.; *Loofs*
in Harnackii 'Texte und Untersuchungen . .' III 1/2 p. 232): Iul̄ *V*

(217.)

ITEM SUGGESTIO GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS ET
DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.

Cum dei misericordia quo ordine et qua cautela communi-
5 caimus in ecclesia Constantinopolitana, iam in aliis litteris
per seruum uestrum Pullionem directis uestra beatitudo
cognouit et similiter in aliis litteris non semel sed secundo,
qualia aemuli religionis homines temptant, significare curauimus,
ut nihil sit aut actum aut cogitatum fieri, quod lateat beati-
10 tudinem uestram: stat nobiscum cum dei adiutorio, quidquid
in Constantinopolitana ecclesia est ordinatum; non titubant
gaudia spiritalia, quae celebrauerunt et celebrant catholici.
causa Antiochenae ecclesiae ordinationis non nobis solos 2
labores fecit sed grandes tribulationes, quia homines festinantes
15 impedimentum facere generali unitati diuersis modis diuersa
impedimenta fecerunt. nostra erat propositio de his, qui se 3
suspenderant de anathemate, in praedicta ecclesia ordinare
sacerdotem: non posuerunt ante oculos suos futurum iudicium
palam dicentes 'omnes, qui sedi apostolicae communicabant,
20 Nestoriani sunt' et magis illis non debere credere, qui modo
uidentur ad communionem sedis apostolicae reuocati. post 4
multas afflictiones et paene in tres menses a partibus protracta
certamina piissimus imperator sua auctoritate Paulum nomine
presbyterum de ecclesia Constantinopolitana elegit episcopum
25 fieri in ecclesia Antiochena, dicens inter alia et hoc testimo-
nium de ipso, quia duobus annis in Antiochia positus non
mediocriter resistebat Seuero haeretico. similia et omnes
catholici consonabant. omnia tamen ista de persona praedicti
imperator se promisit ad uestram beatitudinem relaturum.
30 harum tamen tribulationum prouisoires et socii et unitatis 5
ecclesiarum impedimenta monachi de Scythia fuerunt: qui

217. *Dat. ut ep. 216. Edd. Car. P^o 522; Bar. ad a. 519, 85; Collect. Concil.; Thiel 871. 2 EPI V, corr. α 3 DIAC V 9 cogitandum fieri α, cogitatum faciendum Bar. 13 antiocēne V solus laboris V, corr. α²: solum labores ρ 20 credi mauult Thiel 25 antiocena V 31 scythia V*

postea<quam> hic defecerunt adsignati ab omnibus nihil
 pacificum cogitare, ad beatitudinem uestram cucurrerunt
 sperantes subripere et per litteras uestrae sedis suas intentiones
 6 confirmare. isti de sua prouincia episcopos accusant, inter
 quos est Paternus Tomitanae ciuitatis antistes. petitiones 5
 obtulerunt et coacti piissimi principis et domni Uitaliani
 magistri militum iussione frequenter ad audientiam causae
 conuenimus, non quasi uolentes in his negotiis nos occupare,
 quia nobis sunt ante oculos beatitudinis uestrae praecepta,
 quibus praecepistis, ut causae tantum, ubi ueneramus, intenti 10
 nullis aliis negotiis misceremur, sed sperantes posse intenti-
 7 ones eorum pacari ad hoc descendimus. et quia nobis diu
 laborantibus et illis nullam suscipientibus rationem nihil
 proficiebat, in quo tendebamus, clementissimus imperator in
 conuentu publico, ubi et nos interesse iussit, Paternum 15
 praedictum episcopum et magnificum uirum Uitalianum reduxit
 ad gratiam; accusatores quoque eius suo praecepit episcopo
 supplicare. monachi uero cum similiter ad concordiam quaere-
 rentur, fuga lapsi maluerunt de ciuitate disce<de>re quam ad
 8 concordiam peruenire. magnopere praedicti monachi ad 20
 Italiam uenientes aliquanta capitula proponere habent, inter
 quae et 'unum de trinitate crucifixum' continetur, sperantes
 ita confirmari ex auctoritate beatitudinis uestrae. sicut et in
 aliis litteris significauimus, et modo hoc dicimus, ut nulla
 nouitas a sede apostolica scribatur, quia et nos ante impera- 25
 9 torem et ante senatum hoc indicauimus dicentes: 'extra
 synodos quattuor, extra epistolas papae Leonis nec dicimus
 nec admittimus; quicquid non continetur in praedictis synodis
 aut quod non est scriptum a papa Leone, non suscipimus,
 quia si uoluerit domnus noster qualemuis nouitatem scribere, 30
 peius erit istud initium quam illud, quod factum est per

1 quam *addidi* hinc discesserunt *Bar.* 3 subreperere ρ 5 tho-
 mitane *V* 10 ubi *V*: cui *Bar.* 12 paccari *V* 15 interesse
 iussit *scripsi*: interiussit esse *V*, interfuimus *Car.* 19 discere *V*, *corr.* o
 25 *imp* *V* 27 *iii* *V* 31 initium *V*: uitium *Bar.*

Eutychetem. sufficere debet ecclesiae, quod per LX annos ab Eutychete usque modo sustinuit'. nobis quod uisum est, 10 scripsimus; in uestra potestate est deliberare, quod uobis deus imperauerit, quoniam hoc illi nituntur asserere eo modo sibi satisfacere cupientes, ut ita profiteamur et dicamus unum de trinitate passum esse, quod nec patres nec synodi dixerunt. ista ideo per singula exposuimus, ne illorum 11 subtilitas gloriatur in nostra simplicitate: propter istas nouas suas intentiones Uitaliano magnifico uiro subripuerunt et 12 talia uindicare et pro talibus rebus contra nos, quaecumque potuit, impedimenta afferre, cuius immutationem omnis nobiscum deflet ecclesia. quapropter rogamus, ut consueta cautela et 12 qua solet dominus noster uigilantia cogitetis, et quomodo suscipiendi sint, qui a nobis taliter recesserunt et a nostra 15 fuerunt communionem seiuncti, et quid eis respondeatur uel quomodo eorum capitula repellantur, quia eos omnes Constantinopolitana catholica exhorret ecclesia. Data III. Kal. Iulias Constantinopoli.

(218.)

20 ITEM SUGGESTIO QUORUM SUPRA.

Filius uester magnificus uir Iustinianus res conuenientes fidei suae faciens basilicam sanctorum apostolorum, in qua desiderat et beati Laurentii martyris reliquias esse, constituit: sperat per paruitatem nostram, ut praedictorum sanctorum 25 reliquias celeriter concedatis. habuit quidem petitio praedicti 2 uiri secundum morem Graecorum et nos e contra consuetudinem sedis apostolicae exposuimus. accepit rationem. et quia talis feruor est fidei eius, qui mereatur quicquid de apostolica sede depoposcerit, et tale est, quod sperat, unde

1 euthichetem V 2 eutichete V 4 impauerit V, corr. a 9 sub-
reperunt *edit. reg.* 14 suspendi a, unde suspendendi o² 16 fort.
omnis 18 Constantinopolim V

218. *Dat. ut ep. 216. Edd. Car. I² 524; Bar. ad a. 519, 93; Collect. Concil.; Thiel 873.* 28 meretur V, correxi 29 ude ex
are corr. V

postea<quam> hic defecerunt adsignati ab omnibus nihil
 pacificum cogitare, ad beatitudinem uestram cucurrerunt
 sperantes subripere et per litteras uestrae sedis suas intentiones
 6 confirmare. isti de sua prouincia episcopos accusant, inter
 quos est Paternus Tomitanae ciuitatis antistes. petitiones 5
 obtulerunt et coacti piissimi principis et domni Uitaliani
 magistri militum iussione frequenter ad audientiam causae
 conuenimus, non quasi uolentes in his negotiis nos occupare,
 quia nobis sunt ante oculos beatitudinis uestrae praecepta,
 quibus praecepistis, ut causae tantum, ubi ueneramus, intenti 10
 nullis aliis negotiis misceremur, sed sperantes posse intenti-
 7 ones eorum pacari ad hoc descendimus. et quia nobis diu
 laborantibus et illis nullam suscipientibus rationem nihil
 proficiebat, in quo tendebamus, clementissimus imperator in
 conuentu publico, ubi et nos interesse iussit, Paternum 15
 praedictum episcopum et magnificum uirum Uitalianum reduxit
 ad gratiam; accusatores quoque eius suo praecepit episcopo
 supplicare. monachi uero cum similiter ad concordiam quaere-
 rentur, fuga lapsi maluerunt de ciuitate disce<de>re quam ad
 8 concordiam peruenire. magnopere praedicti monachi ad 20
 Italiam uenientes aliquanta capitula proponere habent, inter
 quae et 'unum de trinitate crucifixum' continetur, sperantes
 ita confirmari ex auctoritate beatitudinis uestrae. sicut et in
 aliis litteris significauimus, et modo hoc dicimus, ut nulla
 nouitas a sede apostolica scribatur, quia et nos ante impera- 25
 9 torem et ante senatum hoc indicauimus dicentes: 'extra
 synodos quattuor, extra epistolas papae Leonis nec dicimus
 nec admittimus; quicquid non continetur in praedictis synodis
 aut quod non est scriptum a papa Leone, non suscipimus,
 quia si uoluerit dominus noster qualemuis nouitatem scribere, 30
 peius erit istud initium quam illud, quod factum est per

1 quam *addidi* hinc discesserunt *Bar.* 3 subrepere *p* 5 tho-
 mitane *V* 10 ubi *V*: cui *Bar.* 12 paccari *V* 15 interesse
 iussit *scripsi*: interiusse esse *V*, interfuimus *Car.* 19 discere *V*, *corr.* o
 25 imp *V* 27 ^{or} *iii* *V* 31 initium *V*: uitium *Bar.*

Eutychetem. sufficere debet ecclesiae, quod per LX annos ab Eutychete usque modo sustinuit'. nobis quod uisum est, 10 scripsimus; in uestra potestate est deliberare, quod uobis deus imperauerit, quoniam hoc illi nituntur asserere eo modo
 5 sibi satisfacere cupientes, ut ita profiteamur et dicamus unum de trinitate passum esse, quod nec patres nec synodi dixerunt. ista ideo per singula exposuimus, ne illorum 11 subtilitas gloriatur in nostra simplicitate: propter istas nouas suas intentiones Uitaliano magnifico uiro subripuerunt et
 10 talia uindicare et pro talibus rebus contra nos, quaecumque potuit, impedimenta afferre, cuius immutationem omnis nobiscum deflet ecclesia. quapropter rogamus, ut consueta cautela et 12 qua solet dominus noster uigilantia cogitetis, et quomodo suscipiendi sint, qui a nobis taliter recesserunt et a nostra
 15 fuerunt communione seiuncti, et quid eis respondeatur uel quomodo eorum capitula repellantur, quia eos omnes Constantinopolitana catholica exhorret ecclesia. Data III. Kal. Iulias Constantinopoli.

(218.)

20

ITEM SUGGESTIO QUORUM SUPRA.

Filius uester magnificus uir Iustinianus res conuenientes fidei suae faciens basilicam sanctorum apostolorum, in qua desiderat et beati Laurentii martyris reliquias esse, constituit: sperat per paruitatem nostram, ut praedictorum sanctorum
 25 reliquias celeriter concedatis. habuit quidem petitio praedicti uiri secundum morem Graecorum et nos e contra consuetudinem sedis apostolicae exposuimus. accepit rationem. et quia talis feruor est fidei eius, qui mereatur quicquid de apostolica sede depoposcerit, et tale est, quod sperat, unde

1 euthichetem V 2 eutichete V 4 impauerit V, corr. α 9 subreperunt *edit. reg.* 14 suspendi α, unde suspendendi ο² 16 fort. omnis 18 Constantinopolim V

218. *Dat. ut ep. 216. Edd. Car. I^o 524; Bar. ad a. 519, 93; Collect. Concil.; Thiel 873.* 28 meretur V, correxi 29 ude ex ure corr. V

et salus animae et fidei affectus accrescat, talibus desideriiis
 3 postulata competit non negare. unde si et beatitudini uestrae
 uidetur, sanctuaria beatorum Petri et Pauli secundum morem
 ei largiri praecipite, et, si fieri potest ad secundam cataractam
 ipsa sanctuaria deponere, uestrum est deliberare. petit et de
 catenis sanctorum apostolorum, si possibile est, et de craticula
 4 beati Laurentii martyris. ista sunt desideria praedicti uiri,
 in haec fides ipsius est incitata. propter hoc in urbem uestram
 uirum spectabilem Eulogium magistrianum direxit, hoc sibi
 satisfacere iudicans, si de ipso fonte. de quo per omnem
 terram sanctuaria apostolorum sunt data, inde et ipse reliquias
 suscipere mereatur. et bene facitis causam ecclesiasticam,
 magnopere in contestatione dei, tali homini commendare,
 cuius sinceritas et integritas circa religionem catholicam nota
 5 est omnibus hominibus. hinc uoluerunt capsellas argenteas 15
 facere et dirigere, sed postea cogitauerunt, ut hoc quoque a
 uestra sede pro benedictione suscipiat. singulas tamen capsellas
 per singulorum apostolorum reliquias fieri debere suggerimus.
 Data III. Kal. Iul. Constantinopoli.

(219.)

20

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS FELICI ET DIOSCORO
 DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. Opinionum diuersitas diu
 nos facit de prosperitate uestra uel de susceptae actionis
 qualitate sollicitos, praecipue cum nihil certum tam diuturno
 tempore uestrae dilectionis potuissemus rescriptione cognoscere. 25
 nos tamen reperta latoris occasione haec ipsa significare
 maluimus. quapropter salutantes, cum dei omnipotentis auxilio
 incolomes nos esse cognoscite, quod et de uobis audire
 2 desideramus. sed ut de omnibus, quae gesta sunt, nostram

6 graticula V, corr. a 9 hoc a: in V compendium ita pictum est,
 ut utrum hoc an haec sit difficile distinguas 18 deberi V, corr.
 cod. Angelic.

219. Dat. a. 519 die 25 Apr. Edd. Car. I² 499; Collect. Concil.;
 BTA I 421; Thiel 866; commemorat Bar. ad a. 519, 71. 21 OR-
 MISDA V 22 DLAC V 25 rescriptiones V, corr. o²

plenius possitis instruere notionem, a quibus personis uel in quibus locis bene, sicut credimus, suscepti fueritis uel ubi aut sub qua festiuitate resurrectionis dominicae caritas uestra tenuerit diem et quid deinceps egeritis, per omnia rescriptis
 5 currentibus declarate, quatenus cogitationem nostram de uestra et actuum prosperitate releuare possitis et, si quid instructioni, quam suscepistis, causae defuerit, subiungere cum dei nostri solatio ualeamus. Data VII. Kal. Maias Eutharico cons.

(220.)

10 **HORMISDA** QUIBUS SUPRA. Animus noster diuturna redditur expectatione sollicitus; praecipue ad tantum principem destinati sub celeritate nos certiores debuissetis efficere. nam ante diem ascensionis dominicae litteras uestras credebamus nos posse suscipere. idcirco tam uestrae sospitatis indicia quam
 15 profectum causae, quam peragendam cum dei nostri iuuamine suscepistis, desiderantes agnoscere Paulinum ecclesiae Romanae defensorem cum scriptis praesentibus destinare curauimus, tam principi litteras quam singulis, quibus oportuit, dirigentes. quapropter deum nostrum congruis precibus oramus, ut ipse
 20 salutem uestram sua propitiatione custodiat et causae qualem desideramus concedere dignetur effectum, quia nihil maius inter titulos imperatoris optimi adscribitur, quam si eum ecclesiae gratia praesens et futura praedicare mereatur pacis auctorem. Data III. Kal. Maias Eutharico cons.

(221.)

25 **HORMISDA** LEGATIS NOSTRIS QUIBUS SUPRA. Necessae est, ut uel de iniunctae actionis statu uel de uestrae dilectionis

5 nostram *Const.*: uestram V 6 instructioni V, corr. a

220. *Dat. a. 519 die 29 Apr., per Paulinum. Edd. Car. I² 500; Bar. ad a. 519, 71; BTA I 422; Collect. Concil.; Thiel 867.* 10 **HORMISDA** V 16 desiderantes *scripsi*: designant V, desideramus o² 23 ecclesiae gratia *scripsi*: ecclestice gre (= gratie) V, ecclesia graeca o²

221. *Dat. a. 519 die 29 Apr. per Stephanum negotiatorem. Edd. Car. I² 500; Collect. Concil.; BTA I 422; Thiel 868; obiter commemorat Bar. ad a. 519, 70.*

cogitemus absentia, et pro his rebus sollicitudo nostra non
 2 patitur scribendi quaslibet occasiones omittere. antehac per
 magistrianum, qui in patricii Symmachi remeavit obsequium,
 litteras karitati uestrae direximus, hortantes, ut nos de uni-
 uersis, quae in causa ecclesiastica gesta sunt uel geruntur, 5
 non omitteretis instruere: quod et facere pro nostrae cogitati-
 onis releuatione debebitis. nostri enim uoti est, ut labori
 uestro deus omnipotens desideratum concedere dignetur
 3 effectum. Stephanum negotiatorem, per quem uobis nostra
 contradentur alloquia, in quo ratio poposcerit, competentibus 10
 solatiis adiuuate, quia hunc semper nostrum fuisse recolitis.
 Data eodem die.

(222.)

ITEM SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Erat optabile et uoto nostro conueniens consonantia praeteri- 15
 tis nuntiare, scilicet pontificem Constantinopolitanae ecclesiae
 Iohannem esse superstitem et confessionem libello editam.
 cuius merita non est dubium deo placere, qui inter catholicos
 et communicatores sedis apostolicae meruit ad aliam ex hac
 2 uita discedere. in cuius locum Epiphanius quidam presbyter 20
 quondam syncellus eius accessit. cuius initia bona uidentur,
 nam rationabilia loquitur et promittit patrum se regulas
 seruaturum pacem unitatemque ordinatam non dissipare sed
 3 magis augere. ista sunt quae promittit; quid tamen opere
 possit implere, adhuc ignoramus; has siquidem litteras 25
 quartum post ordinationem eius diem reperta occasione
 transmisimus necdum cum eo communicauimus, non quasi
 4 resistentes sed quia adhuc ab eo non sumus inuitati. superest

1 nra ex ura corr. V 4 ortantes V 6 obmitteretis V 12 eodem
 die] scil. quo ep. 220

222. Dat. a. 520 incunte fere mense Martio; acc. die 7 Apr. Edd.
 Car. I² 531; Bar. ad a. 520, 7; Collect. Concil.; Thiel 911. 14 DIAC V
 21 sincellus V successit Car. 26 quarta . . eiusdem reperta p,
 quarta . . eiusdem die reperta Car.

ut beatitudinis uestrae insistat oratio, quatenus diuinae gratiae adiutorio talis erumpat, per quem de perfecta possimus unitate gaudere. Accepta VII. Idus Apriles Rusticio cons.

(223.)

5 ITEM SUGGESTIO GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS ET
DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.

Non miramur apostolatus uestri precibus cuncta nobis prospera successisse, scientes, quod amplius nostro ministerio uestra pro nobis elaboret oratio. ita enim totus se ecclesiastici
10 negotii tulit euentus, ut dubitari non possit beati Petri per singula prouenisse miraculum: primum, quod tantum in ipsis, qui dignitate funguntur, inuenimus religionis ardorem, ut Uitalianus, Pompeius et Iustinianus nobis occurrerent in decem milibus et de aduentu nostro cum uestra gratiarum
15 actione gloriari non arbitrarentur indignum; deinde, quod tanta fuit etiam in plebe deuotio, ut pars maxima populorum cum cereis simul et laudibus uestris nostrum praestolaretur aduentum. sub hac itaque celebritate secunda feria hebdomadae 2 maioris Constantinopolim sospites hilaresque peruenimus posteroque die piissimo principi praesentati tanto eius releuati sumus affectu, ut, si alia minime praecederent, sola nobis ad solatium piissimi principis gratia suffecisset. sed orationibus 3 uestris maiora secuta sunt; nam eo die sub senatus cuncti praesentia episcopi quoque quattuor affuerunt, quos Iohannes
25 Constantinopolitanus antistes pro partis suae defensione transmiserat: quibus libellum apostolicae sedis ostendimus omniaque in eo recte canonica esse probauimus. postremo quinta feria, 4 hoc <est> cena domini, ad palatium in generali conuentu

1 quatinus V 3 ids aprilis V

223. Data (simul cum epp. 159—165 et 167) a. 519 die 22 Apr. per Pullionem; accepta die 19 Iunii. Edd. Car. P^o 492; Collect. Concl.; Thiel 856. 5 EPI V, corr. a 6 DIAC V 18 ebdomade V 22 suffecisset V, corr. a 26 omnia que V 27 recta canonica <que> Car. 28 est add. p, <est in> Car.

uenit episcopus et perlecto libello consentiens cum summa deuotione subscripsit. quis explicet, quanta illic principis pariter ac senatus laetitia fuerit, quas ibi lacrimas gaudia pepererint, quas uoces uel in laudem principis uel in sedis uestrae totius coetus et cleri fauor emisit? explicari haec 5 relatione non possunt sed considerationi uestrae portitorique 5 relinquimus, quod eloqui non ualemus. a palatio in ecclesia summa cum celebritate peruenimus, ut fidei animorumque concordiam communionis quoque roboraret. credi uix potest, quis fletus laetantium, quae immensitas fuerit exundatioque 10 populorum: ipsa suam laetitiam turba mirabatur nec dubitari poterat manum affuisse caelestem, quae talem mundo contulit 6 unitatem. Acacii praeuicatoris anathematizati nomen de diptychis ecclesiasticis sed et ceterorum episcoporum, qui eum in communionem secuti sunt, sub nostro conspectu signi- 15 ficamus erasa; Anastasii quoque ac Zenonis nomina similiter ab altaris recitatione summota. pax est orationibus uestris Christianorum mentibus reddita; una totius est ecclesiae anima, una laetitia; solus luget humani generis inimicus 7 uestrae precibus expugnatione collisus. orate, ut Antiochenam 20 quoque similis felicitas inlustret ecclesiam, de cuius antistite adhuc tractatus nutare conspicitur, quoniam inter diuersa uota populorum de personae electione non constat. credimus tamen, quod precibus beatitudinis uestrae de ipsa quoque uelociter ordinatio digna proueniat, ut coepta pax temporibus uestris 25 per omnem mundum pariter dirigatur et cunctis partibus in apostolicam communionem fidemque conuenientibus perfecta. sicut pridem fuerat, omnibus membris capiti suo connectatur ecclesia.   Accepta **

5 clerici *V*, corr. *cod. Angelic.*   fabor *V*   6 considerationi *ex* consideratione *V*   7 ecclesiam *p*, sed *cf. p. 683, 28* in generali conuentu
9 communionis <solemnis> quoque <celebritas> roboraret *interpolauit Car.*
11 sua leticia *V*, corr. *p*   14 diptychus *V*   16 erasa *scripsi*: erasos *V*
tenonis *V*, corr. *o*²   18 est *Thiel*: et *V*   21 ecclesia *V*, corr. *a*
27 perfecte *Car.*   29 *fort.* accepta die quo supra. *i. e. die 19 Iun.*
anni 519

(224.)

ITEM SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Per Eulogium u. c. litteras beatitudinis uestrae suscepimus, in quibus significastis intentionem monachorum Scythicorum et
 5 quomodo uisum fuerat apostolatui uestro episcopo Constantino-
 politano causam delegare, ut ipse inter eos et qui ab eis
 impetuntur audiret. mihi quidem non displicuerat, quia ubi
 conscientia cum dei adiutorio nulla formidine terretur, a nullo
 debet declinare, immo magis festinare, ut per examen quod
 10 uerum est omnibus manifestetur. significastis mihi ab illis 2
 contestationem datam, ut non mihi haeretici iungerentur. quos
 dicunt haeticos, ego ignoro, nisi illos forte, qui synodum
 Calcedonensem suscipiunt, quos ego catholicos dico. Uictor
 diaconus dicitur: quidam cum isto, antequam nos Constantino- 3
 15 polim ingrederemur, habuerunt intentionem de uno de trinitate
 crucifixo et de Christo composito et de aliis capitulis. nobis
 hic positis obtulerunt contra ipsum libellum tam nobis quam
 episcopo Constantinopolitano: conuenimus in domum episcopi
 ut, inter eos intentio quae uertebatur, agnosceremus. praedictus 4
 20 episcopus synodum Calcedonensem protulit; legit ante omnes
 omnia, quae sunt in eodem concilio constituta, dicens 'praeter
 ista nihil mihi aliud dicatur: qui sequitur ista, potest inter
 catholicos esse'. praedictus Uictor respondit 'suscipio similiter
 et epistolas papae Leonis et sancti Cyrilli epistolas synodales,
 25 quae sunt in Calcedonensi concilio allegatae, et manu mea
 subscribo et sacramentis confirmo ista me suscipere et praeter
 ista nihil aliud praedicare, et si inuentus fuero aliquando

224. Dat. (simul cum ep. 188) a. 519 die 15 Oct., per Eulogium; accepta die 17 Nou. Edd. Car. I² 527; Bar. ad a. 519, 122; Collect. Concil.; Thiel 894. 4 scythiarum V, correxi: Scytharum ρ 5 fuerit Car. 6 causa V, corr. o 7 audirer perperam Thiel 8 terretur V, corr. Thiel 10 manifestatur V, corr. ρ 17 hinc V, corr. Bar. 19 intentionem Car. 24 cisilli V, corr. o² 27 inuentur V, corr. o

extra ista aliud praedicans, nullam circa me peto misericordiam'.
 Scythae e contra inchoauerunt dicere 'addatur et unus de
 trinitate!' nos e contra diximus 'quod non est in quattuor
 conciliis definitum nec in epistolis beati papae Leonis, nos
 5 nec dicere possumus nec addere'. displicuit hoc dictum. 5
 Uictor tamen utrum sinceri animo haec diceret an doloso,
 quis nosse potest, nisi qui corda cognoscit? uerba ista nos
 6 audiuimus: dei est animum iudicare. postea sine nobis
 magnificus uir Uitalianus magister militum inter se et
 episcopum Constantinopolitanum uocauerunt praedictum Uic- 10
 torem; locuti sunt cum eo: quid defnierunt inter se, nescimus.
 7 postea nec Uictor ad nos uenit nec est causa dicta. isti
 tamen Scythae sciat beatitudo uestra quia omnes accipientes
 synodum Calcedonensem Nestorianos dicunt dicentes 'non
 sufficit synodus contra Nestorium' et sic debere synodum 15
 suscipere, quomodo ipsi exposuerint. qui homines quales sunt
 aut quales intentiones habent et quid uolunt in fide catholica
 introducere, cum dei adiutorio manifestatum est omnibus
 catholicis nec indiget causa meo labore, quam deus pro sua
 8 misericordia produxit ad lucem. ego, quod a patribus didici, 20
 quod semper ecclesia catholica seruauit, non tacui, non
 abscondi. unus est deus, de quo Moyses loquitur dicens:
 audi. Israel, dominus deus tuus deus unus est, et
 in alio loco ait: dominus solus ducebat eos. unius
 substantiae credimus trinitatem, quomodo praedixi, unam 25
 deitatem, tres personas, quia nec plures deos dicimus credentes
 unum deum esse, id est patrem et filium et spiritum sanctum,
 nec tres personas negamus, ne Sabellii dogma uideamur sequi.
 9 uerum est personam filii, id est uerbi dei, consubstantialiam
 patri: ipsa caro facta est, ipsa in utero Mariae habitauit, 30

23 Deuteron. 6, 4   24 ibid. 32, 12

2 scyte V   6 sincero o²   7 cognoscet V, corr. p   11 defnierint
 Car.   12 ista V, corr. o²   24 docebat V, corr. Thiel   28 uide-
 amus V, corr. cod. Angelic.

ipsa naturam humanam suscepit sine peccato, unde filius dei
 homo factus natus est de uirgine Maria. propter quod eam 9
 dei genitricem dicimus et credimus, quia unitas diuinitatis
 et humanitatis, quae fieri coepta est ex quo Mariae angelus
 5 Gabrihel annuntiauit dicens: aue Maria gratia plena,
 spiritus sanctus superueniet in te uel cetera, non
 tantum in utero non est diuisa sed nec in partu nec in
 nutrimentis nec in passione nec in sepulchro nec in resurrecti-
 one nec in caelo separata est, quia unus est filius dei dominus
 10 noster Iesus Christus, non in personis diuisus, non in naturis
 separatus neque in potentia diuersus. idem est namque et 10
 sustinens passionem, quia omnes haereses aut diuidens
 quomodo Nestorius aut negans quomodo Eutyches aut minus
 incarnationem credens quomodo Apollinarius aut fantasmam
 15 introducens quomodo Manes a fide catholica sunt incisae:
 homines operarii iniquitatis et hostes doctrinae apostolorum,
 ista didici, ista audiui a maioribus nostris et, si forte citra
 ista quid debeamus sequi ignoro, exponente beatitudine uestra
 necesse est me sequi. Maxentius tamen quod sub abbatis 11
 20 uocabulo dixit se congregationem habere, si interrogetur aut
 cum quibus monachis uixit aut in quo monasterio aut sub
 quo abbate monachus factus est, dicere non potest. similiter
 et si de Achille dicere uoluero, rem facio superuacuum; cui
 hoc sufficit: semper latere propter conscientiam suam ab
 25 omnibus catholicis damnatam. Data Id. Octobr. Eutharico
 cons. Accepta XV. Kal. Decembr. cons. ss.

5 Luc. 1, 28   6 Luc. 1, 35

1 un̄ (= unde) V: unus α, ipse Car.   5 gabriel^h V   12 hes (= hereses) V: homines o   13 eutiches V   14 Apollinarius o   fantasia V, corr. Car.   15 a fide o²: a fides a fide V   Thielius totum locum 11 sqq. sic putat interpolandum: idem est namque <et creans mundum> et sustinens passionem. ideo omnes hominem aut diuidentes . . negantes . . credentes . . introducetes . . sunt excisi, omnes operarii etc.   17 moioribus nls V   citra V: extra α   18 quod V, corr. o   19 quod V: qui o²   24 hoc V: hoē α, unde homini o²   25 idus octb. V

(225.)

ITEM SUGGESTIO GERMANI EPISCOPI FELICIS ET DIOSCORI DIACONORUM
ET BLANDI PRESBYTERI.

Magna est dei misericordia et inaestimabilia eius iudicia, qui nihil occultum dimittit, ut probetur uniuscuiusque conscientia. Dorotheus Thessalonicensis non nouus apparuit nec ad praesens factum se demonstraui quem olim uera praedicabat opinio. iste semper in malis suis desideriis inuolutus data occasione exercuit quod contra fidem catholicam semper parturibat scelus. in aliis litteris significauimus beatitudini uestrae, quo ordine transeuntes Thessalonicam libellos non potuimus suscipere; erat tamen constitutum post ordinationem sanctae ecclesiae Constantinopolitanae unum ex nobis ad ipsum dirigere, quia hoc spera<ra>t praedictus, ut unqs ex nobis post libellos susceptos cum ipso missas teneret, quasi testimonio habens in generalitate se ad unitatem sedis apostolicae esse coniunctum. etsi tardo, factum est tamen, ut uenerabilem Iohannem episcopum ad ipsum dirigeremus; directus est cum ipso ex communi electione Epiphanius presbyter germanus uenerabilis Illustris episcopi; erat cum ipsis et Licinius comes scholae ex ordinatione clementissimi imperatoris. qui Licinius tamen cum prius pro alia causa Thessalonicam esset directus, congregata synodo de paroecia ecclesiae Thessalonicensis ibi est inuentus <ex>spectans secundum promissionem unum ex nobis. uoluerunt ipso praesente libellos facere et subscribere. quod factum est: signauit ipsos libellos praedictus uir, ueniens Constantinopolim factum nuntiauit; dicebatur

225. *Dat. a. 519 medio uel exeunte mense Octobr. (per Paulinum?); accepta die 28 Nou. Edd. Car. P^o 514; Bar. ad a. 519, 128; Collect. Concil.; Thiel 898. 2 DIAC V 7 factum se V: factum sed a, unde factus sed o, factus sed <se> Car. 9 exseruit Thiel 10 parturiebat o 11 thessalonica V, correxi 13 ad o² (cf. 18): id V 14 sperat V, correxi: sperabat Car. unum V, corr. Car. 17 tarde o² 19 presbyter. Germanus uenerabilis <et> Illustris (illustris Bar.) episcopus erat interpolauit Car., cf. Beitr. 35 adn. 3 22 thessalonica V, corr. o² 24 spectans V, corr. cod. Anglic. 27 <et> ueniens Car.*

nobis ab apocrisario Dorothei 'iubete dirigere, qui libellos
 suscipiat'. deliberatum est, sicut praediximus, uenerabilem
 Iohannem episcopum ambulare et, ut haberet testimonium
 subscriptionis illorum, rogauimus piissimum imperatorem, ut
 5 et comes Licinius ambularet cum eo. quod et factum est. et 5
 quia peruenerunt in ciuitatem, nuntiata est Dorotheo per
 comitem Licinium praesentia nostrorum. qui direxit Aristidem
 presbyterum cum aliis duobus episcopis, quos solus sciebat
 aduersarios esse negotii, ut nostros uideret. cum quibus
 10 uoluerunt facere in primis certamina de libellis dicentes 'sunt
 capitula, quae debeant emendari'. dixerunt nostri non esse in
 potestate ipsorum hoc facere: 'si uultis facere, deo gratias;
 si non uultis facere, uenimus, salutauimus uos, perambulamus'.
 discesserunt post ista uerba. ad aliam diem conuenerunt 6
 15 iterum ista loquentes et, antequam propositionem uerborum
 fecissent, ubi non est intentio generata, non iniuria secuta
 est, subito populus insanus irruit super ipsum et duos pueros
 occiderunt episcopi, caput etiam fregerunt episcopo in duabus
 partibus et renes eius dissipauerunt et, nisi misericordia dei
 20 et defensio sancti Marci basilicae eruisset eos de manibus
 eorum, ibi perierant. liberati sunt tamen, quomodo dicitur,
 quia manus publica superuenit, quae eos eruere potuit. ista 7
 et istorum concinnamenta Dorothei malitia fabricauit, qui
 ante biduum quam peruenerent nostri Thessalonicam super
 25 duo milia baptizauit, sacramenta tanta erogauit in populo,
 quae possint ipsis ad tempora sufficere, significans plebi, quia
 fides recta mutatur. ista quomodo non habuerant excitare
 populum? ista quem non inuitabant ad seditionem? post hoc 8
 et ipsum libellum, quem fecerat cum episcopis, ante populum
 30 scidit dicens 'ego istud usque ad mortem meam numquam

2 deliberatum *V*: denuntiatum *a* 6 quia *notione temporali* nun-
 tiatum . . praesentia *V*, *corr.* Thiel: nuntiatum . . praesentiam *Car.*,
 nuntiatum . . praesentiam <adesse> *Bar.* 8 solos *Bar.* 24 thes-
 salonica *V*, *corr.* o² 30 scidit *V*, *corr.* *Bar.*

facio nec facientibus consentio'. occiderunt et Iohannem uenerabilem catholicum, qui nos uenientes susceperat in domo sua, qui semper separatus fuit a communione Dorothei propter synodum Calcedonensem: in quo talem mortem exercuerunt, 9 qualem illi <qui> sanctum Proterium occiderunt. ista ad 5 clementissimum imperatorem peruenerunt et prope in tota ciuitate catholicis luctus est propter talia quae contigerunt scelera. promittit sancta clementia uindicare et iactare Dorotheum, quia nos contestati sumus pietatem eius dicentes 'nulla ratione Dorotheum inter episcopos aut in communione 10 sedis apostolicae potest beatissimus papa recipere' et contra, qui uoluerint eum in sua communione recipere, scire se esse 10 reos auctoritate ecclesiastica. ista ad notitiam beatitudinis uestrae festinauimus referre, ut nihil uos lateat, quod in istis partibus agitur. Accepta IIII. Kal. Decbr. Eutharico cons. 15

(226.)

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS FELICI ET DIOSCORO DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. Cum nos ecclesiasticae prosperitatis gaudia subleuant et prope plenum laboris uestri fructum cottidie carperemus, repente nos inimica uni- 20 uersis, quae uotiuè successerant, fama confundit. cuius opinionis ordinem etsi uobis necdum referentibus suspicamur incertum, pro ipsius rei tamen magnitudine credidimus non 2 tacendum. itaque perlatum est fratrem et coepiscopum nostrum Iohannem, dum ad Thessalonicam pro suscipiendis tantum 25 libellis, qui promittebantur, accederet, ita plebis inrationabili seditione concussum, ut extincto primum eo, qui hospitium uenienti praebuerat, ipse quoque non dissimili caede mactatus 3 et uix sacrosancti fontis reuerentia uindicatus euaserit. cuius

1 Ioannem *Bar.* (cf. p. 692, 8 sq. Iohannis catholici interitus quem . . perhibetis extinctum): hominem *V* 5 qui *add. Car.* 7 catholicus *Car.*

226. *Dat. a. 519 die 13 Oct. per Leonem. Edd. Car. P^o 513; Bar. ad a. 519, 125; Collect. Concil.; BTA I 437; Thiel 892.* 18 *DIAC V* 20 *uniuersis scripsi:* uniuersi *V Car.*, <de> uniuersis *Thiel*, uniuersa (*scil. esse*) *Hartel* 21 quae repente successerant *Car.* 27 *sedicioni V, corr. o²*

seditionis initium sub interrogationis dolosae commento ab
 Aristide presbytero narratur exortum. uerum nos, si haec
 manifesta sunt, adeo de plebe non querimur. erit in potestate
 uenerandi principis temporis sui et catholici sacerdotis iniuriam,
 5 qua iubeat, resecare censura. sed id, quod ad nos attinet, 4
 cura peruigili per uos deo propitio desideramus impleri, quia
 nullum uolumus aut non reddita ratione conuerti aut sic
 rectam uiam fidei profiteri, ut sibi a principe aliquid sine
 doctrinae remedio causetur imponi. hoc igitur suggestione 5
 10 uestrae supplicationis peragite, ut Thessalonicensis episcopus,
 qui sub interrogationis obtentu ecclesiasticam pacem protracto
 in longum nititur dissipare negotio, quam a uobis suscipere
 noluit, a principe ad urbem directus ab apostolica percipiat
 sede doctrinam et, quicquid sibi dubium putat, huc ueniens
 15 praesenti a nobis inquisitione condiscat; sic enim probare
 potest se catholicae professionis seruare cautelam, non maliti-
 ose concepta uindicare certamina. sciat nos paratos esse et 6
 bene inquirentes instruere et errantes ad fidei rectum tramitem
 scientia duce reuocare, quia si dubitans paratam non uult
 20 experiri doctrinam nec rursus in simplicitate cordis, quae
 pacis et religionis causa iubentur, admittere, in aperto est,
 qua mente uel dei nostri praeceptis obsistat uel orthodoxi
 principis exempla contemnat. in hac ergo parte totus 7
 suggestionis uestrae actus immineat, quia nec illi alia possunt
 25 ratione saluari et incitatae plebis sub hoc melius moderamine
 causa sedatur. cum quo etiam Aristidem presbyterum clemen-
 tissimus princeps ad nos uenire praecipiat, quia, sicut praefati
 sumus, omnes, quorum pax ecclesiastica ambiguitate diuiditur,
 simul ad communionem nostram depulsa mali erroris aegri-
 tudine catholicae scientiae cupimus sentire medicinam. prae- 8
 terea, mox praesentia uos contigerit scripta suscipere, debe-

1 dolose V   2 pp̄bro V   8 aliqd V   12 qm̄ (= quam) V: qm̄
 (= quoniam) α   14 putet Car.   hē V   15 sic V: si ρ²   16 cau-
 tela V, corr. ρ²   19 parata V, corr. ρ²   21 admittere V   22 orthodoxi V
 28 omnis V, corr. ρ   31 mox <ut: ρ²

bitis ad nos de uestris aliquem destinare cum relatione, quae uniuersa contineat, unde <de> his, quae gesta sunt uel geruntur, sollicitudinem nostram releuare debeatis. datarium quoque litteris uestris adiungite, ne uobis portitoris tarditas possit adscribi. Data III. Idus Octobr. Eutharico cons. 5

(227.)

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPI ET BLANDO PRESBYTERO. Grauitur nos Iohannis catholici afflixi interitus, quem haeretici Dorothei uesania perhibetis extinctum. nam eundem Dorotheum Constantinopolim iussu principis didicimus 10
2 euocatum. aduersus quem domno et filio nostro clementissimo principi debetis insistere, ne ad eandem ciuitatem denuo reuertatur sed episcopatus, quem numquam bene gessit, honore deposito ab eodem loco ad ecclesiam longius relegetur uel certe huc ad urbem sub prosecutione congrua dirigatur. 15
3 ad hanc etiam partem inuigilare debetis, ne in loco eius Aristides totius mali incentor et conscius quibuslibet subreptionibus ordinetur, nam nihil prodest mutari personam, si eius deformis nequitia perseueret; sed talem uirum debetis eligere, ut de iudicio uestro cuncta catholicorum congregatio 20
4 gratuletur. his igitur obseruatis pro Thomae atque Nicostrati fratrum et coepiscoporum nostrorum personis intentio dilectionis uestrae uehementer debet incumbere. nam quid prodest ecclesiam redintegrasse, si ab eius corpore sacerdotes uideamus extraneos, quos in nostram communionem uos caute atque 25
rationabiliter non ignorastis esse susceptos? unde non leuiter nos res ista contristat, si ab his, qui sedis apostolicae

2 de *inseruit Bar.*

227. *Dat. (simul cum ep. 175) a. 519 die 3 Dec.; per Paulinum. Edd. Car. P 515; Bar. ad a. 519, 134; Collect. Concil.; BTA I 438; Thiel 903. 8 catholi V, corr. α 12 insistē V, corr. α 14 ad ecclesiam V: ac ecclesia Car., ab ecclesia Bar. 18 n̄ (= nihil) V: nū α, unde nulli o 19 eius deformis nequitia scripsi: eidem formis nequicie V, eiusdem formam nequiciae α, eiusdem forma nequiciae o² 23 p̄s V 24 corpore ex corporis V*

praedicationem sequuntur, neglegantur qui in eius fide et
 consensu recepti sunt. idcirco, sicut hortati sumus, pro eorum 5
 communione atque loco serenissimo principi uehementer
 insistite; nam in eadem causa domino et filio nostro clemen-
 tissimo principi et uiro illustri Iustiniano filio nostro scripta
 direximus, hortantes, ut cum uestra, quantum ad ecclesiarum
 suarum receptionem pertinet, debeant caritate tractare. de
 quo uos articulo nostrae ordinationis suspicamur immemores:
 diximus enim, quemadmodum exclusis occupatoribus hi, de
 10 quibus loquimur, ad proprias reuertantur ecclesias, ut illi
 alibi, si tamen rectae sunt fidei, ordinentur. de personis 6
 Scytharum monachorum uir illustris Iustinianus nobis scripsit,
 quarum exemplaria litterarum fraternitati uestrae direximus.
 qui cum nollent sustinere uestrae dilectionis aduentum et
 15 obseruationum moras se dicerent ferre non posse, temptauerunt
 clam de urbe discedere. quos tamen nos fecimus sollicitius
 custodiri, ea, quae de uobis contraria dixerunt, uolentes
 agnoscere, ut, cum reuersi deo propitio fueritis, eorum error
 rationabilibus adhortationibus corrigatur. Data III. Non.
 20 Decembr. Eutharico u. c. cons.

(228.)

HORMISDA QUIBUS SUPRA. Ita nos incolomitatis et actuum
 uestrorum cura sollicitat, ut quamuis frequentibus occasionibus
 non praetermittamus hortari certos nos de his, quae circa
 25 uos aguntur, fieri litteris destinatis. nam et cum per hominem
 illustris uiri atque magnifici patricii filii nostri Agapiti
 desideriis nostris congruos miserimus affatus et nunc quoque
 anxietatis nostrae credidimus solatio, si ad uos praesentia
 scripta mitteremus: tantum est, ut de actibus atque sospitate 2

6 uestra quantum p²: quantum uestra V 7 receptione V, corr. p
 8 quo scripsi: eo (an eo?) V, eo α <non> immemores Car. 9 que
 admodum V, corr. α 12 scytarum V 16 tm (= tamen) V: tum Car.
 19 adortationibus V

228. Dat. a. 520 die 10 Iulii. Edd. Car. P² 536; Collect. Concl.;
 BTA I 439; Thiel 925. 24 certiores p² 28 solatium Car.

uestra nec non et de mora, per quam uos detineri plurimum dolemus, releuetis nos alloquiis sub occasione idonea portitoris. Data VI. Idus Iul. Rusticio u. c. cons.

(229.)

HORMISDA GERMANO EPISCOPO FELICI ET DIOSCORO DIACONIS ET 5
 BLANDO PRESBYTERO. Animos nostros tam diuturnum dilecti-
 onis uestrae silentium ut tantorum temporum contristat
 absentia, praecipue cum uir magnificus patricius Symmachus
 et uir illustris Romanus magister militum filii nostri reditum
 apud nos caritatis uestrae sine dilatione promiserint, et 10
 ignoramus, utrum illic causarum qualitas an certe fraus aliqua
 simulata sub necessitate detineat, quia nobis sollicitudinem
 sine cessatione gerentibus et paene uniuersos partium illarum
 2 homines percontantibus diuersa et dissimilia nuntiantur. et
 ideo, quoniam causas tantae tarditatis uos melius deprehendere 15
 et intellegere potestis atque cognoscere, significare nobis ista,
 de quibus noster cruciatur animus, debuistis, uel si est causa
 dilationis idonea, sicut constitutum est, aliquem de uestris
 3 ad nos oportuerat destinari. unde ne forsitan per uersutias
 aut aliquam concinnationem uobis dilatio et impedimenta 20
 generentur, sub celeritate nobis scribite, ut sub rationabili
 ordinatione pro uestra repetitione ad filium nostrum impera-
 4 torem clementissimum dirigamus. ergo tam circa personas
 quam de causa fidei, pro qua diu moramini, quid geratur.
 instructe atque plenissime nobis uniuersa rescribite, ut omnibus 25
 cognitis deo nostro fauente tractemus, quemadmodum personis
 uestris et causae ipsius, cuius res agitur, possit misericordia
 subuenire. Data Id. Iul. Rusticio u. c. cons.

3 rustico ¹ V

229. Dat. a. 520 die 15 Iulii. Edd. Car. I² 537; Collect. Con-
 cil.; BTA I 440; Thiel 926; obiter commemorat Bar. ad a. 520, 28.
 5 DIAC V 6 sq. tam . . ut V: tum . . tum Bull. Taur. 8 scym-
 machus V 10 et 13 sin V 14 percunctantibus α 25 instructe V:
 instruite o² 28 id it¹ rustico V

(230.)

EXEMPLUM RELATIONIS POSSESSORIS EPISCOPI AFRI. PER IUSTINUM
DIACONUM EIUS.

DOMINO BEATISSIMO ET INEFFABILITER MIRABILI ET IN CHRISTI
 5 GRATIA PRAEFERENDO PAPAE HORMISDAE POSSESSOR IN DOMINO
 AETERNAM SALUTEM. Decet et expedit ad capitis recurrere
 medicamentum, quotiens agitur de sanitate membrorum. quis
 enim maiorem circa subiectos sollicitudinem gerit aut a quo
 magis est nutantis fidei stabilitas expetenda quam ab eius
 10 sedis praeside, cuius primus a Christo rector audiuit: tu es
 Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam
 meam? arbitror uestram beatitudinem non latere, quantis 2
 in Constantinopolitana urbe ecclesia laboret insidiis et ad
 morem ueteris morbi in saniem uulnus iterum quaerat erum-
 15 pere, quod obductum creditur cicatrice. unde cum quorundam
 fratrum animus de codice Fausti cuiusdam natione Galli
 Reginae ciuitatis episcopi, qui de diuersis rebus et frequentius
 de gratia dei diserte uisus est disputare, in scandalum
 moueretur aliis, ut se habent humana studia, in contrarium
 20 renitentibus, me crediderunt de hoc ambiguo consulendum.
 dixi quidem ea, quae a tractatoribus pro captu prop<rii> ingenii 3
 disputantur. non ut canonica recipi aut ad synodaliu uicem
 pro lege seruari sed habere nos certa, scilicet quae ueteri
 lege uel noua, conscripta et generalibus patrum sunt decreta
 25 iudiciis, ad fundamentum fidei ac religionis integram firmitatem;
 haec autem, quae antistites diuersi conscripserunt, pro qualitate
 sui sine praeiudicio fidei solere censi. sed cum haec, 4
 quantum in eorum frequenti postulatione persensimus, magis

10 Matth. 16, 18

230. *Dat. a. 520; accept. die 18 Iulii. Edd. Car. I² 537; Bar. ad
 a. 520, 12; Collect. Concil.; Thiel 916.* 2 per iustinum (corr. ex
 iustinianum) diaç eius V *charactere minuiore inter columnas* 9 *expec-*
tanda Bar. 15 *cicatricē V, corr. o²* 16 *animo V, corr. o²* cuius
 damnatione V, corr. o² 17 *Reginae Car.: regia V, regiae o* 21 *pro-*
prii o²: prop (relicto duarum fere litterarum spatio) V

eis excusatio uideretur, uel pro eorum prece uel pro obsequii occasione reddendi apostolatui uestro per Iustinum diaconem meum praesumpsi apices meae paruitatis ingerere, quibus principaliter orationum uestrarum munimen exposcens quaeso, ut consulentes, quid de praefati auctoris dictis uideatur, auctoritate apostolicae responsionis agnoscant, maxime quod filii quoque uestri magistri militum Uitalianus ac Iustinianus praecipue super hac re rescripto beatitudinis uestrae similiter informari desiderant. codicem quoque retractandum antehac direxisse me memini continentem beati Pauli apostoli epistolarum explanationes, pro quo rescripto gratulari non merui. unde simili prece deosco, ut praerogatiuam benedictionis uestrae competenti responsione merear adipisci. Accepta XV. Kal. Aug. Rusticio cons.

(231.)

HORMISDA POSSESSORI EPISCOPO. Sicut rationi congruit, ut consulant ambigentes, ita par est respondere consultos, quia ipse impellit in errorem, qui non instruit ignorantem, nec quicquam aptius est studioso religionis quam inquisitio ueritatis, quando facilius deuium uitat. qui iter per quod gradiatur rogat. sed priusquam respondendi curam de his, quae dilectio tua percontatur, aggrediar, libenter in litteris tuis fidei tuae

3 ^{mm} presumsi V 9 ante hanc V, corr. Car. 12 praerogatiua V, corr. Car.

281. Dat. a. 520 die 13^a Aug.; respondet epistulae 230. Primus epistolam edidit ex codice et uetusto neque ex V pendente Ioh. Cochlaeus inter opera Iohannis Maxentii (Hagenowiae 1520) fol. xxviii (= §). uerba usque ad initium § 10 ab ipso adferuntur Maxentio in tractatu, quem ex eodem codice Cochlaeus edidit ibid. fol. xxxix (= μ); cf. Proleg. cap. III. e libris collectionis Auellanae ed. Car. I² 538, quem secuti sunt Bar. ad a. 520, 16; Collect. Concil.; BTA I 441; Thiel 926. 16 Incipit epistola quae dicitur esse papae Ormisdae ad Possessorem episcopum Aphrum qui est Constantinopoli. Dilectissimo fratri Possessori Hormisda § 17 consolant V par est §μ: parē V 19 est aptius *trsp.* §μ 20 facilius V: facillime §, om μ deuia μ per Vμ: om. § graditur μ 22 adgrediar §μ: aggrediat V

me fateor inuenisse feruorem, cuius calore succensus rediuuiam
 in illis partibus infidelium peruersitatem uigere suspiras.
 dignissimus dolor, qui dedita deo corda contristet, nec enim
 est apud eos lapsus inlamentabilis, quibus est igniculus
 5 caritatis, quia unum spiritalium uotum est salus inconcussa
 cunctorum. sed non est ignota ecclesiis dei de huiusmodi 3
 procellis aut insueta tempestas: quamuis rectoris sui gubernaculo
 inconcussa persistat, uariis tamen insurgentium fluctuum
 laborat uexata turbinibus. nam unde est psalmidici uox 4
 10 prophetae, qui ipsius ecclesiae personam spiritu, quo implebatur,
 adsumens saepe inquit expugnauerunt me a iuuentute
 mea, etenim non potuerunt mihi? concutiunt, sed in
 nihilo praeualebunt. adhuc in area sumus, mixta sunt frumenta
 cum paleis, gemunt boni consortia malorum; sed superest
 15 flamma non necessariis et parata sunt horrea iam probatis.
 ubi terrarum non ista permixtio? nos fixis decet instare 5
 uestigiis: proficiemus inter aduersantes propriis bonis, si
 erroribus non inuoluamur alienis; probat enim uirtutis suae
 ualidum robur, qui cum impellitur non mouetur. ubi non 6
 20 uariae temptationis aculei? quales per hunc fere iugem annum
 quorundam Scytharum, qui monachos praeferebant specie non
 ueritate, professione non opere, subtili tectas calliditate
 uersutias et sub religionis obtentu famulantia odiis suis
 25 uenena pertulimus studentes eos ab interno uulnere medica-
 bilis patientiae moderamine sanare, beati Pauli monita non
 tacentes: noli uerbis contendere; ad nihil enim
 utile est nisi ad subuersionem audientium? sed 7

11 Psalm. 128, 2   26 Tim. II 2, 14

1 succensus V   3 dolor qui dedit adeo V   contristet $\delta\mu$ 4 qui-
 bus V δ : apud quos μ 6 ecclesiae Bar., ecclesia . . aut <ipsi> insueta
Bull. Taur.   8 inconcussa etc. per *anacoluthiam*, quasi 6 *praecessisset* ec-
 clesiae   incurstantium μ 16 <est> ista Bar.   instare V: stare $\delta\mu$
 18 inuoluamus V   19 qui om. δ moueatur δ 20 per hunc V μ :
 nunc δ 21 sytharum V   25 moderatione $\delta\mu$ 26 tacentes V μ :
 tenentes δ

quando uirus, quod uiscera penetrarit, euellitur? quando corda male sibi credula ueritatis obtemperant institutis? quando induit oboedientiae humilitatem opinionibus suis uallata superbia? quando acquiescunt paci contentionum studiis adsueti, sola certamina amantes de religione captare et 5
 8 mandata neglegere? numquam apud eos caritas nouo commendata praecepto, numquam pax dominico relicta discessu: una pertinacis cura propositi rationi uelle imperare, non cedere; contemptores auctoritatum ueterum, nouarum cupidi quaestionum; solam putantes scientiae rectam uiam qualibet conceptam 10
 facilitate sententiam; eo usque tumoris elati, ut ad arbitrium suum utriusque orbis putent inclinandum esse iudicium, nec in numero fidelium deputantes sequaces traditionis paternae, si suae uiderint cedere nolle sententiae; docti crimina serere, obtrectationum uenena componere. integrum ecclesiae corpus 15
 odisse, seditiones instruere, inuidiam concitare et pro oboedientia, quae in coenobiis principatum regularis obtinet
 9 disciplinae, obstinationem pertinacis amare superbiae. non illos potuimus monitis, non mansuetudine, non auctoritate comprimere. in publicum usque prodire conuentum ad 20
 concussionem quietis circa regum etiam statuas inclamantes, et nisi fidelis populi constantia restitisset, per diabolicae semina nefanda zizaniae apud illos dissensionem et discordiam commouissent, per quos adiutorio dei de regionibus eorum est pulsa dissensio. sero probauimus prophetica apostolum 25
 uoce dixisse in nouissimis diebus instare tempora periculosa

26 sqq. Tim. II 3, 1—2 et 5

1 penetrarit V: penetrauerit $\delta\mu$, penetrauit Car. $\epsilon\delta\alpha$ V 4 studiis V δ : stimulis μ 5 amantes V: auentes $\delta\mu$ 10 conceptam δ : concepta V, susceptam μ 13 sequacem $\delta\mu$ 14 sua euiderint V credere $\delta\mu$ 16 struere $\delta\mu$ 17 cenobiis V obtinet V δ : tenet μ 19 potuimus illos *trsp.* μ non *ante* mansuet. *om.* δ 21 concursio- nem V inclamantes V 23 illos V δ : eos μ dissensionem $\delta\mu$: dis- pensationem V 24 regionibus V μ : regione δ eorum $\delta\mu$: *om.* V 25 dissensio $\delta\mu$: dissent V, de eis Car., *dissensio* > de eis Bar. 26 in- staret V

et fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis. uirtutem autem eius abnegantes, itaque esse uitandos. haec ideo dilectioni uestrae indicanda sub occasione credi-
 10 dimus, ne, si illuc fuerint forte delati, ignorantes, quemadmodum
 5 se in Romana urbe tractauerint, sub aliqua uerborum simula-
 tione deciperent. hi uero, quos uos de Fausti cuiusdam Galli
 antistitis dictis consuluisse litteris indicastis, id sibi responsum
 habeant neque illum neque quemquam, quos in auctoritatem
 patrum non recipit examen, catholicae fidei aut ecclesiasticae
 10 disciplinae ambiguitatem posse gignere aut religiosis praeiu-
 dicium comparare. fixa sunt a patribus, quae fideles sectari
 debeant instituta; siue interpretatio seu praedicatio seu uerbum
 pro populi aedificatione compositum, si cum fide recta et
 doctrina sana concordat, admittitur, si discordat, aboletur.
 15 unum est fundamentum, extra quod quaelibet fabrica si
 consurgit, infirma est; super illud, quisquis aedificat seu
 uilia seu pretiosa, consideret. errat autem is, qui a uia, quam
 patrum electio monstrauit, exorbitat. nec tamen improbat 11
 diligentia per multa discurrens sed animus a ueritate declinans.
 20 saepe ex his necessaria prouidetur, de quibus ipsi aemuli
 conuincantur, instructio nec uitio dari potest nosse, quod
 fugias, atque ideo non legentes incongrua in culpam ueniunt
 sed sequentes. quod si ita non esset, numquam doctor ille
 gentium adquieuisset nuntiare fidelibus: omnia probate,
 25 quod bonum est tenete. non ab re est etsi mundanum, 12
 non tamen a ratione discretum miscere sermonem. fertur

15 cf. Cor. I 3, 10—12 24 Thessal. I 5, 21

1 fere V 3 credimus μ 4 dilati V 5 in om. $\delta\mu$ 6 deciperent V:
 possint aliquos decipere $\delta\mu$; *huc usque* μ hii V: hinc δ quos V: quod δ
 7 dictis om. δ id V: iis δ 8 auctoritate V 12 seu V: siue δ
 13 pro δ : om. V 14 aboletur V 16 quisquis V δ : quisque quae
Thiel supraaedificat δ (cf. *Vulgatam*) 17 erat V is qui
 a uia quam δ : es a uia qui quam V, a uia qui ab eo quod σ^2
 20 ex V δ : de *Car.* iis δ prouidentur .. instructioni δ 24 ad-
 nunciare δ omnia <autem> a *cum Vulgata* 25 abs *edit. reg.* 26 *sqq.*
 fertur .. proposuisse δ : fert. .. profuisse V

quidam nobilis arte pingendi, cum equum peniculo uellet
 explicare perfectum, asellum sibi proposuisse pingenti, asserens
 non ut iumentum imitaretur informe sed ne in alicuius
 13 deformis liniamenti similitudinem lapsus incideret. non improuide
 patrum ueneranda sapientia fideli posteritati, quæ essent 5
 canonica dogmata, definiuit, certa librorum etiam ueterum in
 auctoritatem recipienda sancto spiritu instituyente præfigens,
 ne opinioni suæ lector indulgens non quod aedificationi
 ecclesiasticæ conueniret sed quod uoluntas sua concepisset
 assereret. quid ergo calumniantibus opus extra constitutos 10
 ecclesiæ terminos porrigere quaestiones et de his, quæ ita
 habentur dicta, quasi dicta non sint, mouere certamina, cum
 Christiana fides canonicis libris et synodalibus præceptis et
 patrum regularibus constitutis stabili et inconcusso tramite
 14 limitetur? de arbitrio tamen libero et gratia dei quid Romana 15
 hoc est catholica sequatur et seruet ecclesia, licet et in uariis
 libris beati Augustini et maxime ad Hilarium et Prosperum
 possit cognosci, tamen et in scriniis ecclesiasticis expressa
 capitula continentur, quæ si ibi desunt et necessaria creditis.
 destinabimus, quamquam qui diligenter apostoli dicta consi- 20
 15 derat, quid sequi debeat euidenter agnoscat. Data Id. Aug.
 Rusticio u. c. cons.

2 perfectum *om.* & 3 informem *V* 4 deformis &: formis *V*,
 informis *Car.* liniamenti & inprouida & 6 definiunt *V*
 10 opus <erat> *Bar.* 11 quaestiones *V*: quæ rationis & 13 præ-
 ceptis *V*: 'aſ. disciplinis' *V man. 1 in marg.*, disciplinis & 15 quid &:
 quod *V* 16 et in *V*: ex & 17 augusti *V* 18 possit cognosci *V*:
 abunde posset agnosci & 19 capla *V* si ibi &: sibi *V*, si tibi *o*²
 20 destinabimus &: destinamus *V* apostoli dicta *V*: apostolica & 21 *post*
 agnoscat *addit* deus te incolumem custodiat frater charissime & 1d ag
ceteris omissis V 22 u. c. cons. *scripsi*: ac consulibus &, ac <Olybrio> con-
 sulibus *interpolauerunt Fulgentii edd. recentiores*

(292.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. Quo fuimus semper et quo sumus studio pro conciliandis sententiis catholicam fidem colentium, ut eodem animo cuncti uenerentur lumen
 5 indiuiduum trinitatis, palam fecisse dinoscimur nunc legatum ad uestram beatitudinem ultro ob hoc ipsum dirigentes Gratum u. s. magistrum scrinii, quo remedium tandem reperiatur discordiis uaria certantium, nunc prono libentique
 10 unitatis uestra sedes apostolica credidit destinandos. profecto 2 etenim tamquam ipsam pacem et iucundis eos oculis asperimus et extensis manibus duximus amplectendos; quin etiam omni intentione ordinauimus, ut uenerabilis ecclesia Constantino-
 15 politana nec non complures aliae uota suscipiant uestra non solum in ceteris sed in auferendis etiam nominibus ex sacris
 20 diptychis, quae remouenda maxime postulastis. uerum nonnullae 3 fuerunt urbes et ecclesiae tam Ponticae quam Asianae ac praecipue Orientales, quarum clerici uel populi omnibus pertemptati minis atque persuasionibus tamen nequaquam
 flexi sunt, ut tollant antistitum et repellant nomina, quorum apud eos opinio floruit, sed morte uitam duriozem aestimant, si mortuos condemnauerint, quorum gloriabantur uita superstitum. quid igitur faciamus huiusmodi pertinaciae, quae nec dictum audiens existit et tormenta in tantum despicit, ut

282. *Dat. a. 520 die 9 Sept. per Iohannem episcopum; accept. die 30 Nou. Praeter Auellanam hanc epistulam seruauit collectio Dionysio-Hadriana = H. i. e. consensus codicum h¹⁻¹⁰ et d², quos enumerauit p. 83. Edd. Car. I² 547; Bar. ad a. 520, 54; Collect. Concil. iam inde a Merlino; Thiel 941 et praeterea editiones Dionysio-Hadrianae.* 5 dinoscimur H (exceptis d²h⁶; ex dinoscimus corr. h⁵ man. 2): dinoscitur Vd²h⁶ 6 ipsud h¹h²h³h⁶h⁷ 7 gratum uestrum (uestri h⁵) magistrum h⁴h⁶h⁹h¹⁰ 8 repperiatur V atque ex parte H proni H 13 ordinabimus h¹h²h³h⁷h¹⁰ constantinopolina V 15 cētis V 16 dypticis V (h⁹ man. 2), dypticis H (dipticis h⁵h⁹, dapticis h⁴) 17 pontificae h²h³d² asiae H 19 pertemptaminis h⁴h⁶d² 21 eos H: om. V fluruit V 21 mortem H 22 gloriabuntur H (exceptis h⁹h⁹) 24 dictum V: dictu H, dicto o²

amplum sibi ac festiuum iudicet, si corpore prius quam
 4 religioso desistat consilio? nobis quidem uidetur opus esse
 mollius agendi et clementius. quae si non in tua sanctitudine,
 iam nec in alio poterunt inueniri. nam neque sanguinis et
 suppliciorum cupidi, quod dictu etiam graue est, libellum 5
 suscepimus neque ut paruo discrimine remaneant imperfecta
 concordiae desideria, sed ad prorogandam quo possumus ordine
 coniunctionem membrorum ecclesiae. utrum itaque praestantius
 erit minorum gratia in totum esse nobis absectas tantas
 multitudines an concessis exiguis et remissis maiora et omni 10
 ratione quaerenda corrigi, ut. quae non licuit per omnia,
 5 saltem ex necessariis partibus allegantur? ueniam itaque
 nominum postulamus, non Acacii, non utriusque Petri, non
 Dioscori uel Timothei, quorum uocabula ad nos datae
 sanctitatis tuae epistolae continebant, sed quos in aliis 15
 celebrauit ciuitatibus episcopalis reuerentia et hoc exceptis
 urbibus, ubi uestrae beatitudinis libellus iam in plenum
 admissus est, nisi hanc quoque partem beniuolentia statuerit
 6 uestra mitius corrigendam. uerum nec iudicio res caret sedis
 apostolicae, ut non magis uenia dicenda sit quam deliberata 20
 iam ac perspecta definitio: Anastasius siquidem religiosissimae
 memoriae, uestrae culmen ecclesiae, palam aperteque consti-
 tuerit, cum ob hoc idem scriberet negotium decessori nostro.
 satis esse pacem affectantibus, si nomen tantum reticeatur
 Acacii. ergo priora uestrae sedis constituta sequitur, qui non 25

22 cf. Anastasii II papae ep. 1 = Thiel p. 617, § 4 init.

1 festinum *H* 3 quae] *mollities uidelicet et clementia* 4 poterunt *H*
 (excepto *d*²): potuerunt *Vd*² inueniri *Vd*^{2h} et *h*⁹ *man.* 2: inuenire
ceteri codd. H 5 dictu *h*^{1h}^{2h}^{3h}^{4h}^{7h}⁹ et *corr. ex* dictum *h*^{5h}⁶: dictum
Vd^{2h}^{3h}¹⁰ 9 absectas *scripsi*: adsectas *V*, abseptas *h*^{1h}^{2h}^{3h}^{4h}^{6h}¹⁰ et
*post corr. h*⁵, adseptas s(tantis) *h*⁷, adseptas *h*⁹ (dsep in *ras.*), absortas
*h*⁸; adiectas *Car.*, abreptas *Const.* 11 corrigi *V* 12 alle-
 guntur *V*, allegentur *d*², alligentur *h*⁴, alligantur *h*¹⁰ 13 accacii *V*.
 acaci *plerique codd. H* 17 libellum *V* 18 hac *V* 19 corrigenda
h^{1h}^{2h}^{3h}⁵ 22 constituerit *VH*: constituerat *p.* constituit *Car.* 23 ob *V*:
om. H scribere *V* 25 accatii *V*

omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas, ut indignum
 habeatur et incongruum, si non placidior omnibus non solum
 defunctis sed etiam superstitibus uestra diuulgetur in omni
 fine terrarum lenitas. et hoc quidem non dubitauerimus ita 7
 5 gratiosum uobis futurum, ut pacifico statim responso laetior
 mundus reddatur. retinet autem uestra sanctitas, quod dudum
 scripsimus ex Oriente supplicationes nobis esse destinatas
 uoluntatem ipsorum continentes et arbitrium, in quo sese
 duraturos ostendunt firmiter et quo nulla ratione desistendum
 10 aestimant. hanc itaque cartulam secundum nostra promissa 8
 per Iohannem uirum reuerentissimum episcopum dirigendam
 uobis in praesenti merito credidimus, ut a uestra sede etiam
 tenor eius admissus ad colligendas proficiat et adunandas
 ubique uenerabiles ecclesias et Hierosolymitanam praecipue,
 15 cui tantum omnes fauorem impendunt quasi matri Christiani
 nominis, ut nemo audeat ab ea sese discernere. consensum 9
 itaque proprium tuam sanctitudinem epistolari quoque pagina
 conuenit declarare, ut cognito omnibus atque patefacto
 tenorem eiusdem cartulae a uobis etiam laudari et tenaciter
 20 custodiri laetior mundus existat. Data V. Id. Septembr. Chal-
 ced. Rusticio cons. Accepta prid. Kal. Dec. cons. ss.

(232 a.)

EXEMPLAR PRECUM.

DEO AMABILI AC PISSIMO IMPERATORI EX DEO AUGUSTO ET
 25 PRINCIPI IUSTINO CHRISTIANISSIMO DEPRECATIO ET SUPPLICATIO
 AB HIEROSOLYMITANIS ET ANTIOCHENIS ET SECUNDAE SYRIAE
 CLERICIS ET ABBATIBUS ET POSSESSORIBUS PROUINCIAE SYRIAE.
 Haurite aquam cum laetitia ex fontibus salutis 2

28 Esai. 12, 3

3 deulgetur *V* et (excepto *h*⁴) *H* 5 leticior *V* 6 retinet *V*:
 retineat *H* 14 hierosolimitanam *V* et omnes fere *codd.* *H* 20 le-
 ticior *V* septe⁷ *V* 21 rustico *H* (exceptis *h*⁷*h*¹⁰) <u. c.> cos. *Car.*
 23 exemplar *H*: EXEMPL *V* 26 hierosolimitanis *V* et omnes fere
codd. *H* 27 sirię *V* 28 aurite *V* et plurimi *codd.* *H* aqua *h*⁸*h*⁷*h*¹⁰
 fontibus *H*: fonte *V*

uociferator Esaias propheta exclamat, fontes salutis euangelicas
 ueritatis praedicationes manifeste ostendens, ex quibus beati
 apostoli et eorum qui per ordinem fuerunt discipuli et
 sapientes ecclesiae doctores salutarem aquam fidei haurientes
 omnem sanctam dei ecclesiam irrigauerunt, quae in petra
 summi apostolorum subnixa rectam et inflexibilem confes-
 sionem custodiens fiducialiter cum eo ad unigenitum filium
 dei omni tempore exclamat dicens: tu es Christus filius
 3 dei uiui. hanc salutarem confessionem a sanctis quattuor
 synodis, quae euangelicis praeceptis sunt honoratae, suscipientes
 numquam per Christi gratiam a traditis nobis rectis dogmatibus
 10 deuiamimus, sicut rerum testatur probatio et tempore necessi-
 4 tatis fidei constantia demonstrat. si igitur ut Christiani
 rationis fidei sumus participes, domine piissime, et ad com-
 munem pacem et ad unitatem festinamus, nostram fidem, 15
 quam ab initio suscepimus, per hanc satisfactionem nostram
 manifestam uestrae facimus pietati, ut notum sit, quia et
 paci concurrimus et a recta cum dei iuuamine non deuertimus
 fide sed omnem ex aequo haeresim execramur, non solum
 Eutychianistas et acefalos, sed et Nestorianos et hominem
 5 colentes toto animo odientes anathematizamus. nos autem,
 domine Christianissime imperator, sicut superius dictum est,
 in patrem et filium et spiritum sanctum ab initio baptizati

8 Matth. 16, 16

1 euangelicas *plurimi codd.* H: euangelizas V, euangelicis h².
 euangelicae h⁹h⁹ et man. 2 h¹ 2 ueritatis *pars codd.* H: ueritates
 V h⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰d² et ex ueritatis h⁹ man. 2 3 fuerun V 4 salutare
 h⁶h⁷h¹⁰ aurientes h¹h²h⁶h⁷h¹⁰d², aurigentes h²h³ 9 III V
 10 praecepti h¹h²h³h⁴h⁶h¹⁰ 13 demonstrat V cristiani V 14 rati-
 onis ρ: rationi VH (ratione h⁴h⁶, rationi ex ratione h⁵) do-
 minae h¹h² piissimae h¹h²h³h⁵ 15 ad H: om. V 18 iuamine
 h¹h²h³h⁶h⁷h¹⁰ diuertimus h⁴h⁶h¹⁰ et man. 2 h¹ 19 fidem h⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰d²
 omne h¹h²h³h⁶h⁷h¹⁰ equo uel equo H: quo V heresin h¹h²h³h⁷h¹⁰,
 heresinguin h⁵ execramus H 20 eutichianistas V et *plurimi codd.* H
 et ante hominem *eiciendum putat Thiel* 21 odentes V 22 christi-
 anissime H: kine V

quoque et credentes unam essentiam dei in tribus subsistentiis adoramus, secundum sanctorum patrum mathema et symbolum credentes in unum deum patrem omnipotentem et in unum dominum nostrum Iesum Christum unigenitum deum uerbum, 5 similiter et in unum spiritum sanctum, et secundum hoc diuinum mathema definitionem a sancta Calcedonensi synodo promulgatam intellegimus quoque et suscipimus, confitentes 6 et credentes, quia una substantia uel persona, quod idem ipsa sancta synodus in duabus naturis, id est in deitate et 10 humanitate, indiuisse et inconfuse praedicauit deum uerbum, dominus noster Iesus Christus unus est ex sancta et unius essentiae trinitate. si enim unum deum in tribus subsistentiis, 7 sicut dictum est, accipimus, pater autem non est incarnatus nec spiritus sanctus, deus uerbum incarnatus est et homo 15 factus est unus ex sancta et unius essentiae trinitate secundum filiationis proprietatem. sic ita secundum praedictas sanctas 8 quattuor synodos credentes et secundam dei uerbi natiuitatem secundum carnem confiteri non renuimus (unde proprie dei uirgo genitrix esse creditur, tamquam natura et ueritate unius 20 essentiae patris filium deum uerbum per naturam immutabilem ex ipsa factum hominem enixa est) et duas naturas in Christo per essentiam uel substantiam unitas confitentes sicut in

1 unam *H: om. V* 2 mathema *H: om. V* 6 diuinum mathema *H: diuinam maThestatē V, sed th (ex i?) correcto et statē subducta linea deleto calcedonense V, calcedonense uel calchedonense H (calcedonensem d², calcedonense h⁵, calcedonensi h⁹)* 7 suscipimus *d² et h⁵ man. 2 et si recte contuli etiam h⁸h⁹: suscepimus V ceterique codd. H confidentes h⁴h⁵h⁸d²* 8 unam substantiam uel personam quod idem 'est' *c²* 9 sancta *om. h⁴h⁵* id est *H: idē V* 11 dominus *Vh⁴h⁵d²*: et dominus *ceteri codd. H* 12 essentia trinitatis *VH, corr. Crabbe* 14 deus *o: deum VH (dñi h⁵, dei h⁹h⁹) incarnatus h³h⁹h⁷h¹⁰: incarnatum V ceterique codd. H* 15 factum est unum ex substantia sancta et unum *h³h⁹* essentia (ēntia *V*) trinitatis *VH, corr. Crabbe* 17 synodus *h⁴h³h⁹h⁷h¹⁰* secundam *Merlin: secundum VH (sanctam h¹ man. 2, et secundum om. h⁵)* 18 rennuimus *V et ex parte H* 19 uirgo genitrix *V: genitrix sancta uirgo H tamquam VH: tanquam <que> Merlin* 20 patris *VH: patri α incommutabilem h⁹h³h⁹*

unius persona uel substantia neque harum diuersitatem uel
 proprietatem post unionem auferimus nec eas diuidere in
 duabus personis et substantiis per unionem sumus edocti
 9 eundemque scimus unigenitum filium dei et ante incarnationem
 eius et post, id est deum simul et hominem, passibilem 5
 carne impassibilem deitate, circumscriptum corpore non
 circumscriptum spiritu, id est terrenum et caelestem, quem
 mundus ut hominem cepit et ut deum continere non potuit,
 mortalem et immortalem, nusquam naturarum diuersitate
 10 sublata neque diuidentes per essentiam unionem. hoc enim 10
 uere magnum pietatis mysterium, quia unus ex sancta et
 unius essentiae trinitate incarnatus et homo factus deus
 uerbum in utraque natura deitatis et humanitatis indiuise et
 inconfuse cognoscitur et adoratur, non conuersionem uel
 mutationem sustinens sed proprietatem utriusque naturae in 15
 11 una persona in semet ipso conseruans. ob hanc igitur fidem
 praedictas sanctas synodos suscipientes et custodientes ana-
 thematizamus omnes, qui aduersus eas quocumque tempore
 uel modo aliquid conscripserunt, praecipue Iohannem Egeotam,
 qui aduersus memoratam sanctam Calcedonensem synodum 20
 multas ut Nestorianus blasphemias euomuit, similiter condem-
 nantes et Timotheum Elurum cognominatum sicut Eutychi-
 12 anistam aduersus eam cum suis latrantem sequacibus. ita ergo
 cum dei iuuamine semper sensimus et iam nunc sentimus.

3 substantiis *ex* subsistentiis *V* 5 id est *Thiel*: idē *V*, idē uel
 idem *H* (id *h*¹⁰. item *Thielio teste Hadrianæ cod. Viridun. 21 a Cou-*
stantio adhibitus), eundem *Binius*, *om. Merlin* 6 carne *o*²: carni *VH*
 (carni et *h*¹*h*²*h*³*h*¹⁰*d*²) deitati *VH*, *corr. o*² corpori *VH*, *corr. o*²
 7 spiritui *VH*, *corr. o*² id est *Merlin*: idē *V*, idem *H* (item *h*⁶*h*⁸,
 eundem *h*¹ *man. 2*, *h*⁹ *man. 2*) 8 coepit *H* (cepit *h*⁸*h*⁹*d*²) 9 diuersi-
 tate sublata *H*: diuersitati eius ablatę *V*, diuersitate eius ablata *Binius*
 12 essentia (exsentię *d*²) trinitatis *VH*, *corr. Thiel* 17 praedicta sancta
 synodo (sinodus *h*⁴) *h*¹*h*²*h*³*h*⁴ 19 egeotem *V*: egotam (uel ego tam) *H*
 (egotam *h*¹ *man. 2*, *h*⁹ *man. 2*; ego tamen *d*²); Nicaeotam *Thiel coll.*
Theophane p. 149 ed De Boor 21 blasphe-mias *V* 22 euthiciani-
 stam *H*, euthiticianistam *V* 23 eum *V* 24 iuamine *h*⁶*h*⁷*h*¹⁰ et
 iam *V*, et iam uel etiam *H*: et etiam *Thiel*

quapropter hanc satisfactionem uestrae obtulimus pietati; iubere enim dignata est nos proprium intellectum et quemadmodum de sana fide sentimus exponere, quia quidam haeretici, dum suam malam fidem occultare festinant, nostram
 5 in Christo libertatem et rectam fidem detractare conantur. supplicamus igitur uestram clementiam sollicitudinem de 13 perfecta ecclesiarum unitione sanctarum habere debere, ut unitas, quae cum dei facta fuerit iuamine, <custodiatur> nec ullo deinceps rationabili aut inrationabili occasionis fomite
 10 inquietari pax possit. deus autem omnium uestrum pium adimpleat desiderium in gloriam sui et rei publicae disciplinam!

(233.)

EXEMPLAR RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO PER OMNIA SANCTO AC BEATISSIMO FRATRI ET COMMUNI-
 15 STRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Quantam habuimus alacritatem nos quoque et piissimus ac Christianissimus imperator una cum fidelissima et in omnibus bonis florente coniuge sua circa rectam et puram sanctarum ecclesiarum unitionem et quemadmodum cum caritate dei,
 20 qua nos decebat, destinatos a uobis sanctos episcopos et religiosos suscepimus et uenerandos habuimus clericos, existimamus quidem et ante ex his, quae acta sunt, satisfactum uestrae beatitudini. credidimus tamen, quod, si dominus et 2 saluator Iesus Christus deus noster idem ipsos reuerentissimos
 25 comministratores nostros incolomes uestris obtutibus praesentauerit, omnia, quae excitata sunt, uobis sanctissimis manifesta fieri. et laborem, quem potuimus sustinere, per hos ipsos

2 iubere enim *H*: iuberet *V* quemadmodum *Vh¹h²h³h⁴h⁵* 3 quidem *H*
 4 festinant *V* 6 de *H*: om. *V* 8 facta *H*: om. *V* custodiatur
 addidi: om. *VH*

233. *Dat. (simul cum ep. 234 et 235) a. 520 die 9 Sept. per Iohannem Claudiopopolitanum etc.; accepta die 30 Nou. Edd. Car. P^o 544; Bar. ad a. 520, 46; Collect. Concil.; Thiel 947. 16 cristianissimus *V* 19 quemadmodum *V* 23 quod si scripsi: quodsi uulgo 24 idem *V*: eosdem Thiel reuerentissimus *V*, corr. o 25 comministratores *V**

manifestius cognoscetis, quemadmodum per dei gratiam et fidelissimorum principum nostrorum Constantinopolitanae civitatis nostra ecclesia pacifice est gubernata et nomina eorum inter sacra non sunt recitata mysteria, quae sedi uestrae profana cognouimus, sed quattuor conciliorum pro recta fide 5 consonantia praedicatur et hoc ipsum omnibus sacrorum 3 diptychorum recitatione manifestum est. annuntient igitur vobis, quia non parui vobis subiecti sacerdotes nec rursus sub eorum ordinatione episcoporum parua est subdita multitudo, qui bonum huius coeptae unitiois amplectuntur; uestra 10 etiam sanctitas cognoscat istius se generalis boni et principem 4 et inceptorem nihilominus constitutum. unde fortiter ad uigilandum beatitudo uestra laudis est stimulis excitanda, ne, id quod diuina in honorem uestri coeperat ordinare misericordia, non ad plenum ita ut condecet communis unitas prouenire 15 5 uideatur. diligentius autem de his fidelissimi et piissimi nostri principes de sanctarum dei ecclesiarum unitate et concordia gaudentes ad uestram mandauerunt beatitudinem, supplicationes a plurimis sanctis sacerdotibus suscipientes tam Ponti quam Asiae prouinciae et maxime Orientis, apud quos nomina 20 quondam sacerdotum suorum tacere difficile et impossibile esse uidetur tantaque eorum obstinatio est, ut omne periculum 6 pro tali facto parati sint sustinere. igitur praecedentes omnes circa pacis studium necessarium causas considerantes, quia per solam istam humilitatis uiam communem omnibus 25 unitioem et salutem inuenimus, interrogantes, sicut dictum est, et satisficientes uobis ab illis, qui a nobis in hoc negotio sunt destinati, causam cum pacifica, qua uos decet, gubernatione dispensetis. nam dum una utraque sit ecclesia, procul dubio et bona, quae per uigilantiam eueniunt, communis exinde 30

1 quemadmodum *V* 5 recte (*corr. ex secte ut uidetur*) fidei *V*, *corr. Bar.* 7 diptychiorum *V* 8 parui *V*: pauci *Bar.* 10 quae *Bar.* amplectuntur *restitui*: amplectitur *rasura ex* amplectuntur *ut uidetur V* 13 laudibus *V*, *correxi*: laudum *Car.* 14 ceperat *V* 15 peruenire *Car.* 17 principis *V*, *corr. Bar.* 24 causae *V*, *corr. Car.* 29 fit *perperam Thiel*

laudis gloria utrisque patriarchalibus sedibus rimatur, ut
 consuete omnium dominus et conditor Christus uerus deus
 noster magnificetur. de his autem omnibus summo uobis 7
 supplicentur affectu Iohannes sanctissimus episcopus multos
 5 nobiscum sudores in praesenti deponens certamine et Heraclianus
 reuerentissimus presbyter sanctae nostrae maioris ecclesiae et
 cohabitator noster et Constantinus reuerentissimus diaconus
 eiusdem maioris ecclesiae, per quos et nostra synodalia
 symbola secundum ecclesiasticas uestrae beatitudini simul
 10 destinauimus leges. nunc igitur piissimi nostri imperatores 8
 studium circa sanctarum ecclesiarum unitionem ostendentes
 pacificis ad uestram beatitudinem de his causis utendo litteris
 et oblatas sibimet ab Hierosolymitanis et Orientalibus petiti-
 ones destinauerunt. nos ergo occasionem salutationis inuenire
 15 uolentes hanc ad uos fecimus epistolam, per quam supplicamus
 proponentes uobis sanctissimis hanc uocem diuinam: ecce 9
 tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis! ecce
 credidit nobis omnium dominus talentum, quod augmentatum
 possit restitui boni operis fructu et saluare per laudabilem
 20 uestram dispensationem tantas quidem sanctas ecclesias
 tantosque earum sacerdotes et multitudinem innumerabilem
 nunc quidem unitam sanctae ecclesiae, periclitantem autem et
 errantem si uestrae beatitudinis gubernaculum commoretur,
 et maxime hos, qui in sanctis locis habitant Christi dei nostri,
 25 ita ubique sanctis adhaerentes ecclesiis, ut eorum respui non

16 Cor. II 6, 2

1 utriusque *Bar.* rimatur *V*: deriuatur *ineptissime Thiel* ut *Bar.*:
 et *V* 4 scribendum supplicent, nisi quis interpretem medialem formam
Graecam προσεύχοντα: per oscitantiam forma passiuu reddidisse puta-
uerit 9 beatitudini simul temptauit: beatitudinis ut *V*, beatitudinis *Car.*
 10 imperatoris *V*, correxi (cf. principes p. 708. 2 et 17; p. 710, 6) 11 osten-
 dentis edit. reg. 13 ierosolimitanis *V* 14 destinauerunt scripsi: desti-
 nauit *V* 16 ecce nunc tempus *Vulgata* 19 et saluare *Thiel*: ut sal-
 uati *V*, et saluari *Bar.* 21 eorum *V*, correxi 23 errantes *V*, corr.
Bar. si uestrae] fui re *V* commemoretur *V*, corr. *Bar.* 24 hos
scripsi: his *V* nostri] ni *V*

debeat multitudo. nam omnes per suggestionem eorum ita in
 obstinationis suae malo perdurant, ut uelint ante uita recedere
 quam excogitata relinquere, ut si deus hos per uestram
 beatitudinem adunari praeceperit, uestrae laudis meritum et
 10 praesentibus et futuris adscribatur temporibus. oret igitur 5
 uestra sanctitas tam pro piissimis et Christianissimis princi-
 pibus quam pro nostra paruitate et uniuersali unitione, ut
 gratia sanctae et unius essentiae trinitatis et intercessionibus
 dominae nostrae sanctae gloriosae uirginis et dei genitricis
 Mariae omnia ad unitatem indiuisam conueniant et fundamentum 10
 inconcussum catholicae fidei confirmetur, per omnia sanctissime
 11 frater. indicia autem nostrae secundum Christum deum
 nostrum caritatis per uiros reuerentissimos destinauimus ad
 ministrationem diuinae culturae et sanctae et apostolicae
 uestrae ecclesiae calicem aureum gemmis circumdatum, 15
 patenam auream et alium calicem argenteum, uela holoserica
 duo, quae suscipere uestram <beatitudinem> supplicamus
 cum illa karitate, quam uos habere secundum deum non
 12 dubitamus. omnem in Christo fraternitatem, quae cum uestra
 est sanctitate, nos quoque et qui nobiscum sunt plurimum 20
 salutamus. Accepta pridie Kal. Decembr. Rusticio u. c.
 cons.

(234.)

EXEMPLUM RELATIONIS SYNODI CONSTANTINOPOLITANAE DE ORDINATIONE EPIPHANII EPISCOPI.

DOMINO NOSTRO SANCTO AC BEATISSIMO PATRI PATRUM ARCHIEPISCOPO ET PATRIARCHAE HORMISDAE THEOPHILUS BASILISCUS
 ESAIAS ANASTASIUS PATERNUS MARCIANUS ET CETERA SANCTA

2 uitam *V*, *correxi*: e uita *Bar.* 4 preciperit *V* 6 cristianis-
 simis *V* 8 essentia *V*, *corr.* o 9 sanctae <et> glor. *edit. reg.* 13 ad
 ministrationem *V*: administrationem *Car.*, ad administr. *Bar.* 16 uelaola
 serica *V* 17 beatitudinem *inseruit Car.*

234. *Dat. et accepta ut ep. 233. Edd. Car. P^o 531; Bar. ad a.*
520, 42; Collect. Concil.; Thiel 950. 27 theofilus V, corr. p

SYNODUS QUAE IN CONSTANTINOPOLITANA EST CIUITATE CONGREGATA.
 Innumerabilem et inuestigatam magni dei et saluatoris nostri 2
 Iesu Christi sapientiam, quantum hominibus datur intellegi,
 considerantes caritatem eius immensam iuste miramur et cum
 5 magna clamamus uoce: quis loquatur potentias domini,
 auditas faciat omnes laudes eius? ecce enim per 3
 bonam uoluntatem sanctae et unius essentiae trinitatis et
 intercessionem gloriosae Mariae uirginis, studio quoque et
 uigilantia Christianissimi et fidelissimi nostri imperatoris et
 10 piissimae reginae, olim quae fuerant membra diuisa, per
 spiritus sancti gratiam ad unitatem et caritatem perfectam
 sunt redacta et sicut Moyses et Aaron duces dei uerae
 culturae Israhelit^{ic}ae nominati nunc ita et nos gaudentes
 clamamus: cantemus domino! gloriose enim honori-
 15 ficatus est, adiutor et protector factus est mihi
 in salutem, et haec sentire et praedicare cum fiducia
 sumus edocti. considerantes autem caritatem et deo amabilem 4
 uestrae beatitudinis uitam etiam ex his, qui a uobis sunt
 destinati reuerentissimi legati, similiter et pacem sanctarum
 20 dei ecclesiarum tam senioris quam nouellae Romae, cui nos
 ipsi participes fuisse monstramur, bono pastori et principi
 omnium Christo deo nostro consuete gratias referimus. nam 5
 post obitum sanctae recordationis quondam archiepiscopi et
 patriarchae Iohannis Constantinopolitanae ciuitatis deus, qui
 25 propriam sanctam ecclesiam in petra rectae fidei incorrupta
 fundauit et portas inferi non praeualere ei decreuit, dedit
 nobis sanctum pastorem et patriarcham Epiphanium uirtutibus
 et correctionibus et meditatione diuinarum florentem scriptu-
 rarum, rectam quoque tenentem fidem et orbatorum paternam
 30 regentem sollicitudinem et — quid amplius dicam? —

5 Psalm. 105, 2   14 Exod. 15, 1 sq.   25 sq. cf. Matth. 16. 18

5 sq. loquetur . . faciet ρ^2 cum *Vulgata*   12 moises *V*   uerę *V*:
 uere *Mansi*   13 israhelite *V*, corr. o   16 sentire et o²: sentiret *V*
 17 amabilem *Bar.*: amabilem et *V*   22 nam o²: non *V*   26 decreuit o:
 decreuit et *V*   30 gerentem *Thiel*

- 6 omnem praeconiorum fontem transcendentem. his ergo uirtutibus pollens non inmerito proprias et creditas sibimet maximas ecclesiae curas sapienter et honeste gessisse dinoscitur, habens in mente illud, quod a sacri cantici auctore relatum est: os meum loquitur sapientiam et meditatio cordis mei prudentiam. unde secundum rectam et probabilem fidelissimi et Christianissimi nostri principis et piissimae reginae et gloriosissimorum communis rei publicae procerum sententiam, nostra quoque et iam omnium in hac urbe habitantium testificatione iudicium Pauli mirabilis communis ecclesiae doctoris non est in eo fraudatum, qui inreprehensibilem esse debere episcopum denuntiat: ita et nostrum pontificem uirtutibus undique coronatum esse uidemus.
- 8 igitur ecclesiasticam legem implentes apostolatui uestro salutationis debitum persoluentes officium speramus, ut amplius caritatis uinculum et paternum affectum circa nos caritas uestra custodire dignetur et sapienti gubernatione et humilitate, qua Christiano decet, et mansuetudine, quae ad rationabilis traditi uobis ouilis pertinet salutem, peragatis, commune lucrum existimantes, quod per uos et uestrum germanum et comministratorem, nostrum autem dominum et patriarcham, pacem totius orbis ecclesiarum esse prouisam.
- 9 fratrem enim a fratre adiuuari spiritaliter muros esse inexpugnabiles et ciuitatem munitam ex diuinis est accipere scripturis. nam si quidem intercessionibus uestrae beatitudinis generalis tranquillitas ecclesiis orthodoxorum fuerit redonata, gloria quidem in excelsis deo omnium saluatori per angelos

5 Psalm. 48, 4   12 Tim. I 3, 2   23 Prou. 18, 19   27 sqq. cf. Luc. 2, 14

3 sapientes *V*, *corr.* o²   honeste *V*, *corr.* a   5 loquetur *Car.* cum *Vulgata*   9 hac o: har *V*   18 qua *V*: quae *Car.*   Christianum *Bar.*   23 fratrem *scripsi*: fra^t *V*   adiutus *Thiel*   muros esse inexpugnabiles *scripsi*: murus est inexpugnabilis *V*   24 ciuitas munita *Car.*   25 quidem *scripsi*: quod *V*, qua o², quae *Car.*, om. *Bar.*   26 orthodoxorum *V*

cum laetitia referetur, pax uero in terra confirmabitur, bona autem uoluntas in fidelibus communis domini et saluatoris Iesu Christi dei nostri seruis fundetur. adicient igitur nostris 10 supplicationibus, quod minus dictum est, Iohannes sanctissimus episcopus 5 Claudiopolitanae ciuitatis noster comminister et Heraclianus reuerentissimus presbyter sanctae maioris ecclesiae et cohabitator praedicti sanctissimi archiepiscopi et patriarchae Epiphanii et Constantinus uir reuerentissimus diaconus eiusdem sanctae ecclesiae, qui probationem sui rectae fidei et bonae 10 uoluntatis olim his, qui a uestra apostolica sede fuerant directi, dedisse cognoscuntur, digni autem et uestrae sanctitatis et ministracione pacis et gratiae domini Iesu Christi dei nostri et unitionis sanctarum ecclesiarum monstrabuntur. quos 11 speramus laetantes in domino et pacem desideratam nuntiantes 15 ad nos citius uestris deo ama<bi>libus correctionibus edoctos remeare dignemini. omnem in Christo fraternitatem nos quoque et qui nobiscum sunt plurimum salutamus.

ET SUBSCRIPTIONES:

12

Theophilus misericordia dei episcopus Heracliensis ciuitatis 20 metropolitanus subscribens in synodalibus saluto uos in domino, domine.

Basiliscus misericordia dei episcopus Cyzicenaе ciuitatis metropolitanus ut supra.

Stephanus misericordia dei episcopus Nicomedensis ciuitatis 25 metropolitanus ut supra.

Esaias misericordia dei episcopus Rhodiae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Anastasius misericordia dei episcopus Nicaenae ciuitatis metropolitanus ut supra.

1 referatur *V*, corr. *Bar*. 5 comministrator o 9 suae o² 11 cognoscitur *V*, corr. *Car*. 12 et administratione *Car*. domini <nostri> *Car*. 15 amalibus *V*, corr. o 16 remittere ρ² 22 Cyzicenaе ciuitatis *scripsi*: quizicincium *V*, Cyzicenorū uel Cyzicincensium *Thiel* (etiam in eis quae sequuntur uocabulum, quod est ciuitatis, semper siglo ciū pictum est) 26 rodie *V* 28 nicene *V*

Iohannes misericordia dei episcopus Claudiopolitanae ciuitatis prouinciae Isauriae ut supra.

- 13 Paternus misericordia dei episcopus <Tomitanae ciuitatis> prouinciae Scythiae metropolitanus ut supra.

Marcianus misericordia dei episcopus Chalcedonensis ciuitatis metropolitanus ut supra. 5

Polydeuces misericordia dei episcopus Antiochenae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Patricius misericordia dei episcopus Eudoxiopolitanae ciuitatis metropolitanus ut supra. 10

Eulogius misericordia dei episcopus Milesiae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Stephanus misericordia dei episcopus Filomeliensis ciuitatis prouinciae Pisidiae ut supra.

Christodolus misericordia dei episcopus Methymnensis ciuitatis ut supra. 15

- 14 Palmantius minimus episcopus Oenoandae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Iohannes misericordia dei episcopus Attaliensis ciuitatis ut supra. 20

Iohannes misericordia dei episcopus Olympinae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Marcianus minimus episcopus Marcianae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Focas minimus episcopus Dardanae ciuitatis prouinciae Hellesponti ut supra. 25

Zoticus misericordia dei episcopus Carpathiensis ciuitatis prouinciae insularum ut supra.

3 Tomitanae ciuitatis *addidi*, cf. p. 678, 5 7 polideucis *V*, *correx*: Polideucius *Car.* antiochene *V* 7—8 Polyd. . . ut supra *uulgo cum a transp. post* 9—10 Patricius . . ut supra 11 Milesiae ciuitatis *scripsi*: milisîe *cia V*, Melitenaë ciuitatis *Car.*, Melisiecium ciuitatis (!) *Thiel* 18 filomeleensis *V* 15 cristodolus *V*: Christodoros *Car.* methimensis *V*, *corr. edit. reg.* 17 oenande *V*, *correx* 18 lisiæ *V*, *corr. Car.* 21 olimpinae *V* 22 et 24 lisiæ *V*, *corr. Car.* 26 hellesponti *V* 27 carpathiensis *V*

Sabbatius misericordia dei episcopus Stratoniciae ciuitatis prouinciae Lydiae ut supra.

(235.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

5 DOMINO UIRO BEATISSIMO SANCTOQUE PATRI HORMISDAE URBIS
ROMAE PONTIFICI IUSTINIANUS. Quantam uenerationem religionis
habeamus quamque solliciti semper fuerimus propter uniendas
sanctas ecclesias, testis est quoque uestra beatitudo. postquam
10 regnauit etenim domnus noster inclitus imperator, per omnes
ad Italiam uenientes direximus litteras apostolatuum tuum
rogantes sicut decebat. nunc etiam, ne quid eorum, quae 2
fieri conuenit, praetermittatur, Iohannes uir reuerentissimus
antistes, Heraclianus presbyter et Constantinus diaconus sacro-
sanctae ecclesiae huius inclitae ciuitatis destinati sunt ad
15 urbem feliciter, ut super omnibus, quae scripsit filius uester
serenissimus imperator, integrum responsum accipiant. dignetur
ergo sanctitas tua suscipere memoratos uiros religiosissimos
libenter et habitis orationibus placataque diuinitate sic omnia
debeat ordinare uenerabiliter, ut nihil ultra remaneat in
20 ambiguum. nobis etenim uidetur, quoniam filius dei uiui 3
dominus noster Iesus Christus ex uirgine Maria natus, quem
praedicat summus apostolorum carne passum, recte dicitur
unus in trinitate cum patre spirituque sancto regnare,
maiestatisque eius personam in trinitate et ex trinitate non
25 infideliter credimus. de nominibus autem defunctorum episco- 4
porum clementer et ut decet pacificum patrem disponite;
quia uester quoque praecessor beatae recordationis ad memoriae

22 Petr. I 4, 1

1 strotonicie V 2 lidie V

235. *Data et accepta ut ep. 233. Edd. Car. I² 553; Collect. Concil.; Thiel 954; commemorat Bar. ad a. 520, 59. 6 romane V, corr. Car. 7 unigendas V, corr. o 12 praetermittetur V, corr. p 17 memoratos ex memoratus corr. V 18 et V: ut Hartel 24 persona V, corr. edit. reg.*

principalis Anastasium scripsit, ut, si nomen Acacii tantummodo
 tolleretur, una nobis esset communio. non est igitur <graue,
 quod> suavit uestra sedes, ut praestet. imitari debetis etenim
 sanctissimum Leonem Romanum pontificem ac, sicut ille
 scripsit Leoni, ita et uos omnibus amputatis dubitationibus
 perfectas pacificasque paginas ad inuictissimum principem
 filium uestrum rescribere * * ecclesiae, ut ante tribunal uenturi
 iudicis participes eorum sitis, quorum sedem iure sacerdotali
 5 tenetis. ostendat ergo tuus apostolatus, <quod merito> Petro
 successit apostolo, quoniam dominus a uobis utpote summis 10
 pastoribus exacturus est uniuersorum salutem, qui poterunt
 esse salui firmata concordia. nos etenim finitis capitulis, de
 quibus scripta suscepistis, ultra non patiemur a quoquam
 controuersiam religionis in re publica nostra moueri nec
 uestram sanctitatem conuenit audire superflua concertantes. 15

(236.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Inter ea, quae ad unitatem
 ecclesiae pertinentia, propter quam deus clementiae uestrae

1 cf. ep. papae Anastasii II 1 § 4 p. 617 ed. Thiel 5 cf. Leonis
 Magni ep. 165 ed. Baller. I 1853

1 accatii V 2 nonē (= non est) V: nonne o graue quod *inserui*
ex coniectura Thielii conferentis p. 656, 4 sq. 7 ecclesiae V: debetis
mauult Thiel, ecclesiae <gratia> *Hartel*; *sed nescio an plura exciderint*
uelut rescribere <unitatemque oportet restituere> ecclesiae 8 parti-
 ceps V, corr. *Binius* 9 post apostolatus spatium 7 fere *litterarum*
reliquit V; quod *inseruit* o², quod merito *ego*

236. *Dat. (simul cum epp. 237—240 a. 521 die 26 Mart. per*
Iohannem Claudiopolitanum etc.; epistulae 236—240 respondent epi-
stulis 232—235. Epistulam praeter Auellanam seruauerunt Hispana
(ed. Gonzalez II n. 86 p. 141), unde eam recepit Pseudoisidorus (p. 686
ed. Hinschius), et Dionysio-Hadriana: Hisp. = consensus editionis
Gonzalezii (= Gonz.) et codicum i (i¹ = Vatic. 1341, i² = Vatic. 630,
i³ = Vatic. 3791); H = Hadriana i. e. consensus codicum h¹⁻¹⁰ et d².
quos enumeravi p. 83. Praeter edd. Hispanae et Hadrianae epistulam
typis descriptam exhibent Cur. I² 557; Bar. ad a. 521, 16; Collect.
Concil.; BT 138; Thiel 959. 17 Hormisda Iustino Augusto VH: Epi-
 stola Hormisdae papae ad Iustinum imperatorem. Gloriosissimo atque

elegit imperium, in litteras contulistis, hoc quoque, uenerabilis
 imperator, cura fidei, cui multipliciter uos studere declaratis,
 adiecit, ut aliquorum preces perferendae ad humilitatis meae
 notitiam iungerentur, quibus uel quid quaestionis oriretur
 5 agnoscerem uel ad summouendum propositae consultationis
 ambiguum responsum a me religiosae scientiae conueniens
 redderetur. legi omnia sollicitudine qua decebat, et licet ad 2
 responsi plenitudinem sufficere potuisset, si illa tantum, quae
 a ueteribus sunt definita, rescriberem, tamen ut religiosi
 10 propositi uestri remunerarer affectum, non subtrahendum
 credidi mei quoque sermonis obsequium. quid enim est, quod 3
 emergentibus Nestorii et Eutychetis uenenis paterna omisit
 instructio? paene omnes impietates cum inuentoribus tam
 nefandorum dogmatum conuenientia in unum synodica decreta
 15 presserunt nec ulterius remansit locus ullus tam diris perfidiae
 seminibus amputatis aut Christum dominum nostrum credere
 sine carnis fuisse ueritate aut eundem non et deum et hominem
 de materni uteri intemerata fecunditate prodisse: cum alter 4
 eorum dispensationem qua saluati sumus negando quantum
 20 in se est irritam faceret, alter opinione contraria sed impietate
 consimili in eodem domino nostro Iesu Christo potestatem
 diuinam a uera humanitate secluderet, neque ille recordatus
 quia palpandam carnem suam Christus ostendit, neque ille
 euangelii memor uerbum carnem factum esse dicentis, cui

23 cf. Luc. 24, 39 24 Ioh. 1, 14

clementissimo filio Iustino Hormisda episcopus salutem *Gonz.*, (Ad Iusti-
 num imperatorem i³) Gloriosissimo atque clementissimo filio Iustino
 augusto ormisda episcopus i 1 litteris *Hisp.* 2 studire $h^1h^2h^3h^6h^7h^{10}d^2$
 studiri h^5 claritatis $h^1h^3h^4h^6h^7h^{10}d^2$, claritati h^2 , clarastis h
 3 perferendae *Hisp.* et ex parte *H*: pferende *V*, praeferendae $h^4h^6h^9h^9$
 6 ambitum *Gonz.* 8 potuissem *Gonz.* 9 a ueteribus *VH*: ab auctori-
 bus *Hisp.* 10 ppositi *V* uestri *Hisp.* *H*: om. *V* remunerarer *VH*
 (remunerare h^6h^7 , remuneraret h^8h^9 , remunerarem h^{10}): remunerarem *Hisp.*
 11 quid enim est om. $h^5h^6h^7h^8h^9h^{10}d^2$ quod om. h^4d^2 12 demergen-
 tibus $h^1h^2h^3h^4h^5h^7h^{10}$ eutychetis *V* pene os *V* 15 remansit
Hisp.: om. *VH* ultus *H* 18 prodissse *Gonz.* 22 humilitate *H*
 (exceptis $h^4h^5d^2$) secludere h^6h^7 ille *VH*i: iste *Gonz.*

uox domini indeficienter insonare debuerat, qua dixit et docuit:
 nemo ascendit in caelum nisi qui de caelo descendit,
 5 filius hominis, qui est in caelo. saepe haec et multis
 praecedentium sunt comprehensa sententiis; sed nec clementia
 uestra, licet iam dicta sint, fastidiose poterit repetita cognoscere 5
 nec nobis pudor ea, quae sunt a prodecessoribus nostris
 praedicata, reuoluere. neque enim possibile est, ut sit
 diuersitas praedicationis, ubi una est forma ueritatis, nec ab
 re iudicabitur alienum, si cum his, cum quibus conuenimus
 6 fide, congruamus et dogmate. reuoluantur piis mansuetudinis 10
 uestrae auribus decreta synodica et beati papae Leonis
 conuenientia sacrae fidei constituta: eadem inuenietis in illis,
 quae recensetis in nostris. quid ergo est post illum fontem
 fidelium statutorum quod amplius, si tamen fidei terminos
 seruat, quamlibet curiosus scrutator inquirat? non opus aut 15
 adiectione plenis aut institutione perfectis, nisi forte mauult
 quisquam dubitare quam credere, certare quam nosse, sequi
 7 dubia quam seruare decreta. nam si trinitas deus, hoc est
 pater et filius et spiritus sanctus, deus autem unus, specialiter
 legislatore dicente: audi Israel, dominus deus tuus 20
 deus unus est: qui aliter habet, necesse est aut diuinitatem
 in multa diuidat aut specialiter passionem ipsi essentiae
 trinitatis impingat, et, quod absit a fidelium mentibus, hoc
 est aut plures deos more profanae gentilitatis inducere aut
 sensibilem poenam ad eam naturam, quae aliena est ab omni 25

2 Ioh. 3, 13 20 Deuter. 6, 4

5 iam *VHisp.*: etiam *H* 6 <est> ea *Gonz.* praedecessoribus
Hisp. (excepto *i*¹) 7 praedicata *Hisp.* (excepto *i*³) *H* (excepto *d*²):
 praedicta *V*³*d*² 12 inuenientis *h*¹*h*²*h*³*h*⁶*h*⁷*h*¹⁰, inuenientes *h*⁴*h*⁵ 14 quod
H: quid *Hisp.*, qui *V* terminos *Hisp.* *H*: terminum *V* 15 stuta-
 tor *V* opus aut adiectione (abiectionem *d*², adiectionem *i*¹², abiectionem *i*³) plebis (plenis *Gonz.* et *man.* 2 *h*¹*h*⁹) aut *Hisp.* *H*: opere aut *V*
 16 institutione *VHi*: distinctione *Gonz.* mauult *VHisp.*: uult *H*
 19 spālīr (= spiritaliter) *V* 21 qualiter *h*⁴*h*⁵*h*¹⁰ 22 diuidens *V* 23 men-
 tes *h*¹*h*²*h*³*h*⁴*h*⁵*h*⁷*h*¹⁰*d*², mentis *h*⁶

passione, transferre. unum est sancta trinitas. non multiplicatur 8
 numero, non crescit augmento nec potest aut intellegentia
 comprehendi aut hoc quod deus est discretione seiungi. quis
 ergo illi secreto aeternae impenetrabilisque substantiae, quod
 5 neque ulla uel inuisibilium creaturarum potuit inuestigare
 natura, profanam diuisionem temptet ingerere et diuini arcana
 mysterii reuocare ad calculum moris humani? adoremus
 patrem et filium et spiritum sanctum, indistinctam distincte,
 incomprehensibilem et inenarrabilem substantiam trinitatis, ubi
 10 etsi admittit numerum ratio personarum, unitas tamen non
 admittit essentiae, ita tamen. ut seruemus diuinae propria
 naturae, seruemus propria unicuique personae, ut nec personis
 diuinitatis singularitas denegetur nec ad essentiam hoc, quod
 est proprium nominum, transferatur. magnum est sanctae et 9
 15 incomprehensibile mysterium trinitatis: deus pater, deus filius.
 deus spiritus sanctus trinitas indiuisa, et tamen notum est.
 quia proprium est patris, ut generaret filium, proprium filii
 dei, ut ex patre patri nasceretur aequalis, notum etiam quid
 sit proprium spiritus sancti. proprium autem filii dei, ut iuxta 10
 20 id, quod scriptum est, in nouissimis temporibus uerbum caro
 fieret et habitaret in nobis, ita intra uiscera sanctae Mariae
 uirginis genitricis dei unitis utrisque sine aliqua confusione

20 Ioh. 1, 14

1 unum *VHis.* et *codd.* *H* quotquot excussi: unus *Paris.* 3837 teste
Thielio multiplicabitur $h^1h^2h^3$ 3 seiungit $h^1h^2h^3h^6h^7h^{10}d^2$ 4 ille *H*
 (exceptis h^9h^9) secretae . . impenetrabilique *Gonz.* 5 <uisibilium> uel *i*
 6 profanandi uisionem *V* gerere *Gonz.* diuina *H* (exceptis $h^9h^{10}d^2$)
 archana *VH* 10 etsi *VHis.*: si *H* admittit *Hi*: admitti *V*, ad-
 mittat *Gonz.* 11 amittit *Gonz.* essentiae $Vh^4h^5h^7h^{10}d^2$: essentia $h^1h^2h^3$,
 scentia h^6 , essentiam *Hisp.* teste *Gonzalezio* et h^8 nec non ante corr. h^9 ,
 essentiae separationem *Hispanae cod. Aemilianensis a Gonz. adhibitus*
 et *i* 12 ut *Hisp.* *H*: om. *V* 13 denegetur *VHis.*: generetur *H*
 14 sanctum *Gonz.* 17 est *Hisp.* h^9h^9 : om. *V* et (exceptis h^9h^9) *H*
 ut generaret filium proprium *Hisp.* *H*: om. Vh^4 18 aequali $h^1h^2h^3h^6h^7h^{10}d^2$
 notum etiam quid (quod h^5 , que h^4h^6) sit proprium spiritus sancti *VH*:
 proprium spiritus sancti ut de patre et filio procederet sub una sub-
 stantia deitatis *Hisp.* et in *ras.* h^7 man. 2 (etiam ueteres *Hadrianae*
edd.) 19 autem *VH*: quoque *Hisp.* 19 dei om. *Gonz.*

naturis, ut qui ante tempora erat filius dei, fieret filius
 hominis et nasceretur ex tempore hominis more matris uulvam
 natus aperiens et uirginitatem matris deitatis uirtute non
 11 soluens. dignum plane deo nascente mysterium, ut seruaret
 partum sine corruptione, qui conceptum fecit esse sine semine, 5
 seruans quod ex patre erat et repraesentans quod ex matre
 suscepit. nam unde iacens in praesepio uidebatur in caelo.
 inuolutus pannis adorabatur a magis, inter animalia editus ab
 angelis nuntiatus, uix egressus infantiam et annuntians
 mysticam sine instituyente doctrinam, inter rudimenta annorum 10
 12 puerilium edens caelestium signa uirtutum? idem enim deus
 et homo, non, ut ab infidelibus dicitur, sub quartae introducti-
 one personae sed ipse dei filius deus et homo, idem uirtus
 et infirmitas, humilitas et maiestas, redimens et uenditus, in
 cruce positus et caeli regna largitus, ita nostrae infirmitatis 15
 ut possit interimi, ita ingenitae potentiae ne possit morte
 13 consumi. sepultus est iuxta id, quod homo uoluit nasci, et
 iuxta id, quod patri erat similis, resurrexit: patiens uulnerum
 et saluator aegrorum. unus defunctorum et uiuificator obeun-
 tium, ad inferna descendens et a patris gremio non recedens. 20
 unde et animam, quam pro communi conditione posuit, pro
 14 singulari uirtute et admirabili potentia mox resumpsit. haec
 ita esse nec ullam dubitationem oportere recipere, id est ne
 dominus noster Iesus Christus aut inter corporis passiones
 deus non esse crederetur aut ne deus tantum, non etiam 25
 homo, inter opera mirabilium stupenda uirtutum proposito

1 filius fieret *trsp. Gonz. i³* (filius *om. i²*) 2 ex *VH*: in *Hisp.*
 3 natus aperiens (aperiens *V*) *VHi*: non aperiens natus *Gonz.* uir-
 tutem $h^2h^3h^4h^5h^7h^{10}d^2$ 4 plane *VHisp. h^8h^9*: placere *H* (*exceptis h^8h^9*)
 nascentem $h^1h^2h^3h^4h^5h^7h^{10}d^2$ 7 unde *VH*: *om. Hisp.* 9 nuntiatus *VH*
 (nuntiatis h^2 , nuntiatur h^5 et h^9 *man. 2*, nuntiabatur h^8h^9): nuntiatur
Hisp. 10 mystica *H* doctrinam *Hisp.*: doctrina *VH* 12 quarta *H*
 (*exceptis h^8h^9*) 16 possit *utroque loco VHi*: posset *Gonz.* ingenite
 (*uel ingenite*) *Vih^8h^9* et *in ras. h^5*: ingenitate *ceteri codd. H* (inge-
 nita h^6 , ingenuitate h^4), ingentis *Gonz.* 19 obeuntium *om. Gonz.*
 21 quam communi *Gonz.* conditione *Gonz.* 24 dominus *VHi*:
 deus *Gonz.* inter opera passionis *Gonz.*

nos duorum apostolorum informauit exemplo, deum esse
 Christum dominum nostrum Petri fide, hominem Thomae
 dubitatione declarans. quid enim intererat, ut quem se homines 15
 dicerent discipulos suos uellet inquirere, nisi ut respondente
 5 Petro: tu es Christus filius dei uiui notum faceret non
 hoc de carne et sanguine proditum sed patre deo inspirante
 reuelatum et per testimonium laudatae responsionis fides
 patefactae fieret ueritatis? quid intererat, ut apparente post 16
 resurrectionem domino Thomas tantum aut deesset ceteris
 10 aut solus ambigeret, nisi ut mundus crederet quod ambigens
 discipulus explorasset, ut, dum unius manibus se pateretur
 tangi. ab uniuersitate fidelium, quid esset, possit agnosci? non
 ergo ad improbandum discipulum interposita est dubitatio sed
 quaesita posteritatis instructio. ane aliud spectat, quod se 17
 15 idem dominus Cleopae cum alio discipulo, cum ad Emmaum
 tendentes de se loquerentur, inseruit et, quamquam de resur-
 rectione domini per mulieres, quae primae ad monumentum
 conuenerant. agnouissent, tamen, ut per eorum dubitationem
 daret credendi futuris saeculis firmitatem, incipiens a Moyse
 20 et omnibus prophetis oportuisse pati Christum et ita
 intrare in gloriam suam interpretatus ostendit et per
 passionem humanam naturam et diuinam in eo esse per gloriam?
 multiplicibus haec sanctarum scripturarum insinuantur exemplis 18
 nec apud religiosam conscientiam tuam, uenerabilis imperator,
 25 tamquam ignota dicuntur. fides enim ipsa, quae a te constanter
 asseritur, tibi reddit hoc muneris, ut sensibus tuis et affectum
 sui inserat et scientiam, per quam diligentius asseratur,

5 Matth. 16, 16 8 sqq. cf. Ioh. 20, 24 sqq. 14 sqq. cf. Luc.
 24, 13 sqq. 19 sqq. Luc. 24, 27 et 26

1 esse se $h^1h^2h^3h^4h^{10}d^2i^2$, se esse i^3 3 dubitationem $h^1h^2h^3h^4h^6h^7h^{10}d^2$
 declarat *Gonz.* se <esse> *Gonz.* 5 notum faceret *VH*: fateretur
Hisp. 7 fidis $Vh^1h^2h^3h^7h^{10}d^2$ 8 quid *VH* (quod h^1h^2): quid etiam *Hisp.*
 9 dominum *H* (domino h^0 , om. h^0) esset *H* (*exceptis* h^8h^9) 11 di-
 scipulus *Hisp.* *H*: disci *V* 12 posset *Gonz.* 13 implorandum *H*
 14 spectat *Car.*: expectat *VHHisp.* 15 cleophe h^8 , Cleophae *Gonz.*
 16 de solo quaerentur (quaererentur h^1) $h^1h^2h^3h^6h^{10}$ 20 oportuisset
 $h^1h^2h^3h^4h^6h^7h^{10}$ 23 insinuantur *Hisp.* *H*: testificantur *V*

infundat. et tamen interest dispensationis mihi creditae, ut ego quoque uel apud scientes nota non taceam, ut succedente sibi per uices temporum catholicorum praedicatione sensuum. 19 quod indeficienter asseritur, sine fine credatur. latius haec, quae ad deitatem humanitatemque domini nostri Iesu Christi 5 pertinent et in eo unitas duas sine confusione naturas, potui secundum ueterum definita disserere, si esset aduersum eos, qui his dissentiunt, disputandum. sed cum in manibus omnium sint et synodica constituta et beati papae Leonis dogmata, perstrinxisse potius pauca quam euoluere credidi conuenientius 10 20 uniuersa. nunc uero agnoscere satis est et cauere ita proprietatem et essentiam cogitandam, ut sciatur quid personae, quid nos oporteat deferre substantiae. quae qui indecenter ignorant aut callida impietate dissimulant, dum omittunt quid sit proprium filii, trinae tendunt insidias unitati. sed si quae praedicta sunt 15 ualidis teneantur fixa radicibus, nec a paterna traditione receditur et constanter quaestionibus obuiatur. Data VII. Kal. Apr. Ualerio u. c. cons.

(237.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Multo 20 gaudio sum repletus, quod circa ecclesiae pacem et sanctissimi imperatoris et dilectionis tuae tale studium, quale litteris

3 sensuum *VHisp.*: sensum *H* (sensu *h^hh^o*, sensuum *h^o man. 2*). sensim editiones *Hadrianae* 6 potuissem *Thiel* 10 euoluerem *H* (*exceptis h^hh^o*) conueniens *Gonz.* 12 cogitandum *H* 13 deseruire *Gonz.* indigenter *Gonz.* 14 quid *VHi³*: quod *Hisp.* (*excepto i³*) 15 trinae *V Gonz.*: trinitate *H* (trinitatem *d³*, in trinitate *h^hh^o et man. 2 h^o*), in trinitate *i* praedicata *Hisp.* (praedicta *i³*) 17 Data etc. om. *Hisp.* VII *V*: VIII *H* 18 u. c. *H*: om. *V* 237. *Dat. ut ep. 236. Epistulam ex Auellana collectione primus edidit Car. P^o 560, quem secuti sunt Bar. ad a. 521, 18; Fronto Ducaeus in editione Ioh. Zonarae commentariorum (Lut. Par. 1618) p. 665; Collect. Concil.; BT I 141; Thiel 970. extat praeterea in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 93 p. 150), ex qua transiit in Pseudoisidorianam (ed. Hinschius p. 691). *Hisp.* = consensus editionis *Gonzalezii* (= *Gonz.*) et communis lectionis codicum *i* (*i¹* = *Uatic. 1341*, *i²* = *Uatic. 630*, *i³* = *Uatic. 3791*). 20 Hormisdas papae ad Epiphanium Constantinopolitanum episcopum. Dilectissimo fratri Epiphanio episcopo Hormisda *Hisp.**

(237.)

Ἐπιστολὴ Ὁρμίδου πρὸς Ἐπιφάνιον.

Ὁρμίδας Ἐπιφάνιῳ ἐπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως. Πολλῆς ἐπλήρωσθην χαρᾶς, ὅτι περὶ τῆν εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ

Graecam epistulae 237 uersionem insertam actis synodi a. 536 Constantinopoli habitae edd. Binius, Concil. gener. ed. 2 (1618) II 1, 721; Fronto Ducaeus in editione Ioannis Zonarae commentariorum (1618) p. 665; Collect. Concil.; Thiel 970. codices adhibui eosdem quinque aegh, quos enumeraui p. 163. 3 ἀρχιεπισκόπῳ gh 4 καὶ αεο: om. gh

indicasti, legatorum quoque meorum assertione cognoui.
 manifesta enim hinc supernae misericordiae documenta pro-
 duntur, quando et mundani principes causas fidei cum rei
 publicae ordinatione coniungunt et ecclesiarum praesules,
 quod ad dispensationem suam pertinet, officii memores 5
 exsequuntur. talibus indigebat post discordiae procellas religio
 Christiana rectoribus, qui compressis prouida dispositione
 turbinibus diu peregrinatam pacem depulsa tempestate redu-
 cerent et in futura post saecula propositi sui exempla tendentes 10
 sibi adscribendum indubitanter ostenderent, quicquid deo
 2 placitum posteris pro sua imitatione fecissent. benedicamus
 deum, frater karissime, nostris hoc diebus fuisse concessum
 et totis orationum et curarum uiribus annitamus, ut quae per
 dei nostri opem bene coepta sunt, ipso adiuuante per omnia
 compleantur. sperandum enim est, ut ad compagem corporis 15
 sui reliqua quoque, quae adhuc diuisa sunt, membra festinent
 3 et a potioribus minora non discrepent. ad quod cum me
 dilectio tua Christianae studio caritatis hortetur, debet quod
 incitat sequi et quod amandum suadet amplecti. similem
 enim iam fidei curam gerentes per religiosam patientiam par 20
 etiam praemium de boni operis speramus effectum. neque enim
 difficultatibus est cedendum; non fatigatur asperis fides nec
 ad caelorum ardua per procliue contenditur nec remunerati-

2 sq. manifeste (manifestum i) hinc enim sup. miseric. documento (docu-
 mentum i) perdocetur quando *Hisp.* 3 causam *Gonz.* 5 pertinent *V*
 12 deum *V*: dominum *Hisp.* 13 sq. per dei nostri opem *V*: dei ope *Hisp.*
 16 diuisa *Hisp.*: diui| *V* 18 hortatur *Hisp.* quod inuitat *Hisp.*,
 quo inuitat *Thiel* 19 quod *Hisp.*: om. *V* simile *V* 20 sq. paret
 iam *V* 21 effectum *V* 22 non enim fatigatur *Hisp.* 23 conscenditur
Gonz.

ἀγιωτάτου βασιλέως καὶ τῆς σῆς ἀγάπης τοιαύτην σπουδὴν, οἷαν
 διὰ τῶν γραμμάτων ἐμήνυσας, καὶ διὰ τῆς τῶν ἐμῶν πρέσβειων
 καταθέσεως ἔγνων. σαφῆς γὰρ ἐντεῦθεν τῆς οὐρανίου εὐσπλαγ-
 χνίας ἀπόδειξις πρόβεισιν, ὅταν καὶ οἱ τοῦ κόσμου βασιλεῖς τὰς
 5 ὑποθέσεις τὰς περὶ τῆς πίστεως μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας
 συζητήσωσι καὶ οἱ τῶν ἐκκλησιῶν ἡγούμενοι τὰ συντείνοντα εἰς
 τὴν ἰδίαν οἰκονομίαν μεμνημένοι τοῦ καθήκοντος ἐκτελώσι. τοιούτων
 ἔργων μετὰ τὰς τῆς διχονοίας καταγίδας ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία
 ἰθυτηρῶν, οἷτινες κατευνασθειῶν προνοητικωτάτῃ διατυπώσει τῶν
 10 θελλῶν τὴν ἐπὶ πολὺ ξενωθείσαν εἰρήνην ἐξωσθέντος τοῦ χειμῶνος
 ἐπανάξουσι καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας μετὰ ταῦτα αἰῶνας τῆς ἰδίας
 προθέσεως τὰ ὑποδείγματα ἐπεκτείνοντες ἑαυτοῖς ἐπιγεγράφθαι
 ἀναμφιβόλως ἐπιδείξουσιν εἴ τι τῷ θεῷ ἀρέσκον οἱ μεταγενέστεροι
 ἀπὸ τῆς αὐτῶν μιμήσεως ποιήσουσιν. εὐλογήσωμεν τὸν θεόν, 2
 15 ἀδελφε, ταῖς ἡμῶν τοῦτο ἡμέραις συγκεχωρημένον γεγονέναι καὶ
 πάσαις εὐχῶν καὶ μεριμνῶν δυνάμεσιν ἐπεραιοθῶμεν, ἵνα ἅπερ
 διὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμῶν συνεργίας καλῶς ἤρχθῃ, αὐτοῦ βοηθοῦντος
 ἐν πᾶσι πληρωθῶσιν. ἐλπίς γάρ ἐστιν, ὅτιπερ εἰς τὴν ἀρμονίαν τοῦ
 οἰκείου σώματος καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἔτι νῦν διηρημένα μέλη σπου-
 20 δάσουσι καὶ ἀπὸ τῶν κρείσσωνων τὰ ἥσσονα οὐ διαφωνήσουσιν.
 εἰς ὃ ἐπεὶπερ με ἡ σὴ διάθεσις τῇ σπουδῇ τῆς Χριστιανικῆς 3
 ἀγάπης προτρέπεται, ὀφείλει εἰς ὃ διεγείρει ἀκολουθήσαι καὶ
 ὅπερ ἀγαπᾶσθαι συμβουλεύει περιπτύξασθαι. ὁμοίαν γὰρ λοιπὸν
 τῆς πίστεως φροντίδα χειρίζοντες διὰ τῆς εὐσεβοῦς ὑπομονῆς
 25 ἴσον καὶ τὸ ἑπαθλον τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου ἐκβάσει ἐλπίζομεν. οὔτε
 γὰρ ταῖς δυσχερείαις ἐστὶ παραχωρητέον οὐ καταπονείται τοῖς
 τραχέσιν ἡ πίστις οὐδὲ εἰς τὰ τῶν οὐρανῶν ὑψώματα διὰ κατω-
 φεροῦς τις ἐπεκτείνεται οὔτε τῆς ἀνταμείψεως ἄνευ τῆς τοῦ καμάτου

1 τοιαύτη σπουδὴ aeogh, corr. Thiel: τοιαύτη σπουδὴ *Binius* γραμμάτων
Fronto Duc.: πραγμάτων aeogh 6 συζητήσωσι eo: ζητηγνώσω: a, συζη-
 γνώσωσι: gh 8 τῆς eo: om. agh 9 διατυπώσει aeo: διαθέσει gh
 10 θελλῶν aeoh ἐπιπολὲ aeo 13 ἐπιδείξουσιν gh τῷ aeo: om. gh
 15 ἀδελφοί aeogh, *corrazi* 16 ἐπερο εἰθῶμεν g 17 καλῶς aeo: κα *et*
post lacuna 2 uel 3 litterarum g, καὶ h 19 σπουδάσωσι: gh 20 ἥττονα eo
 οὐ om. g 21 ἐπειδήπερ gh με eo: om. agh 22 ὀφείλει ag: ὀφείλη h.
 ὀφείλεις eo 23 λοιπὸν *post* 24 χειρίζοντες *trsp.* gh 25 ἴσον ah 26 δυσ-
 χερίαις eo

4 onem citra laboris exercitium quis meretur. unde ne facientes
 bona deficiamus, specialiter admonemur; beati etiam
 teste psalmista, qui custodiunt iudicium et faciunt
 iustitiam in omni tempore, quia non initium laboris
 remunerationem praemii consuevit inuenire sed terminus. ergo 5
 par studium sollicitudinis adsumentes, quibus est una in
 communione et credulitate societas, quemadmodum de adunata
 sedi apostolicae Constantinopolitana ecclesia pariter exultamus
 in domino, ita de reliquorum quoque, sicut affectuose admones,
 redintegratione curemus primum, ut fidem integritatemque 10
 5 nostram .inmaculatam ab omni contagione seruemus. nosti
 enim, frater sanctissime, quae ecclesiasticam seruent uincla
 concordiam, quae nos ab haereticorum tueantur insidiis, per
 quae etiam canonum custodiatur auctoritas. his in robore suo
 omni circumspectione seruatis remedia sperantibus conferantur; 15
 habet enim et ecclesiarum ordo regularum et ipsius
 forma iustitiae, ut medicina rationabilis benigne et fideliter
 sperantibus non negetur, nec quisquam ita est ab humanitate
 discretus, quem non a rigore districtiois inclinet incauta
 6 simplicitas. sed ut caute hoc citra querelam aut erroris 20
 alicuius naeuum ualeat expediri, dilectissime frater, personam
 meam te in hoc oportet induere scientem in huiusmodi
 causis, sicut praedictum est, quid faciendum sit, quid cauendum,
 ita omnia prouidendo, ut non ambigas rationem dispositionis
 huius deo esse reddendam, ita tamen ut eos, qui nobis 25
 fuerint communione sociati uel per uos sedi apostolicae, uestra
 nobis scripta declarent, quibus etiam continentia libellorum,

1 Gal. 6, 9 2 Psalm. 105, 3

1 exercitium *Hisp.*: exercicia *V* 2 beati *post* 3 psalmista *trsp. Hisp.*
 9 reliquorum *Vi*: reliquarum *Gonz.* affecti ose *V*: affectuose *Gonz.*,
 affectione *i* 10 <laetetur> curemus *interpolauerunt i¹i²*, <laetetur
 et. curemus *i³* 11 cantatione *V* 15 conferantur *V Gonz.*: con-
 feruntur *i*, conferentur *Fronto Duc.* 16 enim et *V*: enim *Hisp.* 20 hoc
 citra *V*: hoc et citra *Gonz.* (hoc ceterasque querelas aut errores ali-
 cuius eo ualeas expedire *i*) 21 ualeas expedire *Hisp.* 24 prouidendo
Thiel: praeuidendo *Hisp.*, prouidendi *V*, prouidenda *Fronto Duc.* dis-
 pensationis *Hisp.* 26 sedis *Gonz.* *i³* 27 etiam *V*: etiam et *Hisp.*

γυμνασίας τις ἀξιούται. διὸ ἵνα μὴ ἐκκακῶμεν τὸ ἀγαθόν 4
 ποιοῦντες, ἰδικῶς ὑπομμνησκόμεθα· καὶ γὰρ μακάριοι, ὡς
 μαρτυρεῖ ὁ ψαλμωδός, οἱ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιοῦντες
 δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ, ὅτι οὐχ ἡ ἀρχὴ τοῦ καμάτου
 5 τὴν ἀντάμειψιν τοῦ ἐπάθλου εἴωθεν εὔρισκεν ἀλλὰ τὸ τέλος. τοι-
 γαροῦν ἴσθη σπουδὴν τῆς μερίμνης ἀναλαβόμενοι, οἷς ἐστὶ μία ἐν
 τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πίστει ἡ ἑταιρία, ὃν τρόπον περὶ τῆς ἐνωθείσης
 τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας ἐπίσης
 ἀγαλλιώμεν ἐν κυρίῳ, οὕτω καὶ περὶ τῆς τῶν λοιπῶν καθὼς
 10 ἐνδιαθέτως παραινέεις, ἀποκαταστάσεως φροντίσωμεν πρῶτον, ἵνα
 τὴν πίστιν καὶ τὴν τελειότητα ἡμῶν ἄσπιλον ἀπὸ παντὸς μιάσματος
 φυλάξωμεν. καὶ γὰρ οἶσθα, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ποιοὶ τὴν ἐκκλησια- 5
 στικὴν φυλάττουσιν ὁμόνοιαν σύνδεσμοι, τίνα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν αἰρε-
 τικῶν διαφυλάττουσιν ἐπιβουλῶν καὶ διὰ ποίων ἢ τῶν κανόνων
 15 φυλάττεται αὐθεντία. τούτων ἐν τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ πάση προσοχῇ
 φυλαττομένων ἰσὺς τοῖς ἐλπίζουσι προσενεχθήσεται· ἔχει γὰρ τῶν
 ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἡ τάξις καὶ αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης ὁ
 τύπος, ὅπως εὐλογος θεραπεία τοῖς καλοθελῶς καὶ πιστῶς ἐλπί-
 ζουσι μὴ ἀρνηθεῖν, οὐδέ τις ἐστὶν οὕτως ἀπὸ τῆς φιλανθρωπίας
 20 διηρημένος, ὃν οὐχὶ ἀπὸ τῆς σκληρότητος τοῦ δεσμοῦ ἐπικάμψει
 ἢ ἀπάνουργος ἀπλότης. ἀλλ' ἵνα ἀσφαλῶς τοῦτο καὶ χωρὶς μέμ- 6
 φσεως ἢ τινος νεφώδους πλάνης ἰσχύσει προελθεῖν, ἀγαπητέ ἀδελφὲ,
 τὸ ἐμὸν πρόσωπόν σε ἐν τούτῳ χρῆ ὑπελθεῖν ἐπιστάμενον ἐν ταῖς
 τοιαύταις ὑποθέσεσι, καθὼς προεῖρηται, τί ποιητέον εἶη, τί φυλα-
 25 κτέον, οὕτω πάντων προνοούμενον ὡς μὴ ἀμφιβάλλοντα λόγον
 ταύτης τῆς διατυπώσεως τῷ θεῷ ἀποδώσοντα, οὕτω μέντοι, ἵνα
 τούτους, οἵτινες ὑμῖν τῇ κοινωνίᾳ συναφθεῖν καὶ δι' ὑμῶν τῷ
 ἀποστολικῷ θρόνῳ, τὰ ὑμέτερα γράμματα ἡμῖν διγλώσουσιν, οἷς
 καὶ τὰ περιεχόμενα τοῖς λιβέλλοις, οὓς ἂν προσενέγκουεν, ἐμπε-

2 ὑπομμνησκόμεθα eo   4 οὐχ aeο: οὐχὶ gh   10 φροντίσωμεν eo
 13 φυλάττουσιν ὁμόνοιαν agh: ὁμόνοιαν φυλάττουσι eo   14 διαφυλάττουσιν
 agh: φυλάττουσιν eo   21 ἀπάνουργος g   22 νεφώδους eo: ἐφόδου agh
 27 ἡμῖν gh   συναφθεῖν o, φθεῖεν h

quos obtulerint, inseratur. sic enim et Seueri uel complicum
 eius aut similibus absoluemur errore nec eorum, qui sanari
 7 potuerint, dispendia patiemur. quod ideo uobis specialiter
 credidimus imponendum ad diligentiam uestram nostra ouera
 transferentes, quia non parua iam documenta resistentes 5
 haereticis edidistis nec debet de eo ambigi. quem bene
 contigerit explorari. simul adsume remedia medicinae. simul
 accingere auctoritate iustitiae et sic circa supplices humanitate
 mollire, ut in haereticorum contagio perdurantes aut eos.
 qui innocentiam simulant et cum nostris sola uoce consentiunt. 10
 ab his, quibus pro ecclesiae redintegratione consulitur et
 prouidetur, excludas; nec enim expedit circa hos ecclesiasticam
 temperare censuram. non enim erunt iam miserationis bona
 pro eorum, quibus consuli oportet, necessitate collata, si
 8 indiscrete fuerint bonis malisque communia. et quia Hieroso- 15
 lymitanorum quoque faciendam credidit in litteris suis tua
 dilectio mentionem, quorum etiam ad nos quaedam delata
 professio est, necessarium duximus uel recensere, quae scripta
 sunt, uel respondere, quae congrua. qui si sanctorum patrum
 constituta custodiunt. si illa fidei fundamenta uenerantur, ab 20
 his, quae per eos sancto spiritu compungente definita sunt,
 non recedant. aut enim perfecta sunt, ita ut sunt, et adiec-
 tione non indigent, aut bene ualida et ideo non mutanda,
 quando per ea omnia haereticorum uenena compressa sunt.
 9 nec quicquam Calcedonensis synodus, quod utile quaelibet 25
 diligentia potuisset excogitare, praeteriit, quae praecedentium
 quoque dogmata uel clarius manifestauit uel repetita auctoritate
 firmavit, speciale quoddam aduersus Nestorium et Eutychem
 adgressa certamen, alterum deitatem domini nostri Iesu Christi

2 absoluemus errores *Hisp.*; absoluentur errore *legit interpret* 6 reddi-
 distis *Hisp.* 9 contagione *Hisp.* 13 iam *Hisp.*: *om. V* 15 hiero-
 solimitanorum *V* 16 quoque *om. Hisp.* credidit *om. V* suis
om. Hisp. 18 recensere *V*: recipere *Gonz.* (uel recensere quae scripta
 sunt uel *om. i*) 21 spiritu sancto componente *Hisp.* 22 recedent
Fronto Duc. 28 eutychem *V*, euticem *i*¹*i*², euticem *i*³: Eutychem
Gonz.

ρέσθω. οὕτω γάρ και τῆς Σεβήρου και τῶν τούτων συμπλεκόμενων
 και τῶν ὁμοίων ἀπολυθῆσονται πλάνης και οὐδὲ τούτων, οὔτινες
 7 ἰαθῆναι δυνήσονται, τὴν ζημίαν ὑπομενοῦμεν. ὅπερ διὰ τούτου ὑμῖν
 ἰδικῶς ἠθήθημεν ἐπιθεῖναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν τὰ ἡμέτερα
 5 μεταφέροντες βάρη, ἐπεὶπερ οὐ μικρὸς ἦδη ἀποδειξίεις τοῖς αἰρετικοῖς
 ἀνθιστάμενοι δεδώκατε και οὐ χρὴ περὶ τούτου δισταῖζειν, ὃν καλῶς
 συνέβη δόκιμον ἀποδειχθῆναι. ἅμα προσλαβέσθαι τὴς θεραπείας τῆς
 ἰάσεως, <ἅμα> ἀναζώσασθαι τὴν αὐθεντίαν τῆς δικαιοσύνης και
 οὕτως περὶ τοὺς ἰκέτας τῆ φιλανθρωπία ἀπαλύνεσθαι, ἵνα τοὺς
 10 ἐν τῷ τῶν αἰρετικῶν μιάσματι ἐπιμένοντας ἢ τούτους, οὔτινες τὸ
 ἀνεύθυνον ὑποκρίνονται και μετὰ τῶν ἡμετέρων μόνη τῆ φωνῆ
 συμφωνοῦσιν, ἀπὸ τούτων, ὧν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς
 ἐκκλησίας φροντῖς και πρόνοιά ἐστιν, ἀποκλήθης· οὐδὲ γάρ λυσιτελεῖ
 15 περὶ τούτους τὴν ἐκκλησιαστικὴν κερᾶσαι αὐστηρίαν· οὐ γὰρ ἔστα·
 λοιπὸν τοῦ ἐλέους τὰ ἀγαθὰ διὰ τὴν τῶν προνοηθῆναι ὀφειλόντων
 ἀνάγκην συναχθέντα, ἐὰν ἀδιακρίτως ἔσσονται κοινὰ καλοῖς και
 κακοῖς και ἐπειδὴ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὁμοίως ποιήσασθαι ἠθήθη 8
 ἐν τοῖς οἰκείοις γράμμασι μνήμην ἢ σὴ ἀγάπη, ὧν και πρὸς ἡμᾶς
 ἠρέχθη τις ὁμολογία, ἀναγκαῖον ἠγγισάμεθα και ἀναγνῶναι τὰ
 20 γραφέντα και ἀποκρίνασθαι τὰ πρόσφορα. οὔτινες εἰ τὰς τῶν ἀγίων
 πατέρων διατυπώσεις φυλάττουσιν, εἰ ἐκείνης τῆς πίστεως τοὺς
 θεμελίους σέβονται, και ἀπὸ τούτων τῶν δι' αὐτῶν τοῦ ἀγίου
 πνεύματος κατανόσσοντος ὀρισθέντων οὐκ ἀναχωρήσουσιν. ἢ γὰρ
 εἰσι τέλεια, ὡσπερ εἰσι, και προσθήκης οὐ δέονται ἢ καλῶς βέβαια
 25 και διὰ τούτου οὐκ ἀμειπτέα, ὅποτε δι' αὐτῶν πάντα τὰ τῶν αἰρε-
 τικῶν δηλητήρια κατεπίεσθη. οὐδέ τι ἢ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος, 9
 ὅπερ χρῆσιμον οἰαδήποτε ἐπιμέλεια ἠδύνατο ἐπινοῆσαι, παρέδραμεν,
 ἦτις τῶν προλαβουσῶν ὁμοίως τὰ δόγματα ἢ τηλαυγέστερον ἐφα-
 νέρωσεν ἢ ἐπαναληφθεῖσα τῆ αὐθεντία ἐβεβαίωσεν, ἰδικόν τινα κατὰ
 30 Νεστορίου και Εὐτυχοῦς ἀναδεξαμένη ἀγῶνα, τοῦ μὲν ἐτέρου τῆν

1 τῆς αεοg: τὴν h σευήρου eo 3 ὑπομενοῦμεν *scripsi*: ὑπομείνομεν agh,
 ὑπομεινώμεν eo ἡμῖν g 4 ἡμετέραν gh 7 ἅμα τῷ προσλαβέσθαι a
 8 ἅμα *addidi* ἀναζώσασθαι a: ἀναζώσασθε eo, ἀναζώσας gh 9 οὕτω *Fronto*
Duc. 10 μιάσμι: e οὔτινες a: γέ τινες h, [*lacuna fere 3 litter.*] τινες g, οἶ
 eo 11 μόνον gh 13 ἀποκλήθης *scripsi*: ἀπὸ ἐκκλησίας aeogh λυσι-
 τελεῖ agh: συντελεῖ eo 20 εἰ aeoh: εἰς g 23 ἢ gh: εἰ aeo 25 τὰ
 om. h 26 καταπιεσθῆ eo 27 ἐννοῆσαι a

a carne separantem et ideo sanctam Mariam dei genitricem pronuntiare uitantem, alterum ueritatem carnis in domino renuentem: quando dominus noster Iesus Christus idem filius dei idem [filius] hominis, una in duabus persona naturis diuinitatis et carnis nec naturis adunatione confusis. non uelut quarta persona addita trinitati, sed ipse filius dei exinaniens semet ipsum et formam serui accipiens. 5
 10 propter quod et unam nec diuisibilem profiteamur essentiam trinitatis et proprietatem tamen suam scimus inesse personis. unam enim patris profiteamur esse personam, unam filii dei cum adsumpta carne, unam spiritus sancti, et personas proprietatibus designantes et per unitatem essentiae inseparabile trinitatis mysterium confitentes. neque enim ambigi potest uerbum dei intra matris uiscera per carnem humanam adsumpsisse naturam nec post a se intra uuluum naturarum 15
 unitione diuisum. nam sicut non est in eo humanitas sine deo edita, sic in cruce non est impassibilis diuinitas a carnis passione diuisa, quod uirginis partus et intemerata fecunditas et singularis a mortuis resurrectio et ad caelos declarat 20
 11 ascensio. haec si quemadmodum a patribus constituta sunt seruant, credant nec definita transcendant; a quo tramite qui declinant, ipsi sibi nebulam dubitationis offundunt. nobis autem illud apostolicum contentiosis respondere necesse est: nos hanc consuetudinem non habemus nec ecclesia 25
 12 dei. haec ideo breuiter, quia nec ambigi conuenit de rebus 25

7 Philipp. 2. 7 24 Cor. I 11, 16

3 renuentem V 4 filius, quod uncis inclusi, V: om. Hisp. 7 exinaniuit semet ipsum formam i 9 scimus bis V 10 unam enim patris profit. esse personam om. V 12 inseparabili V 14 matris V: uirginis Hisp. 15 post a se intra uuluum naturarum (naturam V) unitione diuisum V Gonz.: apostecrie (apostetrice i², postarie i³) factum intra uuluum naturarum unitione diuisum i, post a se intra uuluum naturam unitione diuisam o, post a se intra uuluum naturarum unitionem diuisum Labb. 16 sicut non est in om. V 17 non est impassibilis diuinitas Vi: et impass. diu. non est Gonz. 20 ascensionem V 22 obtinent Hisp. 23 apostolicum V

τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θεότητα ἀπὸ τῆς σαρκὸς χωρί-
 ζοντος καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἁγίαν Μαρίαν θεοῦ γεννήτριαν ἐξαγγέ-
 λειν ἐκκλίνοντος, τοῦ δὲ ἑτέρου τὴν ἀλήθειαν τῆς σαρκὸς ἐν τῷ
 κυρίῳ ἀπαναινομένου, ὅποτε ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ αὐτὸς
 5 υἱὸς θεοῦ, ὁ αὐτὸς ἀνθρώπου, ἐν πρόσωπον ἐν δύο φύσεσι καὶ θεότητος
 καὶ σαρκὸς οὐδὲ τῶν φύσεων ἐν τῇ ἐνώσει συγχυθεῖσων, οὐχ ὡς
 τετάρτου προσώπου προστεθέντος τῇ τριάδι. ἀλλ' αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ ἐκένωσεν ἑαυτὸν καὶ μορφὴν δούλου ἔλαβε. διὸ καὶ 10
 μίαν καὶ οὐ διαιρητὴν ὁμολογοῦμεν οὐσίαν τῆς τριάδος καὶ τὴν ἰδίαν
 10 ὅμως ἰδιότητα ἴσμεν ἐνεῖναι τοῖς προσώποις. ἐν γὰρ τοῦ πατρὸς
 ὁμολογοῦμεν εἶναι πρόσωπον, ἐν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ μετὰ τῆς
 προσληφθείσης σαρκὸς, ἐν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ πρόσωπα
 ταῖς ἰδιότησι σημαίνοντες καὶ διὰ τῆς ἐνότητος τῆς οὐσίας
 τὸ ἀχώριστον τῆς τριάδος μυστήριον ὁμολογοῦντες. οὔτε γὰρ δυ-
 15 νατὸν ἀμφιβάλλεσθαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς τῆς μητρὸς
 πλάτχνοις διὰ τῆς σαρκὸς τὴν ἀνθρωπίαν προσεληφέναι φύσιν
 καὶ μὴ μετὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν φύσεων
 ἔνωσιν διηρημένον. καθάπερ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ἀνθρωπότης
 ἄνευ θεοῦ γεννηθεῖσα, οὕτως ἐν τῷ σταυρῷ ἢ ἀπαθῆς θεότης οὐκ
 20 ἔστιν ἀπὸ τοῦ τῆς σαρκὸς πάθους διηρημένη· ὅπερ ὁ τῆς παρθένου
 τόκος καὶ ἡ ἄχραντος γονιμότης καὶ ἡ ἐξαιρετικὸς ἐκ νεκρῶν ἀνά-
 στασις καὶ ἡ εἰς οὐρανοὺς δείκνυσιν ἄνοδος. ταῦτα εἰ καθὼς 11
 παρὰ τῶν πατέρων ὠρίσθη φυλάττουσι, πιστευέτωσαν καὶ μηδὲ τὰ
 ὠρισμένα παραβαινέτωσαν, ἀπ' ἧς τρίβου οἱ ἐκκλίνοντες αὐτοὶ
 25 ἑαυτοῖς νέφος ἀμφιβολίας περιχέουσι. ἡμῖν δὲ ἐκείνο τὸ ἀποστο-
 λικὸν ταῖς φιλονείκοις ἀποκρίνασθαι ἀνάγκη ἐστίν· ἡμεῖς τοι-
 αύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ
 θεοῦ. ταῦτα διὰ τοῦτο διὰ βραχέων. ἐπειδὴ οὔτε ἀμφιβάλλεσθαι 12
 προσήκει περὶ πραγμάτων τῶν περὶ τῆς πίστεως πολλάκις ἱρι-

2 θεοῦ γεννήτριαν agh: θεοτόκον eo 4 ὁ αὐτὸς scripsi: οὗτος aeogh
 5 θεοῦ aeo: τοῦ θεοῦ gh αὐτὸς καὶ ἀνθρ. a ἄνθρωπος aeogh, cor-
 recti 6 οὐχ ὡς eogh: οὐ δὲ a 9 οὐ agh: οὐδὲ eo 10 ὅμως o: ὁμοίως
 aegh ἐν εἶναι aeogh, corr. Thiel 13 σημαίνοντος h 14 ὁμολογοῦμεν
 gh 16 ἀνθρωπίαν gh 17 ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν φύσεων aeo: τῶν φύσεων ἐν
 τῇ μήτρᾳ gh 19 γεννηθεῖσα eo 20 πάθος a 23 μὴ δὲ aeo 25 περι-
 χέουσι eo: περιέχουσι agh 28 ἐπεὶ h

iuxta fidem saepius definitis et paene superuacua est allegatio, quae adhibetur instructis, cum super hac re et ad clementis-
 13 simum principem filium nostrum non pauca perstrinxerim. et quia de Hierosolymitanorum professione respondimus, hoc quoque aestimauimus salutis eorum causa competenter addendum, ut si communionis apostolicae desiderant unitatem, professionem suam scripto inditam, quam legatis nostris apud Constantinopolim positis obtulerunt, aut per suos ad nos dirigant aut fraternitati uestrae tradant, eodem tamen sicut diximus tenore conscriptam, quae ad nos modis omnibus sub uestra ordinatione deferatur. nam de Thessalonicensibus, quorum ad nos legati sub clementissimi et fidelissimi principis filii nostri ordinatione uenerunt, ne quid omisisse credamur, nosse uos uolumus, secundum hoc, quod domino nostro Iesu Christo inspirante placuerit, causam omnem nostra dispositione
 14 tractandam et, si quod oportet impleuerint, ordinandam. haec per fratrem nostrum et coepiscopum uenerabilem uirum Iohannem sed et filios nostros Heraclianum presbyterum et Constantinum diaconum ecclesiastico honore dignissimos ad causam pertinentia rescripsisse contenti gratulati sumus in uiro ordinis nostri par meritum et religiosum non inuenisse propositum et cum legatione mandata sapientia et moribus congruente. uotiuia enim res et plena gaudii est, ut sint iusta aestimatione probabiles, quos communionis et officii contigerit esse consortes. Data VII. Kal. Apr. Ualerio
 25 cons.

1 definitis saepius *trsp. Hisp.* 2 hac re et *V*: haec *Hisp.* 3 filium nostrum *om. Hisp.* pauca *V*: parua *Hisp.* 4 hierosolimitanorum propositione *V* 7 inditam *V*: indicant *Hisp.*, unde indicent et *postea* offerant *i* 11 <et> de *Thiel* 12 *sq.* sub . . ordinatione *V*: per . . ordinationem *Hisp.* 16 ordinandam *i*: ordinanda *V Gonz.* 20 pertinatia *V* rescripsisse *Hisp.*: scripsisse *V* 22 legationis mandato . . congruens *i*, unde legationis mandatis . . congruens *Thiel*; congruentem *legit interpre* 24 iuxta aestimationem *Thiel cum i*² communionis et *V*: communionis *i*, communis *Gonz.* 25 data . . cons. *om. Hisp.*

σθέντων καὶ παντελῶς περιττὴ ἐστὶν ἡ δικαιολογία ἢ προσφερομένη
 τοῖς παρεσκευασμένοις, ὅπότε περὶ τούτου τοῦ πράγματος [φιλαν-
 θρωπώτατον] καὶ πρὸς τὸν ἐνδοξότατον βασιλέα τὸν ἡμέτερον
 υἱὸν οὐκ ὀλίγα ἐσημάναμεν· καὶ ἐπειδὴ περὶ τῆς τῶν Ἱεροσο- 13
 5 λυμιτῶν ὁμολογίας ἀπεκρινάμεθα, καὶ τοῦτο ὑπελάβομεν τῆς τούτων
 σωτηρίας χάριν ἀρμοδίως προσθεῖναι, ἵνα ἐὰν τῆς καθολικῆς κοι-
 νωνίας ἐπιποθῶσι τὴν ἔνωσιν, τῆς ἰδίας ὁμολογίας τὸ † ὕψος
 ἐγγράφως μνησθεῖσαν, ἣν τοῖς ἡμετέροις πρεσβυταῖς ἐν Κωνσταν-
 τिनουπόλει διάγουσι προσήνεγκαν, <ἧ> διὰ τῶν ἰδίων πρὸς ἡμᾶς
 11 ἀποστείλωσιν ἢ τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφότητι δώσουσι, τῇ αὐτῇ μέντοι,
 καθὼς εἶπον, δυνάμει συγγεγραμμένην, ἧτις πρὸς ἡμᾶς πᾶσι
 τρόποις δι' ὑμετέρας διατυπώσεως κομισθήσεται. περὶ γὰρ τῶν
 Θεσσαλονικέων, ὧν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρέσβεις διὰ τῆς τοῦ πιστοτάτου
 καὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου βασιλέως τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ διατυπώσεως
 15 ἤλθον, ἵνα μὴ τι παραλελοιπέναι δόξωμεν, γινώσκειν ὑμᾶς βουλό-
 μεθα κατὰ ταῦτα, ἅπερ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπνέον-
 τος ἤμεσαν, τὴν ὑπόθεσιν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ διασκέψει ψηλαφητέαν
 καὶ εἰ ὅπερ χρῆνὴ πληρώσωσι, διατυπωτέαν. ταῦτα διὰ τοῦ ἀδελφοῦ 14
 ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου τοῦ σεβασμιωτάτου ἀνδρὸς Ἰωάννου ἀλλὰ
 20 καὶ διὰ τῶν υἱῶν ἡμῶν Ἰρακλειανοῦ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ Κων-
 σταντίνου τοῦ διακόνου τῆς ἐκκλησιαστικῆς τιμῆς ἀξίων τὰ πρὸς
 τὴν ὑπόθεσιν ἀνήκοντα ἀρκεσθέντες ἀντιγράψαι ἤσθημεν ἐν ἀνδρὶ
 τῆς ὑμετέρας τάξεως Ἰσὴν ἀξίαν καὶ εὐλαβῆ πρόθεσιν ἡμᾶς εὐρη-
 κέναι καὶ μετὰ τῶν τῆς πρεσβείας ἐντολῶν τῇ φρονήσει καὶ τοῖς
 25 τρόποις συνάδοντα. εὐκταῖον γὰρ πρᾶγμα καὶ πλήρες χαρᾶς, ἵνα
 ὡς κεκριμένως δόκιμοι, οὓς τῆς κοινωνίας καὶ τῆς τάξεως συνέβη
 εἶναι συγχλήρους. **ΚΑΙ ΑΛΛΗΙ ΧΕΙΡΙ·** Ὁ θεὸς σε ὑγιῆ δια-
 φυλάττει, ἀδελφεῖ τιμιώτατε.

2 φιλανθρωπώτατον aeogh: *glossema deleui (etiam infra u. 14 inter-
 pres uocabulum, quod est clementissimus, adiectiuo ἐνδοξότατος reddidit)*;
 πράγματος πρὸς τὸν ἐνδοξ. καὶ φιλανθρ. βασιλέα *Binius* 4 ἐσημάναμεν h
 τῶν om. h 6 κοινωνίας agh: ἐκκλησίας eo 7 ἐπιποθοῦσι gh τὸ ὕψος
corruptum 9 ἢ *addidi* 11 εἶπαν gh 12 <τοῖς> τρόποις *Fronto Duc.*
 14 καὶ ἐνδοξοτάτου o 15 ἡμᾶς h 16 ἐμπνέοντες gh 17 ψηλαφητέαν o
 8 καὶ εἰ ὅπερ . . διατυπωτέαν om. a πληρώσωσιν gh: πληρώσουσιν eo
 19 ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου h *et ante correctionem* g: καὶ συνεπισκ. ἡμῶν
aeu et post corr. g 20 ἡμῶν eo 21 τοῦ om. a ἀξίων gh 25 πλή-
 ρης gh 26 κεκριμένοι gh 27 διαφυλάττει eo, διαφυλάττη *Fronto Duc.*

(238.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Scio quidem, uenerabilis imperator, clementiam tuam conscientia boni operis tantum esse contentam nec in his, quae pro catholicae ecclesiae unitate disponitis, humanis laudibus indigere, ne magni studii gloria 5 non digna remuneratione uilescat. quanta est enim circa eum humani summa praeconii, cui contigit terrarum regna committi, cum obnoxia sint blandimenta adulationis suspicioni, quae 2 humilitas detulerit imperanti? et alias secundum euangelicam traditionem necesse est, ut fructu supernae remunerationis 10 careat, qui retributionem laudis expectat. hinc mansuetudinem uestram omni bonitatis perfectione pollentem ad deum uniuersa, quae memorabiliter facitis, referre non ambigo nec caduca cogitantes ab illo expectatis pro actuum uestrorum retributione 3 mercedem, quem bonorum omnium constat auctorem. et 15 tamen ego diuinis, quibus obsecundo, conuenio institutis, ne religiosae conscientiae uestrae beneficia comperta dissimulem, ne taciturnitas mea, quae uobis crescit ad gloriam, mihi, quod absit, uertatur in culpam. noui enim, de illis decem domini et saluatoris nostri pietate mundatis quia et nouem 20 sunt nota ingratitude improbati et unus testimonium fidei et merito receptae salutis retulit, qui gratiarum actionem 4 sanatus exsoluit. exsequor exempla quae didici et, quod per officii mihi crediti materiam praedico, sub occasione litterarii sermonis exhibeo. ago gratias quantas humilis possum, etsi 25 quantas debeo non possum. sed solatium mihi est, quod de beneficiis mecum uestris mundus exultat et lacerata hactenus ecclesiae membra ad compagem suam reuocata gloriantur.

10 cf. Matth. 6, 1   20 cf. Luc. 17, 11—19

238. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. I² 555; Bar. ad a. 521, 7; Collect. Concil.; BTA I 448; Thiel 967.* 5 ne o²: nec V 7 summi V, corr. o 8 obnoxia ρ²: eo noxia V 9 imperandi V, corr. ρ² 11 retributionis laudem Bar. 15 auttorem V 17 religiosa V, corr. Car. 24 occasione V, corr. o 27 sq. lacerata . . ecclesiae ρ: lacerata . . ecclesia V, laceratae . . ecclesiae Car.

reduxisti populis fidem persecutus errorem, inclinata est
 superbia inimicorum ecclesiae dei et humilitas erecta fidelium.
 magna res tibi contigit, imperator; magna in te emolumenta 5
 cum potestate coierunt. quae merearis. intellege: non exiguam
 5 in te partem boni operis illius, quod uadens ad caelos
 dominus noster Iesus Christus contulit, transtulisti; nam
 pacem, quam ille discipulis dedit, per te mundus inuenit.
 non est dubium congratulari tibi angelos caeli: nam si iuxta
 assertionem euangelicam laetitia est eis de uno peccatore
 10 saluato, quae potest esse populo? salue Ezechias praesentis 6
 aetatis! nam etsi fuerunt ante eum reges Iuda, qui facerent
 <rectum coram domino>, nullus tamen eorum dissipauit
 excelsa. tu quoque scismatum et superbiae dissipator et
 cultus ueteris restitutor praesume tibi <ad> similitudinem
 15 illius annorum augenda curricula, qui operum eius imitaris
 exempla. et haec omnia, quod ad maius gloriae tuae spectat 7
 augmentum, non stimulo adhortationis alienae. non ullis
 precibus excitatus aggredieris: solus tibi in consilio deus. non
 est. qui se ad participationem tanti operis temptet inserere:
 20 tibi debes actionis huius studium, tibi bonae actionis effectum
 tu me. uenerabilis imperator, ecclesiae uulnera tam longa 8
 maerentem ad spem reddendae salutis animasti; tu me post
 tam continuas turbidines iam paene desperatione cessantem
 ad nouam tranquillitatem directis ultro piis litteris excitasti,
 25 hoc quoque procul dubio diuina intellegentia conferente, ut
 inter ipsa tui principatus exordia fidei eius diceres obsequium,
 cui acceptum debebas imperium. sed qui te ad incipienda 9
 haec non potui primus impellere, nunc maiore fiducia tantis

7 cf. Ioh. 14. 27   9 cf. Luc. 15. 7   12 sq. cf. Regn. IV 18, 4
 14 cf. Regn. IV 20, 6

3 contingit V, corr. p   12 rectum coram domino *inserui praecedente*
Constantio, cf. Regn. III 15, 11, IV 14, 3 et 15, 3; bonum inseruerat
Bar. 14 ad *addidi*, in *Coust.* similitudine *Labb.* 16 quod V: quae a.
unde quae . . expectant *Car.* (spectant *corr. Binius*)   expectat V
 18 aggredieris V, corr. o   22 merentem V   23 disperatione V
 27 qui te *Bar.*: quibus V

beneficiis compellor prouocatus orare, ne patiaris in te tam boni operis esse defectum, ne manus, quas ad deum erigis, a coepti operis perfectione suspendas. negare non possum pro domini nostri haec me affectu et unitatis exposcere, sed fateor et saluti tuae pro tanta mansuetudinis gratia haec 5 studia me debere. scriptum est enim, quia qui perseuera-
 10 uerit, hic saluus erit. nec uos aliquorum obstinatio reddat a proposito pigriores. durum est, ut efficacior sit eorum pertinacia qui diuidunt pacem quam eorum qui asserunt unitatem, amentur uulnera quam prouideantur pro salute 10 remedia et praeoptabi<lius esse> putetur so<luere se cum> mortuis quam inhaerere cum uiuis. an non aequum est, ut religiosi principis subdantur imperio qui non mouentur exemplo? non omnis aeger salubribus adquiescit et medendi studium saepe ipsis, quibus adhibetur, ingratum est: et tamen grata 15 est admota pro salute necessitas nec ipsi post respirationem
 11 non sunt beneficiis obnoxii, qui curantur inuiti. cauenda est subtilium magna circuminspectione calliditas, qui ingerunt difficilia, dum nituntur labefactare composita. et quis hoc possit admittere, ut ad illa per pacem credamur adduci, ad 20 quae non potuimus discordiae necessitate compelli, et putetur aequius, ut contra salutem princeps subiectorum uoluntatem sequatur quam pro sua salute subiecti principis non famulentur
 12 imperio? ipsam tibi mecum, uenerabilis fili, crede ecclesiam

6 Matth. 10, 22

1 te *V*: re *Bar*. 2 eriges *V*. *corr.* *Bar*. 10 *uulgo post unitatem plene interpunxerunt, sed amentur et quae sequuntur ipsa quoque pendent a coniunctione* ut quam *V*: cum *Car*. 11 *proptabi [lacuna 6 fere litter.] putetur so [lacuna 5 fere litt.] mortuis V: lacunas expleui; praeoptabi<lius> putetur so<ciari cum> mortuis Thielius praecedentibus similiter cod. p² et Norisio (De uno ex trinitate passo = Opp. III, Ueron. 1729, col. 849), putetur se<peliri cum> mortuis Coust.* 14 nom *V*, *corr.* α 18 circumspectione o 20 illam *V*, *corr.* o² 22 equus *V*, *corr.* p²: aequum *Car*. 23 non, *quod delendum censet Thiel, dictum est ex uulgari nunc usu linguarum Francogallicae et Italicae*

dei supplicare, ut eam sine macula et ruga, sicut scis domino
 placere, custodias nec in ea oculus ille, qui peruigil est,
 naeuum aliquem. quem auersetur, aspiciat. ama, quod a deo
 5 conpunctus elegisti, et intemeratum serua illud, cuius pars
 esse uoluisti. fuerit ante sollicitudo tantum mea: nunc unam
 nobis causam tua fecit esse clementia. nec austeriorem me 13
 quisquam dicat esse prioribus nec adhortatio alicuius pro
 sententiae auctoritate teneatur: diligentiore me non pertinaciae
 studium sed scandala secuta fecerunt. forte inter initia <locus
 10 potuit> esse lenitati: male, sicut notum est, per accessus
 praecedentium temporum errorum augmenta creuerunt. non
 parui habeas, fili sanctissime, quod curasti! ubi sancta 14
 Calcedonensis synodus et inter sanctos uenerandi papae Leonis
 religiosissima constituta locum alicuius honoris habuerunt,
 15 ubi non aduersum tanta fidei fundamenta quasi quoddam
 bellicum hostium dei insonuit exercitus? <quae> quanto
 acrioribus impetita sunt iaculis, tanto ualidioribus sunt
 munienda subsidiis. rogo, clementissime imperator, ne me
 aut ad deserenda haec, quae dudum bene placita sunt, aut
 20 mutanda compellas. uox enim illa auribus meis indesinenter
 inmurmurat, quia nemo manum ad aratrum mittens
 et post se respiciens aptus est regno dei, cum in
 euidenti sit, quia paenitentia malorum est operum, non
 25 *bonorum*. sed quamquam his urguemur angustiis, tamen et 15
propter mansuetudinis tuae considerationem et quia uenera-
 bili *um* legatorum Iohannis episcopi, Heracliani presbyteri
 atq; *ue* Constantini diaconi allegatio nos non inhumana permouit,
 qui innocentibus aut ignaris causae remedia crediderunt esse
 30 *poscenda*, ad fratrem et coepiscopum nostrum Epiphanium 16
scripta transmisimus, ut memor fidei, memor religionis, quos

1 cf. Eph. 5, 27 21 Luc. 9, 62

2 eam V, corr. Thiel 7 adortatio V 9 inicia [lacuna 7 fere
 litterarum] esse V, lacunam suppleuit ρ^2 in marg. 12 sanctissime V
 16 quae addidi 17 haec impetita Bar. 26 bresbiteri V 28 cre-
 diderunt (aut quae . . credidit) Thiel: credidit V

dignos susceptione esse crediderit aut communione, quam respuimus, sicut asseritur innocentes, eos ad societatem sacrae communionis admittat, libelli tamen, qui a nobis interpositus est, tenore seruato. melius est enim et magis deo placitum, si salua fide ecclesiastico corpori iungantur 5 abscisi quam ad abscisos transeant, qui in beati Petri immaculata communione manserunt. Data VII. Kal. Apr. Ualerio cons.

(239.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Bene- 10
dicimus dominum fraternae caritatis affectu, quia non solum
synodica relatione ad sacerdotium te digne peruenisse cogno-
uimus sed factis atque moribus comprobamus et ita se meriti
tui gradus patefecit effectibus, ut ante fratrum et coepi- 15
2 scoporum nostrorum testimonium cuncta crederemus. quod
enim illi te promittunt posse moribus agere, nos uidemus
impletisse et, tamquam fidei tuae seruata pacis fuerit gratia,
sic unitatis hactenus dilata sunt uota. diuina eorum praede-
3 stinatione caritati tuae uocabulum quo nuncuparis accessit.
sub quo spiritu apparente concordiae factum est, ut dicamus: 20
ecce quam bonum et quam iucundum habitare
3 fratres in unum! quapropter in Christo domino nostro
reddentes officia salutationis hortamur, ut boni operis initium
laudabile continuet institutum secundum sanctum euangelium,
quo monemur: qui perseuerauerit in fine, hic saluus 25
erit. adhortamini igitur reliquos, inuitate monitis, colligite
blandimentis, quia talenti crediti multiplicata compendia

21 Psalm. 132, 1   25 Matth. 10, 22

1 aut communionis *Thiel*, et <alienos a> communione *Bar*.   3 ad-
mittit *V*   6 ad *om. a*, unde <in> abscisos *Car*.

239. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. I² 551; Collect. Concil.; BTA I 447; Thiel 965; commemorat Bar. ad a. 521, 6.* 16 posse moribus *Thiel*: possessoribus *V*, posse omnia *Car*.   18 eorum *V*: nimirum ρ^2
20 concordia *Car*.

sacrificia sunt diuina. praeterea gratissime tulimus, quod 4
 Iohanne fratre et coepiscopo nostro nec non Heracliano
 presbytero atque Constantino filiis nostris internuntiis promo-
 tionem caritatis tuae cognouimus, qua esse aliquid dulcius
 5 non putamus, et cum te praedicti uiri, etsi pro obsequio
 suscepto facerent, non tamen ratione laudarent, beati omnium
 sumus, quod dignae rei nuntius relator dignus extabat, ut tibi
 absolutissime de legatorum meritis probatio sit honoris. ET 5
 MANU PPAE: Suscepimus calicem aureum gemmatum, patenam
 10 argenteam et alium calicem argenteum et uela duo ministerio
 basilicae beati Petri apostoli profutura a caritate tua directa.
 Data VII. Kal. Apr. Ualerio cons.

(340.)

HORMISDA SYNODO CONSTANTINOPOLITANAE. DE ORDINATIONE
 15 EPIPHANII EPISCOPI. Fratrem et coepiscopum nostrum Epi-
 phanium apud felicissimam deo fauente Constantinopolim in
 officium muneris sacerdotalis adsumptum peruenisse ad nos
 fraternitate uestra referente gaudemus, quia gratius quodan-
 modo suscipiuntur indicia, quae significauerit amata persona,
 20 et tanto maius pro auctoritate nuntii nascitur gaudium,
 quanto non est quod de testimonio disputetur. sic erat 2
 congruum, karissimi nobis, sic se circa proximum patefacere
 decebat affectum, ut per uos sedi apostolicae innotescat, quod
 moribus et sanctitate fulgeret, quod usque adeo se omnium bonis
 25 sicut et uos asseritis, imbuit institutis, ut non sit fortius
 meriti testimonium quam in honorem sacerdotis adscitum.
 quid est enim, quod de eo habeatur ambiguum, in quo de

2 iohanni fratri *V, correxi* 3 internuncii *V, corr. p* promotionem
 ex pronunciationem *corr. V* 6 tñ *V: tantum Car.*

240. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. P 550; Collect. Concil.; BTA*
I 447; Thiel 966; commemorat Bar. ad a. 521, 6. 14 CONSTANTINO-
 POLITANO *V, corr. p* 16 felicissimum *V, corr. p* 21 quod *Car.: quo V*
 26 meritis *Car.*

bonis moribus sub probatione factae concordiae praesusceptae
 3 * * sunt diuina? quapropter facitis sancte, facitis religiose,
 facitis pie, quod ueritati testimonium libenter impenditis.
 quod praemium bene meritis non negatis: quia idem error
 est tacere ueritatem, qui est falsis adsistere, et eadem 5
 iniustitia est si negetur honor moribus placitis, quae est si
 concedatur indignis. certum est, amantissimi, participari uos
 cum sacerdotis laudibus intimatis, quia omni fraternitatis
 uestrae ordini transcribitur, quod in uno, quem ex uobis
 4 elegistis, esse laudatur. deus omnipotens fidei suae pacem 10
 sub perpetuitate conseruans electionem ordinationemque uestram,
 quam insinuandam sedi apostolicae per Iohannem fratrem et
 coepiscopum nostrum nec non et Heraclianum presbyterum
 atque Constantinum diaconum filios nostros religiose credidistis,
 tanta firmitate confortet et ita omnium discordantium lucta- 15
 mina disiciat, ita dissidentium corda compescat. ut, quemad-
 modum sub fratre et coepiscopo nostro Epiphanio pacificationis
 datum est indicium, gratulemur effectum. Data VII. Kal.
 April. Ualerio cons.

GESTA IN CAUSA ABUNDANTII EPISCOPI TRAIANOPOLITANI IN 20
 SCRINIO HABEMUS.

(241.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PPAE. Ut quod in Paulo
 uiro reuerentissimo contigit apostolatui uestro patefiat, qui
 sacerdotio praeditus Antiochenae ciuitatis ita uersatus esse 25

1 post praesusceptę lacunam 11 fere litterarum reliquit V, praesus-
 cepta <argumenta> sunt Bull. Taur.; fortasse talia aliqua exciderunt prae-
 susceptae <spes operante clementia expletæ> sunt 9 transcribuntur V.
 corr. edit. reg. 14 filiis nostris V, corr. ρ² 15 luctuina dis-
 sciat V, corr. o² 16 comescant V, corr. o² 17 epifanio V 19 apri-
 lis V 20 sq. uerba gesta . . habemus quae collectoris sunt litteris
 minusculis V man. 1 in noua linea scripsit traianopolitani V

241. Dat. (simul cum ep. 242) a. 521 die 1 Mai. Edd. Car. 1²
 562; Bar. ad a. 521 37; Collect. Concil.; Thiel 983. 25 predictus V,
 corr. ρ

dicitur in multis causis, quae religiosis alienae sunt episcopis,
 ut clericorum suorum proditione, habitatorum etiam dictae
 ciuitatis, aliorum insuper frequentium incusetur, non tantum
 legatis uestrae sanctitudinis in hac regia positis urbe, ut
 5 ipsos quoque retinere censemus, uerum post eorum recessum:
 qui malae conscientiae suae uictus testimonio, territus insuper
 ne quaestione habita grauiorem formam exitus rei posceret,
 recusatorios libellos obtulit, ut liceret ei secedere a suscepto,
 sicut dictum est, episcopatus officio. quoniam igitur cordi 2
 10 nobis et est et fuit, ut semper ciuitatum antistites in amore
 sint omnium communi, quorum regendas <accepisse> creduntur
 animas, Paulus autem uir reuerentissimus ultro se suo, prout
 memorauimus, abdicauit sacerdotio, praesentem epistolam
 duximus dirigendam * * uobis aperiatur et orationibus propriis
 15 caeleste nobis praesidium digneris acquirere. Data Kal. Mai.
 Constantinopoli Iustiniano et Ualerio uu. cc. cons.

(242.)

EXEMPLUM RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

PER OMNIA SANCTISSIMO ET BEATISSIMO DOMINO FRATRI ET
 20 COMMUNISTRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS. Frequentiores quidem
 litteras facere ad uestram beatitudinem et frui affectu fraternae
 caritatis optamus, nunc autem ea quae euenerunt cupientes
 uestram sanctimoniam non latere praesentibus usi sumus
 scriptis. multis enim et non paruo spatio temporis perturba- 2
 25 tionibus Antiochiae maximam ciuitatem, quae est in dioecesi
 Orientali prima, circumstantibus sub occasione, quia Paulus

6 ueritus *Car.* 11 creduntur *V*: acceperunt *Bar.*; ego inserui accepisse
 (suscepisse *Thiel*, curare *Hartel*) 14 lacunam indicaui: ut inseruit *Car.*,
 quod non sufficit; excidit ut quid factum sit uel simile quid 15 maias con-
 stantinopolim *V*, corr. ρ 16 vvc̄ cons *V*

242. *Dat. ut ep. 241. Edd. Car. P* 562; *Collect. Concil*; *Thiel*
 984; commemorat *Bar. ad a. 521 38.* 18 EXEMP *V* 23 uisi *V*,
 corr. o² 25 dioecesi *V*

amabilis deo episcopatum memoratae habuit ciuitatis, et
 multis urbis ipsius habitatorum, sicut dixerunt aliqui, a
 catholica ecclesia sese separantibus et assiduas interpellationes
 tranquillissimo et fidelissimo principi nostro ingerentibus et
 eorum, quae in accusationem ducebantur, inquisitionem 5
 supplicantibus fieri manifestam (quae quidem initium olim
 sumpserunt, sicut nec directos a uestra sanctitate deo amabiles
 legatos latuit, cum in regia degerent ciuitate, agnoscentes
 3 super his omnia): memoratus ergo amabilis deo Paulus prod-
 esse sibi hoc existimans per libellos proprios designatae 10
 ciuitatis desertionem et episcopatus elegit et uniuersalem
 quietem et <a> causis alienationem se praeferre monstrauit.
 quae omnia et amabilem Christo principem nostrum manifesta
 4 reuerentiae uestrae fecisse nouimus. sed nunc omnibus nobis
 pretiosius et de quo maxime noctibus et diebus bonum 15
 nuntium de his qui † amantissimo principe et a nobis directos
 ad uestram beatitudinem deo amabiles legatos laetos amicam
 deo pacem nuntiantes et omni pulchritudine decoram unitatem
 sanctarum ecclesiarum annuntiantes quam cito ad nos destinare
 dignamini, ut praesentis causae, sicut saepe scripsimus. sit 20
 caeleste lucrum his, qui in celeritate sunt bonae correctionis
 5 auctores, beatissime et sanctissime frater. omnem, quae est
 cum tua beatitudine in Christo fraternitas, et nos et qui
 nobiscum sunt multis salutamus annis.

2 multis .. habitatorum *scripsi*: multorum .. habitatorum *V. id quod*
uis recte Thielius tribuit interpreti genetiui absoluti Graeci nimis tenaci;
 multis .. habitatoribus σ^2 3 sese σ^2 : esse *V* 12 a *addit Labb.*
 14 *sqq. locus corruptus*; omnibus bonis pretiosius .. diebus <solliciti su-
 mus> bonum nuntium detis atque <ab> amantissimo .. dignemini *Thiel*;
 omnibus nobis pretiosius est, de quo maxime noctibus et diebus <anxi
 sumus, audire> bonum nuntium de his qui * *. 'quare ab> amantissimo
Hartel 17 letos *V, del. o* 18 omnia pulchr. decora *V, corr. Thiel*

(243.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI UIRI ILLUSTRIS.

Diligenter apostolatus uester cognoscit, quanto fidei calore filius uester serenissimus imperator nosque fuimus ab initio: numquam cessauimus agere, quae pertinebant ad firmamentum religionis diuinae. pro qua re nuper etiam reuerentissimos sacerdotes Romam direximus, ut integrum componeretur de capitulis, quibus ad ea dubietas uertebatur. sed ignoramus, quae difficultas prouenerit, ut minime sopirentur hactenus ea, quae uidentur esse leuissima. salutantes ergo uestram reuerentiam petimus, ut nulla praebatur occasio, de te qua quisquam possit ambigere, sed habentes prae oculis iudicium maiestatis supernae modis omnibus festinare dignamini.

(244.)

DOMINO UENERANDO FRATRI ET CONSACERDOTI DIODORO REUERENTISSIMO EPISCOPO EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Gratiam praestans potius quam sumens dominus a Samaritana bibere

17 sqq. cf. Ioh. 4, 6 sqq.

243. *Dat. a. 520 post diem 9 Sept. Edd. Car. P^o 555; Bar. ad a. 521, 3; Collect. Concil.; Thiel 957. 2 EXEMP V 3 cognouit Car. quanta V, corr. ρ 9 sopiretur V, corr. o² 11 peto V, corr. Bar. te qua scripsi: tua V (ocasio <qua> de tua quisq. poss. amb. <uoluntate> Car.) 13 dignemini Car.*

244. *Liber de XII gemmis rationalis summi sacerdotis Hebraeorum ab Epiphanio Constantiae episcopo Graece conscriptus ipse aetatem non tulit exceptis duabus epitomis satis breuibus, de quibus conferas Dindorfium in Epiphanii editione IV 1 p. xviii (Ep.¹ = Dindorf l. c. p. 225 sqq.; Ep.² = ibid. p. 233 sqq.); e quibus epitomis breuior (Ep.³) est Anastasii Sinaitae, qui haec Epiphanii excerpta recepit inter Quaestiones (c. 40 et 45). multo maioris pretii est uersio Latina, quae in codice V eiusque propagine tradita atque in fine mutilata ad ipsam tamen Auellanam collectionem minime pertinere sed ei posteriore tempore casu quodam addita uidetur. edidit eam primus Franciscus Fogginius Romae a. 1743 usus codice a; Fogginii editionem repetiuit Dindorfius l. c. p. 169 sqq. Prooemii § 1—5 aliam uersionem Latinam exhibet Facundus pro defens. III capitul. IV c. 2 (Migne P. L. 67, col. 617 C sqq.)*

postulabat, ipse fons salutis existens, et iuxta puteum quidem
 sedit <et> ex itineris labore fatigatus est, ut consequens
 ueritatis argumentum corporalis suae praesentiae nequaquam
 prorsus excederet, ut ubique simul humanae naturae, quam
 condidit, propria largiter dona concedens, nunc eam quidem 5
 dignanter assumens, nunc etiam id, quod eius est, ueraciter
 2 asserens nec non et curam eius ac prouidentiam gerens. sed
 et discipuli eius et familia, <a> quibuscumque petebant.
 aliquid tribuebant his potius quam sumebant. id ipsum
 praefigurabat et Helias in forma domini sui praecedens, 10
 modum quidem necessariae rei competenter efflagitans, super
 id autem, quod necessarium erat, eius, quae in se morabatur,
 largitatem benedictionis insinuans: qui panem quidem poscebat
 uiduam sed occasione petitionis huius benedictionis opulentiam
 3 commodabat. sic et tua uenerabilitas a paruitate nostra 15
 quiddam postulans dare magis quam accipere comprobatur.
 cooperante namque tua iugiter apud deum supplicatione
 capsaces quidem olei indeficiens ex paruo praestabitur, hydriae
 uero farinae de exiguo supra modum largitatis copia conferetur.
 4 poposcisti igitur in principio per epistolam tuam, uenerabilis, 20
 de lapidibus, qui in superhumeralis rationali pontificis tunc
 super pectus Aaron apponi praecepti sunt, ut nomina eorum
 et colores et species nec non et loca seu contemplationes,
 quas ad diuinum cultum referant, singulique lapides pro qua
 tribu impositi uel unde reperti uel ex qua patria probentur, 25
 5 exponam. et nobis quidem, <sicut> memorauī, tamquam

9 cf. Regn. III 17, 10 sqq.

1 quidem puteum *trsp. Fogg.* (quidem puteum *a*) 2 et *add. Fogg.*
(cf. Facund.) ut consequenter praesenti sermone incarnationis non
 excederet ueritatem *Facund.* 4 ut *V:* et *Fogg.* 8 a *addidi* (a quibus
Facund.) patebant *V, corr. Fogg.* 12 quae *scripsi:* qui *V* (prae-
 bentem [*leg. praesentem*] sibi benedictionem *Facund.*) 17 coopante *V,*
corr. a 18 capsace *V, correxi* Hidrie *V* 20 poposcistis *V, corr.*
Fogg. 25 tribus *V, corr. Fogg.* 26 sicut *addidi* (et sicuti dixi nobis
 quidem *Facund.*)

praefatae uiduae propter inopiam difficilis erat horum prorsus inuentio; uerum, sicut illi per benedictionem miranda res accidit et Samaritanae pro <a>qua sensibili mysteriorum domini munus ostensum, sic nobis <mi>nimis sapientia atque scientia
 5 et sermone constitutis undique facultas est attributa uelut ex multis imbribus fertili largitate diffusis Heliae precibus aliorumque prophetarum, quorum tu filius discipulus et successor uenerabilis approbaris, accipiens aequae ut illi a domino gratiam eamque nobis orationibus tuis impertiens.
 10 unde iam de his incipiam dicere, primum quidem ueniam 6 poscens et propositi mei studium patefaciens, licet inualide dissertationis possim referre sermonem.

Est ergo primus scriptus in quattuor uersibus: quadrifariam 7 quippe discriminabatur rationale pontificis ipsumque quadrangulum erat, habens tam in longitudine quam in latitudine palmum unum. primi ergo uersus ordo est: sardium primus lapis, dein topazion, post smaragdus. secundi uersus primus lapis carbunculus, dein sapphirus, post iaspis. tertii uersus primus lapis ligyrium, dein achates, post amethystus. quarti
 20 quoque uersus extremi primus lapis chrysolithus, deinde beryllum, post onychium. isti quidem sunt duodecim lapides, quos constat in rationali, quod in superhumerali pontificis ponebatur, insertos; quorum differentias locaque dicemus.

Sardium, quod et Babylonium sic dicitur, habet quidem 8 speciem instar ignis colorisque sanguinei sardio pisci consimilem, unde et sardium uocatum est a specie cognomen

13—21 cf. Exod. 28, 16—20 (39, 9—13)

3 aqua *Fogg.*: qua *V* 4 minimis *scripsi* (sic et nobis exiguis extantibus sed [*leg. et*] nouo intellectu et noua cognitione et noua ratione *Facund.*): nimis *V*, quo male seruato 5 destitutis *Fogg.* 6 hymbribus *V* 7 piarum *V* 8 aequae *scripsi*: ea quae *V*, eam *Fogg.* (suscipiens propinquam illis hanc gratiam *Facund.*) 9 nobis eamque *trsp. Fogg.* 11 inualidae *Fogg.* 12 disserationis *V*, *correx* 13 primus scriptus (*i. e.* prima scriptura) *V*: primum scriptum *Fogg.* 16 primi ex primus *V* 18 sapphirus *V et sic semper* 19 ligyrium *V* amethystus *V et sic semper* 20 chrysolithus *V* 21 berillum *V et sic semper* onychium *ex* onichilum *V*

accipiens. in Babylone uero. quae est apud Assyrios, gignitur. et est lapis ipse perlucidus, habens medendi potentiam. cuius sucum medi<ci> super tumores ac putredines linientes sedant
 9 aliasque plagas, quae per incisionem ferri proueniunt. est autem et alius sardonix, qui uocatur molochas, sciens attenuare 5
 pinguedines: ipsius autem formae est, subuiridis aliquantulum, potentiorque magis est circa uerni temporis initium, quando pascha celebratur; et alius sardachates, circa quem lapidem albus quidam circulus apparet sicut in achate, quem hi, qui fabulosa confingunt, mala fugare pronuntiant posse eumque 10
 pacificum uocant.

10 DE LAPIDE TOPAZIO. Topazium rubrum est specie post lapidem, qui carbunculus appellatur. inuentus est autem in Topaze ciuitate Indiae in corde lapidis ab his, qui ibidem lapides tunc caedebant. quem lapidum caesores intuentes 15
 splendidissimum delectati pulchritudine eius ostenderunt Alabastris quibusdam negotiatoribus paruoque pretio uenderunt. Alabastris quoque Thebaeis pretio distraxere maiori; Thebaei nihilominus optulerunt reginae, quae tunc temporis imperabat. quem illa sumens in diademate suo in medio 20
 11 frontis imposuit. habet autem lapis iste hanc efficaciam: cum in cote medicinali teritur, non rubrum sucum iuxta modum sui coloris sed in modum lactis emittit. implet autem crateras plurimos, quantos hi, qui terunt, implere uoluerint. et post hoc idem modus est lapidis, nec inminutus 25
 pondere nec a rotunditate mensurae penitus inmutatus. hinc autem sucus elicitus oculorum passiones apprime sanat itemque, cum bibitur, ualde medetur his, qui aquosa rāñte tenentur et qui ex uua marina uehementer insaniunt. huius enim lapidis sucum medicorum periti talibus tribuunt. 30

3 medi V, corr. Fogg. (οἱ ἱατροὶ Ep.¹Ep.²) 5 sardonix V 6 ipsius V (ante u deleta littera a): τῆς δὲ αὐτῆς Ep.¹ 7 incitium ex incitium V 9 hii V 12 TOPAZION V, corr. Fogg. 14 fort. lapidis <alius> (ἐπέροσ λιθόν Ep.¹) 18 thebeis α: & hebeis V 19 thebei V 21 inposu suit V 23 implet V, correxi (ἐμπλήρησι Ep.¹) 24 plurimus quantos V, correxi: plurimas quantas Fogg. 27 aprime V

DE LAPIDE SMARAGDO. Smaragdus, qui et prasinus, uiridis 12 / n
 est speciei. est autem in eis quaedam differentia; aliquos
 enim Neronianos uocant, aliquos Domitianos. et Neronianus
 quidem lapis amarus est, specie ualde uiridis, splendens ac
 5 uibrans. appellari uero Neronianum propter hanc causam
 referunt, quod imperatorem Neronem putant oleo Spano uiridi
 uel Libyrtino, alii uero dicunt amygdalino, alii susino, praece-
 pisse montem rigare; alii uero nequaquam, sed aiunt Neronem 13
 uel Domitianum oleum in uasis aeneis Nicaenis inmittere.
 10 quod ex aeris ipsius aerugine per tempus uiridesceret, et sic
 ex eo montem rigare petramque suscipientem hoc oleum plus
 in uiriditate atque perspicuitate florescere; alii uero minime,
 sed uocatum fuisse Neronem quendam memorant antiquum
 artis pinariae scientissimum: et in huiusmodi lapidum peritia
 15 ualde callentem, qui adinuenit hanc smaragdi necessariam
 speciem, et ex ipso Neronianum primitus appellari. eo uero 14
 modo, quo diximus de Neronianis, et de Domitianis aduer-
 tendum est. fuit enim Domitianus imperator post Uespasianum
 et fratrem suum Titum, qui uastabat Hierosolymam. amatores
 20 autem uanarum rerum hi principes extiterunt, Nero scilicet
 atque Domitianus. sunt et alii smaragdi, unus quidem in 15
 India nimis Neroniano consimilis, alter uero in Aethiopia.
 qui et in Phison flumine reperitur. unde diuina quoque
 scriptura sermoni nostro congruit dicens: Phison: ipse
 25 est, qui circuit omnem terram Euilat. ibi inuenitur
 lapis prasinus. sed et carbunculum illic esse testatur.
 hic autem Phison a Graecis quidem Indus fluuius dicitur, a 16
 barbaris uero et Euilaeis Barimanasi, ab Indis quoque et

24 Gen. 2, 11 sq.

5 bibrans V, corr. Fogg. 7 amigdalino V 9 oleum, quod
 post uasis repetunt Va, del. Fogg. aenei V, corr. Dindorf
 nicenis V 13 anticum V 15 hanc smaragdi Fogg.: ad hanc
 smaragdinē V (ἐπερρεῖν τὸ ἀναγκαῖότατον τοῦ σμαράγδου Ep.¹) 19 uastauit
 Fogg. 20 hii V 22 ethipia V 23 repperitur V 28 euila eis
 barimanasi V: Euilaeis Paropamisi 'nempe Indis ad radices Paropamisi
 habitantibus' Fogg.

Bugaeis Ganges appellatur pluresque Graecorum scriptores Gangem fluium nomine isto cognominant, qui permanat uniuersam terram Euilat; Euilaeos autem dicunt interiores Indos. circuit etiam Aethiopiam, quae uocatur occidentalis estque magna Aethiopia, et hinc in Oceanum labitur. propter quod et carbunculus lapis cursu fluminis huius attractus in locis proicitur, quae sunt circa Libyam, ubi nominati superius 5
 17 Aethiopes commorantur. Aquilas autem interpretis in Genesi lapidem prasinum neque prasinum interpretatus est neque smaragdum sed Hebraica interpretatione usus in superficie et 10
 inueniens in Hebraeo nomen lapidis bodallin, quod septuaginta dixerunt: ibi inuenitur lapis prasinus, Aquila dixit: ibi inuenitur bidellium. est autem bidellium quoddam unguentum siue incensum, quod defertur ex India.
 18 sunt autem differentiae smaragdi octo, quantum potuerunt 15
 singuli reperiri, naturaque eius cum sit uiridior et austera, tamen hi, qui sunt ex Aethiopia uel India, hepatis, id est
 19 icoris, similitudinem referunt. restat itaque iam nobis de monte illo, qui rigabatur aliquando uel a Nerone. sicut sermone uulgatum est, uel a Domitiano, in qua patria est 20
 situs, exponere. est enim introrsus in mari rubro quod sic appellatur, in ipso <in>gressu regionis Indorum. quarum gentium
 20 differentiae quam plurimae sunt. olim quippe Indi in nouem regna fuerant disparati, sicuti fama celebratum est, id est Alabastrorum, Homeritarum, Azomitorum cum <A>dulitibus. 25
 Bugaeorum, Taianorum, Isabenorum, Libenorum, Dibenorum cum Ichthyopagis et Sirindibenorum cum Euilaeis, sed

12 sq. Gen. 2, 12

1 bugeis V: 'numquid Buzaeis?' Fogg., sed cf. infra u. 26 3 euileos V autem bis V, corr. a 4 etiam V: et Fogg. 5 estque V: atque Fogg. 6 cursu ex cursus V 14 unguentum V 16 reperire Fogg. 17 hii V 22 ingressu Fogg.: gressu V 23 qppe V 25 Homeritarum restitui, quamquam errauit fortasse interpres: homeritorum V dulitibus V, correxi 26 Liberiorum Diberiorum Fogg. 27 ichthyopagis V Sirindibenorum scripsi (cf. p. 749, 2): sirindibenorum V

nunc multo plures sunt, quippe diuisi a societate, quam inter se prius habuerant, Dibeni ab Ichthyophagis et Sirindibeni ab Euilaeis. de his autem, cum rursus eorum ad loca uentum fuerit, historica narratione referimus. mons autem, de quo
 5 nunc nobis sermo est, tunc Romanis erat subditus. Smarag-
 dinum uero sic uocatur naturaliter insula modica, ex aduerso sita Beronicae, in qua portus est Indiae dirigens ad Thebaidam, quae a continenti terra Thebaica distat unius diei cursu, cum est nauigium prosperum, hoc est milibus octoginta.
 10 contigua est autem Beronice, quae sic appellatur, regioni Elephantinae nec non et Telmi, quae nunc a Blemymis obtinetur. corruerunt autem montis huius metalla suntque metalla alia in ipsorum barbarie Blemymorum iuxta Telmeos in montibus constituta, quae nunc effodientes barbari smaragdos incidunt.
 15 uis autem lapidis huius in speculandam faciem; dicitur et ab 22 his, qui fabulosa confingunt, praescius esse futurorum.

DE LAPIDE CARBUNCULO. Carbunculus habet speciem rubricae 23 nimis acutissimae. nascitur autem apud Carthaginem Libyae, quae Africa uocatur. alii uero dicunt hunc lapidem sic
 20 inueniri: non uideri per diem sed per noctem; procul autem in modum lampadis uel carbonis ignis naturaliter scintillas emittere et hora quidem sicuti carbo ignis accendi, hora uero desinere, ita ut splendorem eius, qui hunc lapidem quaerunt, eminus intuentes ob hoc ipsum, quod per interualla comparet
 25 et rursus extinguitur, eum esse cognoscant pergentesque ad eius fulgorem ita reperiant. sed qui eum portat, eum latere non potest; nam quibuslibet uestimentis occulat, splendor extra uestimenta conlucet. unde et carbunculus appellatus est, ob hanc scilicet causam. parumper autem et ceraunius ita 24

1 sūt V   2 ichthyophagis V   7 beronice V   8 Thebaida Fogg.
 10 beronice V, Beronicae Fogg.   11 ab lemymis V: a Blemymis Fogg.
 13 Barbaria Fogg. blemmyorum V   Telmin aut Talmin Fogg. 18 acutissime V   21 lampadis scripsi (λαμπάδος Ep.¹Ep.²): lapidis V   scintillas V
 26 latere transitively usurpatum, ut idem sit quod oculare (βασταζόμενον δὲ ἀδύνατον διαλαθεῖν Ep.¹)   29 et V: et <qui> o²

lapis uocatus huic uidetur esse consimilis. dicunt autem ceraunium quidam et uinarium, quod instar uini flauis coloris existat. est nihilominus et Chalcedonius, quem sic appellant. et ipse specie proximus lapidibus istis, qui in isdem loci
 25 partibus inuenitur. nec mirum, quod diuina scriptura in 5
Phison eum flumine esse pronuntiat, cum possit et in Africa
reperiri. fluit enim Phison in mare iuxta regionem australem et occidentalem Oceanum. circuit Oceanus uniuersum orbem terrarum sed in occidentalem eius partem Phison, ut diximus, influit et idcirco lapis iste in Libyae partes aduehitur. dicit 10 autem scriptura diuina: fluuius egreditur ex Edem ad irrigandum paradysum, qui inde diuiditur in quattuor initia. nomen uni Phison: iste est, qui circuit omnem terram Euilat, ubi est aurum, et aurum terrae illius optimum; ibi est carbunculus 15 et lapis prasinus.

26 DE SAPHIRO LAPIDE. Sapphirus lapis † dicitur in modum purpurae, quam blattam uocitant, cuius est pressior species. multa uero genera sunt huius lapidis. est enim in ipsis
 . . . 139 . . . regalis auri punctis intermicans: qui non adeo est mirabilis. 20
 . . . 139 . . . sicut purus ille lapis, qui per omnia purpurae specie renitet. et hic fortassis esse dicitur in India et in Aethiopia, propter templum Liberi patris apud Indos, quod habere dicitur, licet incredibile uideatur, CCCLXV gradus, omnes ex lapide sapphiro. in ornamentis autem suis et monilibus reges utuntur eo uel 25 maxime, quia mirabilis est atque pulcherrimus et gratiosus.
 27 unde et nonnulli uocauerunt eum monilis ornatum. pellit etiam dolores; nam si teratur cum lacte, medela scabiōsis et ulcērosīs efficitur linitus super loca, quae fuerint uulneribus

11 sqq. Gen. 2, 10—12 (LXX)

1 uocatur V σ^2 , corr. Fogg. 4 hisdem V 7 reperiri V fison V
 11 eadem Fogg. 12 irrigandam V 17 dicitur corrupte V: 'supple
 Incere, splendescere' Fogg. (λίθος σάφειρος πορφύρεων ὡς βλάττης πορ-
 φύρας τῆς μελαίνης τὸ εἶδος Ep.¹, σάφειρος πορφύρεων μὲν ἔστιν Ep.²)
 20 punctus V, corr. Fogg. (χρυσοστερῆς Ep.¹)

asperata. scriptum autem est in lege uisionem Mosi in monte ueluti super lapide sapphiro fuisse declaratam.

DE LAPIDE IASPIDE. Iaspis est lapis uelut speciem smaragdi 28 referens, qui apud ostiā Thermodontis fluminis inuenitur et apud Amathunta: non quae in Cypro est, sed naturaliter Amathusiorum generatio multiplex habetur. hic uero lapis hanc habet speciem: sub smaragdo est interuirescens sed obtusior et obscurior, interiusque corpus habet uiride ad instar aeruginis aeris. delectantur autem phantasiae, id est 10 speculationes, huic insidere, sicut asserunt, qui fabulosa commemorant. est et alia iaspis albidior quam mare, flore 29 uero tincturaque pressior. alia uero in speluncis Idae montis, qui est in Phrygia, reperitur similis sanguini cochleae, sed lucidior magis et ueluti similior uino et amethysto rubicundior. 15 non enim sunt unius coloris eiusdemque potentiae, sed alia quidem rarior est et albidior quam aer fumi, <nec> nimis effulgens nec impar, item caeruleae uibrationis, ueluti si tempore hiemis de terra uapor aut nebula austro desinente consurgat. alia, quae glaciei similis est, ab his, qui fabulosa 20 fingunt, phantasiis dicitur esse remedium. repertum est autem ab Hiberis et pastoribus Hyrcanorum, qui circa Caspium solum lacumque consistunt. est et alter iaspis, qui uocatur 30 oppalius. similis niuibus aut spumis maris aut ueluti si

1 Exod. 24, 10

5 nonque in cipro V sed natura littera mathusiorum V, corr. Fogg.; sed aliam nam Amathusiorum Dindorf (ὁ τὴν ἐν Κύπρῳ, ἀλλ' ἔστι γένος πολὺ καλούμενον Ἀμαθούσιον Ep.¹, οὗ τ. ἐ. K. ἀλλ' <ἑτέραν τινά> ἔστι <γὰρ γένος etc. Dindorf) 7 κατὰ τὴν ἀμάραθόν ἐστι γλαυρίζουσα Ep.¹ 10 speculationis V, corr. Fogg. incidere Dindorf ὡς δὲ τοῦτο ἤκούσαμεν εἶναι φαντασίας ὡς οἱ μυθολόγοι λέγουσιν corrupte Ep.¹ 11 est ex et V 13 phrygia V 14 amethisto V 16 rarior ex rarior V (χαυνοτέρα Ep.¹) nec inserui secundum Ep.¹ οὔτε πάνυ στίλβουσα οὔτε πάλιν ἀπεδέουσα 17 post impar interpunxi: nec impar item cerulea uibratione con. Fogg. bibrationis V 19 glacie V, corr. Fogg. 21 hircanorum V 22 qui Fogg.: que V 23 oppalius scripsi: appalius V, Opallius Fogg.; ὁ παλαιὸς Ep.¹ corrupte nauibus V corr. Fogg.

sanguis lacti misceatur, ut Massagetae potare sunt soliti. hunc, ut aiunt qui fabulosa referunt, bestiae in agro metuunt, aliaque portenta.

- 31 DE LAPIDE LIGYRIO. Ligyrii inuentionem nequaquam nouimus nec a physiologis, id est naturarum scrutatoribus, nec ab 5
 aliquibus antiquis, qui harum rerum curam gessisse referuntur. inuenimus autem laggurium sic appellatum lapidem, quem nonnulli pressiore locutione liggurium uocant, et fortassis arbitror hunc esse ligyrium, quoniam quidem diuinae scripturae nonnulla nomina aliter immutarunt, sicut smaragdum dixere 10
 32 prasinum aliisque nominibus alia uocauerunt. et liggurus quidem uel etiam laggurus, si ipse sit ligyrium. rursus ex quo sit loco, nescitur a nobis. arbitrati sunt autem eum de superiore esse Thebaida, propter quod affirmant aliquos lapides ex lapide hoc in aede Asclepii, quae sic appellatur, in Memphi 15
 Aegyptia reperiri. in quibus sunt ueluti notae intermicantes, non sicut ophitae, sed habentes puncta iuxta cerinum lapidem sic uocatum. puncta sunt uiridantia ita, ut intellegamus in
 33 profundo lapidis huius uenam esse lectissimam. sed et adhuc lucidius et speciosius haec petra uidetur sumpsisse cognomen; 20
 explanatur enim liggurus a quodam animali, quod liggium nominatur, habens colorem pulli bubali uel buculae rufae, cuius cauda modica est et habet puncta quaedam uiridantia: propter quod et lapis liggurus idem liggii cauda uocitatur.
 34 ego autem uehementer ammiror, cur scriptura diuina curans 25
 ad ornatum decoremque pulchritudinis regalium sertorum et uestimentorum pontificalium uti lapidibus pretiosis et nonnullorum, qui multum erant noti manifestique, commemorans

1 masagete V 4 LIGIRIO ligitii V 5 physiologis V, altera i ex o corr. 7 inuenimus scripsi: inuenim V, inueni modo a Fogg. (εὑρομεν δὲ Ep.¹) Laggurium Fogg.: langurinum V, λαγκούριον uel λαγγούριον Ep.¹ 8 Liggurium Fogg.: ligguriorum V, λαγόριον Ep.¹ 9 ligitium V 12 quidam V, corr. Fogg. (ἐπειδὴ αἱ θείαι γραφαὶ Ep.¹) liggurium V, correxi 17 ophite V: in ophite α 23 cauda V, corr. Fogg. 24 liggurus V, correxi liggii Fogg. 28 multorum V, corr. Fogg.

(carbunculi dico et smaragdi, amethysti et achati, berylli et chrysolithi) in horum dinumeratione lapidum non meminerit hyacinthi, cum sit lapis iste clarissimus adeoque pretiosus atque mirabilis, ut animaduertamus, ne ligyrium forsitan hunc
 5 diuina scriptura cognominat. hyacinthus autem species habet³⁵ diuersas; quanto enim quis inuenitur colore profundior, tanto est aliis necessarius. hyacintho uero uel callaino purpureus color est aliquanto consimilis; unde diuina quoque scriptura ex hyacintho purpuraque pontificalia uestimenta dicit ornari.
 10 et praecipuus quidem lapis hyacinthus thalassites appellatur, eo quod tranquilli maris similitudinem referat. est et alius, qui uocatur rhodiaeus, alius oppalius, rursus alius perileucius. inueniuntur autem lapides isti in interiore barbarie Scytharum. 36
 Scythiam uero soliti sunt ueteres appellare cunctam septen-
 15 trionalem plagam, ubi sunt Gothi et Dauni, Uenni quoque et Arii usque ad Germanorum Amazonarumque regionem. illic igitur interius in deserto huius magnae Scythiae conuallis est profundissima, hominibus prorsus imperuia: montibus namque saxosis hinc atque inde uallatur, ita ut si quis desuper a
 20 summitatibus montium tamquam de muris aspiciat, solum conuallis peruidere non possit sed a profunditate caligo tenebrosa ueluti chaos alicuius occurrat. igitur qui mittuntur³⁷ a regibus iuxta commanentibus ad istorum lapidum perquisitionem, secundum dispensationem necessitatis sibi commissae
 25 iugulant agnos et excoriantes dimittunt desuper e saxis in illud chaos conuallis inmensum lapidesque, ut ferunt, agnorum decoriatorum carnibus adhaerescunt. aquilae uero in petris

8 Exod. 28, 5

1 fort. achatis 2 chrysolithi V 3 hyacinthi V et sic semper per i
 5 cognominet Fogg. 9 ornari ex ordinari V 13 sq. scytharum stibiam V
 15 Uenni | Uanniani regni (Plin. n h. 4, 81) mentionem facit Fogg., addens
 tamen fortasse Hunni restituendum 16 arii V: 'fortassis Abii' Fogg. coll.
 Ptolem. vi 15 ad om. a Fogg. amazonorumque ex amazonorumque V
 17 scythie V 20 summitatibus V 22 ὡς περ τ: χάρις Ep.² nituntur V.
 corr. ο² (οἱ ἀπεσταλμένοι Ep.²)

- sursum morantes accepto carnis odore descendunt eductosque decoriatos agnos exedunt et lapides illic in summis montibus remanent. damnati ergo, qui per huiusmodi capturam ad inquirendos praedictos lapides diriguntur, intuentes, ubi sint ductae agnorum carnes ab aquilis, eunt illuc et inuenientes 5
- 38 lapides afferunt. omnes autem lapides isti. cuiuscumque sub diuersitate coloris existunt, cum sint pretiosi, tamen hanc habent efficaciam, ut superpositi carbonibus ignis uehementibus ipsi quidem minime laedantur, carbones autem protinus extingunt. non solum autem hoc, sed etiam tollens quis ex 10 his lapidibus et inuoluens diligenter in orario uel in aliquo linteo ponensque super carbones ignis manu retinens ipse quidem calore cruciabitur, linteum uero, quo lapis est inuolutus.
- 39 nullo modo laeditur aut aliqua ustione uexatur. fertur autem lapis iste utilis esse mulieribus, quatenus onere partus 15 absque difficultate liberentur. phantasias autem pellere similiter dicitur.
- 40 DE LAPIDE ACHATE. Achates autem lapis est aestimatus esse perileucius, qui post hyacinthum lapidem ponitur. est autem specie mirabilis, colore caeruleus, exteriorem circulum 20 habens album. et hic circa Scythias inuenitur. est autem in lapidibus istis achates colore leonino, qui cum aqua tritus et inlitis super loca, quae morsu contracta sunt uiperarum uel scorpii ceterorumque serpentium, uenena depellit. dico autem achatem, qui leonis speciem praefert. 25
- 41 DE LAPIDE AMETHYSTO. Amethystus lapis est erga suum circulum flammiferum quiddam profundius micans. splendor autem eius est albidior, e medio corpore ueluti uini flauis speciem referens. qui forma diuersus et hic, ut opinor, in

4 sunt *α Fogg.* 5 post ducte *del. sunt V* erunt *V. corr. α* 6 autem *om. Fogg.* 7 assistunt *Fogg.* 10 extinguntur *Fogg.* (τοὺς δὲ ἄνδρακας ἑβεννώουσι *Ep.*¹, κατασβεννώουσι *Ep.*²) 12 retines *V, corr. Fogg.* 14 nullo *scripsi:* est nullo *V,* et nullo *Fogg.* 16 difficultate *V, corr. α* fantasios *V* 19 perileucius *V: περιλευκος Ep.*¹ post *V:* per *Fogg.* (ὅς ὑπὸ τὸν ὑάκινθον εὑρίσκεται *Ep.*¹) hyacinthum *V* 27 micat *V, correxi* (ῥλογίζων ἐπί *Ep.*¹)

Libyae montibus gignitur. alter enim hyacintho mundissimo similis est, alter uero amphicochlo. fit autem ipse in parte Libyae circa litus maris. hi uero, qui fabulis credunt, aiunt eum praecidere tempestates et pluuias, cum australes uenti
 5 perflauerint.

DE LAPIDE CHRYSOLITHO. Chrysolithus lapis, quem nonnulli 42
 chrysoberyllum uocauerunt, auri fulgorem praefert. fit autem in puteali petra: sic appellatur locus ad litus Achaemenidis Babylonis. nominant autem et Babylona et puteum illum
 10 petrae Achaemenida, quod, inquit, pater Cyri regis Achaemenis uocabatur, ut scriptores aliqui retulerunt. est autem et chrysoprasus lapis: hic stomachicis et colicis nec non et coeliacis tritus et epotus saluberrimus approbatur.

DE LAPIDE BERYLLO. Beryllium lapis glauci, id est caesii, 43
 15 coloris est, marinae tincturae similis et aeris, amethysti et paederotis habens speciem et aquatoris, id est albidioris, hyacinthi. fit autem ad ima montis, qui uocatur Taurus. si quis autem uoluerit hunc ex aduerso solis opponere, uidetur ueluti uitrei minuta intrinsecus habere perlucida. alia autem
 20 beryllus pupillis oculorum draconis est similis. alia rursus est beryllus ueluti coralli speciem magis exhibens. haec autem beryllus iuxta uisam Eufratae fluminis uisa est.

DE LAPIDE ONYCHIO. Onychium lapis flauum nimis ostentat 44
 colorem. delectari uero lapide isto ferunt regum nuptas et
 25 diuitum, quae in pocula sua transferentes utuntur hoc lapide. sunt autem et alii, onychitae qui aequiuoce nuncupantur, id est non ueraciter, similes cerae, quae coloris est mellei.

2 amphicochli *V, corr. Fogg.* (ἀμφικόχλι *Ep.*¹) parte *scripsi*:
 partes *V* 3 circus *V, corr. Fogg.* 6 chrisolito Chrisolitus *V* 7 chrysoberyllum *V* 8 achemenidis *V* 9 babilonia *V, corr. Fogg.* (Βαβυλωνία *Ep.*¹*Ep.*²) 10 achamenide *V, corr. Fogg.* (Ἀχαμενίδα *Ep.*²) achamenis *V* 12 chrysoprasus *V* 14 glaucus *Fogg.* caesii coloris est *om. Fogg.* 19 uitrum *Fogg.* (φαίνεται ὡς ἕλος κίττριος ἔχων ἐνδοθεν διαγεία *Ep.*¹) 21 coralli *Fogg.*: corallis *V.* ὁμοία κρηφ *Ep.*¹ s^hm *V* 22 autem *om. Fogg.* περὶ τὴν ἔξοδον *Ep.*¹ enfrate *V*: Euphratis *Fogg.* 24 nuptias *V, corr. Fogg.* (τὰς νόμφας *Ep.*¹) 27 similes *V sed litteris sim traductis lineolis deletis*

quidam hos aiunt ex guttis aquae consolidari. onychitas autem naturali ratione cognominant, eo quod ungues urbanorum uirorum instar sunt marmoris quadam mixtione sanguinis obrubescentes. unde nonnulli lapidem marmoreum, qui est ex loco Docimii, onychiten falso nomine uocitant ob albedinis puritatem.

- 45 Haec igitur duodecim lapidum. qui in superhumerali tunc imperati sunt annecti pontificis, ex diuersis auctoribus, qui de naturis horum dixere lapidum, constat inuentio; quorum, sicut inuestigare potuimus, tam species quam loca nec non et potentias inspectionis eorum interim breuiter adnotantes singulorum lapidum nomina consequenter expressimus.
- 46 Hic iam nunc quaeritur, quibus modis eum ordinem consequentiae, qui est certissimus et congruens, approbemus. nam per duodecim tribus duodecim lapides apponi iussi sunt. ita ut unus lapis uni tribui coaptaretur et ad singularum nomina decernantur singuli lapides. et si quidem declarasset iussio, cui tribui quis lapis aptetur, nulla prorsus inquisitio superesset ad indagandam definitionem diuinitus ordinatam, sed ad exponendam nobis uim lapidum tantummodo studiosa relinqueretur intentio: nunc autem non est determinatum sed simpliciter in duobus locis horum lapidum consequentiam et compositionis eorum speciem fateamur adscriptam, sicut in rationali, quod super pectus ponebatur pontificis, et super humerali per duos anulos aureos in eo disposito. qui anuli per extremitates suas rationale in medio continebant, rursus annexis superioribus anulis, qui erant in superhumerali pontificis in utraque humeri parte conserti. nam et superhumerales, cum esset unum per circuitum. uno prorsus orificio claudebatur, habens uitam hyacinthinam auro complexam

1 aquis *V, corr. Fogg.*   2 urbanorum *ex barbarorum V*   3 quodam *V, corr. Fogg.*   4 obrubescit *V, corr. Fogg.*   5 onychitem *Fogg.*   16 singulorum *V, corr. Fogg.*   19 diffinitionem *V*   25 dispositos *V, correxi*   28 *post parte del. hu V man. 1*   30 hiacinthinam *V*

et hinc a dextris unum anulum et a sinistris alterum, per utramque humeri partem prominentes, anulos ad iugulum pontificis innuentes, qui rursus ex utraque rationalis parte spectabantur appositi, ita ut perinde conecterentur et coaptarentur in sese, per duos scilicet anulos rationalis et duos anulos superhumeralis, ubi erant catenulae aureae desuper imminentes. hoc autem rationale, sicuti dixi, habebat 49 duodecim lapides sibi congruenter insertos atque compositos quadrato ordine, qui sic intertexti probantur, ut est subter 10 annexum. primus ordo atque superior a laeva parte pontificis uersus ad dextram hos lapides habebat appositos: sardium, topazion, smaragdum. oportet enim et hoc diligentius annotare, 50 unde scilicet incipiebat compositio et ubi iterum desinebat, sciendumque quod iuxta Hebraicarum elementa litterarum ita 15 compositiones istae fiebant: scribunt quippe Hebraei a sinistris ad dextram cuiuslibet rei subiectum ordinem perducentes, ipsi uero manum subsequentem litteris a dextris habere uidentur ad laeuam. erant ergo super pontificis pectus a sinistris eius ordines ad dexteram perducentes. primus ordo, 51 20 sicut iam dixi, sardius topazius smaragdus; secundus autem carbunculus sapphirus iaspis; tertius ligurius achates amethystus; quartus, qui et ultimus, chrysolithus beryllus onychinus. rursus inuenimus eosdem lapides in duabus 52 superhumeralis partibus positos, in quibus duo lapides catenulis 25 aureis uidebantur inserti iuxta utrumque latus humerorum, iam non ex diuersis lapidibus sed ex smaragdo tantummodo, erantque rursus nomina filiorum Israel secundum praeceptum domini scripta atque scalpta in duobus istis lapidibus. non 53 tamen euidenter ostenditur, quod nomen in parte dextera 30 prasini lapidi inscribi debeat uel quod in sinistra parte, sicut ipse decreuit, similiter annotari, nisi quod prorsus

23—28 cf. Exod. 28, 9—14 (39, 6—7)

3 innuentes *V*: innectentes *Fogg.*   rationali *V*, *corre.xi*   13 iterum *V*: item *Fogg.*   14 est quod *Fogg.*   litterarum *V*   15 iste *V*
 21 achates *V*   22 chrysolithus *V*   23 onychinus *V* et sic semper
 30 lapidis *Fogg.*

intellegendum est, quia sex nomina scripta erant in sinistra parte et sex in dextera filiorum Israel. nec enim poterat unus lapis nomina duodecim tribuum capere propter rotunditatem suam. sed nec praecepit deus, ut dupliciter inscribantur duodecim tribus in parte dextera et in sinistra duodecim, 5 sed simpliciter ait: impressione signaculi nominum filiorum Israel, sicut habet ipsa circumstantia lectionis, quam nunc ad uerbum curauimus exprimere, in qua ipsum 54 quoque pontificatus officium praeceptum est ordinari. sic ait: et fecerunt superhumeralia ex auro et hyacintho 10 et purpura et cocco cum bysso retorta **. opus textile fecerunt illud, superhumeralia continentia sese ex utrisque partibus, opus textile, inuicem complectentia se per circuitum. ex ipso fecerunt iuxta eius facturam, ex auro et hyacintho et 15 purpura et cocco neto et bysso retorta, sicut praecepit dominus Mosi. fecerunt utrosque lapides smaragdi confibulatos et conclusos auro, scalptos impressione signaculi nominum filiorum Israel, et imposuerunt eos in humeros superhumeralis, 20 lapides monumenti filiorum Israel, sicut praecepit Moyses. haec duo loca sunt horum lapidum et appellationes eorum, quae secundum tribum praeceptae sunt annotari: unus quidem locus est in hoc rationali et alter in his quae dicuntur ** in hippodromo Chabratha. 25

6 Exod. 36, 13 (LXX)   10 Exod. 36, 9—14 (LXX)   25 Genes. 48, 7 (LXX)

4 deus V: dominus Fogg.   6 impressione scripsi (cf. infra ad u. 19); in pressione V   11 post retorta add. etc. Fogg.; ego lacunam indicaui: propter homoteleuton intercedunt ea, quae plus habet uersio LXX interpretum   15 iacintho V 16 cocconeto V, distinxi (κοκκίνου διανειγμένου LXX)   bisso V   19 impressione restitui: in pressione V (γεγλυμμένου [καὶ ἐκκεκολλημένου] ἐγκόλαμμα σφραγίδος LXX)   22 moises V   25 lacunam indicaui ad-sentiens Foggino haec adnotanti: 'iam uero, ni fallor, inter ea multa, quae hic deesse puto, S. Doctorem exposuisse crediderim. quomodo duodecim tribus a filiis Iacob nomen acceperint, quot uxores Iacob

Oportet itaque primitus hanc diuisionem nosse et ordinis 56
 consequentiam. quae secundum aetatem est singulorum, id
 est Ruben Simeon Leui Iudas: propter iurgium uero Rachelis
 et quod data sit Iacob ancilla Balla, nascitur iuxta aetatis
 5 ordinem post Iudam Dan statimque de ipsa ancilla secundus
 editur Neptalim. deinde per aemulationem Lia uero dedit
 ancillam uiro Zelpham, quae concipiens peperit Gad, dein
 Aser. rursus adiecit uxor Lia ut conciperet: quae iuxta
 conscientiam peperit Isachar, exin Zabulon. nouissime uero
 10 de Rachele Ioseph nascitur et deinde Benjamin. et est ista
 consequentia: Ruben Simeon Leui Iudas, Dan et Neptalim,
 Gad et Aser, Isachar et Zabulon, Ioseph et Benjamin. haec
 quidem prima est compositio iuxta aetatis consequentiam.

Cum uero peruenerent de Mesopotamia reuertente Iacob in 57
 15 terram Chanaan, secunda fit diuisionis enumeratio. fecit enim
 Iacob tres turmas discernens proprios filios, et posuit Zelpham
 et Ballam duas ancillas faciens unam turmam in primis cum
 quattuor filiis earum, id est Dan et Neptalim, Gad et Aser;
 in secunda uero turma ordinauit Liam cum sex filiis eius,
 20 non iam secundum aetatem sed secundum matris affectionem,
 Ruben dico et Simeon, Leui et Iudam, Isachar et Zabulon;
 ipse uero postremus mansit cum Rachele et Ioseph ualde
 paruulo. Benjamin autem in matris adhuc utero portabatur.
 et haec secunda discretio compositionis eiusdem numeri
 25 comprobatur.

Tertius autem numerus est iuxta aliam compositionem 58
 diuisionis. incipiens enim Iacob intrare in Aegyptum, sicut
 super annexum est, congregatis in id ipsum filiis Liae simul

3 sqq. cf. Genes. c. 29, 32 — c. 30 15 sqq. cf. Genes. 33, 1 sq

*duxerit, quem filium habuerit ultimum et his similia tandemque nar-
 rasse quomodo Rachel Beniamino edito partus dolore confecta mortem
 obierit in terra Chanaan in Hippodromo Chabratha et sic narrationem
 confecisse uerbis nimirum LXX' p. 758, 25 hippodromo V p. 759,
 4 quod V: quae Fogg. 7 zelphā V 16 zelphan V 20 non V
 supra linea*

et ancillae eius Zelphae consequenter, uelut ex eadem domina progenitis, ita dinumerantur ipsi: Ruben Simeon Leui Iudas Isachar Zabulon et ex Zelpha Gad et Aser; deinde Rachelis filii Ioseph et Benjamin, hi qui ex eius ancilla sunt Dan et Neptalim.

- 59 Quarta diuisio est compositionis et numeri, quando benedixit Iacob filiis suis, cum moreretur; oportet enim secundum tempus et in numeros ipsos annectere. hic ergo numerus et hoc tempus insequitur, quando Iacob benedixit, id est: Ruben, deinde Simeonem cum Leui et Iudam et Zabulon et Isachar, 10 Dan et Gad, Aser et Neptalim, Ioseph et Benjamin.
- 60 Dein sequitur quinta diuisio de Exodo, cum egredierentur filii Israel ex Aegypto. enumerauit enim eos sermo diuinus dicens: haec sunt nomina filiorum Israel, qui ingressi sunt in Aegyptum cum Iacob patre suo; 15 unusquisque cum tota domo sua ingressus est: Ruben Simeon Leui Iudas Isachar Zabulon (deinde Rachelis:) Benjamin (deinde Ballae:) Dan et Neptalim (et Zelphae:) Gad et Aser. Ioseph autem erat in Aegypto.
- 61 Dein post sexta diuisio est numeri iuxta metationem 20 castrorum filiorum Israel, sicut scriptum est in libro Numerorum ex praecepto domini: in prima metatione Iudas Isachar Zabulon, in secunda Ruben Simeon Gad, in tertia Ephrem et Manasse et Benjamin, in quarta Dan et Aser et Neptalim.
- 62 Rursus septima numeri diuisio est ex ipso Numerorum 25 libro, cum iuxta praeceptum domini declarantur, qui debeant esse principes ad offerenda munera domino, dixitque: de Ruben Elisur filius Sediur, de Simeone Salamihel filius Surisaddai, de Iuda Naason filius Aminadab. de Isachar Nathanahel filius Sogar, de Zabulon 30

2 cf. Genes. 46, 9—25   9 cf. Genes. 49, 1—27   14 Exod. 1, 1—5   22 cf. Num. 2, 2—31   27 Num. 1, 5—15

3 zelphan V   4 hii V   15 egiptum V   20 postea *Fogg.*   24 manases V   29 suriaddai V

Eliab filius Chelon, de Ephrem Elisama filius
Eniud, de Manasse Gamaliel filius Phadassur, de
Beniamim Abidan filius Gedeonis, de tribu Dan
Achiezer filius Amisadai, de Aser Phaltihel filius
5 Echram, de Gad Elisaph filius Raguhel, de
Neptalim Achire filius Enan.

Itemque post hanc sequitur octaua diuisio ex ipso libro 63
Numerorum, quando praecepit dominus et misit Moses principes
tribuum Israel ad inspiciendam terram repromissionis. ait
10 itaque: de Ruben Samu filius Sacchu, de Simeone
Saphah filius Suri, de Iuda Chaleph filius Iephone,
de Isachar Sara filius Ioseph, de Ephrem Auses
filius Naue, de Benjamin Phalti filius Raphu, de
Zabulon Gudihel filius Suri, filiorum Ioseph de
15 Manasse Gelad filius Sudi, de Dan Amihel filius
Gamali, de Aser Sachus filius Michahel, de Neptali
Hali filius Ulaphi, de Gad Gugihel filius Machi.

Nona quoque diuisio numeri praecepto domini datur ex 64
ipso libro Numerorum, cum filiis Israel terra sorte distribuitur:
20 de Iuda, inquit, Chalep filius Iephone et deinceps
enumerantur principes tribuum de Simeone, de Benjamin, de
Dan, de Manasse, de Ephrem, de Zabulon, de Isachar, de
Aser, de Neptali.

Dein rursus decima numeri diuisio est, quando benedixit 65
5 Moses filiis Israel, praeponens Ruben et deinceps annectens:
Iudas Leui Benjamin Ioseph Zabulon Isachar Gad <Dan>

10 Num. 13, 5—16 20 Num. 34, 19 25 cf. Deuteron. 23, 6—25

1 Χαλίων LXX Elisama restitui secundum LXX et Vulg: melcham V
2 Ἐμμουδ LXX (Ammiud Vulg.) manasse V 3 ἀβιδᾶ V 4 Φαρτῆλ
uel Φαρτῆλ LXX 5 Ἐχράν LXX (Ochran Vulg.) 6 Αἰνάν LXX 10 Σαμουήλ
LXX, Sammua Vulg. Sacchu scripsi: acchu V, Ζαχούρ (Zachrou cod.
Alexandr.) LXX, Zechur Vulg. 11 Ζαφάτ LXX 12 Σαρα Ἰλαάλ LXX (Ἰγαλ
cod. Alex.) 13 ναυαε V 14 Σουδί LXX 15 Γαδδὶ υἱὸς Σουσί LXX
16 Ναβὶ υἱὸς Σαφί LXX, Nahabi
filium Capsi Vulg. 20 iepphane V 26 Iudam Fogg. Gad Dan> scripsi
coll. Deuteron. 33, 20—22 et huius epistulae § 86: Dan om. V, <Dan>
Gad Fogg.

Neptalim et Aser, et in nouissimis iterat sermonem de Ioseph: haec sunt milia Ephrem et haec milia Manasse.

66 Item undecima numeri diuisio probatur, quando praecipitur eis, antequam ingrediantur terram Israel, mox transfretantes Iordanem stent super duos montes Garizim et Gebal, sex hinc atque inde, ad benedicendum his, qui custodiunt legem, et ad maledicendum his, qui legis praecepta seruare contempserint. et est ista contextio numeri: nam super benedictiones consecuti sunt Simeon Leui Iudas Isachar Ioseph et Benjamin; super maledictiones autem hi: Ruben Gad Aser Zabulon Dan et Neptalim.

67 Duodecima rursus est diuisio numeri, cum sortiuntur terram possessionis suae et Ruben sorte contingit trans Iordanem, antequam transiretur in terram Israel. et est ista distributio: Ruben et iuxta eum Gad et dimidia tribus Manasse: dein transeuntes Iordanem primus Iudas accipit, tum Benjamin, dein Ioseph ex Manasse, dein Simeon inter Benjamin et Iudam locatus et ut ita dixerim coangustatus est, quia illis spatia non fuerunt: dein Zabulon terram consequitur et Isachar et Aser et Neptalim et Dan. Leui sane in omnibus dispersus est tribubus, ciuitates solummodo et suburbana percipiens.

68 Rursus tertia decima diuisio numeri occurrit ex Zacharia propheta, sicut dicit: in illa die plangent omnes tribus terrae, tribus domus Dauid super se et mulieres eorum super se, tribus domus Nathan super se et mulieres eorum super se, tribus domus Leui super se et mulieres eorum super se, tribus domus Simeon super se et mulieres eorum super se,

2 Deuteron. 33, 17 8 cf. Deuteron. 27, 12 sq. 13 sqq. cf. Ios. cap. 15—19 21 cf. Ios. 14, 4 24 Zachar. 12, 12—14

1 neptalin V 8 benedictiones *Fogg.*: benedicti his ē V 10 hii V 11 neptalin V 13 iordanen V 26 et 27 eorum *scripsi*: earum V *Fogg.* 28 et 29 eorum V: earum *Fogg.*

plangentque cunctae residuae tribus; et non nominavit, quae; nos autem propter situm descriptionis terrae hanc consequentiam esse perpeximus, ut sit tribus Benjamin, dein Ioseph Ruben Gad Zabulon Isachar Aser Neptalim
5 et Dan.

Item quarta decima diuisio numeri subest ex reuelatione 69 sancti Iohannis, qui dinumeravit ex unaquaque tribu duodecim milia eorum, qui uirginitate sanctificati sunt; ait enim: de Iuda duodecim milia, de Ruben similiter, exin de Gad, de
10 Aser, de Neptali, de Manasse, de Simeone, de Leui, de Isachar, de Zabulon, de Ioseph, de Benjamin. nusquam uero in hoc loco meminit Dan.

Forsitan autem et aliis locis numer<i> aliter inueniantur 70 adscripti; nos tamen istos inuenire potuimus et hae quidem
15 sunt diuisiones, quae secundum numerum diuerso modo constat esse compositae, nunc quidem secundum praeceptum domini, nunc autem iuxta singulorum principum uoluntatem, dico nero Mosis et Hiesu Naue et qui deinceps eorum successores existere meruerunt. nec sine spiritu id actum
20 est sed. ut uoluit, idem spiritus sanctus enumeravit atque disposuit singulas consequentias iuxta propriam uoluntatem. reuertens item de his uno loco breuiter et consequenter 71
edisseram easdemque quattuordecim diuisiones harumque selectiones: non in uacuum faciam nec ut uenerationi tuae haec
25 recensenti molestus existam, sed ut noueris (quod iam dei sit adiuuare), ut unicuique tribui memoratos lapides ueraciter coaptare possimus.

Excogitante igitur multum mente, tractantes iuxta experi- 72 entiam huius electionis, suggerit nobis animus et ipsa consequentia
30 lectionis, qualiter animaduerti possit quadratus ordo rationalis ex appositis lapidibus secundum memorata uocabula. requiratur iam de singulis numeris, sicuti discreta est

8 cf. Apocal. 7. 5—8

1 sq. nominavit: queis (!) nos *Fogg.* 13 numeraliter *V*, corr. *Fogg.*
18 mosi *V*, *correxi* nauę *V* 22 idem *Fogg.*

unaquaeque diuisio, qualis ad eorundem lapidum rationem
 73 lectionemque sit congruens. et ubicumque quidem dinumera-
 tarum tribuum statum in locis singulis inspeximus menteque
 perpendimus non posse naturaliter — ut numerus quilibet
 eorum, qui in unaquaque diuisione numerati sunt, unum 5
 nomen minus habens ex tribubus — appellationi horum
 lapidum coaptari, ideoque protinus diuisionem secundam rite
 sustulimus, utpote quae horum lapidum consonantiam habere
 non possit, propter quod primos ponat Dan et Neptalim,
 Gad et Aser, hoc est ancillarum filios, quando mittens Iacob 10
 Esau munera in turmam eos primam diuisit, post haec autem
 filios Liae fecit aliam turmam, dein filios Rachel turmam
 tertiam. nam cum pretiosiores lapides sint in principio
 rationalis, porro filii ancillarum inferiores habeantur et hic
 primum positi sint, impossibile est eos ad causam rationalis 15
 in hac numeri parte congruere, propter quod ita se habere
 non possit.

74 Item quartam diuisionem, benedictionem Iacob, explorauimus,
 quando moriens filiis benedixit. habet enim primum Ruben,
 dein Simeon et Leui simul adiunctos, ita ut ista utriusque 20
 copulatio horum lapidum congruentiae uideatur obsistere.
 ideoque istam quoque sustulimus, cum lapidibus istis adcom-
 modari minime possit.

75 Inspeximus autem et quintam diuisionem, quae continet
 initium egressionis filiorum Israhel ex Aegypto, et inuenimus 25
 eam praeponentem liberarum filios et ancillarum iuxta com-
 positionis ordinem supponentem facientemque nouissimos
 <primos> primosque nouissimos, et ob hoc, quod Ioseph in
 Aegypto constitutus postremus nominatus est, animaduertimus
 iterum non posse lapides istos memoratarum tribuum coaptari 30
 76 nominibus: et quod naturaliter onychinus lapis in persona

5 in om. Fogg. 9 propterea quia Fogg. 24 continent V, corr. Fogg.
 26 sq. liberarum . . supponentem in textu omissa in margine inferiore
 suppleuit V man. 1 28 primos inserui: primosque nouissimos om.
 Fogg.

Ioseph interpretari non possit neque rursus extremus Ioseph iuxta compositionem rationalis inseri debeat, nisi quod tantummodo necessitate praeposteratus sit, ut, cum undecimus habeatur, hic numeretur duodecimus iuxta cogentem necessitatem compositionis huius numeri, quam repperimus ordinatam. in Graeca quippe locutione, quae ex Hebraea translata est, 77 onychinum lapidem duodecimum inuenimus positum atque nouissimum, ita ut Benjamin contemplationem sui modis omnibus adtrahat; undecimum uero inuenimus beryllum, quem 10 et undecimo Ioseph tam iuxta numerum quam iuxta contemplationem consequenter aptauimus. inspicientes etiam Hebraicam 78 Exodum, in qua et lex probatur adscripta, legentesque de rationali hoc, in quo clusi erant isti lapides, inuenimus onychinum lapidem aliter ordinatum: undecimus positus erat 15 et beryllus duodecimus atque postremus. unde propemodum nobis ambiguitas orta est impedimentum intellegentiae faciens ueluti fictam contemplationem nos in duobus istis, berylli dico et onychini, lapidibus attulisse, dicebamque, quomodo in supplicationibus et oratione continua poterat error oboriri, 20 et intellexi, quod dispensante deo hoc ita peractum est, ut idem Ioseph undecimus inter fratres suos existens duodecimus inueniretur iuxta compositionem huius numeri, qui eum duodecimum esse declarauit, cum diceret: Ioseph autem erat in Aegypto. scientes itaque dispensatione diuina propter 79 25 ueritatis contemplationes berylli lapidi, quae in ipsum Ioseph explentur, coaptari, sic est dispositum, ut beryllus lapis duodecimus poneretur et ultimus. nam et Ioseph, cum inter fratres undecimus esse memoratur, in hac tamen compositione numeri egressionis filiorum Israel duodecimus et extremus 30 adscribitur. itaque prorsus inlustratione diuina et dispensatione

23 Exod. 1, 5

5 reperimus *Fogg.* 6 greca *V* 8 <in> contemplationem *Fogg.* 11 optauimus *V*, *corr. Fogg.* 13 inuenimus *V*, *correci* 14 lapidum *V*, *corr. Fogg.* 15 et *om. Fogg.* 18 attulisset *Fogg.* *fort. discebamque* 19 continua *V* 25 lapidis *V*, *correci* 28 esset *Fogg.*

- bene admodum relatus est onychinus lapis in Benjamin, qui in hac dispositione ante Ioseph numeratus est, beryllus autem in Ioseph accommodatus ob contemplationes eidem consonantes, quamuis ultimus lapis ipse numeretur, quia sic accidit et Ioseph nouissimum scribi, sicut frequenter asserui. 5
- 80 Transgredientes igitur et hanc diuisionem respeximus dispositionem sextam iuxta di<nu>meratarum tribuum consequentiam et inuenimus iuxta metationem castrorum Israel quadrati agminis ordinem magis oportere congrue<re> rationali iuxta ternas et ternas tribus, sicut in eodem rationali fas 10 erat cernere, quod quadrati ordinis probatur exstare, et erat hoc planissimum atque symbolicum, id est significatiuum; propter dispositiones ordinum consonantiamque castrorum.
- 81 sed in his separata tribus, tribus Leui. nobis obstitit. constitutus est enim Iudas habens secum Isachar et Zabulon in 15 uno metationis contubernio, et constitutus est primus ad orientalem plagam propter significantiam, ut aestimo, regiae potestatis et quod Ruben a propria reciderit gloria, quia stratum maculauerit patris. sicuti diuinis litteris probatur
- 82 insertum. in secunda uero metatione castrorum Ruben ordinatur 20 cum Simeone et Gad uersus ad mare, ad occidentem quoque Ephrem cum Manasse et Benjamin, qui omnes ex Rachel in una ponuntur metatione castrorum; propter Manassen uero Leui uidetur exclusus. dein ad aquilonem quartam metationem priuinitus Dan continet, dein Aser, deinde Neptalim, et quoniam 25 Leui non inuenimus inter eos ammixtum, cognouimus nec istam posse descriptionem compositioni lapidum commodari, ne uideatur ei filiorum Israel unum <de>esse uocabulum.
- 83 Quapropter et hanc omittentes intendimus diuisioni septimae. quam protinus ademimus, quia non eam repperimus composi- 30

19 cf. Gen. 49, 4 (35, 22)

1 ammodum V 7 dimeratarum V, corr. Fogg. 9 congrue corr. Fogg. 19 sicut Fogg. 25 neptalin V quoniam V: cum Fogg. 26 ammixtum V 27 accommodari Fogg. 28 deesse Fogg.: esse V 30 ademimus V respeximus Fogg.

tioni lapidum congruentem. haec enim iuxta principes tribuum ad praeceptum domini constat esse numerata: in qua primus ordinatus est Ruben, dein <Simeon, deinde Iuda, dein> Isachar et qui secuntur; Ioseph autem secundo numeratus est, propter
 5 quod Ephrem in uno numero, Manasses in altero sit locatus, et quoniam Leui rursus exemptus est, nequiuimus numerum coaptare lapidibus propter immutationem Leui et propter adiectionem unius tribus, quae in duabus probatur esse diuisa.

10 Dein octauam diuisionem de libro Numerorum diligenter 84 inspeximus, ubi praecepit deus et misit Moses principes tribuum Israhel ad inspiciendam terram promissionis, et nec istam repperimus ad compositionem memoratorum lapidum consonantem, propter quod et Ruben in primis numeratus est,
 15 dein Simeon, deinde Iudas, exin Isachar et deinceps qui secuntur et nusquam Leui mentio facta est.

Transeuntes igitur ad nonam diuisionem et ipsam conspeximus, 85 quae facta est ex praecepto domini, sicut in libro continetur Numerorum, quando missi sunt principes tribuum, ut sorte
 20 diuiderent terram promissionis filiis Israel, et nec istam similiter ad consequentiam lapidum coaptare ualuimus. inuenientes enim Iudam <in> primis positum, dein Simeonem et postea Benjamin, Dan quoque et Manassen nec non et Ephrem et Zabulon et deinceps Isachar, exin Aser et nouissime
 25 Neptalim, et rursus tribum Leui repperientes omissam et Ioseph dupliciter enumeratum in Ephrem et Manassem, hanc etiam 86 praetermisimus et in decimam diuisionem intentionem mentis ammouimus nec ipsam quiuimus inuenire lapidibus consonantem; etenim quando benedixit Moses filiis Israhel praeponens
 30 Benjamin quartum post Leui, dein Ioseph, et quoniam Simeonis

3 Simeon deinde Iuda dein *inserui*, cf. § 62 6 quoniam V: cum Fogg. 18 continet V, corr. Fogg. 22 <in> primis *scripsi* (cf. *supra* p. 767, 14): primis V, primum Fogg. 25 neptalin V repperientes V Ioseph Fogg.: in ioseph V 28 ammonuimus V, corr. Fogg. 29 etenim Fogg.: est enim V 29 proponens Fogg. 30 quoniam V: cum Fogg.

nullam intulit mentionem, impossibile fuit eam coaptare lapidibus. habet autem ita: Ruben Iudas Leui Benjamin, dein Ioseph Zabulon et Isachar, deinde Gad, qui est ancillae secundae filius, praepostere positus, dein Dan et Neptalim, dein Aser omnium nouissimus, qui et ipse secundae ancillae 5 filius inuenitur. hic etiam quia numerus imminutus est Simeone praetermisso, fas non erat diuisionem istam lapidibus rationalis posse congruere.

- 87 Rursus et hanc praetermittentes in undecimam sollicita prorsus intentione peruenimus et repperimus, ubi praecepit 10 Moyses, ut duodecim tribus stent ad benedicendum et maledicendum, sex in monte Garizin et sex in monte Gebal, sicut in Deuteronomio probatur adscriptum, quarum diuisio talis est: stabunt, inquit, in monte Garizin ad benedicendum Simeon Leui Iudas Isachar Ioseph et 15 Benjamin, et hi stabunt ad maledicendum in monte Gebal: Ruben Gad Aser Zabulon Dan et Neptalim. exceptis quippe Ruben et Neptalim liberarum filii probantur hic esse praelati, cumque et ista diuisio uideatur inconsequens ad quadratum rationalis ordinem, non ea uisa 20
- 88 est adsumenda. uerumtamen hanc eandem undecimam diuisionem sollicite contuentes, quod in duas partes uideretur esse discreta, sex in uno monte et sex in altero, hanc arbitrati sumus congruere numeris compositionis lapidum smaragdi, qui catenulis nectebantur, ordinati per utrumque pontificis 25 humerum, auro et hyacinthina uitta conserti, ita ut in his duobus smaragdis inscriberentur nomina filiorum Israel, eo quod unus smaragdus ob rotunditatem sui duodecim nomina capere non posset. oportebat autem, et si capere poterat, dextros sinistrosque distingui, et ideo in utroque lapide, 30 posito in dextera scilicet et sinistra, conscripta sunt nomina

14 Deuteron. 27, 12 sq.

1 ullam *V*, corr. *Fogg*. 11 moyses *V* 18 exceptis . . neptalim *cum*
α om. Fogg. 21 ueruntamen *V* 22 quod *V*: quae *Fogg*. uidetur
Fogg. 25 nectebantur *V* 26 hiacinthina *V*

sicut in utroque monte Garizin et Gebal tribus filiorum Israhel ordinatae sunt.

Qui montes ex aduerso sibi cernuntur oppositi in Orientis 89 parte, ubi Hiericho sita est, ultra locum Galgalae ibique referuntur benedixisse Israhel hi, qui in monte Garizi consistebant dicentes: benedictus qui facit uoluntatem domini, et uox audiebatur per plana camporum, ubi populus adstabat, et innuebatur ei, ut diceret: fiat, fiat! e contra uero Ruben et Gad et reliqui cum eis in monte Gebal stantes 10 aiebant: maledictus qui non facit omnia, quae scripta sunt in isto libro, et respondebat omnis populus: fiat, fiat! interpretatur autem 'fiat' 'amen'. nam uoces e duobus montibus istae resonabant. Garizim etiam interpretatur 90 et 'mons liberatus' et 'concisio incolatus eorum'. quidam uero putauerunt, qui non diligenter diuinas scrutati sunt litteras, maxime qui de Samaritanis oriuntur, ne forte Garizin mons sit, qui adiacet Sicimis. quae Sicima et Sichem dicitur, habens ex aduerso Sichar urbem Samaritanorum, in quam ingressus est dominus, unde Samaritana illa mulier egressa 20 inuenit eum sedentem apud puteum. nunc autem Sicima Neapolis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinarum; tunc autem Samaria dicebatur atque Iudaea: Samaria autem, 91 quoniam mons ipse naturaliter cuiusdam Somer uocabatur; filium autem habuit iste Somoron et dictus est mons Somor 25 et hinc nominis huius appellatio consecuta est, maxime uero roborata per aduentum eorum, quos ad colendum terras illas rex Assyrius destinauit. nam quando captiuitas accidit Iudae-92

27 sqq. cf. Regn. IV 17, 24 sqq.

1 sicuti *Fogg.* garazin *V* 2 ordinati *V*, corr. *Fogg.* 5 ii *Fogg.* * Garizim *Fogg.* 8 e om. *Fogg.* 10 aiebant *V* 13 iste *V* 16 mons *V*: non *Fogg.* 18 samaritorum *V*, correxi: Samaritarum *Fogg.* 20 puteum *Fogg.*: eum *V* 22 ea quae inde a § 91 usque ad finem § 100 explicantur, quamuis praesertim initio multo contractius, Graece seruaui Anastasius Sinaita in quaestione 45 (*Migne Patrol. Gr.* 89, 596 sq.) 24 Somoron scripsi (cf. § 97; *Anastas. Sin. Quaest.* 45; *Epiphan. Panar. I p. 24 B*; *Ioseph. Antiq. Iud. VIII 312 ed. Niese*): samoron *V* somor *V* (cf. *Ioh. Chrysost. Homil. 31 = Migne P. G. 59, 178*): Somar *Fogg.*

orum, conuenerunt seniores Israel, qui erant tunc in Babylone cum Hesdra sacerdote, et qui uocabantur consiliarii, aliique senes et exorauerunt Assyriorum regem, ut habitatores mitteret in Iudaeam, ne terra luxurians sine cultore deficeret. qui suscipiens eorum salubre consilium direxit ad inhabitandum 5 in locis illis gentes quattuor, id est Cudaeos et Cuthaeos et Seppharaeos et Anagogauaeos. qui ascendentes idola sua secum, quae tunc unaquaque gens apud se coluerat, adtulerunt. cum uenissent autem et resedissent in terra Israel, uocati sunt Samaritani, propter quod Samaritanus 'custos' 10 interpretatur; custodiebant enim terram Israel. postea uero leones pardi et ursi consurgentes in eos corrumpabant multitudinem, ita ut absumerentur ab eis. pro qua re legati per dies singulos ab incolis et habitatoribus ad regem mittebantur 14 Assyrium, quatenus eis de locis ipsis licentiam discedendi 15 tribueret propter huiusmodi saeuitiam bestiarum. mirabantur autem, quomodo potuit Israel ibidem commanere. his autem compertis Assyriorum rex euocatis Iudaeorum senioribus sciscitatus est ab eis, quomodo possint in loco, quos dudum direxerat, immorari. qui rectum dantes sine mora consilium 20 dixerunt nullam posse gentem ibidem residere, nisi legem domini dei custodiat. qui cum poposcisset ab eis legem, ei protinus obtulerunt. ipse uero reddens exemplaria legis authentica penes se detinuit, quae direxit incolis et habitatoribus 24 terrae Cudaeis et Cuthaeis ac reliquis cum Hesdra sacerdote 25 (non Hesdra illo, qui uocabatur Salathihel, cuius erat pater Zorobabel, qui Zorobabel erat filius Iechoniae). hic igitur Hesdras, quem diximus, ascendens Hierosolymam pentateuchum tantummodo, id est quinque libros Moysi, detulit eis ueteris testamenti, libros scriptos secundum formam, quam dedit 30 dominus in monte Sina. quam formam Hebraei deessinon uocant, quod interpretatur 'insculptum'. nunc enim non eadem

3 orauerunt *Fogg.* 5 dixerit *V*, *corr. Fogg.* 9 residissent *V*
 13 qua relegati *V* 19 scissitatus *V* 20 dixerat *V*, *corr. a man. post.*
 22 popossisset *V* 27 iechonie *V* 28 hierosolimam *V* pentateucum *V*
 29 moisi *V* 31 deession *V* (n *suprascriptis man. 1*)

sunt elementa litterarum, quibus Hebraei utuntur, librique eorum non sunt scripti iuxta ueterem formam, quae tunc in tabulis lapideis constat insculpta. haec igitur forma, quam nunc tenent Iudaei, uocatur somahirenus. Samaritani uero ⁵ seruant deessenon, quae forma fuit olim, ut diximus, in tabulis impressa lapideis. at Hesdra ascendens a Babylone ⁹⁶ nolensque discernere Israhel a reliquis gentibus, ut genus Abrahae non uideretur esse permixtum cum habitatoribus terrae, qui tenent quidem legem, non tamen et prophetas, ¹⁰ immutauit pristinam formam relinquens deessenon, propter quod ea forma a Samaritanis praeoccupata iam fuerat, ut per hoc Abrahae semen distingueretur a nationibus reliquis. sed nos his peruenientes in locis coacti sumus ob occasionem causae huius ampliare sermonem.

¹⁵ Erant itaque, qui permanserunt ex gentibus in terra Israel, ⁹⁷ pro diuersis rebus Samaritani uocati: primum a Somer, uno ex filiis Chananaeorum et Pherezaeorum, priusquam Abraham patriarcha ad eandem terram diuinitatis adueniret, et appellabatur Somer et Somoron tam mons quam omnia, quae montis ²⁰ uicina esse uidebantur. rursus praefatae gen<te>s ab Assyriorum rege transmissae uocatae sunt Samaritani, qui 'custodes' interpretantur. habet autem et aliam contemplationem nominis ⁹⁸ huius intentio, propter custodiam uidelicet legis, quoniam qui inmissi fuerant, legis putabantur custodire mandata. dicit ²⁵ enim scriptura de ipsis, quoniam manserunt facientes legem dei et adorantes idola propria. cum uero lex idola nullatenus adoranda praecipiat, quomodo lex ab eis poterat custodiri? uerumtamen ista causa hinc insinuat ⁹⁹ intellegentiae modum. scientes profanissimi sacerdotes memo- ³⁰ ratarum quattuor gentium, quod Hesdras sacerdos missus

25 Regn. IV 17, 41

2 ueterem ex ueterum *V man.* 1 4 somahirenus] 'fortassis in Graeco textu erat σαρμαρεινός' *Fogg.* 20 gs *V*, corr. α 24 inmissi scripsi: nimissi *V*, missi *Fogg.* 30 quod *V*: cum *Fogg.*

aduenerit, qui abominabatur idola iuxta diuina praecepta, et quisquis inueniretur seruiens idolis, lapidibus iubente lege necabatur, celeriter e suis excelsis culminibus idola propria sustulerunt et occulerunt in monte Garizim in loco nimis
 100 abdito atque secreto. fuerunt autem idola numero quattuor, ⁵ sicuti habet antiqua traditio. nam uiri Babylonii deam Sochoth Benith colebant et uiri Chuth deam Nerigel et uiri Emath deam Asimath et Euaei deam Nebaz Tharchar et Sapharuim. et auerterunt cor Samaritanorum docentes eos ad montem Garizin orare. quapropter, ubicumque fuerint, ad montem se ¹⁰ conuertentes orant: qui in oriente sunt, ad occidentem respiciunt et, qui sunt in occidente, ad orientem et, qui in aquilone, similiter intendunt ad meridiem et, qui in meridie, ad aquilonem montis aspiciunt, ut impleatur scriptura, quae dicit: manserunt facientes legem dei et adorantes idola ¹⁵ propria. nam licet ipsi, qui adorant, ignorent occulta in abdito montis idola, impossibile tamen est. ut diuina scriptura iuxta rei huius sententiam mentiatur.

101 Oblata uero nobis est huius expositionis occasio propter duodecim tribus, quae in monte Garizin et in monte Gebal ²⁰ ordinatae sunt, sicuti habet ipsa numeri ordinati discretio. decepti sunt igitur hi, qui Deuteronomium non intellegenter aduertunt, ut aliam scripturam sibimet facerent: arbitrati sunt enim montem, qui contiguus est Neapoli, sicut supra retulimus, hunc esse Garizin, qui nimis altus est; cui etiam ²⁵ qui locatus ex aduerso est, quem suspicantur esse Gebal, et ipse uehementer excelsus est. Sicima quippe inter duos

6 cf. Regn. IV 17, 30 sq.   15 ibid. 41   22 respici uidetur Deuteron. 11, 30

3 fort. necabitur 4 occulerunt sic V 6 sq. sochon benth V 7 deam Nerigel Fogg.: de annerigel V; 'Εργέλ LXX, Nergel Vulgata Einath restitui secundum Vulgatam (Αἰμάθ LXX): etham V 8 de anné baz tharchar V (την ναιζας και την θαρθακ LXX cod. Alex., Nebahaz et Tharthac Vulg) Sapharuim scripsi (σεφφαρωουμ LXX cod. Alexandr.): sapharium ut uid. V 22 hii V intellegent V: intelligentes Fogg.

montes in conualli sita est, hinc inde montium obiectione
 conclusa. fecerunt autem Samaritani, qui in ciuitate ipsa 102
 commanent, gradus in monte et templum quoddam in edito
 construxerunt, ut, sicut diximus, sursum in monte orare
 5 uideantur, quem Garizin ipsi uocant iuxta quandam obliuionis
 incuriam, non iuxta fidei rationisque ueritatem; nam liber
 aliter habet historiae. sed hi falluntur, qui id quod est non
 diligenter inspiciunt; denique montes isti adeo sublimes et 103
 altissimi comprobantur, ut nemo sursum loquentem in conualli
 10 possit audire. quomodo ergo principes tribuum, qui sursum
 erant, sex homines de tanta sublimitate uocem suam populis
 auditam facere poterant, ut qui deorsum stabant responderent
 amen? super mille namque passus eminent altitudo montis
 15 aut amplius habetque gradus plurimos et, ut aiunt quidam,
 mille quingentos et supra. per hoc igitur, quod possibile non
 est, ut audiatur deorsum uox eorum, qui sursum sunt, et
 eorum, qui sunt sursum, deorsum, protinus arguuntur montes
 isti non esse, quos scriptura diuina significat. tum consequentia 104
 libri Iesu Naue manifestat, quando ad orientalem plagam
 20 Hiericho duos illos montes esse commemorat, id est Garizin
 et Gebal: orientalis autem plaga Hiericho sita est iuxta
 Galgal, qui est locus Galgalae, Sicima uero ad partem est
 aquilonis Hiericho, in occidentem uergens, distans ab Hiericho
 milibus quinquaginta duobus * *

19 cf. Ios. 4, 19

1 conuallis ita V 3 quodam *Fogg.* 7 hii V 8 aspiciunt *Fogg.*
 11 erat V. *corr. a man. post.* 16 sq. et eorum qui sunt sursum *om. a*
transponens deinde lineolis superpositis inter se uerba sursum sunt *quae*
praecedunt; et eorum qui sunt sursum deorsum *om. Fogg.* 24 duobus]
desinit scriptura codicis V fol. 163^r media fere columna altera.

APPENDICES

I.

INCIPIIT RATIONIS REDDENDAE ACACIUM A SEDE APOSTOLICA
COMPETENTER FUISSE DAMNATUM.

DILECTISSIMIS FRATRIBUS UNIVERSIS EPISCOPIS PER DARDANIAM 5
CONSTITUTIS GELASIUS. Ualde mirati sumus, quod uestra
dilectio quasi nouam et ueluti difficilem quaestionem et adhuc

I. *Hanc epitomen epistulae 95, quam suo loco littera Σ significauit, seruauerunt collectiones hae: 1) Q = collectio Quesnelliana (contuli codices q¹ = Einsidl. 191 saec. IX, q² = Uindob. 2141 saec. IX, q³ = Uindob. 2147 saec. IX/X); 2) o = cod. Ueronensis XXII (20) saec. VII; 3) β = collectio Frisingensis cod. lat. Monac. 6243 saec. IX; 4) δ = additamentum collectionis Diessensis cod. lat. Monac. 5508 saec. IX; 5) i = collectio Pseudoisidoriana (contuli codd. i² = Uatic. lat. 630 saec. X et i³ = Uatic. lat. 3791 saec. XII, quibus accedit T = cod. miscell. Uatic. lat. 1344 saec. X, qui hanc epistulam ex codice quodam Pseudoisidori desumpsit); 6) ξ = collectio Hadriana aucta (contuli ξ¹ = Uallicell. A 5 saec. IX/X, ξ² = Uercell. LXXVI saec. X, ξ³ = Uatic. lat. 1353 saec. XV), quae tamen nihil exhibet nisi duo fragmenta, scilicet p. 779, 17—20 nec plane tacemus . . habeat iudicandi et p. 780, 9—781, 5 sed nec illa praeterimus . . damnasse cognoscitur (omissis tamen uerbis p. 780, 22—781, 1 potiusque . . submouit); 7) collectio codicis Colbertini Paris. lat. 1455 saec. X, sed adfertur ibi solummodo titulus epistulae in indice (cf. Maassen, *Gesch. d. Quellen* . . I p. 539 n. LV), ipsa uerba eius in corpore collectionis foliis aliquot amissis non iam extant. In adnotandis uariis lectionibus inprimis rationem habui codicum Q^oβδξ, quamquam nec orthographica curauit nec collectionum Q et ξ singulorum codicum leues corruptelas nec ubique correctiones manuum recentiorum. praeterea cum e permultis codicibus Pseudoisidori, quorum lectiones et quantum inter se distent et quam grauiter interpolatae sint peritorum non est quin sciat, perpaucos tantum conferendos elegerim, horum paucas tantum lectiones subscripsi. ceterum textus Pseudoisidori*

tamquam inauditum quippiam nosse desiderat, quod Eutychianae pestilentiae communicatores non habentes, quid pro suae perditionis obstinatione respondeant, frequenti iam ratione conuicti sola contentione submurmurant, non quia sit alicuius
 5 momenti quod garrunt, nec inueniunt penitus quid loquantur. ubi magis eos, qui catholicis sensibus instituti sunt, adhuc 2
 haerere miramur quam illos, qui a ueritate exciderunt et ab antiqua ecclesiae traditione sunt deuii, profanas uocum nouitates et ineptias caducae peruersitatis obtendere, quibus
 10 eos uestra dilectio rettulit iactitare ideo Acacium non putare iure damnatum, quod non speciali synodo uideatur fuisse deiectus, et insuper dementiam suae uanitatis adcumulant pueriliter adicientes 'praecipue pontificem regiae ciuitatis'. 3
 quapropter stultitiam respuentes inanum querellarum percurrere
 15 uos oportet ab ipsis beatis apostolis et considerare prudenter, quoniam patres nostri, catholici uidelicet doctique pontifices. in unaquaque haeresi quolibet tempore suscitata quidquid

quamquam hodie aliquot uitis caret, quibus ceterae collectiones deprauatae sunt, tamen ad idem epitomae exemplum redit iam hic illic corruptum, ex quo fluxerunt etiam Q β δ . neque tamen. id quod contenderunt Ballerinii, Pseudoisidorus hanc epistolam ex codice quodam Quesnellianae desumpsit, immo ut uidetur e codice aliquo Ueronensi u simillimo. Lectiones formas longioris (= Ω) uel singulorum eius codicum (VRAB) adnotauit, ubicumque e re uidebatur. Ediderunt hanc epitomen Merlinus, Tom. I conciliorum fol. cxcv—cxcvii (adiunctum est ibi fragmentum = Thiel p. 422 ep. 27); Surius, Tom. II conciliorum p. 306; Quesnellus, Leonis opp. II 180; Ballerinii. Leonis opp. III 347; Hinschius, Decret. Pseudoisid. p. 641 (textum Quesnelli repetens); Thiel 414. p. 774, l. 8 Incipiunt rationes (traditiones T) iT p. 774, 5 Dilectissimis . . Gelasius om. Q uniuersis δ p. 774, 7 deficile quaestianum δ p. 775, 1 desiderat T (Ω): desiderans Q β δ i 2 pistilentiae β 3 frequentiam rationem δ 4 submurmurant β δ 5 nonmenti δ 7 miramur i²T (Ω): murmurant Q β δ i², murmurant δ excederunt Q β 8 antiqua/// δ ecclesia (ecclesiae δ) et ratione u β δ i², ecclesia et traditione T 9 et eptias β δ caduci δ 11 specialis β δ 12 sua δ ueritatis δ , unitatis T adcumolans β , adcumulare δ , accumulatur T 13 pueriliter (pueri littera i², pueri lit tam T) dicentes iT praecipue β , praecipuae q²q³ 15 oportit β 17 suscitata T(B)

pro fide pro ueritate pro communione catholica atque apostolica
 secundum scripturarum tramitem praedicationemque maiorum
 facta semel congregatione sanxerunt, inconuulsum uoluerint
 deinceps firmumque constare nec in hac eadem causa denuo
 quae praefixa fuerant retractari qualibet recenti praesumptione 5
 4 permiserint, sapientissime peruidentes, quoniam si decreta
 salubriter cuiquam liceret iterare, nullum contra singulos
 quosque prorsus errores stabile persisteret ecclesiae constitutum
 ac semper isdem furoribus recidiuis omnis integra definitio
 turbaretur. nam si limitibus etiam praefixis positarum semel 10
 synodaliū regularum non cessant elisae pestes resumptis
 certaminibus contra fundamentum sese ueritatis attollere et
 simplicia quaeque corda percutere, quid fieret, si subinde fas
 esset perfidis inire concilium, cum quaelibet illa manifesta
 sit ueritas, numquam desit quod perniciose depromat falsitas. 15
 etsi ratione uel auctoritate deficiens, sola tamen intentione
 5 non cedens? quae maiores nostri diuina inspiratione cernentes
 necessarie praecauerunt, ut contra unamquamque haeresim
 quod acta synodus pro fide communione et ueritate catholica
 atque apostolica promulgasset, non sinerent nouis post haec 20
 retractationibus mutilari, ne prauis occasio praerberetur quae
 medicinaliter fuerant statuta pulsandi, sed auctore cuiuslibet
 insaniae ac pariter errore damnato sufficere iudicarunt, ut,
 quisque aliquando huius erroris communicator existeret,
 principali sententia damnationis eius esset obstrictus, quoniam 25
 manifeste quilibet uel professione sua uel communione posset
 6 agnosci. et ut breuitatis causa priora taceamus, quae diligens

3 uoluerit βδ 4 hac Q_{vi}T (BA): om. βδ (VR) 5 fixa βδ re-
 tenti iT praesumptione δ 8 stabilem Σ 9 hac βδ, ///ac q²
 hisdem Σ recidibus β, recidebis δ, residuus T, residui i², rediuiuis i²
 10 si militibus δi²T, similibus i² 14 illi iT 15 perniciosam i²T
 17 maioris βδ 18 necessariae Σ heresim Q_{vi}T (B): heresem βδ
 (VRA) 19 synodus Q_oβδ (VRB): semel synodus (synodis T)iT(A)
 20 sinerent Q_oβδ nobis βδ 23 pari i²T ut Q_oβi: aut δ, Vq T
 24 exaestiret δ 25 sententiam βδ 26 possit βδi² 27 cognosci iT
 prauitatis δ

inquisitor facile poterit uestigare. Sabellium damnauit synodus
 nec fuit necesse, ut eius sectatores postea damnarentur,
 singulas uiritim synodos celebrari sed pro tenore constitutionis
 antiquae cunctos, qui uel prauitatis illius uel communionis
 5 extitere participes, uniuersalis ecclesia duxit esse refutandos.
 sic propter blasphemias Arrii forma fidei communionisque 7
 catholicae Nicaeno prolata conuentu Arrianos omnes uel
 quisquis in hanc pestem siue sensu seu communionem deciderit
 sine retractatione concludit. sic Eunomium, Macedonium, 8
 10 Nestorium synodus semel gesta condemnans ulterius ad noua
 concilia uenire non siuit sed uniuersos quocumque modo in
 has blasphemias recidentes tradito sibi limite synodali refutauit
 ecclesia nec umquam recte cessisse manifestum est qualibet
 15 temerasse. non autem nos latet in tempestate persecutionis 9
 Arrianae plurimos pontifices de exiliis pace reddita respirantes
 per certas prouincias congregatis secum fratribus ecclesias
 composuisse turbatas, non tamen ut illius synodi Nicaenae
 quidquid de fide et communionem catholica definiuerat inmutarent
 20 nec noua quemquam pro lapsu damnatione percellerent, sed
 illius tenore decreti, nisi resipuisset, iudicarent damnatum
 essetque consequens ut, nisi corrigeret, damnationi procul

1 damnabit ωq^3 2 postea β 3 synodus ωq^3 5 existere QT ,
 exsistere ω , existeret $\beta\delta$ particeps i^3T refutantos δ 6 si i^3T
 formam $Q\beta\omega i^3T$ (B) communisque $\omega q^1 q^2$ 8 decederint $\beta\delta$
 9 machedonium $Q\omega\beta\delta$ 11 sinuuit $\beta\delta$, sinunt i^2T , siuit ex sunt i^3
man. 2 12 recidentes ωq^1 synodotali δ 13 ecclesiae δ
 cesisse δ 14 quogente δ nouiter $Q\omega\beta\delta i^3$: nouimus ausibus T (nouis
 ausibus Ω), ausibus (*om. antea cogente nouis*) i^2 16 redit ϵ δ 19 defi-
 niuerat $Q\omega i^3$: definiuerant i^2T , definierat $\beta\delta$ (*cf.* Ω) 20 prolapsu $\beta\delta\omega q^1 q^2 i^3$,
 prolaps q^2 , prolapsi T (*cf.* Ω) damnationem $\beta\delta$ procellerent δ , prae-
 cellerent $q^1 q^2$ 21 resipuisset $Q\omega$: resipuissent $\beta\delta i^2 T$ (Ω), resipuisse i^3
 iudicarent T : iudicare $Q\omega\beta\delta i^3$, iudicarentur i^2 21 *sq.* damnatum essetque
 consequens ut nisi corrigeret damnationi procul dubio subiaceret quibus
 $Q\omega\beta\delta i^3$: dampnatus est quibus T (damnatos quibus Ω), quibus (*om.*
 damnatum . . subiaceret) i^2

- 10 dubio subiaceret. quibus conuenienter, ut dictum est, ex paterna traditione perpensis confidimus, quod nullus iam ueraciter Christianus ignoret uniuscuiusque synodi constitutum, quod uniuersalis ecclesiae probauit adsensus, nullam magis exequi sedem prae ceteris oportere quam primam, quae et unamquamque synodum et sua auctoritate confirmat et continuata moderatione custodit, pro suo scilicet principatu, quem beatus Petrus apostolus domini uoce perceptum ecclesia
- 11 nihilominus subsequente et tenuit semper et retinet. haec dum Acacium certis comperisset indicis a ueritate deuiasse, 10 diutius ista non credens, quippe quem nouerat executorem saepe necessariae dispositionis suae contra haereticos extitisse, per triennium fere litteris destinatis eundem monere non destitit, sicut per diuersos missa familiariter scripta testantur.
- 12 quibus ille primum tamquam dedito silentio nihil respondere 15 proponens tandem aliquando missis litteris profitetur se Alexandrino Petro, quem expetita apostolicae sedis auctoritate executor ipse quoque damnarat, absque sedis apostolicae notitia communionem permixtum; beati autem Petri sedes, quae Alexandrinum Petrum se tantummodo damnassee, non etiam 20 soluisse nouerat, non recepit atque ideo, ne per Acacium in Petri consortium duceretur, ipsum quoque a sua communionem submouit et multimodis transgressorem a sua societate fecit
- 13 alienum. hic si examinatio quaeritur, iam iudicio non erat opus, postquam litteris suis ipse confessus est; si auctoritatis 25 pondus inquiritur, Calchedonensis synodi tenore illius definitio- nis executio reperitur, quo damnati illic erroris communicator

2 confidemus $q^1 q^2$ 5 praeteritis $T (B)$ 6 et sua $Q^1 \beta \delta i^3$: ut
sua i^2 , sua $T (\Omega)$ confirmant $i^3 T$ 8 praeceptum i ec-
clesiae δ 9 retinet $\beta \delta$ 10 ueritate $Q \beta \delta i^3$, ueritate ν : ueritate apo-
stolica (aptica T) $i^2 T$ (cf. B)   deuiasset $\beta \delta$, deuiasse!!! q^1 11 iste δ
18 destinatis $\beta \delta$ 14 missas $\beta \delta$ familiariter Σ : frequenter Q
15 <dum> primum i^2 16 proponens $Q \nu \beta \delta i^3$: proponeret $i^2 T$ (cf. Ω)
17 expetita ν : expetitam Q , expetitum ab $\beta \delta$, expetit $i^2 T$ 18 damna-
ret δi^2 19 communioni i sedis $Q \beta \nu \delta i^3$ 21 recipit δT 23 sub-
mouebit Q transgressorum δ 26 tenore Σ , cf. B 27 reperitur $Q \nu \beta i T$

effectus praeifixae nihilominus particeps damnationis existeret, quoniam idem ipse error, qui semel est cum suo auctore damnatus, in particeps quolibet pravae communionis effectum et execrationem sui gestat et poenam. quo tenore Timotheus 14
 5 etiam atque ipse Alexandrinus Petrus, qui secundam certe sedem tenuisse uidebantur, non repetita synodo sed auctoritate tantummodo sedis apostolicae ipso quoque Acacio postulante uel exsequente probatur esse damnatus. quod si utrum errori 15 uel praeuaricationi communicarit Acacius forsitan dicatur
 10 oportuisse constare, breuiter praebemus ad ista responsum: aut enim ipsi doceant Petrum legitime ueraciterque purgatum et ab omni haereticorum contagione rite discretum, cum ei communicauit Acacius, si eius communicatorem putant Acacium aliquatenus excusandum, aut sicut magis est uerum,
 15 conuenienter atque legitime Petrum non probauerint expiatum, restat ut eius inexpiatione fuerit et qui ei communicauit infectus. nec plane tacemus, quod cuncta per mundum nouit 16 ecclesia, quoniam quorumlibet sententiis ligata pontificum sedes beati Petri apostoli ius habeat resoluendi, utpote quae
 20 de omni ecclesia fas habeat iudicandi neque cuiquam de eius liceat iudicare iudicio, siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellari uoluerunt, ab illa autem nemo sit appellare permissus. quapropter satis constet Acacium nullum

3 effectum (affectu δ) Σ (B): effecto VRA 4 tenore om. βδ 5 ipse om. δ 6 repetit a Q synodum βδ 7 tantomodo δ 8 probantur i²T (A) dampnati i²T (A¹), damnatos uq³ 9 praeuaricatio δ, praeuaricatione i², praedicatione T (A³) communicaret q¹q², communicauerit T (A) 9 forsitan . . 13 Acacius om. T 10 prebemus β, probemus δ 14 sicut Σ: si quod recte Ω 15 legitime qui petrum δ expiatione Q (in eius expiatione trsp. i²) 17 uerba nec plane tacemus usque ad p. 780, 5 ecclesiae adfert Deusdedit, Collect. canon. I 103 (ed. Martinucci p. 85) nec tamen taceamus δ cuncta δ 18 quoniam om. δ ligata ξT: legata Q³βδi 19 sedis Q³βδi resoluendi ξ: resoluī Q³βδi²T Deusdedit (resoluī . . habeat om. i²) 20 ecclesiae δ 22 appellare δi²T Deusdedit (BA) uoluerunt Σ (A): uoluerint recte VRB Deusdedit uoluerunt appellare trsp. δ 23 constet Q³βδi: constat T Deusdedit (Ω)

habuisse pontificium sententiam sedis apostolicae sine ulla
 17 eius notione soluendi. qua certe synodo hoc ille praesumpsit,
 quod nec sic absque apostolica sede fas quidem haberet
 efficere? cuius sedis episcopus? cuius metropolitanae ciuitatis
 antistes? nonne paroeciae Heraclensis ecclesiae? si illi certe 5
 licuit sine synodo sententiam apostolicae sedis abrumpere
 nulla eius consultatione quaesita, itane uero non licuit primae
 sedi Calchedonensis synodi constituta, sicut decuit, exsequenti
 18 huiusmodi praeuaricatorem sua auctoritate detrudere? sed nec
 illa praeterimus, quod apostolica sedes frequenter, ut dictum 10
 est, more maiorum etiam sine ulla synodo praecedente
 exsoluendi, quod synodus iniqua damnauerat, et damnandi
 nulla existente synodo, quos oportuit, habuerit facultatem.
 sanctae memoriae quippe Athanasium synodus Orientalis
 addixerat, quem tamen exceptum sedes apostolica, quia 15
 19 damnationi Graecorum non consensit, absoluit. sanctae memo-
 riae nihilominus Iohannem Constantinopolitanum synodus
 etiam catholicorum praesulum certe damnauerat. quem simili
 modo sedes apostolica etiam sola, quia non consensit, absoluit.
 itemque sanctum Flavianum pontificum Graecorum congrega- 20
 tione damnatum pari tenore. quoniam sola sedes apostolica
 non consensit, absoluit potiusque qui illic receptus fuerat
 Dioscorum secundae sedis praesulem sua auctoritate damnauit

1 habuis β pontificum sententia δ 2 notitione βδ qua certe
 Qoβδi: dicant certe qua T (Ω) 3 si T, sit i³ 5 antistis Qoβδ
 paroeciae uq²q³, parrochiae βT, parochiae δ aeraclensis T, eraclen-
 sis δi³ certae β 7 consolatione Qoδi³, consulatione (!) i² 9 auctoritori-
 tate β uerba sed nec illa usque ad p. 781, 2 sola decreuit *adfert*
Deusdedit, l. c. I 103 (ed. Martinucci p. 84) 10 apostolica sedes ξ:
 apostolicae sedis Qβδ, apostolicae sedi viT ut om. iT (A) ut
 frequenter *trsp.* ξ 11 praecedente ξ 12 exsoluendi Σ (*excepto* ξ³)
Deusdedit (B): et soluendi ξ³, et absoluendi VA 14 anathanasium δ
 15 sedis Σ (*excepto* iξ³) 16 gregorum q¹q² consit δ 17 synodum i
 18 damnauerit i³T quem ξ: uel QoβδiT 19 sedes ξiT: sedis Qoβδ
 20 itaque δ pontificem ξi²T et corr. ex pontificum » gregorum Q
 21 sedes ξiT: sedis Qoβδ 22 potiusque . . 781, 1 submouit om. ξ

et impiam synodum non consentiendo sola submouit et <pro>
 ueritate ut synodus Calchedonensis fieret sola decreuit. in 20
 qua ut ergo sola ius habuit absoluendi eos, quos synodica
 decreta perculerant, sic etiam sine synodo in hac eadem
 5 causa plurimos etiam metropolitanos damnasse cognoscitur.
 quod si quis haec ab apostolica sede uel secundum synodum 21
 acta reprehendit, praeter quod prisca rerum probatione con-
 uincitur, interim multo magis Acacio non licuisse fatebitur.
 dicat ergo, qua ipse synodo secundae sedis antistitem qualem-
 10 cumque, certe catholicum et a catholicis ordinatum nec de
 catholica fide et communione aliquatenus inpetitum duxerit
 excludendum et haereticum manifestum Petrum sua quoque
 executione damnatum pontifici catholico permiserit subrogari.
 qua synodo tertiae sedis episcopum sanctum Calendionem 22
 15 fecit expelli ac nihilominus eidem Petrum tam haereticum
 manifestum, ut eidem palam nec se communicare praetenderet,
 sua passus est dispositione substitui? qua denique per totum
 Orientem synodo eiectis orthodoxis nullo crimine maculatis
 prauos quosque et criminibus inuolutos sua prouisione sub-
 20 posuit? qua synodo tot aliena priuilegia nefandus populator
 inuaserit? sed libri non sufficient, si tragoedias eius, quas per
 ecclesias totius Orientis exercuit, singillatim describere moli-
 amur. an illud ipsius argumentum nobis aestimant opponendum, 23
 quo facinora sua in imperialem uisus est iactare personam?
 25 cur igitur quando uoluit obstitit Basilisco tyranno certe et
 haeretico uehementer infesto? cur ipsi imperatori Zenoni,

1 submouebit q^1q^2 pro Ω : *om.* Σ , pro ueritate *om.* *Deusededit* 3 ut
 ergo *om.* ξ quos quos ξ 4 pertulerant ξ^3 in ac δ 5 metro-
 politanus δ 8 acatium i^2T 9 antestitem $\beta\delta q^3$ quaecumque $Q\delta\beta\delta T$
 10 certum i^3T et a catholicum δ 11 et *om.* δ inpeditum q^1 ,
 impeditum q^2 12 petrum manifestum *trsp.* δ 13 subrogari
ut uid. ex subrogans *corr. man.* 2 q^1q^2 , subrogandus T , subrogandum i^2 ,
 subrogant i^3 14 calendione δ 15 eundem $T (A)$ 17 dispositione δ ,
 dispositione *ex* despositioni *o man.* 2 quae Σ 20 synod *o* pri-
 uilegia δ 21 inuaserit Σ : inuasit Ω traugidias $\beta\delta$, tragedyas *o*,
 tragedyas Q 22 discribere $\beta\delta$ 24 uisus Σ : nisus Ω 25 certe $Q\delta\beta\delta i^3$:
 cur i^2T

quia palam Antiocheno Petro noluit communicare, suam non
 subdidit uoluntatem? ecce potuit in aliis resultare, si nollet.
 an non apostolus dicit non solum qui faciunt sed etiam qui
 24 consentiunt facientibus reatu pariter inretiri? sed ut ea quae
 latius explicanda sunt omittamus, quid, quod ipse Zenon 5
 imperator suis litteris profitetur cuncta sese ex Acacii gessisse
 consilio nec hoc eum fallere litteris suis ipse quoque testatur
 Acacius, qui et eum nihilominus uniuersa recte gessisse
 conscripsit et suo consilio haec eadem gesta non tacuit?
 25 quasi uero tantum in Alexandrini Petri communione Acacius 10
 praeuaricator extiterit et non in omnibus, quos uel fecit
 depulsis catholicis pontificibus tamquam tyrannus ecclesiis
 quibus<que> praeponi uel taliter praepositis peruersa com-
 munionem permixtus est! qui hoc ipso secundum canones
 fuerant ab ecclesiastica communione pellendi, quo se passi 15
 26 sunt successores uiuis sacerdotibus adhiberi. quis autem non
 perspiciat Christianus, quod catholicis pontificibus propria
 sede deiectis non nisi haeretici potuerint introduci? quibus
 tamen cunctis uel auctor fuit Acacius subrogandis uel sub-
 rogatis communicator accessit, his utique, qui a communione 20
 27 haeticorum nullatenus discrepabant. cur ergo uel cum haec
 fieri uideret non sicut sub Basilisco iam fecerat ad apostolicam
 sedem referre curauit, ut, si solus ipse non poterat, iunctis
 cum eadem consiliis atque tractatibus apud imperatorem
 <possent>, quae religioni competerent, allegari? nam si 25

3 Rom. 1, 32

1 qui $\beta\delta$ non $Q\upsilon\beta\delta\epsilon^3$: nimirum $\epsilon^2 T$ 2 si nollet Σ (si nolet ϵ^3 ,
 sed noluit ϵ^2), cf. B: si uellet VRA 4 inretiri $\beta\delta q^2$, inretit ϵ^2 , in
 retinet ϵ^3 , sunt inretiti $T (A)$ 5 obmittamus $\epsilon^3 T$ quidquid ipse δ
 6 se ϵ ecatii δ 7 hoc *om.* $\beta\delta$ 8 recta $\beta\delta$ 9 scripsit δ 13 qui-
 busque $\epsilon^3 (Q)$: quibus $Q\upsilon\beta\delta T$, *om.* ϵ^2 16 sacerdoti $\beta\delta$ 17 quod $Q\upsilon\epsilon T$:
 ut $\beta\delta$ 18 potuerunt $T (\epsilon^2?) (B)$ 21 discrepabant $q^1 q^2$, discreparant υ
 cum ergo $q^1 q^2$ 22 fieret δ uiderit $\epsilon T (B)$ 23 iunctis υ :
 cunctis Σ (coniunctis ϵ^2) 24 eodem $\beta\delta\upsilon\epsilon T (A)$ tractantibus $q^1 q^2 \epsilon^2 T$,
 tractationibus $\beta\delta$ 25 possent Q : *om.* Σ relegioni $\beta\delta q^2 q^3$ alligari
 $\beta\delta\epsilon^3 T$, allegarent ϵ^2

Basiliscus, ut dictum est, tyrannus haereticus scriptis apostolicae sedis uehementer infractus est et a plurimis reuocatus excessibus, quanto magis legitimus imperator, qui se catholicum 28 uideri uolebat, potuit cum apostolica sede cunctorum quoque 5 pontificum moderata suggestione mitigari, praecipue cum eiusdem Acacii esset specialis fautor et amator et qui litteris suis tam ipsum Acacium quam sanctum papam Simplicium magnis laudibus extulisset, quod haeretico constantissime restitissent? cur tanto tempore Acacius inter ista conticuit, 10 nisi quia praepediri nolebat ullatenus, quae desiderabat expleri?

Ponamus tamen etiamsi nulla synodus praecessisset, cuius 29 apostolica sedes recte fieret executrix, cum quibus erat de Acacio synodus ineunda? numquid cum his, qui iam participes 15 tenebantur Acacio et per Orientem totum catholicis sacerdotibus uiolenter exclusis et per exilia diuersa relegatis socii euidenter existebant communionis externae, prius se ad haec consortia transferentes quam sedis apostolicae scita consulere? cum quibus ergo erat synodus ineunda? catholici pontifices 30 20 fuerant undique iam depulsi solique remanserant socii perfidorum, cum quibus iam nec licebat habere conuentum dicente psalmo: non sedi in concilio uanitatis et cum iniqua gerentibus non introibo. nec ecclesiastici moris est

22 Psalm. 25, 4

1 <et> haereticus Ω 2 infestus i²T (A), instructus i³ est om. βδ
 est et om. i² 3 excessimus δ 5 suggestione q¹q² praecipuae β
 6 eisdem δ 8 hereticis i²T (Ω) 9 restitissent Qui³T (A): restitisset βδ
 contiguit δ 10 praebere T, praebet i³, prohibere i² uolebat T
 desiderabat υ 13 sedis Q_o rectae β 14 qui iam om. q³
 15 catholice δ catholicos sacerdotes i²T 16 exclusissent (exclusisset i³) per i²T 16 religatis Qui³T, relegatis ras. ex rela(?)gatis β
 sociis i²T 17 externe nec prius i², exteri nec prius T 18 cum sedis δ
 apostolica ras. ex apostolicae β eiscita βδ 19 cum quibus ergo
 usque ad p. 784, 2 concilium adfert Deusdedit, Collect. Canon. III 43
 (ed. Martinucci p. 365) fuerat β 20 iam om. δ remanserunt i³T
 21 non (pro nec) δ

- cum his, qui pollutam habent communionem permixtamque
 31 cum perfidis, miscere concilium. recte igitur per Calchedonensis
 synodi formam huiusmodi praeuaricatio repulsa est potius
 quam ad concilium, quod nec opus erat post primam synodum
 nec cum talibus haberi licebat, <adducia est>. nam et quid 5
 ageretur de fide catholica, intellegere si uellent, ignorare non
 poterant, cum uiderent catholicos pontifices nulla synodi
 discussione, nullo concilio, praecipue cum nouas causas esse
 perpenderent, toto Oriente depelli et ceteri quid cauerent ex
 32 illorum discere qualitate potuissent. restat igitur, ut illius 10
 partis eos fuisse sit clarum, cui se post tot experimenta
 dederunt, meritoque ab apostolica sede ceterisque catholicis
 non iam consulendi erant potius sed notandi.
- 33 Risimus autem, quod praerogatiuam uolunt Acacio comparari,
 quia episcopus fuerit regiae ciuitatis. numquid apud Medi- 15
 olanum, apud Rauennam, apud Sirmium, apud Triueros multis
 temporibus non constitit imperator? numquidnam harum
 urbium sacerdotes ultra mensuram sibimet antiquitus deputatam
 quippiam suis dignitatibus usurparunt? numquid Acacius, ut
 Iohannem qualemlibet hominem, catholicum tamen a catholicis 20
 ordinatum, de Alexandria excluderet Petrumque in haeresi
 iam detectum atque damnatum absque sedis apostolicae
 consultatione reciperet, aliqua synodo saltim illic habita hoc
 audacter arripuit? ut Kalendionem de Antiochia depelleret
 haeticumque Petrum, quem ipse damnauerat, absque notitia 25
 sedis apostolicae rursus admitteret, aliqua synodo id fecisse

2 rectae βδ 3 praeuaricator epulsa β, praeuaricatore pulsa δ 5 ha-
 bere i adducta est Ω: om. Σ 6 intellegeret βδ 7 uiderant i
 8 praecipuae βq¹q² 11 partes Q fuisse <herescos> i³T (A) 12 ab
 om. iT 14 risimus usque ad 19 usurpare (sic) nec non p. 785, 1 si
 certe de usque ad 12 mensuram adfert Deusdedit, l. c. III 42 (ed.
 Martinucci p. 366) 15 qui iT 16 syrmium Qoβδi³ triberos
 vβδq²i²T, triberus i³ 17 imperator in marg. add. v numquid ad T
 18 semet i³T deputatum i 19 acius β 21 alexandrina i³T in
 om. q¹ herese δ, heresim iT 22 apostolice sedis trsp. δ 23 con-
 sultatione q¹q², consoltatione v 25 hereticum (om. que) βδ notitiam δ

monstratur? si certe de dignitate agitur ciuitatum, secundae 34
 sedis et tertiae maior est dignitas sacerdotum quam eius
 ciuitatis, quae non solum inter sedes minime numeratur sed
 nec inter metropolitanorum iura censetur. nam quod dicitis
 5 'regiae ciuitatis', alia potestas est regni saecularis, alia
 ecclesiasticarum distributio dignitatum. sicut enim quamuis
 parua ciuitas praerogatiuam praesentis regni non minuit, sic
 imperialis praesentia mensuram dispensationis religiosae non
 mutat. sit clara urbs illa potestate praesentis imperii, religio
 10 sub eodem tunc firma, tunc libera, tunc prouecta consistit,
 si potius hoc praesente propriam teneat sine ulla perturbatione
 mensuram.

Sed dicatur forsitan de Alexandrino et Antiocheno certis 35
 ex causis principem magis illa, quae gesta sunt, non Acacium
 15 praecepisse. sed principi Christiano decuerat suggerere sacer-
 dotem, maxime cuius familiaritate et fauore fruebatur, saluam
 fore de eius iniuria contumeliaque uindictam, tantum ut
 ecclesiae sineret Christianus princeps regulas custodiri, quia
 et noua in utroque pontifice causa esset exorta et nouam
 20 discussionem consequenter inquireret, et, sicut semper esset
 effectum, sacerdotali concilio de sacerdotibus iudicia prouenirent,
 non a saeculari uiderentur qualescumque pontifices, etsi errore
 humanitus accedente, non tamen contra religionem ullatenus
 excedentes potestate percelli. an ad haec iusta ratione principi 36
 25 suggerenda non erat regiae ciuitatis honore sublimis? si
 factus erat illa regia ciuitate sublimior, tanto magis in his
 suggerendis debuit esse constantior; si autem in his, quae

3 quae iT: quem Q₀βδ   4 inter om. βδ   5 aliae (e in ras.) δ
 aliae δ   6 sic enim δ   7 par ciuitas βδ   8 dispens. regionis relegi-
 ose βδ   9 urbis Q₀βδⁱ   relegio q²q³βδ   10 consistat δ   11 pro-
 prium βδ   13 de om. iT   15 principe i³   principem christianum T
 16 cuius om. q²   fruebamur βδ   17 iniuriam βδ   uindicta Σ
 18 sineret q¹q²β et ex sineret δ   22 qualiscumque βδ   23 relegionem
 βδq²q³   24 ad Ω: et Σ (om. i³)   iuxta rationem iT   25 erat βδ:
 erant QuiT (A)   honoris βδ   26 factum βδ

- pro religione fuerant exerenda, extitit contemptibilis atque despectus et aut segnis aut fiduciam non habens intimidandi, 37 in quo per regiam ciuitatem maior effectus est? Nathan propheta palam publiceque in facie regi Dauid et commissum pronuntiauit errorem et ipsum commisisse non tacuit et confessione correctum consequenter absoluit. hic autem uir bonus et sacerdos egregius in tantum se et suggerere potuisse monstrauit et noluisse deprompsit, immo fauisse patefecit, ut et imperator cuncta se ex eius gessisse consilio non taceret et ipse imperatorem magnis praeconiis eleuaret ista facientem 10 seseque proderet his agendis rebus fuisse participem.
- 38 Sed esto, Kalendion imperatoris nomen abstulerit, Iohannes principi mentitus fuisse iactetur: quae tamen cum nouae essent causae, noua debuit ecclesiastica prouenire discussio. an [obiectio], qui in homine imperatore peccasse dicebantur, 15 nulla interueniente synodo deici debuerunt et in deum, qui summus et uerus est imperator, Acacium delinquentem sinceramque communionem diuini sacramenti studentem miscere cum perfidis secundum synodum, qua haec est damnata 39 perfidia, non oportebat excludi? quid per totum Orientem de 20 innumeris urbibus pulsati catholici sacerdotes et haeretici subrogati? nouae certe erant causae et his consequenter noua synodus debebatur. cur tunc non uenit in mentem, ut in talibus causis peteretur a principe saltem qualiscumque synodus celebranda, ut quocumque uel colorato iudicio 25 traditionis ecclesiasticae passim pontifices uiderentur exclusi, non solum quarumcumque urbium sacerdotes, sed metropolitani

1 religione βδq²q³   contendeibilis ex contendibilis δ   2 dispectus βδq²q³   signis βδ   4 faciem iT, faciae q¹   7 sacerdos βδ   8 fuisse δi²
 9 imperatore δ   10 praecomis δ   faciente i³T   12 iohannis βδoq²q³i³
 14 causa βδ   debuit T: debuerit Qoβδi (debueret B)   15 an om. iT
 qui iT (Ω): obiectio qui Qoβδ   hominem imperatorem Ω   16 nullatenus (nulla tamen i³) uenientes iT   17 summus est et uerus est βδ
 19 quam Σ   20 perfidiae δ   21 innumeris βδ, innumeris T, innumeris i³   22 noua Ω: una (uno δ) Σ   23 mente i   24 pateretur q¹q², pteretur δ   25 uel om. iT

incunctanter antistites? his omnibus cum non restitit suggestione qua potuit, consensit Acacius communicando cunctis, 40 qui in catholicorum locum haeretici fuerant subrogati. apostolus autem dicit non solum qui faciunt sed et qui consentiunt 5 facientibus reos indubitanter adscribi. an haec licuit saeculari potestati et actis talibus Acacio consentienti absque ulla synodo, quam ipsa rerum nouitas exigebat, absque sedis apostolicae consultatione perficere et sedi apostolicae non licuit secundum tenorem synodi Calchedonensis in ueteri 10 utique causa et ueteri constituto iusta definitione damnata inimicis synodi Calchedonensis Acacium communicantem a sua communione depellere?

Sed inquirunt, Acacius principibus obuiare non potuit. cur 41 Basilisco, quia uoluit, obuiavit? cur ipsi Zenoni, ne palam 15 Petro Antiocheno, quamuis latenter hoc fecerit, communicare uideretur, non commodauit assensum? ecce resultanti non restitit imperator, ecce uim nolenti non intulit, ecce refugienti contagia manifesta concessit. postremo cur tanto tempore, 42 cum ista gererentur uel gerenda cognosceret, non ad sedem 20 apostolicam, a qua sibi curam illarum regionum nouerat delegatam, referre curauit sed prius laudator factus est ipse gestorum quam uel praemoneret talia esse temptanda uel ne temptarentur obsisteret, sicut sub Basilisco iam fecerat? cur illis ceteris communicare consensit, qui depulsis catholicis 25 sacerdotibus indubitanter haeretici singulis urbibus fuerant substituti? postremo si ille defuit suis partibus et quae sacerdoti catholico competerent agere non curauit, ideo sedes

3 Rom. 1, 32

1 antestites βδ q³ resistit i suggestionem βδ, suggestionem q¹ q²
 2 quam q¹ q² 3 fuerunt iT 6 potestatis u, potestate q² i³ 9 in
 ueteri . . 11 calchedonensis om. βδ 13 sed] se i³, si i² 14 bas.lis-
 co β 16 commodabit uq¹ q² i³, commodauit βδ, communicauit i² as-
 sensu β 17 ecce ñ innoletenti T 19 (si) ista gereret T 21 dili-
 gatam βδ laudatus i³ T 22 uel ne Ω: ne uel Σ 25 hereticis i
 26 patribus β 27 sedis Qββ

apostolica, quod ad eam pertinebat, uel potuit uel debuit,
 43 praeterire? quolibet modo haereticorum complicem refutauit
 et consortem communionis externae a sua communione dimouit
 nec opus fuit noua synodo, cum ueteris constituti sufficienter
 hoc forma praescriberet, nec opus fuit, ut haec facienda 5
 Orientis episcopis intimaret, quos et expulsionem catholicorum,
 quae agebantur in causa fidei, non ignorasse manifestum sit
 et communicando haereticis subrogatis facto tali consensisse.
 44 non dubium est etiam externae communionis effectos atque
 ideo cum eis iam nec potuisse nec debuisse sedis apostolicae 10
 scita tractari. ecce agnouerunt in eorum professione. qui
 constantissime perdurarunt, quid fidei communionique catholicae
 deberetur. ecce agnouerunt, quemadmodum a talibus recedendo,
 immo talibus contraria moliendo, a fide et communione
 catholica deuiarunt Acacius seque pariter cum eodem errori 15
 45 subdiderunt. ecce agnouerunt, quam iustis ex causis pro fide
 et communione catholica atque apostolica, cui et illi qui in
 ea perstiterant congruebant et illi qui perstantibus obuiabant
 ab eadem docebantur alieni, sedis apostolicae auctoritate sit
 remotus Acacius eiusque pariter quicumque complices extiterunt 20
 atque ab illa merito cum his communione discretus, a qua
 se ipse primum cum suis consortibus catholicis pontificibus
 discrepando cognoscitur separasse, iureque sententiam ille
 damnationis excepit ceteris consortibus promulgandam, qui
 solus pro omnibus suis consortibus in communionem se 25
 recidisse perfidiae ad apostolicam sedem missis litteris est
 46 professus. cui si communicauerant Orientales episcopi, ante-

1 eam $Q_{oi}T$ (B): eadem (eandem RA) $\beta\delta VRA$ 3 demouit Σ (B)
 4 noua $Q_{oi}T$: non a $\beta\delta$ 5 haec i^2T (A³) perscriberet $\beta\delta\upsilon q^2 i^3$ (A)
 6 quo se expulsionem $\beta\delta$ 7 in om. q^1 sit $Q_{\beta oi}T$ (B): est δ (VRA)
 8 consensisset $\beta\delta$ 9 effectus Q_{i^2} 10 debuis sedis β 12 constan-
 tissimae uq^3 quid $Q_{i^2}T$: ut quid $\beta\delta\upsilon$, ut qui i^3 commonionique β
 13 quemadmodum $q^1 q^2$ 14 immo β 18 obuiarant υ 21 illo δ
 discretus Q_{υ} 22 se om. q^2 23 discrepando Q_{υ} cognoscitur δ
 25 se om. δ 26 recidisse $\beta\upsilon q^1 q^2$ 27 communicauerint i^3T orien-
 talis β

quam huc referret, pari utique reatu sine dubio probabantur
 inuolui iureque per illum transgressionis sententiam susceperunt
 tamquam facti cum eodem communionis externae, qui utique
 non consuli tamquam nostrae communionis homines iam
 5 deberent sed tamquam in contrario positi consortio refutari.
 si uero non communicauerant, antequam Acacius huc referret,
 et communicantem notare debuerant et ipsi de eodem potius
 huc referre atque apostolicae sedis uigore perculsum merito
 conprobare cumque ea sede apostolica tantisque illis catholicis
 10 pontificibus magis tenere concordiam. sed quia ab illorum 47
 societate descuerant et eorum successoribus communicare
 delegerant, ideo cum sede apostolica minime congruebant,
 quia in sortem reciderant praeuaricatoris Acacii <et> illius se
 sine dubio peruidebant sententia consequenter adstringi, ob
 15 hoc eum uideri nolebant esse damnatum, quia se cognoscebant
 in eadem praeuaricatione damnatos, in qua hodieque manere
 persistunt. sed sicut hi simili conditione constricti complicem 48
 suum non possunt iudicare non iure damnatum neque rei
 reum possunt competenter absoluere, sic illo iuste praeuari-
 20 catore damnato isti quoque pari iacent damnatione prostrati
 neque nisi resipiscentes inde poterunt prorsus absolui, quia
 sicut per unum scribentem eorum omnium uulgata transgressio
 est, qui in eandem perfidiae reciderant actionem, sic in uno
 eodemque, qui pro omnibus scripserat uel scribendo omnium
 25 prodiderat uoluntates, transgressione punita <pariter quoque

1 probabantur βδ, probantur T (B) 2 susceperunt βδq³ 4 consoli
 uq¹q³, consuli q² man. 2 (uli in ras.), consoliti βδ 6 non om. QT
 communicauerunt βδ 7 et ante communicantem om. βδ debuerat δ
 ipse i³T, ipsa// (eras. e ut uidetur) β 8 referrent Σ nisi quod referetur i²
 (cf. B) 11 discuerant Qoβi², disciderent δ, discuerant i³, discuerant T
 12 deligerant Qo, diligerant β, diligerent δ 13 sorte Σ (secte i²)
 reciderant βoq² acaci βδ et Ω: om. Σ 14 <et> ob i³T 15 secum
 nascebant δ 16 hodie i³T 17 post persistunt in q² excidit quaternio,
 ut reliqua desint hii βδq¹, his T constrictione δ 19 illi i³T,
 ille i³ iustae β, iustē δ 23 eadem i³T reciderant βoq¹ unum
 eundemque i²T 25 sq. pariter . . punita inserui ex Ω: om. Σ

cum eodem uel in eodem est complicitum transgressio punita > cunctorum.

- 49 Quae ad instructionem uestrae dilectionis satis abundeque sufficere iudicamus, quamuis eadem latius, si dominus concesserit facultatem, studeamus exponere, quatenus et fidelium 5 quisque cognoscat nihil apostolicam sedem, quod absit.
- 50 praepropere censuisse. quae tamen sententia in Acacium destinata etsi nomine tantummodo praesulis apostolici, cuius erat utique potestatis, legitime probatur esse deprompta, praecipue cum secretim dirigenda uideretur, ne custodiis 10 ubique praetentis dispositio salutaris quibuslibet difficultatibus inpedita necessarium habere non posset effectum, tamen quia orthodoxis ubique deiectis et haereticis tantummodo eorumque consortibus iam relictis in Oriente catholici pontifices aut residui omnino non essent aut nullam gererent libertatem, 15 plurimorum in Italia catholicorum congregatio sacerdotum rationabiliter cognouit in Acacium <sententiam> fuisse pro-
- 51 lata<m>. quae congregatio facta pontificum non contra Calchedonensem, non tamquam noua synodus contra ueterem primamque conuenit sed potius secundum tenorem ueteris 20 constituti particeps apostolicae executionis effecta est, ut satis appareat ecclesiam catholicam sedemque apostolicam, quia alibi iam omnino non posset, ubi potuit et cum quibus potuit, nihil penitus omisisse, quod ad fraternum pertineret pro intemerata fide et sincera communionem tractatum. EXPLICIT 25
- RATIONIS REDDENDAE ACACIUM A SEDE APOSTOLICA COMPETENTER FUISSE DAMNATUM NEC POSSE QUEMQUAM SINE DISCRIMINE ANIMAE SUAE EIUS COMMUNIONIS PARTICIPEM EFFICI.

2 sq. cunctorumque ad βδT 7 praepone βδT 8 destinata βδ nomina δ presolis β 9 legitime β, legitimae δ 10 cum secretum βδq¹, consecratim i²T derigenda β nec ostentus (ostendis i³), ubique iT 11 praetentis Ω: praesentis Σ 12 quia i(Ω): qui T, qua uQ, quia qua βδ 17 sententiam Ω: om. Σ prolata Σ 21 constituta δ 22 sq. quia alibi tam i³, qui alibatum i², quia libitum T 24 pertinet q¹ 25 explicit. . effici om. iT 27 QUEMQUAM SIN reliquis omissis q¹

II.

NARRATIONIS ORDO DE PRAUITATE DIOSCORI ALEXANDRINI.

Posteaquam Dioscorus Alexandrinus episcopus [qui] pro 1
facti sui qualitate, id est quia consenserat Eutychemi haeretico
5 et damnauit Flauianum episcopum catholicum Constantino-
polititanum, apud Calcedonam < tam > a principe sanctae memoriae
Marciano quam ab aulicis potestatibus uel cuncta synodo
damnatus est, Proterius catholicus fit sacerdos. tunc Timotheus 2
presbyter, cui cognomen erat Ellurus, et Petrus diaconus
10 sectatores Dioscori ab Alexandrina se ecclesia separarunt.
quos cum Proterius episcopus ad ministerium proprium
reuocare non posset, utrumque damnauit. mortuo principe
Marciano collectis turbis haeticorum Timotheus et Petrus
ueniunt Alexandriam et ordinatur ab haeticis Timotheus
15 episcopus. duo igitur apud Alexandriam episcopi coeperunt
esse. ante triduum paschae, quo cena domini celebratur, 3
conductis ab his perditis occiditur in ecclesia sanctae memoriae
Proterius, ad quam se timore contulerat, ibique supra dicto

II. *Haec epitome tractatus 99, quam suo loco littera Σ significauit, ea est qua usus est Liberatus in breuiarii capp. 15, 16, 18. Praeter codices* υβδQ (q³ neglecti, quia uetere scriptura ex magna parte erasa additoque etiam nouo folio contaminatus est lectionibus formae longioris Ω), *de quibus uide quae Appendici I subnotauit, epitomen seruauerunt collectio codicis Colbertini Paris lat. 1455, quae tamen ex collectione Quesneliana eam desumpsit (cf. Maassen, Gesch. d. Quellen I p. 537 sq.), et collectio ω, quam Maassenus (I p. 512) adpellauit codicis Uaticani (contuli: ω¹ = Uatic. lat. 1342 saec. IX, ω² = Barberin. XIV 52 saec. IX, ω³ = Laurent. bibl. aedil. Florent. 82 saec. X). Ediderunt hanc epitomen Surius, tom. II concil. p. 217; Baller. III 308; Thiel 522. 2 Incipit (om. βδ) narrationis ordo. . Alexandrini βδ: om. Q. Incipit ubi occiditur Proterius episcopus Alexandrinus ω 3 dyoscorus υQ qui omnes codices 4 euthyceti q¹, eutycteti q², eutyctiti βδ, euticheti ω¹ω², euticeti ω³ 5 damnauerat uulgo 6 calchedonam Q. calcedonem δ, calcidonam ω¹, calcidoniam ω² tam add. q¹ man. 2 et ω³ man. 2: om. Σ 8 sacerdos β 10 dyoscori υq¹ 16 paschae q¹q² man. 2 ω³ man. 2: pascha βδωq² man. 1 ω¹ω³ man. 1, pascha ω² 17 occiditur Σ: concluditur Liberat. (cf. Ω) 18 contulerat ex contulerat υ man. 2 supradicto ω: supradictus βδ, ssd Q. suprascripto υ*

die in baptisterio occiditur laniatur eicitur et funus incenditur
 4 cineresque ipsius sparguntur in uentos. interea Leo sumit
 imperium, ad quem tanti facinoris catholicorum querella
 peruenit: contra quos haeretici supplicarunt petentes, ut
 Calcedonensis synodus aboleretur, e contra illi uindictam 5
 5 sceleris postulantes. considerans imperator nimis esse graue
 uexari tanto itinere sacerdotes, quorum aut aetas aut infirmitas
 aut paupertas hunc laborem subire prohibebat, dirigit per
 totum Orientem magistrianos, dirigit et Anatolius episcopus
 Asclepiadem diaconum suum, per quos omnes illi episcopi, 10
 qui Calcedonam fuerant congregati, quid Alexandriae gestum
 6 sit, agnoscerent. qui rescribunt Calchedonensem synodum
 usque ad sanguinem defendendam esse, quia non alteram
 fidem tenere quam synodus Nicaena constituit; Timotheum
 uero non solum inter episcopos non haberi sed etiam Christiana 15
 appellatione priuari. quo facto fit alter Timotheus episcopus
 Alexandriae. uix ille Timotheus depellitur et mittitur in
 7 exilium Cerson; fugit et Petrus haeticus. quamdiu uixit
 imperator Leo, Timotheus episcopus Alexandriae uixit quiete.
 sed cum Basiliscus occupasset imperium, damnare coepit 20
 Calcedonensem synodum et fugare catholicos. tunc ille

2 cinerisque β *et ante corr.* q¹ω³, cynerisque ω¹ω² sparguntur
 ω¹ω²βδ *Liberat.* (Ω : exparguntur υQ (ω³?) 5 calcedonensis ω¹, calce-
 donenses ω², calchedonensis βq¹, calcedonenses δ indictam 6 7 uixari β
 8 subire om. ω³ 9 anatholius episcopus βδoQ: anatholium (anatholium
 ω¹) episcopum ω 10 asclpiadem (asclpidem ω¹ω²) Σ diaconem βω³,
 diaē δω¹ 11 calcedonam ω¹ω³ *man. 2 et corr. ex calcedonem δ, calce-*
donam ω³ man. 1, calchedonam βQ, calcedonem ω², Calchedone uulgo
*fuerunt ω¹ω³ 12 cognoscerent βδ rescribunt υQω *Liberat.*: rescrip-*
perunt βδ calcedonensem ω³, calcedonensem ω¹ω² 14 nichena β,
nichene δ, nicena ωq¹q² man. 2, nicina υq² man. 1 timotheus δ
 15 epis̄cs υ, eps̄ q²ω², epos̄ ex epis̄ ω³ *man. 2 aberi δ, habere Q, ha-*
bert ω¹ christianam ω², christianam ex christianam ω¹ et ω³ man. 2
 16 timotheus (om. episc.) Alex. uix ille q² *supra linea (man. 1?)*
 17 thimotheus Q pellitur Q 18 cersonam ex cersom ω³ *man. 2,*
chersonam q¹ man. 2 18 quamdiu ergo uiuit uulgo 19 dixit δ
 21 calcedonensem (calcedonensem ω¹); ω: calchedonense βδq² *et ut uid.*
 q¹ *ante correctionem*

Timotheus damnatus accepta libertate Constantinopolim uenit et damnatos haereticos locis suis reddidit. uadit Alexandriam; fugit Timotheus catholicus et in monasterio latuit; Petrus ille iterum se Timotheo iunxit, cum quo fuerat ante damnatus. 5 redit Zeno imperator ad regnum; Basiliscus opprimitur; mittitur Alexandriam, ut pulso peruasore Timotheo Timotheus catholicus redderetur ecclesiae. sed illo Timotheo damnato morte praeuento Petrus ab uno haeretico Alexandrinis episcopus ordinatur, quem nihilominus deici iussit imperator et reduci 10 Timotheum catholicum, sicut etiam Acacii litteris continetur. interea scribit ad sanctae memoriae papam Simplicium 9 Timotheus catholicus rogans dicens Petrum olim in diaconio esse damnatum, nunc etiam a Christiana societate remotum, ut scriberet imperatori, ut eundem Petrum longius in exilio 15 dirigeret, quia latebat in Alexandrina ciuitate et insidiabatur ecclesiae. per ferme triennium et amplius sanctae memoriae papa Simplicius numquam destitit scribere Acacio episcopo, ut fieret de Petro, quod Timotheus episcopus postulabat. defuncto Timotheo episcopo a catholicis Iohannes catholicus 10 20 episcopus ordinatur. mittit Iohannes episcopus synodicam suam. superuenit etiam Urbanus subadiuuus contra Iohannem episcopum sacra principis deferendo, ut ab episcopi illius papa se confirmatione suspenderet. et quia in isdem sacris de restituendo Petro, quem ipse damnauerat, fecerat mentionem. 25 haec pars omnino est abnegata. unde uisus est imperator

1 damnatus *om.* ω^3 constantinopoli δ 2 reddidit β uadet $\omega\omega$
 4 iunxit $\delta\omega^1\omega^2$ 5 opprimitur δ 6 peruasore Ω : peruersore Σ 8 episcopis ω , episcopus *ex* episcopis q^1 *man.* 2 9 nihilominus $\omega\omega$ 10 continentur $\beta\delta$ 11 simplicium $\omega\omega^1$ 12 rogans et dicens *Liberat. et* ω^3 *man.* 2 13 a *om.* ω^1 14 exilium q^1 *man.* 2 et ω^3 *man.* 2
 15 alexandrinam (alexandriam ω^1) ciuitatem ω 16 firme δ , firmę β , fere ω
 per triennium ergo ferme *uulgo* 17 distitit $\beta\delta q^2$ et q^1 *man.* 2, destituit ω^2
 19 defuncto ergo Tim. *uulgo* iohannis $\omega\beta\delta q^2$ et q^1 *man.* 1 20 mittet $\omega^1\omega^2 q^2$ iohannis $\beta\delta Q$ 21 urpanius $\omega q^2\omega^1\omega^2$ (Uranius recte Ω)
 subadiuuus $\beta\delta$ 22 principes q^2 et ante *corr.* q^1 episcopi// q^1 , episcopis q^2 23 confirmationem ω hisdem $\beta\delta\omega\omega$ et q^1 *man.* 1 24 ipsa δ

- 11 offensus. addidit etiam Acacius illo tempore, quo de Petro Alexandrino damnato retulit, etiam de Petro et Iohanne Antiocheno; sic scripsit: Petrum apud Constantinopolim monasterium gubernasse sed hoc propter crimina derelicto Antiochiam fugisse, ibi pulso Martyrio catholico episcopo per uilissimum populum et haereticos sedem ipsius occupasse continuoque damnatum ab episcopis atque a Leone imperatore 5
12 Oasam deportatum. qui fugiens redisse dicitur Constantinopolim et dedisse fidem, ut per uilissimas ulterius turbas nihil facere auderet, sed, sicut superius dictum est, Basilisci temporibus a Timotheo illo damnato, qui Constantinopolim uenerat, ad Antiochiam remissus, ut iterum illic episcopatum teneret. quo facto idem ipse Petrus Iohannem, de quo Acacium diximus retulisse, ordinat Apamenis episcopum: a quibus non receptus redit Antiochiam et Petrum episcopatus sui pellit 15
13 auctorem et inuadit eius ecclesiam. quos simul damnatos iterum dicit Acacius petens apostolicam sedem, ut, si ad eam forte confugerent, ne ipso quidem digni haberentur aspectu et, si iam aliquam indulgentiam forsitan impetrassent, irritam esse debere nec eorum paenitentiam recipiendam esse. quid multa? hunc ipsum Iohannem, quem Acacius cum Petro damnauerat et sine paenitentiae remedio fecit ab apostolica 20

1 offensus $\beta\delta$ agatus β quod de ω 2 rettulit ωq^2 iohannem q^2 et ante rasuram $q^1 \omega^3$ 3 anthioceno $\beta\delta \omega q^2 \omega^2$, athioceno q^1 , antiocheno ex antiochene ω^3 man. 2 aput $\beta \omega^2 q^2$ et ante corr. q^1 4 hoc om. ω^1 5 antiochiam $\beta\delta \omega q^2 \omega^1$, antiochiam q^1 sed chi. man. 2 in ras., antyociam ω^2 fugisse ω et q^1 man. 2: fuisse $\beta\delta \omega Q$ 7 adque $\omega q^2 \omega^1 \omega^2$ a om. ω 9 per uilissimas restitui ex *Liberato*: pulsas Σ , λ prorsus (cf. Ω) *supra-scripsit* q^1 man. 2 (pulsis . . turbis *Surius*) alterius $\beta\delta$ 10 nil ωQ facere om. δ 12 anthiociam $\beta \omega Q$, anthioci ω^1 , antyociam ω^2 remissus $\beta \omega \omega Q$: remissum δ , remissus est q^1 man. 2, missus est *Liberat.* illic iterum *trsp.* δ episcopatum β 13 quod $\omega^1 \omega^2$ 14 rettulisse ω , retulisse ex rettulisse q^1 ordinata pamenis $\beta\delta \omega^1 q^2 q^1$ man. 1, ordinatam pampenis $\omega^2 \omega^3$ episcopus ω 15 antiochiam $\beta\delta \omega q^2 \omega^1$ et man. 1 q^1 , antyociam ω^2 ep̄m δ , ep̄icf β (c̄ in ras.) pellet ω 16 quo $\beta\delta q^2$, quod $\omega^2 \omega^3$ 17 dicit om. ω^3 cam Ω : eadem Σ , eandem q^1 man. 2, ω^3 man. 2 18 confugerint $\beta\delta$ aspectui $\beta\delta$ 22 ab om. ω^3 , add. man. 2

sede damnari, post tot damnationes Tyrriorum misit ecclesiae praesidere.

Nam quod dicit Acacius Petrum illum Alexandrinum 14
oblata petitione Eutylianam haerese[m] uel Nestorianam
5 damnasse, hoc euidenter probatur esse falsissimum. nam quae
causa fecit, ut in episcopatu suo synodo Calchedonensi uel
tomo sanctae memoriae papae Leonis diceret anathema? quae
causa fecit, ut sublato nomine Proterii uel Timothei catholici
Dioscori et Timothei haeretici nomen adscriberet? quae causa
10 fecit, si catholicus erat, ut Timothei catholici episcopi corpus
desub terra leuaret, qui inter episcopos catholicos sepultus
fuerat, et proiceret foras? ipse non est Petrus, qui damnato
Timotheo haeretico semper adhaesit? quomodo postea Acacius
miris eum laudibus prosequitur, de quo tanta se crimina ante
15 meminerat retulisse?

III.

ABLATIO EX GESTIS QUIBUS ACCACIUS CONSTANTINOPOLITANUS
EPISCOPUS MONSTRATUR HERETICUS ET A PAPA FELICE DAMNATUS.

In causa fidei Christiane, cui ab exordio sui numquam
20 defuisse probantur inimici, nostro qui seculo sed per interualla
temporis Nestorius et Euthices non noua dogmata suadentes
sed nomina prodierunt. nam Nestorius post centum quinqua- 2
ginta et octo fere annos Fotini et Pauli Samosatani secutus

1 damnationis βδ 2 praesedere υq² et ante corr. q¹ 3—15 § 14 ad
ipsam epitomen non pertinet sed alius originis est: ex tractatu aliquo
Gelasii haec uerba desumpta esse satis probabiliter suspicatur Thielius
4 eutylianam βδQ, euticianam ω heresim ω 5 probatur om. ω³ 4 sq.
namque et causa ω 6 episcopo ω¹ω² calchedonense δ, calcidonensi
υq²ω¹ω³, chalcidonensi ω² 7 thomo υQ, toto ω¹, domno ω² 8 nomen
υq²ω¹ω², nomine ex nomen q¹ man. 2 et ω³ man. 2 proteri υq¹ man. 1 q²
9 nomina scriberet (scribere ω³) ω ascriberet υ 12 proicere υq¹
man. 1 q² 14 quo se (quos et ω³) tanta trsp. ω 15 miminerat β
retulisse υ, re:///tu///lisse. contuli q¹

III. *Haec epitome tractatus 99, quam in edendo eo hic illic
adhibitam significauit littera W, tradita est in codice Uallicellano
XVIII saeculi decimi inde a fol. 246 v. ipse eam descripsi cumque
omnibus uitiis quam accuratissime hic reddo, postquam mirum quanta
eam neglegentia expressit Thiel p. 520.*

errorem Oasitano exilio meruit religari dicendo, sicut ab auctoribus suis didicit, Christum dominum nostrum hominem tantummodo uirgine Maria esse progenitum. contra quem Euthices post annos plurimos extitit, disputando rectum tramitem tenere offendens in Apollinaris est raptus insaniam, ita prorumpens, quibus assereret Christum uerum hominem non fuisse nec in eo duas naturas esse credendas sed unam tantummodo dei uerbi, uerbum tamen incarnatum. quod quidem non esse hominis perhibuit sed humane figure, ut similitudo magis humani corporis quam ipsa ueritas suaderetur, cum catholica fides uerum deum uerumque hominem Christum dei filium esse fateatur, non unius nature sed unius essentie atque persone. cum ergo Euthicen istum presbyterum et abbatem Constantinopolitane ciuitatis Eusebius Dorolitanus episcopus suadere talia reperisset, zelo fidei manifestauit. ipse etiam Nestorium dudum in ecclesia res sacrilegas praedicantem reprehendierat, ipse quoque ineptias Euthicis detulit et ad Flauianum Constantinopolitane sedis catholicum episcopum et ad iudicium prouocauit. dicta causa damnatus est Euthices. offenditur imperator Theodosius, cuius iussione fere trecenti sexaginta episcopi congregati sunt, inter quos Dioscurus hereticus Alexandrinus episcopus. affuerunt etiam uicarii ab apostolica sede directi Iulius Puteolanus episcopus et Hilarius archidiaconus, quia presbyter Renatus in Abedo insula morte prebentus est. in hoc itaque conuentu repudiate sunt epistole pape Leonis, que fuerant ad synodum Flauiani episcopi directe, et penitus non permittuntur recensiri tota die nihilque aliud nisi quedam Nestorii damnati id est prioris Ephesine synodis gesta releguntur. simul etiam relictis chartis discutitur iudicium sancte memorie Flauiani super Euthicen. interea cum Euthicis blasphemia legeretur, acclamatum est hanc esse ueram et orthodoxam fidem. contradicentibus itaque uicariis Romane sedis deicitur Flauianus episcopus, recipitur Euthices. damnatur etiam Eusebius episcopus accusator eiusdem Euthicis, qui,

dum esset laicus, fuerat accusator Nestorii. deicitur Domnus
 Antiochenus, sancte memorie praedictus Flauianus dirigitur
 in exilium, ubi etiam defunctus est. mortuo itaque Theodosio 8
 imperatore Marcianus factus est princeps, lesam fidem graui-
 5 ferens. cuius religiosa iussione conueniunt Nice amplius quam
 quingenti et ultra episcopi totius Orientis et Egypti. quam
 synodum postea transtulit Calcedonam propter palatii uicini-
 tatem. interfuit etiam ipse imperator conuentui, interfuit senatus
 et omnes iudices et aulice potestates. Eusebius ille Dorolitanus 9
 10 episcopus ante annum de exilio fugiens Romam uenerat,
 etiam huic synodo interesse properauit. accusat ipse Dioscorum
 et alios Alexandrinos. quid multa? damnatur Dioscorus, sancte
 memorie Flauiani corpus officiosissime Constantinopolim repor-
 tatur, apud Alexandriam Proterius catholicus fit sacerdos.
 15 quidam Timotheus presbyter et Petrus diaconus Dioscori 10
 sectatores se ab Alexandrina ecclesia separarunt. quos cum
 Proterius episcopus ad ministeria sua reuocare non posset,
 utrumque damnauit. mortuo igitur principe Marciano collectis
 hereticorum turbis Timotheus et Petrus ueniunt Alexandriam
 20 et ordinatur ab hereticis Timotheus episcopus. occupatur
 ecclesia, ad quam se sancte memorie Proterius episcopus
 timore contulerat ibique in baptisterio occiditur laniatur
 eicitur et fumes eius incenditur cinerisque ipsius spargitur
 in uentos. Leo itaque subit imperium, ad quem tanti facinoris 11
 25 querella peruenit. heretici autem supplicabant, ut Calcedonensis
 synodus aboleretur; catholici et contra tanti sceleris uindictam
 expetebant. considerans itaque imperator nimis esse onerosum
 uexari tantos iterum sacerdotes, quorum plurimos aut etas
 aut infirmitas aut etiam paupertas hunc labore subire prohi-
 30 bebant, dirigit magis christianos per totum Orientem; dirigit
 etiam Anatolius episcopus Constantinopolitanus Asclepiadem
 diaconum suum ad episcopos, qui Calcedona fuerant congre-
 gati. qui rescribunt Calcedonensem synodum usque ad 12
 sanguinem esse defendendam, quia non alteram fidem statuit

quam synodus Nicena: Timotheum uero non solum episcopum non haberi sed etiam Christiana appellatione priuari. fit ergo apud Alexandriam alter Timotheus catholicus; Timotheus hereticus mittitur in exilium Cersonam, qui locus est in 13 Ponto; Petrus fugit. igitur quamdiu uixit Leo imperator, uixit etiam Timotheus episcopus Alexandrie cum quiete. cum autem Basilicus occupasset imperium, damnare cepit Calcedonensem synodum et catholicos persequi. tunc Timotheus ille dampnatus uenit Constantinopolym et damnatos hereticos suis reddidit locis et mox uenit Alexandriam. tunc Timotheus 10 catholicus fugit et monasterio latet. Petrus ille iterum se 14 iunxit Timotheo, cum quo fuerat damnatus. imperator itaque Zeno redit ad regnum, Basilicus opprimitur. apud Alexandriam quoque pulso inuasore Timotheo Timotheus catholicus redditur ecclesie. sed isto Timotheo heretico morte damnato Petrus 15 consors ipsius ab hereticis episcopus Alexandrinus est ordinatus. quem nihil omnium deici iussit Christianissimus imperator et 15 reducit Timotheum catholicum. interea cum plurimi seu clerici seu monachi seu seculares diuites ad communionem catholici episcopi nollent penitus conuenire, clementissimus 20 imperator diuersis minis terruit uniuersos. denique Timotheus episcopus scribit ad papam Simplicium ut scriberet imperatori 16 de Petro, qui latebat in Alexandria et insidiabatur ecclesie, quatenus ad longinquum deportaretur exilium. igitur per ferme triennium sancte memorie papa Simplicius non destitit scribere 25 ad Acacium episcopum, ut ageret cum imperatore, quatenus fieret de Petro, quod Timotheus episcopus postulabat, sed 17 nihil omnino proficere potuit. defuncto namque isto Timotheo episcopo Ioannes economus officii candidatus, qui multis laudibus praedicabatur, catholicus episcopus ac catholicis est 30 ordinatus. qui cum ad apostolicam sedem synodica scripta mississet, superueniente quodam Uranio ab Acacio destinato et contra Iohannem iam episcopum quedam falsa deferente, qui etiam de restituendo Petro mentionem faciebat, tunc ab

1 [episcopum] e *ex a corr.* 14 timotheus *corr. ex timotheo*

episcopatus eiusdem Iohannis confirmatione papa suspensus est, eo quod scripta eius, que totiens ad Acacium propter Alexandrine ecclesie quietem et catholice fidei integritatem direxerat, nihil omnino proficerent. dum hec agerentur, super-
 5 uenit idem Iohannes episcopus, qui sicut decebat ab apostolica sede susceptus est. cuius etiam aduentus plenius uniuersa patefecit. quid multa? dum Accacii scripta legeremus, que de Petro et Iohannem Antiochenis ad papam miserat, excessus Accacii etiam in hac causa grauissimus deprehenditur. denique 19
 10 memoratus Petrus Iohannem quendam presbyterum ordinauit Apamenis episcopum, a quibus non receptus uenit Antiochiam et Petrum episcopatus sui pellit auctorem et inuadit eius ecclesiam. qui simul iterum damnatos dicit Acacius petens ab apostolica sede, ut si ad eam forte confugeret, nec uisu
 15 dignos haberet, et si fortassis iam aliquam indulgentiam impetrassent, irritam esse debere nec eorum poenitentiam recipendam esse. quod cum fatus Iohannes Alexandrinus 20 episcopus relegisset, tacere non potuit, quod illum Iohannem quem Accacius damnauerat cum Petro et sine remedio
 20 poenitentia fecit ab apostolica sede damnari, post tot damnationes Tyriorum miserit ecclesie presidere. postquam ergo sanctus 21 Felix papa litteras predecessoris sui nihil profecisset cognouit et ludibria quedam in eersionem fidei ab Acacio fieri, tunc Uitale
 25 Cumane episcopum Troenitimum ex regione Picena et Misenum Petrus de Alexandrina pelleretur ecclesia et ut Acacius libello sancti Iohannis episcopi Alexandrini responderet atque ipsi denuntiarent Acacio, ut anathema Alexandrino diceret Petro. porro idem legati professi sunt. qui licet hostili more in 22
 30 custodia detrusi chartas amiserint, tamen perfidi atque damnatis hereticis consensum accommodare non debuerunt, quod uoluntas negare potuerunt. non solum ergo non egerunt que iussa sunt, sed etiam hereticis communicauerunt confirmatione

8 papam *corr. ex* papa   10 ordinauit *corr. ex* ordonauit   12 petrum
corr. ex petrus   21 scs

Petri episcopi, ad quem pellendum missi fuerant. Acacius
 23 namque contumelias in episcopum Iohannem direxit. quibus
 omnibus patefactissimus papa Felix commotus habita synodo
 Uitale[m] et Misenum ab officio et communione suspendit.
 Acacium uero damnauit. cuius audacia deteriora committens
 etiam illum Petrum Antiochenum eiecto catholico Calendione,
 quem ipse ordinauerat, ad Antiochianam misit ecclesiam.

III.

INCIPIT LIBELLUS PROFESSIONIS FIDEI QUEM CONSTITUIT
 PAPA HORMISDA SEDIS APOSTOLICAE DARI A SINGULIS EPISCOPIS 10
 GRAECIARUM.

DOMINO SANCTO AC REUERENTISSIMO URBIS ROMAE PAPAE HOR-
 MISDAE. Prima salus rectae fidei regulam custodire et a
 constitutis patrum nullatenus deuiare. et quia non potest
 domini nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu
 es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam 15
 meam, haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus,

15 Matth. 16, 18

3 patefactissimus *sic cod.*, i. e. beatissimus uel patefactis beatissimus,
cf. p. 452, ubi quae de W subnotaui corrigas uelim 6 calendione
 7 antiochianam *corr. ex antiochianam*

III. *Libelli fidei Hormisdae usque ad nostram aetatem famosi sex
 extant exemplaria eaque uerbis hic illic inter se distantia: 1) adiunc-
 tum indiculo dato ab Hormisda legatis suis die 11 Aug. 515 Constantino-
 polim proficiscentibus = Auellanae ep. 116 b. 2) adiunctum epistulae
 ab Hormisda die 2 Apr. 517 ad episcopos Hispaniae datae et seruatam
 sola (errat Thiel p. 776 adn. 4) collectione Hispana (ed. Gonzalez. II
 p. 149; Thiel 793). 3) insertum epistulae Iohannis Cpolitani ad
 Hormisdam die 22 Apr. 519 missae traditaeque collectionibus et Auel-
 lana (ep. 159) et Hispana (ed. Gonzalez. II p. 144). 4) datum die
 16 Mart. 536 a Iustiniano imperatore ad Agapetum = Auellanae
 ep. 89. 5) datum eodem die ad eundem Agapetum a Mena Cpolitano
 = Auell. ep. 90. 6) seruatum in codice B = Berolinensi 79 (Phil-
 lipp. 1776) saec. IX fol. 77 v., quod hic ego primus ita exprimendum
 curauim, ut corrigerem non nisi ea, quae sine ullo dubio librorum
 incuriae adtribuenda sunt. 10 fort. sedi 13 recte B 14 qui B
 15 pr&emitti B 16 haedificabo B*

quia in sede apostolica immaculata est semper seruata religio. de hac ergo spe et fide minime separantes et patrum sequentes 2 in omnibus constituta anathematizamus omnes haereses, praecipue Nestorium, qui quondam Constantinopolitanae fuit
 5 <urbis> episcopus, damnatum in concilio Epheseno <a> Caelestino papa urbis Romae et sancto Cyrillo Alexandrinae ciuitatis antistite; una cum isto anathematizantes Eutichen <et> Dioscorum Alexandrinum in sancta synodo, quam sequimur et amplectimur, Calcedonensi damnatos; his Timo- 3
 10 theum adicientes parricidam Ellurum cognomento, discipulum quoque ipsius atque sequacem in omnibus Petrum Alexandrinum; idemque condemnamus atque anathematizamus Acacium Constantinopolitanum complicem atque sequacem uel qui in eorum communionis societate persistunt, quia quorum se
 15 communioni quis miscuit, ipsorum meruit in condemnatione sententiam; Petrum nihilominus Antiochenum damnantes cum sequacibus suis et omnium supra scriptorum. quapropter 4
 suscipimus et probamus epistolas beati papae Leonis uniuersas, quas de Christiana religione conscripsit. unde, sicut praediximus,
 20 sequentes apostolicam sedem et praedicantes eius omnia constituta, spero, ut in una communione uobiscum, quam sedes apostolica praedicat, esse merear, in qua est integra et uera Christianae religionis soliditas; promittentes etiam seque-
 25 stros a communione ecclesiae catholicae, id est non consentientes sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. hanc autem professionem meam feci, 5
 in qua et manu propria subscripsi, et tibi Hormisdæ sancto et uenerabili urbis Romae papae optuli per uirum gloriosissimum magistrum Uitalianum.

2 sequentes *B* 4 condam *B* 5 urbis *om. B* a *om. B* 8 et
om. B alaxandrinum *B* in] et *B* 9 amplectitur *B* calce-
 donens *B* 12 constinopolitanum *B* 15 miscuitur *B* 16 *sq.* con-
 sequacibus *B* 17 suis *ex* suus *B* 18 suscipius *B* 19 qua *B* 22 se-
 dis *B* mereat *B* et uera|et uera *B* 25 aposto///licae (*eras.*
 sto) *B* 26 mea *B* 27 ante sancto *eras. & B* 28 et *corr. ex? B*
 gloriosissimum *B* 29 uitalianum. exp $\lambda\bar{\tau}$ Libellum *B*

I. INDEX SCRIPTORVM

(asteriscis notantur loci secundum translationem LXX citati).

Genesis 1, 31	410 ₂₅ cf. 433 ₁₁	Exodus 28, 9—14	cf. 757 ₂₃ <i>sqq.</i>
*2, 10—12	750 ₁₁	28, 16—20	cf. 745 ₁₃₋₂₁
*2, 11 <i>sq.</i>	747 ₂₄	*36, 9—14	758 ₁₀
*2, 12	748 ₁₂	*36, 13	758 ₆
2, 12	748 ₁₃	39, 6 <i>sq.</i>	cf. 757 ₂₃ <i>sqq.</i>
2, 17	361 ₂₉	Leuiticus 10, 1 <i>sq.</i>	cf. 582 ₁₄ <i>sq.</i>
2, 24	421 ₁₈	Numeri *1, 5—15	760 ₂₇
3, 5	284 ₁₆	2, 2—31	cf. 760 ₂₂
3, 18	cf. 364 ₂₁	*13, 5—16	761 ₁₀
4, 14	cf. 125 ₆	25, 11	cf. 530 ₁
7, 1	cf. 25 ₂₄	34, 19	761 ₂₀
19	cf. 25 ₂₅	Deuteronomium 6, 4	686 ₂₃ 718 ₂₀
22, 18	428 ₃	11, 30	cf. 772 ₂₂
29, 32 <i>sqq.</i>	cf. 759 ₃ <i>sqq.</i>	27, 12 <i>sq.</i>	768 ₁₄ cf. 762 ₈
30	cf. 759 ₃ <i>sqq.</i>	32, 7	438 ₁₄
30, 37 <i>sqq.</i>	cf. 361 ₄	32, 12	686 ₂₄
33, 1 <i>sq.</i>	cf. 759 ₁₅ <i>sqq.</i>	33, 6—25	cf. 761 ₂₅
35, 22	cf. 766 ₁₉	33, 17	762 ₂
46, 9—25	cf. 760 ₂	Iosua 4, 19	cf. 773 ₁₉
*48, 7	758 ₂₈	10, 13	cf. 263 ₁₃
49, 1—27	cf. 760 ₉	14, 4	cf. 762 ₂₁
49, 4	cf. 766 ₁₉	15—19	cf. 762 ₁₃ <i>sqq.</i>
Exodus *1, 1—5	760 ₁₄	Regnorum II 6, 14	cf. 613 ₃
1, 5	765 ₂₃	12, 1	cf. 390 ₁₅
10, 22	cf. 263 ₁₁	16, 22	cf. 259 ₁
15, 1 <i>sq.</i>	711 ₁₄	Regnorum III 3, 9	353 ₂₈
17, 11	cf. 541 ₁₃	3, 16 <i>sqq.</i>	cf. 101 ₁₃ <i>sqq.</i>
23, 1	106 ₂	17, 10 <i>sqq.</i>	cf. 744 ₉
23, 2	106 ₈	18	cf. 25 ₂₇ <i>sqq.</i>
24, 10	751 ₁	19, 10	40 ₁₄
28, 5	753 ₈	Regnorum IV 10, 19 <i>sqq.</i>	cf. 26 ₂ <i>sqq.</i>

Regnorum IV 10, 30	<i>cf.</i> 26 ₇ <i>sqq.</i>	Psalmi 50, 14	<i>cf.</i> 497 ₂₃
13, 21	<i>cf.</i> 263 ₁₅	50, 15	551 ₂₂
17, 24 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 769 ₂₇ <i>sqq.</i>	51, 5—7	164 ₁₇
17, 30 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 772 ₆	57, 5	<i>cf.</i> 208 ₁₃
17, 41	771 ₂₅ 772 ₁₅	68, 10	<i>cf.</i> 259 ₂₀
18, 4	<i>cf.</i> 543 ₁₉ <i>sq.</i> 735 ₁₂ <i>sq.</i>	68, 22	259 ₂₈ 260 ₂
20, 6	<i>cf.</i> 735 ₁₄	68, 23	<i>cf.</i> 259 ₂₂
20, 11	<i>cf.</i> 263 ₁₄	68, 26	<i>cf.</i> 259 ₂₃
Paralipomenon II 19, 7	<i>cf.</i> 473 ₂₀	73, 22	572 ₁₁
26, 16 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 582 ₁₉	73, 23	572 ₁₄
Iob 2, 8	<i>cf.</i> 212 ₉	76, 11	136 ₆
14, 4	361 ₁₈	78, 2 <i>sq.</i>	3 ₂₅
*14, 4	<i>cf.</i> 361 ₁₅	79, 14	<i>cf.</i> 122 ₉
*14, 4 <i>sq.</i>	403 ₂₃	79, 15 <i>sq.</i>	555 ₂₁
*14, 5	361 ₁₆	81, 6	254 ₂
15, 15	403 ₂₅	88, 21 <i>sq.</i>	622 ₂₃
21, 14	326 ₁₂	95, 11	<i>cf.</i> 325 ₁₈
Psalmi 2, 7	172 ₄₁	97, 8	<i>cf.</i> 325 ₁₈
8, 2	255 ₄	105, 2	711 ₃ <i>cf.</i> 136 ₁
8, 5—8	<i>cf.</i> 255 ₁₁ <i>sqq.</i>	105, 2 <i>sq.</i>	612 ₁₀
8, 6	<i>cf.</i> 245 ₃	105, 3	726 ₂
9, 30	143 ₂₀	109, 3	172 ₁₂
13, 3	42 ₁₉	117, 16	120 ₁₇
15, 10	257 ₃ <i>cf.</i> 256 ₁₆	118, 105	105 ₂₂
18, 5	623 ₁₇	118, 165	505 ₂₁
21, 2	257 ₁₄ 258 ₁	118, 176	<i>cf.</i> 326 ₂₄
21, 11	538 ₁₈	121, 6	326 ₂₆
21, 17	258 ₁₀ 427 ₁₆	125, 2	229 ₁₃ 330 ₁₅ 343 ₅
21, 17 <i>sq.</i>	259 ₄	126, 1	628 ₁
21, 18	258 ₁₃ 18	128, 2	697 ₁₁
21, 19	257 ₁₀ 18 25 258 ₁₉	132, 1	492 ₁₈ 624 ₁₉ 738 ₂₁
21, 28	633 ₂₄	137, 6	652 ₁₄
25, 4	783 ₂₂	140, 3	102 ₁₈
25, 4 <i>sq.</i>	387 ₁	142, 2	403 ₂₇
26, 3	160 ₁₃	Prouerbia 7, 2	<i>cf.</i> 325 ₂₁ <i>sq.</i>
29, 6	<i>cf.</i> 135 ₁₀	8, 15 <i>sq.</i>	321 ₆
31, 5 <i>sq.</i>	404 ₄	10, 19	<i>cf.</i> 102 ₁₄
33, 19	120 ₁₅	16, 10	321 ₁₆
35, 7	522 ₁₄	18, 3	159 ₂₂ <i>cf.</i> 359 ₁₁
36, 27	198 ₁₉	18, 19	712 ₂₃
44, 17 <i>sq.</i>	622 ₁₂	20, 8	321 ₂₄
48, 4	712 ₅	20, 9	361 ₁₅ 404 ₁₃
50, 7	361 ₂₁	21, 1	321 ₁₇ <i>cf.</i> 133 ₁

Iohannes 8, 34	365 ₂	Actus apost. 17, 31	<i>cf.</i> 245 ₂₀
8, 36	365 ₁₇	18, 9	553 ₁₂
8, 44	123 ₂₀	20, 37 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 38 ₇
10, 3 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 568 ₂	25, 16	106 ₁₄
10, 5	<i>cf.</i> 529 ₈	ad Rom. 1, 3	267 _{19 27}
10, 11	<i>cf.</i> 121 ₄	1, 15	335 ₃
10, 12	<i>cf.</i> 567 ₂₄ <i>sq.</i>	1, 16	492 ₄
10, 26 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 327 ₄	1, 32	892 ₂₄ 782 ₃ 787 ₃
11, 27	<i>cf.</i> 260 ₁₃	2, 24	863 ₄
11, 51 <i>sq.</i>	427 ₈	3, 3	336 ₁₉
12, 4	<i>cf.</i> 427 ₂₅	5, 5	121 ₂₀ 536 ₁₅
13, 8	483 ₁₉	5, 12	362 ₂₁
13, 23	<i>cf.</i> 405 ₂₀	5, 12 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 109 ₂₀ <i>sq.</i>
14, 10	<i>cf.</i> 246 ₅	5, 14	564 ₂₄
14, 28	246 ₁₁ 253 ₂₂	5, 18	362 ₂₄
14, 27	22 ₁₄ 501 ₂ 540 ₁₁ 626 ₁₃	5, 20	626 ₉
	<i>cf.</i> 735 ₇	6, 20, 22	365 ₁₅
14, 28	211 ₅	7, 1	<i>cf.</i> 95 ₂₀
19, 28 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 259 ₁₉	7, 15	407 ₁₅
19, 37	512 ₄ 538 ₂₂ <i>cf.</i> 221 ₁₅	7, 18—20	406 ₂₂
20, 17	249 _{8 15 21}	7, 22—25	407 ₁
20, 22	250 ₂	7, 24 <i>sq.</i>	407 ₂₁
20, 24 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 721 ₈ <i>sqq.</i>	7, 25	407 ₂₆
20, 27	250 ₂₃	8, 14	242 _{15 28}
20, 28	250 ₂₉ 251 ₅	8, 18	552 ₁₉ 566 ₄ <i>cf.</i> 550 ₂₈ <i>sq.</i>
20, 29	427 ₁₃	8, 20	416 ₁₉ 417 _{21 24 25}
21, 15 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 127 ₂₃ <i>sq.</i>	8, 21	418 ₃
21, 17	321 ₂ 437 ₃ <i>cf.</i> 658 ₅	8, 22	418 ₉
21, 20	<i>cf.</i> 405 ₂₀	8, 23	410 ₃ 418 ₂₄ <i>sqq.</i>
Actus apost. 1, 4	<i>cf.</i> 250 ₅	8, 24 <i>sq.</i>	419 ₁₇
1, 8	250 ₆	8, 28	120 ₁₀ 334 ₂₁ 641 ₁
1, 20	259 ₂₃	8, 32	208 ₁₉
2, 27	<i>cf.</i> 257 ₆	10, 15	625 ₂ <i>cf.</i> 495 ₇
2, 36	211 ₆	11, 6	<i>cf.</i> 366 ₁
2, 38	251 _{22 28} 252 ₁₃	11, 9	259 ₂₂
2, 46 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 613 ₄	12, 8	399 ₉
3, 14 <i>sq.</i>	538 ₉	12, 10	637 ₁₃
4, 32	505 ₁₀	12, 11	399 ₉
7, 55	<i>cf.</i> 221 ₁₄	12, 16	432 ₃₁
9, 15	<i>cf.</i> 21 ₅ 406 ₈ <i>sq.</i>	13, 1	587 ₄
10, 38	266 _{2 14} 269 ₂₆ 270 ₅	14, 11	428 ₃
11, 9	422 ₁₂	15, 14	336 ₅
13, 33	172 ₁₁	15, 24	427 ₂₀

ad Rom. 15, 28	cf. 483 ₁₁	ad Corinth. II 6, 2	709 ₁₆
ad Corinth. I 1, 11	cf. 399 ₁₈	6, 3	335 ₂₀
1, 23	192 ₆	6, 14	cf. 578 ₁₀
1, 24	304 ₁₁	6, 14 sq.	cf. 135 ₃ sq. 505 ₂₇ sq.
1, 31	421 ₁₁	6, 15	cf. 564 ₈
2, 2	192 ₉ cf. 202 ₂₁	6, 17	525 ₂₅
2, 6	355 ₇	9, 2	525 ₂₂
2, 9	433 ₃ 434 ₁₁	10, 4 sq.	182 ₁₃
3, 10—12	cf. 699 ₁₅	10, 15	335 ₆
3, 11	121 ₉	11, 2	435 ₁₃
3, 11 sq.	cf. 580 ₁ sq.	11, 2 sq.	562 ₁₅
4, 7	366 ₂₂	11, 28	cf. 140 ₁
6, 16	578 ₁₅	11, 29	437 ₉
6, 17	578 ₁₄	12, 2 sqq.	cf. 406 ₁₁ sq.
7, 14	421 ₁₆ 424 ₂₁	12, 7—9	416 ₂₂
7, 15	423 ₈ 425 ₁₈ 426 ₉	12, 9	402 ₂₆ 416 ₁₆ cf. 406 ₁₉
7, 25	366 ₁₅	13, 3	303 ₃₁
7, 40	303 ₂₉	13, 4	190 ₇ 304 ₁₂
9, 27	408 ₁	13, 8	337 ₅
10, 2	251 ₂₅	ad Gal. 1, 7	cf. 170 ₁₅
10, 13	536 ₂₀ 552 ₂₂	1, 8	21 ₆ 584 ₁₀
10, 20 sq.	456 ₉ sqq.	1, 9	192 ₈ 584 ₁₃ cf. 128 ₆
10, 33	122 ₁₂	2, 14	336 ₂₆
11, 16	730 ₂₄	2, 18	21 ₉ 335 ₃₀ 535 ₁₈
11, 19	10 ₇ cf. 551 ₁₄	3, 28	436 ₁₄ 492 ₂₀
12, 13	436 ₁₁	4, 17	336 ₁₅
12, 26	492 ₂	4, 31	365 ₂₁
13, 1—3	cf. 509 ₆	5, 6	334 ₇
13, 5	546 ₁	5, 10	336 ₃
13, 7	545 ₂₃	5, 17	407 ₁₁ 417 ₂₆
13, 13	509 ₇	6, 9	726 ₁
15, 9	cf. 406 ₉ sq.	6, 15	417 ₅
15, 10	366 ₈ sqq. cf. 406 ₁₃	ad Ephes. 2, 3	361 ₂₄
15, 35—38 422 ₂₃ 429 ₁₆ 10 20 26	430 ₅	2, 8	366 ₁₇ sqq. 410 ₄
15, 42—44	430 ₉	2, 10	417 ₃
15, 53	410 ₁₄	4, 3	122 ₁
15, 53—57	410 ₈	4, 13	435 ₁₁
15, 54 sq.	419 ₁₆	4, 20 sq.	228 ₂₂
15, 57	272 ₄	5, 27	465 ₂₂ cf. 787 ₁
ad Corinth II 2, 10	294 ₆	5, 32	403 ₅ cf. 435 ₂₀
3, 3	cf. 325 ₂₀	6, 9	523 ₁
5, 10	435 ₅	ad Philipp. 1, 6	505 ₆
5, 17	417 ₁	2, 6	cf. 414 ₁₉

- ad Philipp. 2, 7 . . . 730₇ *cf.* 538₇
 2, 8 . . . . . 538₁₁
 2, 9 . . . . . 277₂₁
 2, 13 . . . . . 365₂₂
 4, 5 *sq.* 465₆
 4, 7 . . . . . *cf.* 508₂₄
 4, 18 . . . . . *cf.* 595₆
 ad Coloss. 1, 13 . . . . . 362₁₆
 1, 16 . . . . . 210₂
 2, 8 . . . . . 228₁₀
 2, 9 . . . . . 221₂₂
 ad Thessal. I 3, 8 . . . . . 464₁₆
 5, 21 . . . . . 699₂₄
 ad Timoth. I 2, 7 . . . *cf.* 406₉ *sq.*
 3, 2 . . . . . 712₁₂
 3, 16 . . . . . 271₁₆ 280₂ 9
 4, 1 . . . . . *cf.* 14₂
 4, 5 . . . . . *cf.* 422₁₁
 4, 16 . . . . . 549₃
 ad Timoth. II 1, 11 . . *cf.* 406₉ *sq.*
 2, 5 . . . . . 182₁₂
 2, 14 . . . . . 313₂₃ 697₂₆
 2, 26 . . . . . 358₂₅
 3, 1—2. 5 . . . . . 698₂₆ *sqq.*
 3, 5 . . . . . 118₁₂
 3, 6 . . . . . 113₁₁
 3, 12 . . . . . 534₁₁
 4, 1 . . . . . 473₁₉ *cf.* 16₂₀
 4, 2 . 154₃ 549₂ *cf.* 131₂₁ 338₃
 ad Tit. 1, 16 . . . . . 118₁₄
 2, 12 . . . . . 499₁
 3, 9 *sq.* . . . . . *cf.* 96₁₃ *sqq.*
 3, 10 *sq.* 204₂₀
 3, 11 . . . . . 375₄
 ad Hebr. 1, 1 . . . . . 170₄
 1, 5 . . . . . 172₁₁
 1, 9 . . . . . 266₅ *cf.* 266₉
 2, 9 . . . . . 269₉ 16
 3, 1 *sq.* 210₄
 5, 3 . . . . . *cf.* 403₁₀
 5, 7 . . . . . 240₂₆
 5, 7 *sq.* 296₈
 7, 3 . . . . . 238₃₄ 36
 ad Hebr. 9, 14 . . . . . 271₁₇
 11, 33 . . . . . 348₁₄
 11, 37 *sq.* 35₉
 12, 14 . . . . . *cf.* 231₅ *sq.*
 13, 8 . . . . . 172₁₃
 13, 21 . . . . . 182₁
 Iac. 1, 12 . . . . . 404₂₅
 1, 14 *sq.* 405₁
 1, 17 . . . . . *cf.* 417₁₂ *sqq.*
 1, 18 . . . . . 417₉
 3, 2 . . . . . 405₅
 5, 7 . . . . . *cf.* 546₁₂
 5, 17 . . . . . 405₆
 Petr. I 2, 5 . . . . . 456₃
 2, 11 . . . . . 405₈
 2, 22 . . . . . 257₁₃
 3, 1 *sq.* 423₂₃
 3, 15 . . . . . 352₁₆
 4, 1 . . . . . 178₂ 656₁₀ 715₂₂
 4, 5 . . . . . 473₁₉ *cf.* 16₂₀
 4, 8 . . . . . 409₁₉
 4, 12 . . . . . 405₁₀
 5, 8 *sq.* 405₁₂ 562₂₀
 Petr. II 2, 12 *sq.* 358₁₄
 2, 19 . . . . . 365₃
 2, 20 *sq.* . . . . . *cf.* 454₁₃
 2, 21 . . . . . 535₂₉
 3, 9 . . . . . 122₂₂
 Ioh. I 1, 8 . . . . . 420₁₄ 13 *cf.* 401₁₈
 1, 8 *sq.* 405₂₀
 1, 10 . . . . . 405₂₅ 408₁₆ 420₁₆
 2, 1 *sq.* 405₂₇ 421₄
 2, 16 *sq.* 406₃
 4, 1 . . . . . 101₁₁
 4, 8 . . . . . 99₁₃
 5, 18 . . . . . 420₇
 Ioh. II 1, 7 . . . . . 198₂₂ 221₁₉
 Apocal. 7, 5—8 . . . . . *cf.* 763₅
 16, 13 . . . . . 358₇
 20, 4—7 292
 Anastasius II papa ep. 1 ed. Thiel
cf. 656₄ 702₂₂ 716₁

- Athanasius ad Lucifer. ep. (VI, Lucif. ed. Hartel 325, 8 *sqq.*) . 31₂₂ *sqq.*
- Augustinus Enchir. de fide 12 . 656₁₉
 de trinitate II 16 . . . . . 656₁₇
 ? 656₁₈
- Cicero de domo § 127 . . . . . 459₂₇
- Cod. Theodos. IX, 1, 12 . *cf.* 455₁₃
 XI 30, 30. 64 . . *cf.* 111, *sq*
- Concil. Chalced.
 Act. IX 307₁₅
 Act. X . . . . . 297₁₆ *sqq.*
 (*cf.* 302₁₇ 19 22 304₂₆ 306₅ 21
 307₇ 24 317₂₅)
 ad Leonem I epist. (ed. Ball. 98) 311₂₄
 Ibae epist. (Mansi VII 242 *sqq.*) . . . 302₂₇ *sqq.* 303₂₇
 304₃ 305₃ 9 26 308₁₆
- Concil. Ephes. tertium Act. VI . *cf.*
 287₁₁₋₁₅
- Concil. Nicaen. can. XIX . . 303₂₁
- Cyprianus epist. 64, 6 (p. 721 ed. Hartel) 110₁₈
- Cyrillus Alexandr. ad Iohannem Antioch. epist. deperdita . 287₂
sqq. 288₄ *sqq.*
- Digest. XLVIII 1, 5 . . . *cf.* 455₁₃
- Diodorus Tarsens. contra synusiastas 263₃ *sqq.*
 — lib. I . 274₂ *sqq.* 275₂ *sqq.*
- Eusebius hist. eccl. VII 24, 1 *sqq.*
 292₁ *sqq.*
- Felix III papa ep. 6 ed. Thiel *cf.* 486₁₃
- Gelasius I papa ep. 101 Auell. . 290₂₂
 ep. 103 . . . . . 291₉
- Iustinianus imp.
 ad Agapetum epist. . 344₆ *sqq.*
 ad Iohannem epist. . 322₆ *sqq.*
 ad Iohannem epist. . 344₂₅ *sqq.*
- Iuuenalis VI 285 . . . . . 459₃₀
- Leo I
 epist. 79 ed. Baller. . . . 312₁
 93 . . . . . 311₁₂
- Leo I epist. 108 ed. Baller. . 290₁₆
 162 . . . . . 312₂₄ 313₄
 164 . . . . . 313₁₄ 314₁
 165 . . . . . *cf.* 716₅
 epist. ad Anatolium (deperdita) 314₅
- Liuius dec. II . . . . . 456₂₃ *sqq.*
- Proclus Cpolitanus
 epist. ad Iohannem (deperdita) . . . . . 288₁₈ *sqq.*
 epist. ad Maximum . 289₆ *sqq.*
- Simplicius papa
 epist. 56 Auell. 315₃
 epist. 60 . . . . . 315₁₀
 epist. 7 ed. Thiel . . . 314₁₂
- Theodorus Mopsuestenus
 Comment. ad Genesisin
 lib. V . . . . . 283₁₄ *sqq.*
 284₂₀ *sqq.* 285₃ *sqq.*
- Interpr. psalm. 8 . . 255₂ *sqq.*
 21 . . 258₁₀ *sqq.*
 68 . . 259₁₄ *sqq.*
- Comment. in XII prophet.
 256₁₀ *sqq.* 257₁₀ *sqq.*
- Interpret. sec. Matth. euangelii
 270₁₂ *sqq.* 282₁₁ *sqq.* 22 *sqq.*
 — lib. IV . . . . . 278₂₄ *sqq.*
 279₄ *sqq.*
- Comment. sec. Lucam euangelii . . . . . 253₃₀ *sqq.*
- Interpret. sec. Iohannem euangelii lib. I . 261₆ *sqq.* 266₂₄
sqq. 267₂ *sqq.*
 lib. VI (VII?) . 249₃ *sqq.*
 250₂ *sqq.* 23 *sqq.*
 ? . . . . . 248₁₅ *sqq.*
- Comment. in Actus apost.
 lib. I . . . . . 251₁₅ *sqq.*
- Comment. ep. ad Hebr.
 266₂ *sqq.*
 contra Apollinar. III . . 237₇
sqq. 239₉ *sqq.* 240₁₄ *sqq.*
 241₁₈ *sqq.* 242₁₁ *sqq.* 243₂ *sqq.*

II. INDEX PERSONARVM ET LOCORVM.

- Aaron dux dei uerae culturae Israeliticae nominatus 711₁₂; lapides qui in superhumeralis rationali pontificis tunc super pectus Aaron apponi praecepti sunt 744₂₂ (*de XII illis lapidibus tota agit ep. 244*)
- Abel 403₉
- Abessalom (Abessalon *cod. V*) 258₂₀ 259₈
- Abidan filius Gedeonis 761₃
- Abraam *vide* Abraham
- Abraham patriarcha 771₁₇, pater noster 505₁₃. — genus Habraam 268₁₃, genus Abrahae 771₉, semen Abrahae 771₁₂. — *dat.* Abrahae 428₃
- Abraham episc. Aegyptius 123₂ (*dat.* Abrahae)
- Abraam archimandrita *Secundae Syriae* 571₂₈
- Abraam: *tres huius nominis* presbyteri *Secundae Syriae* 570₂₆ *et* (Habraam) 570_{21 22}
- Abramius: *quattuor huius nominis* presbyteri *Secundae Syriae* 570₃ *et* (Habramius) 570_{17 23} 571₆
- Abundantius episc. Traianopolitanus 740₂₀
- Abundantius presb. *Romanus tituli Sabinae* (*cf. synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Mommsen 412, 30*) 474₁₉
- Abydorum episcopus 200₂ 204₂₅
- Acacius (*episc. Constantinopolitanus*) 142₂ 149₁₉ 151₂ 156₁₈ 157_{3 6 8 10 14} 18 22 158_{6 15 18 22} 159₁₉ 160₉ 168₂₀ 202₁₇ 206₁₈ 224_{1 6} 225₁₃ 290₂₁ 369₁₄ 372₁₈ 373_{7 19} 374_{8 10} 375₂ 7 8 8 10 376₈ 377₂₀ 378_{1 4 13} 383₇ 24 384₁₁ 385_{5 6 9 17 20} 386_{7 8 10 15} 16 387_{16 21} 389₂₀ 391₂₂ 392_{10 22 26} 393_{5 7} 394_{13 17} 395_{4 11 18} 396_{11 20} 449_{10 15 17} 450_{13 17} 451_{5 10 15 16} 452_{7 9} 465₁₆ 466₁₅ 467₆ 468₂ 486₁₂ 489₁₁ 493₉ 509₁₂ 512₂₈ 523₁₉ 526₅ 531₁ 542_{1 2 6 7 18} 543₁₂ 590_{6 8 11} 593₆ 594₁₅ 597_{9 14} 599_{6 15} 606_{14 20} 620₁₈ 655_{11 20} 656₄ 659₁₉ 674₁₈ 684₁₃ 702_{13 25} 716₁ 774₃ 775₁₀ 778_{30 21} 779_{7 9 13 13 23} 781₈ 782₆ 8 10 19 783_{6 7 9 14 15} 784_{14 19} 785₁₄ 786₁₇ 787_{2 6 11 13} 788_{15 20} 789_{6 13} 790_{7 17 26} 793_{10 17} 794_{13 17 21} 795₃ 13 798₃₂ 799_{2 7 9 13 19 23 26 28} 800_{1 5}. — episcopus 448₈ 798₂₆. — Constantinopolitanus 478₁ 486₁₈ 580₂₂ 655₂₃ 801₁₀. — episcopus Constantinopolitanus 129₁₉ 130₁₉ 138₁₈ 146₂ 154₁₄, Constantinopolitanus episcopus 447₁₁ (521₁₆) 568₁₂ 795₁₇.

- Constantinopolitanae urbis episcopus 340, 342, 520, 609₁₀, regiae huius urbis episcopus 611₁₆. — ecclesiae Constantinopolitanae 161. — Constantinopolitanae ecclesiae pastor 164₂₄, 188₁₁. — frater et coepiscopus meus 127₁₄, 128₃, 135₁₂, 147₁₇, 149₃. — *Epistulae ad Acacium: epp. 57 58 61 63 65 67 68 69*; Gesta de nomine Acaci: *ep. 99, duae eorum epitomae: Append. II III.*
- Achab rex 26₁, rex Israel 40₁₂
- Achaemeneus pater Cyri regis 755₁₀
- Achaemenis Babylon 755₈; nominant . . . et Babylona et puteum illum petrae Achaemenida 755₁₀
- Achiezer 761₄
- Achilles ab *Epiphanio Constantinopolitano (episcopus Larisae?) consecratus* 337_{19 25}
- Achilles *monachus Scytha* 644₂₄, 687₂₃
- Achilleus 68₂₆, episc. 75_{6 11}, 79₁₆, Spolitinus (Spolitanus) episc. 68₁₃, 69₁₄, episc. Spolitinae ciuitatis 70₁₁. — *Epistula ad eum: ep. 22*
- Achire filius Enan 761₆
- Acoemetense monasterium 326₂₃
- Acontius presb. *Romanus tituli Fasciolae (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 40) 474₂₀*
- Adam 282₂₂, 283₄, *gen.* 268_{9 14}, 365₆, 564₂₀, *ablat.* 362₂₃, 417₁₁, 564₂₅. — *gen.* Adae 110₁
- Adelos insula 442₄, *et (cod. Abedo pro Adelo) 796₂₄*
- Adeodatus presb. *Romanus tituli Aequiti (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 43) 475*
- Adiectus consors erroris *Ursini* 52₂₅, 54₈
- Adulites: (regnum) Azemitorum cum <A> dulitibus 748₂₅
- Aegyptus 13₁₅, 19₂₀, 33₉, 263₁₁, 292_{2 8}, 444₁₀, 453₃, 759₂₇, 760_{13 15 19}, 764₂₁, 29 765₂₄, 797₆. — Aegyptii 120, 251₂₇. — Aegyptii episcopi 123₄, 293₁₂, populi 632₂, Aegyptia ecclesia 125₆, Memphis 752₁₆, synodus 151₁₆
- Aemilia 457₁₆
- Aethiopia 747₂₂, 748_{4 17}, 750₂₂, magna 748₅. — Aethiopes 748₈
- Africa 38₁₉, 56₁₄, 81₂₀, 89₁₇, 99₄, 101₂₃, 103₄, 107₁₃, 328₁₃, 330₁₄, 458₇, 461₄, 750₆. — Africanus *cognomen Iustiniani* 338₁₈, 344₈, Africani episcopi 99₃, Africana prouincia 109₃, 234₂₃, Africanae prouinciae 81₂₇. — Africus: Carthago Libyae quae Africa uocatur 749₁₉. — *Afer adiect.* 72₁₅, 109₂₉, 695₂
- Agapitus u. c. cons. (*a. 517*) 522₃, 536₆, 537₁₁, 544₁₈, 549₂₁, 553₄, 554₁₈, 556_{3 27}, 560₁₅, 564₁₃, 565₁₅, 584₂₃, 592₁₈. — (*idem?*) illustris uir atque magnificus patricius 693₂₆
- Agapitus (*I papa*) 332₁₉, 349₂₄, 350₂₅, 351₁₃, 354₁₇, episcopus 229₄, 330₁₃, 333₂₁, 342₂₃, papa 338₁₅, Agapito sanctissimo ac beatissimo archiepiscopo almae urbis Romae et patriarchae 338₁₉, 344₆. — *Epistulae eius: epp. 82 86 87 88 91, ad eum: epp. 89 90 p. 344, sqq.*
- Agapitus: *duo huius nominis presbyteri Romani* 474₁₈, *et* 475₁, *e quibus alter fuisse uidetur tituli apostolorum (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 42)*
- Agatho presb. *Romanus tituli Uizantis (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 33) 474₁₉*

- Aginatius 51₃, uicarius *urbis* (a. 368)
 50₂₃, clarissimus uir uicariae prae-
 fecturae 50₁₁. — *Epistula ad eum*:
ep. 9
- Agnes: cum ad sanctam Agnem
 (i. e. *S. Agnese fuori le mura*)
 multi . . conuenissent 4₂₂
- Agrippina secessio 55₁₆
- Agroecius presbyter 91₃
- Alabastri 746₁₈ 748₂₅; Alabastri nego-
 tiatores 746₁₇
- Alamannicus *cognomen Anastasii*
 506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Alanicus *cognomen Iustiniani* 338₁₈
 344₈
- Alaricus urbem euertit 461₂₇
- Albinus u. c. cons. (a. 493) 368₂₉
- Albinus uir illustris 629₁₈
- Albinus acolitus 111₂₀ 112₆
- Alicion *Nicopolitanus* 523₁₆ 545₅,
 archiepisc. 522₁₆ 527₉, episc. 557₂₅
- Alethius (*cod. Alecius*) presbyter
Auiti Uienensis 559₂₁ 560₁₆ 25
- Alexander u. s. 587₁₁
- Alexander episc. . . in Alexandria 7₂₄
- Alexander (*episc. Constantinopoli-
 tanus*) 9₇ 12₅, episc. 7₂₃, qui
 in Constantinopolitana urbe fuit
 episc. 8₁
- Alexander episc. ecclesiae Meleten-
 sis (?) 319₁₈
- Alexander presb. et archimandrita
 s. Maronis 568₁₅
- Alexander presb. *Secundae Syriae*
 571₁₅
- Alexandria 7₂₄ 130₂₂ (?) 292₁ (?) 7
 384₉ 387₂₃ 443₁₈ 445₂ 9₁₀ 446₆
 12₁₅ 447₃ 6₄₄₈ 539₁₄ 543₂ 12
 784₂₁ 791₁₄ 15₇₉₂ 17₁₉ 793₂ 6
 796₁₄ 19₇₉₈ 6₁₀ 13₂₃. — Ale-
 xandrinus *adiect.*: ciuitas 119₉
 141₁₁ 286₃₀ 339₂₃ 29₃₄₁ 30₃₁ 355₁₃
 448₃ 469₅ 521₁₀ 609₂ 3₇₉₃ 801₄,
 ecclesia 114₁₁ 117₁₃ 120₂ 8₁₂ 121₂₄
 122₁₅ 123₉ 22₁₂₈ 18₁₃₁ 26₁₃₃ 13
 137₂₅ 139₂ 140₁₄ 141₁₀ 142₁₁ 18
 146₄ 155₅ 161₄ 445₄ 5₄₄₉ 10₄₄₁ 14
 468₁₅ 21₄₇₁ 20₄₇₃ 480₂ 481₁₁
 559₂₈ 624₃ 626₂₃ 627₁₄ 629₂₁ 791₁₀
 797₁₆ 799₃ 26_{episc.} 145₁₁ 389₁₈
 631₂₁ 798₁₆ (*Alexandrinus episc.*
nomine proprio adiecto v. Cyrillus,
Dioscorus, Iohannes Talaia), per-
 fidia 542₉, regio 146₁₃, sedes 114₃
 151₁₅ 523₁₁, urbs 125₁₀ 145₁ 156₂₂
 281₁₂ 468₂₃; Alexandrinus *con-*
iunctum cum solo nomine proprio
v. Apollinaris, Dioscorus, Petrus,
Theodosius, Timotheus. — Alexan-
 drina (*sc. ecclesia*) 119₁₈ 292₁ *et*
fortasse 130₂₂ (*cf. Petschenig.*
Wochenschr. f. klass. Philol. 1896
p. 694). — Alexandrinus *subst.*
 785₁₀, Alexandrini 119₂₀ 444₁₀ 447₉
 793₅ 797₁₂.
- Alfeus presb. *Secundae Syriae* 571₁₃
- Altina ecclesia 319₁₆
- Alypius *Thagastensis* 92₃, episc. 73₂₃
 112₁₀. — *epistolae ad eum: epp. 28 41*
- Amandianus uir illustris 475₃
- Amantius diaconus *socius Ursini* 2₁₉
 3₅ 4₈
- Amasia 301₂
- Amathus, non quae in Cypro est,
 sed naturaliter Amathusiorum gene-
 ratio multiplex habetur 751₃
- Amazonae 753₁₆
- Ambrosius Mediolanensis sacerdos
 ecclesiae 390₁₈, confessor 110₁₀
- Amihel filius Gamali 761₁₅
- Aminadab 760₂₉
- Amisadai 761₄
- Ammonius diaconus *Nicopolitanus*
 630₄ 8₆₃₂ 10₁₄
- Ammonius diaconus *Secundae Sy-*
riae 569₁₇

- Ampelins 52₁₄ 53₁₂, praef. urb. (a. 371/2) 52₁₀. — *Edictum ad eum: ep. 11*
- Anagogausei 770₇
- Ananias presb. *Secundae Syriae* 569₂₈
- Anastasia (*uxor Pompei consobrini Anastasii imperatoris cf. 616₂₀, Cyrill. Scythop. Uita S. Sabae c. 53 54*) 604₂₃ 616₂₄ 635₁₄. — *epistulae eius: ep. 165, ad eam: epp. 157 180*
- Anastasius (*imperator*) 620₂₂ 684₁₆ 716₁, Augustus 500₁₀ (501₂₁) 502₁₆ 503₇ 504₁₁ 506₁₈ 508₂ 510₂ 537₁₃ 540₁₄ 544₂₀ 564₁₈, cons. (a. 517) 565₁₅, imperator 468₂₀ 676₄, uictor A. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 499₁₀, imperator Caesar Flavius Anastasius pontifex inclitus Germanicus inclitus Alamannicus inclitus Francicus inclitus Sarmaticus inclitus tribunici imperii XXV cons. tertio pius felix uictor ac triumphator semper Augustus 506₂₀. — *Epistulae eius: epp. 107 109 111 113 125 138, ad eum: epp. 108 110 112 114 115 126 127*
- Anastasius (*II papa*) 702₂₁, Romanus pontifex 470₁₁, praesul Romanae ecclesiae 472₁₁, apostolicae sedis antistes 473₃
- Anastasius episc. ex regione *Antiochena* directus 154₂₀
- Anastasius 710₂₈, episc. Nicaenae ciuitatis 713₂₈
- Anastasius presb. *Constantinopolitanus Nestorio adhaerens* 287₁₂
- Anastasius presb. *Romanus tituli Anastasiae (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 36)* 474₂₀
- Anastasius diaconus *Romanus* 475₁₂ 477₁ (*fortasse idem qui Gelasio mortuo factus est papa*)
- Anatolius Constantinopolitanus 302₁₈ 314₄, episc. 446₄ 792₉, episc. Constantinopolitanus 797₃₁, Constantinopolitanae urbis episc. 375₂₂, archiepisc. 298₂₃, archiepisc. Constantinopolis nouae Romae 298₄, eiusdem (*sc. Cpolitanae*) sedis antistes 389₁, *antea* presbyter Alexandriae 443₁₇, homo partium Dioscori 444₃
- Anciasmos 528₁₇
- Ancyra Galatiae 299₁₀. — Ancyritanus 442₂
- Andreas episc. Ephesenus 232₁₉
- Andreas 673₂₆, episc. Praeualitanus 673₂₃. — *epistula eius: ep. 215*
- Andreas archiepisc. Thessalonicensis ecclesiae 470₁₀
- Andreas presb. *Romanus tituli sancti Matthaei (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 23)* 474₁₇
- Andreas diaconus 643₂₂
- Andromachus Romanus 458₁₄
- Anicia *uide* Iuliana
- Anteon episc. *Arsenoae ficticius* 188₂, episc. 194₈. — *Ficta eius epistula: ep. 74*
- Anthemius imperator 391₁ 457₂₀; Anthemii et Ricimeris ciuilibus furor 461₂₇
- Anthemius u. c. cons. (a. 515) 500₇
- Anthimus qui ecclesiam Constantinopolitanam praua ambitione peruerserat 351₁₆, peruersor Constantinopolitanae ecclesiae 355₁₁
- Anticus *cognomen Iustiniani* 338₁₃ 344₃
- Antiochia Pisidiae 232₂₀. — *eadem Antiochia esse uidetur* Antiochena ciuitas 714₇

- Antiochia (*Syriae*) 147₆ 149₂₂ 298₂ 388₃ 450₄ 11 15 489₃ 531₄ 621₂₁ 677₂₆ 784₂₄ 794₅ 12 1 799₁₁, *Syriae* 234₁₆. Antiochia maxima ciuitas quae est in dioecesi Orientali prima 741₂₅. — Antiochenus *adiect.*: anti-stes 305₂₃, ciuitas 286₃₂ 298₁₅ 740₂₅, clerici et abbates 703₂₆, ecclesia 147₂ 149₇ 157₁₃ 158₂₂ 164₂₁ 452₁₂ 523₁₉ 559₂₈ 621₁₇ 624₃ 626₂₃ 627₁₄ 629₁ 631₂₅ 675₁₁ 25 677₁₃ 25 684₂₀ 800₇, episcopus 389₁₉ (*episc. Antiochenus addito nomine proprio v. Calen-lion, Iohannes, Maximus, Petrus*), pontifex 148₁₉, sacerdos 154₁₅, seditiones 148₁₄, urbs 149; Antio-chenus *coniunctum cum solo no-mine proprio v. Domnus, Iohannes, Maximus, Petrus, Seuerus*. — Antio-chenus *subst.* 785₁₃. — Antiochen-ses 150₉ 17
- Antoninus Uersetanus (*uel Bessen-tanus*) 351₁₈ 355₁₄
- Antoninus: *duo huius nominis pres-byteri duoque diaconi inter mo-nachos Secundae Syriae subscri-bunt* 569₆ 570₅ 21 571₈
- Antonius sanctus 33₁₉, famosissimus ille 33₁₈
- Antonius presb. *ab Anastasio et Photio Constantinopolitanis Phila-delphiam missus* 287₁₃
- Antonius diaconus *Secundae Syriae* 569₂₂
- Apamia 489₆ 582₂, *Syriae* 300₁₂. — Apameni 157₁₅ 450₁₄ 794₁₄ 797₁₁, Apamenus 351₁₆ 355₁₁, Apamena ecclesia 531₅
- Apellio presb. *Romanus* 474₁₈; *ui-detur idem esse atque Opilio presb. tituli Uestinae qui subscribit sy-nodo a. 499 (= Cassiodor. ed. Momms. 412, 25)*
- Afrodisius u. c. tribunus et notarius 61₂₀
- Apollinaris *episc. Alexandrinus* 234₁₆
- Apollinaris *episc. Laodicenus: nomin.* Apollinaris 304₃, Apollinarius 687₁₄; *gen.* Apollinaris 41₁₆ 440₁₁ 796₅, *dat.* Apollinari 264₁; *acc.* Apolli-narium 233₁₂; *abl.* Apollinare 295₁₀. — Apollinarista 198₁ 202₁₄
- Apollonias: *episc. Apolloniados* 194₁₁ 198₂₅
- Apollonius cons. (*a. 460*) 119₃ 120₆ 121₂₂ 122₂₆ 124₉
- Apollonius *Oxyrynchites* 36₁₄ 17 19 19 24, Melitianorum *episc.* 36₁₃
- Aphonius (*haec forma tenenda erat, cf. Guil. Schulze, Orthographica II p. XXV*) 60₁₅, u. c. decurio sacri palatii 66₁₈
- Aquensium ciuitas 104₁₂
- Aquila 748₁₂; Aquilas interpretis 748₈
- Aquilinus uicarius *urbis* 54₁₆. — *Epistula ad eum: ep. 13*
- Aquitania 89₁₈
- Arcadius imperator 5₈, Augustus 46₂₄, princeps 5₈, princeps Orientis 85₃. — *edictum eius* de constructione basilicae sancti apostoli Pauli: *ep. 3; epistulae ad eum: epp. 2 38*
- Arcadius episcopus *a Caelestino Ephesum missus* 231₁₃
- Arelatensis ecclesia 559₄
- Arii 753₁₆
- Ariminum 11₂₀ 41₂₆. — Ariminensis ciuitas 10₁₇, ecclesia 319₁₄, pos-sessio 114₁₇, synodus 11₂₅ 12₁₀
- Aristides *Thessalonicensis* 64₁₂₃, presb. 689₇ 691₂ 28 692₁₇ (*idem qui postea διεδέξατο τὸν θρόνον Dorothei Thessalonicensis, cf. Le-ben des hl. David von Thessa-lonike griechisch . . . hrsg. v. V. Rose', Berlin 1887, p. 9, 89.*)

- Armatus 138₁₆
 Arrius 7₁₈ 8₃ 9₅ 8 9 13 21 26 10₉ 21 25
 12₅ 14₁₂ 15 25 27 42₁ 132₂₀ 172₉
 184₁₀ 207₁₉ 208₁₁ 21 210₁₄ 222₁₄
 371₁₅ 777₆, *damnatus ab Alexandro Alexandrino* 7₂₆. *mors eius* 8₇ *sqq.*, Arrii uermes 10₉. —
 Arriani 1₃ 11₂₃ 12₁₃ 19₂₀ 88₁₆ 90₁₈
 211₃ 329₂ 10 331₂₅ 371₁₆ 777₇;
 Arrianus *subst.* 198₁₅, *adiect.* 7₁₄
 10₅ 11 36₂₁ 89₂₃ 207₂₃ 221₂₄ 233₇
 335₁₃ 372₃ 777₁₆
 Arseneo 188₂. — Arsenoites: in Arsenoite enim quaestionem . . . motam fuisse refert 292₁₀
 Asclepiades episc. Trallensis *ficticius* 212₁₅ 218₁₆. — *ficti eius epistula: ep.* 78
 Asclepiades diaconus *Anatolii Cpolitani* 446₃ 792₁₀ 797₃₁
 Asclepius: aedes Asclepii quae sic appellatur in Memphi Aegyptia 752₁₅
 Asculum: Asculanus 170₂, Asculitanus 182₃
 Asellus episc. *Populoniensis* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₆
 Aser *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759₈ 12 18 760₃ 11 19
 24 761₄ 18 23 762₁ 10 20 763₄ 10
 764₁₀ 766₂₅ 767₂₄ 768₅ 17
 Asia prouincia 708₂₀. — Asiani 38₆;
 urbes et ecclesiae tam Ponticae quam Asiae 701₁₇
 Asimath dea *uirorum Emath* 772₈
 Assyrii 746₁; Assyriorum rex 770₃ 18
 771₁₀. — rex Assyrius 769₁₇ 770₁₃
 Asterius martyr: basilica martyris A. *Ostiensis* 29₂₄
 Asterius cons. (*a. 494*) 468₁₃
 Asterius presb. *Romanus tituli Pudentis* (*cf. synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 411, 11*) 474₁₄
 Atarbius episc. Trapezuntis 301₄
 Athanasius episc. Aegyptius 123₂
 Athanasius (*episc. Alexandrinus*) 379₆
 780₁₄, episc. 1₄, *Luciferi* libros suscepit atque in Graecum stilum transtulit 31₁₉, eosdem libros praedicat ut prophetarum . . . doctrinis et pia confessione contextos 31₂₂
 Attaliensis ciuitas 714₁₉
 Aucupius episc. *Puteolanus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
 Augustinus 92₃ 111₂₃, episc. 73₂₃, sanctus 111₁₉ 656₁₇, ecclesiasticorum lumen magistrorum 367₂₀, in uariis libris beati A. et maxime ad Hilarium et Prosperum 700₁₇. — *epistula eius: ep.* 48
 Auitus *episc. Uienensis* 558₂₂, episc. 560₁₅, episc. Gallus 558₁₉. — *relatio eius: ep. 136, epistula ad eum: ep. 137*
 Aulon: *abl.* Aulona 618₁₆. — ciuitas Aulonitana 671₁₂
 Aurelius (*episc. Carthaginiensis*) 92₃ 98₁₉ 99₄ 103₄ 112₁₉ 115₆, episc. 82₁₇, episc. Cartaginiensis 73₂ 82₁₆
 Aurelius episc. *Romanus* 28₁₂
 Auses filius Naue 761₁₂
 Auxanius *Ursini* erroris consors 52₂₅ 54₈
 Auxano *Ursini* erroris consors 52₂₅ 54₅
 Azizos diac. et archimandrita *Secundae Syriae* 571₇
 Azomiti 748₂₅
 Babylon 770₁ 771₆, quae est apud Assyrios 746₁, Achaemenis 755₉. — Babylonia 39₁₁ 15. — uiri Babylonii 772₆. — *sardium (lapis)* quod et Babylonium sic dicitur 745₂₄

- Baetica prouincia 27₁
- Balbus v. Petrus *episc. Alexandrinus*
- Balla 760₁₈, ancilla Iacob 759₄, 17
- Barabsabas (*cod. darabsabas*) presb. *Secundae Syriae* 571₂₃
- Barimanasi: Phison a Graecis . . . Indus fluius dicitur, a barbaris uero et Eulais Barimanasi, ab Indis quoque et Bugaeis Ganges appellatur 747₂₃
- Barsumas (*cod. darsumas*) presb. *Secundae Syriae* 570₆
- Basiliscus frater Uerinae socrus Zenonis imperatoris 385₂₀, 393₈, 17, 446₁₅, 447₆, 450₁₀, 489₁₂, 553₂₄, 782₂₂, 787₁₄, 23, 792₂₀, 793₅, 794₁₀, 798₇, 13. (Aug. *cf. ad* 124₁₂), Aug. cons. 129₁₆, post cons. Basilisci 138₁₆, tyrannus 391₇, tyrannus et haereticus 384₂₂, 386₂, 781₂₅, 783₁. -- *ad Basiliscum non ad Zenonem data est ep. 56*
- Basiliscus 710₂₇, *episc. Cyzicena ciuitatis* 713₂₂
- Basiliscus subdiaconus *Zosimi papae* 110₂₂
- Basilius: post cons. Basilii u. c. (= a. 541) anno XII 320₁₀
- Basilius *episc. aut Matellicas aut Tolentinas (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)* 474₅
- Basilius *episc. Seleucia* Isaurus 442₂
- Basilius *episc. Traianopolitanus* 301₁₂
- Basilius presb. *Secundae Syriae* 571₁₀
- Bassus 30₁₇, index 30₁₆
- Bassus *episc. aut Ferentini noui aut Mutinensis (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)* 474₆
- Bassus presb. *Secundae Syriae* 568₂₂
- Bassus diac. *Secundae Syriae* 571₁₀
- Belial cum Christo portionem habere non potest 564₃
- Belisarius: post cons. Bilisari u. c. 340₁₉, 347₂₇, 31
- Benedictus presb. *Romanus tituli Gai (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 44)* 475₁
- Beniamin *filius Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₁₀, 12, 23, 760₄, 11, 18, 24, 761₃, 13, 21, 28, 762₉, 16, 17, 763₃, 11, 765₈, 766₁, 22, 767₂₃, 30, 768₂, 16
- Beniamin archimandrita *Secundae Syriae* 571₂₄
- Benignus *episc. Aquacuiensis (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)* 474₆
- Benignus *episc. Heracleae Pelagoniae* 235₁₄, 236₂₂, *episc.* 286₂₂
- Beronice 749₇; contigua est autem Beronice . . . regioni Elephantinae 749₁₀
- Berytus 297₉. — Berytensis 442₁
- Bessentanus v. Uersetanus
- Bithynia 155₁₅
- Blandus presbyter a. 519 ab Hormisda legatus Constantinopolim missus 594₂₂, 598₃, 599₂₄, 607₁₇, 610₆, 627₆, 641₉, 649₉, 654₁₁, 671₁₁, 677₃, 680₂₂, 683₆, 688₃, 690₁₈, 692₇, 694₆, uir religiosissimus 649₁₅
- Blemyi 749₁₁, 13
- Bonifatius (*papa*) 59₁, 61₉, 13, 62₁₂, 63₁₇, 65₂₁, 66₂₂, 68₁₂, 438₂₄, presbyter 60₇, 64₁, eiusdem (i. e. presbyterorum) ordinis 59₂₆, *episc.* 80₁₅, 25, *episcopus roboratus* 82₅, *episc. Romanus* 83₂, Bonifatium urbis Romae *episcopum firmavit* 82₂₉, *papa* 64₃₀, 80₂₃, *papa urbis aeternae* 83₆. — De his quae inter Bonifatium et Eulalium gesta sunt, quando utrique post mortem papae Zosimi *episcopatum Romanae urbis contentionis ambitu peruasurunt* 59₁ (= *ep. 14—37*)
- Bonifatius *episc. aut Cameritanus*

- aut Forostaminiensis aut Ueliter-*
nus (cf. Cassiodori Mommseniani
indicem) 474₅
 Bonifatius presb. tenens locum sedis
 apostolicae in *synodo Chalcedo-*
nensi 297₁₆
 Bonifatius presb. *Romanus tituli*
(aeciliae (cf. synod. a. 499 =
Cassiodor. ed. Momms. 414, 54)
474₁₅
 Bonosus episc. *Dardaniae 225₄*
 Bonosus episc. *Sardicensis 295₉*
 Bonosus presb. *Triuerensis 28₇*
 Bonus presb. *Romanus tituli Cre-*
scientianae (cf. synod. a. 499 =
Cassiodor. ed. Momms. 412, 17)
474₁₆
 Bostra 300₅
 Briccius episc. *Turonicae ciuitatis 104₅*
 Bugaei 748_{1, 26}
 Butroitus 528₁₄
 Byzacenus: ciuitas Hadrumetina quae
 etiam Iustinianopolis dicitur con-
 cilli Byzaceni 319₁₁
 Caecelinus (*papa*) 214₂₄ 438₂₄, episc.
 apostolicae sedis 523₁₀, papa se-
 nioris Romae 231₁₄, papa urbis
 Romae 339₂₇ 341₂₉ 521₉ 609₁ 801₄,
 sedis apostolicae papa 471₁₄, apo-
 stolicae sedis praesul 349₁₅
 Caecilius *Pelagianus 99₃ 100_{7, 11}*
101₂₄ 102₆ 103₁₅ 104₂₆ 108_{7, 21, 24}
109₂₅ 116₂₀ 359₅, presb. 99₁₆ 103₆.
 — *epistola Zosimi papae in de-*
fensionem Caecilii: ep. 45, libel-
lus Paulini diaconi aduersum Cae-
lestium: ep. 47, — haeresis Caele-
stiana 114₉
 Caesarea (Caesaria) Cappadociae 232₁₉
 299₁. — Caesariensis 442₁. — Caesa-
 riensium urbs (*provinciae Palaes-*
estinae? cf. Thiel 915 adn. 2) 650₂₇
- Cain 125_{6, 16}
 Calchedon (Chalcedon, Calcedon):
acc. Calc(h)edonam 305₈ 313₉ 314₉
444₈ 791₆ 792₁₁ 797₇; abl. Cal-
c(h)edone uel Chalcedone 172₂₃
233₁₈ 339₉ 341₁₁ 507₂₆ 523₁₁ 591₁₇
599₃ 608₉ 653₁₉ (703₂₀), Calc(h)e-
dona 210_{3, 14} 324₂₁ 346₃₂ 446₈ 539₂
797₃₂, paene omnibus his locis (ex-
cipiendi sunt 507₂₆ 703₂₀) agitur
de synodo Chalcedone a. 451 ha-
bita. — Chalcedonensis ciuitas
714₅; Chalcedonense concilium 127₇
130₅ 133₁₅ 186₁₆ 222₃ 231₁₇ 289₂
297₅ 310₁₈ 312₂₂ 314₁₄ 316₂₀ 469₁₃
488₁₆ 516_{3, 13} 518₃₀ 590₁ 629_{13, 10}
676₁₇ 685₂₅, Chalcedonensis syno-
odus 134₁₃ 138₃ 151₁₃ 153₁₀ 158₁₃
231₁₅ 236₂₈ 293_{9, 28} 294_{2, 8, 17} 295₂
302_{11, 15} 304_{2, 21} 305₃₀ 308₂₉ 309_{3, 21}
310₃ 311_{11, 20} 312₁₈ 315_{10, 25} 316₁
317_{1, 4, 10} 339₃₀ 342₁ 349₃ 350₁₉
351₁₉ 354₁₃ 355₁₅ 375₃ 377₇ 378₂₁
379₁₇ 380₁₄ 382₁₇ 383_{11, 21} 387₁
389₅ 393_{2, 8} 397₂ 444₁₅ 445₁₇ 446₇
16 512₂₇ 515_{25, 28} 516₂₅ 517_{3, 29} 518₂₁
519₂₃ 520₅ 521₁₂ 530₂₃ 539₁₇ 553₁₇
566₁₅ 597_{3, 12} 606₁₅ 609₄ 675₉ 676₆.
21 25 27 685_{13, 20} 686₁₄ 690₄ 705₅
706₂₀ 728₂₅ 737₁₃ 778₂₆ 780₃ 781₂
784₂ 787_{9, 11} 790₁₉ 792_{3, 12, 21} 795₃
797_{25, 33} 798₇, 801₇, Chalcedonen-
sium congregatio 192₂₂, patres Cal-
chedonenses 196₂₁. — Chalcedo-
nensis synodi de Ibae negotio sen-
tentiae 297₁₀-302₁₀. — Chalcedo-
nus lapis 750₃
 Calendion (Kalendion) episc. *Antio-*
chenus 388₃ 392₅ 452₁₁ 784₂₄ 786₁₂
800₆, episc. 160₄, frater et coepisc.
noster 155₁, tertiae sedis episc.
384₁₁ 781₁₄, Antiochenus episc. 149₁₉
 Calixtus presb. *Romanus 474₁₆*

- Campania 13₂ 12 23₁₉ 24 451₁₃ 457₂₂
799₂₅
- Campus v. Constantinopolis
- Candidus u. s. uicarius magistri militum *Thessalonicensis* 643₁₁, comes 643₂₇
- Candidus Tiburtinae ciuitatis episc. 161₃; *idem* 474₇ (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*)
- Canusina urbs 389₁₂
- Canusius presb. *Romanus* 474₁₃
- Capitolium 462₁₇
- Cappadocia 232₁₉ 299₄
- Caralitana ciuitas 12₃; Caralitanus (Lucifer) 1₉
- Carpathiensis ciuitas prouinciae insularum 714₂₇
- Carthago 110₂₁, Iustiniana Kartago 328₁₀ 14. Carthago Libyae quae Africa uocatur 749₁₈. — Cartaginiensis 73₂ 82₁₆. Carthaginensis 111₁₈ 115₆. Cartaginensis 332₁₉ 391₁₆. — basilica Fausti *Carthaginensis* 328₁₇
- Carufas presb. *Secundae Syriae* 571₁₈
- Carufas: *duo huius nominis* diaconi *Secundae Syriae* 568₂₈ 570₂₇
- Caspus solus lacusque 751₂₁
- Castinus presb. *Romanus* 474₁₃
- Castores 459₁₁ 15
- Cassiodorus Senator v. Senator
- Celer 600₁₇ 657₄, illustris 657₂ (*fortasse idem quem commemorant Euagr. III 32 et Procop. b. Pers. I. 8*). — *epistula eius: ep. 197, ad eum: ep. 152.*
- Centumcellae 13₁₀
- Cercyre: 528₂₁
- Cerson v. Cherson
- Chabratha: in hippodromo Chabratha (*Gen. 48, 7*) 758₂₅
- Chaeomon lector eccl. Alexandrinae *apocrisarius* 468₂₂
- Chalcedon v. Calchedon.
- Chalcedonius v. Calchedon
- Chalep(h) filius Iephone 761₁₁ 20
- Chanaan terra 759₁₅. — Chananaei 771₁₇
- Charisius presb. *ecclesiae Philadelphorum oeconomus* 287₁₁
- Chelon 761₁
- Cherson urbs: *aec.* Cerson 792₁₄. Cersonam 798₄ (cf. *ad 446*₁₃). — Cersonensis 529₁₃, exilium Chersonense 446₁₃
- Chloe 399₁₈
- Christodolus episc. Methymnensis ciuitatis 714₁₅
- Christodorus 527₁, episc. Anciasmu 528₁₇
- Christus *passim*; Iesus Christus et Christus Iesus v. Iesus; duos introducere Christos 296₁₃. — Christianus *adiect.*: 194₂₁ 529₂₀, animi 596₃₀, appellatio 792₁₅ 798₂, aula 142₂, aures imperii 131₁₉, caritas 724₁₈, certamen 626₃, communitio 380₂₁ 23. confessio 349₁, conscientia 23₅, deuotio 147₉, dogma 154₂ 381₂₀ 466₁₁, fides 339₁₃ 341₁₅ 348₈ 380₂₃ 440₂ 548₁₂ 700₁₃ 795₁₉, honor 489₃, imperator(es) 3₃₀ 591₉, lex 68₆, leges 26₁₂, mentes 337₉ 365₂₈ 668₃₃, mysterium 362₁₂, mysteria 554₅, nomen 31₉ 32₂₁ 113₇ 703₁₅, numerus 566₁₄, parens 425₅, pax 622₁₅, plebs 64₃ 117₂₃ 131₄ 520₄ 605₆, populus 47₅ 52₁₆ 53₂₀ 418₂₅ 480₁. populi 123₁₅ 139₉ 229₉ 343₁, princeps 147₁₅ 389₂₀ 23 633₇ 785₁₅ 18 principes 124₁₄ 131₃ 133₁₈, professio 463₇ 13, regulae 153₁, religio 6₇ 20₂₀ 44₁₀ 141₅ 314₇ 462₂₇ 521₂₃ 28 553₁₆ 609₂₂ 633₂₂ 724₇ 801₁₇ 21, saeculum 626₁₆, sensus 237₂, societas 448₁ 793₁₃, splendor 653₁₄, syn-

- odus 381₃ 382₁₈ 20 22, tempora 462₂₄ 25, ueritas 380₂₁ 23 464₁₀, uictoria 623₁₃, unitas 397₁₀, uocabulum 349₄; nullus ueraciter Christianus 372₁₁ 778₁₃, quis . . . Christianus 385₅ 782₁₇. — Christianissimus: 327₂₀ 703₂₈, Augusta 654₁₅, filius noster 354₁₀, imperator 151₄ 228₁₇ 354₈ 447₁₀ 638₁₉ 704₂₂ 707₁₆ 711₉ 798₁₇, princeps 119₂₃ 130₃ 12 135₁₀ 16 143₈ 146₁₁ 148₂₂ 150₈ 356₂₂ 613₁₈ 652₂₀ 710₆ 712₇, Christianissime principum 320₁₅, Christianissimis temporibus uestris 352₂₀. — Christianus *subst.* 16₁₀ 53₃ 25 87₁₅ 127₁₀ 196₁₈ 363₁₁ 366₄ 426₁₃ 446₁₀ 454₄ 5 10 463₉ 704₁₃ 712₁₈; Christiani 31₆ 42₅ 43₁₄ 44₈ 90₈ 122₁₉ 158₁ 161₆ 196₁₄ 200₁₉ 252₆ 22 26 349₂₁ 357₇ 459₁₆ 463₁₁ 537₂₃ 675₂₃ 684₁₈, *opponuntur Arrianis* 1₃, *deipassianis* 196₁₀, Christianorum populus 50₁₀ 25, Christianorum uocabulum 157₁₉
- Chrysaphius 444₃, spatarius Theodosii 441₁₂
- Chrysippus 527₂, episc. Ceryres 528₂₁
- Chrysogonus episc. *Albanensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₉
- Chrysostomus 291₂₃; cf. Iohannes (I) Constantinopolit. episc.
- Chuth uiri 772₇
- Cingulana ecclesia 318₃₀
- Clarus episc. *Allifanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₅
- Claudianus episc. 56₁₂ 19
- Claudiopolis metropolis 318₂₅. — Claudiopolitana ciuitas prouinciae Isauriae 714₁ 713₅
- Clemens: sancti Clementis basilica *Romana* 99₂₃
- Clementinus 16₁₀ 17₆, uicarius 15₁₈ 16₇
- Cleopas *Christi discipulus* 721₁₅
- Colonicus episc. *Forocloidiensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₉
- Constantinopolis 85₂₀ 119₉ 130₉ 131₂ 138₆ 148₁₆ 155₁₄ 216₄ 325₁₀ 338₁₅ 340₁₈ 347₁₈ 26 30 443₁₈ 444₃ 445₁ 447₂ 450₃ 8 11 468₁₈ 500₇ 502₁₃ 504₈ 514₃ 527₅ 553₈ 557₂₃ 559₁₄ 565₁₅ 567₇ 586₁₁ 588₉ 593₁₀ 605₁₉ 610₁₁ 612₃ 621₁₆ 627₂₂ 637₂ 638₁₂ 642₁₃ 647₂₆ 650₁₉ 651₂₆ 659₆ 671₆ 676₃₁ 679₁₈ 680₁₉ 683₁₉ 688₂₇ 692₁₀ 732₃ 739₁₆ 741₁₆ 793₁ 794₃ 8 11 797₁₃ 798₉. — Constantinopolis noua Roma 298₄, Constantinopolitana nouella Roma 610₇ (cf. *etiam* Roma). — synodus Constantinopoli congregata (a. 381) 523₃ 608₉, in Cpoli centum quinquaginta conuentus 591₁₆, patres Cpoli congregati 214₄ 233₉, centum quinquaginta patres qui in Cpolitana ciuitate conuenerunt 339₅ 341₇, Cpolitatum concilium 316₁₉, Cpolitana synodus (centum quinquaginta patrum) 231₁₀ 236₂₈ 293₁ 317₆ 9 349₂ 350₁₈ 354₁₃ (cf. 324₁₉). — exemplum relationis synodi Cpolitanae (a. 520) de ordinatione Epiphanii episc. *ep.* 234₄, Hormisda synodo Cpolitanae de ordinatione Epiphanii episc. *ep.* 240₁. — *ecclesiae Cpolitanae*: audio ecclesiam sacrosanctam tot imperatorum opibus expolitam . . . flagrasse et illud Cpolitanae urbis unicum lumen in fauillas dilapsam 86₂₃, ecclesia maior 709₆ 8 713₆ 9, sancta Eufimia 231₃, basilica eorum (sc. *sanctorum apostolorum*) hic in domo nostra (i. e. *Iustiniani*) constructa 645₈ 679₂₂. — Campus *regio extra Cpolim sita* 130₁₂ 136₃

- 216₈. — Constantinopolitanus (Constantinopolitanus 801_{2, 10}): antistes 642₃, 683₂₅, archidiaconus 602₂₄, ciuitas 320₁₁, 339_{5, 25}, 341_{7, 27}, 350₁, 356₂₃, 388₁₈, 441₆, 619₃, 621₁₃, 708₂, 711_{1, 24}, 796₁₄, clerus 389₂, ecclesia 161₅, 164₂₄, 180₁₁, 188₁₂, 351₁₆, 355₁₂, 488₁₂, 492₂₃, 519₅, 520₉, 621₁₉, 657₁₄, 675_{3, 13}, 677_{8, 11, 24}, 682₁₆, 688₁₃, 701₁₃, 726₈, concilium 316₁₀, ecclesiastici 621₈, episc. 340₂₂, 376₁₃, 519₂, 568₉, 12, 606_{3, 7, 22, 24, 30}, 607₄, 619₁₂, 620_{1, 10}, 621₂₂, 685_{5, 18}, 686₁₀ (Copolitanus episc. *addito nomine proprio* v. Acacius Anatolius Epiphanius Flavianus Gennadius Iohannes [I] Iohannes [II] Menas Timotheus), pontifex 376₁₀, populus 554₄, praesul 391₁₀, presbyter 220₂₄, nouella Roma 610₇, sacerdos 518₁₆, sedes 611₈, 796₁₈, synodus v. *supra*, urbs 8₁, 86₂₅, 125₁₉, 136₁₃, 235₃, 340₄, 342₅, 375₂₂, 521₈, 559₂₈, 608₂₃, 609₁₀, 618₂₈, 674₁₆, 695₁₃ (801₂); Constantinopolitanus *solo nomine proprio adiecto* v. Acacius Anatolius Euty chius Iohaunes. — Constantinopolitani 674₁₇
- Constantinus *Magnus* 1₂, 7_{20, 22}
- Constantinus tyrannus (a. 407—411) 104_{15, 17}
- Constantinus episc. Bostrae 300₃
- Constantinus 527₁, episc. Hadriano-poleos 528₁₅
- Constantinus episc. Melitenus 301₂
- Constantinus 355₁₃, Laudicensis 351₁₈
- Constantinus 739₃, diaconus 715₁₃, 732₁₉, 737₂₇, 740₁₄, diac. maioris ecclesiae *Constantinopolitanae* 709₇, 713₈
- Constantinus (*imperator*) 1₄, 11_{5, 19}, 12₁₇, 13₂₃, 20₂₄, 24₂₃, 25₁, 31₁₃, imperator 1₂, 2₁, 10₄, 11₁, rex 12₂₁, 15₃, patronus haereticorum 20₁₇
- Constantius *Gallae Placidiae mari-*
tus 74_{19, 21}, 78₁₆, illustris comes 76₁₁, uir inlustris comes... patri-cius 78₁₄, Fl. Constantius <cons.> (a. 417) 103₁. — epistola eius: ep. 30, relationes ad eum: *ep.* 29 32
- Constantius: duo huius nominis epi-scopi *Italici* 474₇, et 474₁₀, ex quibus alterum uerisimile est fuisse *Uenafranum*, alterum *Utricularum* (cf. *Cassiodori Mommseniani in-dicem*)
- Corduba 15₂₀
- Corinthii 294₁₆, 303₂₉, 399₁₈
- Cosmas medicus 673₄
- Crescentio presb. *Romanus tituli apostolorum* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 414, 1* | cf. *Mommsenii indicem*) 475₂
- Cresconius episc. ab Anastasio papa a. 497 *legatus Constantinopolim destinatus* 468₁₈
- Cudaei 770_{8, 25}
- Cumana ecclesia 451₁₂, 799₂₅, episc. Cumanus 291₈
- Cuthaei 770_{8, 25}
- Cynegius, *Maternus* 45₃, 46₁₃. — lex Augusta ad eum: ep. 2*
- Cyprianus episc. *Carthaginensis* mar-tyr 110₁₀; *simpliciter martyr dictus* 110₁₈
- Cyprianus presb. *Romanus tituli Marci* (cf. *synod. a. 499 = Cas-siodor. ed. Momms. 414, 52*) 475₂
- Cyprianus diaconus 464₁₃
- Cyprus 751₅
- Cyrillus (*episc. Alexandrinus*) 214₂₄, 287₁₆, 288₁, 293₁₃, 294_{6, 11, 19, 27}, 300₂₃, 305₂₉, 306_{8, 16, 28}, 307_{8, 12, 22, 23}, 308_{3, 9}, 11, 24, 309_{3, 7, 8}, 310_{10, 23, 27}, 685₂₄, Ale-xandrinae ciuitatis antistes 286₃₀, 339₂₈, 341₃₀, 521₁₀, 801₄, Alexandri-nae ecclesiae quondam archiepisc.

- 471₁₉, Alexandrinus episc. 305₂₂,
episc. Alexandrinae ciuitatis 609₁,
Alexandrinae sedis episc. 523₁₁,
Alexandrinae urbis episc. 231₁₂,
papa 113₁₆. — *epistula ad eum*:
ep. 49
- Cyrillus presb. *Secundae Syriae* 571₅
- Cyrrus 295₃. — Cyreorum ciuitas
469₁₅
- Cyrus rex 755₁₀
- Cyrus Edessae 582₂
- Cyrus *Acoemetarum ad Iohannem*
II legatus 230₉ 326₂₂ 343₂₆ 347₂₂
- Cyzicus 299₂₃. — Cyzicena ciuitas 713₂₂
- Dacia utraque 487₁₃
- Dagalaifus consul (*a. 366*) 2₁₇ 3₁₄
- Dalmatiae 220₁ 398₁₇ 437₁₁ 466₂₅
- Damascus 300₈
- Damasus *papa* 2₂₄ 3₆ 11₂₁ 4₁ 10₁₃ 23
29₁₅ 20₂₅ 30₅ 20₂₅ 49₁₃ 57₁₇, dia-
conus (*Liberii*) 1₁₁ 15, in loco Fe-
licis episcopus 2₂₂, episc. 57₄, sa-
crae legis antistes 49₈, auctor
scelerum et homicida 4₂₀, egregius
(*ironice*) archiepisc. 28₂₄; *dictus*
matronarum auriscalpius 4₃. —
Damasiani 3₁₈
- Dan *filius Iacob (seu tribus ex eo*
nominata) 759₅ 11₁₈ 760₄ 11₁₈ 24
761₃ 15₂₂ (26) 762₁₁ 20 763₅ 12 764₉
766₂₅ 767₂₃ 768₄ 17
- Daniel sanctus propheta 404₁₈, san-
ctum Danihelum 39₁₅
- Daniel episc. Aegyptius 123₂ (*dat.*
Daniheli)
- Daniel presb. 121₁₅ (*accus. Dani-*
helem), 123₅
- Daniel: *quattuor huius nominis inter*
monachos Secundae Syriae sub-
scribunt 570₂ (archimandrita), 571₁₄
(diac.), 571₆ (presb.), 571₂₅ (presb.)
et archimandrita)
- Dardana ciuitas prouinciae Helles-
ponti 714₂₅
- Dardania 218₁₉ 20 220₃ 223₁₃ 290₂₁
464₆ 487₁₃ 559₆ 563₇ 774₅. — Dar-
dani 562₂₃ 564₁₀, Dardanii 369₂
- Dasianus presb. *Secundae Syriae*
571₅
- Datianus episc. *Afer* 328₈ 330₁₃
- Dauid 209₅ 257₃₁ 28 258₃₀ 259₇ 274₉
10 331₁₅ 613₃ 622₂₃ 762₂₅, beatus
258₂₈, propheta 361₂₁ 403₂₆ 538₁₇,
rex 390₆ 786₄, sacer 495₆, sanctus
102₁₅ 402₁₈. — Dauitica uirtus 136₁₆
- Dauid presb. *Secundae Syriae* 570₄
- Dauidthos diac. *Secundae Syriae*
569₃₂
- Dauni 753₁₅
- Decius episc. *Trium Tabernarum*
(*cf. Cassiodori Mommseniani in-*
dicem) 476₆
- Delos v. Adelos
- Demetrius magisterianus 672₂₈
- Demetrius episc. *Philipporum* 229₁₉
321₂₆ 324₂₅ 327₂₂ 348₁₁ 344₁₉ 347₁
- Demetrius presb. *Secundae Syriae*
570₂₃
- Demetrius diac. 643₂₂
- Deodatus episc. *Italicus (a. 495)*
474₈
- Deuterius episc. *Afer* 73₂₁
- Dibeni 748₂₆ 749₂
- Diodorus episc. *Tyri* 743₁₅. — *epi-*
stola Epiphaniï ad eum de XII
gemmis in rationali summi Iudae-
orum pontificis: ep. 244
- Diogenes episc. Cyzici 299₂₃
- Diogenianus uir spectabilis 475₃
- Dionysius Exiguus 473₂₂
- Dionysius Alexandriae episc. 292₁ 7
- Dionysius Mediolanensium *episcopus*
12₂₁
- Dionysius presb. *Romanus tituli*
Aemilianae (cf. synod. a. 499 =

- Cassiodor. ed. Momms. 413, 38*
474₂₀
- Dioscorus (*episc. Alexandrinus*) 132₂₁
133₁₃ 139₁₄ 140₁₆ 142₁₉ 293₁₂ 308₉
14 22 25 27 309₆ 8 11 351₁₉ 355₁₅
382₁₈ 443₁₄ 444₄ 10 16 18 445₅ 465₁₅
472₁₄ 477₂₄ 486₁₈ 488₁₇ 489₆ 493₈
612₂₅ 515₂₆ 520₆ 523₁₇ 529₁₄ 530₂₃
542₂ 568₁₀ 580₂₁ 590₇ 702₁₄ 791₁₀
795₉ 797₁₁ 12 13, Alexandrinus 521₁₁
553₂₀ 655₂₄ 791₂ 801₆, archiepisc.
472₂₂, Alexandrinus *episc.* 441₁₈
791₃ 796₂₁, Alexandrinae ciuitatis
episc. 339₂₉ 341₃₁ 609₃, secundae
sedis praesul 379₁₅ 780₂₃. — nar-
rationis ordo de prauitate Dioscorig
Alexandrini: *Append. II*
- Dioscorus presbyter eccl. Alexandrinae
apocrisarius 468₂₁
- Dioscorus diaconus *a. 519 ab Hor-*
misda legatus Constantinopolim
missus 594₂₂ 599₂₄ 607₁₆ 610₆ 618₇
627₅ 20 628₂₄ 629₄ 10 631₁₁ 636₁₇
641₈ 649₉ 15 654₁₁ 671₁₁ 675₂ 677₃
680₂₁ 682₁₄ 683₆ 685₂ 688₂ 690₁₇
694₅. — *epistulae uel suggestiones*
eius: epp. 167 216 222 224 (cf.
185 213 214 217 218 223 225),
epistulae ad eum: epp. 173 175
(cf. 170 171 219—221 226 229)
- Docimium oppidum Phrygiae maioris
756₅
- Dodone: 528₂₀
- Domitianus 747₉ 21 748₂₀, imperator
747₁₈. — Domitianus lapis: aliquos
enim (*sc. smaragdus*) Neronianos
uocant aliquos Domitianos 747₃,
eo uero modo quo diximus de
Neronianis et de Domitianis ad-
uertendum est 747₁₇
- Domitianus *episc.* 119₃
- Dominicus presb. *Romanus tituli*
Priscae (cf. synod. a. 499 = Cas-
siodor. ed. Momms. 413, 45)
475₁
- Domnicus 353₃₀, patricius 354₁₁ 356₁₅,
ex consule atque patricius 348₄,
Flavius Domnicus u. c. comes do-
mesticorum ex consule ac patricius
356₁₉
- Domninus Antiochia Syriae *episc.*
v. Domnus.
- Domninus presb. *Romanus tituli*
Crescentianae (cf. synod. a. 499
= Cassiodor. ed. Momms. 412,
29) 474₁₉
- Domnus Antiochenus *episc.* 443₁₄
797₁, *idem scribitur* 234₁₆ Domni-
nus Antiochia Syriae *episc., ubi*
fortasse Domnus restituendum erat.
- Domnus *episc.* Apamiae Syriae 300₁₁
- Domnus archimandrita *Secundae Sy-*
riae 571₂₀
- Domnus presb. *Secundae Syriae* 570₂₄
- Donatianus *episc.* Afer 73₂₃
- Dorotheus *episc.* Neocaesariae 301₅
- Dorotheus (*episc. Thessalonicensis*)
495₂ 498₄ 641₂₂ 667₁₄ 689₁ 6 23
690₃ 9 10 692₁₀, *episc.* Thessaloni-
censis 497₂₈ 554₂₀ 641₁₈ 667₁₂ 668₁₅,
Thessalonicensis 688₆, haereticus
692₉. — *epistulae eius: epp. 105*
208, ad eum: epp. 106 133 209
- Dorotheus presb. *Secundae Syriae* 570₄
- Dorylaeum 301₂₂. — Dorylitanus
441₆ 444₁₃ 796₁₄ 797₉
- Dulcitus *episc. aut Sabinensis aut*
S. Anthimi (cf. Cassiodori Momm-
seniani indicem) 474₃
- Dulcitus notarius ecclesiae 442₅
- Echram 761₅
- Edem 750₁₁
- Edessa 582₂. — Edessena ciuitas
296₂₅ 311₉
- Egeota: Iohannes Egeota 706₁₉

- Elephantina regio 749₁₁
 Eleutheropolis *Palaestinae* 36₂₉ 37₁₆.
 — Eleutheropolitana ciuitas 38₂₂
 39₁₈ .
 Eliab filius Chelon 761,
 Eliberitana ciuitas 15₁₀
 Elisama (*cod. melcham*) filius Eniud
 761₁
 Elisaph filius Raguhel 761₅
 Eliseus presb. *Secundae Syriae* 569₂₃
 Elisur filius Sediur 768₂₃
 Ellurus v. Helurus .
 Elurus v. Helurus
 Emath uiri 772₇
 Emerita ciuitas 18₁₈
 Emesena ciuitas 305₂₄
 Emmaus 721₁₅
 Enan 761₆
 Eniud 761₂
 Ennodius *episc. Ticinensis* 559₁₆, *episc.*
 (*uel* *coepisc.*) 510₂ 513₆ 16 520₂₆
 527₅ 537₁₄ 18 540₁₄ 544₁₁ 20 551₂₉
 556₅ 557₂ 561₂₂
 Ephesus *episc. Romanus Luciferi-*
anus 30₁₂; 37₁₂ 14 22 38₃ 13 18 24
 Ephesus 294₁₃ 299₁₉ 324₂₀ 339₈ 341₉
 (346₃₁) 380₁₂ 382₁₁ 441₁₆ 471₁₃ 489₆
 523₈ 608₉. — Ephesenus 232₁₉,
 Ephesena ciuitas 675₇. — *synodus*
Ephesi a. 431 habita: concilium
 Ephesenum 521₉ 608₂₄ 801₃, ante-
 rius Ephesenum concilium 133₁₅,
 primum Ephesenum concilium 308₁₀
 316₁₀, Ephesena (*sc. synodus*) 591₁₇
 653₁₃, Ephesena prima 309₁₂, *syno-*
odus Ephesena 287₂, *synodus*
Ephesia 339₂₇ 341₂₈, *synodus* *Ephe-*
sena prior 158₁₃ 442₉ 796₂₈ (*ultimo*
loco legitur Ephesinus), *synodus*
Ephesena prima 231₁₁ 233₁₄ 236₂₈
 287₉ 293₂ 307₁₆ 308₂₂ 317₁₀ 349₂
 350₁₉ (354₁₃). *cf. etiam* 294₁₃ 324₂₀
 339₈ 341₉ (346₃₁) 471₁₃ 523₈ 608₉.
 — *synodus Ephesi a. 449 habita*:
 Ephesena secunda (*sc. synodus*)
 308₈ 309₁₂, *synodus* Ephesena 380₁₇,
 congregatio Ephesena 383₈, *con-*
spiratio Ephesena 383₁₀, *latrocinium*
Ephesenum 379₁₈ 390₂₇; *cf.* 380₁₂
 382₁₁ (non *synodus* nuncupandam
 sed *conspirationem* potius perdi-
 torum fuisse... quae apud *Ephe-*
sum... perculit Flauianum), 441₁₆
sqq. 489₆
 Ephrem *tribus* 760₂₃ 761₁ 12 22 762₂
 766₂₂ 767₅ 26
 Epictetus de Centumcellis *episc.* 13₉
 Epicurii 252₅
 Epipa ciuitas Lydiae 443₁₆
 Epiphanius *episc. Beneuentanus* (*cf.*
Cassiodori Mommseniani indicem)
 474₅
 Epiphanius *episcopus Constantiensis*
 743₁₆. — *epistola eius ad Diodorum*
Tyri de XII gemmis in ratio-
nali summi Iudaeorum pontificis:
ep. 244
 Epiphanius *episc. Constantinopoli-*
tanus 652₁₄ 707₁₅ 711₂₇ 741₂₀,
episc. (uel *coepisc.)* 337₂₄ 710₂₅
 737₂₉ 739₁₅ 15 740₁₇, *episc. Con-*
stantinopolitanus 652₁₂ 663₂ 664₂
 707₁₃ 722₂₀ 738₁₀ 741₁₈, *archiepisc.*
et patriarcha 713₈; quondam *syn-*
cellus Iohannis Constantinopoli-
tani 682₂₀. — *relationes eius: epp.*
195 233 242, epistulae ad eum:
epp. 204 205 237 239. — *de*
ordinatione Epiphanii episcopi: epp.
234 240
 Epiphanius presb. 642₁₀, germanus
 Inlustris episcopi 688₁₉
 Epiphanius: *quattuor huius nominis*
presbyteri Romani 474₁₅ 17 20 475₂,
e quibus fortasse tituli unus erat
Cyriaci (cf. synod. a. 499 = Cas-

- siodor. ed. Momms. 412, 22).*
alius apostolorum (ibid. 413, 39),
alius Fasciolae (ibid. 414, 53)
 Epiphanius presb. *Secundae Syriae*
 571₁₅
 Epiphanius diaconus (*cf. ad 135*₂₀)
 133₇
 Epirus 563₁₂, uetus 526₂₂ 527₁ 529₂,
 nouus (!) 674₂
 Esaias *propheta* 11₁₈ 186₈ 211₁₁, pro-
 pheta 190₅ 327₁, uociferator E.
 propheta 704₁
 Esaias episc. 448₁ (*cod. V: Isaias*),
 frater et coepisc. 142₁₇
 Esaias 710₂₈, episc. Rhodiae ciuitatis
 713₂₆
 Esau 764₁₁
 Eua 562₁₇
 Euaei 772₈
 Euander 457₃
 Eudoxiopolitana ciuitas 714₉
 Eugenius Cartaginensis episc. 391₁₆
 Eugenius episc. *Epiri ueteris* 529₂₂
 Eugenius presb. *Romanus* 474₁₃
 Eugenius presb. *Secundae Syriae*
 568₂₀
 Euhodius episc. *Africanus* 73₂₃, Euo-
 dius 92₃. — *epistulae ad eum:*
ep. 28 41
 Euilat terra 747₂₅ 748₃ 750₁₄. —
 Euilaei 747₂₈ 748₂₇ 749₃
 Eulalius *episc. Romanus* 59_{1 21} 60₂₄
 64_{13 28} 65₂₁ 66₂₃ 68₁₂ 74₂₄ 75_{3 16 29}
 77_{4 10 19 21} 78₁₉ 79_{13 19} 80₃ 82₃,
 archidiaconus 63₂₅, episc. 63₄, sa-
 crae legis antiates 61₅. — de his
 quae inter Bonifatium et Eulal.
 gesta sunt quando utrique post
 mortem papae Zosimi episcopatum
 Romanae urbis contentionis ambitu
 peruaserunt 59₁ (= *ep. 14-37*)
 Eulogius 641₁₁, uir strenuus 646₁₇,
 uir strenuus agens in rebus 645₂₁,
 u. s. tribunus et notarius 658₂₆
 659₁₉, spectabilis uir tribunus et
 notarius 660₂₆, uir sublimis 669₁₉,
 uir spectabilis magistrianus 680₉,
 u. c. 685₃
 Eulogius episc. Milesiae ciuitatis 714₁₁
 Eunomius *Cyzicenus* 184₁₃ 371₁₈ 777₉
 Eunomius episc. Nicomediae 300₂₀,
 306₅, ecclesiae Nicomedensis episc.
 306₃; 307_{5 6}
 Euodius v. Euhodius
 Euphemia sancta: ad S. Euphiam
 (i. e. in ecclesia S. *Euphemiae*
Constantinopolitana) 231₂
 Eufimia Augusta 603₁₈ 652₂ 662₂,
 piissima *Iustini* coniux 613₁₇. —
epistula eius: ep. 194, ad eam:
ep. 156 203.
 Eufimius *episc. Constantinopolita-*
nus 620₁₈
 Eufrates: *gen. Eufratae* 755₂₂
 Euplus episc. *Italicus (a. 495)* 474₆
 Euroea: 528₁₂
 Europa prouincia 502₄
 Eusebius episc. Ancyrae Galatiae
 299₁₀, Ancyritanus 442₁
 Eusebius *episc. Caesareensis* 292₁₅,
 cognomento Pamphili 291₂₉
 Eusebius (*Cremonensis?*) 113₁₆. —
epistula eius: ep. 49
 Eusebius episc. Dorylaei 301₂₂, Do-
 rylitanus episc. 441₆ 444₁₃ 796₁₄
 797₉, episc. 443₁ 796₃₄
 Eusebius *episc. Uercellensis* 1₈, a
 Uercellis 12₂₀
 Eusebius archimandrita *Secundae*
Syriae 571₁
 Eusebius: *quinque huius nominis*
presbyteri Secundae Syriae 568₂₃
 569_{3 14} 570₇ 571₃
 Eustasius presb. *Secundae Syriae*
 571₂
 Eustathius 307₁₄ 310₆, episc. 299_{5 12}

- 300₁ 301₆, episc. Beryti 297₉, Berytensis 442₁
 Eustochium 97₁₉
 Eutharicus u. c. consul (a. 519) 610₁₂ 618₅ 624₁₄ 648₁₀ 681₃ 24 687₂₅ 690₁₅ 692₅ 698₂₀
 Eutyches (Euthices, Eutices) presbyter et abbas Constantinopolitanae ciuitatis 441₆ 796₁₃. — *nomin.* 184₁₁ 308₂₅ 29 380₁₄ 440₄ 10 441₁₁ 15 442₁₄ 580₁₇ 687₁₃ 795₂₁ 796₄ 19 33. — *gen.* Eutyichis (Euthicis, Euthices, Eutyches) 132₂₁ 133₁₂ 140₁₅ 172₁₉ 202₂ 317₂₇ 326₂ 441₁₄ 442₁₂ 796₁₇ 30 31, Eutychetis 224₁ 6 295₆ 350₃ 382₆ 383₈ 489₂₃ 492₅ 493₅ 511₂₆ 512₂₅ 525₂₃ 526₅ 531₁₂ 542₃ 559₉ 580₃ 676₅ 717₁₂. — *dat.* Eutychi (302₆) 304₂₆, Eutycheti 791₄. — *acc.* Eutychem (Euthicen, Eutichen) 184₆ 233₂₅ 295₁₀ 299₂₀ 300₁₉ 24 302₂ 304₂₂ 306₁₁ 308₁₉ 309₆ 339₂₉ 341₃₁ 382₈ 383₉ 441₃ 472₉ 488₁₆ 497₄ 515₂₆ 520₆ 521₁₁ 541₁₇ 568₉ 590₇ 609₃ 728₂₈ 796₁₃ 30 801₅, Eutychem 380₁₁ 382₂ 523₁₂, Eutychetem 158₁₄ 538₂₄ 539₁₂ 564₁ 679₁. — *abl.* Eutyche 220₂₁ 308₉ 309₆ 11 381₁₄ 442₁₁ 469₁₀ 471₁₇, Eutychete 296₂₃ 382₁₁ 18 465₁₄ 477₂₄ 486₁₇ 561₁ 679₂. — Eutychianus *subst.* 196₂₉ 381₁₇, *adiect.* 121₈ 158₆ 221₂₄ 349₂₆ 351₁₉ 355₁₄ 369₅ 381₂₀ 382₃ 465₃ 477₂₃ 479₄ 486₁₇ 775₁ 795₄. — Eutychi-anista 196₁₂ 202₁₃ 443₃ 5 704₂₀ 706₂₂
 Eutychianus diaconus *Secundae Syriae* 570₂₉
 Eutychius Constantinopolitanus episc. 234₁₅
 Eutychius haereticus *Eleutheropolitanus episc.* 39₁₇ 40₃
 Ezechias rex Iuda 263₁₄ 19, uelut Ezechias alter 543₁₈, salue Ezechias praesentis aetatis 735₁₀
 Ezechiel propheta 156₂; *gen.* Ezechihelis 309₁₃
 Faustinus episc. Apolloniados c. Faustus
 Faustinus episc. *Dardaniae* 225₆
 Faustinus presbyter *Luciferianus* 5₂ 44₂₃, sacerdos 45₇; *Faustini et Marcellini libellus* de confessione uerae fidei et ostentatione sacrae communionis et persecutione aduersantium ueritati (cf. 5₃) ep. 2; *Theodosii I de eis ad Cynegium rescriptum ep. 2a.*
 Faustus: basilica Fausti *Carthaginensis* 328₁₇
 Faustus u. c. cons. (a. 490) 489₂₇
 Faustus (aut Faustinus) episc. Apolloniados *ficticius* 194₁₁ 198₂₅. — *ficta eius epistula ep. 75*
 Faustus quidam natione Gallus Reginae ciuitatis episc. 695₁₆, quidam Gallus antistes 699₆
 Februarius deus 454₁₃ 456₂₈
 Felix u. c.: post cons. (a. 511) Felicis u. c. 493₁₃
 Felix (II papa, 355—358) 2₈ 15 23, archidiaconus 1₁₄ 2₁, episc. 1₁. — quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos: ep. 1
 Felix (III papa, 483—492) 182₁₉, papa 168₁₉ 170₉ 180₂₂ 391₇ 451₉ 452₁₄ 453₂ 795₁₈ 799₂₂ 800₃, papa et archiepisc. 159₁₇, papa urbis Romae 162₂, pontifex noster 184₂₁. — *litterae synodi sub eo a. 485 habitae: ep. 70; epistula eius apocrypha: ep. 71*
 Felix episc. aut *Atellanus aut Nepe sinus aut Interamnas* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁

- Felix presb. *Romanus tituli Aequiti* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 411, 13*) 474₁₅
- Felix diaconus *a. 519 ab Hormisda legatus Constantinopolim missus* 594₂₂ 598₄ 599₂₃ 607₁₆ 610₅ 627₅ 641₈ 649₈ 654₁₀ 671₁₀ 677₂ 680₂₁ 683₃ 688₂ 690₁₇ 694₃, uir religiosissimus 649₁₅
- Festus (*Felix Portius Festus*) tribunus (*Act. 24 sq.*) 106₁₂
- Festus patricius 468₁₇
- Firmus presbyter 111₂₀ 112₂
- Flaccinus episc. *Rodopae ficticius* 206₂ 212₁₂. — *ficta eius epistula ep. 77*
- Flavianus (*episc. Constantinopolitanus*) 134₁₃ 308₂₁ 379₁₂ 382₁₁ 442₇ 443₁₃ 443₁₃ 445₁ 489₇ 780₂₀ 796₃₀ 797₂ 13, *Constantinopolitanae ciuitatis antistes* 349₂₉, episc. 441₁₀ 796₂₆ 33, episc. catholicus Constantinopolitanus 791₅, eiusdem (*sc. Constantinopolitanae*) ciuitatis episcopus 291₂₃
- Flavianus archimandrita *Secundae Syriae* 569₂₀
- Flanita episc. *Constantinopolitanus* 620₁₈
- Flavius v. Anastasius, Constantius, Dominicus, Iustinianus, Uiator
- Florentinianus episc. *Africanus* 328₈ 330₁₃
- Florentius u. inlustr. ex consule (*cons. a. 429*) 441₁₃
- Florentius u. c. cons. (*a. 515*) 498₂ 500₉ 501₁₈ 502₁₄ 503₅ 513₁₄
- Florentius episc. (*Emeritanus?* cf. 18₁₈) 18₆ 20 26
- Florentius episc. *Ostiensis* 29₂₂, episc. 29₁₉
- Florentius episc. *Puteolanus* 56₂
- Florentius episc. *Sardeorum* 301₁₉
- Foroliuensis 290₁₅
- Fortunatus episc. *aut Anagninus aut Fulginas aut Suessanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₈
- Fortunatus episc. *Catinensis* 510₂ 513₉ 16 520₂₆ 527₆ 537₁₄ 18
- Franciscus: *cognomen Anastasii imperatoris* 506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Fullo v. Petrus episc. *Antiochenus*
- Gabrihel angelus 687₅
- Gad *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759₇ 12 18 760₃ 11 19 23 761₅ 17 26 762₁₀ 15 763₄ 9 764₁₀ 766₂₁ 768₃ 17 769₉
- Gaius episc. *Arimini absoluit Arrium* 10₂₃
- Gaius episc. *Africanus* 329₁₅ 331₁ 333₈
- Galatia 299₁₀. — Paulus... ad Galatas scribens 21₆
- Galgal qui est locus *Galgalae* 773₂₂
- Galgala 769₄ 773₂₂
- Galilaea 211₂₂
- Galla *Placidia*: *epistulae eius: epp. 27 28*
- Gallia 55₁₅ 57₂ 89₁₈ 560₁₂; plur. Galliae 52₁₇ 53₂₁ 101₁ 458₇ 461₄ 544₂ 562₁₂, uel qui intra Gallias uel qui intra quinque prouincias (*sc. Galliae Narbonensis*) commorantur 91₅. — Gallus *adiect.* 558₁₉ 699₆, *subst.* 695₁₈, Galli 461₂₄. — Gallicani 560₁₀, Gallicanae prouinciae 81₂₈
- Gamali 761₆
- Gamaliel filius Phadassur 761₂
- Ganges 748₁ 2
- Gangra: episc. *Gangrorum* 301₄
- Garizim mons 762₃ 769₁₃ 772₄, Garizin 768₁₂ 14 769₁ 16 772₉ 20 25 773₅ 20; *abl.* Garizi 769₅; Garizim interpretatur et 'mons liberatus' et 'concisio incolatus eorum' 769₁₃
- Gaudentius *Ursini* erroris consors 52₂₄ 54₇

- Gaudentius episc. *aut Salernitanus aut Tadinus aut Uulsinensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
- Gebal mons 762₅, 768_{12 17}, 769₁₉, 772₂₀, 773₂₁
- Gedeon 761₃
- Gelad filius Sudi 761₁₅
- Geladius presb. *Secundae Syriae* 568₂₁
- Gelasius (*I papa*) 218₁₉, 357₃, 398₁₃, 436₂₅, 478₂₁, 487₂, 774₆, episcopus 218₂₁, 464₅, 476_{16 20}, 478_{17 25}, episc. urbis Romae 369₂, episc. ecclesiae catholicae urbis Romae 475₄, papa G. 225₉, 291₇, 357₂, 453₁₄, 474₄, 487₈, G. papa 290₂₀, 398₁₂, 436₂₄, papa urbis Romae 223₁₂. — *epistulae eius: epp. 79 81, 94* (contra Pelagianam haeresim episcopis per Picenum), 95 (ad Dardanos; cf. *Append. I*), 96 98, 100 (contra *Luper calia*), 101; *eius* dicta aduersus Pelagianam haeresim *ep. 97: eius* (?) gesta de nomine Acaci *ep. 99; epistula ad eum: ep. 80*
- Geminianus episc. 119₆
- Genesisius presb. *Romanus tituli Nicomedis* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 37*) 474₂₀
- Gennadius episc. Constantinopolitanus 119₆
- Gennadius presb. *Secundae Syriae* 570₁₅
- Georgius *Cappadox episc. Alexandrinus* 33₂₅, 36_{10 11 14}
- Germani: Germanorum Amazonarumque regio 753₁₆. — Germanicus *cognomen imperatoris Anastasii* 506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇, 344₇
- Germanus *filius fratris Iustiniani* 669₁₇; illustrissimus 669₂₄
- Germanus episcopus (*Libro pontifi-* *cali teste Capuanus*) a. 519 ab *Hormisda legatus Constantinopolim missus* 594₂₁, 598₂, 599₂₃, 607₁₅, 610₅, 627₅, 641₈, 649_{8 14}, 654₁₀, 657₆, 658₁₆, 671₁₀, 672₁₀, 677₂, 680₂₁, 683₅, 688₂, 690₁₇, 692₇, 694₃; *suggestiones eius et ceterorum legatorum: epp. 185 213 214 217 218 223 225, epistulae ad eum: epp. 170 219—221 226—229. — fortasse idem erat atque Germanus episc. ab Anastasio papa a. 497 legatus Constantinopolim destinatus* 463₁₈
- Germinius episc. *Arimini absolut* *Arrium* 10₂₃
- Gomorra 25₂₅
- Gordianus presb. *Romanus tituli Pam-machi* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 4*) 474₁₃
- Gothi 753₁₅. — Gothicus *cognomen Iustiniani* 338₁₇, 344₇
- Graeci 324₄, 346₁₅, 747₂₇, Graecorum scriptores 748₁; de Graeco in Latinum transferentes 168₂₄, de Graeco conuerti 473₂₂; Graeca lingua 31₂₁, 297₂, locutio 765₆, translatio 469₂₂; Graecus stilus 31₂₀, Graecum uolumen 168₂₂. — Graeci = *Orientalis*; 145₂₁, 220₂₁, 222₅, 373₁₂, 379₈, 480₃, 482₁₅, 561₁₈, 679₂₆, 780₁₆, pontifices Graeci 379₁₂, 780₂₀. — Graecia = *Oriens* 560₇, episcopi Graeciarum 800₁₁, partes Graeciarum 513₁₉, 672₁₉
- Gratianus *imperator* 49₃, Augustus 54₁₆, consul (a. 366) 2₁₇, 3₁₄. — *edicta eius: epp. 5—13*
- Gratus 588₁₁, u. s. 587₁₂, 590₂₅, 593₇, 21, 597₃₀, 634₁₆, u. s. magister scrinii 701₇, clarissimus comes 607₁₅, u. s. sacri consistorii comes et magister scrinii memoriae 588₈, 589₁₁. — *epistula ad eum ep. 178*

- Gregorius *Eliberitanus* 15₁₆ 19 22 24 29
 16₂ 4 18 17₁₇ 26₂₉ 29 28₁₂ 32₉ 11 35₂₀,
 Eliberitanae ciuitatis episc. 15₉,
 Hispaniensis 46₁, sacrae legis an-
 tistes 46₁₀
 Gregorius Nazianzemus 110₁₁
 Gudihel filius Suri 761₁₄
 Gugihel filius Machi 761₁₇
 Habraam v. Abraham
 Habramius v. Abramius
 Hadrianopolis 528₁₃
 Hadrumetina ciuitas quae etiam Iu-
 stinianopolis dicitur concilii Byza-
 ceni 319₁₀
 Hali filius Ulaphi 761₁₇
 Hebraei: scribunt quippe H. a sini-
 stris ad dextram cuiuslibet rei sub-
 iectum ordinem perducentes, ipsi
 uero manum subsequentem litteris
 a dextris habere uidentur ad laeuam
 757₁₅; quam formam (*sc. legis*) H.
 deessinon uocant 770₃₁; elementa
 litterarum quibus H. utuntur 771₁,
 epistola ad Hebraeos 266₁₃ 296₃.
 — inueniens in Hebraeo nomen
 lapidis bodallin 748₁₁; in Graeca
 . . . locutione quae ex Hebraea
 translata est 765₆. — Hebraica
 Exodus 765₁₁, interpretatio 748₁₀,
 Hebraicarum elementa litterarum
 757₁₄
Helena, sancta: nec enim maior est
 gloria, quae humanae salutis lignum
 scrutata est et sola crucem quam
 omnis ueneratur mundus inuenit
 604₉
 Helias *propheta* 40₁₁ 404₁₇ 405₆ 744₁₀
 745₆, dei aemulator 25₂₈
 Helias episc. (*uel* coepisc.) 650₂₄ 651₈
 661₁₃ 662₁₉ 663₄ 666₂₆ 669₈ 670₉
 Helias *episc.* Thessalonicensis 234₁₇
 Helias presb. *Secundae Syriae* 570₂₅
- Heliseus *propheta* 263₁₅
 Helurus (Hellurus, Elurus, Ellurus)
cognomen Timothei Alexandrini,
 v. Timotheus
 Hellesponti prouincia 714₂₆
 Hellurus v. Helurus
 Heraclianus presb. 715₁₃ 732₁₈ 737₂₆
 539₂ 740₁₃, presb. maioris ecclesiae
Constantinopolitanae 709₅ 713₈
 Heraclia 641₁₈, Heracliensis ciuitas
 641₂₆. — Heraclea Pelagoniae 235₁₅
 236₂₂. — Heracleotana ciuitas pro-
 uinciae Europae 502₄ 11, Heraclien-
 sis ciuitas 713₁₉, paroecia Hera-
 clensis (Heracliensis 378₁₈) eccle-
 siae 376₉ 378₁₈ 780₅
 Heraclida *Oxyrinchi episc.* 34₃ 35₇ 12
 36₁₅ 37₁₀ 11 38₅, episc. 34₂₄ 37₁₃,
 sacrae legis antistes 46₁₆, Orien-
 talis 46₅
 Heraclius presb. 333₂₁
 Hermione in Eleutheropoli sacra uirgo
 Christi 36₃₀; 37₁₆. — *accus.* Her-
 mionem 39₇
 Heros *episc.* *Gallus* 100₁₅ 20 103₂₇
 104₁₇ 27 107₆
 Hesdras 770₂₈ 771₆, sacerdos 770₂ 25
 771₃₀ (*nomin.* Hesdras 770₂₈ 771₃₀,
 Hesdra 771₆)
 Hesdras qui uocabatur Salathiel
 770₂₆
 Hiberi 751₂₁
 Hieremias *propheta* 42₂₁
 Hiericho 769₄ 773₂₀ 21 23 23
 Hieronymus presb. *Stridonensis* 96₁₃,
 compresbyter 98₂₁, H. atque Augu-
 stinus ecclesiasticorum lumina ma-
 gistrorum 367₂₀. — *epistula ad*
eum: ep. 42
Hieropolis: Hieropolites 582₁
 Hierosolyma: Titus qui uastabat
 Hierosolymam 747₁₉; ascendens
 Hierosolymam 770₂₅. — Hierusa-

- lem 3₂₈ 250₅ 422₂₃, Ierusalem 309₁₄
 548₃₀. — Hierosolymitanus 103₁₀
 298₂₇ 441₁₈ 703₁₄, Hierosolymitani
 703₂₆ 709₁₃ 728₁₅ 732₄
- Hiesus v. Iesus
- Hilarius *Gallus*: libri Augustini ad
 Hilarium et Prosperum 700₁₇
- Hilarius Pictauensis 1₉; scripta contra
 haereticos edidit . . . postea . . .
 fauens praenaricatoribus 12₂₇
- Hilarius 527₂, episc. Fotices 528₁₈
- Hilarus papa 390₂₃, antea archidia-
 conus urbis 442₃ 796₂₃
- Hilarus notarius *sedis apostolicae*
 510₃ 513₈ 17 520₂₇ 527₇ 537₁₅ 19
- Hillyrii, Hillyricus v. Illyricum
- Hippo *regius* 112₁
- Hisac *episc.*: *accus.* Hisacem 55₁₈
- Hispania 26₂₆ 32₂₆ 55₁₈, omnis H.
 17₂₁ 89₁₈, Hispaniae (*plur.*) 15₁₆;
 Hispaniensis 46₅. — ad Spanias
 427₂₀ 483₁₁; oleum Spanum 747₆
- Homeritae 748₂₅
- Honoricus v. Huniricus
- Honorius imperator 68₉ 83₂, impera-
 tor . . . semper Augustus 63₁₉, uic-
 tor . . . inclytus triumphator semper
 Aug. 81₂₁ 83₅, imperator . . . pius
 felix inclytus uictor semper Aug.
 59₁₆, imperator . . . pius felix in-
 clytus triumphator semper Aug.
 81₂, princeps 59₃, Augustus 85₂,
 Aug. XI cons. (*a.* 417) 103₁, Aug.
 XII cons. (*a.* 418) 117₂. — sacrae
 litterae *eius*: *epp.* 15 18 20 21
 22 25 26 31 33 35 37 38, oratio
 ad senatum: *ep.* 23, edictum ad
 populum: *ep.* 24; *non Honorii*
sed Gallae Placidiae sunt epp. 27
et 28. — relationes *Symmachi p. u.*
ad eum 14 16 19 34, preces
 presbyterorum *ad eum*: *ep.* 17
- Honorius (*episc. Dalmatiae*) 398₁₃
 436₂₅, episc. 398₁₂ 436₂₄. — *epistulae*
ad eum: *epp.* 96 98
- Hormisda *papa* 349₂₄ 498₄ 500₁₀ 502₁₆
 504₁₁ 510₂ 524₁₁ 529₂ 532₈ 534₂
 536₇ 540₁₄ 544₂₀ 545₁₉ 547₂ 549₂₂
 552₈ 553₈ 554₂₀ 556₅ 557₂ 560₁₈
 572₂ 586₁₄ 588₁₁ 589₁₆ 593₂₄ 594₂₁
 598₈ 600₂ 17 601₁ 17 602₂₄ 603₁₄
 604₂₂ 610₁₄ 615₁₃ 622₂ 624₁₆ 627₅ 20
 628₁₇ 629₁₀ 630₁₆ 631₁₁ 633₂ 634₇ 16
 635₂ 14 646₂₃ 647₁₂ 660₁₀ 661₃ 662₂
 663₂ 664₂ 665₂ 666₈ 668₁₃ 669₃
 24 680₂₁ 681₁₀ 26 690₁₇ 692₇
 693₂₂ 694₅ 696₁₆ 716₁₇ 722₂₀
 734₂ 738₁₀ 739₁₄, papa 501₂₁ 503₇
 508₁₃ 537₁₃ 558₂₁ 564₁₅ 586₂ 587₁₆
 619₂₀ 636₅ 644₈ 649₇ 650₂₂ 652₂
 657₃ 658₁₅ 670₂₂ 673₂₆ 695₅ 701₂
 740₂₃ 800₁₀, ἐπίσκοπος 573₂, papa
 magnae Romae 610₃, papa urbis
 Romae 522₄ 617₄ 659₁₀ 800₁₂ 801₂₅,
 archiepisc. et patriarcha 499₁₀ 610₁₆
 710₂₇, archiepisc. uniuersalis ec-
 clesiae (οἰκουμενικός πατριάρχης)
 614₁₈ 616₃, uniuersi orbis terrae
 patriarcha 565₂₁, urbis Romae pon-
 tifex 715₃, apostolicae sedis pro-
 batissimus pontifex papa 657₂₇,
 primae archipontifex et papa urbis
 Romae 614₃, princeps episcoporum
 522₁₁ 526₂₄; *ab Orientalibus epi-*
scopis dictus etiam comminister
 495₂ 522₁₁ 526₂₄ 591₆ 612₇, com-
 ministrator 607₁₃ 637₆ 638₁₇ 640₄
 652₁₄ 667₁₃ 707₁₅ 741₂₀. — *epi-*
stulae eius epp. 106 108 110 112
 115 116 118 120—124 126—135
 137 140 142 144 145 148—158
 168 169—180 189 190 201—207
 209—211 219—221 226—229
 231 236—240, *ad eum epp.* 105
 107 109 111 117 119 125 136
 138 139 141 143 146 147 159—

- 167 181—185 187 188 191—200
 208 212 213—218 222—225 230
 232 233—235 241—243. — li-
 bellus professionis fidei quem con-
 stituit papa H. sedi apostolicae
 dari a singulis episcopis Graeci-
 arum: *App. IV, ep. 116^b, 159 § 3*
sqq., 89, 90
- Hosius v. Osius
- Hunericus tyrannus 328₁₆, Honoricus
 rex Uandalicae nationis 391₁₅
- Hyginus episc. *Hispaniae* 27₂₀
- Hypatius episcopus *Ephesi* 229₁₉
 321₂₆ 324₂₅ 327₃₂ 343₁₁ 344₁₉ 346₃₆
- Hyrcani 751₂₁
- Iacheus v. Zacchaeus
- Iacob 361₅ 759_{4 14 16 27} 760_{7 9 15}
 764_{10 18}
- Iacobus apostolus 417₉, ille Iacobus qui
 cum omnes utique iusti essent apo-
 stoli proprie atque speciatim iusti
 uiri praerogativam legitur adsecu-
 tus 404₂₃
- Iacobus (*cod. V: Iacob*) adolescens
episcopis Afris scripta quaedam
Pelagii proferens 105₁
- Iacobus presb. *ab Anastasio et Pho-*
tio Cpolitans Philadelphiam mis-
sus 287₁₄
- Iacobus: *quinque huius nominis* pres-
 byteri *Secundae Syriae* 569_{5 26}
 570₁₀ 571_{2 11}
- Ianuarius presb. *Romanus tituli Ue-*
stiniae (cf. synod. a. 499 = Cas-
siodor. ed. Momms. 411, 2) 474₁₃
- Ibas 297_{8 14 19} 298_{6 17} 299_{2 5 12 17}
 300_{2 9 14 22} 301_{7 17 20 23} 302_{3 20 27}
 303_{6 8 13 19 25} 304_{5 7 14 23 24} 305_{1 6}
 9 25 306_{7 24 27} 307_{2 12 20} 308_{2 25}
 310_{5 13 25} 317₂₁, episc. 299₂₀ 300₆
 17 302₉ 305₂₇ 306₁₅ 307_{10 13} 308₁₅
 29 310_{6 9} 317₂₇, sacerdos 305₂₈.
- Edessenae ciuitatis episc. 296₂₈
 311₉. — *de Ibae epistula cf. 296₂₈*
sqq; sententiae synodi Calchedo-
nensis de Ibae negotio prolatae
 297₁₈ *sqq.*
- Iconiensis metropolis 318₂₃
- Iethyophagi (*haec forma retinenda*
erat, cf. Wilh. Schulze, Ortho-
graph. II p. XXIX) 748₂₇ 749₂
- Ida mons qui est in Phrygia 751₁₂
- Iechonias 770₂₇
- Iehu rex Israel 26₂
- Iephone 761_{11 20}
- Ierusalem v. Hierusalem
- Iesus Naue 263_{13 19}, Hiesu Naue
 763₁₈; Iesus dicebatur etiam et
 filius Naue 276₁₆. — liber Iesu
 Naue 773₁₉
- Iesus 210₆ 211₆ 228₂₄ 255₉ 427₈ 665₁₀,
 Christus Iesus 121₁₁ 188₁₉ 190₅
 192_{6 11} 196₁₄ 198₂₄ 212₁₁ 227₁
 334₉ 417₅ 511₂₂ 562₁₉, Iesus Chri-
 stus 170₁₇ 172₁₃ 178₈ 180₄ 192_{19 24}
 221_{2 21} 226₂ 227₇ 228₆ 233₁ 240₁₁
 241₂₅ 248₇ 249_{1 23 27} 250₁₅ 251_{7 12}
 17 23 24 29 252_{14 28} 257_{27 30} 258₇
 263₃ 271₁₂ 272_{5 8 15 16} 277₁₆ 278₁
 286₉ 296₄ 303₁₀ 304_{5 9 19} 308_{11 17}
 323_{4 12 22} 324₈ 326₃ 327₁₇ 328₃
 338₂₃ 339_{16 21 22} 340₂₆ 341_{23 24}
 344₆ 345_{22 29} 346_{3 20} 362₁ 365₉
 407_{7 23} 418₁₅ 471₂₂ 472₂₅ 473_{11 15}
 496₂₄ 497₄ 502₂₃ 512_{1 6} 521₁ 538₂
 553₂₃ 564₁₈ 593₂₂ 608₁₇ 639_{4 16}
 653₁₀ 655₃ 656_{9 14} 668_{2 9} 676₇
 687₁₀ 705_{4 11} 707₂₄ 711₃ 713_{3 12}
 715₂₁ 717₂₁ 720₂₄ 722₅ 728₂₉ 730₃
 732₁₄ 735₆ 800₁₅, Iesus a Nazareth
 266_{2 14} 270₅, Iesus de Nazareth
 269₂₆, homo Iesus 277_{19 24}; Iesus
 nomen saluatorem significat 276₁₄
- Ignatius martyr 162₃
- Illus u. c. cons. (*a. 478*) 139₁₅ 141₁₉

- 144¹⁷ 146²¹; post consulatum Illi
u. c. 149¹⁷
- Illustris episc. 670²². — *alius* In-
lustris episc. 688²⁰
- Illyricum 89²¹, Hillyricus uicina Pan-
noniae 563⁸, *gen.* Illyrici 85¹⁰,
Hillyrici 559⁸, *acc.* Illyricum 225¹⁶
464⁷ 487¹³. — Hillyrii 563¹
- Indi 747²⁸ 748²² 750²³, olim quippe
Indi in nouem regna fuerant dis-
parati... id est Alabastrorum...
748²³, Euilaeos autem dicunt in-
teriores Indos 748¹. — India 746¹⁴
747²² 748¹⁴ 749⁷ 750²²
- Indus fluius 747²⁷
- Industris v. Illustris
- Innocentius (*I papa*) 92⁴ 96¹³ 97¹⁷
98¹⁹ 114⁹ 438²³, papa 108²² 110¹².
— *epistulae eius: ep. 41—44*
- Innocentius episc. *aut Ferentinus*
aut Forosempronensis aut Meua-
nas aut Tifernas Tiberinus (cf.
Cassiodori Mommseuiani indicem)
474⁹
- Insularum prouincia 714²⁸
- Iob 212⁹ 403²³
- Iob presb. *Secundae Syriae* 571⁹
- Iohannes apostolus 221¹⁸ 292⁵ 408¹³,
apostolus et euangelista 420⁷, euan-
gelista 405¹⁹, sanctus 763⁷; euan-
gelium secundum Iohannem 267⁷
- Iohannes (*I papa*) senior 349²⁴
- Iohannes (*II papa*) 344¹⁸, Romanae
sedis antistes 229¹⁸ 343¹⁰, archi-
episc. almae urbis Romae et patri-
archa 322⁷ 344²⁸, episc. 320¹⁴, frater
et consacerdos 328⁸. — *epistula*
eius: ep. 84, epistulae ad eum: ep.
85, pag. 322⁸ sqq. (= p. 344²⁸ sqq.)
- Iohannes episcopus *a. 519 ab Hor-*
misda legatus Constantinopolim
missus 594²¹ 598³ 599²³ 607¹⁸ 610⁵
627⁸ 642¹⁰ 649⁸ 667²⁸ 671¹⁰ 677²
- 680²¹ 683⁵ 688¹⁸ 689³ 690¹⁷ 692⁷;
idem, non Iohannes Claudiopoli-
itanus (cf. Thiel. p. 943 n. 19),
intellegendus uidetur 658²⁰ 659²
708¹¹. — indiculus qui directus
est a Iohanne *ep. 186, suggestiones*
eius ep. 213 217 223, epistulae
ad eum ep. 170 219 226 227
- Iohannes episc. Aegyptius 123²
- Iohannes (*Talaia episc. Alexandri-*
nus) 151²¹ 374¹⁴ 17¹⁹ 375¹⁵ 376⁵
384⁷ 387²² 392³ 784²⁰ 786¹² 799¹⁷,
(presbyter et) oeconomus Timothei
Salophaciali 448⁸ 13 798²⁰, episc.
448¹⁵ 449⁴ 452⁷ 13 793¹⁹ 20²¹
798³³ 799⁵ 800², episc. Alexandri-
nus 451⁴ 14 799¹⁷ 27, secundae sedis
antistes 378⁶ 384¹
- Iohannes Antiochenae ciuitatis episc.
286³¹, Antiochenus episc. 288¹⁸,
Antiochenus 290⁸, Antiochenus an-
tistes 305²³
- Iohannes Antiochenus 450² 449¹⁶
794² 799⁸, presbyter 450¹³ 799¹⁰;
(Apamenis episcopus ordinatus
450¹⁴ 157¹⁵ 794¹³ 799¹⁰; Antioche-
nam ecclesiam inuadit 450¹⁸ 157¹⁷
799¹⁰;) Tyriorum ecclesiae factus
praesidere 451⁵ 157¹⁴ 794²¹ 799¹⁸
- Iohannes episc. Attaliensis ciuitatis
714¹⁹
- Iohannes episc. Claudiopolitanae ciui-
tatis 713⁴ 714¹, episc. 709⁴ 732¹⁵
737²⁸ 739² 740¹², antistes 715¹². —
ceterum v. Iohannes episc. a. 519
ab Hormisda legatus Constantino-
polim missus.
- Iohannes (I) Constantinopolitanus
episc. quem Chrysostomum uocant
291²², Constantinopolitanus 379⁹,
780¹⁷, episc. 87²⁹, episc. Constan-
tinopolitanus 85³. — exemplum sa-
crae Honorii ad Arcadium de persona

- sancti Iohannis episc. Constantino-
politani: *ep.* 38
- Iohannes (II *episc. Constantinopolitanus*) 591₈ 607₁₃ 612₇ (637₆)
638₁₇ 640₄ 650₁, Constantinopoli-
tanus antistes 642₅ 683₂₄, Constan-
tinopolitanae ciuitatis antistes 621₁₃,
antistes nouae Romae 611₃, huius
regiae urbis antistes 587₁₆, archi-
episc. et patriarcha 652₁₈ 711₂₄,
frater et coepisc. 628₂₃, episc. Con-
stantinopolitanus 589₁₆ 591₄ 598₈
600₂ 607₁₁ 612₅ 624₁₆ 627₂₀ 637₄
638₁₅ 640₂, episc. Constantinopoli-
tanae nouellae Romae 610₇, pon-
tifer Constantinopolitanae ecclesiae
682₁₇. — relationes *eius*: *epp.* 146
161 182 183 184, libellus: *ep.* 159;
epistulae ad eum: *epp.* 145 150
151 169 171
- Iohannes Egeota qui aduersus... Calce-
donensem synodum multas ut Nesto-
rianus blasphemias euomuit 706₁₉
- Iohannes (*episc. Euroeas*) 527₁, episc.
Euroeas 528₁₂
- Iohannes (*episc. Hierosolymitanus*)
97₁₇ 103₁₁, episc. 97₁₂. — *epistula*
ad eum: *ep.* 43
- Iohannes episc. ecclesiae Marsorum
318₁₉
- Iohannes Maxentius v. Maxentius
- Iohannes (*episc. Nicopolitanus*) 522₁₁
527₂₀ 581₂₁, Nicopolitanae ciuitatis
(uel urbis) antistes 545₃ 554₂₀,
episc. 556₁₁ 557₂₇, episc. Nicopoli-
tanus 522₃ 524₁₁ 582₃ 584₂ 586₇
630₃ 632₉, metropolitanus 583₁₇. —
relatio *eius*: *ep.* 117, *epistulae ad*
eum: *epp.* 118 121 123 124
- Iohannes episcopus *aliquis Orientis*
628₁₁
- Iohannes episc. Olympinae ciuitatis
714₂₁
- Iohannes episc. Scopinae ciuitatis
224₂₇
- Iohannes episc. Sebastiae 301₁
- Iohannes archimandrita *Secundae*
Syriae 571₂₁
- Iohannes presbyter *Romanus tituli*
Pammachi (*cf. synod. a. 499 =*
Cassiodor. ed. Momms. 412, 19)
474₁₆
- Iohannes: *undeiginti huius nominis*
presbyteri Secundae Syriae 568₂₈
29 569₅ 7 15 21 25 30 31 570₁₂ 18 18 20
28 571₁ 4 6 11 13
- Iohannes diaconus *Iohannis episc.*
Nicopolitani 534₃
- Iohannes: *septem huius nominis* dia-
coni *Secundae Syriae* 568₁₇ (dia-
conus et dispensator), 569₁ 21 570₁
14 29 571₁₇
- Iohannes *monachus Scythia* 645₁ 648₂₄
- Iohannes *a monachis Secundae Sy-*
riae Constantinopolim missus 567₆
621₂₅
- Iohannes catholicus *Thessalonicae a.*
519 occisus (690₁) 692₃
- Iohas episc. Aegyptius 123₃
- Iordanes *flumen* 242₂₀; *accus.* Ior-
danen (*cf. Tac. hist. V 6*) 762₁₃
sed dubito an recte, nam Iorda-
nem 762₅ 18
- Ioseph *filius Iacob* 759₁₀ 12 22 760₄
11 19 761₁₄ 26 762₁ 9 17 763₄ 11 764₂₈
765₁ 1 10 21 23 25 27 766₂ 3 5 767₄ 25
30 768₃ 15
- Ioseph: Sara filius Ioseph 761₁₂
- Iouianus imperator 20₂₂
- Iouinus consul (*a. 367*) 4₉
- Iouinus presb. *Romanus tituli Ae-*
milianae (*cf. synod. a. 499 =*
Cassiodor. ed. Momms. 412, 16)
474₁₆
- Irenaeus episc. *Italicus* (*a. 495*) 474₃
- Isaac v. Hisac

- Isabeni 748₂₆
- Isachar *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759₉ 12 21 760₃ 10 17 22 30 761₁₂ 22 28 762₉ 20 763₄ 10 766₁₅ 767₃ 15 24 768₃ 15
- Isacius: *quattuor huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 569₂₃ 28 571₈ 25
- Isaias v. Esaias
- Isauria 10₁₇ 11₂₆ 714₂. — Isaurus 442₂
- Isidorus presb. *Alexandrinus* 449₂
- Isidorus archimandrita *Secundae Syriae* 570₁₉
- Israel (Israhel) 26₂ 9 40₁₃ 14 196₁₇ 266₂₄ 267₉ 279₁₈ 543₁₇ 547₂₇ 665₂₄ 686₂₃ 718₂₀ 766₈ 769₃ 770₁₇ 771₇, filii Israel 757₂₇ 758₂ 7 19 21 760₁₃ 14 21 761₁₉ 25 764₂₅ 765₂₉ 766₂₈ 767₂₀ 29 768₂₇ 769₁, seniores Israel 770₁, terra Israel 762₄ 14 770₉ 11 771₁₅, tribus Israel 761₉ 767₁₂. (Israel *numquam declinatur nisi quod uno loco* 543₁₇ *legitur abl. Israhele*). — Israheliticus hostis 541₁₃, populus Israheliticæ generationis 257₅, Moyses et Aaron duces dei uerae culturae Israheliticæ nominati 711₁₃
- Italia 4₂₅ 32₂₇ 57₂₂ 74₁₀ 87₁₉ 89₁₇ 90₁₅ 114₇ 159₂ 5 234₂₂ 391₂₀ 396₁₉ 457₃ 631₁₃ 672₂₀ 673₄ 678₂₁ 715₁₀ 790₁₆
- Iudaea terra 770₄. — *urbs*: nunc autem Sicima Neapolis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinarum, tunc autem Samaria dicebatur atque Iudaea 769₂₂. — Iudaeus 336₂₉ 407₂₃. Iudaei 256₁₂ 259₂₂ 25 260₁₂ 263₂₀ 265₁₆ 17 21 (23) 368₁ 538₈ 771₄, captiuitas Iudaeorum 769₂₇, seniores Iudaeorum 769₂₇. — Iudaice 323₁ 324₂₇ 325₂ 345₁₉ 347₂
9. Iudaica adoptio 254₁, Iudaicus intellectus 292₆
- Iudas *filius Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₃ 5 11 21 760₂ 10 17 22 29 761₁₁ 20 28 762₉ 16 19 763₉ 766₁₅ (767₃ *ubi tamen non Iuda restituere debebam sed Iudas qua nominatiui forma Epiphanius interpres semper utitur*) 767₁₅ 22 768₂ 15. — *populum significat*: 259₂₃, et tunc homo Iuda cum totam gentem . . . nominaret 428₁₀, reges Iuda 735₁₁
- Iudas *Machabaeus* 576₆
- Iudas *Iscariotes* 211₁₉, apostolus 427₂₃, praeuaricator 475₂₀ 477₁₀
- Iuliana Anicia *Pompei consobrina (cf. Hist. misc. XVII 11)* 615₁₄ 15 635₂ 657₂₅ 27. — *epistulae eius*: 164 198, *ad eam* 179
- Iulianus *imperator* 20₁₇ 22
- Iulianus praefectus annonae 3₃
- Iulianus episc. eccl. Cingulanae 318₃₀
- Iulianus 527₂, episc. Dodones 528₂₀
- Iulianus *Pelagianus episc. Eclanensis (cf. Migne P. L. 48, 214 sq.)* 354₂
- Iulianus presbyter *Romanus* 475₂, *sine dubio unus ex eis, qui subscribunt synodo a. 499 (tituli Anastasiae = Cassiodor. ed. Momms. 414, 50; tituli Anastasiae = ibid. 414, 61)*
- Iulianus *sex huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 569₈ 16 570₁₉ 29 571₄ 17
- Iulianus diaconus et archimandrita *Secundae Syriae* 571₁₂
- Iuli basilica trans Tiberim 2₁₁ 21 27
- Iulius episc. (a. 417) 92₆
- Iulius Puteolanus episc. 442₃ 796₂₃
- Iunius Quartus Palladius 96₁₁
- Iustiniana ciuitas natalis *Iustiniani conscia* 338₆
- Iustiniana Kartago 328₁₀ 14

- Iustinianopolis: ciuitatis Hadrumentinae quae etiam Iustinianopolis dicitur concilii Byzaceni 319₁₁
- Iustinianus *Augustus*
- 1) *ante principatum*: 592₂₀ 593₂₄ 614₂ 619₆ 644_{4, 6} 645_{1, 9} 648_{1, 2} 659₉ 679₂₁ 683_{1, 3} 715_{4, 6}, *illustris* 601₁₇ 633₂ 646₂₃ 647₁₂ 655₂ 665₂ 666₆, uir *illustris* 669₁₇ 693_{5, 12} 743₂, comes 614₁, u. c. cons. (a. 521) 741_{1, 6}, magister militum 696₇. — *epistulae eius*: *epp.* 147 162 187 188 191 196 200 235 243, *ad eum epp.*: 148 154 189 190 206 207
- 2) imperator 338₁₄, piissimus et Christianissimus princeps 356₂₁, Augustus 229₄ 230_{1, 9} 320₁₃ 333₂₁ 342₂₃ 348₂, perpetuus Augustus 320₉, perpetuus Augustus III. cons. (a. 533) 325₁₁ 347₁₈, uictor I. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 322₆ 344₂₅, imperator Caesar Flavius Iustinianus Alamanicus Gothicus Francicus Germanicus Anticus Alanicus Uandalicus Africanus pius felix inclitus uictor ac triumphator semper Augustus 338₁₇ 344₇. — *epistulae eius*: 322₆ *sqq.* (= 344₂₅ *sqq.*), 344₆ *sqq.*, *ep.* 89; *ad eum*: *epp.* 82—84 88 91 92
- Iustinus Augustus 586_{2, 14} 587₁₆ 588₁₁ 594₂₁ 610₁₄ 622₂ 636₅ 649₇ 650₂₂ 653_{14, 15} 660₁₀ 661₅ 670₂₂ 701₂ 716₁₇ 734₂ 740₂₃, perpetuus Aug. cons. (a. 519) 610₁₁ 671₇, princeps 613₁₆ 626₁₆ 629₁ 652₂₁, uictor I. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 610₁₅, deo amabili ac piissimo imperatori ex deo Augusto et principi Iustino 703₂₅. — *epistulae eius epp.* 141 143 160 181 192 193 199 212 232 241, *ad eum epp.* 142 144 149 168 201 202 232^a 236 238
- Iustinus *iunior* u. c. cons. (a. 540) 356₂₅
- Iustinus *episc. ficticius* 182₆, *episc. prouinciae Siciliae* 186₂₀. — *ficta eius epistula ep.* 73
- Iustinus *diac. Possessoris episc. Afri* 695₂ 696₂
- Iustinus *presb. Romanus tituli Pudentis (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 12)* 474₁₅
- Iuuenalis 306₁₄ 307₅, *episc.* 307₃, Hierosolymitanus 441₁₈, Hierosolymitanus *episc.* 298₂₇
- Kalendion v. Calendion
- Laodicia Frygiae 301₁₆. — *Laudicensis* 351₁₈
- Largus 82_{16, 17}, *proconsul Africae* 81₂₂. — *epistula eius: ep.* 36, *ad eum: ep.* 35
- Larissa 300₁₁
- Lateranensis basilica 31 76₃ 79_{4, 18}, ecclesia 59₂₁ 63₂₃ 77₂₈
- Latinus patricius 129₂₀
- Latinus *sermo* 469₂₃, *textus* 470₂₈; *Latina epistola* 470₁₅; *prouinciae Latinae linguae* 234₂₃; *de Latino translata* 168₂₃, *in Latinum transferentes* 168₂₄
- Laurentius *martyr* 679₂₃, *Laurentii craticula* 680₇
- Laurentius: *duo huius nominis episcopi Italici* 474₈ et 474₁₂; *paucis annis post alibi commemorantur Laurentii episcopi quattuor Bergomas Bouianensis Mediolanensis Trebeas (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)*
- Laurentius *episc. de Lignido* 225₉

- Laurentius: *tres huius nominis presbyteri Romani* 474₁₃ 16 19, *ex quibus duo subscribere videntur etiam synodo a. 499, scilicet archiepiscopus tituli Praxidae (Cassiodor. ed. Momms. 410, 1) et presbyter tituli s. Laurenti (ibid. 414, 59)*
- Lazarus *episc. Gallus* 100₁₅ 20 104₁ 6 27 107₆
- Lemneos *presb. Secundae Syriae* 570₂
- Leo (*imperator*) 126₆ 127₇ 132₈ 134₁₅ 137₅ 445₁₃ 512₂₀ 515₂₃ 716₅ 792₂ 797₂₄, Augustus 117₅ 312₂₃ (*praefatus venerabilis Augustus* 313₁₃), *imperator* 446₁₄ 792₁₉ 794₇ 798₃, *princeps* 134₁₇ 350₂ 389₁₂ 450₇. — *epistula ad eum: ep. 51*
- Leo (I *papa*) 127₈ 132₇ 134₁ 138₈ 222₄ 234₁ 311₂₀ 22 312₂₁ 315₁₁ 339₁₃ 341₁₅ 349₂₉ 350₂₀ 355₂ 356₈ 438₂₄ 553₁₇ 590₃ 597₁₃ 599₅, *episc.* 117₅ 119₆ 120₃ 121₂₄ 123₂ 539₁₇, *archiepisc.* 298₂₂ 300₂₆ 306₁₂, *archiepisc. Romae* 298₁₀, *archiepisc. urbis Romae* 592₈, *papa* Leo 232₂ 290₁₃ 293₁₁ 294₂₂ 302₁₆ 311₆ 10 28 312₇ 11 313₁₃ 314₄ 342₁₆ 350₁₂ 352₂₉ 354₁₈ 388₂₂ 389₄ 390₂₁ 442₆ 513₁ 515₂₅ 28 516₁₄ 25 517₃ 29 518 22 31 519₂₄ 520₅ 521₂₃ 590₃ 597₄ 644₁₇ 653₂₉ 676₁₈ 28 678₂₇ 29 683₂₄ 686₄ 718₁₁ 722₉ 737₁₃ 795₇ 796₂₆ 801₁₆, *papa urbis Romae* 609₁₇, *pater* 566₁₆, *Romanus pontifex* 716₄, *apostolicae sedis praesul* 349₁₉ 359₄ 469₁₃, *uerus praesul Romanae ecclesiae* 523₂₁, *idem antea acolitus* 112₁₀. (*horum locorum plurimis agitur de Leonis ad consilium Chalcedonense epistulis.*) — *epistulae eius: epp. 51—55*
- Leo (a. 519) 641₁₁
- Leontius u. s. 672₁₇
- Leontius *Ursini erroris consors* (52₂₃) 54₈
- Leontius *monachus Scythae* 645₁ 648₂₅, *qui se dicit parentem esse magistri militum (i. e. Uitaliani)* 675₂₆ (*cf. Loofs, Leontius von Byzanz = Texte u. Untersuch. ... hrg. v. O. v. Gebhardt u. A. Harnack III 1/2*)
- Leontius *diac. Secundae Syriae* 568₂₅
- Leui *filius Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₃ 11 21 760₂ 10 17 761₂₆ 762₉ 20 27 763₁₀ 764₂₀ 766₁₄ 24 26 767₆ 7 16 25 30 768₂ 15. — *Leuitae* 582₁₃
- Lia *uxor Iacob* 759₈ 8 19 28 764₁₂
- Libeni 748₂₆
- Liber: *templum Liberi patris apud Indos* 750₂₃
- Liberatus *diaconus Carthaginensis* 329₁₈ 331₁ 333₉
- Liberius *papa* 1₁₁ 13 17 2₁ 4 5 7 15 13 19 22, *episc.* 1₁, *Romanus episc.* 1₉. — *quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos: ep. 1.* — *basilica Liberii* 3₁₀ 30
- Libya 748₇ 749₁₈ 750₁₀ 755₁ 3
- Libyrtinum *oleum* 747₇
- Licinius 688₂₂, *comes* 689₃ 7, *comes scolae* 688₂₀
- Lignidus 225₉ 618₁₇ 672₁₃ 673₁₃. — *Lignidensis* 617₂. *Lychnidenses (cod. V: Lychidinenses)* 674₁₃
- Lippiensis (?) *ecclesia* 319₂₄
- Litorius *presb. Romanus (cf. Cassiodor. ed. Momms. 443, 19)* 474₁₉
- Liuius 457₆, *orator* 456₂₄
- Loth 25₂₆
- Lucas *euangelista* 250₈, *euangelium secundum Lucam* 254₁₅
- Lucas *presb. Secundae Syriae* 569₁₈
- Lucensius *episc. tenens locum sedis*

- apostolicae in synodo Calchedonensi 297₁₆
- Lucianus episc. eccl. Meletensis (?) 319₂₀
- Lucianus episc. *Tarquiniensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₀
- Lucifer Caralitanus 1, Caralitanae ciuitatis episc. 12₁₃, confessor 23₂₇ (martyr et confessor 24₉, ab aduersariis magus dictus 32₇); 12₁₃ 30₁₇ 32₁₇, *exilium Eleutheropolitanae ciuitatis patitur* 39₁₈ 19 22 24 40₂, *ipse et doctrina eius defenduntur* 31₁₀ 27 32₁₅, de quarto exilio Romam pergens 23₂₃, (*quattuor exilia eius* 32₉), admiratur illum Gregorius 32₁₁, (*Athanasius libros eius praedicat* 31₂₂, *in Graecum stilum transtulit* 31₁₉). — Luciferiani 30₁₈ 31₁
- Lucina: periuri uero in Lucinis Damascum sibi episcopum expostulant 2₂₂
- Luciosus episc. *Hispaniae* 27₂₀
- Lupercalia 453₁₅ et *passim in tractatu* Gelasii aduersum Andromachum et ceteros Romanos qui Lupercalia secundum morem pristinum colenda constituunt (*ep. 100*). — *gen.* Lupercaliorum 457₁₈ 458₁₇ 459₁₉, *abl.* Lupercalibus 460₁₄ 463₂₀
- Lupicinus consul (*a. 367*) 4₉
- Lupus diaconus *Ursini socius* 2₁₉ 3₅ 4₈
- Lybia 453₃
- Lychnidenses v. Lignidus
- Lycia 300₁₈, prouincia Lycia 714₁₈ 22 24
- Lydia 301₁₈ 443₁₆, prouincia Lydia 715₂
- Macarius diaconus 464₁₃
- Macarius presbyter *Romanus Luciferianus* 28₁₈ 29₃ 8
- Macedonius (I) *episc. Constantinopolitanus* 184₁₄ 371₁₈ 777₉. — Macedonianus 391₁₁, haeresis Macedonia 233₁₁
- Macedonius (II) *episc. Constantinopolitanus* 517₂₂ 620₁₉
- Macedonius <diaconus> et archimandrita *Secundae Syriae* 571₁₉
- Machabaei 576₅
- Machi 761₁₇
- Madusius 129₂₁
- Magnus cons. (*a. 460*) 119₃ 120₅ 121₂₂ 122₂₆ 124₉
- Magnus u. c. cons. (*a. 518*) 586₁₂ 588₉
- Malchus presb. *Secundae Syriae* 568₂₄
- Manasse *tribus* 760₂₄ 761₁₅ 22 762₂ 15 17 763₁₀ 766₂₂; *nom.* Manasses 767₅, *acc.* Manassen 766₂₃ 767₂₃. Manassem 767₂₆
- Manes 580₁₁ 687₁₈; *cf. etiam* Manichaeus
- Manichaeus (= *Manes*) 166₄ 172₉ 184₅ 252₂₅. — Manichaei 88₁₆ 91₂₂ 190₂₁ 196₁₁ 221₄ 252₅ 25 553₂₀, Manichaeus 198₃ 202₉, Manichaea *malitia* 492₆
- Maras: *duo huius nominis* diaconi *duoque* presbyteri *inter monachos Secundae Syriae* subscribunt 569₂₇ 570₂₁ 570₉ 571₃
- Marcellinus presbyter *Luciferianus* 5₂ 44₂₀, sacerdos 45₈; *Marcellini et Faustini libellus* de confessione uerae fidei et ostentatione sacrae communionis et persecutione aduersantium ueritati (*cf. 5₃*) *ep. 2*; *Theodosii I de eis ad Cynegium rescriptum ep. 2^a*
- Marcellinus: *duo huius nominis* presbyteri *Romani* 474₁₉ 19, *e quibus alter fuisse uidetur tituli Iuli* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412. 28*)

- Marcellinus subdiaconus ecclesiae Carthaginensis 111₁₇, subdiaconus 116₁₇
 Marcellus: Marcelli ecclesia Romana 60₈
 Marcellus presb. *Secundae Syriae* 570₈
 Marcellus diaconus *Secundae Syriae* 570₁₄
 Marciana ciuitas prouinciae Lyciae 714₂₃
 Marcianus (*imperator*) 126₁₆ 127₁ 134₁₄ 137₄ 512₂₀ 515₂₃, imperator 290₁ 544₇ 797₄, princeps 444₅ 445₈ 791₇ 13 797₁₈, eiusdem (*sc. Cypolitanae*) princeps ciuitatis 388₁₉
 Marcianus 710₂₈, episc. Chalcedonensis ciuitatis 714₅
 Marcianus episc. Marcianae ciuitatis 714₂₃
 Marcianus presb. *Romanus tituli sanctae Caeciliae* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 3*) 474₁₃
 Marcion 252₂₅. — Marcionistae 176₂₃ 221₄ 252₂₅
 Marcus euangelista 128₁₇ 131₂₆ 469₂, apostolus et euangelista 140₁₇, Petri discipulus 469₂₉. — sancti Marci basilica *Thessalonicensis* 689₂₀
 mare rubrum 748₂₁
 Maria 172₁₅ 17 221₈ 226₅ 238₃₀ 31 239₂ 245₁₄ 272₂₂ 273₂ 6 10 14 17 274₂ 13 19 275₈ 10 278₁₅ 20 302₂₈ 303₅ 17 305₁₁ 323₈ 26 324₈ 10 345₂₄ 346₆ 19 21 440₉ 471₂₅ 472₂₆ 511₁₄ 538₁₃ 580₇ 637₁₉ 654₂₀ 656₁₀ 686₃₀ 687₂ 4 5 710₁₀ 711₈ 715₂₁ 719₂₁ 730₁ 796₃. *appellatur*: beata, gloriosa, sancta, dei genetrix, uirgo, uirgo beata, uirgo gloriosa, uirgo sancta, uirgo theotocos (471₂₅)
 Maro: archimandrita sancti Maronis 568₁₆
- Marsorum ecclesia 318₁₉
 Martha soror Lazari et Mariae Magdalenaee 260₁₃
 Martinianus episc. *Ostranus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₈
 Martinus presb. *Romanus tituli Cyriaci* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 21*) 474₁₇
 Martyrius episc. *Antiochenus* 450₄ 794₅
 Martyrius episc. *Terracinensis* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₇
 Martyrius diac. Alexandrinae eccl. 142₁₈
 Massagetae 752₁
Massilia: Massiliensis 104₉
 Matthaues euangelista 261₆ 18, euangelium secundum Matthaueum 270₁₉
 Matthaues 527₁, episc. Butroiti 528₁₄
 Mauritius *monachus Scythae* 645₁
 Maxentius (*i. e. Iohannes Maxentius monachus Scythae*) quod sub abbatis uocabulo dixit se congregationem habere, si interrogetur aut cum quibus monachis uixit aut in quo monasterio aut sub quo abbate monachus factus est, dicere non potest 687₁₉
 Maxentius presb. *Romanus* 474₁₅ (*cf. Cassiodor. ed. Momms. 401, 5*)
 Maximianus episc. *Subaugustanus ut uidetur* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₀
 Maximinus 54₂, uicarius urbis Romae 53₈ 14. — *edictum ad eum: ep. 12*
 Maximinus episc. *Italicus* (*a. 495*) 474₅
 Maximus tyrannus 88₁₈, uictor magnus Maximus perpetuus triumphator semper Augustus 90₂₂. — *epistulae eius: epp. 39 40*
 Maximus Antiochenus episc. 298₁₃,

- Antiochenae ciuitatis episc. 298₁₅,
 Antiochenus 802₂₁
- Maximus de Neopoli Campaniae 13₁,
 sanctus 23₂₀, sanctus uir... episc.
 23₁₅, episc. et martyr 23₂₈
- Maximus diac.: Proclus in epistola
 ad Maximum diac. 289₅
- Mediolanum 48₈ 387₁₈ 784₁₅. — Me-
 diolanenses 12₂₁, Mediolanensis ec-
 clesia 390₁₈
- Melcham v. Elisama
- Meletensis ecclesia 319₁₈ 20
- Meletius episc. Larissae 300₁₁
- Melitene (prouinciae Armeniae cf.
Hierocl. 703, 7): episc. Melitenus
 301₂ (ἐπίσκοπ. Μελιτινῆς *textus Grae-
 cus*)
- Melitiani: Oxyrynchi 36₁₃
- Memphis: aedes Asclepii quae sic
 appellatur in Memphi Aegyptia
 752₁₅
- Menas (episc. Constantinopolitanus)
 354₈, presb. et xenodocus 340₂₁
 342₁₃, episc. 315₂₀, coepisc. 351₁₁,
 Constantinopolitanus episc. 232₁₈
 315₁₈ (340₂₂), Constantinopolitanae
 archiepisc. ciuitatis 356₂₂. — li-
 bellus eius: *ep. 90, epistula ad
 eum: ep. 93*
- Menas diaconus et archimandrita *Se-
 cundae Syriae* 571₂₂
- Menas ecclesiae Romanae notarius
 628₂₀
- Mercurius episc. aut Gabinas aut
Sutrinus (cf. *Cassiodori Momm-
 seniani indicem*) 474₈
- Mesopotamia 759₁₄
- Methymnensis ciuitas 714₁₅
- Michahel 761₁₈
- Milesia ciuitas 714₁₁
- Misenus 156₁₄ 157₂₁ 452₈ 474₂ 475₆
 11 13 476₁₇ 19 477₂ 12 478₁₅ 479₄
 484₄ 436₁₆ 800₄, episc. Cumanus
 291₈, Cumanae ecclesiae episc. 451₁₂
 799₂₄. — *suspensio eius: cf. ep. 70*,
 gesta de absolutione Miseni: *ep.
 103*
- Molensis episc. *Centumcellensis* (cf.
Cassiodori Mommiseniani indicem)
 474₁₀
- Monimus diaconus *Secundae Syriae*
 569₂₀
- Mopsuestia*: Mopsuestenus 286₂₄ 287₁₀
 289₇ 18 21 290₇ 292₂₃
- Moses 761₈ 25 767₁₁ 29, Moyses 541₁₃
 686₂₂ 711₁₂ 758₂₂ 768₁₁; *gen. Mo-
 sae* (Mose) 251₂₈ 263₁₁ 18. *Mosi* (*id
 quod temere mutauit in Mosis*) 763₁₈,
 Moysi 770₂₈; *dat. Mosi* 751₁ 758₁₇;
acc. Mosen 251₂₈ 263₁₂, Moysen
 403₁₂ 564₂₅; *abl. Mose* 276₁₈, Moysae
 721₁₉
- Moyses v. Moses
- Mucimus presb. *Secundae Syriae*
 569₃
- Mursinense oppidum 89₂₃
- Musaeus episc. Aegyptius 128₃
- Myrorum Lyciae episcopus 300₁₅
- Naason filius Aminadab 760₂₉
- Naisitana ciuitas 319₃
- Nathan propheta 390₁₅ 786₃
- Nathan: tribus domus Nathan (*Za-
 char. 12, 13*) 762₂₈
- Nathanahel filius Sogar 760₃₀
- Nathanahel *Iesu discipulus* 260₁₁,
gen. Nathanahel 267₈, *abl. Na-
 thanahele* 267₁₃
- Naue: 1) Auses filius Naue 761₁₃. —
 2) Iesus Naue v. Iesus
- Nazareth 266₂ 14 269₂₈ 270₅
- Nazianzenus 110₁₁
- Neapolis Campaniae 13₂ 23₂₁, ciuitas
 Campaniae 23₁₀. — Neapolitani in
 Campania 13₁₂
- Neapolis: nunc autem Sicima Nea-

- polis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinarum 769₂₁; mons qui contiguus est Neapoli 772₂₄
- Nebaz Tharchar dea *Euaeorum* 772₈
- Neocaesaria 301₅
- Nepos quidam episc. Aegypti 292₂, episc. 292₃, libri quos N. reliquerat 292₈ 12
- Neptalim *filius Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₈ 11 18 760₅ 11 18 24 761₅ 762₁ 11 20 763₄ 764₉ 766₂₅ 767₂₅ 768₄ 18 18 (neptalin *cod. V*: 762₁ 11 766₂₅ 767₂₅) *abl.* Neptali 761₁₆ 23 763₁₀
- Nerigel dea *uirorum Chuth* 772₇
- Nero imperator 747₆; 747₈ 20 748₁₉. *mons ab eo rigatus ep. 244 § 12 sq. 19.*; uocatum fuisse Neronem quendam memorant antiquum artis pinariae scientissimum 747₃. — Neronianus lapis 747₃ 5 16 22; aliquos enim (*sc. smaragdos*) Neronianos uocant 747₃, eo... modo quo diximus de Neronianis et de Domitianis aduertendum est 747₁₇
- Nestorius *episc. Constantinopolitanus* 132₂₀ 133₁₂ 158₁₃ 166₇ 184₇ 16 202₂ 214₃ 5 21 233₁₆ 25 287₁₃ 293₁₈ 20 23 29 294₃ 4 295₈ 9 296₂₃ 299₁₃ 17 20 300₁₈ 24 302₁ 3 6 27 29 303₄ 7 8 12 13 15 25 304₂₂ 26 305₂ 3 6 10 306₁₀ 310₂₄ 311₃ 4 317₂₅ 27 323₁₃ 324₂₇ 326₁ 345₃₁ 347₃ 350₃ 371₁₈ 440₄ 5 441₈ 442₉ 443₃ 4 7 469₁₉ 20 471₁₅ 16 472₆ 488₁₃ 13 497₄ 511₁₃ 515₂₆ 520₆ 521₇ 525₂₃ 531₁₁ 538₂₄ 539₁₂ 541₁₇ 559₉ 561₁ 564₅ 580₄ 686₁₅ 687₁₃ 717₁₂ 728₂₈ 777₁₀ 795₂₁ 22 796₁₆ 28 797₁, Constantinopolitanus episc. 568₉, Constantinopolitanae ciuitatis (urbis) episc. 339₂₅ 341₂₇ 608₂₃ 801₂. — Nestorianus 196₂₇ 202₁₀ 443₂ 5 706₂₁, Nestoriani 196₁₂ 677₂₀ 686₁₄ 704₂₀;
- Nestoriana haeresis 303₂₂ 349₂₅ 469₁₅ 676₂₃ 795₄, N. dogma 121₇ 293₂₇
- Nicaea 9₅ 19 10₁₉ 159₁₂ 208₁₁ 214₂ 7 233₆ 307₁₇ 313₉ 324₁₈ 339₃ 341₃ 346₂₉ 444₆ 523₈ 539₉ 591₁₅ 608₉ 797₅ (*omnibus locis agitur de synodo Nicaeae habita*). — Nicaena ciuitas 713₂₈. — Nicaeni canones 389₈, N. concilium 148₁₆ 316₁₉ 328₂₄, N. conuentus 371₁₅ 777₁, N. synodus 158₁₂ 231₁₀ 236₂₈ 293₁ 303₂₁ 317₈ 9 349₂ 350₁₈ 354₁₃ 372₆ 446₉ 471₁₀ 609₆ 777₁₈ 792₁₄ 798₁. — Nicaena (*sc. synodus*) 653₁₄. — Nicaena uasa aenea 747₉
- Nicomedia 300₂₀ 306₅. — Nicomediensis ciuitas 713₂₄, ecclesia 306₃
- Nicopolis 533₆. — Nicopolitanus episcopus 522₈ 524₁₁ 532₈ 533₇ 534₂ 536₇ 556₂₀ 557₂₁ 563₁₂ 630₃ 632₉, diaconus 556₆; Nicopolitana ciuitas 545₄, urbs 554₂₁, ecclesia 556₁₂ 557₄ 24. — Nicopolitanus *subst.* 558₁₃, Nicopolitani 522₃ 524₃ 527₂₅ 564₁₀
- Nicostratus episc. 627₂₁ 628₁₇ 629₂₃ 632₅ 651₁₅ 661₁₄ 662₂₀ 663₅ 666₂₆ 669₉ 670₉ 692₂₁. — *epistulae ad eum epp. 172 210*
- Nilus presb. Alexandrinae eccl. 142₁₇
- Noe 25₂₃
- Nola*: episc. Nolanus 71₂₀
- Nomentana ecclesia 319₂₂
- Nonnus episc. *Edessae* 298₁ 12 23
- Nonnus diaconus et archimandrita *Secundae Syriae* 571₁₄
- Nouatus episc. *Africanus* 73₂₄. — *epistula ad eum data: ep. 28*
- Numana ecclesia 320₁
- Nunechius episc. Laodiciae 301₁₆
- Oasis: *acc.* Oasam 450₇ 794₈. — Oasitanum exilium 440₇ 796

- Occidentales 10₁₇
 Oceanus 748₅ 750₅; occidentalis 750₅
 Odonacer 391₁₉
 Odyssipona ciuitas 14₃₀
 Oenoanda ciuitas prouinciae Lyciae 714₁₇
 Olybrius 50₁₄ 52₁, praef. urb. (a. 368/370) 50₈ 51₁₅, clarissimus atque illustris uir 51₈. — *edicta ad eum: ep. 8 10*
 Olympina ciuitas prouinciae Lyciae 714₂₁
 Oplio presb. v. Apellio
 Oriens 352₂₉ 384₁₄ 386₁₆ 387₁₁ 392₁₃ 396₁₈ 446₄ 461₆ 479₇ 593₁₈ 651₁ 663₂₆ 708₇ 708₂₀ 781_{18 22} 783₁₅ 784₉ 786₂₀ 790₁₄ 792₉ 797₃₀; in Orientis parte 769₃, in partibus Orientis 19₂₀ 547₂ 586₁₉; Orientis princeps 85₂ 535₆, imperium 622₁₀, prouinciae 127₅, ecclesia 158₁₅, ecclesiae 125₁ 384₁₈, episcopi 127₁₈ 134₁₆ 394₃ 444₁₀ 516₇ 788₈ 797₆. — Orientalis dioecesis prima 741₂₆, ecclesia 624₂₇, ecclesiae 397₉ 542₈ 561₃, episcopi 305₂₄ 307₂₅ 308₁₃ 310₂₆ 373₁₆ 395₅ 656₇ 788₂₇, pars 601₂₅, partes 590₁₈ 605₁₀ 639₁₀, synodus 148₁₉ 286₃₂ 290₅ 379₆ 780₁₄, tractus 322₁₅ 345₇, urbes et ecclesiae 701₁₈. — Heraclida Orientalis 46₅. — Orientales 10₁₆ 114₁₀ 294₁₂ 309₃ 481₄ 482₁₀ 542₂₇ 642₃ 655₁₈ 709₁₃
 Origenistae 41₁₅
 Ostia 29₁₇. — Ostiensis episc. 64₁₈
 Osius (Ossius *cod. V*) 15_{9 11 13 18 22} 23 28 16_{1 3 5 13 18} 17₂ 18₆ 32₁₃, de Corduba 15₁
 Oxyrynchus 33_{10 11 20} 38₄
 Ozias *rex Iuda* 582₁₉
 Palaestina 36₂₉ 38₁₃ 39₂₁. — Palaestini 769₂₁
 Palladius v. Iunius Quartus Palladius
 Palladius episc. *Sulmontinus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₇
 Palmantius episc. Oenoandae ciuitatis 714₁₇
 Palmatia 604₂₃
 Pamphilus: Eusebii cognomento Pamphili 291₂₉
 Pamphilus episc. Abydorum *ficticius* 200₂ 204₂₅. — *ficta eius epistula: ep. 76*
 Pannonia 563₈
 Panulius episc. Aegyptius 123₃
 Paphnutius episc. Aegyptius 123₃
 Parma: Parmensis episcopus 55₂₀
 Paschasius episc. tenens locum sedis apostolicae in *synodo Calchedonensi* 297_{16 17}
 Paschasius episc. ecclesiae Altinae (Aletrinae?) 319₁₆
 Paschasius episc. *Uulturnensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₉
 Paschasius presb. *Romanus tituli Eusebi* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 18*) 474₁₆
 Pastor episc. ecclesiae Iconiensis metropolis 318₂₃
 Paternus 710₂₈, Tomitanae ciuitatis antistes 678₅, episc. 678₁₅ 714₃
 Patricius uir spectabilis 497₁₄ 498_{1 15} 500₈ 501₁₉
 Patricius 600₁₇, senator proscriptus et in exilio missus 672₂₃. — *epistula ad eum: ep. 152*
 Patricius episc. Eudoxiopolitanae ciuitatis 714₉
 Patricius episc. Tyanorum 301₃
 Paula 97₁₉
 Paulianista 202₇
 Paulinus u. c. (*i. e. Fl. Theodorus Paulinus iunior, cons. a. 534*) 333₁₈, u. c. iunior 340₂₃

- Paulinus *Mediolanensis* 109_{17, 13}, diaconus 108₇. — *eius* libellus aduersum Caelestium Zosimo datus: *ep.* 47
- Paulinus episc. 71₂₁, episc. Nolanus 71₁₉. — *epistula ad eum*: *ep.* 25
- Paulinus de Triueris episcopus 12₁₁, eiusdem ciuitatis (*sc. Triuerorum*) episc. 28₉
- Paulinus: *duo huius nominis* presbyteri *Romani* 474₁₄ et 20, qui fortasse inter eos sunt qui subscribunt *synodo Romanae a. 499 (tituli Iuli = Cassiodor. ed. Momms. 411, 7; tituli Fasciolae = ibid. 413, 41; tituli sancti Laurenti = ibid. 415, 67)*
- Paulinus Romanae ecclesiae defensor 624₁₂ 632₂₀ 681₁₆, u. h. defensor 640₃, u. s. defensor 648₁₆
- Paulus *apostolus* 192₅ 202₂₁ 210₁ 238₃₄ 240₂₆ 242₁₅ 244₁₆ 245₂₀ 259₂₁ 271₁₆ 336₂₆ 406_{19, 21} 416₂₀ 496₂₈ 697₂₅, *apostolus* 21₅ 38₇ 46_{23, 26} 106₁₂ 140₁ 154₃ 221₂₀ 268₈ 272₁₃ 303₂₃ 304₁₀ 335₂₀ 358₂₅ 361₂₄ 362₂₁ 365₁₈ 403₄ 407₁₉ 436₁₀ 437₆ 483₉ 492₂₀ 508₂₂ 514₁₃ 533₈ 538₁₁ 564₂₃ 584₁₀ 673₁₇ — *plerisque locis dicitur beatus; praeterea* uas electionis 21₅ 192₁₃ 567₂₂ (*cf.* 365₂₂), minimus apostolorum sed uas electionis dei 406₉, magister gentium 406₉ (*cf.* 366₃ 399₈ 545₂₃ et gentium doctor 549₁ 699₂₃), mirabilis communis ecclesiae doctor 712₁₀. — codex continens beati P. epistolarum explanationes 696₁₀. — Petri et Pauli sanctuaria 648₃ 680₃. — basilica Pauli *Romana (fuori le mura)* 46_{23, 26}; *edictum* de constructione *eius ep.* 3; *habito*... tractatu ad sanctum apostolum Paulum quo conuenerat 62₁₇
- Paulus presbyter Constantinopol. ecll. episcopus Antiochenus 675₁₂ 677₂₃; 740₂₃ 741_{12, 26} 742₉
- Paulus Emesenaee ciuitatis episc. 305₂₄
- Paulus *Oxyrynchita* 33₂₀ 34₁, qui isdem fuit temporibus quibus et famosissimus ille Antonius 33₁₇
- Paulus Samosatenus 184₇ 214₈ 295₉ 303_{1, 5, 11, 14, 18, 20} 440₆ 795₂₃ (*cf.* 179₁₇); *nomine non addito dicitur* Samosatenus 166₇ 198₃ 202₃ 214₂₃. — Paulianista 202₇
- Paulus Tiburtinus episc. 2₂₃
- Paulus episc. ecll. Ulpianensis 319₁
- Paulus: *tres huius nominis* presbyteri *Secundae Syriae* 569_{8, 14} 571₄
- Pelagius 93₁₆ 95₁₉ 103_{12, 13, 27} 104₂₆ 108_{2, 20} 110₄ 359₅. — Pelagiani 361₁₀ 363₂₄ 364₁₃ 365₂₆. — Pelagiana haeresis 114₉ 357₂ 359₁₄ 363₂ 400₂₀, pestilentia 399₁, pestis 437₁₁, uorago 358₇; Pelagiani haeretici 359₃, sensus 358₂₇ 400₂₁. — papae Gelasii contra Pelagianam haeresim (*uniuersis episcopis per Picenum*): *ep.* 94; eiusdem dicta aduersus Pelagianam haeresim: *ep.* 97
- Pelagius diac. 236₂, diac. sanctae ecclesiae Romanae 320₃
- Pelagius presb. *Secundae Syriae* 570₂₃
- Pelagonia 235₁₅ 236₂₂
- Pentapolis 453₃
- Peregrinus episc. *Misenensis* 540₁₄ 544_{12, 20} 551₃₀ 556₅ 557₂. — *epistulae ad eum et Ennodium datae*: *epp.* 134 135
- petra putealis: sic appellatur locus ad litus Achaemenidis Babylonis. nominant autem et Babylona et puteum illum petrae Achaemenida 755₈
- Petrus uir spectabilis comes (Placidiae) 139₁₇ 143₂ (*cf. ad* 141₁₉ 144₁₇)

Petrus u. c. cons. (a. 516) 504, 507, 76
526₂₀ 532, 533₂

Petrus (*apostolus*) 99, 115₂₂ 159, 207₁ 247, 252₁₃ 256₂₁ 259₂₂ 260₁₅
266₁₃ 270, 336₂₈ 338₁₀ 24 340₂₆
437₂ 474₃ 499₂₄ 521₂ 608₁₇ 695₁₁
721₂ 800₁₆, apostolus 63, 69, 99, 23
122₂₂ 129, 137₁₄ 148₂₂ 155₁₃ 158₇₃
159, 16 211₅ 222₂₄ 252₁₇ 257₆ 352₁₆
353₁₈ 358₁₄ 372₁₆ 375₁₇ 378₉
391₃ 405₇ 423₂₃ 466₁₉ 468₂₇ 478₉
483₁₇ 484₁₃ 487, 496₁₄ 25 501₄ 514₁₃
516₂₁ 533, 535₂₉ 538, 545, 586₂₀
590₂₀ 599₂ 602₁₃ 21 603₂₆ 605, 608₇
621₃ 624₁₈ 658₄ 673₁₇ 675₁₉ 716₉
739₁₁ 778₉ 779₁₉, (primus apostolorum 327₁), princeps apostolorum 207, 469₂₉ (536₁₅) 565₂₂ 567₂₁ (624₂₇). summus apostolorum 653₂ (656₁₀ 704, 715₂₂), summus princeps pastorum 164₇, gloriosus noster princeps 168, dominus 478₂₃ 487₃, caelestis regni ianitor 336₂₃. — Petri caelestia commercia 466₁₉, communio 545, 738, confessiones 514₁₃, consortium 599₂, disciplinae 99₂₃, fides 516₂₂ 590₂₀, fides (= *fiducia*) 721₂, intercessiones 496₂₅, miraculum 683₁₀, nomen 115₁₁ 555₈, preces 675₁₉, principatus 337₁₂ 338₇ (372₁₆ 778₈), privilegia 338₂, sedes 4₁ (129₇) 222₂₄ 329₁₈ 352₁₉ 378₉ 496₁₄ 497₂₁ 565₂₂ 608₇ 624₁₉ 778₁₉ 779₁₉, prima sedes 375₁₇, societas 482₁₆, suffragium 353₁₈. — Petri et Pauli sanctuaria 648, 680₃. — Petri basilica *Romana* v. Roma; Petri basilica *Scampina* 672₃

Petrus *episc.* Aegyptius 123₃

Petrus (*episc.* *Africanus* a. 535) 329₁₈ 331₁ 333₈

Petrus (*Balbus* *sive* *Mongus* *episc.* *Alexandrinus*) 143₂₀ 144₁₃ 146₁₃

152₁₂ 156₂₂ 157₁₀ 11 224₁ 6 373₁₇
374₁ 14 17 20 375₇ 376₇ 377₁₉ 378₂
384₅ 387₂₃ 445, 446₁₂ 447₄ 8 16 448₂
6 449, 451₁₂ 452, 453₁ 4 472₁₄ 22
488₁₉ 489, 493, 512₂₆ 29 520, 523₁₄
18 526, 529₁₄ 530₂₉ 531₁ 542, 778₂₂
779₁₁ 15 781₁₂ 791₁₃ 792₁₈ 793, 8 12
14 18 24 795₁₂ 797₁₉ 798, 11 15 23 27 34
799₂₆, Alexandrinus 340₂ 342, 374₁₁
375, 377₁₄ 385, 450₁ 451₁₆ 465₁₅
478₁ 486₁₈ (521₁₅) 580₂₂ 590, 609₈
655₂₄ 778₁₇ 20 779, 782₁₀ 784₂₁ 794₁
795, 799₂₈ 801₉, Alexandrinus qui cognominatus est Balbus 568₁₀, Alexandrinae ecclesiae peruasor 141₁₀ 161₄, sedis ipsius (*s. e. episcopi Alexandrini*) peruasor 145₁₃, diaconus 791, 797₁₅, diaconus qui episcopatum nunc Alexandrinae occupavit ecclesiae 445, episcopus 800₁. — Petrus uterque (*s. e. Alexandrinus et Antiochenus*) 702₁₃

Petrus *Fullo* *episc.* *Antiochenus* 147
16 150₁ 160₅ 168₁₀ 22 194₁₂ 210₁₈
211₂ 212₁₆ 384₁₁ 388₄ 449₁₆ 450₂
12 15 451, 489, 531₅ 781₁₅ 784₂₅
794₃ 13 15 21 799₁₀ 12 19, Antiochenus 161, 162, 168₁₉ 170₃ 182₃ 6 186₂₀
188₃ 194, 198₂₅ 200₂ 212₁₂ 218₁₇
340, 342₁₀ 385₁ 393₉ 450₂ 452₁₀
465₁₇ 478₁ 486₁₉ 512₃₀ 520₁₀ 521₂₀
580₂₄ 590, 609₁₄ 655₂₅ 782₁ 787₁₃
794₂ 799, 800, 801₁₄, Antiochenus *episc.* 204₂₅ 206₂, Antiochenae ecclesiae tyrannus 157₁₆, qui Antiochenam perturbavit ecclesiam 523₁₉, qui dicebatur Fullo Antiochenus 568₁₁. — Petrus uterque (*s. e. Antiochenus et Alexandrinus*) 702₁₃. — *epistulae ad eum ficticiae: epp.* 71—78.

Petrus (*episc.* *Apamenus*) 566₁₃, Apamenus 351₁₆ 355₁₁, Apamiae 582₂

- Petrus episc. Gangrorum 301₃
 Petrus episc. *Rauennas ut uidetur* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
 Petrus episc. Tarsensis 232₂₀
 Petrus diac. *Alexandrinus* 449₃
 Petrus diac. eccl. Romanae 320₇
 Petrus diac. *Secundae Syriae* 571₁₄
 Petrus: *tres huius nominis presbyteri Romani* 474_{14 14 18}, qui fortasse inter eos sunt qui subscribunt synodo a. 499 (*tituli Clementis = Cassiodor. ed. Momms. 411, 5; tituli Chrysogoni = ibid. 411, 9; tituli Chrysogoni = ibid. 412, 26; tituli Praxidae = ibid. 414, 55*)
 Petrus: *duo huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 568₁₉ 571₁₉
 Petrus notarius s. ecclesiae Romanae 672₂
 Phadassur 761₂
 Phalti filius Raphu 761₁₃
 Phaltihel filius Echram 761₄
 Phrao 7₁₈
 Pherezaei 771₁₇
 Philadelphi (*Lydiae*): Filadelforum ecclesiae 287₁₄
Philippopolis: Filippopolitanus 301₁₂
 Philippus 527₂, episc. Phoenices (*photicensis cod. V*) 528₁₉
 Philippus diac. *Secundae Syriae* 569₂₅
 Philippus presb. a *Caelestino papa Ephesum missus* 231₁₃
 Filomeleensis ciuitas prouinciae Pisidiae 714₁₃
 Filotheus Macedonianus 391₁
 Filoxenus agens in rebus (*Leonis I*) 119₄ 120₆
 Filuminus 672₂₈
 Fines 530₁
 Phison flumen 747_{23 24} 750_{6 7 9 13}
 Phison a Graecis quidem Indus fluuius dicitur, a barbaris uero et Euilaeis Barimanasi, ab Indis quoque et Bugaeis Ganges appellatur 747₂₇
 Focas episc. Dardanae ciuitatis prouinciae Hellesponti 714₂₅
 Phoenice: episc. Phoenices (*photicensis cod.*) 528₁₉
 Fotice 528₁₈
 Photinus (Fotinus) episc. *Sirmiensis* 214_{13 23} 440₆ 580₁₀ 795₂₃; cf. 179₁₈
 Photinus diac. Thessalonicensis eccl. 470₇, diac. 470₂₃
 Photius *Tyri episc.* 307₁₄ 310₆, episc. 299_{5 12} 300₁ 301₆, Tyri episc. 297₉
 Fotius presb. *Constantinop. Nestorio adhaerens* 287₁₂
 Frangion episc. Filippopolitanus 301₁₂
 Phrygia (Erygia) 301₁₈ 751₁₃
 Picenum 357₃ 367₇. — Picens regio 451₁₂, Picena regio 799₂₄
Pictaui: Pictauiensis 1₉
 Pinianus (a. 385 *uicarius urbis?*) 47₂₈ 48₃. — *edictum ad eum: ep. 4*
 Pisidia 232₂₀, prouincia Pisidia 714₁₄
 Placidia nobilissima femina (*Valentiniani III filia*) 139₁₈ (cf. *ad* 144₁₇)
 Plato 252₂₄. — Platonici 252_{4 25}
 Polydeuces episc. Antiochenae ciuitatis 714₇
 Pompeius *Anastasi Augusti consobrinus* (cf. *Procop. bell. Pers. I 24, Histor. misc. XVII 11, Cyrill. Scythopol. uita S. Sabae c. 54*) 614_{17 19} 619₆ 630₁₈ 683₁₃. — *epistula eius ep. 163, ad eum ep. 174*
 Pontus 446₁₃ 708₁₉ 798₃. — urbes et ecclesiae Ponticae 701₁₇
 Possessor 695₅, episc. 552₆ 696₁₈, episc. Afer 695₂. — *epistula eius: ep. 230, ad eum: epp. 131 231*
 Possidius episc. *Calamensis* 92₄. —

- epistula ad eum cum aliis data*
ep. 41
 Potamius Odyssiponae ciuitatis episc.
 14₃₀; 15₃ 17₂₂ 18₃ 8
 Praesidius cons. (a. 494) 468₁₃
 Praetextatus (*praef. urb. a. 367/8*)
 48₁₁ 18 49₆ 50₃, p. u. 49₃ 20. —
edicta ad eum: epp. 5—7
 Praevalis: Praevalitanus episc. 673₂₃
 Praylius Hierosolymitanus episc. 103₁₀
 Primitiuus episc. *Italicus* (a. 495)
 474₇
 Primasius episc. ciuitatis Hadrumeti-
 nae 319₁₀
 Priscus *duo huius nominis* presbyteri
Secundae Syriae 569₆ 570₈
 Probus cons. *cf. ad* 493₁₃
 Probus Canusinae urbis episc. 389₁₂
 Probus episc. *Carmeianensis* (*cf.*
Cassiodori Mammseniani indicem)
 474₁₂
 Proclus 186₃ 216₆ 289₃ 17 290₅, Con-
 stantinopolitanae ecclesiae episc.
 180₁₂, huius regiae ciuitatis antistes
 288₁₅. — *eius in Campo reuelatio*
 180₁₂ 186₃ 216₆. — *fragmenta*
epistularum eius: 288₁₅ sqq. 289₆ sqq.
 Procopius presb. et archimandrita
Secundae Syriae 568₁₈
 Proculus 104₁₁, Massiliensis 104₉
 Proemptor 648₁₂
 Proiectitus presb. Romanus *tituli*
Damasi (*cf. synod. a. 499 = Cas-*
siodor. ed. Momms. 411, 15) 474₁₅
 Proiectus episc. a *Caelestino papa*
Ephesum missus 231₁₃
 Proiectus episc. Naisitanae ciuitatis
 319₅
 Prosper *Aquitanus*: libri Augustini
 ad Hilarium et Prosperum 700₁₇
 Proterius (*episc. Alexandrinus*) 445₂
 13 453₈ 488₂₃ 529₁₅ 690₅ 791₉ 18
 795₆ 797₁₄, episc. 445₆ 791₁₁ 797₁₇ 21
- Pulcheria 444₇, Augusta 311₂₈
 Pullio 532₂₅ (618₅) 677₆, subdiaconus
 532₆ 533₄ 536₇ 8 618₇, subdiaconus
 ecclesiae Romanae 532₁₂, uir reli-
 giosus 617₁₆
 Puteoli: Puteolanus 56₂ 442₃ 796₂₃
 Quartus v. Iunius Quartus Palladius
 Quintianus episc. Asculanus (Asculi-
 tanus) *ficticius* 170₂ 182₃. — *ficta*
eius epistula: ep. 72
 Quodoultdeus episc. eccl. Numanae
 320₁
 Rachel *uxor Iacob: gen.* Rachel 764
 12, Rachelis 759₃ 760₃ 18; *abl.*
 Rachel 766₂₂, Rachele 759₁₀ 22
 Raguhel 761₅
 Raphu 761₁₃
 Rauenna 59₆ 61₂₈ 74₁₇ 78₁₁ 387₁₇
 784₁₆. — Rauennatum ciuitas 65₂₃
 Redemptus episc. ecclesiae Nomen-
 tanae 319₂₂
 Redemptus: *duo huius nominis* pres-
 byteri *Romani* 474₁₅ 475₁, *tituli*
alter Chrysogoni (*cf. synod. a. 499*
 = *Cassiodor. ed. Momms. 411, 14*),
alter Tigridae (*ibid. 413, 46*)
 Regina ciuitas *Galliae* 695₁₇
 Renatus presb. 442₄ 796₂₄
 Reparatus episc. 328₈ 330₁₃, episc.
 Cartaginensis 332₁₉. — *epistula*
eius aliorumque Africae episcopo-
rum: ep. 85, ad eum: 86 87
 Rodanuis *episc.* 12₂₆
 Rhodia ciuitas 713₂₆
 Rodopa 206₂ 212₁₃
 Ricimer 461₃₇
 Roma 1₁₂ 2₃ 3₃₁ 23₃ 32₂₆ 49₁₉ 26
 56₄₅ 58₄ 298₁₀ 444₁₄ 457₂₀ 24 26
 461₂₄ 473₂₂ 556₇ 641₂₂ 24 647₂₂
 659₆ 24 743₇ 797₁₀, Roma uenera-
 bilis 89₁₈ 90₁₆, magna Roma 610₄,

- urbs Roma 28₁₀ 16 37₁₃ 49₈ 50₁₀
 52₂₂ 53₆ 14 23 57₂₄ 59₇ 63₂₀ 73₆
 26 82₂₀ 162₂ 223₁₃ 318₁₆ 322₇ 338₂₀
 339₂₇ 341₂₉ 344₁₀ 26 369₂ 468₁₆ 19
 470₁ 473₂ 9 475₃ 506₅ 18 507₈
 508₂ 521₉ 522₅ 592₈ 609₁ 17 617₄
 659₁₁ 715₆ 800₁₂ 801₄ 26; alma
 urbs Roma 322₇ 338₂₀. — prima
 ... urbs Roma 614₄, senior R.
 231₁₄ 21 613₁₀ 711₂₀, superior R.
 608₆; Constantinopolis noua Roma
 298₃, noua Roma 611₃ 613₁₀, Con-
 stantinopolitana nouella R. 610₆,
 nouella R. 608₆ 711₂₀. — *cf. indi-*
cem uerborum s. u. urbs. — —
Romana aedificia ecclesiae etc.: for-
 rum 75₇. — forum Vespasiani 75₁₃.
 — murus 62₂₇. — portae 62₂₁. —
 Capitolium 462₁₇. — sancta Agnes
 (*fuori le mura*) 4₂₂; sancti Cle-
 mentis basilica 99₂₃; Iuli basilica
 trans Tiberim 2₁₁ 20 27; Lateranen-
 sis basilica 3₁ 76₃ 79₄ (7) 18, ec-
 clesia 59₂₁ 63₂₃ 77₂₈; basilica Li-
 berii 3₁₀ (13 17 15) 30; in Lucinis
 2₂₁; Marcelli ecclesia 60₈; basilica
 Pauli (*fuori le mura*) 46₂₃ 26 (47₈
 11), ad sanctum apostolum Paulum
 quo conuenerant 62₁₇; Petri basi-
 lica 60₉ 63₃ 474₃ 739₁₁, apud b.
 Petrum 155₁₃ 158₂₃ 159₁₆ 391₃,
 ornamentum altaris sanctorum apo-
 stolorum 645₁₅; basilica Sicinini
 49₂ (*ep. 6*); Theodoraee ecclesia
 59₂₆. — coemeteria martyrum 4₂₀.
 — — Romanus *adiect.*: antistes
 469₂₅, ciuitas 326₂₁, ecclesia 12₁₇
 108₁₄ 109₂₀ 115₂₄ 159₁₃ 225₁₈ 312₁
 320₃ 5 7 326₁₇ 329₁₃ 344₂₂ 449₁₄
 452₁₄ 453₂ 469₄ 24 470₁₃ 471₅ 472₁₀
 523₂₁ 532₁₂ 560₇ 624₁₂ 632₂₀ 657₁₃
 672₃ 681₁₆ 700₁₅, episcopus 1₈ 58₅ 11
 83₂, historiae 456₂₁, imperium 6₇
 28₂₃ 30₂ 4 39₆ 40₈ 137₁ 145₂₀, no-
 men 463₁₉, orbis 40₂₄ 44₁₇ 86₄,
 plebs 3₆ 30₁₄ 37₁₄ 81₁₅, pontifex
 470₁₁ 716₁, populus 1₁₆ 2₈ 48₁ 63₈
 14 81₁, praesules 291₂₈ 354₂₀, prin-
 cipes 438₂₆, res publica 612₁₂, sa-
 cerdotium 69₁₆, sedes 229₁₈ 233₃₂
 320₁₇ 343₁₀, urbs 59₂ 468₁₂ 699₅.
 uicarii 442₁₄. — Romani 43₂₂ 106₁₅
 453₁₅ 458₃ 749₃, epistola ad Ro-
 manos 267₂₇, Paulus scribens ad
 Romanos 564₂₄.
 Romanus uir illustris magister mili-
 tum 694₉.
 Romanus episc. Myrorum 300₁₅.
 Romanus diac. *Secundae Syriae* 571₁.
 Romanus presb. *Romanus tituli Tri-*
gridae (cf. synod. a. 499 = Cas-
siodor. ed. Momms. 412, 27) 474₁₃.
 Romanus: *duo huius nominis* presby-
 teri *Secundae Syriae* 570₂₀ 28.
 Romulus 457₃.
 Romulus diaconus 368₂₂.
 Romulus presb. *Secundae Syriae*
 568₂₂.
 Ruben *filius Iacob seu tribus ex eo*
nominata 759₃ 11 21 760₂ 9 17 23 25
 761₁₀ 25 762₁₀ 13 15 763₄ 9 764₁₉ 766₁₈
 20 767₃ 14 768₂ 17 18 769₉.
 Rufinus *ab Epicteto Centumcellensi*
ante raedam currere coactus ex-
pirat 13₆.
 Rufinus *Ursini* erroris consors 52₂₃
 54₈.
 Rufinus diaconus *Iohannis Nicopoli-*
tani 522₈ 524₄ 11 526₁₄ 528₇ 529₃
 532₄.
 Rufus *Ursini* erroris consors 52₂₃ 54₃.
 Rusticius u. c. cons. (*a. 520*) 637₂
 638₁₃ 650₁₉ 651₂₇ 654₂₄ 656₃₀ 659₇
 661₃ 669₆ 671₈ 683₃ 694₃ 23 696₁₄
 700₂₂ 703₂₁ 710₂₁.

- Sabaoth: dominus Sabaoth 464₁₇
- Sabbatius episc. Stratoniciae ciuitatis prouinciae Lydiae 715₁
- Sabellius 166₂₄ 198₈ 210₁₄ 371₁₀ 686₂₈ 777₁. — Sabellianus 176₂₁. Sabelliani abnegatores 210₁₆
- Sabinianus episc. Zapparenae ciuitatis 319₇
- Sacchu (*cod. V: acchu*) 761₁₀
- Sachus filius Michahel 761₁₆
- Salamihel filius Surisaddai 760₂₈
- Salathihel: non Hesdra illo qui uocatur Salathihel 770₂₆
- Salinus v. Saulinus
- Salomon 101₁₄ 326₁₃ 353₂₇, cuncta beatissimus 495₄, prudentissimus 487₁₆, sapientissimus 404₁₂ 504₂₁ 576₁₃
- Salustius praef. urb. (*a. 386*) 46₂₄. — *edictum ad eum: ep. 3*
- Salustius episc. *Amerinus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₀
- Samarita urbs 769₂₂ 22. — Samaritae 260₁₂; Samaritani 769₁₆ 18 770₁₀ 771₄ 11 772₉ 773₂, Samaritani qui custodes interpretantur 771₂₁, Samaritanus custos interpretatur 770₁₀, erant itaque ... pro diuersis rebus Samaritani uocati, primum a Somer ... 771₁₆. — Samaritana (*cf. Ioh. 4, 7 sqq.*) 743₁₇ 745₃, Samaritana mulier 769₁₉
- Samosata: Samosatenus 166₇ 184₇ 198₅ 202₃ 214₈ 23 295₉ 303₁ 5 11 14 19 20 440₈ 795₂₃
- Samu filius Sacchu 761₁₀
- Samuhel episc. *Dardaniae* 225₃
- Samuhel diaconus *Secundae Syriae* 568₂₇
- Sanctulus episc. *Signinus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₉
- Saphah filius Suri 761₁₁
- Sapharuim 772₈
- Sara filius Ioseph 761₁₂
- Sardes: episc. Sardeorum 301₁₉ (*ἑπίσκ. Σάρδεων textus Graecus*)
- Sardinia 12₁₃ 32₅
- Sarmaticus *cognomen Anastasii imperatoris* 506₂₂
- Saulinus archimandrita *Secundae Syriae* 569₂
- Saulinus (*cod. Salinus*) presb. *Secundae Syriae* 570₁₂
- Scampae 618₁₆ 672₁₆. — Scampina ciuitas 671₁₇ 673₁₀ 674₁₃, Scampinus 674₁₄, Scampinus episcopus 674₁₀. — Petri basilica *Scampina* 672₃
- Scopina ciuitas 225₁
- Scyllacena ecclesia 318₂₁
- Scythae 753₁₃; *monachi* 686₂ 13 697₂₁, Scythae *monachi* 693₁₂. — Scythia 500₁ 502₂ 559₇, prouincia Scythia 714₄, magna Scythia 753₁₇, Scythiae (*plur.*) 754₂₁, Scythiam uero soliti sunt ueteres appellare cunctam septentrionalem plagam ubi sunt Gothi ... 753₁₄; *monachi de Scythia* 675₂₂ 677₃₁. — Scythici *monachi* 646₁₃ 26 685₄
- Sebastia 301₁
- Sebastianus: *duo huius nominis presbyteri Romani* 474₁₇ 19, *tituli alter Nicomedis* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 20*), *alter Aequiti* (*ibid. 413, 34*)
- Sediur 760₂₈
- Seleucia Isauriae 10₁₇ 11₂₆
- Seleucus episc. Amasiae 301₁
- Senator (*i. e. Cassiodorus Senator*) u. c. cons. (*a. 514*) 502₁₃
- Seneca *Pelagianus* 358₅
- Seppharai 770₇
- Septiminus presb. *Romanus tituli*

- Iuli* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 414, 51*) 475₂
- Serenianus u. c. tribunus 60₃ 62₁₆
- Serenus episc. aut *Nolanus* aut *Nomentanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
- Sergius a monachis *Secundae Syriae Constantinopolim* missus 567₇ 621₂₅
- Sergius diac. 630₁₀ 632₁₆
- Sergius: tres huius nominis diaconi septemque presbyteri inter monachos *Secundae Syriae* subscribunt 569₁₅ 16 23 et 569₁₃ 17 24 28 570₉ 571₃ 23
- Seruandus presb. *Romanus* 474₁₃
- Seruusdei presb. *Romanus tituli S. Clementis* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 412, 24*) 474₁₇
- Seuerianus 502₁₆ 504₁₁, u. c. 503₃ 506₁₉ 508₃, u. c. comes sacri consistorii 504₁
- Seuerinus u. c. consul (a. 482) 154₁₂ 155₁₁
- Seuerus *Eleutheropolitanus* 39₁, ex tribunus 37₁₉
- Seuerus (episc. *Antiochenus*) 566₁₃ 582₁ 621₂₃ 677₂₇ 728₁, *Antiochenus* 351₁₅ 355₁₁
- Seuerus presb. *Romanus tituli Gai* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 413, 47*) 475₁
- Sichar urbs Samaritanorum 769₁₃
- Sichem 769₁₇
- Sicilia 234₂₂, prouincia 186₂₀ (cf. *ad* 182₆)
- Sicima: quidam... putauerunt... ne forte Garizin mons sit qui adiacet Sicimis. quae Sicima et Sichem dicitur 769₁₇; nunc autem Sicima Neapolis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinarum 769₂₀; Sicima quippe inter duos montes in conualli sita est 772₂₇; Sicima uero ad partem est aquilonis Hiericho 773₂₂
- Sicinini basilica *Romana* 49₂
- Silua Candida 318₂₃
- Siluanus episc. *Africanus* 73₂₄. — *epistula ad eum: ep. 28*
- Simeon filius Iacob seu tribus ex eo nominata 759₃ 11 21 760₂ 17 23 762₉ 17 29 767 (3) 15; *gen.* Simeonis 767₃₀; *acc.* Simeonem 760₁₀ 767₂₂. Simeon 764₂₀ 768₁₅, *abl.* Simeone 760₂₅ 761₁₀ 21 763₁₀ 766₂₁ 768₁.
- Simeonis domni mandra 566₂₄
- Simplicius uicarius urbis 55₁₂
- Simplicius papa 157₁₁, episc. 124₁₂ 129₁₉ 130₁₉ 133₅ 135₂₀ 138₁₃ 139₁₇ 142₂ 144₁₉ 146₂ 147₂ 149₁₉ 151₂ 154₁₄, papa 156₂₃ 314₁₁ 315₃ 9 386₉ 389₁₁ 391₆ 447₁₃ 448₅ 449₉ 783₇ 793₁₁ 17 798₂₂ 25. — *epistulae eius: epp. 56—69*
- Sina mons 770₃₁
- Siricius papa 90₂₃, antistes sanctitatis 48₂, papa 47₂₅. — gratulatoria de ordinatione papae Siricii: *ep. 4; epistula ad eum: ep. 40*
- Sirindibeni 748₂₇ 749₂
- Sirmium 387₁₃ 784₁₆
- Sixtus papa v. Xystus
- Sixtus notarius eccl. *Romanae* 487₁
- Smaragdinum nero sic uocatur naturaliter insula modica ex aduerso sita Beronicae 749₅
- Smaragdus presb. *Romanus* (cf. *Cassiodor. ed. Momms. 401, 20*) 474₁₄
- Sochoth Benith dea *Babylonicorum* 772₆
- Sodoma 25₂₅ 422₂₅
- Sogar 760₃₀
- Somer 769₂₃, unus ex filiis Chananaeorum 771₁₆. — appellabatur Somer et Somoron tam mons (*sc. Garizim*)

- quam omnia quae montis uicina esse uidebantur 771₁₉; *idem mons dictus* Somor 769₂₄
- Somor mons *v.* Somer
- Somoron *filius cuiusdam Somer* 769₂₄; appellabatur Somer et Somoron tam mons (*sc. Garizim*) quam omnia quae montis uicina esse uidebantur 771₁₉
- Spania, Spanus *v.* Hispania
- Spolegium: Spolitina (Spolitana 78₁) ciuitas 70₁₂ 72₂₃ 78₁, Spolitinus (Spolitanus 69₁₄ 75₁₉) episc. 68₁₃ 69₁₄ 74₂₇ 75₁₉ 30 77₂₆
- Stephanus martyr 221₁₄
- Stephanus u. s. 672₁₇, comes 672₂₀, de parentela Uitaliani 672₂₁
- Stephanus negotiator 682₉
- Stephanus: *duo huius nominis episcopi Italici* 474₃, *et* 12; *paucis annis post alibi commemorantur Stephani episcopi tres Neapolitanus Nursinus Uenusinus (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)*
- Stephanus episc. ecclesiae Ariminensis 319₁₄
- Stefanus episc. Ephesi 299₁₉
- Stephanus episc. *Larissae* 337₆
- Stephanus episc. Nicomedensis ciuitatis 718₂₄
- Stephanus episc. Filomeleensis ciuitatis prouinciae Pisidiae 714₁₃
- Stephanus diaconus et archimandrita *Secundae Syriae* 571₉
- Stephanus presb. *Romanus tituli ut uidetur aut Marcelli (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 48) aut Eusebi (cf. ibid. 415, 66)* 475₂
- Stephanus: *duo huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 568₂₆ 570₂₂
- Stratonica ciuitas prouinciae Lydiae 715₁
- Sudi 761₁₅
- Suri: de Simeone Saphah filius Suri 761₁₁
- Suri: de Zabulon Gudihel filius Suri 761₁₄
- Surisaddai 760₂₀
- Susanna seniorum falsitate damnata 101₉
- Symeon archimandrita *Secundae Syriae* 570₃
- Symeon: *quattuor huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 568₁₆ (presb. et archimandrita), 569₂₉ 30 32
- Symeonius: *duo huius nominis archimandritae Secundae Syriae* 571₂₁ 26
- Symeonius diac. *Secundae Syriae* 569₂
- Symeonius: *duodeuiginti huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 569₄ 8 9 11 12 19 570₇ 15 16 17 23 25 27 29 29 571₁₁ 13 18
- Symmachus (Q. Fabius Memmius S.) praef. urb. (*a. 418/9*) 59₃ 61₁₈ 23 65₉ 17 66₁₇ 68₁₄ 23 74₁₉ 21 76₁₁ 22 77₆ 78₁₃ 16 79₂₇ 80₁₇ 23 — *relationes eius: epp. 14 16 19 29 32 34, edicta ad eum: epp. 15 18 30 31 33*
- Symmachus (Q. Aurelius S.) consul (*a. 485*) 161₁
- Symmachus patricius (*a. 519*) 682₃ 694₃
- Symmachus (*papa*) 487₁₃, *papa* 516₁₂. — *epistula eius: ep. 104*
- Syria 234₁₇ 300₁₂, prouincia 708₂₇; Secunda Syria 505₁₉ 23 572₃ 621₂₃ 703₂₆. — Syri 682₃
- Taiani 748₂₆
- Taorgius episcopus 30₁₄ 37₁₅
- Tarsus: Tarsensis 232₂₀
- Taurini oppidi synodus 104₁₀ (*cf. Mommsen, Neues Arch. XVII 187 sq.*)

- Taurus mons 755₁₇
 Telmis quae nunc a Blemyis obtinetur
 749₁₄. — Telmei 749₁₃
 Thalassius episc. Caesariae Cappa-
 dociae 299, Caesariensis 442₁
 Thebaei 746_{18 19}. — Thebaica con-
 tinens terra 749₈. — Thebais 453₃.
 — Thebaida: portus... dirigens
 ad Thebaidam 749₇, superior The-
 baida 752₁₄
 Theodericus: dominus noster inuic-
 tissimus rex Theodericus 508₈, prae-
 celsus rex Theodericus 658₂₇
 Theodora ecclesia *Romana* 59₂₆
 Theodoretus (Theodoritus) *episc. Cyri*
 293_{14 15 23} 294₇, episc. 293₃ 294₁₀
 20, episc. Cyri 295₂, Cyreorum
 ciuitatis episc. 469₁₄
 Theodoritus 617₅, episc. Lignidensis
 617₂, episc. ipsius ciuitatis (*sc.*
Lignidi) 673₁₃. — *epistula eius*
ep. 166
 Theodericus v. Theodericus
 Theodorus decurio palatii 235₁₆
 Theodorus Antiochiae Pisidiae *episc.*
 232₁₉
 Theodorus Caesareae Cappadociae
episc. 232₁₉
 Theodorus episc. Damasci 300₈
 Theodorus episc. Foroliuensis 290₁₅
 Theodorus *Mopsuestenus* 286₂₆ 287₃
 288_{19 23}, episc. 286₃₁ 287₁₇, Mo-
 psuestenus 287₁₀ 289_{7 18} 292₂₃,
 Mopsuestenus episc. 286₂₃ 289₂₁
 290₇. — capitula *ex Theodori*
scriptis desumpta adferuntur et
refutantur ep. 83 § 29—201.
 Theodorus *episc. Oxyrynchi* 35₂₃ 36₁₅
 18 20, ciuitas Oxyrynchus... epi-
 scopum illius ciuitatis nomine
 Theodorum 33₂₂
 Theodorus archimandrita *Secundae*
Syriae 571₂₃
- Theodorus presbyter *Secundae Syriae*
 568₂₈
 Theodosius (I) imperator 5₈, maior
 Th. imperator 390₁₉, Augustus 46₂₄,
 religiosissimus Augustus 44₃, prin-
 ceptus 5₈. — *edicta eius: epp. 2^a 3.*
libellus de confessione uerae fidei
ei a Marcellino et Faustino ob-
latus: ep. 2
 Theodosius (II) imperator 444, 796₂₀
 797₃, imperator Th. iunior 390₂₂,
 princeps 290₆ 441₁₂, dominus im-
 perator Th. pius felix inclytus
 uictor (triumphator) semper Au-
 gustus 59₁₆ 81₂, piissimus et cle-
 mentissimus imperator Th. semper
 Augustus 63₁₉, post cons. Theo-
 dosii Aug. (*a. 416*) 96₁₀
 Theodosius *haereticus* Alexandrinus
 351₁₇, Alexandrinae ciuitatis 355₁₃
 Theodosius archidiaconus Constan-
 tinopolitanus 602₂₄. — *epistula*
ad eum: ep. 155
 Theodotus diaconus *Procli Cpolitani*
 289_{3 15}
 Theophanius archidiac. eccl. Romanae
 320₃
 Theophilus episc. Aegyptius 123₂
 Theophilus 710₂₇ episc. Heracliensis
 ciuitatis 713₁₉
 Theopompus u. c. 503, 504₁₁ 506₁₅
 508₃, u. ill. comes domesticorum
 agens palatii scolam 504₁
 Thermodon flumen 751₄
 Thessalonica 557₅ 618₁₈ 619₂ 641₁₂
 642₁₁ 688_{11 22} 689₂₄ 690₂₅. — sancti
 Marci basilica *Thessalonicensis*
 689₂₀. — *Thessalonicensis adiect.*
 225₁₁ 234₁₇ 466₁₂ 470_{7 10} 498₁
 535_{7 14} 554₂₀ 556₁₂ 557₆ 558₄ 601₄
 618₁₉ 641₁₉ 667₁₂ 668₁₅ 672₂₆ 688₆
 23 691₁₀, *subst.* 558₁₂; Thessaloni-
 censes 554₂₄ 558₁₄ 732₁₁

- Thomas apostolus 251₅, 6₁₀, 250₂₈
 721₉; *gen. dat.* Thomae 721₂, 251₁₁,
acc. Thomam 250₂₃
- Thomas episc.: *gen.* Thomae 629₂₃
 632₄, 670₉, 692₂₁; *dat.* Thomae
 628₁₇, 669₈, Thomati 666₂₆; *acc.*
 Thomam 668₄, Thomatein 627₂₁
 661₁₃; *abl.* Thoma 651₁₅, Thomate
 662₁₉. — *epistulae ad eum epp.*
 172 210
- Thomas: *quinque huius nominis dia-*
coni et uiginti duo presbyteri inter
monachos Secundae Syriae sub-
scribunt 569₁, 19₂₂, 24₅₇₀, et 568₂₇
 569₄, 7₉, 10₁₁, 12₁₃, 13₁₉, 29₃₁, 570₃, 10₁₁
 11₁₂, 16₂₀, 21₃₀, 30₃₀, 571₅
- Thracis 562₂₈, 563₅
- Tiberis 2₁₁. — Tiberinus amnis 47₉
- Tiburtina ciuitas 161₃, Tiburtinus
 episc. 2₄
- Timasius adulescens *episcopis Afris*
scripta quaedam Pelagii proferens
 105₁
- Timotheus sanctus a Paulo apostolo
institutus 154₄
- Timotheus episc. *Abellinas* (*cf. Cas-*
siodori Mommseniani indicem)
 474₁₁
- Timotheus (*Helurus episc. Alexan-*
drinus) 118₁₀, 119₈, 130₂, 131₇, 144₁₂
 445₈, 446₉, 12₁₃, 447₁, 4₈, 450₁₀, 472₁₄
 488₂₀, 493₈, 530₂₀, 590₈, 702₁₄, 779₄
 791₁₃, 792₁₄, 17₇₉₈, 1₄, 7₇₉₄, 11₇₉₇, 10₇₉₇
 798₁, 8₁₂, Helurus 339₃, 342₁₂, 377₁₄,
 Hellurus 477₂₃, 486₁₉, Elurus 445₃
 465₁₅, 609₇, 655₂₄, 706₂₂, Ellurus
 520₇, 521₁₃, 523₁₇, 554₁, 791₉, 801₇,
 presbyter 445₃, 791₈, 797₁₅, ordinatur
 episcopus 445₁₀, 791₁₄, 797₂₀, pater
 noster et archiepisc. 472₂₂, haere-
 ticus 795₉, 13₇₉₈, 15₇₉₈, parricida
 125₄, 339₃₁, 342₂, 453₈, 488₂₂, 512₂₅
 521₁₃, 580₂₂, 609₇, 801₇ (117₁₄, 128₁,
 132₁), Alexandrinus 655₂₄, Alexan-
 drinae ecclesiae peruasor 133₁₃,
 peruasor 447₇, 793₈, inuasor 798₁₄
 (gladiator 126₁₀, cruentissimus
 praede 128₁₉). — *errore Cersonen-*
sis dictus (*cf.* 446₁₃) 529₁₃
- Timotheus (*Salophaeolus episc. Ale-*
xandrinus) 155₇, 447₁₀, 448₉, Ale-
 xandrinae ecclesiae antistes 146₄,
 catholicus 384₉, 447₃, 7₁₁, 793₃, 6₁₀
 12₇₉₅, 798₃, 10₁₄, 19₇₉₃, episc. 448₈, 13₇₉₃,
 18₇₉₃, 19₇₉₈, 21₇₉₈, 27₇₉₈, frater et co-
 episc. 124₁, 139₁₁, 140₁₄, 142₁₅, 143₄,
 144₁₁, 20₁₄₆, 151₂₀, episc. Alexan-
 driae 446₁₄, 792₁₆, 19₇₉₂, catholicus
 episc. 447₁₄, 795₁₀, catholicus episc.
 Alexandriae 446₁₁, episc. catholicus
 Alexandriae ecclesiae 120₉. —
epistula ad eum: ep. 53
- Timotheus (*episc. Constantinopoli-*
tanus) 519₁₃, 620₁₉, qui uidetur
 modo Constantinopolitanum eccle-
 siam gubernare 519₃, episc. Con-
 stantinopolitanus 545₁₉
- Timotheus diac. *Timothei Salo-*
phaeoli 121₁₆, 123₅
- Timotheus diac. *Secundae Syriae* 571₁₄
- Titus qui uastabat Hierosolymam
 747₁₉
- Tomitana ciuitas 678₃ (714₃)
- Topaze ciuitas Indiae 746₁₄
- Traianopolis*: Traianopolitanus 301₁₃,
 740₂₀
- Trallis*: Trallensis 212₁₃, 218₁₇
- Transmundus rex *Uandalorum* 671₃
- Trapezus 301₄
- Triueri 12₁₁, 28₇, 32₂₆, 50₈, 387₁₈, 784₁₆
- Troentum*: episc. Troentinas 451₁₁,
 Troen[?]tinus 799₂₄
- Troius episc. Scampinus 674₁₀, episc.
 671₁₉, 673₁₁
- Truentum v. Troentum
- Trypho 223₁₄, 224₁₃

- Turbo 39₂ 40₃, diaconus Eutychi haeretici 39₁₇, Eleutheropolitanæ episc. ciuitatis 38₂₂
- Turonica ciuitas 104₈
- Tuscia 457₁₆
- Tutus defensor ecclesiae 158₁₈ 159₁₆
- Tyana: episc. Tyanorum 301₃
- Tyrus 297₉ 299₁₁ 489₁₀. — Tyrii 157₁₄ 451₇ 795₁ 799₂₁. — Tyria ecclesia 531₆
- Ualens (*imperator*) 25₁ 49₃, *imperator* 24₂₃, *consul* (a. 365) 2₁₃. — *edicta eius: epp.* 5—12
- Ualens *episc. Mursæ* 10₂₃
- Ualens *presb. Romanus tituli S. Sabinae* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 8*) 474₁₁
- Ualentinianus (*I imperator*) 49₃ 57₃ 89₂₇, *princeps* 4₆, *consul* (a. 365) 2₁₃. — *edicta eius: epp.* 5—12.
- Ualentinianus (*II imperator*) 5₃, *princeps* 5₃, *Augustus* 46₂₄ 54₁₆, *Aug. iunior* 88₁₅. — *edicta eius: epp.* 3 4 13
- Ualentinus *gnosticus* 172₁₇ 184₆ 202₄ 295₁₀
- Ualentinus: *duo huius nominis episcopi intersunt synodo Romanae* 474₆ et 10, *ex quibus alter ut uidetur Amiterninus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*)
- Ualentinus *episc. ecclesiae Siluae Candidae* 318₂₇
- Ualentinus: *duo huius nominis presbyteri Romani* 474₁₇ 20, *e quibus alter fuisse uidetur tituli Eusebi* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 35*)
- Ualentinus *archidiaconus Ueriani episc. Dardaniae* 225₃
- Ualerianus *seruus Ariminensis possessionis Ualeri comitis* 114₁₄
- Ualerius *comes* 114₁₈
- Ualerius u. c. *cons. (a. 521)* 722₁₈ 732₂₅ 738₈ 739₁₂ 740₁₉ 741₁₆
- Uandalicus *cognomen Iustiniani* 338₁₈ 344₈. — *Uandalica natio* 391₁₅
- Uarasaldas *presb. Secundae Syriae* 570₁₃
- Uenantius *episc. eccl. Lippiensis* (?) 819₂₄
- Uenantius *presb. urbis Romae* 510₃ 513₇ 17 520₂₆ 527₆ 537₁₄ 19
- Uenni 753₁₅
- Uercellae 12₂₀. — *Uercellensis* 1₉
- Uerianus *episc. Dardaniae* 225₃
- Uersetanus *dicitur Antoninus quidam* 351₁₈, *Bessentanus idem* 355₁₄
- Uespasianus *imperator* 747₁₈. — *forum Uespasiani* 75₁₃
- Uiator u. c. *cons. (a. 495)* 475₁₃ 478₁₃, *Flavius U. u. c. cons.* 474₂ 477₂ 13 487₃, *(post) cons. Uiatoris u. c.* 398₁₀
- Uiator *episc. Italicus* (a. 495) 474₃
- Victor *Constantinopolitanus* 685₂₂ 686₈ 10 12, *diaconus* 685₁₃, *qui diaconis habere perhibetur officium* 647₅
- Uiennensis *prouincia* 559₁ 22 560₁₉, *deuotio* 560₁₁
- Uigilius (*papa*) 354₆, *episc.* 230₁₉ 348₃, *episc. sanctae ecclesiae catholicae urbis Romae* 318₁₅ 356₁₅, *papa* 319₂ 8 12 356₂₁, (*Graecae linguae ignarus* 297₂). — *epistulae eius: epp.* 83 (*constitut. de tribus capitulis*), 92 93
- Uincentius *episc. Claudiopoli* 318₂₅
- Uincentius *Hispaniensis* 27₄, *presb.* 26₂₆ 27₁₁, *sanctus* 27₂₃
- Uindemius *episc. Antiatinus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₇
- Uitalianus 514₂₃ 515₁ 678₁₆ 679₉ 683₁₃, *uir gloriosissimus ma-*

- gister 801²⁷, magister militum 518₁,
619₀, 672²², 675²³, 678₀, 686₉, 696₇,
cons. (a. 520) 637₂, 638₁₂, 650₁₀, 651₂₇
- Uitalianus episc. aut *Arniensis* aut
Rosellanus (cf. *Cassiodori Mommseni-
seniani indicem*) 474₁₁
- Uitalis episc. aut *Fanestris* aut *Fun-
danus* (cf. *Cassiodori Mommseni-
ani indicem*) 474₅
- Uitalis episc. *Troentinas* 156₁₄, 157₂₁,
452₉, 479₄, 800₁, episc. *Troentinas*
(uel *Troentinus*) 451₁₁, 799₂₄. —
suspensio eius: cf. ep. 70
- Uitalis diaconus *sedis apostolicae*
510₃, 518₇, 17, 520₂₇, 527₆, 537₁₅, 19
- Uitulus cancellarius *Constantii co-
mitis* 76₁₄
- Uluentius iudex urbis 3₃
- Uluentius diaconus *Auiti Uicennensis*
559₂₁, 560₁₀, 25
- Ulaphi 761₁₇
- Ulpianensis ecclesia 319₁
- Uranus 151₂, 798₃₂, subadiuua 449₄,
793₂₁
- Urbicus presb. *Romanus tituli Cle-
mentis* (cf. *synod. a. 499 = Cas-
siodor. ed. Momms. 411, 6*) 474₁₄
- Ursacius episc. *Singidunensis* 10₂₃
- Ursicinus episc. *Dardaniae* 220₁₃, 225₆
- Ursinus diaconus 2₁₉, 21, episc. 5₁₃;
*contra Damasum pontifex in loco
Liberii ordinari deposcitur* 2₂₁;
benedicitur 2₂₃; *in exilium mitti-
tur* 3₃; *ab exilio relaxatur* 48₁₀;
ad urbem redit 4₇; *iterum relega-
tur* 4₁₄; *ad exilium sponte pro-
perat* 4₁₅; *socii eius Roma expellun-
tur* 49₁₉, 23; *Damasus precibus apud
episcopos molitur ut sententiam
in Ursinum proferant* 4₂₇; *Ursini
amentia* 55₅; *loco Galliae cohibetur*
52₁₅, 53₁₉, 55₁₄; *post Damasi mortem
populi acclamationsibus uiolatur* 48₃
- Ursus erroris *Ursini* consors 52₂₄, 54₇
- Xenaias Hieropolites 582₁
- Xystus (III) papa: Sixtus 438₂₄;
*antea presbyter: Xysto presbytero
Augustinus (ep. 48)* 111₂₃
- Zabulon filius Iacob seu tribus ex
eo nominata 759₉, 12, 21, 760₃, 10, 17,
23, 30, 761₁₄, 22, 26, 762₁₀, 19, 763₄, 11,
766₁₅, 767₂₄, 768₃, 17
- Zachaeus episc. ecclesiae Scyllacenaee
318₂₁, episc. 318₂₇
- Zacchaeus (cod. iaccheus) presb. *Se-
cundae Syriae* 569₁₀
- Zacharias propheta 762₂₃
- Zapparena ciuitas 319₇
- Zelpha 760₃, 19, ancilla Iacob 759₇, 16, 760₁
- Zeno (imperator) 393₈, 620₂₂, 684₁₆,
787₁₄, Augustus 124₁₂, 135₂₀, 139₁₇,
144₁₉, 147₂, 314₁₂, 315₃, 9, imperator
384₂₃, 385₄, 391₈, 447₅, 781₂₆, 782₅,
793₅, 798₁₃ (nomin. Zeno 447₅, 793₅,
798₁₃, Zenon 385₄, 782₅). — *epi-
stulae ad eum: epp. 56 (immo ad
Basiliscum), 60 62 64 66*
- Zenobius: duo huius hominis presby-
teri *Secundae Syriae* 569₂₆, 570₂₂
- Zeuenas presb. *Secundae Syriae* 571₇
- Zoilus presb. *Secundae Syriae* 571₁₆
- Zoras (Ζωράρας) monachus *Eutychi-
anus* 351₁₇, 355₁₂
- Zorobabel qui Zorobabel erat filius
Iechoniae 770₂₇
- Zosimus (papa) 60₂₄, 99₄, 115₆, 438₂₄,
episc. 59₉, 103₄, 108₇, papa 59₂, 99₂,
108₉, papa ecclesiae catholicae ur-
bis Romae 63₂₀. — *epistulae eius:
epp. 45 46 50*
- Zosimus *Neapolitanus episc. ordi-
natus* 23₁₈, 25, 24₂, 18
- Zoticus episc. Carpathiensis ciuitatis
714₂₇

III. INDEX RERVM ET VERBORVM.

(asterisco * notantur uerba ex coniectura restituta)

- a, ab: orta est persecutio ab impiis haereticis 1₃; patimur persecutiones ab his episcopis 21₂₇. — in morem Cain eiectus a facie dei 125₆. — a patre alterius eum dicis essentiae (τῆ πατρὶ ἐπερούσιον αὐτὸν λέγεις) 174₁₆, alterius essentiae dicit carnem domini a carne nostra 178₁₉. — Eusebius a Uercellis 12₂₀ (cf. de)
- abbas: presbyterum et abbatem Constantinopolitanæ ciuitatis 441₆; clericis et abbatibus 703₂₇; sub abbatis uocabulo dixit se congregationem habere 687₁₉; sub quo abbate monachus factus est 687₂₂
- abicio: Petrum in exteriores terras abici 144₃
- abiectio: capitulorum 289₁₃, praefatorum 661₁₉, eorum 661₂₃
- ablatius pro locatiuuo: quid Lignido fuerit secutum 618₁₇
- abnegator: orthodoxi Sabelliani constituuntur abnegatores 210₁₇
- abominabile esse damnatos restitui 132₂₃
- abominatio: leprae abominatione percussus 584₃
- abrenuntio: saeculo et concupiscentiae carnis 37₃
- abrumpo: sine synodo sententiam apostolicae sedis abrumperè 378₂₀
- abrupte: ut non abrupte diuina potentia diabolus sed ipsius hominis etiam iustitia uinceretur 415₂₀, non abrupte et sine exceptione propositum 481₁₂
- abruptum: erroris 101₂₁, infelicitatis 475₁₄, mortiferae praecipitationis 420₂₁, temeritatis 434₁₃
- abscessus (= mors): post abscessum Zosimi 60₂₄ 63₁₉
- abscido: tu autem cognosce et abscidere in quibus inique locutus es 218₁₄; abscidi ab ecclesia 291₂₇; ne se a corpore catholicae unitatis abscideret 373₅; de sanctis abscisi 425₁₃; melius est si ecclesiastico corpori iungantur abscisi quam ad abscisos transeant qui ... 738₆
- abscisio: in persona de cuius abscissione agitur 118₄
- abscondo: cum in baptisterio absconsi essemus 643₁₉
- *abseco: esse nobis absectas (adsectas *cod. V*, abseptas *alii*) tantas multitudines 702₉
- absoluta decernimus iussione 61₁₂
- absque 50₁ 80₂ 178₂₀ 303₁₇ *etc.*
- absum: absit! 208₂₅, quod absit 143₁₃, 145₁₀ *etc.*, absit ista peruersitas 535₁₇; absit a conscientia nostra 515₁₁, quod absit a mentibus Christianis 365₂₈, quod absit a

- fidelium mentibus 718₂₃, absit hoc a notis nostris 26₁₁; absit tamen ut- 292₂₆, absit a nobis ut- 349₁₂, sed absit: absit ut- 23₁, absit ne quicquam nos separet 550₂₆
- accentus: quam (*sc. patientiam*) dum despicitis excitatis ut longae tolerantiae desperatos sumat accentus 55₁
- accepta (*sc. epistula*) legitur in fine epistulae addito die quo eam is ad quem data erat accepit 80₂₁, 117₃, 497₂₉, 500₇, 502₁₃, 560₁₅, 592₁₇, 618₄, 654₂₃, 656₃₀, 659₈, 671₇, 674₂₂, 683₃, 687₂₆, 690₁₅, 696₁₃, 703₂₁, 710₂₁
- acceptabili deo uoluntate 505₁₄, acceptabilior deo 147₉
- acceptio: ubi nulla est acceptio personarum 473₂₀
- accepto: acceptandam pacem talium episcoporum 23₁₁
- accersio: propria accersione requieuit (*i. e. naturali morte defunctus est*) 28₁₄
- accerso: Osius Potami querela accersitus ad Constantium 15₃
- accessus: per accessus praecedentium temporum errorum augmenta creuerunt 737₁₀
- accipio: religionem inquietari patienter accipiunt 56₁₁
- acclamatio: Siricium sic praesse sacerdotio uoluerunt, ut Ursinum acclamationibus uiolarent 48₄; in una acclamatione et ipsum eligi et ceteros improbari 48₇; Bonifatium acclamatione totius populi et consensu meliorum ciuitatis asciuimus 64₇. — gesta acclamationum populi quae singulis diebus habita sunt relationi meae subieci 60₁₆; ea quae populus Romanus diuersis acclamationibus agens gratias ma-
- iestati uestrae credidit publicanda relationi meae uniuersa subieci 63₈; acclamationibus quae subiectae sunt gaudii sui causas plebs Romana testata est 81₁₄
- accumulo: ut... statum plebis et modestiae gloria et bonis securitatis accumulet 52₁; dementiae suae uanitatis accumulans adicientes... 370₁
- accusatiuus: pro ad uel in c. acc.: Rauennatum ciuitatem praesentiam suam maturare non differant 65₂₃. — *temporis*: litteras quartum post ordinationem eius diem transmisimus 682₂₆. — *absolutus*: Scampis nos positos Stephanus et Leontius in occursum nobis uenerunt 672₁₆. — *accusatiuus cum infinitiuo v. infinitiuo*
- acefali 704₂₀
- acerbitas: factus es eorum acerbitas et non matura esca 200₁₁; post tantas acerbitates incommoditatesque mundanas 220₁₀
- achates 745₁₉, 746₉, 754₁₃, 13, 22, 25, 757₂₁, *gen. achati* (?) 753₁. — de lapide achate 754₁₃ *sqq.*
- acolitus 111₂₀, 112₉, 19
- acta: eadem quae optulerunt actis inserta transmisi 67₉, exemplaria actorum (*cod. auctorum*) 103₁, ut acta nostra contineant 475₈
- actus: quos rerum actus fidei declarat fuisse custodes 500₁₆. — *plur.* actus (= *facta, res gestae*) 137₃, 146₂₀, 360₂₉, 30, 362₁₀, 605₇, 640₃, 681₈, 693₂₂, 29; primiscrinium et reliquum officium quod tuis actibus obsecundat 78₈; in me sancta synodus bonorum actuum ac clerus pastoris transtulit sortem 522₁₉, bonorum actuum clerum ac popu-

- lum 524. — in actibus apostolorum 106₁₀ 252₁₃; euangelia, actus quoque apostolorum et apostolus 188₈, euangelia et actus et apostolus 204₁; apostolicorum actuum testatur historia 505₁₀
- aculeus: cui inicere debuerit aculeum paenitendi 125₁₄
- acumen principale 510₃
- ad: ad stuporem omnium 19₇, diu ad iniurias inclusi 26₂₁. — quae enim ad conuersationis perfectionem similitudo deitatis et animae humanae? 262₉. — animis exultantibus ad uniuersalis ecclesiae quietem 189₃. — per familiaritatem quam ad deum habet 267₃, nullam differentiam ad irrationabilia haberemus 283₂₃ 284₉, habens ad ceteros excellentiam (καρὰ τοῦς λοιποῦς ὑπεροχῆν) 277₈ 13, custodientes unitatem ecclesiarum quam habent ad apostolicam sedem 323₁₉, quae ad uos est unitas ecclesiarum 325₄; per certamina ad diabolum 261₉, certamen quod erat ad diabolum effecturus 242₂₂, ad episcopum certamina facere 619₁₉, certamen habebat ad animae passiones 262₂, ad haec instituens uidetur certamen 262₄, certamen instituit ad animae passiones 262₁₄. — ad Antiochiam remissum fuisse 450₁₁, litterae ad Alexandriam destinatae 539₁₄, ad Heracliam deduceretur 641₁₉, ueniens ad Nicopolim 533₆, uenimus ad Ligidum 673₁₃, dum ad Thesalonicam accederet 690₂₅. — regreditur ad Hispanias 15₆. — ad ea (= usque ad id tempus): de capitulis quibus ad ea dubietas uertebatur 743₈
- adaperiente Christo recte per uerbum ueritatis incedere 523₅
- addico: poenae addici 455₁₈, uindictae addicitur 455₂₈, perpetuis cruciatibus addici 475₂₀, deceptorum suo competenter addictus 364₂₀, ei subiugaretur addictus 415₁₇, ubi est iustitia uerae religionis si addicenda est impiae multitudini 25₂₀, fideles falsis sacerdotibus addicendi (cod. adicendi) sunt 26₁₇, origine generantur obnoxii et ex conditione seruili gignuntur addicti 360₂₄. — (= damno) nec ab inferioribus episcopis potior potuisset addici 373₁₆, qui in memoratis conciliis addicti sunt 316₂₃, Athanasium synodus Orientalis addixerat 379₇, propugnatores intentionis addictae 488₂₁, defendens quos prius gloriosum putauit addicere 489₁₅, addictorum fugienda communio 492₃
- addictio: caedes turbae presbyterorum uincla et totius ciuitatis addictio 104₁₉
- additamentum: siue per additamentum siue per diminutionem siue per immutationem 310₂₀
- addubito: de uita aeterna hoc dictum nullus addubitat 363₃₀
- adeo—sicut: non adeo est mirabilis sicut purus ille lapis 750₂₀
- adhuc: ut adhuc nobis audiendi patientiam commodetis dum adhuc exponimus . . . 19₁₉. — = etiam tum 12₂₂ 15₂₃ 25 26₁₄ 260₁₅; nec adhuc = ne nunc quidem 160₁₁, = ne tum quidem 18₁₁; pietatem uestram habere quod Salomon adhuc a domino postulabat 353₂₇ — adhuc hodie 89₂₀, adhuc proxime 91₂₂. — adhuc maius scelus ad crescit ut 367₁₈
- adiaceo: *perfect.* adieci: rursus adiecit (i. e. *accubuit*) uxor Lia ut

- conciperet 759₈. — *adiacet imperson.*: *adiacet tibi dirigere quod deuium est* 546₁₇
- adimpleo: 253₉, 621₁₀, 660₆, *legalem constitutionem* 239₁₆, *cursum bonae uoluntatis* 603₂₉, *desiderium* 707₁₁, *petitionem* 645₁₃. — *sanctum spiritum qui sensui Christi aliquam uirtutem adimpebat* 247₂₅, *caritatem ei diuina natura adimplet* 253₁₂
- *adimpugno: *magnum robur adimpugnantium (ad inpugnantium cod.) fidem quamdiu . . .* 491₁₆
- adinuenio 747₁₃
- adiudicatio: *quorum quis communionem amplectitur eorum et similem adiudicationem in condemnatione consequitur* 609₁₃
- adiudico: *episcopis non adiudicantibus eum (μή κατακρινάντων αὐτόν)* 299₆
- adiuto: *habitasse in eo spiritum et ad omnia adiutasse proposita* 243₁₂
- adiutorium: *dei* 99₁₁, 103₂₃ *etc.*, *diuinae gratiae* 683₂, *ueniet deus in adiutorium nostrum* 133₁
- administrator: *magistratus*: *uentum est ad uicarium et multi ex administratoribus intersunt* 15₂₃
- admirabilior in tuenda fide 13₇
- admiror *alqd de aliquo*: *quod de sinceritate tua non sumus admirati* 333₁
- admissum: *post tot admissa* 80₁₃
- adolesco *transitiue*: *adulta est perfidia ista per deuos, sopita per iustos* 544₈
- adoptiuus filius 270₂₆
- adorea: *principatus uobis adorea publica iura commiserunt* 595₁₃
- adquiesco: *mandauit ut . . . et non adquieuisti* 204₁₂; *alicui uel alicui rei* 12₉, 81₁₂, 119₁₆, 357₁₄, 367₁₁ *etc.*; *non adquiescit in eius nefariam communionem* 15₁₁; *hoc adquiescite ut . . .* 606₁₀; *adquiescas recte praedicare patrem* 204₁₆, *numquam adquieuisset nuntiare fidelibus . . .* 699₂₄.
- adscensio: *ante diem ascensionis dominicae* 681₁₃
- adscisco: *Bonifatium acclamatione totius populi et consensu meliorum ciuitatis asciimus (i. e. elegimus)* 64₃
- adscribo: *nihil maius inter titulos imperatoris adscribitur quam si . . .* 681₂₂; *apostolus dicit . . . et qui consentiunt facientibus reos indubitanter adscribi* 329₂₅; *doctoribus ecclesiae contumeliam ascribere ue inrogare* 286₁₄. — *ut uix esset unde exercitus potuisset adscribi* 456₂₇
- adsero: *quam (sc. catholicam fidem) prius adserebant* 7₇; *qui se catholicos adserebant* 24₂₆; *adserendum nunc est quod in his partibus gestum est* 33₁; *quid catholicae ueritatis sequatur integritas quid detestetur asseruit* 134₃, *similia*
- adsertio: *secundum hanc adsertionem* 22₂₄, *si pro hac fideli adsertione iugulemur* 44₅, *episcopi qui eam (sc. ecclesiam) sub adsertione uel adsensu haereseos persecuti sunt* 6₁₉, *in assertione dogmatis* 132₁₇, *nouis assertionibus non indiget edoceri* 131₁₄ *etc.*
- adsertor *praefatae pestis* 368₇
- adsido: *deo cordi uestro adsidente* 337₂
- adsigno: *hic defecerunt adsignati ab omnibus nihil pacificum cogitare* 678₁
- adsisto: *ut reus adsistit* 15₃₀, *ut reus*

- adsistens 16₂₃, qui quasi reus in exilium mittendus adstiterat 17₁₆.
— habentes adsistentem sibi regiam potestatem 10₉
- adaspectus *plural.*: sub uestrae pietatis aspectibus 126₁₂, principis praesentamur aspectibus 619₁₁
- adaspergo *subst.*: qui nulla damnatae impietatis sit infectus aspergi<ne> 117₂₂
- adaspicio: quae regula dum neglegenter aspicitur, malum non uitatur 96₁₇
- adaspиро: domino adspirante 501₃, aspirante uobis domino 354₁, deo cunctorum mentibus (sibi, uobis) aspirante 72₂₃ 350₄ 352₂₆. — existimans nos contra eam fidem adspirasse 469₂₆
- adstipulator: qui causae Pelagi enixius adstipulator interuenit 103₁₂, ut prauae eius doctrinae astipulator existerem 111₅
- adstipulor (= *consentio*): astipulanti quoque ea parte quae discrepat 74₄
- adsto: astantibus (*in synodo*) nouem episcopis 64₉, adstantibus quoque diaconibus 475₁
- adstringo: ut quos nequitiae similitudo complectitur eos <ea>dem etiam conditio emendationis astringat 53₁; ut obsistas maximis undique rebus astringeris 153₂₁; illius se peruidebant sententia consequenter adstringi 395₁₀, *similia*.
- adstruo (= *adfirmo*) *aliquid* 89₁₁ 91₁₃ 110₆ 111₂ *etc.*
- adsumo: ne quid sibi temere assume- ret 64₁₃, personam criminatoris assumere 58₁₉, ut utriusque facti qualitate perpensa... temere assumpta non maneat 65₁₇
- aduersitas 603₃, ubi deus recte colitur aduersitas non habebit effectum 587₁₀, istis aduersitatibus praestare remedium 628₂₂
- aduerto: aduertite... in quo rei sint 9₂₃, aduertit sapientia uestra Ariminensem synodum piissime coeptam 11₂₄, aduertat tranquillitas uestra: si haec fieri uultis, nonne metus est ne- 30₁, aduertite...: numquid- 35₃
- adunatio: 309₉ 596₇ 598₈ 612₂₁ *etc.*
- adunio: carnem quam sibi ex ipsa conceptione aduniuit 269₂₃
- aduno: 3₂₀ 332₂₇ 348₂₂ 596₂₃ 613₃ 621₂₁ *etc.*
- adyta: qui externum ignem in diuinis adytis inuexit 582₁₃
- aedificatio *sensu ecclesiastico*: constituta per quae aedificatio generalitati proueniat 520₂₄, pro populi aedificatione 699₁₃, quod aedificationi ecclesiasticae conueniret 700₃. — aedificationes = *aedificia* 47₁₃
- aedifico: aedificare quae destrunt euangelia 21₁₃, certamina quae non aedificant sed magis destrunt 102₉
- aegroto: cum solo animi morbo insanabiliter aegrotaret 8₁₃
- aemulatio: aemulatione ac uirtute martyrii feruens in gloriam diuinam 23₂₁, sanctae fidei aemulatione feruentem 80₁₃, ad diuinam aemulationem succensus 31₁₆
- aemulator: dei aemulator Helias 25₂₃
- aemulus (= *inimicus*): rumor aemulus 85₈, aemuli religionis homines 677₆, fidei aemulorum fraude 132₃, de quibus ipsi aemuli conuincantur 699₂₀
- aenigma incarnationis 192₁
- aequanimiter 498₈
- aequiuoce: onychitae qui aequiuoce nuncupantur id est non ueraciter 755₂₆

- aequo: non aequat ad meriti eius
praeconium 31₂₅
- aestimatio: praeter aestimationis iniuriam piaculum neglectae sanctionis incurres 57₁₅
- aestimo (= *existimo*) 76₅ 131₁₁ etc.
- aestuo: dolentius aestuat ueritas 6₂₂
- aeternitas (= *deus*): imperator aeternitatis beneficio scepra sortitus 655₇.
aeternitatis supernae non immemor 660₁
- aeuum: ut (*deus*) aeuo uobis per longiora tempora propagato unitatem ecclesiae redditam ex omni faciat parte securam 661₁. — in aeuum: fidem omni in aeuum religionem seruare 46₉, mansura in aeuum lege 349₂₂; in aeuum omne 50₂₀. — durabit per aeuum triumphus 628₁₄
- affabiler respondeat 329₂₃
- affatus *numero plurali* = *epistula*: 76₁₄ 321₃ 328₁ 333₂₅ etc., sacri (*principis*) 82₁₀ 22 501₁₂
- affecto: humanae gloriae ad quam plerique affectant 37₂
- affectio: piissimum iter ad nos perueniendi tuas affectiones credidit 98₂₀
- affectionalis: illectus affectionali delectatione 361₆
- affectiose: sicut affectiose admones 726₉
- affirmatiue: cum Paulus ad Corinthios affirmatiue dicat 308₂₉
- afflictio: in afflictionem *alicuius* 25₁₇ 36₂₈
- affligo: reliquiae cruoris eius in obsessis corporibus daemonia affligunt 13₁₄
- affluenter 612₁₅ 652₁₆
- affluentiore dei gratia mortalitatis uitia superarunt 402₁₃
- age omnia simul confundamus 244₁₈
- agens in rebus 119₄ 120₆ 441₈ 645₁₄ 21
- aggregatio synodalis 349₂₀
- aggreco: qui circa Caelestinum tunc adgregati sunt (συναθροισθῆναις οἱ περὶ Κ.) 214₂₄
- agnae *de sacris uirginibus* 98₄
- agnosco: quod bene esset agnitus per contemptum saeculi 12₁₄. — agnoscor *seq. infinitiuo*: quod nunc agnoscitur distulisse 76₁₉, quod praeceperat ei innotuisse agnoscitur 78₂₃, Pauli doctrinam secutus agnoscitur 304₁₁
- agon: in agone iustorum 551₇, pietatis agona susceptum tenentes 527₇, expectat agones suorum 574₇
- agricolatio *translate*: fructus uestrae agricolationis 615₉
- alienatio: <a> causis alienationem se praeferre monstrauit 742₁₂
- alienus *c. genit.*: se ostendunt horum alienos existere 192₂₂
- alimonia 465₂₅
- alimonium: alimoniorum utilitatibus adiuentur 382₂
- aliquantulum *aduerb.*: (*sardonix*) subuiridis aliquantulum 746₃
- aliquantus: et post aliquanta ita (*sc. ait*) 313₄
- aliquis *in enuntiatione negatiue* 12₉ 46₇ 10 49₅ *et passim*. — ne aliqui tumultus oriatur 49₁₁
- alius: *neutr.* alium: ad alium saeculum 513₅. — alius = *alter*: circa unam — circa aliam 65₁₇
- allegatio: presbyterorum allegatio causam nobis non superuacuae deliberationis iniecit 65₁₁; allegationis maturitate 589₁₂; sub allegatione iustissima 669₁₄. — allegationes 376₄ 585₁₂ 584₁₈ 599₂₆ 600₂₃ 647₂ 9
- alloquium *de epistulis* 505₄ 537₂ etc.

- alma urbs Roma 322, 338₂₀, 344₁₀
507₉, huius almae urbis (i. e. *Constantinopolis*) 324₃₀
- altare dei 28, 34₂₅, deo pia altaria conlocare 40₁₁, ad colenda altaria refugere 567₁, ad sedis ipsius altaria confugiunt 555₁₀, obsecrare pietatem caelestem sub cruentis altaribus 86₃₀, altaribus piis peregrina inferre libamina 582₁₀, tantam circa altaria uim saeuisse 85₂₉, ut damnati Dioscori nomen inter altaria recitaretur 139₁₄ cf. 148₃, 157₃, 584₄, uiri caedem inter ipsa operatus altaria 529₁₇, Acacii... nomina ab altaris recitatione sum-mota 684₁₇. — *abl. plur.* altariis 40₁₃
- alte: altius censerem (i. e. *gravius succenserem*) si- 98₁₂
- alter *pro alius*: metropolitani epi-scopi uel cuiuscumque alterius sa-cerdotis 58₁₀
- altissimus = *deus* 126₇
- amabilis deo 562₁₃, 612₆, 637₅, 638₁₁
16 *etc.*, Christo 468₂₀, in pace quae est ei amabilis 528₄, amabilis dei (*θεοφιλέστατε*) 200₉
- amabiliter: haec amabiliter a nobis dicta esse opto ut intellegas 90₁₃
- amans *passiue*: tantae reuerentiae plenos affatus nisi per amantes minime dignaremini destinare 328₂. — amantissimi 740₇, fratres aman-tissimi 330₁₃, amantissimo principe 742₁₆, deo amantissime 288₂, 613₂. — parens carissime atque aman-tissime *v.* parens
- amaritudo: factus es eorum amari-tudo et non suauitas 200₁₀, amari-tudines confragosae uitae 35₁₃
- amator: per omnia dei amatori san-ctissimo fratri Hormisdæ 591₅, dei
amatorum patrum 658₁₇, dei amator sanctissime frater 654₂₃
- amatric: plenam et dei amatricem caritatem 496₁₂
- ambigo: illud ambigi non potest hos esse uere catholicos 9₁₇, non am-bigo *seq. acc. c. inf.* 137₁₈; cum praesenti quae diuina esse non ambigitur retributione 603₆
- ambiguitas 65₁₂, 80₂₈, 222₆ *etc.*, nullis uariantes ambiguitatibus 611₄
- ambio: qui semper episcopatum am-bierat 2₂₅; *seq. infinitiue* ambiunt gaudere cum angelis 543₂₅
- ambitio: basilicas pretiosorum mar-morum ambitione uestitas 43₁₈
- ambitiosus: cuius (i. e. *diuinæ legis*) ambitiosa praestantia 45₃. — am-bitiosa auditate 504₁₃
- ambitus: episcopatum contentionis ambitu peruaserunt 59₃
- amen piissime fili *in fine epistolæ* 328₄; interpretatur autem 'fiat' 'amen' 769₁₂
- amethystus 745₁₉, 751₁₄, 753₁, 754₂₆, 28
755₁₅, 757₂₁, de lapide amethysto 754₂₆ *sqq.*
- amicus *adiect.*: quatenus se planities extruccioni amica praetulerit 47₁₂, in eam partem quae amica sit ueritati instare 154₃
- amphicochilus *lapis* 755₂
- amplectibilis: quis hanc tam amplec-tibilem (*sententiam*) respueret 109₁₅
- amplector *seq. inf.*: totum pro redin-tegratione fidei facere libenter amplectimur 511₁₁
- amplifico: basilicam Pauli pro quan-titate conuentus amplificare 46₂₈
- amplificus: splendorem fabricae am-plificentioris 47₁₃
- amplio: coacti sumus ampliare ser-monem 771₁₄; *sensu iuridico* quo-

tiens adhibita comperendinatio et iam sub ipso fine certaminis ampliata iudicia? 106₂₆
 amplitudo uestra *allocutio* 70₁₃ 601₁₀ 605₁ 634₃ 16 635₂ 646₂₉
 amplius per suam rabiem grassati sunt 10₁₃
 amplus: (= *honestus*) amplum sibi ac festiuum iudicet si- 702₁. — amplissimum senatum 160₂₀, amplissimorum procerum sacri nostri palatii 586₅
 amputatis dubitationibus 716₃, excusationibus 72₂₃, perfidiae seminibus 717₁₈
 amygdalinum oleum 747₇
anacolutha: cuius ad me nuper litterae comneantes... euangelistae Marci sedem se recepisse memorauit incitans nos uolentes ut... 140₁₄. — quod qui ita sapit et non magis deus uerbum... creditur, anathema sit 277₁₄. — promittentes sequestratos a communionem ecclesiae, id est non consentientes sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria 521₂₃ (609₂₃). — libellum uero... primo agite ut praesente populo recitetur 606₂₃. — sed quoniam comperimus quosdam... perturbare...: quos beatitudo uestra a se longe pellere dignetur 644₁₂. — Uictorem praeterea uel alios, qui..., ordinatione imperatoris ad urbem dirigantur 647₃. — sperate ab apostolis, ut deus, qui initia talia donauit orationibus uestris, similiter sequantur et prospera 673₁₇. — *cf. s. u. accus. absol.*; *cf. s. u. ideo.* — *anacolutha in enuntiationis relatiuis*: nobis gratum fuit officium, quod ad inspicienda

uniuersa detulisti et omnem situm locorumque faciem nostrae serenitatis auribus intimasti 47₂₉; Florentius post damnationem, quam accepit ac dignum tulit improba offensione responsum, ecclesiam rursus contaminare conatur 56₃; *saepius pronomem relatiuum secundo loco excipitur pronomine demonstratiuo*: quemque dubium non sit extra communionem durare catholicam saepeque nos de eodem pellendo scripsisse sit certum 152₁₃; coepiscoporum, qui... deprimuntur fitque illis reconciliationis gloria causa difficilis 679₁₀; post libellos, quos dederunt et dant episcopi et per ipsos satisfecerunt sedi apostolicae 676₂₃ et *similia*
anaphorae: quaesumus autem, supplices quaesumus ut... 6₂₆; sed absit, abait ut hoc admittat conscientia Christiana 23₄; haec, haec res decept et Ualentem 24₂₂
 anathema: anathematis sententia 158₃, qui (quisquis, quicumque, si quis) ... anathema sit 186₁₉ 128₃ 239₉ 240₁₄ 216₂₀ 22 *etc.*, anathema dicere *alicui* 161₉ 225₁₃, miserunt anathema Acacio 674₁₇, anathemati (anathematis sententiae) subdere *alqm* 287₃ 288₂₀ 316₂₅, anathemati subicere *alqm seu alqd* 286₂₁ 288₂ 344₂, quomodo non subiacebitis anathemati 192₁₃, complices simili anathematis ultione plectentes 351₂₃, a superfluo anathemate eosdem abstrahere 539₁₉, *similia*
 anathematizo 192₁₃ 194₃ 228₃ *etc.*
 anathemo 96₁ 453₂
 angelica annuntiatio 511₁₃, claritas 414₂₄, natura 410₂₃ 416₉. — angelicis meritis coequando patri pa-

- trum papae Hormisdæ 673₂₅, ex angelica sede uestra (*i. e. papae*) 224₂₄
- angelus 221₁₃ 226₁₃ 240₂₉ 241₅ 13 247₁₀ 18 549₁₃, ille qui propria uoluntate prolapsus est angelus 411₁₅, spiritali fornicatione motus angelus 411₃₂, angeli 211₂₁ 261₇ 10 12 20 21 22 411₁₀ 18 434₂₂ 472₂₈ 543₂₅ 712₂₇, angeli caeli 735₉, beati angeli 414₂₅, degeneres angeli per sanctorum angelorum beatitudinem confutantur 413₂₃, angeli et uniuersa caelestis militia 284₁₂, angeli lucis et uniuersae caelestes inuisibilesque uirtutes 285₄. — angelus uester *allocutio papae* 644₁₁ 20, nos uestro sancto angelo (*i. e. tibi papae*) dignum est passionem exponere 566₈, ad perfectam notitiam uestri sancti angeli 568₆, — magni consilii angelus (consiliarius *Vulg. Esai. 9, 6*) 190₇
- angulus: remotus Hispaniae angulus 55₁₉
- anhelitus: usque ad ultimum anhelitum 591₁₉
- anhelus: ut boui anhelus 24₆
- anima: tractu et caede mulcati animas reddiderunt 26₂₄, in exilio martyr animam dedit 28₁₀
- animo: cum ex auctoritate publica sit fomes quidam nutriendae seditionis animatus 88₃
- animus: cuius spem animo (*i. e. fiducia*) supernae maiestatis assumpsimus 600₇. — *plur. animi de singulis hominibus dictus* 532₁₀ 594₅ 600₂₄ 602₁₆ 694₆
- annales diei paschalis 638₃
- annus *subst.* 480₁ 481₁₆ 19 21 483₇ 666₂₄
- annitente Constantio 1₄, praefatis ad-
- nitentibus 481₁₁, siue illis adnitentibus siue non adnitentibus 481₁₃; 483₈ 517₁₆ 606₁
- annona: (*litterae*) annonam in statum pristinum redire coepisse testatae sunt 51₂₀; praefectus annonae 3₃
- annullo: iniuriari et adnullari sustinere possumus, iuberi non possumus 565₁₄
- ante triginta milia de Lignido (*i. e. triginta milia ante Lignidum*) 672₁₂. — ante hoc (= *antea*) 618
- antecessor 184₁₅
- antefatus 316₅ 648₂₂ *etc.*
- anterior *de tempore*: anteriores principes 6₁₃, anterius Ephesenum concilium 133₁₄, anteriore significatione 618₁₇, anteriori spem adimi repetendi locum denuo 651₅
- anteuenio: deuotione qua cunctos anteuenit sacerdotes 139₇
- anthropomorphistae 41₁₅
- antichristus: ne in throno beatorum patrum antichristi diutius sederet opprobrium 120₁₉, (Timotheus) diuini culminis usurpator euidenter monstratus est antichristus 126₁
- anticipatio: per anticipationem iam esse dicitur quod futurum est 427₆
- antidotum fidei salutaris reconciliatis haereticis propinare (oppinare *cod.*) 328₂₃; sic temperatum nostrae salutis antidotum ut- 421₁₁
- antistes = *sacerdos, episcopus* 86₁₀ 87₂₆ 123₁₇ 128₁₉ *etc.*, Alexandrinae urbis (ciuitatis) 145₁ 286₃₁, ecclesiae 146₅ *et similia*. — presbyter uerae fidei antistes 26₂₇, sacrae legis antistes (= *episcopus*) 46₁₇ 49₈ 61₆, antistes sanctitatis (= *episcopus*) 48₂
- aperio: ad omnem ferientis ictum pectus aperitur 106₂₂

apex: cui numerus ordinantum . . .
 recte uenerandi nominis apicem
 contulerunt (*de papa agit*) 61₉.
 ad principatus apicem 594₃, ad
 dominationis apicem 660₁₃, apices
 et sceptrata alium saeculum pos-
 sidere translata 513₄. — apices =
litterae 81₂₇ 84₁ 147₃ 321₂₅ 587₂₄
 660₁₄ 696₃
 apocalypsis: Iohannes apostolus in
 apocalypsi dicit 292₃, sicut in apo-
 calypsi legimus 358₃. *cf.* reuelatio
 apocrisarius 672₂₆ 689₁, apocrisarius
scribitur 468₁₅
 apostato: peruersum apostatandi pro-
 positum 456₂₁
 apostolatus *allocutio papae*: a. tuus
 84₂ 110₁₉ 715₁₀, tuus a. 658₉ 716₉.
 a. uester 223₁₄ 224₂₂ 500₃ 540₆
 592₂₄ 616₃ *saepius*, uester a. 617₆
 618₂ 641₁₀ 656₂₃
 apostolice: scribere apostolice digne-
 mini 591₁₁
 apostolicus: auctoritas 20₃₃ 41₂₂ 109₉,
 doctrina 119₁₃ 127₂₂ 231₇ *etc.*, ec-
 clesia 108₁₁, eruditio 138₆, fides
 7₁₆ 12₁₈ 14₂₁ 34₇, institutio 72₁₁,
 mos 20₄ 32₂ 38₁₉, praecipio 74₃,
 ratio 9₂₀ *et similia*. — apostolica
 sedes *v.* sedes. — apostolici (*i. e.*
papalis) moderaminis sollicitudo
 124₂₀, apostolicae moderationis ad-
 sensu 152₃, apostolicis manibus
 abscondi 128₁₁. — apostolicus pater
allocutio papae 223₁₂ 15 614₁₅ 617₃
 618₄ 644₃ *etc.*
 apostolus = *Paulus* 7₉ 10₇ 96₁₃ *etc.*
 = *Petrus* 168₃ *etc.* — apostoli
 168₃ 198₁₁ 211₂₀ *etc.*; cum dei ad-
 iutorio et orationibus apostolorum
 513₁₃ 533₃, quem apostolorum ora-
 tionibus commendantes 526₁₆. —
 de euangeliis de uocibus prophe-

tarum de doctrinis apostolorum
 21₁₃, prophetarum et euangeliorum
 atque apostolorum doctrinis 31₂₃.
 a sanctis euangeliis et apostolis et
 patribus 162₁₃, euangelia aut apo-
 stolos seu sanctos patres 170₆, ex
 uocibus prophetarum apostolorum-
 que sanctorum 402₇. — actus apo-
 stolorum *v.* actus. — euangelia
 actus quoque apostolorum et apo-
 stolus 188₆, euangelia et actus et
 apostolus 204₁
 apparitio angeli 247₉. — apparitio
meton. = *apparitores*: per omnem
 apparitionem 79₃
 apparitores 57₃ 79₁₄ 15, tam contu-
 bernaes quam apparitores 62₂₂, con-
 tubernaes et apparitores 63₁
 appellatio: Timotheum appellatione
 Ellurum 523₇. — *sensu iuridico*
 111₂ 116₁₂
appellationes: imperatoris: cf. s. v.
 beniuolentia christianitas clementia
 fides gloria humanitas imperium
 liberalitas maiestas mansuetudo
 numen patientia perennitas pietas
 principalitas principatus prouisio
 prudentia religio sapientia sereni-
 tas tranquillitas *et indicem perso-
 narum s. v.* Anastasius Honorius
 Iustinianus Iustinus Maximus Theo-
 dosius. — *hominum nobilitum: cf. s. v.*
 amplitudo celsitudo magnitudo no-
 bilitas sublimitas. — *sacerdotum: cf.*
s. v. affectio apostolatus beatitudo
 benedictio benignitas beniuolentia
 caritas constantia corona deuotio
 dilectio fides fraternitas germanitas
 honor paternitas pontificatus pon-
 tificium prudentia religio sancti-
 monia sanctitas sanctitudo since-
 ritas uenerabilitas ueneratio
 appellator *sensu iuridico* 111₃

- appello *sensu iuridico ad alqm seu alqd* 16₁₉ 376₁₆, siquidem ad illam (*sedem*) de qualibet mundi parte canones appellari uoluerint, ab illa autem nemo sit appellare permissus 378₁₇
- appensius examinandum est 101₁₂
- appetitio: non conuentio aliquid, non appetitio, non fraus attemptet aliena 46₁₁
- appeto *absolute*: nullis appetentum insidiis pulsari 46₇
- applicatio: ne applicatione morum late dissensionis incommodum spargeretur 52₁₉
- applico: ut praesens uia spatiis futuri operis applicetur 47₁₀
- appono: immortalis spiritui mortem adponere (ἐκθεσιναί) 162₁₃
- apprime: oculorum passionem apprime sanat 746₂₇
- *apsis: optineas super nos sedis apsidem (ad *sedem cod.*, ἔχουθαί τῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἀψίδος τοῦ θρόνου) 204₁₈
- apto: medellae consequenter aptari 153₄, ista facientibus aptabitur sententia apostoli 368₃, uel uitanda uel aptanda catholicae ueritati 488₁₈, apostolicam uocem sed personae meae conuenienter aptandam 535₁₈, cui tribui quis lapis aptetur 756₁₈, beryllum quem undecimo Ioseph consequenter aptauimus 765₁₁; quam similitudinem ad resurrectionem corporis aptauit 429₃
- apud: subripuit apud Constantium 7₂₀, precibus apud eos molitur et pretio ut - 4₂₆, supplicat litteris apud Heraclidam 37₁₀, ne illud quidem apud serenitatem uestram dissimulare 85₁₄, in hoc apud uos in-gemiscere 11₁₂, si haec apud uos uera sunt quae apud scripturas diuinas uera roborantur 9₂₁, hos apud deum esse damnatos 9₁₂, *similia*. — synodus apud beatum Petrum apostolum (i. e. in basilica Petri) congregata 155₁₃, apud beatissimum Petrum apostolum collecti 158₂₃, quod placuit synodo apud beatum Petrum apostolum 159₁₅. — apud Palaestinam in Eletheropoli (i. e. *Eletheropoli Palaestinae*) 36₂₉. — reditum apud nos caritatis uestrae 694₁₀. — apud Alexandriam (i. e. *Alexandriae*) 445₂, apud Antiochiam 147₈ 149₂₂, apud Ariminum 41₂₆, apud Constantinopolim 85₂₀ 133₅ 148₁₆ 443₁₈ 737₂, apud felicissimam Constantinopolim 739₁₆, *similiterque* 7₁₅ 9₅ 19₁₀ 10₁₉ 11₂₆ 28₇ 29₁₇ 32₂₆ 33₉ 11₃₈ 328₁₀ 387₁₇ 441₁₆ 443₁₆ 444₆
- aquatioris id est albidioris hyacinthi 755₁₆
- aquosa rabies 746₂₃
- arbitrium (= *iussio*): Olybrium pari conuenit arbitrio in factiosorum coetus ut - 51₉
- arbitro: sicut uos arbitratis 209₇
- arca: Dauid in arcae dei reuocatione 618₃
- archangelus 538₃
- arche: qui passim uos aestimet arches inclitae accepisse titulos 595₁₇
- archidiaconus 1₁₄ 2₁ 63₂₄ 225₃, ecclesiae Romanae 320₃, urbis 442₄, Constantinopolitanus 602₂₄
- archiepiscopus 300₁₈ 472₂₂ 522₁₆ *etc.*, infestante Damaso egregio archiepiscopo 28₂₄, *de papa* 298₂₁ 300₂₆ 499₁₁ 710₂₆, archiep. Romae 298₁₀, urbis Romae 592₉, almae urbis Romae 322₇ 338₂₀ 344₁₀, papa et archiep. 159₁₈, archiep. Constan-

- tinopolis 298, Cpolitanae ciuitatis 356₂₃, Alexandrinae ciuitatis (ecclesiae) 469₅, 471₂₀ etc., Thessalonicensis ecclesiae 470₁₀, archiep. et patriarcha 610₁₆, 652₁₃, 711₂₃, 718₇. — archiepiscopo uniuersali ecclesiae (i. e. οἰκουμηνικῷ πατριάρχῃ) 614₁₉, 616₃
- archimandrita 138₅, 155₁₄, 487₁₂, 586₁₆ et saepius in ep. 139, 572₂, 606₂₇, 620₂₆, 27, archimandritae sacrorum monasteriorum 323₁₇, archimandritarum et ceterorum monachorum secundae Syriae 565₁₅, 22
- archipontifex: primae archipontifici et papae urbis Romae 614₃
- architectus: per architectos futurae basilicae dirigit formam 47₁₀
- archium: suppetunt si in palatii sui requiri mandet archiuis documenta 127₂
- *arenarii (eranarii *cod.*) 3₁, 11
- aries *translate*: ut fixi sint pedes uestri aduersus arietem fraudulentiae 105₂₁
- arrianizo: orthodoxi arrianizant 210₁₆
- arrideo *absol.*: si serenitatis uestrae fauor arriserit 598₅
- arripio: iter 644₂, 645₁₃, magnum opus 604₄, fidei causas explicandas 655₅, auctoritatem sedis apostolicae ad omne comprimendum nefas 97₅
- arrogans: ut nemo de plena felicitate sit arrogans 417₃₀
- artifex: diabolus artifex erroris 10₁, arx: quae per cunctas prouincias Orientis ex ipsa imperii uestri arce diffusa sunt 127₅
- ascetarum scandalum 200₂₁
- asper: oleo escas asperiores mitigans 28₁₅
- assiduus = *contiguus*: ut deus dignam personam donet in Antiochia ordinandam et assiduas aduuet ecclesiae 621₂₁
- attenuo: ita internis omnibus euacuatis attenuatus est ut - 8₁₇, attenuare pinguedines 746₅
- attestatio: sub adtestatione publica 553₃, mundi attestatione 595₉, gaudium nostrum sacrorum apicum attestatione signamus 84₁
- attestor: pro hac causa attestantur nobis litterae ad Alexandriam destinatae 539₁₃
- attineo: seditionis auctores sublimitas tua statuet attineri 61₁₅
- attollo: basilicam Pauli pro studio deuotionis attollere 46₂₃
- attonitus = *attentus*: Christiana plebs in defensione religionis adtonita 131₃, ut tolerando rerum transeuntium nastitatem magis esse debeamus adtoniti 220₁₄
- attractio relatiui*: illo modo quo supra retulimus 20₁₅, ea ratione qua ipse cognoscit 522₁₄, eo quo superius diximus ordine 605₁₄, tanta prosequi laude quanta rerum magnitudo deposcit 117₇, de illa quoque parte qua dilectio tua postulat cogitamus 537₆
- auctor *translate*: Enlalium cum auctoribus suis 64₂₉, auctoribus uestris 71₁₄, sicut ab auctoribus (i. e. magistris) suis didicit 440₅, auctorum nostrorum sequentes exempla 536₁, auctoritas = *iussum*, *rescriptum* 61₆, 68₂, 82₅, 466₂₄, sacra 62₁₀, 74₁₀, 76₁₇, 80₂₇, regalis 30₅, specialis sedis apostolicae 104₅. — *allocutio*: illustris auctoritas tua 51₂₅
- audientia: ad audientiam causae conuenimus 678₇, cum apostolicae sedis audientiam declinaret 376₁₂, ut spem de audientia detis 518₂₁, qui

- sedis eius audientiam postulassent 337₁₃, in exilium deportatos ad audientiam sedis apostolicae reuocandos 520₁₄, ad primae sedis audientiam uenire 373₇
- audio: (= *cognosco*) inter episcopos ab omnibus sacerdotibus iusseramus audiri 70₆, ut ipse inter eos et qui ab eis impetuntur audiret 685. — nocem suam populis auditam facere 773₁₂. — pertinacia quae nec dictum audiens existit 701₂₄
- auertor *alqm*: ut eos auertantur et fugiant 553₁₉
- aufero *alicui aliquid*: in centiuis dissensionibus ablati 50, omnem his dissensionibus causam auferre 50₂₃
- augmento 709₁₈
- augusta ciuitas (*i. e. Constantino- polis*) 608₇, clementia 76₁₈, lex 45₁, mansuetudo uestra 9₃, memoria tantorum uirorum 137₁₀. — augustae memoriae *defunctorum imperatorum epitheton* 126₁₃ 127₆ 137₁, augustae recordationis 132₃ 134₁₄
- Augusta 603₁₈ 652₂ 662₂, christianissima 654₁₆, piissima 627₉, praecellentissima 669₁₈
- Augustus 44₉ 85₂ 88₁₅ 96₁₀ 103₁ *etc.*, Augusti 46₂₄ 49₂₀ 50₆ 51₁₃ 52₁₀ 53₁₄ 54₁₆ 86₉, perpetuo Aug. 320₁₀ 325₁₁ 347₁₅ 610₁₁ 671₇, semper Aug. *v. Indicem I s. v. Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Maximus Theodosius, ex deo Augustus* 703₂₄, domnus germanus meus Augustus princeps 73₁₄ 74₁₀, gloriosissime ac clementissime filii imperator Auguste 124₂₂
- aulicus: omnes aulicae potestates 444₁₃
- aures: nec sit apud aures imperii Christianas pigra suggestio 131₁₅, haec clementissimis auribus suppliciter intimato 132₂₇, apud imperiales aures haec summouenda tempore 463₁₇, quosdam sanctas aures uestras perturbare 667₁₉, piis mansuetudinis uestrae auribus 718₁₁
- auriscalpius: quem (*sc. Damasum*) in tantum matronae diligebant ut matronarum auriscalpius diceretur 4₃
- auspex: deo auspice 503₂₄ 507₂₆
- auspiciu: hoc auspiciu tuae ordinationis edidisti ut - 524₂₇
- ausu temerario 79₄, nouis ausibus 372₁
- authenticum: reddens exemplaria legis authentica penes se detinuit 770₂₄
- authenticus: secunda feria hebdomadis authenticae (*i. e. hebdomadis maioris, eius quae praecedit pascha*) 619₄
- auxiliator: eodem auxiliatore 624₇
- baculus: cum auerteris baculum exactionis 207₂, ut auctoritatis baculo eos expellat de medio ouium 566₁₀
- baptisma 239₁₅ 16 23 242₂₁ 25 251₁₉ 25 *etc.*
- baptismus 110₂ 254₁₅ 280₅ 11 303₂₀ 26 363₁₆
- baptisterium: in baptisterio occiditur 445₁₄, cum in baptisterio absconsi essemus 643₁₉
- baptizo 239₁₄, in Christi nomine baptizari 252₁₇ 20, trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et credimus et fatemur 166₂₆, in patrem et filium et spiritum sanctum baptizati 704₂₃, *similia*
- barathrum *translate*: in quod praecipitium barathrumque mergantur intellegant 332₁
- barbaries: sunt metalla alia in ipsorum barbarie Blemiyorum constituta

- 749₁₃, inueniuntur lapides isti in interiore barbarie Scytharum 753₁₃
- barbarus: Odouacer barbarus 391₁₀. — barbari 749₁₄, a Graecis... a barbaris uero... 747₂₅
- basilica 24₇, 10 27₂₁ 36₁₆ 10 89₇, basilica ecclesiae 27₂₃, basilicas auro coruscantes pretiosorumque marmorum ambitione uestitas uel erectas magnificentia columnarum 43₁₇ — *cf. indicem locorum s. v. Carthago Constantinopolis Ostia Roma Scampae Thessalonica*
- beatitudo: ad capiendam futuram in dei Christi regno perpetuam beatitudinem 13₂₂, in regno Christi perpetuam beatitudinem 44₂₂, in futuro Christi regno perpetuam cum sanctis beatitudinem 44₂₆. — *allocutio singulorum sacerdotum*: beatitudo tua 69₁₉ 71₂₃ 83₇ 84₅ 108₀ *etc.*, tua beatitudo 108₂₁ 110₂₃ 111₄ 114₁₇ 496₂₇ *etc.*, eius beatitudo 473₁₂, beatitudo ipsius 514₁₅; *papae*: beat. uestra 223₁₆ 224₁₈ 232₁₀ 12 13 16 324₃₂ *etc.*, uestra beat. 232₂₅ 234₈ 322₁₀ 325₅ *etc.*; *synodi*: beat. uestra 67₁₆ 27
- beatus: beati omnium sumus quod... 739₆
- bene: si nos liberique uestri ualeatis bene est, ego exercitusque meus ualemus 506₂₅. — sed bene quod ipse saluator uirtutem suae pacis exposuit 22₁₁, et bene quod libros scripsit ad Constantium 31₁₃
- benedico: deum (dominum) 330₁₉ 541₁₆ 550₁₁ 572₃ *etc.*, quemadmodum deus benedictus sit 621₂, benedicta (*sc. sit*) trinitas 660₁₀. — Ursinum Paulus Tiburtinus episcopus benedicit (*i. e. consecrat*) 2₂₄.
- *alicui* 760₆ 761₂₄ 762₆ 764₁₉ 767₂₉ 769₅
- beneficentia 73₁₃ 424₂₇ 540₁₀ 696₁₂. diuina 424₂₇, benedictiones—male-dictiones 762₅. — benedictionem (*i. e. consecrationem Bonifatii episcopi*) competenti tempore constat fuisse celebratam 64₁₀. — benedictio tua *allocutio sacerdotis* 73₅ 1₁ 74₁₃
- benedictus = *sanctus*: uir 71₂₇
- benignitas tua *allocutio sacerdotis* 112₁
- benigniter 616₂₂
- beniuolentia uestra *allocutio imperatoris* 19₁₀, *papae* 702₁₅
- beryllium lapis 755₁₄. — beryllum 745₂₁. — beryllus 757₂₂ 765₀ 15 20 766₂ *et genere feminino* 755₂₀ 21 22; *gen. berylli* 753₁, berylli lapis 765₁₇ 23. — de lapide beryllo 755₁₄ *sqq.*
- bidellium 748₁₃, est autem bidellium quoddam unguentum siue incensum quod defertur ex India 748₁₃
- biduum: interiecto biduo 81₄
- bis: ille egregius bis episcopus *ironice* 34₁₅, egregius iste bis episcopus 34₂₂
- blandior: sibi blandiri de *aliqua re* 66₁₂ 388₁₇
- blasphemium: usque ad fundamenta blasphemiorum 166₂₅
- blasphemo 17₂₅, aduersus sanctum spiritum 41₁₅, humanae remedia infirmitatis aut nescire aut cognita blasphemare 538₂₅, patres blasphematos 567₁₆
- blasphemus: multa blasphema 95₁₄
- blatta: in modum purpurae quam blattam uocant 750₁₅
- bodallin: inueniens in Hebraeo nomen lapidis bodallin, quod septuaginta

- dixerunt: ibi inuenitur lapis praesinus 748₁₁
- bonum pacis et unitatis 28₅; quos uitae bonum et legis doctrina commendat 72₂₂
- bubalus: colorem pulli bubali 752₂₂
- bucca: quod eis ad buccam uenerit inconsideranter effundere et praecipitanter euomere 453₂₁
- bucula rufa 752₂₂
- cacologia: studio cacologiae 453₂₃
- cadauer *contemptim de homine uiuo*: cadauer nescio quod indignum 367₁₀
- caecitas multis effectus es (καρὸς πολλοῖς γινόμενος) 184₄; stulti et sub caecitate saeuientes 574₄
- caelestis = *imperialis*: praeceptio 66₁₉, statuta 81₄
- caelum: *plur.* caeli 249₁₂ 250₅ etc., regnum caelorum 168₇ 207₁₂. — caelo (= *im Himmel*) 128₁
- caesor: lapidum caesores 764₁₅
- calculus: de his duabus partibus cui calculum datis? 14₉, dedit calculum episcopis catholicis 20₂₃; praecedentem diuisionem uestrae ordinationis perimere calculo 496₄, diuini arcana mysterii reuocare ad calculum moris humani 719₇
- callainus lapis 753₇
- calumniosus me crediderunt contestationibus appetendum 67₅
- cancellarius *Constantii comitis* 76₁₃
- candidatus episcopalis officii 448₁₄
- canistrum: tanta sacramenta fecerunt ut canistra plena omnibus erogarent 643₉
- canones *ecclesiastici* 332₅ 12 337₁₇ etc., secundum canones 184₂₁ 376₁₆ etc., contra canones 367₂₄, sine praeiudicio canonum 150₉, per canones regulasque 115₁₀, canonum regulae 337₂₂, sacrosanctorum canonum instituta 224₁₅
- canonice 207₄ 300₉
- canonicus: omnia in eo (*libello*) recte canonica esse 683₂₇, non ut canonica recipi 695₂₂. — tantam huic apostolo canonica antiquitas uoluit esse potentiam 115₁₃, canonica destructione 351₉ 9, canonica dogmata 700₆, canonici libri 700₁₃, sub satisfactione canonica 343₂₉ 356₁₁
- canticum: in diuinae laudis canticum mens ecclesiae prorupit 622₄, sacri cantici auctor 712₄
- cantilenarum turpium defensores 459₂₀
- capacitas: nec ualet eam (*linguam*) reuocare intra oris capacitatem 24₅
- capitulum 221₂₃, in causa trium capitulorum 232₆, de tribus capitulis 234₄ (*de 'tribus capitulis' agitur ep. 83*), *similia*
- capsaces (-ce *cod.*) olei 744₁₅
- capsellae argenteae 680₁₅, singulas capsellas per singulorum apostolorum reliquias fieri 680₁₇
- captiose 519₁₂
- captiuo: cum in hoc simplicum animae fuerit captiuatae 168₃
- captiuus: ecclesiam conentur habere captiuam 155₃, humanae substantiae utpote captiuatae suae 415₁₅
- caput: Hisacem... non bene capiti consulturum si - 55₁₉. — *allocutio papae*: beatum caput uestrum 497₁₄, uenerandum caput uestrum 497₁₀, beatum uestrae sanctitatis caput 496₁₃
- carbunculus lapis 745₁₈ 746₁₃ 747₂₆ 748₆ 749₁₇ 17 23 750₁₃ 753₁ 757₂₁; de lapide carbunculo 749₁₇ *sqq.*
- caritas *allocutio sacerdotum*: caritas uestra *de pluribus* 102₁₆ 158₁₁ 336₁₇

etc., de uno 354₁₀ 356₉; *uestra caritas de pluribus* 95₁₃ 134₉ 466₄, *etc., de uno* 552₆; *caritas tua* 143₁₁ 354₁₉ 526₁₉, *etc., tua caritas* 142₂₂ 150₉ 154₂₂ 333₁₃, *etc.*; *caritatis nostrae respectu* 663₄
carnalis operis appetitu 409₅, *certamen nostrum non carnale est* 182₉
caro: carnis infirmitate 13₃
carta v. charta
casso: Ephesenam conspirationem iure cassatam 388₁₁
cassus: incassum 663₁₉
castigatus = emendatus: religio castigatiore ritu celebranda 85₂₂, *longa et castigata cunctatio* 101₁₅
castimonia corporis 37₄
cataracta: ad secundam cataractam (cf. Thiel p. 874) ipsa sanctuaria deponere 680₄
catechizo: hinc est quod exsufflantur et catechizantur infantes 362₁₄
catenae sanctorum apostolorum 680₆
catenatus fame frigore necatus est 27₁₇
catenulae 768₂₃, *aureae* 757₆ 24
cateruatum 13₂₉
caueo: non ergo omni sicut cautum (s. e. caute praedictum) est spiritui credendum 101₁₁
causa: ne ius ecclesiasticum de labefactatis causas eum qui non defenderit praestare compellat 98₁₆
causor = queror: de corporis inaequalitate 71₂₄, *seq. acc. c. inf.* 554₂₃ 691₉
cautela 315₁₇ 27 317₂₉ 677₄ 679₁₂, *sacrae exemplaria pro cautela direxerunt* - 62₁₈, *eos sub omni cautela suscipite* 514₉, *quam tenere debeamus cautelam* 315₁₇, *catholicae professionis seruare cautelam* 691₁₆, *huius cautelae prouidentiaeque for-*

mam prodecessorum nostrorum constituta nobis tradiderunt 290₁₂
cedo absolute: ut cederet diu addictus iniuriis 13₃, *eodem terrore quo ipse cesserat hunc quoque posse cedere* 15₁₇, *cessit episcopatum (episcopatu?)*, *ut ei lingua, quae cesserat, redderetur* 24₁₃
celsitudo uestra allocutio 600₂₅ 601₁₃ 646₂₄ 665₂ 13
cena domini 445₁₁ 683₃₅
cenatorius: hora cenatoria 672₁₇
censeo: altius censerem (s. e. grauius succenserem) si - 98₁₂. — *cognomenti illius sacra appellatione censemur* 31₅, *ut in numero fidelium censeretur* 158₁, *ciuitatis quae nec inter metropolitanorum iura censetur* 388₉. — *part. perfecti censetus* 403₆
censura: quae omnia censurae publicae sanctionibus edocentur 439₂. — *allocutio praefecti urbi: censurae tuae uolumus innotescere* 53₇
centenarius: semen quod in tricesimum fructum centenariumque profecit 465₁
ceraunius lapis 749₂₉, *dicunt ceraunium quidam ut uinarium* 750₂
cerinus lapis 752₁₇
certator: rectae fidei certatorem 496₁₇
certe = saltem: dicant certe: qua synodo hoc ille praesumpsit? 378₁₅, *si illi certe licuit... itane uero non licuit primae sedi...?* 378₁₉, *ubi prouisiones tuae? ubi certe auxilia?* 98₉. *an nesciebant...? huc certe nauigassent!* 107₃, *praeter alia quae dereliquit hoc certe excusare uix poterit* 388₁. — *aut certe* 40₁₂ 110₁₃, *uel certe* 52₂₂, *aut... aut certe* 7₆
certioro: nos certiorare dignetur 646₃

- cessatio: sine cessatione 140₁₂ 144₃
 437₁ 552₈ 603₁₆ 631₁₃ 662₁ 694₁₃
 cessio: quo loco sponte se exiit et
 propria cessione damnauit 104₁₆
 ceterum: de cetero 105₁₀ 368₂₁
 chaos: caligo tenebrosa ueluti chaos
 alicuius 753₂₂, illud chaos conuallis
 758₂₆
 character: non erubescens euange-
 lorum uenerabilium characteres
 164₁₂
 charta = *scriptum*, *epistula* 285₁₅,
plur. chartae 222₃ 297₁₈ 442₁₀ 452₁
 17 *etc.*
 chartaceus: in prima chartacei uolu-
 minis parte 236₂₁
 chartula = *epistula* 473₂ 10 703₁₀ 19
 cherubim (*cod.* cherubin) 166₁₀
 christianitas: christianitatis affectu
 353₃, consueta christianitate uel
 prouidentia 354₃, a christianitatis
 tramite deuiasse. — *allocutio im-*
peratoris: chr. uestra 352₁₇ 353₁₀
 661₂₄, uestra chr. 229₂₅
 chrysoberyllus: chrysolithus lapis
 quem nonnulli chrysoberyllum uo-
 cauerunt 755₇
 chrysolithus 745₂₀ 753₂ 755₆ 8 757₂₂,
 de lapide chrysolitho 755₆ *sqq.*
 chrysoprasus lapis 755₁₂
 cinis: quando aduersus cineres (*s. e.*
mortuos) arcus extenditis 288₆
 circa: circa eos non est dilata ultio
 45₂₃, ut circa sanctam fraternitatem
 diuinis officiis incubaremus 38₂₀,
 conuenire notum et studium no-
 strum circa Eulalium 61₃, studium
 ac notum suum circa salutem atque
 imperium nostrum impendere 84₃
et similia passim
 circuitio: omissis in longa circuitione
 principii 666₁₃, quid circuitiōnibus
 praestigiisque se contegunt? 381₁₆
 circuitus: nolim nos circuitu ducas
 109₁₂, per circuitus id uidetur astrui
 quia - 239₁
 circulus: erga suum circumulum (*κατά*
τὴν αὐτοῦ περιφέρεια) 754₂₇
 circumamicio: tamquam ipsa (*disi-*
mitate) circumamictus animalem
 hominem 209₂₂
 circumamplector: epistolas Leonis cir-
 cumamplector et suscipio 653₂₀
 circuminspectio: cauenda est subti-
 lium magna circuminspektione cal-
 liditas 736₁₅
 circuminspectus: responso circum-
 inspecto et cautissimo 645₂₄
 circuminspicio: circuminspicite omnia
 633₂₀
 circumscribo: uolentes aliqui circum-
 scribere ueritatem 158₁₉. — deus
 erat in homine nato, non illum
 circumscriptus secundum naturam
 sed... 273₃ 12; filium dei circum-
 scriptum corpore (-ri *codd.*) non
 circumscripserunt spiritu (-tui *codd.*)
 706₆
 circumspecte: ut circumspectius agat
 ne - 97₁₂
 circumspectio 119₂₄ 315₂₄ 479₃ 726₁₃
 circumstantia: ut Dauid merito po-
 stulareret circumstantiam labiis suis
 (*cf. Psalm. 140, 3*) 102₁₅. — sicut
 habet ipsa circumstantia lectionis
 758₇
 circumuenio: circumuentis paucissi-
 mis presbyteris 64₁₃, circumueniente
 magisque opprimente Acacio 156₁₇,
et similia
 circumuentio: nullas decipulas cir-
 cumuentiōnis optendo 476₁, frau-
 dentissimis eorum circumuentio-
 nibus 6₆
 circumuolo: uos quos sinceræ fidei
 documenta circumuolant 595₂₃

ciuitas = *liberalitas* 544₁₀
 clamorosus: magna et clamosa uoce
 240₂₅
 clareo: dilectio tua sollicitudine qua
 claret eniti debebit - 119₁₉. —
 sicut Iohannis relatione clarebit
 642₈, ut mandatorum caelestium
 disciplina ipso nobis clareret inesse
 proposito 547₇, ex quo claret *seq.*
acc. c. inf. 287₁₅
 claresco: quod a nobis antea clarue-
 rat constitutum 67₂₅, ut ea quae
 ad utilitatem communem conue-
 niunt catholicae fidei correctionibus
 clarescant 689₁₃
 clarifico: ut uera pax domini etiam
 morum clarificetur exemplo 119₂
 claustrum: eo tempore quo indulgen-
 tia principali tristia noxiorum clau-
 stra reserantur 85₂₆
 clauus: nulla tibi neglegentia clauum
 dominicae ratis extorqueat 625₂
 clementia *allocutio imperatoris*: cle-
 mentia uestra 62₆, 63₁₃, 64₂₄
 67₉, 80₂₇, 87₁₀, 117₁₂ *etc.*, uestra
 cl. 65₁, 137₁₆, 145₂₀, 235₂₄, 26 315₂₁
etc., cl. tua 89₆, 27 90₁₁, 127₂, 136₁₀
 137₂₀, 734₃, cl. nostra 45₉, 55₁₂, 61₆
 67₁₆, 68₂₂, 76₂₄, 77₃, 78₁₀ *etc.*, nostra
 cl. 47₁₉, 82₇, augusta clementia 76₁₄.
 clementia principalis 82₂₀, sancta
 clementia 690₃, clementia eius 515₃₀
 614₂₂, clem. ipsius 131₂₃, iugalis
 uestri religiosa clementia 604₁₄
 clericalis: ab aliis episcopis in mili-
 tiam prouehi clericalem 367₂₀
 clericatus: utrum debeant ad cleri-
 catum adplicari 329₂₃
 clerici 2₁₀, 13 4₂₁, 29₇, 33₃, 34₂₃, 59₁₂, 22
 66₂₃, 77₁₉, 79₂₀, 84₈, 14 194₇, 444₂, 447₁₂
 448₁₂, 533₁₃, 559₄, 618₂₀, 707₂₁, 741₂,
 catholici episcopi clericique et po-
 puli 157₂, catholici episcopi et cle-

rici 157₆, episcopi aut clerici 194₆,
 clericis et archimandritis 606₂₇,
 clericis et abbatibus 703₂₇, urbes
 quarum clerici uel populi 701₁₅. —
 cuiuslibet inferioris ordinis clericus
 330₆
 clerus 1₇, 3₁₂, 119₂₇, 151₁₅, 389₁, 522₁₀
 611₄, 671₂₃, 684₅, clerus maior 64₁₃.
 clerus omnis id est presbyteri et
 archidiaconus Felix et ipse Dama-
 sus diaconus et cuncta ecclesiae
 officia 1₁₄, plebe cleroque contra-
 dicente 100₂₃, cum suo clero uel
 plebe 671₁₉, cleri et plebis et om-
 nium fidelium electio 120₂₂, ad
 clerum plebemque et amplissimum
 senatum 160₂₀, clero populo et mo-
 nachis 553₆, alienos esse clericos
 a clero 194₇.
 cludo: de rationali in quo clusi erant
 lapides 765₁₃
 coadoro: (*Iesum Christum*) coado-
 randum patri 323₈, 27
 coaeternus suo patri 226₁₁, caro con-
 substantialis et coaeterna patri
 174₁₂, non coaeternum corpus 226₁₆
 coalesco: si iam per tot saecula coa-
 litata et confirmata mutares 89₁₃
 coangusto 762₁₃
 coopto: in pace ecclesiae coaptatae
 (cooptatae *cod.*) 525₅, *alicui ali-*
quid 756₁₆, 763₂₇, 764₇, 30 765₂₆, 767₇,
 768₁, *alqd ad alqd* 767₂₁, ut co-
 necerentur et coaptarentur in sese
 757₄
 coarto: uniuersorum sacerdotum sen-
 tentiis coartatur 119₁₂, ad quam
 uocem coartantur (quo artantur
cod.) uocabulo pacis istius 23₁
 cochlea: (*iaspis*) similis sanguini
 cochleae 751₁₃
 codex: apud se mystica uasa cum
 sacris codicibus possident 40₂, syn-

- odalibus codicibus atque gestis 236₁₂, gesta concilii in synodalibus codicibus perquirentes 297₆, de codice Fausti cuiusdam 695₁₆, codicem continentem b. Pauli epistolarum explanationes 696₉
- coeliacus: stomachicis et colicis nec non et coeliacis 755₁₃
- coemeteria martyrum 4₂₀
- coenobium: oboedientia quae in coenobiis principatum regularis obtinet disciplinae 698₁₇
- coepi: non in hoc perseuerant in quo temerarie coeperant 34₁₉, synodum piissime coeptam 11₂₅, a coepta persecutione cessarunt 34₂₁, res ut <non> sine commotione populi coepta fuerat ita ... 62₃, coeptum super hac discussione iudicium 78₃
- coepiscopus 96₆ *passim*
- coetus: in coetu plebis exsequi sacerdotis officia 24₃, sacros plebis coetus conuocare 28₂₆, in factiosorum impios coetus 51₁₀, impios coetus profanata religione temptare 55₄
- cogito: ut nihil sit aut actum aut cogitatum fieri, quod lateat beatitudinem uestram 677₉
- cognitio *sensu iuridico* 5₂₆ 16₇ 68₂₀ 70₆ 7₂₃ 27
- cognitus: postea quam ei cognitum est et probatum quod - 12₂₃
- cognomentum 30₁₅ 29 31₁ 4, in Eusebii cognomento Pamphili historia 291₂₉, Timotheum Ellurum cognomento 801₅
- cohabitatio: una fidei cohabitatione coniungimur 624₂₂
- cohabitator: noster 709₇, praedicti archiepiscopi 713₇
- cohaereticus: cohaereticum et sequacem horum 340₁, cohaeretici (quo haeretici *cod.*) tui 207₁₆
- cohortatus est *sensu passiuo* = *admonitus est* 373₇
- coinquinationibus rursus implicari 536₄
- coinquinauerunt sancta mea (polluerunt sanctuaria mea *Vulg. Ezech.* 22, 26) 309₁₆, praedictis coinquinati 566₂₅
- colicus: stomachicis et colicis 755₁₂
- collabor: Theodorum in impiam praenaricationem fuisse conlapsum 33₂₃, qui eius sermonibus fuerant praecipisque conlapsi 96₂
- collaetor: conlaetari beatae sedi Petri 496₁₃
- collatio = *consultatio, deliberatio*: habita omnium collatione 64₃, haereticorum correptiones primas fieri iubet quam diuturna duci conlatione 96₁₆, constitutus conlationis faciendae modus 236₃, ut totius discutiat obscuritatis ambiguum fraterna conlatio 400₁₃
- collator: conlator dignitatis 411₁
- collectio = *multitudo*: si cessare non uult migret insana collectio 50₁₉
- collido: ut nulla ulterius populos contentio nefanda collideret 4₁₅
- collisio: ex conlisione illa Osi 32₁₂
- colloco: deo pia altaria conlocare 40₁₁
- colludo: sibi inuicem sub impia dissimulatione concludunt 42₁₂
- color: synodi statuta conuelli uel quolibet colore seu titulo retractari 312₁₉
- coloratus: ut quocumque uel colorato iudicio traditionis ecclesiasticae pontifices uiderentur exclusi 392₁₃
- comes 614₄, 643₂₇, 672₂₀, illustris comes 76₁₁, uir illustris comes 78₁₃, inlustrissimi comitis 114₁₅, uir spectabilis comes 139₁₃, 143₂, clarissimus comes 607₁₅. — comes sacri

- consistorii 504, 588, 589₁₁, comes domesticorum 356₁₉, 504₂, Licinius comes scolae 688₂₁ (comes Licinius 689₇)
- comitatus: Eulalium ad comitatum perennitatis uestrae debere deduci 64₂₃, ut ad comitatum clerici dirigantur 444, ad sacrissimum nostrum comitatum 588₃
- commaneo: a regibus iuxta comitantibus 758₂₃, quomodo potuit Israel ibidem comanere 770₁₇, qui in ipsa ciuitate comanent 778₃
- commemoro (= *memoriam facio*) *alicuius*: nonnullorum commemorans 752₂
- commentarius: quicquid aduersum regulas patrum de quibuslibet commentariis profertur abicite 582₇
- commentor: fallaciter commentari 188₉, quocumque modo commentetur aliquis 192₃, nouas aduersus filium dei commentatus fuerat impietates 8₂₃
- commentum: impium prauumque commentum 221₄, prauo funestoque commento 400₂₀, sub interrogationis dolosae commento 691; *plur.* commenta 81, 162₁₈, 166₂, 184₃, 357₂₁, 457₅. — = *commentarius*: in commento epistolae ad Hebraeos 286₁₂
- commereo: iure commereuit ab apostolica communionem secludi 467₉
- comminister = *consacerdos* 495₂, 522₁₁, 526₂₄, 527₁₇, 591₆, 612₇, 713₅
- comministrator = *consacerdos* 607₁₃, 637₈, 17, 640, 652₁₃, 667₁₃, 707₁₄, 23, 712₂₁, 741₂₀
- comminor *alicui* 567₉
- commissum: atrocia eorum commissa 20₉
- commixtio: importuna diaboli commixtione 510₉
- commodo *alqd*: benedictionis opulentiam 744₁₅, praesentiam 518₂₇, operam 78₁₀, studii uel intentionis operam 582₄. — *alicui alqd*: Zenoni adsensum 898₁₀, epistolis aurem 164₅, regias aures nobis 6₂₇, placidam supplicantibus conscientiam 518₁₁, Caelestio in omnibus fidem 116₂₀, praeceptis (statutis) oboedientiam 66₂₁, 327₁₁, nobis audiendi patientiam 19₁₄, sacerdotibus reuocandis studium 480₁₁. — *alqd pro aliqua re*: pro redintegratione fidei uestrum studium 601₁₁. — nec istam posse descriptionem compositioni lapidum commodari (s. e. *coaptari*) 766₂₇
- commonitio 182₁₇
- communicator *alicuius* 168₈, 16, 809₃, 310₂₇, 371₆, 377₉, 20, etc.
- communico: sententia Iustini et reginae quae ei ad omne studium communicat diuinum 652₂₂, sibi omnes uel ex directo uel ex obliqua concatenatione communicant 42₃, non aliter unctionis communicare dicantur nisi ei qui adsumptus est 266₁. — *sensu ecclesiastico*: *alicui* 7₂₃, 15₈, 18₇, 21, 20₃, 14, 26₂₉, 28₁₂, 77₁₅, 157₅, etc., *cum aliquo* 26₂₃, 36₁₂, 557₉, 620₂₃, 668₁, etc., errorum 375₃, errorum uel praenaricationi 375₁₀, Eutychianae pesti 382₃; *absolute* nullis temporibus tantam populi multitudinem communicasse 621₁₀
- communio 380, 386₁₀, *passim*
- compages: non potest cum Christi corpore habere compagem 118₁₉
- compagino: synodum factam Chalcedone compaginatam praedictis conciliis 658₂₀
- comparatio*: quid hoc amplius erit

- impium? 190₂₀, an tu uideris sancto spiritu illis amplius esse plenus? 216₁. — magis *comparatio adpositum*: quos magis probauerat sanctiores 36₂; quo magis adtentius cura pastorum luporum debet arcere saeuitiam 439₁₃; lucidior magis 751₁₄. — magis proximus (= propior) 55₂₁ 95₈. — ualde grauissimum 214₀. — *superlatiuus propositiuo*: montes isti adeo sublimes et altissimi comprobantur ut - 773₉. — *superlatiu praeter usum adhibiti*: exiguius 6₂₇, humilissime 674₁, minimissimus 38₂₃, sacrissimus (*s. v.*)
- compatior 41₄ 330₂₃, *alicui* 98₂₁
- compello *seq. acc. c. inf.*: ne ius ecclesiasticum causas eum praestare compellat 98₁₇
- compendiose dicere: bonorum non poteramus scientiam mereri 233₂₃
- compendiosus: compendiosa breuitate 225₂₀, compendiosius duximus a sanctitate uestra legenda cognosci 100₁₂
- compendium: si(ue) calumniae compendio 107₃, ineffabilis compendio sacramenti 416₁. — unum facinus ad compendium referendum est 33₀
- comperendinatio: quotiens adhibita comperendinatio? 106₂₃
- compertus: quinam esset Gregorius nondum bene compertum habebant 15₂₄
- competens: competentem numerum sacerdotum 66₃, competenti refutatione 339₉, pro competenti sollicitudine 60₁₁ 62₃₀, cum subtilitate competente (competenti) 280₃ 11, competenti tempore 64₁₀
- competenter 286₁₁ 305₁₇ 364₂₀ 375₅ *etc.*
- competo *absolute*: ut (sicut) competit 401₄ 402₂₃ 425₂
- complaceo: hic est filius meus dilectus in quo mihi complacuit (complacui *Vulg. Matth. 3, 17*) 253₃₁ 254₄ 270₁₃ 15 20 23
- complasmatio 281₄ 282₁
- complex: complices *alicuius* 150₂ 224₄ *etc.*
- complexus: tenent in complexibus nomen Acacii 597₃
- conpresbyter 98₂₀
- conprovinciales 114₁₂ 149₁
- compunctio: diuina compunctione 484₁₀, ut deus huiusmodi mentem potenti compunctione transfigat 358₂₄. — quod piissima compunctione (*i. e. misericordia*) requisistis 332₁
- compungo: ama quod a deo compunctus elegisti 737₁, sancto spiritu compungente 728₂₁
- concatenatio: uel ex directo uel ex obliqua concatenatione 42₃
- concedo *seq. acc. c. inf.* 292₂₆
- concerto: superflua concertantes 716₁₅
- conciliabulum: diuersarum conciliabula noua sectarum in urbem inducere 391₂
- concilium = *synodus* 57₁₁ 17 19 58₁₁ 63₁₀ *etc.*
- concinamentum *translate*: ista concinnamenta Dorothei malitia fabricauit 689₂₃
- concinatio: per uersutias aut aliquam concinnationem 694₂₀
- concisio incolatus 769₁₄
- concito: multitudinem pretio concitat 2₂₆, eorum quos non solum uestro imperio sed in deum quoque rebellis spiritus concitauit 138₄
- concorditer 329₃
- concreresco: quorum causa tumultus

- concreuisset 76₂₇, ut uix sananda postea uitia concreuissent 91₂₁
- concupiscentia carnis 37₂, propter concupiscentiam fundi fiscali 17₂₇
- concurro: quia et paci concurrimus 704₁₃. — deinde non inrationabiliter et illud concurrit ut - 422₃
- concurso: sicut in Ephesena (sc. *synodo*) <CC> concursio firmanit 591₁₇
- concussio ecclesiae 557₁₀ 572₂₀, quietis 698₂₁, concussionibus atque (et) dispendiis affigi 554₂₂ 556₁₄
- concutio: non mediocri timore concussus 4₁₁. — saepe de episcopis urbis aeternae <per> altercationem partium sub examine sacerdotum concussa (*cod.* concessa) cognitio est 68₂₀
- condecet: ut sic condecet illius unitatem 270₃
- condecoro: uirginitatem condecorans contemptu rerum saecularium 87₁
- conditum: diuitem qui sibi de conditis uanissime gloriabatur 18₁
- condoleo 97₆, pro corpore laniato 567₁₄
- conducibilis iussio 58₆
- confamulus 617₁₆
- confero: eadem quae in libello conulerat repetitis professionibus roborauit 103₃. — *absolute*: ut communi studio pro domo unius domini cuncti catholici conferant sacerdotes 228₃. — = *delibero*: necessarium est conferri de tribus capitulis 234₁, petimus eadem capitula in medio proponenda quaeri et conferri et finem quaestioni imponi 234₃
- confessio: fidei pia confessio 7₁₀, confessio fidei catholica 20₂₇, libros apostolorum doctrinis et pia confessione contextos 32₂₄, *similia*. — piae confessiones 6₁₅. — confessio-
- nibus sanctorum apostolorum Petri et Pauli nostrum regnum commendans 514₁₂
- confessor Lucifer 23₂₂, martyr et confessor 24₉, beatum Ambrosium confessorem 110₁₁, quidam confessores 20₃₁. — confessor factus est de euangeliis 21₁₁
- confibulo: fecerunt utrosque lapides confibulatos (συμπλοκην, μένους *Exod.* 36, 13 sec. LXX) 758₁₃
- confictio = *plasmatio*: qui confictionem in muliebri accepit uentre 238₃
- confidentiam semper in foueis habet in quibus demersum caput conscientiae suae nititur occultare 111₁₁
- confido *de aliquo uel de aliqua re* 72₂ 94₉ 374₁₃ 410₂₉ 416₁₃ 481₂. — confidimus in domino nostro Iesu Christo quod - 473₁₁
- confitenti relaxatione submotum peccatum 421₃
- conflictus = *certamen* 74₁
- confoederatus eorum 114₁₄
- conforto 240₃₀ 241₃ 242₁₃ 26 247₁₀ 740₁₃
- confoueo: nonnullorum domorum latebris confouetur 144₁, nequitas confouendo 357₁₄
- confragosus: amaritudines confragosae uitae 35₁₄
- congaudeo *de aliquo* 111₆
- conglorifico: (Iesum Christum) conglorificandum patri 323₈ 27
- congratulari tibi angelos caeli 735₃
- congregationes illicitas facere 56₆
- congrue 61₁₉ 344₁₃ 597₃₀
- congruenter 368₂₇
- congruentia: ut ista utriusque copulatio horum lapidum congruentiae uideatur obsistere 764₂₁

- congruus: sermonis congrui diligentia 47₂, congrua ordinatione 67₁₇, gratulatione congrua 81₇, *similia coniugationis soloecismi uel formae rarius usurpatae*: absconsus (*pro absconditus*) 643₁₉, adieci *perfectum uerbi adiacendi* 759₈, censetus 403₈, exigui (*pro exegi*) 617₂₄, irripio (*pro irrepo*) *v. s. v.*, iuturus 576₂, luitarus 562₂₆, molibimur 401₉, oculi (*pro ocului*) 772₄, odientes 704₂₁, parturibat 688₁₀, praeualiturus 127₂₅, subripio (*pro subrepto*) *v. s. v.*
- coniunctiuus *pro ut cum coniunctiuo*: nostra serenitas credidit ordinandum, beatitudo tua ad urbem uenerabilem festinet 69₁₉; quae sequi uellent, sedis apostolicae exhortatio non defuit 589₁; praecipitur eis, stent super duos montes 762₅. — coniunctiuus *pro accus. c. inf. in oratione obliqua v. oratio obliqua*.
- connaturalis: Iesus nihil differens connaturalibus hominibus 277₁₉, quod nihil differat omnibus connaturalibus hominibus 277₂₄, connaturalem mihi . . . connaturalem deo 278₉
- connumero *aliquem alicui* 276₁₈ 277₆
- conquaestio: apud Graecos de domini incarnatione nata conquaestio est 220₂₄
- conqueror: uim perpassi (*i. e. se uim perpassos*) conquesti sunt 61₄, ecce etiam in hac parte uocem nox habet conquerentis 376₂
- consacerdos 64₁₃ 30 328₇ 743₁₅
- conscientia Christiana 23₄, neque enim conscientiam uestram latere credendum est quae - 127₄, quod conscientiam dilectionis tuae meminimus non latere 152₁₃, nec apud religiosam conscientiam tuam tamquam ignota dicuntur 721₂, *similia*
- conscio: conscientem ad iniustitiam turbam reprobare 25₁₉
- conscius sibi *alicuius rei* 4₁₁ 86₂₁
- conscribo *absolute*: omni nisu contra haereticos imperii uestri auctoritate conscribitis 6₁₁, haeresis Arianana contra quam a patribus nostris spiritali uigore conscriptum est 7₁₅
- conscriptio: oblatam huiusmodi fidei conscriptionem 10₂₄, si impiam eorum conscriptionem pateretur ecclesia 10₂₉
- consecratio *sacerdotis* 123₁₁
- consecro: fidem suam ac deuotionem Christo consecrauerunt 9₂₅, apud te Christo diuino ac plenissimo timore consecratum 44₁₄, doctrinam sub Christi nomine consecratam 32₂₄. — persona quam Antiochensibus antistitem consecrasti 150₁₈
- consequenter 153₄ 222₁₃ 286₂₅ 297₁₄ *etc.*
- consequentia 756₂₂ 766₇ 767₁, ordo consequentiae 756₁₄, ordinis consequentia 759₂, consequentia lectionis 763₂₉, consequentia libri Iesu Naue 773₁₉. — *plur.* consequentiae 763₂₁
- consequor: quemadmodum consequentia declarabunt 404₁₃
- considerantes deo amabilem uestrae beatitudinis uitam etiam ex his qui a uobis sunt destinati 711₁₇
- consiliarius: seniores Israel et qui uocabantur consiliarii 770₂
- consilium: solus tibi in consilio deus 735₁₈
- consimilis *alicuius* 46₁₇, *alicui* 303₂₀ *etc.*

consisto = *commoror*: populo et monachis Constantinopoli consistentibus 558., Hormisda Auito uel uniuersis episcopis prouinciae Uienensis sub tua dioecesi consistentibus 560₁₉

consistorium: comes sacri nostri consistorii 504₃, 588₆, 589₁₁

consolido: quidam hos (*lapides*) aiunt ex guttis aquae consolidari 756₁

consonans: consonantia et apostolus dicit 280₂

consonantia: conciliorum pro recta fide consonantia 708₆, diuisionem secundam sustulimus utpote quae horum lapidum consonantiam habere non possit 764₈, propter dispositiones ordinum consonantiamque castrorum 766₁₃

consonus: consona fidelium uoluntate 151₂₀

conspicuum *plur.*: sub conspectibus suis 357₁₃

conspiratio: pari uirtute et simili conspiratione 13₁₀

*conspiratus: impetus conspiratae (conspirante *cod.*) multitudinis 75₂₃

conspiro: sic pro diuinae fidei amore conspirat sicuti et sanctos legimus conspirasse 35₁₆, contra omnes haereticos Christianae religionis pia confessione conspiras 44₁₁

constans: oratio quam constans fuerit 8₆, constantissimus episcopus 12₁₁, 15₁₀, 30₁₄, 37₁₅

constantia tua *allocutio sacerdotis* 97₁

constituo: et medicabantur (*cf. s. v. medicor*) obtritioni populi mei pro nihilo constituentes (*Hierem. 6, 14 contra Vulg.*) 42₂₈. — omnia nutu diuinitatis protegere constituti 617₉. — constitutus = *degens, commo-*

rans, uersans (*cf. Archiv f. lat. Lex. IX 307*): Liberio in exilio constituto 2₂₀, Honorium Rauennae constitutum 59₆, episcopis per Africam (Dardanium, Aegyptum) constitutis 99, 103, 218₂₀, 330₁₄, 453, 464₇, presbyteris apud Constantinopolim constitutis 133₆, presbyteris Constantinopoli et Bithyniae constitutis 155₁₃, Ioseph in Aegypto constitutus 764₂₀, singuli per suas ecclesias constituti 134₂₁, memoratis in urbe constitutis (*i. e. postquam memorati in urbem aduenerunt*) 143₁, nobis minimis sapientia constitutis 745₃; uitam eius quasi in caelis constitutam 32₁₀, animo praesule et in excubiis constituto 105₁₀

constitutiones *imperiales* 6₈, 20₆, 30₈, 22 constitutum: imperialibus constitutis 131₈, synodi constitutis 151₁₃

consto: cui ad sacerdotium constare crederentur omnia 151₂₁, in concordiam atque serenitatem constare omnem terminum sanctae illius ecclesiae 496₁. — constat *seq. nomin. c. inf.*: haec (*diuisio*) iuxta principes tribuum constat esse numerata 767₂, diuisiones quae diuerso modo constat (!) esse compositae 763₁₀. — ne illorum mentio fiat de quibus constat suspensos esse iudicio (*i. e. quos constat suspensos esse*) 69₂₃

constringo: omnes quos causa constringit 65₂, quae nos cura constringat 156₈, apud beatum Petrum ne id fieret clara uoce constrinxit 391₄, (*plebs*) pia eius dilectione constricta 38₈

consubstantialis patri 174₁₂, 176₁₃, etc.

consubstantialitas 207₂₀, 208₆, 9 13

- consubstantialiter 211₁₁ 13
 consuete 709₂ 711₂₂
 consuetus: uti aeterno regi consueti
 (*i. e. ut consueuistis*) preces offerre
 dignemini 614₁₃
 consul *passim*, ex consule 348₄ 441₁₄
 consularis: Baeticae prouinciae con-
 sularum 27₁
 consulo: Hisacem... non bene capiti
 consulturum si - 55₂₀
 consultatio: quae prodecessor meus
 ad consultationem Leonis rescrip-
 serit 132. — haec ad consultatio-
 nem immo etiam ad consolationem
 uestrae scripsimus caritati 134₃
 consummum = *exsequor* 38₂₄ 24 117₁₀
 consuscepit a nobis libellum 620₁₁
 contabesco: in uirulentiae suae con-
 grua solitudine contabescant 129₃
 contemplatio: contemplatione *alicuius*
rei 21₂₂ 46₂₃ 48₁₇ *etc.*, in contem-
 platione Christi 5₈, pro contempla-
 tione Christi 19₁₇. — contempla-
 tiones quas (*lapides in rationali*
pontificis appositi) ad diuinum cul-
 tum referant 744₂₃, onychinum la-
 pidem duodecimum inuenimus po-
 situm ita ut Benjamin contempla-
 tionem sui modis omnibus adtrahat
 765₈, ueluti fictam contemplationem
 nos in istis lapidibus attulisse 765₁₇,
 beryllum quem undecimo Ioseph
 tam iuxta numerum quam iuxta
 contemplationem consequenter ap-
 tauimus 765₁₀, propter ueritatis
 contemplationes berylli lapidi quae
 in ipsum Ioseph exlentur coaptari
 765₂₃, beryllus in Ioseph accom-
 modatus ob contemplationes eidem
 consonantes 766₃, habet autem et
 aliam contemplationem nominis
 huius intentio 771₂₂
 contemptibilis 390₁₁
- contemptus saeculi 12₅
 contendo: per singulos in euersionem
 fidei et in excidium religionis pro
 Arriana impietate contendunt 10₁₁
 contentiosus: homines contentiosos
 497₁₀, illud apostolicum conten-
 tiosis respondere 730₂₃
 conterminus: cum a conterminis suis
 Thracibus deserantur 562₂₈
 contestatio: calumniosis me credide-
 runt contestationibus appetendum
 67₅, in contestatione dei 680₁₃,
 mihi ab illis contestationem datam
 ut non mihi haeretici iungerentur
 685₁₁
 contexto: libros apostolorum doctrinis
 et pia confessione contextos 31₂₄,
 praesentem redarguant aliter sen-
 tire quam libellis et professione
 contexuit 102₄
 contextio: earum (*litterarum*) tenor
 omnisque contextio 92₇, est ista
 contextio numeri 762₃
 continens: in continenti = *statim* 337₁₇
 continenter: siue haec incontinenter
 agentibus siue uiuentibus conti-
 nentur 409₄
 continentia: (= *abstinentia*) 28₁₀,
 435₂₄. — (= *id quod aliqua res*
continet) in eiusdem continentia
 lectionis causa reseratur cur...
 431₂₇, libellum cuius continentia
 subter adnexa est 590₂₂, libellum
 cuius continentiam percepistis 605₁₁,
 scripta quibus etiam continentia
 libellorum... inseratur 726₂₇
 contingo: multa quae de Pelagianis
 sensibus contigerat 359₁
 continue = *semper* 576₂₁
 contradictor 326₁₉ 439₁₆
 contradico *alicui aliquid* 350₂₈ 682₁₀
 contraeo *absolute*: defensore ciuitatis
 cum contraret adfecto 104₁₂

- contrarietas 282₁₃ 322₁₅
 contristo 302₅ 536₁₁ 629₂₅ etc., ualde
 contristatus sum super te 188₄
 contritio *translate* = *dolor* 200₄
 contubernales et apparitores 63₁, tam
 contub. quam apparitores 62₂₁
 contumacia: per contumaciam non
 <ad>esse (*de accusato*) 57₂₁
 contumacis pronuntiatio 54₁₇
 conuenienter *absolute* 364₂₄ 372₁₀
 374₉ 378₂ etc., conuenientissime
 431₁₆
 conuenio: cum ad sanctam Agnem
 (*i. e. in basilicam eius*) multi con-
 uenissent 4₂₂, nos ad natale con-
 uenimus non ut ... 4₂₈, in unum
 conuenire (*de loco*) 3₂₂ 10₁₆ 63₂₂
 134₁₈, *translate* conuenientia in
 unum synodica decreta 717₄₄. —
 conuenire (*i. e. adire, euocare, hor-
 tati*) *aliquem* ut (ne, quatenus,
 quo) 51₉ 54₃ 64₁₄ 65₂₂ 66₂₅ 110₂₄
 563₂₁, statim conuentis proceribus
 66₂₁. — conuenire (*i. e. communi-
 care sensu ecclesiastico*) *cum ali-
 quo* 11₂₉ 13₁₇ 29₁₅ 39₂₃ 41₇. — si
 quis hoc scriptum et de Potamio
 conuenire (*i. e. quadrare*) consi-
 deret 18₃, diuinis quibus obsecundo
 conuenio institutis ne ... 734₁₆; *c.
 nomin. c. inf.* quae fieri uestra
 dispositione conuenerant 235₃. —
 conuenit *imperson.*: laudi non con-
 uenit et quieti 574₂₀
 conuentio: = *inuitatio, postulatio*
 62₁₄ 66₂₃. — = *actio* 15₁₈ 46₇ 10
 conuersatio: *sensu uulgaris*: a sacra-
 tissimae urbis conuersatione seiun-
 ctus 76₂₇, facinora de memoria et
 conuersatione hominum auferri
 149₁₄, humanis conuersationibus
 usitatam similitudinem 428₂₇. —
 (*synon. mores*): 34₈ 12 409₂₃ 652₂₃,
 euangelicam conuersationem per-
 agentis 239₁₅
 conuertibilitas 249₄
 conuescor *cum aliquo* 512₉
 conuiuium *cum aliquo* 512₉
 conuoco: in quadam domo conuocans
 fraternitatem 29₃
 cooperatio 123₁₉ 240₁₆ 19 20 241₁₀ 243₄
 254₁₀ etc.
 cooperator gratiae 366₉
 cooperor: deo cooperante 640₁₇, dei
 nobis gratia cooperante 658₁₂, co-
 operante tua apud deum supplica-
 tione 744₁₇
 cor: in corde lapidis 746₁₄
 coralli (*cod. corallis*) speciem exhi-
 bens 755₂₁
 coram: multis coram censentibus
 65₁₅, nobis coram 66₁₀. — quod
 coram non audeat defensare 66₇,
 uelut coram posito repugnantique
 Pelagio 95₁₈
 corona *allocutio episcopi*: coronae
 tuae beata uita 72₃, corona uestra
 673₁₉ 674₉, a uestra uenerabili co-
 rona 667₂₆
 corporaliter 26₁₄ 222₁
 corporati: admonui etiam corporatos
 59₁₇, tam corporatis directis quam
 omni officio 79₉, corporatis et ma-
 ioribus regionum 79₁₂
 corporeis exagitetur inlecebris 401₁₆
 corpus = *uita*: Zosimus hodieque in
 corpore est (*i. e. uiuit*) 24₁₇, etiam
 nunc in corpore siti (*i. e. uiuentes*)
 110₁₂, siue in corpore siue extra
 corpus 406₁₁
 correctio *sensu actiuo* 52₁₃ 58₁₈;
passiuo 24₂₀ 21. — Epiphanium
 uirtutibus et correctionibus et me-
 ditatione diuinarum florentem scrip-
 turarum 711₂₈, uestris deo amabi-
 libus correctionibus edoctos 713₁₅

- correptio: haeticorum correptiones 96₁₅
 corrigo *intransitive* 204₁₁ 222₂₀ 486₁₄ 545₉ 549₂₀ 558₁₈, de impietate correxisse uidebatur 23₂₆
 corrobore: si negatores filii dei recte in honore corroborantur 23₃
 corruptibilis 360₃ 416₃₁ 481₂₈ 482₁₂
 corusco: basilicas auro coruscantes 48₁₈
 cos medicinalis 746₂₂
 counio: (*Christum*) non cointum habuisse corpus 228₁
 coxa 29₁₁
 crater: implet crateras plurimos 746₂₄
 craticula beati Laurentii martyris 680₆
 credo: Italia atque Africa hoc sacramento credunt 89₁₇; eadem fide credunt qua ante crediderunt 90₁, trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et credimus et fate-mur 166₂₈
 credulus: corda male sibi credula 698₂
 cresco: ne taciturnitas mea, quae uobis crescit ad gloriam, mihi uertatur in culpam 734₁₈
 cribratus es canonicè a praesulibus nostris 207₃
 crimen = *culpa*: ipse affectus et uoluntas in crimine est 454₂₁
 criminator: personam criminatoris assumere 58₁₈
 criminosus: poena quae criminosus post fata debetur 45₂₇
 crucifigo 158₃ 162₅ etc.
 crucifixio 178₁₄ 214₄
 cruenta 118₇
crucis sanctae inuentio cf. 604₉
 cuiuscemodi esse uideatur 91₆
 cuiusmodi: huiusmodi genuit prolem (*humana substantia*) cuiusmodi se ipsa reddidit praeuarcationis excessu 360₃₂
 culpabilis 268₁₇ 433₁₀ 554₂₈, quid fecit quod in eum uideatur esse culpabile? 516₁₈
 culpabiliter 385₂₇
 cultor idolorum 28₈, cultores Christi 20₂₀, cultores dei 46₂₀
 cultrix: mihi peculiari cultrici uestrae 616₂₁
 cum *causale sequente indicatio* 17₁₉ 51₂₁ 105₁₄ 133₁₇ 208₁ 246₁₀ 325₁₄ etc., cum *narratiuum sequente indicatio praesentis* 8₉ 11₈ 9 10 31 13₉ etc., cum omnes populos religio conlegerat 85₂₁. — = *si*: unius diei cursu cum est nauigium prosperum 749₉
 cum *praeposito*: cum magna clamamus uoce 711₄, cum sanctis educationibus inbuuntur 425₂₅. — *cum accusatiuo*: cum metropolitanum suum 671₁₃
 cumulo: cum religionis disciplinam non cumulet iteratio sed euertat 56₁₈, quibus (*litteris*) et professionis suae fidem cumulauit 103₁₆, gratiam indefessis cumulatis operibus 348₁₀
 cumulus: ad cumulum perpetrati sacrilegii ipsum altare sub pedibus idoli posuerunt 28₁
 cunctabundus: fidem cunctabundus inuenit 101₁₆
 cuncta beatissimus 495₃, cuncta sanctissimus ac beatissimus 522₁₀ 526₂₃, cuncta sanctissime 524₇, cuncta magnificus 74₂₀ 75₂ 78₁₅, cuncta uenerande pater 496₁₉. — in cunctis beate 497₁₈, in cunctis beatissimi Petri 496₂₅, in cunctis sanctissimum Iohannem 527₂₀.
 * cuncto: annuntiare tibi pacem non

cunctaui (pacem nunciaui *cod.*) 613,
 cuneus: triplici cuneo alii aduersum sanctum spiritum blasphemantes 41₁₇
 cupio = *faueo*: quibus bene cupiebat 508₂₃
 cur = *quod*: 85₁₁, 468₁, 479₈, 539₁₅, 555₂₈, 629₂₅, 632₆
 curiositas 102₉
 curo: longe positos ad integram fidem curare 485₄
 curro: currens adhuc suis legibus ecclesiastica disciplina 115₁₀, placuerat sicut sacri apices cucurrerunt (*i. e. sicut rescripto imperiali iussum est*) ut ... 81₂₇. — ut nuntietis sollicitudini nostrae gaudium currente pagina litterarum 648₉, rescriptis currentibus declarate 681₃
 custodia: trusos in custodiam sacerdotes 85₂₄
 custos: quibus abstinere debeam uestris custodibus litteris intimare 523₂₃
 daemon: sacrificetur in templis daemonum 462₁₆
 daemonia 13₁₃, 14₁₃, 28₁, 454₁₃, 456₁₀, 11
 damnabilis 93₆, quid enim hoc erit damnabilius quam cum ... 166₁₇
 datarium quoque litteris adiungite 692₃; subscriptio ab eodem facta est libello conueniens, similiter et datarium 620₁₆
datiusus pro a c. abl.: elaborata, maioribus nostris ornamenta 87₂, si aliquid urgentius sollicitiusque nobis fieri potest non retardabo 97₁₁, per hanc sententiam nobis prolata 295₁₅, prophetae quoque Dauid certa definitio prolata cognoscitur 403₂₆, multa sunt quae sin-

gulis pontificibus sublata sunt noxia uel abiecta 462₂₀, si contra alios episcopos catholicis datae fuerint petitiones 518₂₀, cum dominus aduenerit qualis apostolis creditus ... 549₁₂, uisa alii uel audita 553₂₅, haec ab exordio mihi sunt excogitata 668₁₀. — *datiusus pendens a substantiuis*: tantas deo laudes difficile in alio populo uidemus 672₅, in occursum nobis egressus est 671₂₀, in occursum nobis uenerunt 672₁₈
 datoris indulgentia 279₂, 12 22, horum datorem 523₃

de:

pro genetiuo partitiuo: aliquam de euangelicis feminis 39₈, de his duabus partibus cui calculum datus? 14₉, nemo de his 26₇, centum sexaginta de plebe 31₉, nonnulli de familiaribus 31₈, de parte uero Damasi nullus 3₂₁, pauca de plurimis 315₂₇, quanta de plurimis 353₁, unum de illo numero sanctorum 35₃, unum de iustis 278₂, de illis unus existens 358₁₃, unumquemque de his fratribus 39₂₈, de haeresi Pauli esse putatus est 303₁₄.

= *ex*: de itinere Romam redit 1₁₂, de urbe propellitur 2₉, quem de urbe proiecerunt 2₁₂, de obsessis corporibus eiceret daemonia 28₂₀, de exilio scribens 23₂₀, de quarto exilio Romam pergens 23₂₃, de longissimis regionibus aduenient 34₁₃, ut solum de urbe sustulerit 34₁₈, de urbe Roma uenerat 37₁₃, ecclesiam de qua eiectus est 55₂₃, ecclesiam de qua fuerat extrusus 56₈, de Lateranensi basilica excludendos 76₅, de eadem ecclesia

- fugatus 79₁₃, de urbe expulsus 79₁₃, de ciuitate pellantur 83₄ et *similia passim*. — *ante urbium nomina*: ut Iohannem de Alexandria excluderet 387₂₃, ut Calendonem de Antiochia depelleret 388₃, indiculus qui directus est de Thessalonica 642₁₁. — de interpretatione euangelii adhibentur uerba Nathanahel 267₇, locus apostoli de epistola ad Romanos 267₂₇, octauam diuisionem de libro Numerorum diligenter inspeximus 767₁₀. — de episcopo catholico fit laicus 86₂₀. — *ante urbium uel terrarum nomina ad significandam hominis patriam*: Paulinus de Trueris episcopus 12₁₁, Lucifer de Sardinia Caralitanae ciuitatis episc. 12₁₃, Maximus de Neapoli Campaniae 13₂, Epictetus dirus de Centumcellis episcopus 13₁₀, alii episcopi de Aegypto 13₁₅, Osius de Corduba 15₁, monachi de Scythia 675₂₂ 677₃₁
- = *propter*: ut reus adsistit non de praua conscientia sed - 15₃₀, de sua sunt obstinatione miserandi 481₂₁. hoc de consensu eius indicabat 2₆, de prosperitatibus uestris repletum est gaudio os nostrum 330₁₅. — *populus* de Graeca translatione arbitratus est in Latino quoque sermone sensum similem contineri 469₂₂
- pro ablatiuo instrumenti uel causae*: de spiritu diaboli foetidisimis membris 8₂₀, nisi consolaretur (*deus*) aduersa de praemiis 574₉, pretiosos de merito confessionis 14₁₇. — *cf.* plenus
- pro a*: impetro *aliquid* de *aliquo* 146₁₈, imploro *aliquid* de *aliquo* 409₂
- uaria*: de iniuriis (*i. e. quod attinet ad iniurias*) quaecumque beatitudini uestrae factae sunt, eas quidem non feci sed - 232₁₂. — illorum de quibus constat suspensos esse (*i. e. quos constat susp. esse*) 69₂₅. — *v.* nitidus. — ante triginta milia de Lignido (*i. e. triginta milia ante Lignidum*) 672₁₃. — *cum accusatiuo coniungitur*: de id quod patres receperunt recte intellegere 305₁₂, de id quod sancto Cyrillo detraherat 306₁₅. — de longe *t.* longe
- dealbo: noli puluere frustra dealbari 207₁₃
- debaechor: magna fidelium caede per triduum debaechatus est 2₂₈
- debeo *in enuntiativis hypotacticis sic positum ut abundare uideatur*: iubeatis Eulalium ad comitatum debere deduci 64₂₉, <ne> suscipi debeat admonemus 78₂, ut turbata componi debeant opperiri 78₆, nos admones ut medicinam ministrare debeamus 225₁₇, quae pro antidoto nos debere mittere flagitasti 228₁₀, nostrum poposcistis dari debere responsum 285₁₉, ad primae sedis audientiam cohortatus est uel uenire debere uel mittere 373₃, cum nos hortari deceat ut pacem debeant optare 597₁₇, poscimus ut permanere debeatis 635₉, supplicamus uestram clementiam sollicitudinem habere debere 707₇, dignetur sanctitas tua suscipere memoratos et sic omnia debeat ordinare ut - 715₁₉. — debet *imperson.* ('*man muss'*): dicentes sic debere syno-

dum suscipere 686₁₃, dicentes illis non debere credere 677₂₀

debite uenerari 657₈

decantatio: numinum sollemnia quae nisi criminum decantationibus non coluntur 460₇

decas: Liuius in secunda decade 457₆

deceptor 364₂₀ 412₁₃ 415₁₃ 416₃

deceptrix 415₂

decessor 316₂₁ 330₁₇ 332₃₀ 343₁₀ etc.

decet c. *datiuo*: cui maxime decet dementium regimen 237₇, c. *dat. c.*

inf.: uniuersae (uniuersa *cod.*) ecclesiae decet gaudere 119₁. — *seq. nudo infinitiuo* decet fidem rerum comminus experiri 65₁₂

decimo: nonne hoc est rerum uilia decimare et legis praecepta contemnere? 555₂₅

decipula: nullas decipulas circumventionis optendo 476₁

declinatio

I. abl. filiabus 25₇

II. ad alium saeculum 513₅ — *plur.* caeli (*s. v.*) — diaconis diacones diaconibus (*s. v.*) — *uocat.* meus 618₁₄ — *acc.* pallios 645₁₄ — *pusillis pro pusillus* (*s. v.*) — *gen.* talentorum 154₈ — *nom.* thesaurum (*s. v.*)

III. gen. ahati (?) 753₁ — *abl.* altariis 40₁₃ — *gen.* hebdomadae 683₁₈ — *abl.* plebibus 330₂ — *haeresis uarie declinatum* (*s. v.*) — *substantiua more Graeco terminantia* cf. *s. v.* aer agon crater haeresis metropolis. — *adiectiua uel participia genitiuum plur.* in -um *terminantia*: innocentum 200₂₀, simplicium 168₃; absentum 253₂₆, appetentum 46₇, certantum 84₁₂, delinquentum 52₁₂ 53₁₈, iudicantem 57₇, nescientum 409₅, offe-

rentum 260₈, ordinatum (*cod.* ordinatum) 61₇, petentum 46₄, postulantum 144₁₄, praeuaricantum (*cod.* praeuaricandum) 432₁₈, sustinentum 302₁₃, uigilantum 408₂₃, uolentum 519₄. — *participia ablatiuum sing. in -i terminantia*: astipulanti 74₄, consentienti 36₁₄, deleganti 484₁₃, existenti 295₂₁, nascenti 239₁₈, repugnanti 95₁₉. — *comparatiui ablatiuum sing. in -i terminantes*: ampliori 290₉, maiori 746₁₈, minori 33₁₈, superiori 7₄

IV. dat. conuentu 119₂₂, sexu 435₃. — domui (= domi) 39₅

nominum propriorum declinatio: genitiui Graeci forma ab interprete retenta: Apolloniados 194₁₁ (198₂₅), Anciasmu 528₁₇, Cercyres 528₂₁, Dodones 528₂₀, Euroeas (*cod.* eursas) 528₁₂, Hadriano-poleos 528₁₅, Phoenices (*cod.* photicensis) 528₁₉, Fotices 528₁₈, Sardeorum (*uertit Σαρδων*) 301₁₉. — *acc.* Hermionem 39₇ — *gen.* Lupercaliorum, *abl.* Lupercalibus (*v. indicem person.*). — *urbium nomina a declinatione tertia in primam transeuntia* cf. *indicem locorum s. v.* Aulon Cerson Chalcedon. — *nomina Hebraea aut declinata aut non declinata* cf. *indicem personarum s. v.* Abraham Adam Danihel Ezechiel Israel Nathanael Rahel. — *Eutychis nomen uarie declinatum* cf. *indicem personarum s. v.* Eutyches

declino: ad aliquid 16₁, in aliquid 19₂₂

decoloratio translate: pro hac sui decoloratione 412₂

decoloro translate 361₁₄ 374₂₃ 432₁₃ 433₁₄ 25 461₃₁

- decoriatis agnos 754₂, agnorum decoriatorum carnibus 758₃₇
- decurio: postulant exhibitionem decurionum ciuitatis illius 27₁₄, deposita postulatione ex diuersis urbibus decurionum ac plebeia multitudo colligitur 27₂₆. — decurio palatii 66₁₈ 235₁₇
- deessenon (deessinon): Hesdras pentateuchum detulit eis ueteris testamenti libros scriptos secundum formam quam dedit dominus in monte Sina, quam formam Hebraei deessinon uocant 770₂₁; Samaritani uero seruant deessenon 771₅; Hesdras immutauit pristinam formam relinquens deessenon 771₁₀
- deexsequor 471₁₂
- defensor: catholicae fidei defensores 21₂₀ 22₂, cuius (*pestis haereseos*) Acacius defensor est 153₆. — defensor ciuitatis Aquensium 104₁₂. — defensor ecclesiae 158₁₈ 159₁₇, uestrae ecclesiae 648₁₆, Romanae ecclesiae 624₁₂, ecclesiae Romanae 682₂₁ 681₁₇, defensor (*om. ecclesiae*) 640₆ 648₂₂, (*Damasus*) per suos defensores interpellans iudicem Bassum 30₁₅
- defero: officium quod ad inspicienda uniuersa detulisti 47₁, quo procliuor statutis exsecutio deferatur 53₉. — cum et hoc deferatur reuerentiae synodorum ut - 316₁₅. — *absolute* (= *honorem defero*): sed nec Iehu detulit impiae multitudini sacerdotum 26₃
- deficio: hic defecerunt (*s. e. successum non habuerunt*) 678₁
- definitium sustinere responsum 286₅
- dehinc 354₂ 430₁, primum... dehinc 625₁₃
- deicio (= *καταβάλλω*): plurimos uationis suae strage deiecit 4₂₁. — (= *depono*): eum de episcopatus honore deiciens 16₁₃, ecclesiam de qua deiectus est 55₂₃, (*impietas*) minime deicitur sacerdotio 41₁₄, ut quasi deiectus uideretur 16₁₈, nefas putatur tot praeuariatores deicere 25₁₉, quicumque deiecti sunt 58₈, ut etiam deiectus insultet 159₂₀, deicitur Flauianus 442₁₃ et similia
- deiectio = *depositio* (*Absetzung*) 481₂, dein post 760₂₀
- deipassiani et non Christiani 196₁₀
- deitas 176₂ 184₁₄
- delectabiliter 164₁₅
- delecto: aliquantos placata miscere delectat 50₁₃
- delegatio: ordinem delegationis (*s. e. legationis*) exerite 519₂₀
- delicatus: eo quod esset corpore delicatior 13₃, otiosi et delicati in cubilibus ac lectulis suis litteris abutuntur 107₁₁
- deluo: praecedentia delue per futura 546₁₆
- delusio: in eorum se dominium delusionemque tradiderunt 19₃₁
- denego 24₁₂ etc.
- denique = *nam*: 7₂₂ 9₂₇ 12₁₀ 13₈ 17₂₂ 24₁₃ 26₃ 27₁₄ 22 29₇ 37₁₀ 41₁₅ (*ei omnes loci sunt Faustini*), 361₄ 773₃
- denoto: haereses ideo hominum appellationibus denotatae sunt quia - 31₃, doctrinam sub Christi nomine consecratam humanis appellationibus denotare 32₂₅, denotent quid illic contrarium scripturis quid nouum quasi haereticus scripsit 31₁₇
- deorsum: sursum atque deorsum 204₂
- dependo: pro dispensatione cura quae quam pro fide catholica semper dependit 479₃

- deploro *sequente acc. c. inf.* 97₁₉
depono: commendamus legatos et apud uestram fidem deponimus 624₉. — *sensu iuridico*: deposita postulatione 27₂₅, si deposueris apertam in homines aliquos accusationem 97₈, quae prolata est in synodo definitio ueluti a Theodoro deposita 287₃, quae accusatores aduersus eum deposuerunt exscripto 299₉
deportatione damnati 48₁₆
deposco: 78₉ 117₇, *sequente acc. c. inf.* 2₂₂, accusatores suos ultro deposcens 116₁₃, omnes ad me ut uenirent presbyteros deposci 60₃, illud deposcimus ut - 656₆, clementiam uestram deposcimus ne - 661₁₈, mereatur quicquid de apostolica sede deposcerit 679₂₉
deprauatoribus adquiescendo 857₁₄
deprecamur mansuetudinem uestram ut - 5₇, deprecandi suffugium 61₃
deprelio 458₁₆
depromptio: si dignis prooemiis uti temptemus necesse est multis fletibus horum depromptiones efficere 527₄
depropero *sequente infinitiuo* 144₁₀. *seq. accus. c. inf.* 660₃
deputo: quod igni deputatum constat aeterno 128₁₄, ultra mensuram sibi antiquitus deputatam 387₂₀, soli (*immaculato agno*) uideatur esse deputandum si - 402₁₆, in numero fidelium deputantes sequaces traditionis paternae 698₁₃
derisus: noli esse derisui 198₁₆
deserui *alicui* 28₂₈ 34₅ 649₁₄
deses: desides a sui laude factoris 413₃₀, animum nostrum pro negotio uestro otiosum aut desidem non putetis 628₁₈
desiderabiliter 481₂
desiderium: pro eorum desideriis 19₂₄, minime desiderium habens ad deum uiuum 207₁₁
designo: doctrinam Christi sub hominis appellatione designant 32₁₉
desolo: ab his desolabitur 529₇. — desolatus *alicuius rei*: desolatum me faciunt eorum quae mea sunt 210₁₀
despero: uulnus quod desperatur sanari 101₂₂. — desperatus *alicuius rei*: quam (*patientiam*) dum despicitis excitatis ut longae tolerantiae desperatos sumat accentus 55₁
desplendo: tam nostrae petitionis quam uestrae gratiae ad integrum lux serena desplendeat 503₂₅
destino = *mitto* 62₂₀ 65₈ etc.
destituo: nostra praecepta per uestram neglegentiam destituta 54₂₁
detractio: canonica 351₇, canonica et apostolica 351₉
destruo: tectum basilicae destruentes 3₁₇, quod ante perterritus fecerat se destruxisse memorauit 142₂₀
desudo *aliquid*: quae pro fide catholica desudasset 373₃
desuper = *diuinitus* 134₇ 601₂₂ 663₂₃ 668₁₈
detego *aliquem* 7₂₆ 12₁₈ 15₂ 388₁
detentor: totius meae substantiae detentores facti sunt 258₁₄
determino: quod in praeuaricatoribus poenis praesentibus diuino iudicio determinatum est 14₂₉
detestatio = *exsecratio* 541₂₆ 542₁₃ 563₂₀ 578₁₀
detineo: presbyteros septem detentos . . . nititur ab urbe propellere 3₈
detrusus in custodiam 452₁₆ 451₁₇
deuotissime 33₂₁
deuotio = *pietas* 9₂₃ 42₅ 44₁₀ etc. — *alocutio sacerdotis*: tua deuotio 120₂₆. deuotionis nostrae animum 680₁₆

- deotus: deuotam deo religionem uestram 7₁₃, certa Christo deuota ministeria 27₀, deuotarum circa religionem catholicam mentium 142₃. — *absolute* (= *pius*): deuota meus 47₂₁
- Deuteronomium 768₁₃ 772₂₂
- dexter: a dextris . . . a sinistris 757₁, a sinistris ad dextram . . . a dextris ad laeuam 757₁₆, a sinistris ad dexteram 757₁₉
- diabolicus: accusator 104₉, contumacia 625₂₂, facinora 364₁₀, figmenta 456₇, fraus 360₁₈ 626₁₉, immunditia 424₂₄, impedimenta 596₆, insidiae 534₁₀, inspiratio 359₁₂, malignitas 362₁₅, obcaecatio 358₂₁, praeuariationes 427₃, temeritas 137₂₈, zizania 698₂₃
- diabolus 8₂₀ 29₃ 43₁₀ 11 97₂₀ 98₇ 126₇ 130₂₂ *etc.*, diabolus artifex erroris 10₁
- diaconatus: Petrum cui nec in diaconatu suus potuit ordo constare 145₁₄
- diaconium: Petrum in diaconio esse damnatum 447₁₆
- diaconus *passim*. — *gen.* diaconis 647₅, *nom. plur.* diacones 2₁₈ 33₂₈, *dat.* diaconibus 121₂₄ 487₁₂ 572₂₇, *acc.* diacones 36₂₄ 464₁₃ 594₂₂ 643₂₂, *abl.* diaconibus 3₃ 4₃ 63₂₆ 475₄
- diadema 746₂₀
- dico: dicitur et apocriarios Thesalonicensis ecclesiae teneri 672₂₆, apud quos dicuntur et epistolas inuentas 672₂₇
- dictatio 305₂₇
- dictio: causae dictio ad metropolitani episcopi deducatur examen 58₂, in leuibz causae dictionibus 58₁₅, testimonii dictionem in accusationem episcopi profiteri 58₁₉
- dicto: ut religionis disciplina dictabat 63₂₁, quod ueritas uel religionis norma dictauerit 72₂₅
- dies: per diem = *am Tage* 28₂₅, non uideri per diem sed per noctem 749₂₀. — *data* sub die VII id. Apr. 82₁₃; 340₂₂. — *die dominica* 27₃
- diffamo: quod de te diffamatur 198₁₃
- differentia: sunt autem differentiae (*i. e. species diuersae*) smaragdi octo quantum potuerunt singuli reperiri 748₁₅, quarum gentium differentiae quam plurimae sunt 748₂₃
- differo: Iesus nihil differens conaturalibus hominibus 277₁₉, quod nihil differat omnibus conaturalibus hominibus 277₂₄
- dignanter 132₃ 415₂₆ 476₁₁ 481₁ 665₁₃ 744₆
- dignatio diuina 422₉ 424₅; sanctitas cuius dignatione perstricti . . . 424₂₈
- dignor *sequente infinitiue* 5₁₀ 11₉ 16₂₅ 29₁₁ 41₅ 44₁ *etc.* — istum uirum merito unitate ad se ipsum dignatus est 245₂₁
- dignus *c. gen.*: uiros uestrae dignos apostolicae sedis 592₁₄ 613₂₂, quorum (quibus *Vulg. Hebr. 11, 38*) non erat dignus mundus 35₁₁: 640₁₁ 14₀. — digni et uestrae sanctitatis et ministracione pacis 713₁₁
- dilectio: plebs pia eius dilectione constricta 38₆. — *allocutio sacerdotis*: dilectio tua 119₇ 19 121₇ 130₄ 6 11 *etc.*, tua dilectio 131₇ 138₂₁ 142₃ *etc.*; dilectio uestra (*de pluribus*) 107₇ 108₇ 124₃ 134₃ *etc.*, uestra dilectio (*de pluribus*) 133₇ 369₃ 14 398₇ *etc.*, uestra dilectio (*de uno*) 526₇ 11
- dilucido: patres qui . . . de deitate sancti spiritus dilucidauerunt 233₁₁
- diluuium = *Sintfluth* 25₂₂

dimitto = *admitto*: (*deus*) peccatum intrare dimittens magnum in eius bello auxilium inuenit 285₁₉ 27, dimittent eas dissipari 567₂₅
 dinoscor *c. infinitiuo* 636, 701, 712, dioecesis 560₁₉ 618₂₇ 741₂₅
 diptycha 590₃ 592₉ 11 620₁₈ 22, nec debere in diptychis eorum nomina recenseri 472₁₅, sacrorum diptychorum recitatione 708₇, in sacris diptychis recitare 654₇, abrais eorum de diptychorum inscriptione uocalibus 606₂₁, Acacii nomen de diptychis ecclesiasticis et ceterorum episcoporum erasa 684₁₄, in auferendis nominibus ex sacris diptychis 701₁₆
 directum: uel ex directo uel ex obliqua concatenatione 42₃
 dirigo: eatenus basilicae dirigens formam quatenus se planities extractioni amica praetulerit 47₁₁. — *intrans.* portus Indiae dirigens ad Thebaidam 749₇. — = *mitto* 61₂₁ et *passim*, *absolute* ut pro uestra repetitione ad imperatorem dirigamus 694₂₃
 diripio *aliquid* 27₂₈, *alicui aliquid* 40₂
 disceptatio 66₁₀ 67₂₅ 80₂ 297₁₂
 discerno: licet essent corpore discreti per interualla regionum 20₁₂
 discingo: o uere digna causa quam non nisi coronae tuae beata uita discingat 72₃
 disco: illam feminam quam quicumque didicit admiratus est 39₈
 discretio 719₃ 759₂₅ 772₂₁, = *iudicium* 309₂₇
 discrucio 11₈
 discussio = *examen* 78₈ 441₁₄ 455₁₆ 479₁₀ 517₂₆ 518₃
 discussio: ut falsi cognomenti discu-

tiamus inuidiam 30₂₈. — (= *examine*) *aliquem*: Theodoro examine discusso 293₁₆, peccantem cupis discuti et poenae addici 455₁₈
 disparo: Indi in nouem regna fuerant disparati 748₂₄
 dispensatio = *ordinatio*: diuina 349₂₀ 765₂₄ 30, superna 136₈, diuinae pietatis 120₁₁, religiosa 388₁₃, ecclesiastica 389₁₈, dominica 154₈; commissae nobis sacrae dispensationis officium 220₇, *similia passim*
 dispensatiue (οἰκονομικῶς) 287, 288₁
 dispensator: Iohannes diaconus et dispensator 568₁₅
 dispenso = *ordino*: nisi haec fuissent a deo dispensata 285₁₇, quia sic a deo fuerit dispensatum ut... 285₂₄, quae uicariis fuerit dispensandarum rerum forma mandata 312₁₂, gratia diuina dispensante 410₂, dispensante deo 765₂₀, causam cum pacifica gubernatione dispensetis 708₂₉
 dispergo 5₂ 202₁₉ 587₉
 dispolio *alqm aliqua re* 425₁₃
 dispono *seq. acc. c. inf.*: apparitores quattuor illic obseruare disposui 63₂
 dissensio: Corinthiorum dissensiones 899₁₅
 *dissertatio: licet inualide disser<t>ationis possim referre sermonem 745₁₂
 dissimulatio = *neglectio* 57₈ 357₁₀
 dissimulo: ignorantibus iudicibus uel etiam dissimulantibus 33₈. — = *neglego* 368₂₃ 399₈ 558₁₁ etc., *sequente infinitiuo* 368₂₀
 dissipator scismatum et superbiae 735₁₃
 dissipo: *alqm* 29₉ 33₅. — ut ipsum altare dei securibus dissiparet 35₁;

- Acacium catholicam ecclesiam dis-
sipantem 157₂₄; *similia*
dissono (= *diuulgor*): hoc ubique
dissonuit (τοῦτο πανταχοῦ περιήχη-
ται) 194₁₇
dissuasio 242₃
distantia: quorum unitati ne dederis
distantiam 196₂₈
distenduntur ecce nota pacem desi-
derantium 596₁₈
disternino *aliquem ab aliqua re* 53₂₆
distincte: seorsum et distincte 212₂
distorqueo 17₃
districtio = *poena* 542₂₇ 576₂₂ 582₂₀
726₁₉
diuido: unius tribus quae in duabus
probatur esse diuisa 767₉; sese ab
unitate Romanae diuisit ecclesiae
469₂₄, a catholica participatione
diuisus est (= *se diuisit*) 153₁₃
diuine: ut diuine profectum sit illud
ex multiloquio non euitari peccat-
um 102₁₃
diuinitas = *deus* 57₅ 75₂₂ 90₂₇ *etc.*
diuinus = *imperialis*: diuinae lit-
terae per quas obiurgauimus . . .
539₁₄, hos diuinos apices 587₂₄
diuisibilis 730₈
diuisio = *separatio*: praecedentem
diuisionem uestrae ordinationis per-
imere calculo 496₃, secreto aeternae
substantiae profanam diuisionem
ingerere 719₆. — *plur.* diuisiones
497₂₃
diuisores dominici corporis 596₄
diuulsio 91₂₀
diuus: diuo patri nostro Ualentiniano
57₂, uenerabilis memoriae diuus
Ualentinianus 89₂₇
do: dans nimirum intellegi improuide
immo illicite se fecisse 66₆; quan-
tum datur intellegi 119₁₁ 711₃
doctor: discipulorum scientiam a
doctoribus exigendam 491₁₂, quem
sequi debeant dignum praebere
doctorem 92₁₂, quis non optet tales
impetrare doctores? 244₁₀, cum
sequi catholicos doctores debeat
quid sequendum sit doctoribus ipse
constituat 45₁₅, doctorum sermones
164₁₃, doctor ueritatis 252_{1 2},
prauae fidei doctores 108₁₁, catho-
licae fidei doctores 108₁₅, sapientes
ecclesiae doctores 704₄, patres uel
(atque) doctores ecclesiae 286_{15 18},
ueteres ecclesiarum doctores catho-
lici 110₇. — *de Paulo apostolo*:
idem doctor 336₄, doctor egregius
418₂₃, praeclarus doctor 429₁, gen-
tium doctor 335₆, doctor ille gen-
tium 699₂₈, scripturarum omnium
doctorem 509₄
doctus: legis doctores 192₂₀
dogmatistes: tamquam dogmatistas
pessimos existentes 194₁₅
dogmatizo 212₃
dolenter 572₅, dolentius 6₂₂ 11₁₃
dolentes suis impietatibus 20₁₆, dolens
suis impietatibus 24₁₈, suae perfidiae
dolentes 21₂₀
domesticus: comes domesticorum *v.*
comes
dominicus: dispensatio 154₈, eloquia
157₉, grex 141₁₇, incarnatio 127₉,
oues 113₉, ouile 122₉, plantatio
122₇, sacramentum 170₃, uestigia
35₁₄, uitis 128₁₃, *et alia.* — die
dominica 27₃. — dominicum = *ec-
clesia* 27₁₂ 28₂
dominium 19₃₁ 433₂₂
domnus 73₁₄ 74₉ 76₁₄ 354₇ 356_{14 21}
et passim
domus: domui = *domi*: Seueri domui
incendium minitatum ueritati 39₃
dorsum = *tergum*: iter uetus quod
basilicae praeterit dorsum 47₈

dualitas 176₁₆ 18, filiorum 166₉ 184₁₆

218₁, personarum 240₁₀ 245₉ 248₃₀

dubietas 594₁₀ 748₈

dubito: dubito *negatione praecedente*
c. acc. c. inf. 9₁₂ 14₁₇ 21₁₃ 70₁₅

dubium non est *sequente acc. c. inf.*

77₁₂ 184₁₈ etc. — res antiquas

quae solent quadam ratione in

dubium uenire 24₁₅, rem deductam

in dubium 66₁₀

ductus in eius admirationem non solum uitae eius puritate 87₂₅

dum *causale uel temporale pro cum*:

188₁₅ 192₁ 658₁₅ et *passim*

duro = *persisto* 376₂₀ 401₂₂, in *aliqua*

re 77₁₃ 316₁₈ 397₂₄ 478₁₂ 703₉,

extra communionem catholicam

152₁₈

durum est ut ... 736₈. — durior persecutio 1₂

eatenus ... quatenus 47₁₀, eatenus ...

ut 400₇, eatenus ... donec 481₁₀

ecce qui- 36₄, ecce cui- 36₁₈, ecce

quid- 425₂₀, ecce quemadmodum

425₂₂ 413₁₅. — sed ecce uentum

est ad uicarium 15₂₇, omnino <ni-

nil> restare uidebatur cum ecce-

152₄, dicite ecce ante ipsum 519₁₅,

ecce repente 17₂

ecclesia (*aedificium*) 26₁₉ 27₂₈ 34₂₃

35₂ etc., basilica ecclesiae 27₂₃. —

v. *indicem I. s. vv.* Constantino-

polis Roma. — ecclesia catholica,

Romana, Constantinopolitana etc.

passim

ecclesiastici Constantinopolitani 621₇

edictum 4₁₃ 70₁₈ 322₁, edicta 89₆

41₂ 55₃ 81₄ 119₂₃

edo: scripta contra haereticos edidit

12₂₈

effectus: quae praecepta sunt effectui

celeri tradantur instantia 76₁₈, sta-

tutis praebere effectum 78₁₁, si

supplicatio nostra meretur effectum

224₂₃, cuncta effectui sociata sunt

614₈, omnia mancipabuntur effectui

651₁₆ et *similia*. — *plural.*: ipsis

rerum effectibus 666₈, quae dicta sunt

rerum probantur effectibus 338₂₅

effeto: hoc ex auctoritate sedis apo-

stolicae effetamus 318₁₄

efficacia: auctoritas tua eandem effi-

caciam custodiens 51₂₆. — = *ef-*

fectus: quae sibi commissa sunt

efficaciae tradi deproperet 660₃

efficientia: ut eisdem efficientiam

correctionis dignanter infundat 481₁

efficio: iudicati et extra sinum matris

catholicae ecclesiae effecti 108₁₈

effigies: non parua separationis effi-

gies 49₁₃

effugo: catholicae fidei sectatores

ubique effugari 43₁₈

effusio sanguinis 18₉ 14₁₄ 488₂₄ 539₂₇

621₈ 623₁₃

egreditur basilicam (*accusatiuus re-*

tinendus erat) 24₇

egregius *ironice* 6₁₈ 20₂₄ 24₂₄, 27₁₂

(*egressi cod.*), 27₁₉ 28₂₄ 33₂ 36₈

38₂₂ 43₈, egregius bis 34₁₅ 22

eicio: eiectus a facie dei 125₆

elaboro pro *aliquo* 20₂₁

elatio (= *insolentia*): exitialis 416₇

electio: uas electionis v. uas

elemosina: elemosinis ceterisque bonis

actionibus 409₁₃, per elemosina <u>

409₁₅

elido: de sessu in terram eliditur 17₄,

cum sedet in throno suo repente eli-

ditur 18₉, elisus in terram 18₁₄. —

illi certa Christi deuota ministeria

ita fustibus eliserunt ut- 27₁₀. —

elisus est satanas et tamen operatur

160₁₀, haec a catholicis praedica-

toribus competenter elisa 359₅,

- oppugnationis elisa reparare certamina 128₁₆, non cessant elisae pestes resumtis certaminibus contra fundamentum sese ueritatis attollere 370₁₇, cur decoloratis (Lupercalia), cur eliditis? 461₃₁, formam synodi Chalcedonensis qua error elisus est 375₃, elisis erroribus haeticorum 615₁₇
- eligo: si hoc eligitis esse seruandum 515₂₃; *sequente infin.* ut pro causa ecclesiae mitti et consulere beatitudinem ipsius eligeretis 514₁₅
- ellipsis:*
- 1) *substantiuorum:* ut ad Alexandrinam (*sc. ecclesiam*) redeat 119₁₅. — Dionysius Mediolanensium (*sc. episcopus*) 12₂₁. — gratulatoria, sacra (*sc. epistula*) *v. s. vv.* — praesentium (*sc. litterarum uel paginarum*) portitorem 353₃₁, harum portitoris 618₂₀ harum portitorem 648₄, his paruulis et exiguis 617₁₇, reciprocis alloquentes uestram sanctitatem 640₉. — Nicaena (*sc. synodus*) 653₁₄, Ephesena 591₁₇ 653₁₈, Ephesena secunda 308₈ 309₁₂.
- 2) *pronominum:* scribo . . . significans conlaetari (*om. me*) beatæ sedi 496₁₃, litteras optulisse memini 139₂₁, docuerunt pro concordia litteras confecisse (*om. se*) 587₂₁, *et similia saepius.*
- 3) *uerborum. om. formae uerbi* esse: pretia rerum quae in sacratissima urbe 47₁₇, si enim pro sensu quidem deitas 243₈, qui quisquis ille . . . 316₂₆, fraternitatem quae cum uestra sanctitate 613₂₆, ego et qui mecum 592₆, ego quoque et qui mei 639₂₂, dicit 'plangentque cunctae residuae tribus' et non nominauit, quae 763₂. — hoc ideo (*sc. dicimus*) ne- 541₂₉.
- elocutio (= *dictum*) 172₁₈
- eloquor: ut uestrae constitutiones elocuntur 20₇
- elucesco: clarius elucescet uirtutis huius futurum exemplum 524₂₃
- emano: cum ad me sacra clementiae uestrae emanasset auctoritas 80₂₇, postularunt nostras epistolares paginas ad eam emanare 587₂₃ (*cf. mano*)
- emendatio = *punitio* 52₁₃ 53₁ 16
- emendo = *punio* 76₂₀
- ementior: sub ementita piaefidei professione 6₂₁, sub ementita apud uos catholici nominis professione 41₁₂
- enarrator: dignus fidei enarrator 640₁₄
- enixe 547₃, enixius 103₁₂ 659₁₅
- enixus: enixa opera 78₉, enixissimo studio 50₉
- enudo: cur deum uerbum enudas a stola? 202₁
- enúmero: Ioseph dupliciter enumeratum (*i. e. enumerando diuisum*) in Ephrem et Manassem 767₂₆
- enuntiatix: cita semper malorum enuntiatix fama 85₁₆
- eo: non iam contenti ire per singulos 10₁₅
- eous: ex diuersis eois prouinciis 636₁₃
- episcopalis: auctoritas 23₂₁, honor 22₂₃, sedes 164₂₃, iudicium 87₂₇, nomen 16₁₄ 19₃₂
- episcopatus 16₁₅ 23₂₉ 24₁₄ 18 59₂ 107₉ 144₂ 157₁₁ 12 161₇ 194₇ *etc.*
- episcopus *passim*
- epistola: *plur.* epistolae *de una epistula* 586₄
- epistolaris officii eloquia 114₁, epistolari pagina 703₁₇, epistolares paginas 587₂₂, epistolaris stili terminum cogitantes 665₂₇
- equidem 605₁₅

erectus: basilicas erectas magnificen-
tia columnarum 43₉

eremus: in eremum ducebatur 247₂₇

erga: amethystus lapis erga suum
circulum quiddam profundius mi-
cans (κατὰ τὴν αὐτοῦ περιφέρειαν
φλογίζων βαθείως) 754₂₆

ergo *secundo enuntiatu loco positum*

1₁₀ 10₈ 35₁₉ 44₃; quid ergo? 32₄.

— *in apodosis*: nam si haec pax

deo grata est... quid ergo opus

est— 22₁₇; quia cum dictum sit

'quae ligaueris super terram', quos

ergo non esse iam constat super

terram suo iudicio reseruauit 485₁₇

erigo: quamuis plurimis in eum lau-
dibus erigatur 31₂₅

erro: similis erro<ni> iudicetur 380₃

erubesco *aliquid* 164₁₁ 275₁₅ 492₄;

de aliqua re 459₈, *sequente infini-*

tuo 331₂₆ 459₈ 10; ubi Heros, ubi

Lazarus, erubescenda nomina? 104₂₇

erudio: ut optimam erudiamur doc-
trinam religiositatis 284₂₃ 285₂

eruditiones: apostolicis eruditionibus
studere 325₁₄

erumpo: quatenus talis erumpat (*i. e.*
talem se monstret) per quem de
perfecta possimus unitate gaudere
683₂

eruo (= *libero*): plebs presbyteros

eruit 3₁₀, nisi eos eruisset de ma-

nibus eorum 689₂₀, manus publica

superuenit quae eos eruere potuit

689₂₂

esca: oleo escas asperiores mitigans
28₁₈, potationem et escam 260₆. —

factus es acerbitas et non matura

esca 200₁₁, quibus et uita et esca

est sacerdotum dei separatio 497₁₁

esculentia: carnis esculentia corpus
curans 28₁₇

essentia: unam trinitatis essentiam

crucifixam 170₂₀, essentiam Christi
diuinam 202₃, alterius essentiae
est caro quam pater 174₁₃, *similia*
et *initio enuntiatu* = *et uero*, '*und*
in der That' 71₂₃

etiam et 13₂₆ 26₂₂ 276₁₆, tam—quam
etiam et 298₂₂, simul etiam et 27₂₇

etsi errore humanitus accedente non
tamen religionem ullatenus exce-
dentes 390₆

euacuo: internis omnibus euacuatis
8₁₆. — *translate*: idem spiritus

caritatem uirtutibus omnibus eua-

cuat non habentes 509₉; *aliquid*:

eam (*sc. definitionem*) 287₄, epi-

stolam 315₂₃, gratiam dei 425₁₄,

diuinae sacramenta naturae 511₁₃.

euangelicus *passim*

euangelista 128₁₈ 131₂₆ 140₁₇ 240₂₇

241₅ 242₁₉ 248₁₈ 27 257₂₉ 258₂₅

259₁₀ 19 260₇ 261₆ 19 405₁₉ 420₇

469₁

euangelium 105₂₄ 249₂₁ 427₈ *etc.*,

sacrum 17₂₀, Christi 170₁₅, secun-

dum Matthaeum (Lucam, Iohannem)

270₁₉ 254₁₃ 267₇, euangelia 21₁₅ 26

200₂₃ 211₁₄ *etc.*, sanctis propositis

euangeliiis 284₇, de euangeliiis de

uocibus prophetarum de doctrinis

apostolorum 21₁₂, euangelia actus

quoque apostolorum et apostolus

188₅, prophetarum et euangeliorum

atque apostolorum doctrinis 31₂₃,

euangelia et actus et apostolus

202₂₆, a sanctis euangeliiis et apo-

stolis et patribus 162₁₄, euangelia

aut apostolos seu sanctos patres

170₆

euangelizo 549₂

euangelus = *euangelista*: euangelo-

rum uenerabilium characteres (τῶν

σεπτῶν εὐαγγελιστῶν χαρακτήρας)

164₁₁

- euidens: eum in euidenti sit quia . . . 787₂₃
- euidenter 51₁₀ 60₁₃ 77₂ 103₇ 118₃ *etc.*, euidentiuss 148₁₆, euidentiissime 306₄ 307₁₀
- euidentia 275₁₅
- ex: ex domino formam seruientis inducere 107₁₉. — numerus eorum unum nomen minus habens ex tribus (*s. e. quam tribus*) 746₆. — = *de* (*καρι*): nostrum poposcistis dari ex eadem debere causa responsum 285₁₉, de tribus capitulis ex quibus quaestio uertitur 285₄, Dauid ista magis ex his quae ab Abessalom facta sunt dixit 258₂₉ (*alii id genus loci occurrunt exempli gratia in uersione Latina Iosephi contra Apionem libelli nuper a Boyseno edita*)
- exactio: cum auerteris baculum exactionis 207₂
- exagito: isti fidelibus sacerdotibus bellum exagitant 43₉
- exalto 136₇ 8 138₁₃ 184₃
- examinatio 157₁₃ 211₃ 298₁₆ 377₄ *etc.*, causae 517₃₁, post multas examinationes 37₂₂
- excellens: excellentissime princeps 623₄
- excellentia: habens ad ceteros excellentiam (*παρά τοὺς λοιποὺς τῆν ὑπεροχὴν*) 277₉ 13. — *allocutio*: excellentia uestra 75₂₆ 79₁₁ 647₁₅
- excesus = *immoderatio*, *Excess*: 411₄ 433₁₄ 484₄, *plur.* 386₄ 391₉ 499₁₆ 512₃₀ 548₂₀
- excidium pereuntis Illyrici 85₁₀, in excidium religionis 10₁₀, in illo excidio mundi (*s. e. diluuiio*) 25₂₄
- excido: qui quasi putre corporis membrum a societate catholicae communionis excisus est 488₁₅
- excipio: a Proculo in synodo sententiam calumniatoris exceptit 104₁₀
- excito: multa contritio excitat me uociferare luctum 200₄
- exclamauit ex imo pectoris dolore ad Christum 8₃, ad filium dei exclamat dicens . . . 704₈
- excommunico 232₁₅ 568₈
- excorio: iugulant agnos et excoriantes dimittunt e saxis 753₂₅
- excusabilis 88₂₃
- excusabiliter 333₁₆ 548₁₄
- excutio: de throno excutitur 18₁₃
- exemplar = *Abchrift*: chartulae 473₁₅, gestorum 474₂, professionis 231₃ 282₂₂, subscriptionis 347₁₆ 24. *similia*. — *plur.* exemplaria *de uno exemplari*: 62₁₅ 102₂₂ 108₂ 127₁₃ 132₆ *etc.*
- exemplum = *Abchrift*: epistolae 99₂, epistolarum 111₁₉, sacrarum litterarum 60₂₀ 67₁₅ 69₁₄ 76₂₂ 79₂₇ 81₂₀. *precum* 63₁₇, relationis 59₅ 61₂₈ 78₁₃ 80₂₃. *sacrae* 85₂, *similia*
- exerceo: atrocia 33₆, malitiam suam in tempora studio scaenae loquacitatis 85₁₉, motus 55₁₆, plebem uel ecclesias uel per se uel per simile sui uulgus 57₁₄
- exercitata impietate 113₂
- exhibeo: exhibens reuerentiam nomini episcopatus 16₁₁. — = *iudicio sisto*: 15₁₅ 20 64₁₇ 566₁₉
- exhibitio: postulant exhibitionem decurionum 27₁₄
- exhorreo *aliquem* 679₁₇, *aliquid* 478₁₀
- exigo: ut res exigebat 47₁, illud res exigit ut- 47₁₆, omnia quae sollempnitas exigebat 64₄, synodo quam ipsa rerum nouitas exigebat 393₁, unitatis causa quid exigit 599₁. — hos ipsos in laicorum numerum exigebant 19₂₁. — *perfect.* exigui 617₂₄
- exiguitas: nostram exiguitatem de-

- spiciens 38₂₃, meae exiguitatis non
 esset tam magna praesumere 617₅,
 pro meae febililitatis exiguitate 618₂
 exiguus: (*oppos. potens*) nec in exi-
 guis hominibus nec in multis uel
 potentibus 5₁₂, ab exiguis 5₁₈. —
 nobis exiguissimis 6₂₇
 eximietas tua *allocutio* 76₁₈
 eximo: exempto anno moritur Theo-
 dosius 444₄. — humanis rebus exi-
 mitur (*i. e. moritur*) 2₁₈
 exitium: nobis exitia minitatur 39₁
 Exodus liber 760₁₂, inspicientes etiam
 Hebraicam Exodum 765₁₂
 exopto *sequente accus. c. inf.* 187₂₃
 exoratio 662₄
 exorbitatio 433₂₇
 exorbito: a legibus Christianis 26₁₂,
 ab spe futura 499₂, a uia 699₁₈
 exoro *sequente accus. c. inf.* 4₃
 exosus: apud eos ita exosus atque
 fugiendus ut- 580₁₉
 expauesco: *absolute* 17₈, *sequente*
infinitiuo 44₂
 expedit hoc Romano imperio ut- 40₈
 exploro: iudiciorum examine explora-
 tum mentis sanctissimae uirum 57₂
 expolitus: ecclesiam tot imperatorum
 opibus expolitam 86₂₄
 expositio quae apud Nicaeam con-
 scripta est 10₁₉
 expositor: mysterii caelestis copiosus
 expositor 406₁₁
 expostulo: Damasum sibi episcopum
 expostulant 2₂₃
 exquiro: aditum unde inrumperet ex-
 quirebat 8₁₈
 exscriptum: quae accusatores depo-
 suerunt exscripto (*ἔγγράφως*) 209₉,
 iam exscripto (et scripto *cod.*) ana-
 thematizauit Nestorium 302₃, qui
 exscripto (*cod. ex scripto*) consti-
 tuta concilii damnauerunt 629₁₃
- execrabilis 14₁₆ 19₁₉ 118₂₀ 134₂₁ *etc.*
 execrabiliter 240₁₁
 execramentum: hoc sacrum ac potius
 execramentum (*scil. Lupercalia*)
 458₂₇
 exsecutio: non cognitio tibi mandata
 est sed exsecutio 16₈, quo procli-
 uior statutis exsecutio deferatur 58₉
 exsecutrix 386₁₄
 exsequor: exequere quod mandatum
 est 16₉, exequar in eum quod fieri
 desideras 16₁₆. — sicut exequitur
 subiectum testimonium 42₂₂, et
 Paulus exsequitur: ... 365₁₈
 exsors: exortem me ab huiusmodi
 laetitia esse 667₁₇
 exsuffio: hinc est quod exsuffiantur
 et catechizantur infantes 362₁₄
 exter: a uerae diuinitatis puritate
 sunt exteri 422₁₉. — ut Petrum
 ad exteriora transferri iubeatis
 141₁₃, Petrum in exteriores terras
 propelli 148₁₁
 exterreo: nec exterritus es callidis
 haec argumentis astruere 162₁₄
 extorqueo: ut eidem spiritus extor-
 queretur 18₁₆, cui iudex extorquere
 contendit ut- 29₁₄, ei ut Dioscori
 nomen recitaretur extortum est
 189₄, nulla tibi neglegentia clauum
 dominicae ratis extorqueat 625₂₆
 extra: eo quod (*lingua*) contra
 modum naturae extra os penderet 24₈;
 cum omnino extra corpus habeatur
 ecclesiae 159₂₁. — in extra saep-
 tum fidei nostrae positus 106₁₈. —
aduerb. neque enim extra aliunde
 ueniens ecclesiae constituta ignoro
 653₃
 extramurani conuentus 50₁₃
 extraneus: *c. gen.* ipsius intellegen-
 tiaae communis prorsus extraneus
 358₇. — ab *aliqua re*: 152₂₀ 168₃ 692₁₈

- extremitas: anuli per extremitates suas rationale in medio continebant 756₂₆
- extrudo (= *expello*) 56₆ 123₂₀, *aliquem* ultra fines 56₂
- extunc 40₄
- exulcero: ne non tam compati quam exulcerare uideamur 41₄
- exulo: ab apostolicis exulare doctrinis 400₁₅
- exulor: peregrinari potius quam exulari 50₂
- exultanter 121₂₆
- exulto: exultamus ad sinceritatem propositi tui 560₂₃, animis exultantibus ad uniuersatis ecclesiae quietem 139₅, exultanti alacritate 112₁₀. — *sequente infinitiuo*: passiones in quibus uirtutem animi exultauit ostendere 489₅
- exundatio: immensitas exundatioque populorum 684₁₀
- exuo: neque ab hoc periculo dominos exuendos 77₂₃, ecclesiam dei ab haereticorum latrociniis atque contagiis exuatis 138₂. — quo loco post interuentionem patroni sponte se exiit 104₁₆
- fabrica = *aedificium* 47₁₃ 699₁₃
- fabrico: plebs basilicam sibi ecclesiae fabricauit 27₂₃
- facies: palam publiceque in facie regi Dauid commissum pronuntiauit errorem 390₁₆, nec ad faciem usque salutationis admissi 470₅
- facio: Liberius misericordiam fecit in clericos 2₁₅; fecerunt sibi (*fort. sui*) ubique terrorem 10₁₄; insuper quibusdam facientibus (*i. e. suadentibus, suggerentibus*) Constantino-polim ausum fuisse contendere 131₂, in hac forma fecerunt (*i. e. huic professionis formae subscripserunt*) Menas... 232₁₈. — *sequente accus. c. inf.* 13₂₈ 15₅ 69₂₃ 100₃ 142₂₁ 157_{15 18} etc. — quod ad praesentem causam facit 10₄
- factio: non fide sed factione 45₂₈, turbulenter exercitam factionem cohercitione sedauit 48₁₂
- factor: numquid una natura factoris et facturae? 278₁₁, = *deus* 412₁₀ 413₃
- factura dei 359₁₉, tamquam hominem dixit me esse facturam 210₄, credimus te esse facturam 211₈, numquid una natura factoris et facturae? 278₁₁, nec creaturam aut facturam aut passionem uni trinitatis introducatis 209₁₈
- falsae 294₂₄
- falsidica relatione deceptam 64₂₄
- familia: pater familias 107₂₄
- familiarissime 11₄
- famosissimus ille Antonius 33₁₈
- famulatus: debito famulatu 62₄, pro debito famulatu quem maiestati uestrae exhibeo 59₈, statim debitum tribui famulatum 78₁₈, nostri obsequii famulatu 350₂₄, deo istis similem redde famulatum 137₁₃, in quo dilectionis tuae non irrationabilem cognoscimus fuisse famulatum 150₂₀, eos praedicto prohibitum sui exhibuisse famulatum 156₂₁, Alethium cum praesentis famulatus pagina destinaui 559₂₄
- fas: primae sedis cognitionem fas non habuit refutandi 376₁₅, de omni ecclesia fas habeat iudicandi 378₁₀. — contra fas 1₁₈ 84₁₁
- fascinum: quasi bonis suis fascino quodam grauatius 489₂
- fateor: trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et fatemur 166₂₃

- fatigatio = *uexatio* 182₁₁ 628₁₀
 fatigo = *uexo* 4₁₉ 545₇ 669₉
 fatum: post fata (*i. e. post mortem*)
 ... ante fata 45₂₇ sq.
 felicitas *adlocutio*: urbis quam uestra
 felicitas regit 79₂₃
 feria secunda 619₄ 683₁₈, tertia 619₁₀,
 quarta 620₁₀, quinta 683₂₇
 feriato ore splendorem bonae uolun-
 tatis enuntiat 511₁
 ferio: pares reos una ferit sententia
 9₁₆
 fermentum erroris 542₈
 feruenter: ut feruentius utilia expe-
 tantur 492₁₅
 ferueo: spiritu sancto feruens 7₂₅
 329₂₃, aemulatione ac uirtute mar-
 tyrii feruens (*fruens cod.*) in glo-
 riam diuinam 23₂₂, sanctae fidei
 aemulatione feruentem 30₁₃, pro
 populi multiplicatione catholici
 tanto caritatis ardore feruetis
 335₁₀
 festino: qui circa ordinationem alte-
 rius festinarent 60₂₉, pro pace ec-
 clesiae modis est omnibus festi-
 nandum 232₁₄. — *sequente acc. c.*
inf. passiui: festinantes concordiam
 ecclesiarum seruari 231₇, dum ea
 festinaremus impleri 235₈
 festinus: nihil festinum aut inmatu-
 rum credidimus proferendum 70₁₀
 fidelis *sensu ecclesiastico* 3₉ et *pas-
 sim, plur.* fideles 2₁₂ etc. — fidelis
 in deo 27₁₆
 fideliter: Christum fideliter adorare
 43₂₆
 fidenter 124₁₅ 482₁₅, fidentissime 443₅
 fides *allocutionis instar usurpatum*:
 ad instructionem uestrae fidei ple-
 niorem 526₈, hoc religioni hoc fidei
 hoc serenitati uestrae caelitus man-
 datur officium 596₈, legatos apud
 uestram fidem religionemque de-
 ponimus 624₃
 fido: de se fedit 412₈
 fiducia: illa forte fiducia qua scilicet
 iam de impietate correxisse uide-
 batur 23₂₅; qua fiducia catholicam
 fidem plebi suadere nitantur? 25₁₁
 fiducialiter 123₂₆ 147₁₅ 206₉ 400₁₆
 460₃ 483₁ etc.
 figuralibus signis atque sacrificiis
 366₂₉
 figuraliter 361₄ 409₁₆ 613₄
 figuratio 403₈
 figuro: in ipso primo homine Chri-
 stum et ecclesiam figuratam 403₃
 filiatio (*φιλίης*) 274₅ 9₁₆ 275₁₆ 276₂ 3
 4 9 9 277₆ 7 8 9 12 705₁₆
 fingo: quae (*Susanna*) per grandae-
 uos fingitur impudica 101₁₁
 finis: in finem usque 13₂₀
 fio: non mihi fiat ulterius crucem
 adponere ueritati 206₁₉
 firmiter 27₁₆ 636₁₀ 659₂₂ 703₉. —
 tanto magis idoneum quanto et
 firmiter contra haereticos debuit
 ordinari qui - 34₄
 fiscalis: fundus fiscalis 14₃₂ 17₂₇
 fixurae clauorum 227₁₄ 251₃
 flagito: quae nos debere mittere fla-
 gitasti 228₁₀
 fiebilis: pro meae fiebilitatis exi-
 guitate 618₂
 fluctuationibus malorum principis (*i.*
e. diaboli) 637₁₆
 foetidus: de spiritu diaboli foetidis-
 simis membris 8₂
 fomentum: si incentorum cupiditates
 ac fomenta cessauerint 69₁₁
 fomes: e medio sustulisse fomitem
 iurgiorum (*i. e. Ursinum*) 49₆, cum
 ex auctoritate publica sit fomes
 quidam nutriendae seditionis ani-
 matus 88₇, quoniam suggerendi

- nobis fomitem beatitudo uestra concessit aliqua Tryphoni suggerenda mandauimus 224₁₇, rationali aut inrationabili occasionis fomite 707₀
- foramen: per angustias foraminis 8₁₅
- foras: a sede Petri homicidas foras! 4₂, foras sublatus 18₁₀, ne quis missas foras ciuitate teneret 643₁
- fore: ut adessem nec defuturum fore promitterem si - 110₂₆
- fores: effractis foribus 3₁₅
- foris *aduerb.* 24₇
- forma: cautelae prouidentiaeque 290₁₂, fidei 225₁₉ 371₁₅, professionum 230₂₉, hanc uero formam tenebit in posterum ut - 48₂₀, quae uicariis fuerit dispensandarum rerum forma mandata 312₁₂, secundum ecclesiasticam formam credidisse 263₅, ut omnes libelli sub hac forma beatitudini uestrae reddantur 232₁₁, secundum formam synodi Chalcedonensis 375₂, per Calced. synodi formam 387₅, in hac forma fecerunt (*i. e. huic professionis formae subscripserunt*) Menas... 232₁₈
- formo: litteras plenas fide totoque religionis catholicae uigore formatas 92₅, omnia eodem sensu sententiisque formata 103₁₇, de Nonno tractandum est quid oporteat de eo formari 298₃, sacrarum litterarum institutione formatus 524₂₇
- fornicatio 454₃ 7 7 27, spiritalis 411₃₂, principalis illa fornicatio qua anima alienatur a deo 422₁
- fornicor: coniugium quod fornicatur a deo 424₁₂
- fortassis 13₂₃ 25 483₇ 523₂₄ 750₂₂ 752₈
- forum *v. indicem locorum s. v. Roma*
- fossio: per fossionem scrutari quae in profundo sunt 258₁₂
- fossores 3₁₁
- fraternitas: (= *animus fraternus*) 116₈ 332₂₃. — (*concrete = fratres*) 29₃ 38₂₀ 22 329₂₁ *etc.*, fraternitas mea et ego cum eis 186₈. — (*allocutio qua sacerdotes alloquuntur sacerdotibus*): fraternitas tua 120₂₂ 121₁₄ 152₇ 332₁₉ *etc.*, tua fraternitas 553₂ 668₁₆, fraternitas uestra (*de pluribus*) 92₄ 99₂₁ 123₄ 739₁₃ 740₈, uestra fraternitas (*de pluribus*) 116₂₅ 220₈ 466₁₂, uestra fraternitas (*de uno*) 335₃ 532₂₂, uestrae beatitudinis sancta fraternitas (*de papa*) 653₃₁, circa uestram uenerabilem fraternitatem (*de papa*) 654₆
- fraudulente: hoc fraudulentius agunt 6₂₁
- fraudulentia 105₂₁
- fraudulentus 10₅, fraudulentissimis circumuentionibus 6₅
- freno: tam uilem personam uel intellegere uel frenare 358₂
- fructifico *intransit.* 333₈ 525₁₉
- fructiuus: nec in dominicae uitis fructiuam ualet redire propaginem quod igni deputatum constat aeterno 128₁₃
- fructus: ad quos enim fructus poenas mortemque ferre maluerunt? 22₂₄
- frux: laicum uirum ad bonam frugem longa erga deum seruitute nitentem 104₂₁
- fundamen 100₂₃ 622₁₇
- fundo: sanguinem 13₁₂ 45 26₁₁ 48₁₃
- fundus: 17₂₃ 25 28, fiscalis 14₃₂ 17₂₇
- funus (= *cadauer*): occiditur et funus incenditur cineresque ipsius sparguntur in uentos 445₁₄
- fusco *translate* 417₁₉ 562₄ 25

fusis precibus 224₂₂ 501₉
 futurum: observari in futurum 66₁₄,
 neque hic neque in futuro uenia
 donetur 103₂₈

garrigo: errorem audent garrere libe-
 rius 113₈

gaudeo: ut perfecto gaudio gaude-
 remus 144₁₀

generalis: ex generali praecepto regis
 15₁₉, ex generalis edicti uestri
 auctoritate 36₁₇, ab illo generali
 concilio 312₁₃

generalitas 354₂ 515₂₀ 537₉ 594₉ 595₁₀
etc., sacerdotum 516₂, episcoporum
 517₁₉, sanctorum 403₂₈

generaliter 349₂₁ 366₂₁ 403₁₀ 428₁₂
 20 *etc.*

Genesis: Aquilas interpretis in Genesi
 748₈

genetiuus usus rarior: aliquam atro-
 citatis mortem 12₉ (atrocitatem
 mortis *legitur* 9₁₈); beati omnium
 summus quod - 739₈. — presbyteris
 Constantinopoli et Bithyniae (*pro*
 in Bithynia) constitutis 155₁₅. —

genetiuus comparationis ex uerbis
originalibus Graecis seruat: qui

legis doctiores horum patrum se
 esse iudicant 192₂₀, numquid tu
 prior es patrum qui - ? 214₁, an tu
 uideris horum omnium sapientior
 existere? 214₂₀. — *genet. absolutus*:

quod facile fiet ordinata unitate
 cunctorum et omnium ad uos tam-
 quam ad firmum festinantium por-
 tum 497₂₂

gentilis *adiect.* 13₃₂ 17₆ 28₅ 30₇ 106₁₂,
 tam gentilis quam Iudaei persona
 407₂₃. gentilibus et Iudaeis et hae-
 reticis 368₁

gentilitas: more profanae gentilitatis
 718₂₄

genus substantiuorum inusitatus: v.

beryllus, iaspis. — Epirus nouus
 674₂. — hiemis continuati (?) aspe-
 ritas 332₂₁, uniuersae (?) orbis ter-
 rae 565₂₀. qualem responsum de-
 derunt 671₁₄. — *genus permutatur*:
 cibi et potus suauis fiunt in tem-
 pore gaudii, insuaui autem et
 amara in tristitia 259₁₄

genus (= *modus*): nullo genere 20₁₃,
 omni genere 66₂₀, nisi hoc tamen
 genere decerneremus eos ad ue-
 niam pertinere quod - 61₁. — per
 exilia, per genera suppliciorum,
 per atrocitatem mortis 9₁₃

germanitas tua *sacerdotis a sacerdote*
allocutio 98₁₂₃

germanus = *frater* 73₁₄ 74₉ 688₁₉,
sensu spiritali uestrum germanum
 et comministratorem 712₂₁

gero *intransitiue*: similiter impie
 gessit ut gessit et Apollonius nisi
 quia atrocius gessit Theodosius
 36₁₉

gerundium loco infinitiui futuri pas-
sivi: in regionum quoque priores
 intellegant uindicandum (i. e. *uin-*
dicatum iri) 69₁₀, cui esse dubium
 non debet iudicium de salutis
 crimine proferendum 77₁₅, pari se
 sciat sententia esse damnandum
 77₂₀ *et similia passim*

gesta: = *Verhandlungen* gesta apud
 eum habita 157₁₉, in omnibus ge-
 stis Calchedonensis concilii 231₁₇,
 gesta Calchedonensis concilii in
 synodalibus codicibus perquirentes
 297₅, ex gestis apud Photium ha-
 bitis 297₉ 310₅, gestis praecedentibus
 307₁₄, gestis synodalibus
 479₁₀. — = *monumenta scripta*
 66₂₆ 91₂₅ 94₁₂ 21 23 100₆ 110₂₃
 236₁₂ 291₇ 312₆ 316₇ 438₂₈ 442₁₀

- 474₂ 476₁₆ 643₁₁ 740₂₀, gesta acclamationum populi 60₁₆ (cf. acclamationio)
- gladiator *translatc*: haec a tanto gladiatore (i. e. *Timotheo Alexandrino*) fuisse temptata 126₁₀
- globis sanguinis similis sudor descendebat 240₂₃
- gloria uestra *imperatoris allocutio* 503₂
- glorior *aliqua re* 43₁ 10, de *aliqua re* 18₁ 41₂₁, in *aliqua re* 679₅
- gloriosus: non sit fidelibus gloriosum sub quolibet pro uero perpeti 22₅
- glutinum: Alexandrina sedes prae ceteras prouincias Italiae semper Christi glutino cohaesisse cognoscitur 114₇
- gradus: (*libellus*) in gradu a Petro notario est relectus 672₂
- grandaeuus: (*Susanna*) quae per grandaeuos fingitur impudica 101₁₀
- grassor: *absolute* 6₂₂ 10₁₄ 129₃ 469₃, in *aliquem* 35₂₃ 153₁₁
- gratanter 4₁₀ 532₂₂ 588₂₄ 589₂₅ 606₈ 655₁₃
- grate: gratissime tulimus quod - 739₁
- gratia: legatos nunc gratia inuitat nunc minis perterret 11₇. — hanc fidem usque ad ultimum anhelitum per gratias custodiens 591₁₉, gaudium quo apostoli per gratiam ue-raciter laetabantur 613₄
- gratulatio = *gaudium* 81₇ 83₇ 87₁₁ 137₁₈
- gratulatoria (sc. *epistula*) 47₂₅
- gratulor (= *gaudeo*): *aliqua re* 99₁₄ 107₂₄ 138₂₀ etc., in *aliqua re* 139₁₁, de *aliqua re* 142₂₁. — *sequente accus. c. inf.* 48₁. — per absentiam sancti uiri uitia gratulantur 71₂₆
- gratus: nonne gratum habere debuerunt omnia mala perpeti quam esse uenerabilis fidei proditores? 12₂
- grauo: ne sanguis fidelium Romanum grauet imperium 30₄, ne sanguis effusus fidelium uestrae principaltatis grauet imperium 44₃. — non grauat praelibare dicendo . . . 665₂₁
- grex *sensu ecclesiastico* 98₂ 21 121₂₇ 122₁ etc., grex domini 98₄ 111₁₅, greges domini 151₁₅
- habeo: habentes adsistentem sibi regiam potestatem 10₃; gratum habere v. *gratus*. — *equente infinitiuo*: sine illo in quo habebat subsistere posse 413₄, magnopere praedicti monachi aliquanta capitula proponere habent 678₂₁, (= *debeo*) sine episcopo habet esse ciuitas mea? 518₃, ista quomodo non habuerant excitare populum? 689₂₇. — *intransitiue*: habuit petitio praedicti uiri secundum morem Graecorum 679₂₅, qui aliter habet 718₂₁, instantis dominicae passionis numerum recte habere significamus 638₃
- habitaculum: ad caeleste praeparatur habitaculum 420₅
- habitatio sancti spiritus 242₂₁ 243₁₀ 13 248₈, in regno Christi beatam et perpetuam habitationem 11₁₉, discreta habitationibus uirorum atque feminarum deuotio 368₁₅
- habitatores 770₃ 14 24 771₉, ciuitatis 741₂, urbis 742₂
- hacpropter 645₂₂
- hactenus steterit iners dissimulatio iudicantum, hactenus inquam steterit apparitorum supina desidia 57₆. — hactenus . . . donec = *tamdiu . . . quamdiu* 104₁₄
- haeresiarches: in Nestorio atque Eutychete haeresiarchis 296₂₃

- haeresis 7₁₄ 10₇ 14_{3 7 16} 31₇ etc. —
gen. haeresis 303₂₃ 349₂₆ 351_{1 19}
 355_{14 20} 356₃ 359₁₅ 363₂ 438₇ 530₁₇,
 haereseos 6₁₉ 7₁₇ 14₁₉ 30₁₈ 39₁₂
 108₁₈ 158₆ 164₁ 207₂₃ 303₁₂ 469₁₅.
 — *accusat.* haeresim 7₄ 21₂₃ 25₁₀
 109₂₄ 114₉ 198₁₀ 303₁₈ 357₂ 382₁₈
 400₂₀ 438₂₂ 497₆ 676₂₃ 704₁₉, hae-
 resem 198₅ 211₂ 233₁₁ 370₂₄ 477₂₃.
 — *ablat.* haeresi 14₁ 303_{1 5 14 22}
 305₂ 370₆ 387₂₃ 465₁₇, haerese 188₂.
 — *gen. plur.* haeresum 128₁₅ 184₁₀
 (hereseum *cod. B.*), 200₁₈ 206_{7 16}
 352₁₀ 355₁₉ 509₂₄, haereseum 166₁₄
- haue . . . carissime nobis *initio epi-
 stularum imperialium* 47₂₆ 48₁₁
- hebdomas: ante duas hebdomadas
 642₁₇. — secunda feria hebdomadis
 authenticae (i. e. *hebdomadis ma-
 ioris, eius quae praecedit festum
 paschae*) 619₄, secunda feria heb-
 domadae maioris 683₁₈
- hebetudo *translate*: Eutychetis ab-
 dicetur hebetudo 512₁
- hepar: hepatis id est iecoris 748₁₇
- hereditas: originale peccatum quod
 tenet hereditatem Adae illius qui
 primus peccauit 110₁
- heu gemitus! 21₂₉
- hic: ad hoc ut - 18₂₉ 19₇ 55₁₇, ad
 haec = *praeterea* 233₁₇. — de hoc
 = *hinc* 566₂₂. — ex hoc, si - 336₁₈,
 nihil ex hoc excusationis habituro
 quod se inuitum a plebe asserat
 retentari 77₁₆. — in hoc, si - 154₉,
 et in hoc impii sunt, <quod> . . .
 imponant 32₁₄, et in hoc impii sunt
 quando . . . defendunt 32₂₀, habet
 gratiam sancti spiritus in hoc ut
 de obsessis corporibus eiceret dae-
 monia 28₂₀. — ob hoc . . . quia 395₁₉,
 ob hoc quod *c. indicat.* 12₁₈ 14₃
 749₂₄ 764₂₈, ob hoc quod *cum coni.*
 12₁₄ 606₁₅, ob hoc ut - 24₁₁ 156₂₁.
 — per hoc quod (*weil*) 309₉ 773₁₅.
 — propter hoc quia 556₁₅ 558₈
- hiems *generis masculini (?)* 332₂₁
- hinc rei sumus, hinc patimur perse-
 cutiones 21₂₆. — hinc quod 8₆ 36₂₃,
 hinc est quod 334₁₇ 361_{14 17} 362₁₃
 365₁₆ 416₁₉ 553₁₁ 594₂ 595₁₄ 602₁₂
 603₂₉ 666₉, hinc si 15₁₃, hinc est
 ut sollicite remedia debeamus ad-
 hibere 331₁₄. — Sicima hinc inde
 montium obiectione conclusa 773₁.
 — hinc = *hic* ('*hier*') 642₁₈ 643₂
- historia: nam liber aliter habet hi-
 storiae 773₇
- hodie: adhuc hodie 39₂₀, hodieque
 (= *hodie quoque*) 24₁₇ 33₂₀ 40₁
 221₂₀ 391₁₈ 395₂₁ 463₁₈
- holosericus 645₁₄ 710₁₆
- homo: per hominem (i. e. *seruum*)
 Agapiti 693₂₅. — homo dei *allo-
 cutio papae* 613₇
- homousios 226₆ 538_{14 16} 676₆
- honestus: laicos honestioris loci 77₂₁.
 — u. h. (= uir honestus) 640₅
- honor: in honore (*tenendum erat*)
 beatissimi Petri 99₅. — *fere allo-
 cutionis uim habens*: quid enim
 caritati tuae dignus honorique
 conueniat nisi - 354₁₉
- honorabilis *in allocutionibus* 82_{17 26}
 328₇
- honorificentia 124₁₇ 511₁₉ 600₂₂ 634₉
 635₃ 665₆
- horreo *sequente acc. c. inf.* 126₁₀
- hora: hora quidem . . . hora uero (= *modo—modo*) 749₂₂. — ad horam
 = *statim* 644₁
- horribiliter 358₉ 478₄
- horror: cum horrore totius ciuitatis
 35₁, quod moueat ad horrorem ani-
 mum uestrum 41₂₄, quod horroris
 est dicere 28₁

- hortor *sequente accus. c. inf.* 304₂₄
 626₁₄. — *sequente coniunctiuo*: hortantes, litteras populo relegatis 526₁₇
 hospitalissimus Loth 25₂₆
 hospitalitas: neque ab his uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem et hospitalitatem 605₁₃
 hostia: totius mundi hostiam (*de Iesu*) 105₁₅
 humanitas nostra *appellatio imperatoris* 71₁₆
 humanitas 310₁₀ 390₆ 448₁₀
 humilio 136₇ 572₁₃
 humilitas mea 559₂ 717₃, mea humilitas 137₁₄ 674₂₁
 humiliter: humilissime 674₁
 hyacinthina uitta 756₃₀ 768₂₆
 hyacinthus: *lapis* 753₃ 5 7 10 754₁₉ 755₁₇. — *color* 753₉ 758₁₀ 15
 hydria farinae 744₁₈
 hypocrita Acacius 157₁₈, fauet hypocritis 21₂₄
 iaceo: dogmata quaedam in prima chartacei uoluminis parte iacentia 236₂₃, quae inter nos gererentur in scriptum deductis atque iacentibus 235₁₁, his ita in Calchedonensis synodi iudicio iacentibus 302₁₂
 iaculor: expositione iaculante <trans> apostolicum terminum (ἐκθίσει παρακοντιζούση τὸν ἀποστολικὸν ὄρον) 200₂₃
 iaspis 745₁₃ 751₃ 757₂₁, est et alia iaspis... alia... alia... alia 751₁₁ 12 15 19, est et alter iaspis qui uocatur oppalius... hunc... bestiae... metuunt 751₂₂ 752₂. — de lapide iaspide 751₃ *sqq.*
 ibidem = *eadem*: pro qua causa ibidem uenit 673₆
 idem *sequente datiuo*: nos quibus anima eiusdem generis (*sc. est*) inuisibilibus et rationabilibus substantiis 284₂₂ 285₁
 ideo: hoc non ideo petimus quasi expauescamus... 44₂, quae nos non ideo dicimus quasi qui uelimus... 26₁₀, non quasi qui timeamus perpeti ideo... 44₆. — ideoque *per anacoluthiam apodosin introducens*: quoniam id uidetur astrui quia homo purus ex Maria natus sit dicendo 'si fatemur deum uerbum carne ex eadem uirgine natum, necesse est ut et carnem consubstantialiam patri esse dicamus'. ideoque quicumque huiusmodi intellectu sapit anathema sit 239₆; sed quia... annuistis, ideoque... 617₁₃; sed quoniam non oportebat eum remorari, ideoque protegi praefatum uirum commendamus 640₉; et ubicumque... inspeximus, ideoque protinus diuisionem secundam sustulimus 764₇. *eodem modo* atque ideo *usurpatum uidetur*: tamen quia per Faustinum interpellata clementia nostra (*ablatiuus*) ueritissimus ne... atque ideo ita utrumque moderamur 45₁₂
 idolatria 14₃
 idolum 13₃₂ 28₂, idola 28₅ 421₂₃ 770₇ 771₂₇ 772₁ 2 3 5 17
 ieiunium: ieiuniis et orationibus uacans 28₁₃, castigatione ieiunii 408₂₇
 ignoratio: diuinae legis ignoracione 17₉
 illamentabilis: nec enim est apud eos lapsus inlamentabilis quibus est igniculus caritatis 697₄
 illapsus: inlapsa firmitate uestigii 15₁₄
 illaqueo: inlaqueatus haeresibus 170₁₁

- illatio: in quo petentum laudanda illatio est, qui optant in fide catholica sine oppugnatione alicuius uiuere 46₄
- illecebrosus: ut ab inlecebrois uisionibus sopitae mentes reddantur immunes 409₂
- illibatus 22₂₂ 30₁₄ 33₂₉ 35₃ 37₁₄ 86₁₆ 222₂₅
- illic = *illuc*: illic confugiunt ubi - 206₁₄
- illino: (achates) tritus et inlitus super loca quae morsu contracta sunt uiperae 754₂₃
- illudo: regias aures inludunt in uerationem Christianorum 22₃
- illusio: non enim correctio est ista sed inlusio prout sunt imperatorum tempora fidem uertere 24₂₁, ad inlusionem singulorum 42₁₃, inlusio dormientium 408₂₄
- illustratio: inlustratione diuina et dispensatione 765₃₀
- illustris: uir illustris 629₁₇ 693₅ 12 *etc.*, illustris uir Latinus patricius 129₂₀, illustris uiri atque magnifici patricii 693₂₆, ad illustres et magnificos uiros 669₁₆, uir illustris comes Constantius 78₁₃, uir illustris comes domesticorum 504₂, uir inlustris ex consule 441₁₄, uir illustris magister militum 694₉, illustres uiri praefecti praetorio Galliae atque Italiae 57₂₁, praefecto praetorio et ceteris illustribus 601₅. — illustris (*om.* uir) 601₁₇ 657₂ *etc.* — Germano illustrissimo 669₂₄
- imaginariis infestentur illecebris 367₁₆
- immaculatus 248₈ 14 15 269₂₇ 270₂ *etc.*
- inmarcescibilis corona 528₃
- immensitas: dei cuius immensitas omnibus locis ac rebus interuenit 107₁₇, immensitas gentium subiectarum 348₁₃
- immergo: luto immergi 535₂₂, caeno Petri inmersus est 542₁, de profundo quo immersi tenebantur 554₇, caeno quo immersi tenentur 562₂ 578₇
- immissio: tota prauitas ipsius immersione composita est 567₁₂
- immitto: gratia saluatoris immisit nobis ad uestram beatitudinem refugere 565₂₄
- immortalitas: beata immortalitas *sensu ecclesiastico* 7₁₂
- inmunditia 422₂₀ 578₃, diabolica 424₂₃
- immunis ab *aliqua re* 106₂₀ 402₂₃ 409₃
- immurmuro: uox illa auribus meis indesinenter innumurat quia - 737₂₁
- immutabilitas 247₅ 283₂₀ 23 285₁₃
- impaenitens cor 563₂₅
- inpalpabilis 196₂₄
- impassibilis 162₁₂ 174₂₄ 26 *etc.*
- impassibilitas 269₂ 283₂₃ 404₁₃
- impassibiliter 214₂₀
- impatiens: noster animus amoris impatiens 664₁₆
- impatienter 504₁₇, impatientius 399₃
- impeccabilis 271₁₉ 26 29
- imperialis: animus 348₁₉, auctoritas 141₁₃ 147₉, aures 463₁₆, constituta 131₃, fastigium 230₂₁, imago 253₁₅, persona 384₂₁, petitio 507₉, praecpta 56₉ 79₁₂ 359₃, praesentia 388₁₃, rescriptum 29₁₄, sanguis 635₆, scripta 30₂₆
- imperium uestrum *in allocutione imperatoris*: agamus aeterno imperio uestro gratias 65₆, clementissimo imperio uestro 348₉, sollicitudinem uestri aduocamus imperii 513₃. — quicquid de religiosissimo impetrabis imperio (*i. e. a religiosissimo imperatore*) 146₁₃

- impermutabiliter 232₁
- impero: lapidum qui in superhumerali imperati sunt annecti 756₈
- impeto: Christus impetitur 490₇, qui ab eis impetuntur 685₇, morbo quo impetitur 483₄, minimis humanae conditionis passionibus impetitisunt 402₁₂. Leonem anathemate impetentes 566₁₆, synodum anathemate impetitam 567₁₇. — (= *incuso*): Iohannem catholicum nec de catholica fide aliquatenus impetitum 384₄, impetitum (*i. e. crimen obiectum*) confutare debuerat 376₃
- impeetrabiles preces offerre 614₁₃
- impetro *aliquid* de (*i. e. ab*) *aliquo* 146₁₅
- impie 33₂₄ *etc.*, impiissime 11₂₃
- impietas est *sequente inf.* 32₂₃. — impietates 8₂₃ 20₁₀ 16 22₁₃ 36₁₄ 42₁₃ 18 *etc.*
- impinguo *translate*: quid ita impinguat ossa quam specioso nuntio cognoscere... 495₉
- implacabilis blasphemia 216₂
- imploro: magna hoc de miseratione diuina precibus implorandum 409₂, nos nihil aliud deum implorasse quam ut - 137₁, a deo implorate ut - 635₂₄
- importunitas: importunitatem meam deo esse placituram 506₁₄, importunitatis inaccessi 540₂₀
- impossibilis 172₆ 358₂₃ 428₂₆ 429₂. — impossibile est *sequente* ut 772₁₇, *sequente infinitiuo* 209₁₀ 708₂₁ 768₁, *seq. accusat. c. inf.* 764₁₅
- impressionem signaculi nominum filiorum Israel (*Exod. 36, 13 secundum LXX, cf. Vulg. 39, 6*) 758₆ 19
- impropero ad *aliquem* 17₃₀
- impulsu clericorum 2₁₀, meae calamitatis 478₅
- imputo: ut indebitam mortem pro his qui debitores mortis extiterant imputaret 415₁₂, quid imputatis nobis cum ipsi remedia uestra calcetis? 462₁, imputate maioribus uestris 462₂₁, cui alienos quoque errores necesse est imputari 547₂₆, hunc omnibus regionibus imputabis triumphum 623₁₀
- imus: ex imo pectoris dolore 8₃
- in *cum ablatiuo pro* in *cum accusatiuo*: quod uobis deus dedit in potestate 478₂₂, ut in ea parte animi sui bonitatem dignentur impendere 507₂₁, etsi aduersa contigerint in prosperis commutantur 536₁₄, non deus uerbum in carne uersus est 226₁₉, in carne uersum 227₂₆, in ciuitate Aulonitana peruenimus 671₁₂, in eadem ciuitate peruenire 672₁₃, in Italia uenit 673₄, ad palatium in generali conuentu uenit 683₂₃, a palatio in ecclesia peruenimus 684₇, his peruenientes in locis 771₁₃, in exilio missum 672₂₃, externum ignem in diuinis adytis inuexit 582₁₆, unius tribus quae in duabus probatur esse diuisa 767₅. — in *pro ablatiuo instrumentali uel modi*: linguae supplicium in qua et diues ille cruciatur 18₅, in qua decet eos ueneratione suscipite 513₁₉. — in *c. ablatiuo pro locatiuo*: in Alexandria 7₂₄, in Antiochia 621₂₁ 677₂₆, in Aulona 618₁₆, in Babylone 746₁ 770₁, in Calchedone 339₉ 341₁₁ 591₁₇, in Calchedona 324₂₁ 559₂, in Constantinopoli 591₁₆, in regnante Constantinopoli 527₄, in Eleutheropoli 36₂₉, in Epheso 324₂₀ 339₃ 341₉, in Neapoli ciuitate Campaniae 23₁₉, in Nicaea 208₁₁ 214₁

- 324₁₈, 339₁, 341₃, 591₁₅, in Sodoma et Gomorra 25₂₅, in Topaze 746₁₃, in Tyro 299₁₁. — *uaria*: ut nobis occurrerent in decem milibus 683₁₃; quorum maiorem partem in seruis constat fuisse 75₂₄; in paucis sequimur inuiolabilem fidem et multos uitamus propter haereses 14₃; antiquae fidei in fratre meo Timotheo Alexandrinam ecclesiam reddidistis 140₁₃
- in *cum accus.*: interea fama in (i. e. usque ad) cognitionem rei cunctos inquietat 15₂₀. — in id ipsum = *ad hunc finem*: congregatis in id ipsum filiis Liae et Zelphae 759₂₅
- in extra saeptum fidei nostrae positus 106₁₈
- inaequalitas corporis (*de ualetudine*) 71₂₄
- incallesco: ad maiorem uesaniem incalluit impietas 13₃₀
- incarnatio 127₉, 192₂ etc.
- incarnatus 174_{21 22 23} 226₅ etc.
- incensum: quoddam unguentum siue incensum 748₁₄
- incentium: incentiuis dissensionibus ablatis 50₅
- incentor: 69₁₁, 71₁₁, totius mali 692₁₇
- inceptor: generalis boni et principem et inceptorem 708₁₂
- incertus: sicut in incerto uitae tempora, ita in tuto animae conuenit esse remedia 504₂₃
- incessabilis 438₂₅
- incessabiliter 153₂₄, 403₁₄, 419₂₉
- incessanter 99₁₀, 166₁₀, 220₃, 354₂₅, 403₁₇
- incesso = *accuso*: importunitatis incessi 540₂₁
- incessus: ab interdictis locis incessum intellegant abstinendum 54₉
- incido *aliquid* 401₂₅, 420₂₀, 477₁₉, 485₇, 493₁, *absolute* meae calamitatis impulsu minus cautus uideor incidisse 478₈
- incido: omnes haereses a catholica fide sunt incisae (i. e. *segregatae*) 687₁₅
- incipio: ut inceptis posteriora respondeant 52₂
- incisio ferri 746₄
- incitamentum 77₁₁
- inclamo: fides inclamat ad defensionem sui feruorem gratiae consecutos 491₁
- inclutus 28₉; *de imperatore cf. indicem personarum s. v.* Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Theodosius (II)
- incolatus: Garizim interpretatur 'concisio incolatus eorum' 769₁₄
- incolumis *alicuius rei*: utinam illud incolume Arrianae legis Mursinense oppidum permaneret 89₂₃
- incommoditates mundanae 220₁₀
- incommodum = *morbis* 59₉, 83₉
- incommote 322₁₄
- incommutabiliter 226₂₀, 339₁₆
- incompetenter 311₇, 414₂₇
- incompositus: ab incomposito uulgo 118₂₂
- incomprehensibilis 596₁, 617₂₁, 719_{9 13}
- inconcusse 231₂₃, 326₇, 340₁₂
- inconditus: spiritum plebis inconditae 77₂₄
- inconflexibilis 704₈
- inconfuse 256₆, 339₁₆, 342₁₅, 705₁₀, 706₁₄
- inconfusus: *de duabus Christi naturis* 228₇, 249₂₈, 273₁₉, 282₈
- incongrue 426₂, 546₁
- incongruens: nullus uos incongruentibus praecipis moueat 582₃
- incongruum est *sequente acc. c. inf.* 279₄
- inconsequenter 361₂
- inconsideranter 358₃, 453₂₂
- incontaminabilis fides 497₇
- incontinenter: siue haec incontinenter

- agentibus siue uiuentibus continenter 409₃
- inconueniens: non erit absurdum nec inconueniens quod ... 422₁₃
- inconuenienter 421₁₇
- inconuertibilis 174₂₂ 227₂₁
- inconuertibilitas 295₁₉
- inconuertibiliter 226₁₉ 249₂ 6
- inconuulse 291₂₈ 326₁₈
- inconuulsus 222₂₆ 370₉ 525₁₄
- incorporaliter 192₁
- in corruptibilis 430₁₇ 431₂₈ (432₁₂) 490₁₄
- in corruptio: ignorant corruptionem non laudabamus incorruptionem 283₂₇
- increatus: quomodo creata et increata una natura est? 172₅, neque increatum neque impassibilem 210₉
- incubatio: beati Marci sedes a cruentissima praedonis incubatione liberata 128₁₉
- incubator: publicos incubatores subegit 186₂₄
- incubo: ut circa sanctam fraternitatem diuini et ecclesiasticis officii incubarem 38₂₁. — populus dei, cui praedo nefarius incubabat 117₁₅, Basilisco palatinam arcem (arche cod.) incubante 553₂₄
- in culpabilis 268₁₀ 15
- in culpatis: sedi apostolicae in culpatis (*sic cod. B*, in culpatis *V*) seruire desideramus 224₉
- in culpatus: fidei et in culpata deuotione 223₂₃
- in cunctanter: = *statim* 663₇; = *sine dubio* 39₂₁ 419₂₃
- in custodito religionis ordine 64₂₀
- in dagatio: diligentissima indagatio quaerere 286₂₉
- in dagator: ueritatis indagatores 206₇
- in dago: nec Salomonem fefellit ueritatis in dago 101₁₄
- in de est quod - 17₁₇ 42₁₁ 403₂₂, in de est unde - 25₆, in de cognosci dum - 414₁₁
- in debite 61₄
- in debitus *c. dat.*: ab in debito sibi honore deiectus 146₁₃
- in defessus 546₂₃, in defessis operibus 348₁₀, in defessis orationibus 671₃, in defessis precibus 334₂₃
- in deficiens: capsaces olei in deficiens 744₁₈
- in deficiente 718₁ 722₄
- in desinens: in desinenti continuatione 616₁₇
- in desinenter 338₁₀ 417₂₂ 582₄ 635₁₇; 661₉ 737₂₀
- in deuotio 259₂₇
- indicatius in interrogatione indirecta pro coniunctiuo usurpatus* 11₂₈ 16₈ 19₆ 12 22₈ 10 23₁ 31₁₃ 38₁₀ 41₆ 71₁₃ 127₆ 190₂₂ 194₁₉ 227₁₅ *et saepius; in enuntiato hypothetico: quam utique salubre fuerat, si omnes illi episcopi fidem seruassent!* 13₁₈
- in dictio in datario epistulae: in dict. XII 610₁₁
- in diculus (= *schriftliche Instruction*) 513₁₆ 526₉ 533₄ 605₉
- in differenter 481₁₄
- in digeo: deum uerbum in diguisse ut a patre resuscitaretur 228₂; *sequente infm.* nouis assertionibus non indiget edoceri 131₁₅
- in dignatio: noli rursus ualidas indignationes erigere 186₃
- in dipiscor 140₁₀ 220₃; in deptus *sensu passiuo*: in deptae momenta potentiae 334₁₆
- in disciplinatio: reuertere de in disciplina tua 190₂₄
- in discrete 728₁₅
- in discussus 453₂₀ 646₂₇

- indispositus: ut nihil indispositum
 relinquantis 632₂₁
 indissolutus 271₂₂
 indiuidua trinitas 611₁₄ 636₁₆
 indiuisae 249₂ 342₁₉ 705₁₀ 706₁₃
 indiuisibilis 596₁₉ 613₁₁
 indiuisibiliter 256₆
 indiuisus *de Christi naturis* 176₂₆
 296₁₅
 indormitabilis uermis (*cf. Esai. 66,*
24) 11₁₆
 indubitabiliter 293₂₆
 indubitanter 308₇ 349₂₅ 392₁₄ 393₁₉
 432₁₉ *etc.*
 indubitata 352₇
 indubitatus 322₁₉ 659₂₁; indubita-
 tum est *sequente acc. c. inf.* 507₁₄
 indubitatum est quia - 665₇
 induco (= *induo*): uerbum carnem
 fieri et ex domino formam seruien-
 tis inducere 107₁₉
 indulgeo *alicui aliquid* 72₁₀ 333₁ *etc.*
 indultum: magna meruimus si quod
 indulta postulant impleamus 547₁₄
 ineffabilis 227₈ 271₃ 406₁₁ 413₂₀ *etc.*
 ineffabiliter 226₉ 273₁₆ 434₂, do-
 mino ineffabiliter mirabili... papae
 Hormisdæ 695₄
 inemendabilis 295₁₂
 inexcusabilis 563₂₅
 inexpiabile scelus 10₂₇
 inexpiabiliter: se inexpiabiliter cruen-
 tauit 120₂₁
 inexpiatio: si Petrum probare non
 poterunt expiatum restat ut eius
 inexpiatione fuerit et qui ei com-
 municauit infectus 378₃
 inexploratus: nec inexploratis tam
 facile crederetur 102₁
 inexpugnabilis: uerbis inexpugnabi-
 libus 10₂₁
 inextemptabiles eos ab omnibus con-
 seruauit malis 256₁₉
- inextermabilem sicut deum 209₁
 inextinguibilis: ignis 11₁₇
 infatigabilem audiendi patientiam
 19₁₇
 infatigabiliter 5₉
 inferi *sensu Christiano* 18₃
 inferna 617₁₃ 720₂₀
 infernalis haeresis 166₂₁
 infero: hoc ideo intulimus ut - 18₂₂
 inferus: porta inferi (κύλτι ἄδου) 200₁₉.
 — prout ipse in inferioribus par-
 tem Christi nominat deitatem 238₂₃
 infestatio 417₂₂
 infesto 28₂₄ 43₁₂ 407₁₀ *etc.*
 infidelis: fideles serui Christi nolunt
 cum infidelibus conuenire 41₇; *sae-
 pius*
 infidelitas: fides licet unius multorum
 infidelitatibus praeponenda 14₂₂
 infideliter 715₂₅
*infinitiuus usus rarioris exempla quae-
 dam:*
*accusatiuus c. inf. pendet a uer-
 bis:* ambigo compello concedo
 deploro dispono dubito exopto
 exoro facio flagito hortor insinuo
 intimo mitto opto permitto peto
 postulo praecipio quaero rogo
 simulo statuo (*cf. s. v.*)
nudus infinitiuus pendet ab: ex-
 pauesco, gratum habeo, iucundor
 pertimesco praesumo timeo ue-
 nio, laboriosum est, necessarium
 est (*cf. s. v.*). — cui non sit
 recte sentienti uberrimum dispu-
 tare? 96₁
*nudus infinitiuus pendet a passi-
 uis:* adsignor agnoscor ambigor
 cogitor desperor dinoscor dubi-
 tor imperor noscor permittor
 praecipior (*cf. s. v.*)
*nominatiuus c. inf.: cf. s. v. con-
 queror, conuenio. — diuisiones*

- quae diuerso modo constat (!) esse compositae 763₁₆, cf. 767₂
 haec (*diuisio*) . . . constat esse numerata
infinitiuus absolutus: compendiose dicere, ne longum sermonem faciam: nescientes malorum experimentum bonorum non poteramus scientiam mereri 233₂₈
 infinitus *de numero* 10₂
 informatio: pro uniuersitatis informatione 666₄
 informo = *doceo*, *instituo* 60₁₃ 87₂₁ 352₂₇ 366₁₇ etc.
 infra: = *inier* (cf. *ital. 'fra'*) infra semet ipsos 674₂. — inferius in eadem epistola prosequitur dicens 21₉
 infructuosam arborem 546₁₁
 infucatus = *non fucatus* 560₂₃
 infulae principales 593₂
 ingemisco: *aliquid* 668₂₀, *in aliqua re* 11₁₃
 ingero: nostro se ingressit examini 99₁₇
 inglorius 166₁₃
 ingratitude 540₂₁ 734₂₁
 ingrauatio: Ibas ad ingrauationem Nestorii dixit - 303₁₃
 ingrauo: iudicio Ibae Nestorium intellexerint ingrauatam 303₇
 inhabilis stomachus 13₂
 inhaereo: sedis apostolicae definitionibus 230₂₇, diuinis institutis 626₁₀, patrum statutis atque traditionibus 286₁₄, membris Christi perniciosius 157₂₃
 inhonestus: haec (*sc. membra*) quae inhonesta nostra sunt dicta (*i. e. αἰδοῖα*) 433₁₃
 inhorresco: grauis aduersum nostros persecutio inhorruerat 28₂₄
 inhumanatus (= *homo factus*) 180₆
 inicio: presbyterorum allegatio causam nobis non superuactae deliberationis iniecit 65₁₂
 inimicus = *diabolus* 529₆, humani generis 655₁₃ 684₁₉
 iniquitates suas sub Christi nomine uindicare 32₂₂
 iniquus: iniqui (= *aduersarij*) 4₁₆
 initio (= *baptizo*): iam initiatos ex integro nititur flagitio maiore corrumpere (*sc. rebaptizare*) 56₁₆, mysteriis sum renouatus initiatusque caelestibus 419₁₂, sacrae religionis initiantur affectu 425₂₆
 initium: contra diuina praecepta initia religionis (*i. e. baptismum*) instaurant 56₁₂
 iniungo: senatui ut me ad pacem hortaretur iniungitis 506₃
 iniuria: quae in epistola in iniuriis Cyrilli (*i. e. ad iniuriandum Cyrillum*) dicta sunt 305₂₅
 iniurio 274₁₈ 286₁₄ 289₁₁ 565₁₃ 675₃
 innocens: *gen. plur.* innocentum 200₂₁
 innodatio: ab eorum innodatione soluentes apostolicam disciplinam 531₃
 innotesco = *notum facio* 333₁₅ 606₃₁ 607₇
 innouo 47₉ 427₁₂ 431₇
 innubilo: uniuersam tranquillitatem catholicae serenitatis innubilant 107₁₄
 inoboediens 283₄ 433₂₄
 inoboedientia 282₂₃ 23 283₁₁ 286₃ 415₃ 565₇
 inobseruatus: patuit hos inobseruatis ordinationibus sacerdotia uindicasse 100₂₃
 inolesco: malum hoc apud plures inoleuit 530₁₄, ab illo per Orientales ecclesias fermentum erroris inoleuit 542₅. — inolitum sensibus transfudit in prolem 361₇

- inquieto *alqm uel alqd* 15₂₁ 38₁₉ 55₂₃
 56₄ 11 57₄ 6
 inqno: inquiens 16₁₃ 418₆ 24
 inquisibili ratione 591₁₂
 inquisitor: quae diligens inquisitor
 facile poterit uestigare 371₉
 insanabiliter 8₁₂
 insecro: quos insecrari conuenit atque
 damnari 531₂₇
 insectatores sanctissimae sedis 56₂₃
 insectio: ab insecutione eius cessare
 557₂₂
 inseparabilis 249₂₉ 273₁₉ 296₁₅ 304₁₇
 586₅ etc. — *c. genet.*: quod autem
 et spiritus huiusmodi hominum in-
 separabilis est certum est omnibus
 253₂₁
 inseparabiliter 245₂₄ 339₁₆, sed cum
 eo est etiam pater et inseparabi-
 liter omnino ad filium esse ab omni
 creditur creatura 253₁₇
 inseparate 261₁₂
 insidiator antiquus (*i. e. diabolus*)
 675₂₁
 insinceritas corporis et mentis 409₂₀
 insinuatio 45₂₅ 354₉ 425₁₀ 437₁₃ 618₂₀
 insinuo *alicui aliquid* 68₁₅ 87₁₀ 124₁₈
 131₂₃ etc., *sequente acc. c. inf.* 606₁₆,
 sicut litterae tuae insinuant 188₁₂,
 quibus uerbis sic separatus a uerbo
 deo insinuat homo ut - 271₂₅,
 apud principem agere suppliciter
 atque insinuare non desinas ut -
 130₁₃
 insolubilis 134₁₇ 397₂₃ 486₁₃ 637₁₄
 insolubiliter 481₂₄
 insomnis: multa illi, quae de Pela-
 gianis sensibus nec insomnis om-
 nino (*i. e. somniando*) contigerat,
 nos magis patefacta prodidimus
 359₁
 insono *transitiue*: ubi non aduersum
 fidei fundamenta quasi quoddam
 bellicum hostium dei insonuit exer-
 citus? 737₁₆
 inspectio 47₇ 756₁₁
 inspector: ut factionum auctores fideli
 nuntio et inspectore non lateant
 cancellarium nostrum direximus 76₁₃
 insperatus: ex insperato 37₂₄
 inspiro: patre deo inspirante 721₆,
 Iesu Christo inspirante 732₁₃, sanc-
 titas uestra caelitus inspirata 655₂₂,
 iuxta inspiratam uobis diuinitus
 apostolicam prouidentiam 528₃. —
 qui uobis hoc opus inspirauit in-
 cipere 634₄, a me inspirati sunt
 consubstantiali trisagion appel-
 lare 210₁₁
 instanter 79₂ 557₁₀ etc., instantius
 639₂₀
 instantia = *impulsus, celeritas* 65₂₂
 76₁₃ 526₁₂ 552₇
 instar: quae si turbentur, uiolatae
 fidei instar ostendunt 352₂₂
 instauratio 462₆ 590₁
 instauro: = *itero* 55₁₄ 56₁₃ 462₄, =
restituo 365₁₂
 instituo: est istud diuinitus institu-
 tum mansuetudini nostrae ut - 53₁₅
 institutor: Dioscori sectator et idem
 Petri institutor 529₁₃
 institutum: institutorum ueterum quae
 in te sunt probata non immemor
 150₂₃. hoc in uobis olim floruit
 institutum ut - 334₁₄, optimum eli-
 gere sacerdotem populi Romani
 cernimus esse instituti 48₁, insi-
 diati bonis moribus et caelestibus
 institutis 45₂₄
 instructe: de causa fidei quid gera-
 tur instructe (instructe *codd. recen-
 tiores*) atque plenissime nobis uni-
 uersa rescribite 694₂₅
 instructio 451₁₃ 512₂₄ 526₃, instruc-
 tiones 152₁₄ 466₅ .

- instructus: quos idoneos et instructos erga orthodoxam religionem esse probauerit 502₁₀, instructiores nos iubere decuit quae iubenda sunt 47₃
- instrumentum: innumeris talibus instrumentis haeresis Pelagianae doctrina a nostris est conuicta maioribus 363₂
- instruo *alqm alqd* 556₂₅
- insubstantium filium dei uidetur inducere 303₁₀
- insufficienter 601₂₀
- insufflatus: si ab insufflatu susceptus spiritum 250₁₀
- insufflo 250_{3 14}
- insulto *absolute* = *superbio* 159₂₀
- insurgo in *aliquem uel aliquid* 97₆ 105₁₃ 61₁, contra *aliquid* 553₂₃
- intaminatus = *immaculatus* 28₈ 30₁₃
- integer: integro et libero iudicio 11₂₃. — integer *aliqua re*: post lapsum carere debuit illo malo quo integra perstare nequiuerat 416₁₁. — ad integrum 503₂₅, ex integro 31₁₉ 56₁₇ 428_{7 15}, in integrum restitui 118₆
- integratio: ut integrationem iudicii a nobis precarentur 55₉
- integro = *renouo* 602₁₄, = *itero* 58₁₃
- intellectualis: anima rationalis et intellectualis 269₃
- intellectus: secundum intellectum subter (de his) expositum 236₂₃ 287₂₀, secundum hunc intellectum 252₂₀, quicumque huiusmodi (eo) intellectu sapit docet credit aut praedicat 239₆ 240₁₃, eundem intellectum habet et illud 257₁₀, ignorantibus intellectum eorum (*sc. doctorum*) 208₂₂, intellectu capitulorum meliore recepto 306₁, in quibus Iudaicum intellectum habuisse narratur 292₆, nec de centurionis intellectu bene existimauit 279₁₆, *similia*
- intellegenter: qui Deuteronomium non intellegenter aduertunt 772₂₂
- intellegentia 292_{17 27} 305_{17 19 20} 307₁₂ 310₁₀ 358₆ 431₂₀ 438₆ 719₂, euacuauit eam (*sc. definitionem*) synodus ueluti peruersarum plenam intellegentiarum 287₆
- intellegibilis anima 538₁₄, intellegibile uenenum 200₂₅
- intendo *translate* (= *animum intendendo*): *aliquid* 19₂₇ 429₁₆, *alicui rei* 766₂₉. — intendendum est quam atrocia de illis prosequatur 42₂₈
- intente: quanto intentius ad res diuinas studium curamue posuerunt 33₁₂
- intentio: = *propositum* 4₂₉; = *contentio* 70₂₄ 322₁ 488₂₁ 517_{17 18} 518_{4 8} 685₁₉ 689₁₆
- intentiosa obstinatio 589₃
- intentus *alicui rei* 9₄ 41₂₄
- intercessio 27₂ 669₁₄, pontificalis 616₅, sanctimonii pontificalis 615₁₁. — intercessionibus uestrae beatitudinis 712₂₅, intercessionibus Petri et Pauli 496₂₄, intercessionibus Mariae 710₅, per intercessionem Mariae 654₁₉ 711₈
- intercessor 388₂₁
- intercipio: Iuliano intercepto Iouianus efficitur imperator 20₂₂
- interdum = *interim* 74₄
- interfusco: pax nullis nebulis interfusca 99₁₂
- interlocutio 306_{2 15} 307_{5 3 6}, interlocutiones 302_{14 24} 317₂₃
- *intermedius: intermedium (inter medium *cod.*) mundi et inmundi non secernebant (inter pollutum et mundum non intellexerunt *Fulg.*

- Ex. 22, 26* 309₁₇, eos intermedium (inter medium *cod.*) mundi et inmundi non potuisse discernere 309₂₃
- intermico: regalis (*i. e. sapphiri species*) auri punctis intermicans 750₂₀, notae intermicantes 752₁₆
- interminatio 553₁₁
- interminor: admonui corporatos, officio quoque interminatus sum 59₁₇
- intermissione propositi 85₈, sine intermissione 72₁₂
- interna (*sc. corporis*): internis omnibus euacuatis 8₁₆
- internus: cum coeperit agitari interna discussio 65₄
- interpellatio 40₁₇, interpellationes 26₂₀ 742₃
- interpello 45₆, *aliquem* 17₂, *aliquem* contra *aliquem* 27₁, *aliquem* aduersum *aliquem* 30₁₆ 40₁₃
- interpolo: ut fidei catholicae putetur interpolanda sinceritas 126₂₂
- interpositio: cum interpositione sacramenti 391₅, auctoritatis sedis apostolicae interpositione 355₂₃
- interpreto 160₁₅ 208₁₂ 765₄ 769₁₂ 13 770₁₁ 771₂₂
- interrumpo *intrans.* = *desisto* 12₂₈
- intersero: neque te medius interseras 90₁₇, diabolo se ad tempus interserente 140₈, triumphorum titulos non quibus se obliuio mortalitatis interserat 633₁₀
- intersitus: in epistolae interpretatione errores intersitos 470₂₇
- intertexto: qui (*lapides*) sic intertexti probantur ut est subter annexum 757₉
- interuenio: causae Pelagi adstipulator interuenit 103₁₂, pro episcopis interuenit 120₂₆
- interuentor unitatis 701₉
- interuiresco 751₇
- intestatus = *testibus non conuictus*: Bonosus inclusus intestatus 28₁
- intimo: *alicui aliquid* 47₂ 182₂₇ 330₁ etc., *aliquid* 471₁, absolute fiduciam non habens intimandi 390₁₂, *sequente accus. c. inf.* 132₂₂. — Romae sese dicitur intimasse 56₁₅
- intra: interius in deserto magnae Scythiae 753₁₇
- intro: *aliquid* 8₅ 11 24₁₁, in ecclesia 8₆
- introductio: sub quartae introductione personae 720₁₂
- introfero: ad urbem Romam uel suburbicarias regiones pedem introferre 52₂₂
- introrsus: est (*mons*) introrsus in mari rubro 748₂₁
- intuitu *alicuius uel alicuius rei* 144₁₆ 153₂₀ 545₁₃ 563₂₂ 629₆ 667₇
- inturbatus 325₃
- inuado: inuaserunt quidem basilicam sed fidem plebis inuadere <non> potuerunt 27₂₁, tot aliena priuilegia inuasit 384₁₇, de facultatibus eorum quae eis dicuntur inuasaee 628₁₀
- inualide 745₁₁
- inuasor: tantae sedis inuasor est 119₁₈
- inuestigatio 296₃₀
- inuestigatus = *non uestigatus*: innumerabilem et inuestigatam dei sapientiam 711₂
- inuictus: imperator inuicte 508₁, inuictissimus imperator 78₂₂ 592₂₅, inuictissimus princeps 75₁ 76₁₄ 78₁₇ 615₈ 716₆, inuictissimus rex 508₃ 593₂₀
- inuidia: ne quis mihi faceret religionis inuidiam 79₁₁, ne hoc ad inuidiam sine rei probatione referre uideamur 6₂₄
- inuidiose: cum multo inuidiosius et sanctius deum interpellat 17₁

- inuidiosus: inuidiosa interpellatio 40₁₇
 inuigilo: pro tuendis synodi consti-
 tutis uehementer inuigila 151₁₄, ne
 subripere possint inuigilat 493₁₁.
 ad hanc partem inuigilare debe-
 bitis ne- 692₁₆
 inuolabiliis 14₈ 13 91₁₆ 115₃ 164₁₀
 168₁ 196₂₅ etc.
 inuolabiliter 20₄ 33₁₄ 231₂₁ 326₈ 350₉
 etc.
 inuolatus 11₃ 46₉ 291₂₆ 316₁ 557₁₇
 inuisibilis 196₂₄ 253₂₅ 284₂₀ 22 26 285₁
 4 719₅
 inultus: Potamio non fuit inulta sa-
 crae fidei praeuaricatio 17₂₂
 inuro: inuidius est quod Ursini in-
 ussit amentia quam quod serenitas
 nostra mitibus persuasit edictis?
 55₂
 ipse quoque 11₂ 28₁₀ 426₂₁ etc., et
 ipse 8₂ 11₂₁ 18₃ 23₁₈ 27₁₇ etc., et
 ipse quoque 41₁₃ 143₉. — hic ipse
 33₂₁. — ipse = is 7₂₀ 34₂₁ etc. —
 = *ilem*: ipsius (τῆς δὲ ἀντῆς) au-
 tem formae est 746₆
 irradiatio: *intransit*. inter claras man-
 suetudinis uestrae laudes tamquam
 aliquod sidus inradiat quod - 320₁₆,
 ita uestris oraculis catholicae pro-
 fessionis lumen inradiat ut - 324₄.
 fides splendore catholico irradians
 616₁₂. — *transit*. quos eiusdem
 fidei cultus irradiat 611₂₉
 irrationabilis 150₁₉. — irrationabilia
 (= *animalia*, *opp. homines*) 283₂₄
 284₉
 irrationabilitas 413₆
 irrationabiliter 422₄
 irrefrenabilis fletus 527₁₃
 irremediabile uulnus efficitur 101₂
 irrepro *absolute*: ideo perfidorum in-
 reppisae perniciem 136₁₀
 irprehensibilis 139₁₂ 496₃ 639₁₇
- irprehensibiliter 231₂₄ 236₂₉ 349₃
 irprehensibiliter 231₂₄ 232₂
 irreuerentia 411₂₆
 irripio *pro irrepro*: communionem quae
 quasi morbosa contagio ecclesiis
 temptat irripere 492₉
 irrogo: *alicui aliquid* 153₉ 286₁₉ 308₁₀
 357₉, maledicta quae solos puniunt
 irrogantes 513₂
 irrumpe: inrumpit in urbem 2₁₀, in
 penetrabile et sacerdotale solium in-
 rumpit 104₁₄, inrumpentibus pluribus
 corporatis 79₁₁. — de paternis can-
 nonibus euidenter inruptis 397₂₉
 irruo: in ecclesia 27₃, in illam domum
 29₉, in Luciferum 39₂₄, *absolute* 4₂₃
 is: (*pro reflexiuo*) Arriani non fuer-
 runt hoc solo contenti ut episcopi
 in eorum impiam sententiam de-
 clinarent 19₂₂, cessit episcopatum
 ut ei lingua redderetur 24₁₄. — id
 temporis 37₁₂, quo nec in uicino
 quidem exoreretur id motus quod
 (*cod. qui*) in urbe non esset 51₁₂.
 — ad ea = *usque ad id tempus*
 743₉ — eo quod (= *ideo quod*)
sequente indicatiuo 27₄ 168₁₀ 238₂₉
 248₁₅ 291₂₃, *sequente coniunctiuo*
 10₂₀ 13₂ 17₁₄ 24₃ 26₂₇ 28 27₁₆ 37₆
 39₂₂ (*omnes hi loci sunt Faustini*).
 148₁₁ 214₃ 276₈ 753₁₁ 768₂₇. — ex
 eo quod - 210₂₁ 303₂₇, in eo quod -
 304₉ 305₂ 312₆
 ita ut *pro simplici* ut 7₁₆ 10₁₁ 20 16₃
 26₆ 17 28₂₃ 29₁₁ 33₁₄ 23 34₁₇ 25 40₁₁
 (*hucusque ex Faustini tractatu*),
 47₉ 160₆ 164₂ 14 439₁₅ 469₂ 527₂₁
 765₈ 768₂₆ 770₁₃
 iterationem sperare mandati 55₁₃,
 cum religionis disciplinam non cu-
 mulet iteratio sed euertat 56₁₃
 iubeo: *sequente accus. c. infinitiuo*
actiuo pro infinitiuo passiuo: iu-

- bete scripta suscipere 514₁₅, *similiter* 643₂₇ 644₂₂ 645₁₆ 646₁₅ 654₆ 657₂₃ 689₁. — *sequente datiuo c. inf.*: ut iubeatis nobis (*pro nos*) eam exponere 676₂₁. — iussum tibi a papa non fuisse 515₈. — *sequente* ut 51₁. — *iubendi uerbum abundare uidetur*: oro ut hunc meum libellum suscipi iubeas (*i. e. suscipias*) 110₂₀, iubete perpendere (*i. e. perpendite*) 654₆, ut pro nobis orare iubeatis (*i. e. oretis*) 657₂₃
- iucundatur dicere in trisagio quaternitatem 184₁₆, iucundetur caelum desuper 325₁₈
- iucundus: karissime ac iocundissime *in edictis alloquitur imperator quosdam* 48₅ 18 51₃ 54₂
- iudaismus 386₂₅
- iudex 17₇ 14 16 17 29₁₃ 16 *etc.*, iudices 4₁₉ 30₇ 33₃ 6 56₉ 67₂₂ 70₈ *etc.*, interpellans iudicem Bassum 30₁₆, et iudex et ciuis 51₇, iudex urbis 3₂, ordinarii iudices 54₁₇
- iudiciarius: tam principales quam iudiciariae potestates 556₁₃
- iudicium: sciant se ultimo iudicio (*i. e. grauissimae poenae*) subdendos 77₂₅. — non expectans in illo diem iudicii 9₁₀, futurum dei iudicium 12₃, memor diuini iudicii 15₁₂ 29₁₅, diuini contemplatione iudicii 21₂₂
- iugalis = *maritus* 604₁₃ 616₂₀ 662₉
- iugis: per hunc fere iugem annum 697₂₀, iugi ueneratione 124₄, tam iugi supplicatione quam elemosinis 409₁₃, iugi perpetuitate 612₂
- iugiter 220₁₃ 614₆ 645₁₆ 744₁₇
- iugulo: si pro hac fideli adsertione iugulemur 44₅
- iunior: ad Valentinianum Aug. iuniorum 88₂₅
- ius ecclesiasticum 98₁₆. — episcopi aduersus fideles catholicorum imperatorum iura proponunt 22₃. — principatus uobis adoneas publica iura commiserunt 595₁₅
- iussio 53₇ 54₃ 57₉ 61₁₃ *etc.*, imperatoris 4₁₇, regis 15₇, sacra 66₂₂, iussiones 223₁₉
- iustificatio 243₅ 13 16
- iustifico 248₃ 271₁₅ 24 *etc.*
- iuuamen: dei iuuamine 629₁₁ 631₁₂ 632₂₃ 681₁₅ 704₁₉ 706₂₄ 707₈
- iuuo: *partic. fut.* iuturus 567₂
- labefactio 580₁₃
- labefacto 21₃ 54₁₉ 98₁₆ 549₁₀ 786₁₉
- labes: labe temporis aboleri 623₁₅. — labe adulterinae communionis 37₈, haereseos 39₁₂, perfidiae 21₂₆, praenaricationis 27₁₇. — non contentus ruina et labe legatorum 11₂₀, inquinata aliqua et sceleratorum labe polluta 91₁₈, cum a praefatorum se labe seiunxerit 493₃. — ne illam labem (*i. e. Arrium*) in ecclesia pateretur intrare 8₃
- laboriosus: esse laboriosum episcopos colligere 533₁₀
- laceratores rationabilis gregis Christi 608₁
- laccesso = *accuso*: quod tuam laccessit negligentiam 98₃
- lactantes = *infantes* 110₁₇
- laesio ecclesiae 489₂₀
- laetifico 668₂₅
- *laggurius (*cod. laugurinus*) lapis 752₇ (*cf. ligurius*)
- laggurus 752₁₂
- laicus *adiect.*: laica communio 20₁₅ 329₄, laicum uirum 104₂₀. — *substant.*: 7₃ 33₂₅ 36₂₁ 443₂ 455₂₃, laici 19₂₄ 21₁₉ 25₁₈ 30₈ 36₁₀ 24 28

- 77₂₀ 94₄ 194₃ 288₁₀ 343₁₃ 513₂₁
 561₂₃ 620₃
 lampas: in modum lampadis uel carbonis 749₂₁
 lancearii 34₁₇
 lanx: inter uirtutes lancem retinet et labores 576₂, istam creaturam sibimet ipsam merita lance dimisit 413₁₃
 lapis: intra uicesimum lapidem 50₁₇ 51₂. — *de duodecim lapidibus in uestimento Aaron pontificis appositis agitur ep. 244, de lapidum inuentione historiuncula aliqua etiam in narrationibus Sindbadi nauigatoris occurrens narratur 753₁₆ sqq.*
 latenter: quamuis latenter hoc fecerit 393₉
 lateo *transit.* = *occulo*: qui eum portat eum latere non potest 749₂₆
 lator: eorum praeceptorum lator 72₆, reperta latoris occasione 680₂₆
 latrocinialis actio 382₁₅
 latrocinium Ephesenum ('*Räuber-synode*') 379₁₃ 390₂₂
 laudabilitas: illud magis est admirabile quod ita nos hominum laudabilitate formatos suscipiunt imperia ut . . . 595₂₂
 laudabiliter 126₂
 laudatio (*i. e. allegatio*) precum *uix recte legitur* 45₁₇
 laus: psallebat etiam in laudibus 3₂₃
 laxo: Acacio praeuarcationis crimen fuisse laxatum 467₇, quae (*poena*) usque eo tractata est ut sola conditionis humanae et suprema consideratione laxetur 484₆
 lectio: ut lectionis tenor patefecit 325₁₂, in eiusdem continentia lectionis 431₂₇, sicut habet ipsa circumstantia lectionis 758₇, con-
 sequentia lectionis 763₂₀, sicut pollicitationis uestrae ad Agapitum lectio data testatur 354₁₇. — lectio diuina 125₆ 361₄ 508₂₁, ut diuinis lectionibus fidem plebs sancta roboraret 29₄, lectio ueneranda testatur 403₁₉, meminisse propheticæ lectionis 160₁₂. — etsi fortassis inexercitatus ordini deputor lectionum 523₂₅
 lector Alexandrinae ecclesiae 468₂₂
 lectus: in profundo lapidis huius uenam esse lectissimam 752₉
 legalem adimplenti constitutionem (*sc. Christo*) 239₁₆
 legatio: cum Latinus et Madusius pro legatione publica mitterentur 129₂₁. — legationem hanc clementiae ipsius insinua 131₂₂
 legatus sedis apostolicæ 389₁₁, legatis atque uicariis sedis apostolicæ 311₅
 lego = *eligo*: si turbas et tumultus potius quam quietem ac modestiam legeritis 71₁₃
 leoninus color 754₂₂
 letaliter 401₂₅ 510₁₁
 leuigo: naturae nostrae mansuetudine leuigati 52₂₁
 lex: pares reos etiam uestris legibus unus carcer includit atque una ferit sententia 9₁₅, nihil agente appellatore secundum etiam humanas leges superior est semper ille qui uicit 111₃, etiam apud humanas leges extrinsecus accedens seruitus naturaliter eam (*substantiam*) reddit obstrictam et obnoxiam 360₂₂, etiam leges humanae dicunt quod reus reum facere non possit 455₁₃. — scriptum est in lege (*sc. Exod. 24, 10*) 751₁, cibos qui per legem sacram describuntur

- immundi 422₁₀, qui tenent quidem legem non tamen et prophetas 771₉; *de duabus formis legis Hebraeorum* deessenon et somahirenus *cf.* 770₂₇ *sqq.*
- libamen: altaribus piis peregrina inferre libamina 582₁₁
- liber: sacris leguntur in libris 19₁₄. — nam liber aliter habet historiae 773₇
- *liberalitas *allocutio imperatoris*: uestrae liber<al>itatis eloquia 334₂₂
- libero *alqm de aliqua re* 268₂₄ 407₉. — nullis ex quibus liberaretur incursibus 407₉.
- licet *seq. indicatio* 291₂₄ 481₂₀ 524₁₅. — *additur adiectiuo substantiuo uel aduerbio*: exemplum licet paucissimorum episcoporum 12₇, episcopi de Aegypto licet pauculi 13₁₅, fides probata cruciatibus licet unius 14₂₂, ignarus licet artificiosae eloquentiae 32₁, rudis adhuc episcopus licet apud Christum non rudis uindex fidei 15₂₆, me licet sermone conuenit ut- 110₂₂, summatim licet exponimus 19₁₈, licet strictim 104₆, Arriani licet frustra excusabunt se 211₃
- licite: in quibus licite possumus oboedire 335₄
- liggium animal 752₂₁, lapis liggius liggi cauda uocitatur 752₂₄
- liggius lapis 752₃, *cf.* laggurius liggurus ligyrium
- liggius lapis 752₁₁ 21 24
- lignum = *arbor*: si de ligno prohibito manducarent 284₁₅
- ligyrium lapis 745₁₉ 752₄ 4 9 12 753₄, de lapide ligyrio 752₄ *sqq.* — *cf.* laggurius, liggurius, liggurus
- limes: ordinariorum sententias iudicum aut temporum limes aut contumacis pronuntiatio sancit 54₁₇
- limo: termino qui est limitatus excludere *aliquem* 51₁₀
- linio: sucum medici super tumores linientes 746₃, (*sapphirus*) linitus super loca quae fuerint uulneribus asperata 750₂₉
- litania: litaniam facientibus 180₁₉, sic litaniam facito 180₂₀. ut in litania diceretur trisagion 180₁₆, ut trisagion cum litania canerent 216₉
- litterae: studium sacrarum litterarum 12₁₅, recensete sacras litteras et diuina tabularia 105₁₁, sacrarum litterarum institutione formatus 524₂₆, sicuti diuinis litteris probatur insertum 766₁₉, qui non diligenter diuinas scrutati sunt litteras 769₁₅
- litterarius: sub occasione litterarii sermonis 734₂₄
- locus: stans in loco sacrarii 8₄, in loco quodam 18₇, in loco presbyterii 29₂₄, quo in loco uoluerint 46₁₁, in eodem loco stare 137₇, nariis in locis 18₂₅ 26₁₉, in locis ecclesiae tuae 97₂₀. — in loco *alicius* 2₁ 21 23 23₁₇ 78₁, in locum Iohannis episcopus est ordinatus 103₁₀; eosque locis propriis suscipit 2₁₆. — datur locus ad synodum Orientalibus Seleucia 10₁₆. — ne locum possit inuenire praesumptio 79₂₅. — nec haberi loco uultis iniuriae quod dissensionis gratia factum est auferendae 148₂₀. — si irae locum daret (*i. e. cederet*) 27₇
- locutio: laggurium quem nonnulli pressiore locutione liggurium uocant 752₃. — in Graeca locutione quae ex Hebraea translata est

- 765₆. — cui locutioni sensus ille conecitur . . . 428₈
- longe: longe positos ad integram fidem curare 485₃, uel qui longe sunt positi 607₉, quae longe erant sibi inuicem adunata sunt 613₈, longe sit a nobis prophetae sermo dicentis . . . 491₁₀, Iudaei plurimum quantum dei uerbi a scientia longe erant 260₁₃. — de longe: tu es ille qui de longe praedicatus es Christus 266₂₅, hoc de longe adorando mysterio salutis aeternae remedia contigerunt 367₂
- longus = *longinquus*: de longissimis regionibus 34₁₃. — longum est c. *inf. passiu* 35₂₆
- loquax est singillatim uniuersa retexere 578₂₀
- loquor: Marci euangelistae sedes (Alexandrinam loquor ecclesiam) 128₁₉; ut nobis Romani imperii praesules quales nunc loquimur redderent 137₂
- lubricus: inter lubrica non labare 551₁₂, spretis errantium lubricis 505₈
- luctamen: deus discordantium luctamina disiciat 740₁₅
- luculentus: sinceritate luculentissima litterarum 112₁₇
- ludificatus diu mundus 594₈
- luminare: occurrerunt illis cum omni gaudio et luminaribus 674₁₁
- luc: luiturus 562₂₆
- lurido: sicut luridati corporis tabe resolutus est 8₁₇
- lutosus 358₁₂
- luxurio: ne terra luxurians sine cultore deficeret 770₄
- lyra: Dauid spiritalem pulsans lyram 495₈
- maceratio 476₁₀
- machinamentum: haeresum machinamenta 128₁₅
- magicus: artes magicae etiam paganis horrendae 458₁₂
- magis: hoc cum magis iuuare sanctam deberet ecclesiam magis affligit 6₁₆. — quo magis ac magis pietatem tuam obtestor 129₅. — quo facto non huiusmodi magis ab errore detrahimus quam perniciem fidelibus inrogamus 153₉. — quid uotis nostris magis conuenit nisi ut . . . contingat . . . ? 668₃₀
- magister militum 518₁, 619₆, 672₂₂, 675₂₂, 27 678₇, 686₉, 694₉ (*om. militum* 801₂₇), uicarius magistri militum (praetorianorum) 643₁₂, 26
- magister scrinii 701₇, magister scrinii memoriae 588₇, 589₁₁
- magisterium 31₃, 11 122₁₁, 326₄, 565₉
- magistrianus 673₁, 674₁₅, 680₉, 682₃, magistriani 446₄
- magnanimitate 220₁₇, 491₇
- magnificentia *allocutio*: magnificentia uestra 647₁₂, illustris magnificentia tua 68₂₆
- magnifico: magnificauimus dominum 464₁₁
- magnificus: magnificus uir 678₁₈, 679₂₁, 686₉, per uirum magnificum . . . decurionem palatii 235₁₆, uir magnificus patricii 694₈, illustris uiri atque magnifici patricii 693₂₃, ad illustres et magnificos uiros 669₁₆, sublimes et magnifici uiri 619₅, ad regem magnificum Transamundum 671₃, magnificentissimus ordo (*i. e. senatus*) 47₃
- magnitudo *allocutio*: magnitudo uestra 75₂₈, 601₁₇, 666₁₁, illustris et praecelsa magnitudo tua 65₁₉
- magnopere = *praesertim* 680₁₃, ma-

- gnopere quia = *praesertim cum* 532₁₃
- magus 32₇, magi 720₉
- maiestas *allocutio imperatoris*: maiestas uestra 59₃ 63₉ 67₁₀ 80₂₃ 81₁₂, uestra maiestas 60₁₁. — ne Augusta clementia quod nunc agnoscitur distulisse commota maiestatis suae uigore emendare non differat 76₁₉
- maiores regionum *urbis Romae* 59₁₅ 79₁₂
- maius et instantius pro principe deum orare 639₂₀
- maledictio: benedictiones... maledictiones 762₁₀
- malignor: ignoras aut etiam sciens sponte malignaris? 190₂₃
- malignus: = *diabolus* 529₁. — malignissimis blandimentis 158₁₉
- malo = *uolo*: ad quos fructus poenas mortemque ferre maluerunt? 22₃, ubicumque maluerint 50₁
- mancipo: custodiae *aliquem* 64₁₈, omnia effectui 651₁₆
- mando = *litteris declaro, scribo*: quo lecto mandauit se diligentius tractaturum 79₁, iam ante has litteras tamquam domino meo mandauit ut- 204₁₁, diligentius de his principes ad uestram mandauerunt beatitudinem 708₁₃
- mandra domni Simeonis 566₂₃
- manduco: hoc sacramentum 363₂₁, de ligno prohibito 284₁₀
- maneo = *expecto*: quod eadem illos poena maneat 14₂₆
- manifesto: quod nec manifestare possumus nec negare 93₁₉. — manifestatum est *sequente acc. c. inf.* 157₉
- manifestus: ad apostolicam sedem manifestum facimus quod... 232₂₉
- mano: quae super hac sunt parte disposita illo semper studio manauerunt quod... 337₁₂. — sacra ad se manante (*i. e. imperiali rescripto ad se delato*) 74₂₈, *cf.* emanatio
- *mansuetefecisse (mansuete fecisse *cod.*) libidines 262₂₅
- mansueto: mansuetans libidines 262₁₃
- mansuetudo *compellatio imperatoris*: mansuetudo uestra 5₇ 136₁₃ 234₂₃ 320₁₄ 335₃ 505₃ *etc.*, augusta mansuetudo uestra 9₃, mansuetudo et deuota deo religio uestra 7₁₃; mansuetudo nostra 52₃ 10 53₂ 15 24 54₁₀ 55₁₄ 56₃ 60₂₉ 65₁₀ 77₂₀
- manus dare *alicui rei* 2₇ 7₆ 13₂₉ 15₃. — prae manibus habere *aliquid* 475₉ 516₁₂ 619₂₁. — *cf. s. v. subscriptiones epistularum*
- marinus: qui ex uua marina insaniunt 746₂₉
- marmor: basilicas pretiosorum marmorum ambitione uestitas 43₁₃
- marmoreus lapis 756₄
- martyr 13₆ 28₂₃ 24₉ 28₁₀ 29₂₄ 110₁₀ 18 162₃ 221₁₄ 679₂₃, martyres 22₂₄ 27 23₃ 328₁₇, coemeteria martyrum 4₂₁
- martyrium 23₂₂ 100₃
- massa nostrae substantiae 226₁₇
- mater catholica ecclesia 108₁₈
- mathema = *symbolum* 233₁₀ 339₄ 6 341₆ 3 705₆, sanctum symbolum siue mathema fidei 233₇, symbolum siue mathema 233₁₅ 20, sanctorum patrum mathema et symbolum 705₂
- maturitas = *celeritas* 47₁₉
- maturio: ut Rauennatum ciuitatem praesentiam suam maturare non differant 65₂₄
- maxime = *praesertim* 14₁₉ 16₁₁ 19₂₉ 44₉ 108₁₀ 111₂ *etc.*; *cum participio*: maxime passum linguae supplicium

- 18₁, dicens maxime quod . . . 30₂₂, unde a persecutione cessarunt maxime unus ex ipsis etiam diuina plaga admonitus 34₂₁, seruulis . . . maxime pro causa rectae fidei laborantibus 39₁. — maxime cum = *praesertim cum* 6₇, 12₈, 19₁₀ etc., maxime quod 696₆
- mediator dei et hominum 263₃, ad ea quae de Scythiae partibus mota sunt mediatorem se faciat 500₃
- mediatrix 263₄
- medicabilis 697₂₄
- medicator 399₂₀
- medicinalis: cos 746₂₂. — *translate*: hortamentis medicinalibus 480₁₉, medicinalem facultatem 482₁₃
- medicinaliter 371₃, 416₁₀
- medicor: auribus opturatis medicantia uerba capere nequuerunt 129₃. — et medicabantur (*sic Hierem. 6, 14 ex Septuaginta corrigendum erat*) obtritioni populi mei 42₂₅
- medio: mediante ei (*sc. Christo*) deitate ad perfectionem 262₃, haec (*sc. deitas*) inhabitans mediabat utrique eorum 262₂₂, utrique mediante deitate 263₁
- mediocris: non mediocri timore concussus 4₁₁
- mediocritatis meae litterae 139₂₀, coepiscopus mediocritatis meae 144₂₀
- meditatio diuinarum scripturarum 711₂₃
- melioratio 430₂₂
- melioro: rem publicam meliorandam esse 501₂₃
- memini = *commemoro*: sicut supra meminimus 351₂₆, cuius supra meminimus 23₁₅, haeresum quas supra meminimus 352₁₀
- memor: deprecor ut pro meae flebil-
- tatis exiguitate uestris piis precibus memores esse dignemini 618₃. — *sensu actiuo*: nec eius qui memoriam meritis est nec eius qui memor factus est (μη τοῦ μνημονεύοντος μη τοῦ μνημονεύσαντος) 245₂
- memorabiliter: uniuersa quae memorabiliter facitis 734₁₃
- memoria: *plur.* qui non omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas 703₁. — magister scrinii memoriae 588₇, 589₁₁
- mens: magna mente 117₁₉, prona mente 124₁₈
- mensura: si dispensationis supernae sagacius mensura libretur 136₉
- mentior: haec omnia mentior nisi in patrocinium tuendae innocentiae reperta sunt 107₃
- mereo: fundum quem ab imperatore meruerat impetrare 17₂₄. — = *consequor* 116₁₇, 149₁₁, 270₁₈
- mereor: in quo merentur adfigi 11₂₅, meritis est dominari (ἡξίωθη τοῦ δεσποῦσεν) 255₁₃. — = *consequor*, *impetro* 123₁₁, 245₁, 255₁₁, 12 etc.
- meridianae partis atque septentrionalis 110₃
- meritum: ideo uitam eius meritumque memorauimus ut- 28₂₁, confessionis meritum non habere 21₁₄. — paucos episcopos esse pretiosos de merito confessionis, multos uero nullificari merito haereseos 14₁₇; ex merito rectae fidei 32₄, ex merito ueritatis 5₁₅; ob meritum fidei et sanctissimae uitae 35₈, ob meritum diuinae gratiae 38₃; pro merito sanctitatis 15₂₇, pro merito fidei 28₁₉, pro merito sanctimoniae 35₂₇. meritis: mitius grauiter meritos cohercemus 58₃

metatio castrorum 760₂₀ 22 766₉ 20 23
 24, in uno metationis contubernio
 766₁₆
 metior: neque ita origines criminum
 metiaris ut- 52₃
 metropolis 258₃₀
 metropolitanus: *adiect.* antistes 392₂₁.
 ciuitas 225, 378₁₇ 527₁₉. episcopus
 58₂ 9 606₂₉, iura 333₁₃. — *subst.*
 58₄ 333₁₃ 376₁₄ 533₁₇ 563₁₂ 607₃
 671₁₅ 713₂₀ et *passim in subscrip-*
tionibus ep. 234; ut patriarchae
 ad uestram faciant sanctitatem,
 metropolitani uero patriarchis et
 alii ut suis faciant metropolitans
 340₁₄; quae (*ciuitas*) nec inter
 metropolitanorum iura censetur
 388₉
 metropolites: *plur.* metropolitae 188₁₃
 metus: nonne metus est ne... 30₃
 meus: *wocat.* domine meus beatissime
 papa 618₁₄
 miliarium: decimo ab urbe miliario
 619₈, ut uel ad centesimum urbis
 miliarium pellerentur 55₃, nisi om-
 nes ultra centesimum miliarium ab
 urbe depuleris 57₁₂
 militia: ab aliis episcopis in militiam
 prouehi clericalem 367₂₈, angeli et
 uniuersa caelestis militia 284₁₃,
 dignum se caelesti ostendit esse
 militia 490₁₈
 milito: Romano imperio fideliter mi-
 litauit 39₆, qui praesunt aut mili-
 tant ecclesiae 332₁₁, in ecclesiis in
 quibus militant 332₁₄, ea ecclesia
 in qua praecipue militasti 631₂₄
 minime = *nequaquam, non* 15₈ 41₁₄
 60₇ 75₂₄ etc.
 minimissimus 38₂₅
 ministerium: quicquid ad sacra ec-
 clesiae ministeria pertinebat 27₂₉.
 quod catholicus in defuncti mini-

sterium successisset antistes 152₂.
 — uestrae liberalitatis eloquia sicut
 praecepistis diuinis feci ministeriis
 (*i. e. sanctae supellectili*) adhae-
 rere 334₂₄. — *de personis*: certa
 Christo deo deuota miuisteria ita
 fustibus eliserunt ut non multo
 post expirarent 27₉
 ministratio diuinae culturae 710₁₄,
 pacis 713₁₂
 minitor 19₃ 39₄ 5
 minoro: nec eius qui paulo minus
 ab angelis minoratus est nec eius
 qui minorauit (*cf. Ps. 8, 6*) 245₃
 minus: ecclesiam non minus a funesto
 quam ab haeretico peruasore (*i. e.*
a non minus funesto quam haere-
tico p.) liberatam 137₂₅
 minutum: ueluti uitrei minuta per-
 lucida 755₁₉
 miror: non mirandum est cum...
 dicitur 253₂₀
 misceo: aliquantos placata miscere
 delectat 50₁₃, sanctissimam legem
 tumultu et seditione miscuerant
 51₂₀. — nec se rebus disponendis
 misceret turbatio popularis 59₁₃
 misereor *aliquem* 48₁₅, *alicui* 110₁₇
 misericordiam fecit in clericos 2₁₅
 misericorditer 366₂₇
 miseror: licet de sua sunt obstinatione
 miserandi 481₂₁
 missa: post missas 672₁₇, missam
 celebravit 672₁₀, missas celebraue-
 runt 674₁₂, celebratae sunt missae
 672₉, ne quis missas foras ciuitate
 teneret 643₁, ut unus ex nobis cum
 ipso missas teneret 688₁₅
 mitigo: oleo escas asperiores 28₁₃,
 dolorem tacendo 41₃
 mitto: quod Iohannem Tyriorum mi-
 serit ecclesiae praesidere 451₃. —
absolute: mittit Ariminum, ut... 11₂₀

- mixtio sanguinis 756₃
 moderatio: si hanc moderationem tenuit 106₁₄
modi permutati: animaduertat quam uenerabilis fides sit conscripta apud Nicaeam... et quam execrabilis est impia doctrina Arii 9₃; probatur illi, quod hi... subscripsissent... et dicebant haeretici 24₂₆; qua auctoritate... contra haeresim praedicant...? et qua fiducia... suadere nitantur? 25₉; etsi nulla maior quam diuinae legis debet esse reuerentia nec adici quicquam ad eam possit 45₄; siquidem... certum est... itaque... plena luce sit clarum 221₅; quando naturas discernimus... quando autem ad coniunctionem respiciamus 264₁₆; si hoc illi non suae proteruitatis ingressit arbitrium sed necessitas inditae conditionis imposuisse uideatur 411₁₆; siquidem maior est... regnumque... sit certum 465₆.
 modicus: aduersus Ephesium modicum quid conati 38₁₃. — ante modicum = paulo ante 298₁
 modulus: pro suo modulo 412₂₆. quod supra nostrae facultatis est modulum 485₁₁
 modus: contra modum naturae 24₃
 moechor aliquam 409₁₁
 molior: precibus apud eos molitur et pretio ut- 4₂₇. — futur. molibimur 401₉
 molitio: catholicos occultis molitionibus urgent 45₂₉
 molochas: sardonix qui uocatur molochas 746₃
 momentaneus: cum praesentem et momentaneam uiderint ultionem 16₂₅
 momentum: ad momentum = statim, celeriter 8₁₇
 monachus: sub quo abbate monachus factus est 687₂₂. — monachi 125₄, 130₂, 21, 131₂₁, 194₇, 324₂₇, 367₂₈, 447₁₃, 553₆, 565₁₉, 23, 621₂₅, 644₁₀, 646₁₃, 76, 647₆, 22, 648₂₂, 649₃, 652₂₄, 675₂₂, 26, 677₃₁, 678₁₅, 20, 685₄, 687₂₁, 693₁₂, 697₂₁
 monasterium 35₂₇, 37₁₇, 130₂₀, 323₁₇, 447₄, 450₃, 567₂, Acoemetense 326₂₃
 monile: in monilibus reges utuntur eo (sc. sapphiro), unde nonnulli uocauerunt eum monilis ornatum 750₂₅
 monumentum: lapides monumenti filiorum Israhel (λίθους μνημοσύνων τῶν υἱῶν Ἰσρ. Exod. 36, 14 sec. LXX) 758₂₁
 mora = impedimentum: sola usurpatione moram credit occupandam 82₄, si qua mora proueniat quominus ecclesiarum unitas fiat 473₁₇, concordiae moras innectit 655₂₁
 morbosus contagio 492₈, morbosus contentio 344₁₂
 mortalia: posuerunt mortalia (morticina Vulg. Ps. 78, 2) seruorum tuorum escas uolatilibus caeli 3₂₆
 mortalitas = uita mortalis, conditio mortalis, homines 89₁₅, 402₁₃, 507₆
 mortifico 209₁₁, 11, 218₁₁, 262₁₅
 mos: in morem Cain eiectus a facie dei 125₅, ex more 18₁₇, 81₃, 121₁₃, 151₁₃
 motus: exemplo et motu beatissimi Pauli 33₁₇
 moueo: quod moueat ad horrorem animum uestrum 41₂₁, nihil mouet pietatem sacerdotii tui de tanta diaboli in te potestate admissa? 98₆
 mox = simulatque: memoratis in urbe, mox uenerant, constitutis occasionem Petri amplexi... uo-

luimus (i. e. *memoratis in urbe constitutis, mox post aduentum eorum etc.*) 143₁; mox adeptus est infulas, sacerdotibus denuntiavit ut- 593₂; praeterea, mox praesentia uos contigerit scripta suscipere, debebitis ad nos aliquem destinare 691₃₁. — *eodem sensu coniunctum cum participio*: mox autem in ipso plasmato deus uerbum factus est 239₁₁ (i. e. *in eo statim postquam plasmatus est*); praecipitur eis, mox transfretantes Iordanem (i. e. *statim postquam I. transfretarint*) stent super duos montes 762₄. — mox quam plasmatus est, et ut templum dei esset accepit 238₄.

mulco: tractu et caede mulcati 26₂₃, unumquemque impia caede mulcantes 40₁.

multiloquium 102₁₄ (*ex Prou. 10, 19*)

multimode 306₂

multitudo: supra multitudines (*cod. -nis*) peccatorum 508₁₇

multotiens 539₁₄

multus: = *multum ualens*: nec in exiguis hominibus nec in multis uel potentibus 5₁₃. — in Macarium multa impiorum commissa sunt 28₁₅

munio: muni temet ipsum ab scandalis (*φρούρα: σεαυτὸν ἀπὸ τῶν σκανδάλων*) 186₇

mutabilitas 283_{22 25} 284₂₃ 285_{2 5} 414₆ 525₁₆

mysterium: 292₉, Christi 194₁₄ 363₁, communionis sacrae 351₅, reparationis humanae 402₂₁, trinitatis 252₁₃ et similia. — mysteria 77₂₃, 85₂₇ 86₂₇ 214_{10 20}, sacrae legis 61₂₃, sacrae obseruationis 69₂, sacra 68₁₃ 522₃ 654₃ 708₁, sancta 78₂, reuerenda 71₃

mysticus: doctrina 720₁₀, immolationes 403₁₄, locutio 465₂, mysticam mensam (i. e. *communione*) habere communem 513₂₄, miraculum 348₁₇, quaestiones 86₁₂, mysticae (i. e. *sanctae*) scripturae 595₅, mystica uasa 40₁

natale = *dies natalis* 4_{25 25}. — de ciuitate gloriosi natalis uestri conscia 338₅

natales: Hermione generosis edita natalibus 36₃₀

natiuitas 172₁₀ 239₈ 267₃ 273₁₅ 362₁₁ 365₁₀ 705₁₇, *plur.* natiuitates 275_{2 4}

natura: a physiologis id est naturarum scrutatoribus 752₅

nauigium: inter nauigii suscipiendi moras 332₂₁

ne = *num*: debeas cogitare ne forsitan tales non scismatici sed magis haeretici uideantur an certe una sit causa... 629₁₄; quidam putauerunt ne forte Garizin mons sit qui adiacet Sicimis 769₁₆; *sequente indicatiuo* ut animaduertamus, ne lityrium forsitan hunc diuina scriptura cognominat 759₄

ne (= *nae*): ne ille illi se poenae subiecit quae- 103₂₅

ne quidem *nullo uocabulo interposito*: sed ne quidem de se negare 7₄

nebulosae uersutiae argumentis 127₂₁

nec: (= *ne... quidem*) 6₂₃ 7₂ 9₁₂ 18₁₁ 22₂₇ 25₂₇ 26₂ 29₆ 30₁₀ 81₂₂ etc.,

ut populis nec ipsis taceamus aduersis 156₁₀, neque sic 204₁₉. — nec non 54₃ 313₁₂ etc., nec non et 12_{20 27} 30₆ 36₇ 338₆ 340₃ etc., nec non etiam 161₃ 361₂₀ 465₁₆ 469₂₄. — nec... quidem (*pro ne... quidem*) 43₂ 51₁₁ 127₁₀ 378₁₆. — nec... quoque (*pro ne... quidem*):

- nec post reparationem quoque generis humani 409₂₆
 necessarie 121₁₄ 192₂₅ 370₂₄
 necessarium est *sequente infn. acti-
 ui* 14₂₃
 necesse habebimus . . . inquirere 648₁
 nefandus 4₁₄ 128₅ 183₁₂ etc.
 negatio: post negationem, post per-
 fidiae sacrilegia 22₂₀
 negatores filii dei 23₂ 21₁₆, Christi
 21₂₅
 neglectus *substant.* 554₂₆
 negotiatio: haec fuit negotiatio hu-
 militatis ipsius (*sc. Christi*) ut
 564₂₁
 neo: ex cocco neto (κοκκινου διανευρ-
 ομένου *Exod.* 36, 12 *sec. LXX*)
 758₁₆
 nihilominus = *aeque, pariter, itidem:*
 18₁₂ 236₁₅ 296₂₉ 372₅ 17 etc., nihilo-
 minus et 25₂₅. — nihilominus et
 = καὶ . . . καὶ: Marciani nihilominus
 et Leonis 127₇
 nihilum: ex nihilo substitutus est
 (*filius dei*) 8₂₄, pro nihilo consti-
 tuentes 42₂₆
 nimis = *ualde* 4₂₄ 225₂₀ 270₁₇ 25
 367₆ 747₂₂ 755₂₃ 772₄ 25, *cum*
superlatiuo 172₁₉ 507₂₃ 749₁₈
 nimium (= *ualde*) petimus quatenus-
 645₇
 nisi quia 36₂₀, nisi si 20₁₅ 21₁₈, nisi
 forte si 351₁, nisi libet unum-
 quemque plus sibi credere 102₂₁
 nitidus: ut nitidas <pro> principibus
 preces dirigat 510₁₀. — = *im-
 munis*: qui nec de Petro et com-
 plicibus eius nitidum se esse per-
 pressus est 512₃₀
 nobilitas tua *allocutio* 634₂₀
 nocius *alicui rei* 154₁
 nolim (noli *cod.*) nos circuitu ducas
 109₁₂
- nomen: praeuaticatores ordinant no-
 mine Zosimum 23₁₈. — dum eum
 nomine quoque Christiani honoris
 exeret 489₃, catholici nominis
 appellatione uestiti 38₃, episcopale
 nomen 16₁₄ 19₃₂, exhibens reueren-
 tiam nomini episcopatus 16₁₁, *si-
 milia*. — cassa nomina mercede
 conquirens perdit animas corporum
 redemptorum 56₂₂; ubi Heros, ubi
 Lazarus . . . erubescenda . . . nomina?
 104₂₇; Eutythen et Dioscorum duo
 nomina famosa et magnae perfidiae
 488₁₇
nominatiuus absolutus: incipiens Ia-
 cob intrare in Aegyptum, congre-
 gatis in id ipsum filiis Liae simul
 et Zelfhae, ita dinumerantur ipsi
 . . . 759₂₇; tractantes iuxta experi-
 entiam huius electionis, suggerit
 nobis animus . . . 763₂₈; tribuum
 statum perpendimus non posse
 naturaliter (ut numerus quilibet
 eorum, qui in unaquaque diuisione
 numerati sunt, unum nomen minus
 habens ex tribubus) appellationi
 lapidum coaptari 764₄
 nomino: inter catholicos nominari 25₄
 nomisma: qui domini cum nomisma
 perdidit 548₇
non coniunctiuo imperatiuo additur:
 non conuentio aliquid non fraus
 attemptet aliena 46₁₀, non mihi
 fiat ulterius crucem adponere ueri-
 tati 206₁₉, *saepius*. — non *ex usu
 linguarum Romanensium in enun-
 tiati comparatiui membro posteriore
 abundat*: quis hoc possit admittere
 ut putetur aequius, ut contra sa-
 lutem princeps subiectorum uolun-
 tatem sequatur quam pro sua sa-
 lute subiecti principis non famu-
 lentur imperio? 736₂₃

- noscere *sequente infinitivo* 164₂₄ 302₂₅
 391₉ *et saepius*
- notarius: tribunus et notarius *principum* v. tribunus. — notarius *papae* 510₄ 513₈ 17 520₂₇ 527₇ 537₁₅
 20, per notarios nostros (i. e. *papae*) 520₁₃, notarius ecclesiae 442₅, notarius ecclesiae Romanae 487₇ 672₂, ecclesiae nostrae notario 628₂₀
- notitia: sicut in meam notitiam detulerunt scripta monachorum 125₃
- noto: notatus a senatu uel populo 2₅, communicantem notare debuerant 395₁₂, ab apostolica sede non iam consulendi erant potius sed notandi 387₁₅, infami calumnia notatus 58₁₈
- nouellus: ex nouella lege 355₂₁, synodum nouellis quaestionibus uentilari 388₁₅. — *cf. indicem locorum s. v. Roma*
- nouitas: recedas a tua callidissima nouitate 180₁₀, abnegare propriam nouitatem 182₁₉, in nouitate languere 184₂, nouitatem impietatis inducis 194₃, nouitates introducere 644₁₅ *et similia*
- nouiter 166₂₂ 168₁₁ 202₂₆ 204₁₂ 225₁₉ 292₂₁ 352₅ 518₁₃ 661₂₆
- nox: per noctem 62₂₉ 648₂₀ 23, non uideri per diem sed per noctem 749₂₀
- nullatenus 1₁₇ 154₆ 257₁₂ 262₅ *etc.*
- nullificari merito haereseos 14₁₈
- nullus: *pro* nemo 3₂₁ 13₂₇ 115₉ *etc.*, *pro* neuter 67₉ 27 84₁₂ 19. — in nullo = *in nulla re* 351₂₂ 353₂₅ 663₁₆. — caelestis obseruantiae rectitudo sine qua recte nulla consistunt 127₁
- numen *de imperatore*: praecepto uestri numinis 60₁₃, praeceptis numinis uestri 66₂₀, nostro numini 636₁₃
- Numeri: liber Numerorum 760₂₁ 25 761₈ 19 767₁₀ 19
- numero: in consortium nostrum tantae urbis antistitem collegii unione numeramus 155₄
- nummularius: sicut docti nummularii ab improbandis laudata separantes 531₁₇
- numquid = num *in interrogationibus directis* 21₁ 2 3 35₄ 40₁₉ 186₉ 192₂₆ 214₁ 5 17 216₁₀ 278₁₀ 386₁₅ 387₂₁ 426₂ 25 438₁₉ 454₂₅ 456₅ 457₁₃ 22 461₂₃ 25 28 540₁₉ 546₁₃ 584₁₉, numquid non = nonne 36₂₈ 455₁₂
- numquidnam *in interrogationibus directis* = num: 387₁₉ 425₁₉ 438₄ 460₁₃ 462₂₆
- nutritor pacis 495₁₀ 496₁₇
- nutus: dei nutu 6₄; nutu diuinitatis 617₉, nostrae serenitatis nutus 47₂₀, ad nutum *alicuius* 11₃₂, pro nutu *alicuius* 21₁₈
- o iustissimi imperatores 14₃, o uere digna causa quam... 72₂, o karissime 194₁₆, o mirande 238₂. — o si studerent... 439₅
- obaudio: non obaudiuit Adam 287₂₂
- obcaecatio: induratus obcaecatione diabolica 358₂₀
- obfusco: fidei ueritas impiorum ceterua obfuscatur 6₆
- obiectio: Sicima hinc inde montium obiectione conclusa 773₁
- oblatio: date has adsumpti deo oblationes imperii ut- 596₁₄, mentis uestrae oblatio 648₆
- *oblino: ne ulla inaequalitas splendorem fabricae amplificentioris oblimet (amplificentiori sublimet *cod.*) 47₁₃
- obmutesco: expirat uel ut quidam uolunt obmutuit 17₃

- obreptio: nulla obreptione uiolentur 130₁₄, ne qualibet obreptione temptentur 400₃
- obrubesco 756₄
- obscenitas: religio quae obscenitatum et flagitiorum uocibus celebratur 459₂₂
- obsecro: beatitudinis tuae iustitiam obsecro, domine Zosime papa uenerabilis *absolute initio petitionis* 108₉ (cf. peto)
- obsecundo *alicui uel alicui rei* 78₈, 547₈, 734₁₀
- obsequia *concrete*: ut huic quoque id est animae dominio subiecta consequenter obsequia (i. e. *membra inhonesta*) repugnarent 433₂₃
- obseruantia: propter obseruantiam intaminatae fidei 28₈, ad hanc obseruantiam eruditi sunt exemplo Pauli 33₁₆, obseruantia diuinae legis 39₁₆, fide eius quam Christo exhibetis obseruantiae 40₉, caelestis obseruantiae rectitudo 126₂₈, regularum obseruantia 664₃, de hac eadem obseruantia ad Maximinum dedisse nos iussionem 53₃, qui se parili obseruantiae dederunt 46₁₃, cum aliis diuersae obseruantiae sectatoribus 46₂
- obseruatio: qui mysteris sacrae obseruationis impletet 69₂. — (= *examen*) caritatem uestram adhuc obseruationum molestias sustinere 628₂₁, coepiscoporum nostrorum obseruatio nos longa contristat 629₂₄, 632₅, obseruationum moras se ferre non posse 693₁₃
- obseruo *absolute*: apparitores quattuor illic sine iniuria eius obseruare disposui 63₂
- obses: populum pro quo ille diuinitati obses est 57₆
- obsideo: reliquiae cruoris eius in obsessis corporibus daemonia affigunt 13₁₃, ut de obsessis corporibus eiceret daemonia 28₂₀
- obsistentia: sine aliqua obsistentia 640₁₃
- obstructio: Arrii redargutio et Sabellii obstructio 210₁₄
- obstruis ingressibus 63₂₄
- obtero: ueri catholici a falsis sacerdotibus obteruntur 41₃, nec Helias qui fuit singularis obtritus (*cod. obtentus*) est 25₂₅
- obtineo *absolute* = *uincio, duro, ualeo*: ut etiam in minimis ius ueri optineat 6₃, per absentiam sancti uiri non quidem optentura interim tamen uitia gratulantur 71₂₃, qui (*sc. hostes*) quando optinuerint numero et talis subtilem notitiam inuentorum faciunt 258₁₈, hoc obtinuit quod praecepistis 675₁₅, Osius scripto imperatoris utitur sed Gregorius scripto diuinae uocis obtinet 16₃, in homine quem uidebat rationabiliter et fideliter obtinere 16₁₂, morem qui apud nos semper optinuit 159₁
- obtritio: medicabantur (*sic corrigendum erat*) obtritioni populi mei 42₂₈
- obtunsus *de splendore*: (*iaspis*) obtunsior et obscurior 751₈
- obturo: auribus opturatis 129₃
- obtusus *plur.* 18₁₉, 334₂₃, 626₁, 657₂₉, 707₂₃
- obuersio: accusat eos, qui non omnia similiter cum obuersione dicunt, quasi his qui unum filium confitentur necessitatem habentibus cum obuersione omnia dicere 244₇; a tua sapientia constitutam obuersionem immo magis subuersionem (ἀντιστροφὴν μᾶλλον δὲ καταστροφὴν) 244₁₇

- obuam: cui obuam populus exiuit 2, ire obuam gladiis 22₁₉
 obuio (= resisto) *alicui* 393₇, 394₁₆ etc.
 obumbratio 417₁₈, 19
 occasio: talis mors uel passio beatae immortalitatis occasio est 7₁₂; animaduersionum (*cod. animaduersionum*) occasionibus non fauemus 49₂₂
 occidentalis: ecclesiarum doctores orientales occidentales meridianae partis atque septentrionalis 110₅
 oculo: *perf.* occulerunt 77₄
 occultum: in occulto 29₆
 occupator: exclusis occupatoribus ad proprias reuertantur ecclesias 693₁
 occurro: non inconuenienter occurrit quod dictum est... 421₁₈
 occurro: in occursum nobis egressus est 671₂₀, in occursum nobis uenerunt 672₁₈, ut ad partes Italiae transiret in occursum nostrum 672₂₁
 odi: *partic.* odientes 704₂₁
 odio erat suae ciuitatis et uirorum qui in ea sunt maximorum 305₃
 oconomus 448₉, 13 13
 offendiculum uitare 331₁₁
 offero: fidei conscriptionem 10₂₃, preces *alicui* 5₆, petitionem 45₁₃, eadem quae optulerunt actis inserta transmisi 67₇
 officialis: (*clericus*) irruunt cum officialibus in illam domum 29₉
 officiose: Flauiani corpus officiosissime Constantinopolim reportatur 445₁
 officium: ut uidit se linguae officium perdidisse 24., in officium lingua reuocata est 24₈. — (= *corpus officialium*) 3₈, 15₁₉, 59₁₇, 62₁₉, 78₇, 79₉, 81₁₀, officium urbanum 78₂₁, omnibus officiis destinatis 79₆; cuncta ecclesiae officia 1₁₃
 oleum: oleo escas asperiores mitigans 28₁₉, capsaces olei 744₁₈. — oleo Spano uiridi uel Libyrtino, alii uero dicunt amygdalino, alii susino 747₆
 olim = *iamdudum*: Bassus olim catholicam fidem uindicans 30₁₇
 omnimodis 77₁₀, 126₇, 315₂₆, 382₂
 omnimodo 248₁₇, 253₁₃, 266₃, 16 276₁₉, 285₅
 omnipotentia 9₂, 139₉
 omnis: in omnibus sapientissimi Pauli 496₂₆, in omnibus deo amantissime 613₂, in omnibus beati Petri 497₂₁. — per omnia *aduersarialiter* 16₃, 31₁₉, 123₁₇ etc.
 onerat sacerdotalem pudorem inclinatio credulitas de absentibus in absentes 106₁₉
 onerosus: quibus sacra ueritas onerosa est 38₁₄
 onychites lapis: *accus.* onychiten 756₅, *plur.* onychitae 755₂₆, 756₁
 onychinus 757₂₃, lapis 764₃₁, 765₇, 14 766₁; de duobus istis berylli dico et onychini lapidibus 765₁₃
 onychium lapis 745₂₁, 755₂₃, de lapide onychio 755₂₃ *sqq.*
 operarius: diaboli operarius 427₂₇, nefandae praesumptionis operarios 128₅, homines operarii iniquitatis 687₁₆
 operatio 268₂₃, 29 29
 opero: quanta uobis operata sunt deus in uobis conseruet 672₁₁
 operor: diuinas uirtutes operatus est (*i. e. miracula fecit*) 32₅, cum in nomine Christi sit uirtutes operatus 32₁₆
 ophites lapis 752₁₇
 opificium: ut lapsum suum in creatoris referret opificium 413₁₉
 opinio = *fama* 34₁₁, 98₁₄, 104₃

- 499₂₁ 517₂₃ 27 588₃ 680₂₂ 688₃
690₂₁
- oportunitatibus repertis clementissimi principis 153₂₃
- oppalium: est et alter iaspis qui uocatur oppalium 751₂₃; est et alium (*hyacinthus*) qui uocatur rhodiaeus, alium oppalium 753₁₂
- opprior *sequente* ut 78₆
- opto *sequente accus. c. inf.* 45₁₄ 73₄ etc.
- opulentia: benedictionis opulentiam commodabat 744₁₄
- opus est *c. genet. gerundii*: nobis uidetur opus esse mollius agendi et clementius 702₂
- oraculum = *rescriptum imperatoris*: auctoritate praesentis oraculi 65₂₁, uestris quae direxistis oraculis 334₃, sacrae iussionis oracula 508₆. — = *rescriptum papae*: oraculo beatissimae responsionis 559₂₃
- orarium 754₁₁
- oratio obliqua: coniunctiuus pro accusatiuo c. infinitiuis usurpatur*: in Eusebii historia legitur Dionysium de Nepote ita fecisse. hic enim Nepos de mille annis scripsisse asserit. post cuius mortem . . . (*Dionysius*) destruxit eosdem libros atque euertit: Nepotem uero qui eos scripserat nulla sit adgressus iniuria 291₂₅ *sqq.*
- quod autem dicunt quia in eadem epistola sua Ibas Nestorium excusauerit dicendo: eundem Nestorium nolentem dicere Mariam dei genetricem multi eum ex haeresi Pauli esse putauerint: nemini uenit in dubium quod... 302₂₆ *sqq.*
- simulque quoniam hunc Iohannes granibus pulsaret obiectis ad primae sedis audientiam cohortatus est uel uenire debere uel mittere: licet enim synodus iteranda non esset, tamen congrueret ut . . . 373₃ *sqq.*
- denique qua sit conditione censendus, secutus adiunxit 'nam si infidelis <discedit> discedat!', non iam inde tamquam fidelem suscipi designans, quia per haec aliquid ad eum peruenit diuinae sanctificationis; sed nisi ipse quoque fidelis existat, pro infideli sit procul dubio iudicandus 423₇ *sqq.*
- oratio = '*Gebet*' 8₆ 9, 142₉, oratio dominica 408₁₀, orationes 12₃ 28₁₉ 82₁₂ 84₂ etc., cum dei adiutorio et orationibus (= '*Fürbitte*') apostolorum 513₁₅ 533₃, quem apostolorum orationibus commendantes 526₁₆, orationibus sanctorum apostolorum 613₁₄, orationibus eorum (*sc. Petri et Pauli*) 648₃
- orbati: orbatorum paternam sollicitudinem 711₂₉
- orbis terrae genere *feminino usurpatus* (?) 565₂₀
- ordinarii iudices 54₁₆
- ordinatio: = *iussum* 67₁₇ 77, 80, 618₂₄ 632₂₇. — ordinatio *episcopi* 19₂₇ 36₂₃ 60₂₃ etc., papae Siricii 47₂₅, in ordinatione uenerabilis sacerdotii (*i. e. papae*) 60₂₂
- ordinator = *is qui episcopum ordinat, instituit*: proprio ordinatore depulso 157₁₇
- ordino: *de episcopo qui instituitur* 2₁ 21 3₂ 4 19₂₃ 23 23₁₇ 30₁₃ etc.: presbyteros seu diacones facit laicos et eos iterum ordinat 36₂₃. — = *iubeo, sequente coniunctiuo*

- nostra serenitas credit ordinandum, beatitudo tua ad urbem uenerabilem festinet 69₁₉
 ordo: magnificentissimus (*i. e. senatus*) 47₃, amplissimus (*i. e. senatus*) 81₁, senatorius 620₈. — ordo ecclesiasticus 335₂₆, aliquanti presbyteri cum Bonifatio eiusdem ordinis 59₂₆. conuocatis ecclesiae nostrae sacratis ordinibus 234₂₄, cuncto ordini 487₁₂, in uiro ordinis nostri 732₂₁, omnem ad ordines ecclesiasticos pertinentem 286₁₇, ad ordines et dignitates ecclesiasticas pertinet 232₆ 310₁₅ 318_{4 10}, episcopus aut presbyter siue diaconus aut cuiuslibet inferioris ordinis clericus 330₆, etsi fortassis inexercitatus ordini deputor lectionum 523₂₄
 orientalis: in iudicio (*i. e. synodo*) orientali 110₅. ecclesiarum doctores orientales occidentales 110₇
 officium: superhumerali uno prorsus officio claudabatur 756₃₀
 originale peccatum 109₃₀ 110₉ 363₉
 originarius: peccata originaria 363₁₅
 orthodoxia 523₁₃ 527₂₃
 orthodoxus 517₂₇ 527₁₇ *saepius*
 os: in quanto ore sit constans populus 576₇
 ostensio: diuinae ratiocinationis ostensio 210₁₃
 ostentatio sacrae communionis 5₃
 ostiarius: haec uox est aeternus ostiarius mortis 200₁₉
 otiosus: nec otiosum (*i. e. superuacuum*) est... 480₂₃. — otiosus *c. gen.*: quicquid otiosum suae adulationis inuenerit ibi, sanctos et fidelissimos nuntiat 114₁₅
 ouile *sensu ecclesiastico* 127₂₃, domini 124₇, cur Christi dispergis ouilia? 202₁₉ *et similia passim*
 pacifice 524₄
 pacificus: eumque (*sc. sardachatem lapidem*) pacificum uocant 746₁₁
 paederos lapis 755₁₆
 paenitentes de impia subscriptione 28₃
 paenitudo 101₃ 153₃
 paganitas: multis temporibus paganismus superstitio uentilata est 462₁₅
 paganus: pagani 463₁₀ 643₃
 pagina = *epistula* 231₂ 373₁ 559₂₄ 587₁₁ *etc.*, epistolari pagina declarare 703₁₇, currente pagina litterarum 648₉. — paginae = *epistula* 510₂₂ 535₉ 560₁ *etc.*, epistolares paginae 587₂₂
 paginalis: adhortatio 550₅, adsertio 616₆, colloquia 664₁₂
 palaestra Christiani certaminis 626₃
 palatinus: Basilisco palatinam arcem (*arche cod.*) incubante 553₂₄
 palatium = *aula, comitatus* 4₁₂ 444₉ 586₆ 620₁₁ 683₂₅ 684₇, in palatii archiuis 127₂, decurio palatii 66₁₉ 235₁₇, agens sacri palatii scolam 504₃
 pallens 17₁₄
 palpabilis 196₂₃
 pallium: *plur.* pallii: duo pallios holosericos 645₁₄
 palmus: habens tam in longitudine quam in latitudine palmum unum 745₁₆
 palpito *de personis*: 18_{9 15}
 pando: ne facta sua principi pandentur 4₁₂
 papa *Romanum pontificem significat* 47₂₃ 59₂ 63₂₀ 64₃₀ 99₂ 108_{9 22} *etc.*, papa urbis Romae 73_{6 26} 162₂ 223₁₃ 522₄ 609₁₇ *etc.*, papa urbis aeternae 83₆, papa senioris Romae 231_{14 20}, papa magnae Romae 610₄, papa almae urbis Romae 507₅, papa et archiepiscopus 159₁₇. — *papa Ro-*

- manus cum aliis tum his designatur appellationibus*: sacerdos 47₂₇, summus sacerdos 63₂₅, uenerabilis sacerdos 47₁, archiepiscopus almae urbis Romae et patriarcha 322₇, princeps episcoporum 522₁₁ 526₂₄; *cf. s. v. pater patrum, patriarcha — de electione papae cf. 617. — papa de aliis quam Romano episcopis* 113₁₅ 114₃ 115₄
- par: a pari (*cod. pari, = paribus?*) *titulis epistularum additum eandem epistulam isdem uerbis ad diuersos homines datam significat (synon. epistula uniformis)* 600₁₇ 601₅ 602₂₅ 604₂₃
- paradisus 364₁₆ 412₆ 419₃₀ 434₁₅ 19750₁₂
- paratus: quem et paratum existere memorabat satisfacturum illis si qui- 472₁₁
- parco: sempiternum uerbum suum morti tradere non pepercit 208₂₄
- parens carissime atque amantissime *imperator quosdam alloquitur* 46₁₃ 47₂₃ 49₆ 50₃ 14 52₁ 14 61₁₈ 65₁₇ 68₂₅ 80₁₇; parens carissime <atque amantissime *add. Meyer*> 77₆; <parens> carissime atque amantissime *fort. etiam* 53₁₂ *restituendum. — domino parenti honorabili Aurelio episcopo* 82₁₇, Maximus Aug. Sircio parenti 90₂₃
- parentela: est Stephanus iste de parentela Uitaliani 672₂₂
- parili obseruantiae 46₁₈
- pariter: omnes qui pariter erant 60₂, distorquens pariter et ceruicem 17₃, ab eius pariter et dignatione et participatione retracti sunt 411₂₆. — Marciani pariter et Leonis 126₁₆, libertatem pariter et quietem 128₂₀, auctores pariter et sequaces 134₂₂, imperii tui pariter et salutis 137₂₂, honore pariter et comunione 374₈, comunione pariter et honore 479₁₁, principis pariter ac senatus 684₃, miramur pariter et dolemus 151₃, uitamus pariter et horremus 538₂₄, paroecia 376₉ 378₁₈ 527₁₇ 529₂₂ 533₃ 688₂₃
- paroecialis: episcopus 607₅, sacerdos 537₃
- pars: quod partium mearum (*s. e. officii mei*) fuit 75₂₆. — = *regio*: in partibus Orientis 19₂₀, in his partibus 33₁, in longinquioribus partibus 58₁, in partibus tranquillitatis tuae 88₂₀, istarum partium episcoporum 235₁, in partibus uestris 489₂₃, de Scythiae partibus 500₂, in parte (*cod. partes*) Libyae 755₂, in Orientis parte 769₄ et *saepius. — = res*: de hac parte 60₁₀ 12, super hac parte 337₁₁ 399₂₂ 406₁₅ 501₁₁ 502₂₅, in hac parte 338₄ 376₂, in qualibet parte 353₉. — ex omni parte 661₂, nulla parte (= *nullo modo*) 129₁₃, pro magna parte 562₂₅
- particeps *c. datiuo*: seseque proderet his agendis rebus fuisse participem 392₄, pacem cui nos ipsi participes fuisse monstramus 711₂₁. — *ad aliquid*: hominem participem dicit ad deum uerbum 260₂₃
- participatio 153₁₃ 245₂₇ 277₁₀ 14 362₁₂ 364₁₉ etc.
- participatus: ut hominum milia participatum eius adquirerent 416₂
- participiorum nominatiui pro aliis casibus usurpati*: domus... Seueri ex tribunis, diu quidem non communicans (*temere conieci* communicantis) haereticis sed nondum qui

- inuenisset catholicorum communem 37₁₀; quem conuentus nouos aedificum comminari, resolui aestimans (*temere scripsi aestimantem*) quod de se uniuersalis decreuit auctoritas 131₁₁; cf. *Woelfftin in editionis Benedicti indice s. v. nominatiuus*
- participium: quanto mens nostra doloris uestri participio fatigetur 669₉
- participor: participari uos cum sacerdotis laudibus intimatis 740₇
- particulatim 239₂₀ 240₆
- parturio: *imperfect.* parturibat 688₁₀
- parui = *pauca* 708₃
- paruitas: ut meae paruitatis suscipere sermonem digneris 114₄, dare ueniam meae audaciae paruitatis 115₂, deus meam respexit paruitatem 652₁₇, per paruitatem nostram 679₂₄, meae paruitatis 696₃, nostra paruitas 710₇, paruitas nostra 744₁₅
- parum est; quin etiam . . . 31₂₁. — post parum temporis 2₀
- pascha: circa uerni temporis initium quando pascha celebratur 746₃, *genet.* paschae 68₁₁ 69₂₁ 70₂₉ 74₂₉ 76₃ 77₂₇ 85₂₁ 235_{2 14 16} 445₁₁, pascharum 68₂₄, *accus.* pascha 643₆ 674₁₈. — (eo potissimum tempore quo indulgentia principali tristia noxiorum claustra reserantur 85₂₆)
- paschalis: instantis dominicae passionis numerum qui uestris continentur litteris ex repositis apud nos diei paschalis annalibus recte habere significamus 638₃; de paschali die concordare Orientalium cum apostolica sede sententiam 642₃
- pasco: festinabunt ne diutius mentem obsidens uelut eorum sensibus pastus error inuadat 93₁₆
- pascaua: procul a caelestibus pa-
- scuis mortifera uenena pellantur 465₂₄
- passibilis 174₂₄ 180₉ etc.
- passibilitas dei 218₃
- passim = *temere* 595₁₇
- passio 7₁₁ 12₆ 22₂₇ etc.
- pastoralis: admonitio 223₁₇, diligentia 124₆, uigilantia 113₀ 151₇
- pater familias 107₂₄, pater patriae *titulus Anastasii imperatoris* 506₂₃, pater patrum *de papa Romano* 522₁₀ 526₂₃ 528_{11 14 17} 616₃ 673₂₆ 710₂₆. — patres conscripti 69₂₃
- paternitas: uestra paternitas *allocutio papae* 616₁₅
- patibulum crucis 509₂₃
- patiens ad *aliquid*: ad humanas prolapsiones patiens deus 88₁₀
- patienter 56₁₁ 367₁₃ etc.
- patientia *ferē tituli instar usurpatum*: imitati patientiam nostram (*i. e. imperatoris*) 71₅
- patior *sequente datiuo cum inf.*: huic desiderabiliter expetenti nullatenus perire patiamur 481₄
- patriarcha: Abraham 771₁₃. — patriarchae *inter episcopos* 340_{13 14} 653₆, patriarcha *de papa Romano* 322₈ 338₂₁ 344₁₀ 499₁₂ 610₁₆ 710₂₇, *de episcopo Constantinopolitano* 324₃₀ 652₁₈ 711_{24 27} 712₂₂ 713₇
- patriarchalis: utrisque patriarchalibus sedibus 709₁
- patricius *v. indicem personarum s. v.* Agapitus, Domnicus, Festus, Latinus, Symmachus. — illustris uir . . . patricius 129₂₀, ex consule atque (ac) patricius 348₄ 356₂₀, illustris uir atque magnificus patricius 693₂₆, uir magnificus patricius 694₃
- patronus: domine semper illustris et cuncta magnifice meritoque sub-

limis ac praecelse patrone 75₂, *eiusdemque formulae dativus* 74₂₁ 78₁₅, domine semper illustrissime et sacratissime magnifice meritoque sublimis ac praecelse patrone 79₁ paululum territus 13₂₃, post paululum 405₁

paupertas = *homines pauperes*: omnem paupertatem ecclesiasticam huiusmodi per pestiferos homines consumentes 567₄

peccator 283₇, coniugi peccatori 423₁ peccatum originale 109₃₀ 110₉, peccata originaria 363₁₅

pedisequus: graue fuit Lazaro et Heroti litterarum suarum pedisequos esse 107₆

pendeo: iudicio pendente 77₁₉. — non decet episcopalem auctoritatem ad leuium susurronum scripta pendere 104₂₅, cum pendere nos ad effectum legationis iusseritis 559₁₄, in hoc solo omnis pendet intentio 649₃

penetrare: quae de eiusmodi negotio in penetralibus (*i. e. archuis*) patrum constituta posuerunt, libenter aperimus 331₇

peniculus: nobilis arte pingendi cum equum peniculo uellet explicare 700₁

pentateuchum tantummodo, id est quinque libros Moysi, detulit eis ueteris testamenti 770₂₃

per: *pro ablatiuo*: amplius per suam rabiem grassati sunt 10₁₃, ne per uestri ignorantiam diu fundatur sanguis Christianorum 43₁₃, *passim*. — per id quod = *propterea quod* 410₂₃. — *sensu distributiuo*: primum quidem per singulos in euerisionem catholicae fidei contendunt 10₁₀, non iam contenti ire per

singulos 10₁₅. — = *ad*: dirigit tecum personas per singulos episcopos 533₁₁; a me digressus est per Alypium transiturus (*i. e. ut ad Alypium transiret*) 112₉

perambulo = *pergo*: si non uultis facere, uenimus, salutauimus uos, perambulamus 689₁₃

perbene 380₁₃

percello: *aliquem* sententia iusta 4₄

perclareo: cum apud nos manifesta ratione perclareat *sequente acc. c. inf.* 316₄

perclaresco: quorum apud nos fides perclaruit 513₉

percurro *absolute*: percurrere nos oportet ab ipsis apostolis et considerare... 370₃

percutienti retinnire dignatus es 114₂

perditio: pro suae perditionis obstinatione 369₆; factus es eorum perditio et non uita 200₁₀

perduro = *maneo* 222₂₈ 483₉ 539₁₉, in *aliqua re* 108₂₃ 304₂₀ 710₂ etc.

peregrinari potius quam exulari 50₂

peregrinus: peregrina loca 5₂

perennitas uestra *compellatio imperatoris* 64₂₉, perennitas tua 89₁

perflo: cum australes uenti perflauerint 755₃

periclitor: possessiones ob quas et fides integra periclitata est 43₂₁

perileucius: rursus alius (*sc. hyacinthus*) perileucius 753₁₂; achates lapis est aestimatus esse perileucius 754₁₉

periurium 1₁₈ 152₉, periuria 105₁₈ 373₂₁

peiuro 2₁₀ 16

periurus: periuri 2₂₂ 23

perlator: profecto earum (*litterarum*) perlatores 112₄, perlator huius (*epistolae*) 112₉, oportunitate perla-

- toris fidissimi 144₆, per ipsum perlatorem 669₂₁
- permano: Gangem qui permanat uniuersam terram Euilat 748₂
- permitto *sequente acc. c. inf.* 43₂₃ 130₂ 194₁₃ 227₂₂ 285₂₂ etc. — permittor *c. inf.*: est repulsus nec permissus quod cogitabat implere 62₂₅, Timotheum Constantinopolim uenire permissum 119₁₁, ut Timotheus ad fidelium domorum limina non permitteretur accedere 131₁₀, siquidem ab illa nemo sit appellare permissus 378₁₃, nec permittuntur (*litterae*) recenseri 442₇, nec quisquam permittendus est intrare 465₂₁, quod si permittitur fieri 676₃
- peroro contra *aliquid* 21₂₉, in *aliquem* 13₁, perorans hoc ipsum per gentiles scolasticos fauentibus sibi iudicibus 30₆
- perpensum habere iudicium 72₁₇
- perpetratum: tanti sibi conscia perpetrati 86₂₁
- perpetuae 65_{4, 14}
- perpetuum: in perpetuum 7₂₆ 44₁₉ 63₁₅ 68₁₈ 477₁₅ 655₁₅, in perpetuo 659₂₂
- perpetuo: hodie et ut spero perpetuo 91₂
- perpetuus Augustus *in imperatorum titulis v. indicem personarum s. v.* Iustinianus Iustinus Maximus
- perquisitio: qui mittuntur ad istorum lapidum perquisitionem 753₂₃
- perumpo: ad basilicam Iuli perumpit 2₂₇
- perscrutatis ante rebus loquenda depromerent 453₂₆
- persecutor 13₃₂ 391₁₈
- persentio: quantum in eorum frequenti postulatione persensimus 695₂₈
- perseuerantes eorum communioni et participationi 609₁₁
- persisto: pro fidei integritate persistit 13₉
- persona: personam criminatoris assumere 58₁₈, ut successor praesulum sedis apostolicae ex personam cunctorum Italiae sacerdotum cuncta constituat 159₅, hanc chartulam quae ex persona ecclesiae uobis Alexandrinae oblata est 478₃, quaedam retulit ex persona eiusdem antistitis fuisse narrata 470₁₃. — persona *alicuius* = *aliquis*: de persona sancti Iohannis 85₃, circa memoratorum personas 53₈, <de> persona talium 100₂₄. — persona = *homo* 5₁₅ sq. 118₃ 150₁₈ etc. — solam filii personam 166₂₀, duas naturas inconfusas unam autem personam 228₇ et *saepius de personis trinitatis et Christi*
- personalis: arrogantia 664₈, odium 662₂₄
- personaliter: nullum personaliter uindicamus 517₂₄
- persono: tum Salomonis ista uox personet 487₁₆
- perspicuus: debuit ordinari qui et in uita esset perspicuus 34₅
- persuadeo: uiuidius est quod Ursini inussit amentia quam quod serenitas nostra mitibus persuasit edictis 55₃
- persuasio = *superstitio*: Castorum uana persuasio 459₁₆. — *sensu actiuo*: 56₈ 69₈ 146₁₇ 412₁₈, persuasiones 148₈ 701₁₉
- persuasum quorundam 45₂₀
- pertimesco *c. inf. passiuo* 54₂₀
- pertineo: nisi hoc tamen genere decerneremus eos ad ueniam pertinere quod . . . 61₂
- pertingo: usque ad fundamenta bla-

- sphemiorum dei pertingitis filium 166₂₃
- pertranseo: originale peccatum quod in omnes homines pertransiit (*cf. Vulg. Rom. 5. 12*) 109₃₁. — hanc quoque (*sc. fortitudinem Christi diuinitatis*) pertransiens (*παράδρομῶν*) uenisti ad sanctum spiritum 190₁₅
- perturbatorem totius Orientis ecclesiae 158₁₅
- peruado: episcopatum contentionis ambitu 59₃, ecclesiam 125₁₂ 351₁₇, regiam urbem substantiamque 259₉. — male utens specie peruasi honoris et nominis 123₂₁
- peruagatio 332₁₆
- peruasio: effusionem pii sanguinis ad crimen perusionis adiecit 489₁
- peruasor 137₂₆ 447₇, ecclesiae 123₉ 133₁₄ 141₁₀ 161₄ *etc.*, sedis 145₁₄
- *peruenerabilis: scietis peruenerabiles (*cod. per uenerabiles*) 668₉
- peruenit (*i. e. nuntiat*) ad *aliquem* 672₁₄ 24, *sequente acc. c. inf.* 739₁₇, *sequente* quod 292₇
- peruigilo: spiritu boni rectoris peruigila ut . . . 98₁₄
- perurgente populo 75₁₄, plebem fustibus et caede uaria perurgere 3₇
- pestis *de homine*: tranquillitatem catholicae serenitatis innubilant duae pestes (*i. e. Heros et Lazarus*) 107₁₅
- petitorium 475₉ 476₁₆ 17 19 21 477₁₂ 14
- peto *sequente acc. c. inf.* 234₃ 325₇. — petimus sanctitatem uestram ut . . . 347₂₀. — petimus clementiam uestram piissimi imperatores *absolute initio petitoris* 63₁₃ (*cf. obsecro*)
- petra 505₃ 549₃ 557₂₇ 624₂₆ 704₃ 711₂₅ 747₁₁ 755₈ 10 *plur.* petrae 753₂₇. — = *gemma* 752₂₀
- phalanx: Iudas et illa fratrum fidelium falanx 576₆
- phantasia 260₁₇ 26 471₂₉, num fantasmiam asseris passionis dispensationem? ergo secundum Manichaeos fantasmia est nostra salus 190₂₀. fantasmiam introducens quomodo Manes 687₁₄. — delectantur phantasmiae id est speculationes huic (*sc. iaspidi lapidi*) insidere sicut asserunt qui fabulosa commemorant 751₉, phantasiis dicitur esse remedium 751₂₀, phantasias pellere dicitur 754₁₆
- phantasma: neque ut phantasma apparens (*Christus*) 226₁₉, (*Christum*) . . . fantasma esse 228₂. — fantasmata somniorum 409₉
- fantasmatae uoluptatis imaginatione 408₂₈
- philosophus: inani studio philosophorum solus disputationibus litigantes 42₄
- physiologus: a physiologis id est naturarum scrutatoribus 752₃
- piaculum (= *crimen*) neglectae sanctionis incurres 57₁₆
- pie 11₁₁ 27₂₅ 40₁₀ *etc.*, piissime 11₂₅ 30₂₆
- pietas uestra *imperatoris compellatio* 60₁₀ 12 61₂₉ 63₂ 6 10 64₂₇ 66₂₃ 80₂₃ *etc.*, uestra pietas 126₁₁ 147₃ 236₂₃ 309₁₉ *etc.*, pietas nostra 68₁ 84₄ et (*Galla Placidia*) 73₁, nostra pietas 587₂₇, pietas tua 126₁₈ 127₁₅ 129₆ 138₁₄, pietas eius 131₂₁ 144₃ 150₂ 12 *etc.*, pietas ipsius 132₃, pietas sua 520₁, suae pietatis ordinatione 143₁₆, mariti uestri pietas 604₄
- pigendus mansuetudinis nostrae pudor est instaurare praeceptum 55₁₃
- piger ab *aliqua re*: nec uos reddat a proposito pigriores 736₃

- pigre: quorum confessioni pigrius adhibetur fides 101₂₀
- pinarius: artis pinariae scientissimus (πιναρροποιός, cf. *Salmas. ad Solin. p. 142 a D*) 747₁₄
- pinguedo: sardonix sciens attenuare pinguedines 746₆
- pius: piissimus 43₁₄ 98₁₉ 141₁₃ 145₁₃ etc., piissimi imperatores 5₇ 9₂₃ 25₂₁ etc.
- placatio diuina 481₂
- placens: ut sit placens supernae maiestati ecclesiarum unitas 540₂
- placitus: si negetur honor moribus placitis 740₆. — quae dudum bene placita sunt 737₁₉. — deo placitus 123₈ 134₂₅ 234₉ 353₂₁ 622₈ 665₄ 724₁₁ 738₅, placitus deo 343₂ 543₇, per ordinem sibi placitum (*deus*) ad perfectionem ducebat ipsum 240₃, ut eius sanctitas quae sibi fuerint placita manifestare dignetur 473₅
- placo: placata miscere 50₁₃
- plāga: diuina plaga admonitus 34₂₂, plagae quibus orbis Romanus quatitur et arguetur 40₂₁, singula quaeque plagarum 41₁, iniectas plagas minime sustinentes 566₂₁
- planctum sufficienter effundere (κλαυθμὸν δοῦναι ἐπαξίως) 168₂
- plantatio: uinea plantationis dominicae 122₇
- planto: perfecta sunt omnia quibus potest in uinea domini plantandus institui 131₁₇
- plasmatio: a prima statim plasmatione 239₁₉
- plasmo 238₃ 4 15 17 33 36 239₁₁ 240₅
- plebeia multitudo 27₃ 26, plebeia seditio 61₁₆
- plebs: = *populus Romanus* 3₁₉ 4₆ 4₁₆ etc. — plebs sancta 2₁₉ 4₁₀ 27₁₀ 29₄ etc. plebs fidelis 3₉ et *similia*. — *plur.* plebes haereticorum ad fidem impiam roboratae sunt 25₇, relictis sine causa plebibus suis 330₂
- plectibilis: in ipsis blasphemis tuis quibus es iure plectibilis 456₁₄
- pecto = *punio* 351₂₅ 368₁₃ 375₁₄ 381₆ 3
- plenitudo: fidei 604₁₅, gaudiorum 597₂₉, bonorum operum 118₁₆, boni propositi 602₉, responsi 717₈, salutis aeternae 367₄. — licet laetitiae ipsius numquam sui defuerit plenitudo 142₁₄
- plenus *aliqua re* 7₂₅ 92₄ 551₂₀ 559₅, de *aliqua re* 355₁. — in plenum *aduersarialiter* 649₁₉ 702₁₇
- pluralis abstractorum saepissime usurpatus, v. exempli causa s. v. aduersitates, impietates, infidelitates, nouitates, oportunitates, potentiae, praedicationes, praesumptiones, praeruationes, profanitates, professiones, prolapsiones, prosperitates, protestationes, reprehensiones, rescriptiones, suasiones, subreptiones uanitates.* — *pluralis uerbi κατὰ σύνθεσιν ad singularem nominis respiciens:* tantus episcoporum numerus cateruatim dederunt manus impietati 13₂₈, populo praedixerat ne . . . procederent 27₅, plebs sancta . . . magis eos execrabantur 27₁₁. — *plurali maiestatis in epistulis suis imperatores et papae utuntur passim; in allocutionibus:* sanctissimi 523₂₇, domini sanctissimi 593₁₅, sanctissimi et beatissimi patres 497₂₈, domini sancti beati apostolici patres 618₄, peruenerabiles 668₉
- plus: = *magis* 11₁₃ 15₁₃ 102₂₂ 262₂ 267₁₀ 325₃ etc. — nouimus potius

- plus illos sibi magis praestare quam... 352₃. — subscribentibus plus minus septuaginta presbyteris 64₉
- poenali morte praeuenitur 17₂₈, ad causam poenalem perducitur 475₁₇
- pono: quanto intentius ad res diuinas studium curamue posuerunt 33₁₃. — positus = *situs*, 'befindlich': 598₃ 607₉ 672_{17 19} 677₂₆ 685₁₇ 732₃ 741₄, in extra saeptum fidei nostrae positus 106₁₉, uelut coramposito Pelagio 95₁₈, hi qui in unum positi erant episcopi 81₂₅, licet essent corpore discreti tamen spiritu in unum positi 20₁₂
- pontifex = *episcopus* 2₂₁ 3₄ 153₁₃ 184₃₁ etc., Romanus 202₁₈ 716₄, apostolicae sedis 657₂₇, urbis Romae 715₆, regiae ciuitatis 370₂, secundae sedis 375₂₁
- pontificatus *papae* 333, 646₉ 660₉. — *papae allocutio*: uester pontificatus 616₂₂, reuerendam uestri pontificatus beatitudinem 615₄
- pontificium: inter pontificii sollemnia uerba 24₁₂, ita coepit exercere pontificium 34₁₁. — *allocutio papae*: deprecamur pontificium uestrum ut- 657₂₂
- populares = *Bevölkerung* 70₁₃
- populator 384₁₇, humanae salutis 125₂₀
- populus = *incolae urbis alicuius* 2₄ 4₁₈ 50₁₆ etc., populus Romanus 1₁₆ 2₈ 47₂₇, populus urbis aeternae 47₂₆, fidelis populus 3₁₇, dei populus 4₂, populus dei 117₁₄, Christianorum populus 50_{10 25}; *plur.* populi = *homines* 4₁₄ 15₂₁ 69₂₂ 75₆ 76₄ 81_{4 11} 89₅, fideles populi 321₂₈ 325₁₅. — (*opp. senatus*): notatus a senatu uel populo 2₉, tam populo quam senatui 47₇, principis edictum ad populum 70₁₃, et ordo amplissimus et Romanus populus 81₂, et magnificentissimo ordini et populo Christiano 47₆
- porrectas in longum possessiones 43₂₀
- portio: nec infideli portio cum fideli (*cf. Cor. II 6, 15*) 135₄
- portitor 224₁₉ 353₃₁ 618₂₀ 644₂₃ 648₃ 684₆ 692₄ 694₂ (*cf. s. v. ellipsis*)
- posco *sequente acc. c. inf.* 604₁₅, nostrum poposcistis dari debere responsum 235₁₈, quem Simplicius poposcerat longinquo exilio relegandum 157₁
- possessio = *praedium*: seruus est Ariminensis possessionis Ualeri 114₁₈, porrectas in longum possessiones 43₂₀, suauiora habuerunt propria domicilia et possessiones quam... 11₁₈, possessiones ecclesiae 20₂ 23₄ 42₁₂, ecclesiarum perniciosissimis possessionibus oblectantur 11₁₀
- possessores prouinciae Syriae 703₂₇
- possibilis: *alicui* 402₇ 485_{14 15}, ipse qui est possibile dominus 522₁₉. — si est possibile 648₂₃ 649₃, si possibile est 680₆. — non erat ei possibile aliquid discernere 282₁₂; possibile est *sequente infinitiuo* 262₁₃, *sequente acc. c. inf.* 176₃ 269₁₃ 285_{9 13}, *sequente ut* 718₇ 773₁₅
- possibilitas: facultatis humanae 401₂₃, humana 485₇, naturae 95₂₃. — ut possibilitatis uestrae meritum quantitas ostenderet praestitorum 334₁₄
- possum: *partic.* potens: carne non potente (ὁ ὀυαμένως) hanc uocem suscipere 238₁₂. — potest = *feri potest*: ut qua potest ratione ob-sistas 153₂₀
- posterus: ut inceptis posteriora re-

- spondeant 52₂. — in posterum 48₂₁
87, 611₁₅, 635₁₁, 656₂₁; ne quis falli
posset in posteris 7₁₈
- posthac 57₉, 149₁, 293₁₅, 371₂, 635₁₁
- postquam c. *indicatio plusquamperf.*
399₁₂, c. *coniunct. imperf.* 66₂₇
- postulatio *sensu iuridico*: deposita
postulatione 27₂₈
- postulo: postulo misericordiam diu-
nitatis, ut... 333₃; *sequente acc.*
c. *inf.* 61₄, 408₁₂, 587₂₂, 606₁₃. —
sensu iuridico: ad legitimum iu-
diciū postulatus adesse contem-
psit 376₁₈
- potationem habuerit in aceti loco et
escam in fellis 260₆
- potens: in substantia quam restau-
randam potenti benignitate susce-
perat 415₁₀
- potenter: exaltantes semet ipsos po-
tenter humiliat 136₇, parentes ge-
neris humani potenter arte diuina
compacti 359₂₅
- potentia: eloqui potentias domini
uix lingua sufficiet 136₁, potentias
inspectionis eorum (*lapidum*) bre-
uiter adnotantes 756₁₁
- potestas = *magistratus*: exhiberi
facit per publicam potestatem Gre-
gorium 15₁₅, magnifica potestas
praefectorum 643₁₇, eadem potes-
tates 34₁₈, omnibus illic potesta-
tibus 132₈, egredi constrictus per
omnes potestates 78₂₀, uexat per
publicas potestates 34₁₆, neque re-
ges neque potestates neque prin-
cipes 212₇, tam principales quam
iudiciarias potestates 556₁₄. — *fere
tituli instar*: patricio Festo et
episcopis cum eius potestate (s. e.
cum eo) directis 468₁₉
- potior: ne uel uisionis solatio poti-
retur 17₂₉
- potius: non iam consulendi erant
potius sed notandi 387₁₅. — *cf.*
plus
- poto *sensu factitiuo*: quia nec uere
aceto potatus sit 260₄
- prae c. *accusat.*: prae ceteras pro-
uincias 114₇
- praecaueo: ut exemplo poenae eius
ceteri perterriti praecauerent 9₁₁;
malum praecauerat 412₁₆; praeca-
uemus ne- 438₆, sollicite praec-
cauendum ne- 485₆
- praecellentissimo... papae 558₂₀, ad
praecellentissimam Augustam 669₁₆
- praecello: initium fidei in remissione
peccatorum praecellit 564₉
- praecelsus: ad praecelsum regem
Theodoricum 658₂₇. — praecelsa
magnitudo tua v. magnitudo. —
praecelsa sublimitas tua v. sublimi-
tas. — praecelsus patronus v. pa-
tronus
- praecipio 73₁₂, 74₃; *imperatoris* 50₁₅,
caelestis 66₁₉, piissima 141₁₄
- praecessor 108₂₁, 128₄, 131₁₃, 132₁₄ etc.
- praecido: aiunt eum (*amethystum*)
praecidere tempestates et pluuias
755₄
- praecipio: *sequente acc. c. inf.* 56₂₁,
57₁₃, 61₁₆, 66₂₄, 82₂₁ etc., cum lex
idola nullatenus adoranda prae-
cipiat 771₂₇, ea damnanda prae-
ceperit 109₂₅. — *sequente inf.*
actiu.: unum ex angelica sede
uestra praecipite destinare 224₂₈,
praecipiat pietas uestra nobis dare
secretum 519₁₃ et similia 644₂₁,
680₄, 747₇. — praecipior c. *inf. pass.*:
pontificatus officium praecceptum
est ordinari 758₉, appellationes
quae praecceptae sunt annotari
758₂₃
- praecipitanter 453₂₂

- praecipitium: mirum quoddam praecipitium festinationis exarsit 87₂₃, in quod praecipitium barathrumque mergantur 381₂₂
- praecipito: non praecipitent omnino sententiam sed perscrutatis ante rebus loquenda depromerent 453₂₆
- praecipuum gratiae 249₁₇, adoptionis 254₃; praecipuum ipsi praeter ceteros homines non aliquo puro honore ex deo peruenit 260₁₉
- praecognosco: quantum famae mobilitate praecognitum est 156₁₉
- praeco: ecclesia in qua praecondita est remissio peccatorum 403₁₀
- praecordia: Leonis prolata de ipsis apostolorum praecordiis instituta 578₂₂
- praedestinatio 595₂₃ 625₁₈ 738₁₃
- praedestino: pro Iohanne praedestinaui me periculis 667₂₇
- praedicabilis 617₁₂
- praedicatio: tuarum te praedicationum bene memorem commonemus 97₃
- praedicator: qui per competentes praedicatores se optat corrigi 511₃
- praedico: contra haeresim 25₁₀
- praexsisto: 172₁₅ 16 18
- praefectura: Aginatus cl. u. uicariae praefecturae 50₁₂, habes et urbanae auxilium praefecturae 51₇, cum detulerimus tuis meritis praefecturam 51₂₃
- praefectus annonae 3₃. — ab illustribus uiris praefectis praetorio Galliae atque Italiae 57₂₂. — praefecto praetorio Thessalonicensi 601₄. — in iudicio praefectorum 643₁₂, magna potestas praefectorum 643₁₇. — praefectus urb. 59₃, urbi 68₁₄, urbis 46₂₅ 78₁₃, p. u. 49₃ 20 50₃ 51₁₃ 52₁₀ 61₂₃ 65₃ 66₁₇ 74₁₉ 76₁₁ 22 79₂₇ 80₂₃
- praefero: episcopi aduersus fideles haeretici prius imperatoris decreta praeferebant 22₁, ueluti benignissimae mentis indicia praeferentes 42₁₅, studium pacis quod per scripta praefertis 505₁₉, quod praefertur nomine non ostenditur actione 547₁₃, ore potius praeferrunt pacis uota quam pectore 561₁₅, monachos praeferebant specie non ueritate 697₂₁. — eatenus futurae basilicae dirigit formam quatenus se planities extractioni amica praetulerit 47₁₂. — = *aestimo, laudo, ueneror* (cf. *Petschenigii ad Cassianum indicem*): sinceritas tua iussionis nostrae serie debita ueneratione praelata urbium primores conueniat quatenus- 54₃, praeferrimus sincerissimam concilii uestri caritatem 331₂ domino . . . apostolica sede intima ueneratione praeferrendo . . . patri patrum 673₂₅, domino . . . in Christi gratia praeferrendo papae 695₃. — tam diuturnum esse conflictum ut inter tot sacerdotes nondum potuerit apostolica praecipione firmata uita praeferreri 74₃
- praefestino: hoc feruore fidei praefestinatum esse promptissimum est 100₁₆
- praefiguro: id ipsum praefigurabat et Helias 744₁₀
- praefinitio 239₂₀
- praeformatio: operationis futurorum 251₂₀, futurorum 252₁₀
- praeformo 254₁₁
- praeiudicium 65₂₀ 67₂₇ 148₁₆ 150₃ 353₃ 695₂₇ 699₁₁
- praeiudico: in Arrio impia secta eius punita praeiudicat et de sectatoribus eius, quod eadem illos poena maneat 14₂₃; numquid hoc potest

euangelicis praeiudicare doctrinis? 21₂; de similibus praeiudicatum est nihil illis prodesse quod- 24₁₀; praeiudicatis animis 373₁₂

praelibo: non grauat praelibare dicendo- 665₂₀

praeloquor: salutationis honorificentiam praeloquentes 634₁₀

praemoneo: ipse praemonitus etiam populo praedixerat ne- 27₃

praenoto: dogmata sub Theodori perhibentur nomine praenotata 286₂₄, quaecumque dicta cuiuslibet sint nomine praenotata 292₂₉

praeoptabilius esse putetur se <luere se cum> mortuis quam inhaerere cum uiuis 736₁₁

praepredico: sequi praepredicatos sanctos patres 162₇

praepositiones a substantiuis pendentes: istum unitate ad se ipsum dignatus est 245₂₀, paulatim ad meliora profectibus 248₅, ad deum uerbum coniunctione 249₁₈, per coniunctionem ad deum 249₂₅, in tempore ascensus ad caelos 250₃, in coniunctione ad eum 254₉, per unitatem ad deum 260₂₁, post in caelos ascensum 260₂₂, per certamina ad diabolum 261₉, ad diuinam naturam coniunctionem 270₁₈, nobis ad eum donauit communionem 272₁₀, unitate ad ipsum 277₉, in illo glorioso de caelis aduentu 473₁₈, de sua prouincia episcopos accusant 678₄, reditum apud nos caritatis uestrae 694₁₀. — *praepositiones in enuntiativis relatiuis omissae*: de illa quoque parte qua dilectio tua postulat cogitamus 537₆, de capitulis quibus dubietas uertebatur 743₈, de sermone quo uertitur controversia 659₁₈, cum caritate dei qua

nos decebat 707₂₀, cum pacifica qua uos decet gubernatione 708₂₈. — *praepositionum usus inusitator*: v. de c. accus., cum c. accus., in c. ablat. (pro accus.), prae c. acc.

praepostere: Gad qui est ancillae secundae filius praepostere positus 768₄

praepostero: nisi quod (Ioseph) tantummodo necessitate praeposteratus sit, ut cum undecimus habeatur hic numeretur duodecimus 765₃

praepropere 398₃

praerogatiua 387₁₆ 388₁₂ 404₂₄ 510₁₅ 670₂ 696₁₂

praerogatio: mos est Romanae ecclesiae sacerdoti formam fidei suae ad sanctas ecclesias praerogare 225₂₀

praescientia 281₃₇

praesens: in praesenti de tempore 10₆ 67₁₆ 107₁ 322₁₇ 353₂ etc., in praesenti 298₈ 299₁₆. — in praesenti de eo qui praesens adest, praesens aliquid facit, 'in eigener Person': cum in praesenti Caestium habueritis 100₁₄, reuertentes in praesenti supplices 485₅. — ad praesens 664₁₈ 688₇

praesento: praesentati imperatori 514₁₁, principi praesentati 683₂₀, necdum praesentati 519₆, est consuetudo per episcopum Constantino-politanum omnes imperatori episcopos praesentari 519₃, cui (sc. principi) praesentati litteras offerte 605₂₄, principis praesentari uestigiis 642₆, principis praesentamur aspectibus 619₁₀, si ipsos uestris obtutibus praesentauerit 707₂₅

praestitum: pro multiplicibus praestitis clementiae uestrae 353₁₆

praesto: ut desideriiis nostris et benedictioni quam cupimus te praestare

- digneris 72₁₃, ut duplex beneficium tribuntur... <te> praestare digneris 73₂₀
- praestringo: non quidem uniuersa plene expediens sed tamen pro tempore certa praestringens 540₁₃
- praesul: animo praesule (praesulet *cod.*) et in excubiis constituto semper opus est ne- 105₉
- praesulatus apostolicae sedis 668₄
- praesumo = *audeo, tempto, usurpo, confido*: praesumo *aliquid* 61₁₁ 19 72₁ 77₂₉ 231₂₈ 378₁₆ 492₁₈ 509₅, ne quicquam praesumeretur <in> id quod nostra sententia ordinauerat 82₁, sed esto, sibi de catholicis quaestionibus amplius aliquid principalis cura praesumpserit 86₁₃. — de *aliqua re*: de superna primitus misericordia, deinceps de conscientia clementissimi principis praesumentes 604₂₈. — *sequente infin.* 2₁₁ 162₁₄ 194₅ 216₁₄ 233₂₃ 310₁₇, *sequente accus. c. infin.* (= *confido*) 51₂₃ 412₁₈ 414₄, praesume tibi anorum agenda curricula 735₁₄
- praesumpte: nos a uobis praesumpte quaerimus tamquam debitum quod meritis uestris nouimus esse profuturum 647₁₇
- praesumptio 61₁₃ 77₁₃ 79₂₉ 128₅ 316₃ 365₄ *etc.*, praesumptionum suarum perdere facultatem 397₁₃
- praesumptor 584₆
- praesuscipio 740₁
- praetaxatio: ut sumptuum omnium iuxta pretia rerum praetaxatio ordinetur 47₁₈
- praetendo: custodiis ubique praetentis 896₁₄
- praeter = *sine*: etiam praeter scriptum aliqua requirere 316₁₂. — praeter quod = *praeterquam quod* 383₂₂
- praetereo = *euado, effugio*: quid possit praeterire fallaciam quae in deum fidei impetum fecit 105₁₇
- praeterquam (= *praeterquam quod*): praeterquam (praeterquam quod *Vulg. Gal. 1, 8*) euangelizauimus uobis 21₉, aliud praeterquam accepimus (*cf. Gal. 1, 8*) 128₇
- praetor: proconsulibus consulibus praetoribus tribunis plebis 506₂₄
- *praetorianus: uicario magistri militum praetorianorum (*cod. praeter*) 643₁₂
- praetorium: praefectus praetorio *v.* praefectus
- praeualeo: cui portas inferi numquam praeualituras esse promisit 127₂₅. — *sequente infin.*: hirundo non praeualet cum hieme consistere 206₁₂
- praeuaricatio *sensu ecclesiastico* 14₁₁
19 23 15₁₁ 23 16₂₇ 17₂₀ 18₂₂ 28 19₅ 26₂₈ 27₁₇ 33₂₃ *etc.*, sacrae fidei 17₂₂. — *plur.* praeuaricationes 422₂₄ 427₃
- praeuaricator 12₂₈ 29 14₇ 29 15₉ 18₇ 24 25 19₂ 23₁₇ 25₁₈ *etc.*, fidei 14₂₇ 18₂₁ 19₅ 21₂₃, mandatae sibi legationis 156₁₇, eius (*sc. synodi*) 383₁₉
- praeuaricor: *absolute* 222₁₉ 432₂₅, fidem 14₃₃, in fidem 15₆
- prasinus lapis 747₂₈ 748₉ 9 12 750₁₆
prasini (*genit.*) lapis (*nominat.*) 757₃₀, smaragdus qui et prasinus 747₁, smaragdum dicere prasinum 752₁₁
- presbyter *passim*. — qui non possum dignus uocari presbyter dei 44₂₃
- presbyterium: in loco presbyterii 29₂₄: ad presbyterii gradum conscendisse 91₄
- presse: eum (*errorem*) pressius quidem ac timidius sed tamen insurrare non cessant 113₁₀

pressiore locutione (*Aussprache*) 752₈
 primas: primitias spiritus habentes
 quasi primates gratiae dei 419₁. —
 primates regionum *Romae* 69₄ 77₂₃
 primatus apostolicae sedis 660₄
 primiscrinus *praefecti urbis* 62₁₁ 78₇
 primogenitus: Christum unigenitum
 a patre et primogenitum ex mor-
 tuis 226₁₀
 primordialis: concupiscentiae primor-
 dialis excessus 433₁₄
 primordialiter 418₂₇
 primordium: nuntiata tuae primordia
 dignitatis 664₃. — domino quidem
 in se accipiente primordia (τὰ
 πρότερα) psalmi, in quibus factorem
 cum dicit esse creaturae, apostolo
 autem secunda (τὰ δεύτερα) quae
 de homine sunt in Iesu accipiente
 255₄
 primores: urbium atque regionum
 primores atque incolae 54₃
 princeps = *imperator Romanus pas-*
sim; ad principem Orientis Ar-
 cadium 85₂
 principalis: clementia principalis 82₂₀,
 indulgentia principalis 85₂₃, prin-
 cipalis cura 86₁₃; ad memoriae
 principalis Anastasium 716₁. —
 unus principalis patinae suae 27₁₃,
 principales *ciuitatis* 27₁₃
 principalitas: quod sedis apostolicae
 principalitas perscripsit 333₁₇. —
 uestra principalitas *allocutio im-*
peratoris 44₃
 principaliter = *praecipue* 357₉
 principatus sedis apostolicae 661₂₆.
 — uester principatus *allocutio im-*
peratoris 598₁
 prior: = *decessor* 214₂₂ 331₂₄ 449₁₃
 737₇. — priores regionum 69₁₀
 priuatio *alicuius rei* 413₈ 670₁₂
 priuatus: priuatae gratiae imperialia

praecepta condonant 56₉, per quo-
 rundam priuatas domos 126₈. —
 exequar in eum quasi in priuatum
 quod fieri desideras 16₁₆
 pro: *causali sensu*: me tacere non
 conuenit pro debito famulatu 59₈,
 pro competenti sollicitudine uestram
 maiestatem credidi consulendam
 60₁₈. pro constantia suae integri-
 tatis reppulit accusationes Damasi
 30₂₀, pro apostolica fide pro doc-
 trina euangelica pro conuersatione
 caelesti apud cunctos uenerabilis
 est 34₇, ut nihil indispositum pro
 festinatione uestri reditus relin-
 quatis 632₂₂, legationis moram pro
 infirmitate eius qui dirigendus fu-
 erat excusando 660₁₃. — pro eorum
 desideriis 19₂₃, pro nutu prioris
 imperatoris 21₂₈, pro terreni im-
 peratoris arbitrio 20₂₈, pro arbitrio
 hominum 32₂₀. — pro his (i. e.
prae his, ante hos) praecipuam
 unctionem meruisti 266₁₀
 probatio: ad inuidiam sine rei pro-
 batione 6₂₃
 procedo *sensu ecclesiastico*: coeperunt
 in basilica Iuli procedere 2₂₁, coepit
 Damasus plebem quae sibi nolebat
 procedere fustibus perurguere 3₇,
 populo praedixerat ne illo die pro-
 cederent 27₅, Bonifatium ordinan-
 dum esse duxerunt atque cum eo
 ad s. apostoli Petri basilicam pro-
 cesserunt 60₉, qui conuentione con-
 tempta processit 62₁₄, in ecclesia
 processimus 621₁
 procella *de homine*: qui sint isti tur-
 bines ecclesiae uel procellae 104₂
 proceres *Romani* 2₁₂ 66₂₁ 75₈ 79₆.
 — *Constantinopolitani*: gloriosis-
 simis ad nos proceribus destinatis
 235₂₃, amplissimorum procerum

- sacri nostri palatii 586₆, gloriosissimorum communis rei publicae procerum 712₉
- processio: (*populus*) se ab eius (*Felicis episcopi*) processione suspendit 2₃, ut se a processione abstereret 62₁₃
- proclivis: quo circa memoratorum personas proclivior statutis executio deferatur 58₉
- proconsulibus consulibus praetoribus tribunis plebis 506₂₄, a proconsulibus uel uicariis <accitus> ad urbem Romam sub prosecutione perueniat 57₂₃, proconsul Africae 81₂₀ (22) (82₁₀)
- procul omni dissensione sumnota 91₁₄, remota procul ea bestia 122₆, tumultibus procul longaque summotis 50₁₉; procul a regno discedant 129₁, procul positos adlicere 563₁
- prodecessor 127₈ 132₇ 134₁ 138₇ 231₂₀ etc.
- prodigiosae superstitiones 454₁₇
- profanitas 140₁₅ 458₂₀ 460₉, in has blasphemiae profanitates incurrit 454₁₅
- professio: sub ementita piae fidei professione 6₂₁, sub ementita catholici nominis professione 41₁₂, sub his diuinis professionibus fidem suam Christo consecrauerunt 9₂₄, *similia*. — qui primam professionem non fecerunt, in hac secunda professione aut suscipuerunt aut seorsum eandem fecerunt 234₁₈
- profiteor: testimonii dictionem in accusationem episcopi profiteri 58₁₉. — professae fidei sinceritas 44₁₇, in causa professae ueritatis 44₁₈
- profunde: quiddam profundius micans 754₂₇
- progenies: ut filii eiusdem regis quarta progenie sederent in throno Israel 26₈
- prohibeo: Bonifatium interdicta confestim urbe prohiberi 61₁₄
- proicio: *aliquem* de urbe 2₁₃
- prolapsio: ad humanas prolapsiones patiens deus 88₁₀
- prolatores symboli 287₁₆
- prolixitas: epistolae 225₁₀, temporis 632₂₃
- promereo *aliquid* 114₁, *aliquem* 655₉. — promereor *aliquid* 48₂₄
- promissio: terra promissionis 767₁₂ 20
- promittit sancta clementia uindicare et iactare Dorotheum 690₈. — ut non ea facienda idem promitteret 391₅. — quod promittitur esse complendum 410₁₃
- promotionem caritatis tuae cognouimus 739₃
- promoueo *reflexiue*: ut nostra actio laborans pro catholicae fidei stabilitate promoueat (= *proficiat*) 563₂₉
- promulgo: constitutiones imperatorum contra haereticos promulgatae 30₂₃
- pronominis personalis genitiuus pro pronomine possessiuo*: per uestri ignorantiam 43₁₃, sine iniuria sui 67₂₂, in sui defensionem 93₁₀, in honorem uestri 708₁₄, pro moderatione sui 597₃₀, pro qualitate sui 695₂₇, in gloriam sui 707₁₁, usque ad sui exitum 482₂, pro immanitate sui recentissimus dolor 596₂₉, licet laetitiae ipsius numquam sui defuerit plenitudo 142₁₄, eos praedicto prohibitum sui exhibuisse famulatum 156₂₀, ipso sui exordio 453₈, laetitiam quam sui apud nos pollentem merito . . . geminastis 588₁₂ et *similia*. — *gen.* sui *pro* eius:

- fidei Christianae, cui ab exordio sui numquam defuisse probantur inimici 440₂; onychinum lapidem duodecimum inuenimus positum, ita ut Benjamin contemplationem sui (i. e. *onychini lapidis*) modis omnibus adtrahat 765₈
- pronuntiatio: contumacis pronuntiatio 54₁₈
- propagator 138₁₅
- propemodum 51₂₂ 151₁₇
- propheta 143₂₀ 156₂ 186₁₄ etc., prophetae 40₁₃ 339₂₂ etc. — confessor factus est de euangelis de uocibus prophetarum de doctrinis apostolorum 21₁₂, prophetarum et euangeliorum atque apostolorum doctrinis 31₂₂, ex uocibus prophetarum apostolorumque sanctorum 40₂
- prophetia 257₂ 7
- propheticus: auctoritas 20₃₃, doctrinae 123₇, lectio 160₁₂, mos 32₁, psalmus 122₉, uox 325₁₉
- propino: diuinæ sanctificationis eidem propinat effectum 423₂₃, antidotum fidei salutaris nuper reconciliatis haereticis propinare (oppinare *cod.*) 328₂₄
- propitiatio: 479₁₄ 480₂₄ 616₈ 627₁₇ 631₁₈ 681₂₀
- propitio: cuius (*sc. diuinæ legis*) ambitiosa praestantia omne, quod sub nobis esse uoluit fauor dei, propitiata custodit 45₇; propitiandum auctorem muneris, non laedendum 126₂₄. — *intransitiue*: propitiante deo (i. e. *deo propitio*) 132₁₀ 634₂₃ 666₂
- propono: aduersus fideles catholicorum imperatorum iura proponunt 22₃, numquid pro tam impiis episcopis edicta proponitis ut...? 35₅
- propositio = *consilium, intentio*: est in propositione eorum callida et hoc dicere... 676₂₀, nostra erat propositio *sequente infinitiue* 677₁₈ propositum = *institutum* 45₁₁, *saepius* proprius *pro pronomine possessiue* 2₁₆ 6₁₂ 11₉ 17 28₁₄ 31₂₁ etc.
- propter quod = *propterea quod* 752₁₄ 767₁₄ 770₁₀ 771₁₀, *sequente coniuunctiue* 82₁₂ 764₉ 16 767₄
- prorogo: iudicium minor numerus sacerdotum in plures uiros prorogauit 73₁₁
- prorumpo: haec... ultra quae praearicantur est temeraria curiositate prorumpere 432₂₀, in haec uerba prorumpens quibus adsereret... 440₁₂
- proruo: Eutyche in blasphemias proruente per quas diceret... 220₂₅
- prosecutio = *comitatus*: ad urbem Romam sub prosecutione perueniat 57₂₄, huc sub prosecutione congrua dirigatur 692₁₃, quod sub nulla illius concilii prosecutione (*sc. epistulari*) uenerunt 94₈
- prosequor *aliquid oratione*: unde et idem inferius in eadem epistola prosequitur dicens... 21₉; intendendum est quam atrociam de illis prosequatur... , sequitur enim... 42₂₈; haec ideo prosecuti sumus ne 43₁₃, non quasi... ideo sumus ista prosecuti 44₈
- prosperitas: de prosperitatibus uestris repletum est gaudium os nostrum 330₁₃
- protelo = *differo* 484₁₂
- protendo: eius lingua protenditur 24₄
- protestatio: nequaquam quae scelestè commissa sunt possint probabilius uerborum protestationibus aboleri 118₈
- protestor *sequente acc. c. inf.* 477₂₀

- provincia 27₁₈, prouinciae 64₁₀ 66₈ 220₂ 234₂₉. — Africanæ et aliarum prouinciarum Latinae linguae sacerdotibus 234₂₉, coepiscopos Africanæ prouinciae 109₃, ex Africanis uel Gallicanis prouinciis 81₂₈, Baetica prouincia 27₁, uel qui intra Gallias uel qui intra quinque prouincias (*sc. Galliae Narbonensis*) commorantur 91₈, Italiam et Romam ceterasque prouincias 90₁₆, per cunctas prouincias Orientis 127₅, per Piceni prouincias 367₇, prouincia Sicilia 186₂₀, Secunda Syria prouincia 565₂₃ prouincia Syria 703₂₇, p. Uienensis 560₁₈
- prouisio: *plur.* prouisiones: occupati rei publicae prouisionibus 20₆, necessariorum prouisionibus commodorum 51₂₇, ubi prouisiones tuae? 98₉. — uestra tranquillitas et prouisio allocutio *imperatoris* 6₁
- proximus: magis proximus (= *propior*) 55₂₁ 95₈ 105₇. — proximior 662₁₀. — rebus de proximo (*s. e. paulo ante*) gestis 294₉; quominus haec de proximo (*s. e. celerrime*) sanarentur 399₃
- prudentia: uestra prudentia *allocutio imperatoris* 9₄; prudentia uestra *plurium episcoporum allocutio* 104₂₅ 558₁₃; prudentia <tua> *allocutio uicaris urbis* 50₂₄
- psallebat etiam in laudibus 3₂₅, Dauid spiritalem pulsans lyram psallit . . . 495₇
- psalmidicus propheta 697₉
- psalmista 726₃
- psalmus 255₃ 257₁₂ 258₂₇ 260₁, propheticus 122₇, octauus 256₁, uicesimus primus 257₂₅ 259₄
- pseudopropheta: a sacerdote usque ad pseudopphetam (*Hierem. 6, 13 contra Vulgatam*) 42₂₄
- publico: ea quae populus Romanus diuersis acclamationibus agens gratias maiestati uestrae credidit publicanda 63₉, sacra iussio publicata est 66₂₂, cum statuta caelestia per me essent recitata populis et edictis ex more ubique positis publicata 81₅
- publicum = *res publica*: quae publico uestro conueniunt 353₂₃
- puellae sacrae 367₁₄
- puerperium: nec Salomonem fefellit in puerperii rixa ueritatis indago 101₁₄
- pulso: nullis appetentum insidiis conuentionibusque pulsari 46₈, quoniam hunc Iohannes grauibus pulsaret obiectis 373₆, nulla languoris agitatione pulsari 402₂₉ *et similia passim*.
- punctio lanceae 227₁₈
- pupillis oculorum draconis 755₂₈
- purpura: in modum purpurae quam blattam uocitant 750₁₈, qui per omnia purpurae specie renitet 750₂₁, ex hyacintho purpuraque 753₉
- pusillis (?): pusilli sermone 617₇
- pusillus: a pusillo eorum usque ad magnum cuncti . . . (*Hierem. 6, 13 contra Vulg.*) 42₂₃, pusillis magnisque 112₂₂, ne quis pusillae sit mentis 156₁
- putealis petra *cf. indicem locorum*
- putredines 746₃
- putridum cadauer 9₂₈
- qua = ὤς: sollicitus agas qua pater imperii ne- 44₁₆
- quadrangulus: ipsumque (*rationalis pontificis*) quadrangulum erat 745₁₄
- quadrifariam discriminabatur rationale pontificis 745₁₃
- quadrigarius: omnes quadrigarios 2₂₅,

arenarios quadrigarios et fossos res 8₁₁

quaero: *cum acc. c. inf.* quaero (ζητῶ) te doctrina me plurimosque transcendere 202₂₀. — quaero (= *inquiro*) *aliquid*: petimus eadem capitula in medio proponenda quaeri 234₃

qualisuis: qualemuis nouitatem scribere 678₃₀

qualiter = *quomodo, in interrogati- onibus indirectis* 132₁ 220₁₀ 315₂₃ 358₁₀ 420₂₅ *etc.* — *in interrogazione directa*: qualiter enim fieri poterat ut...? 158₂

quam *comparatio non antecedente*: nonne gratum habere debuerunt omnia mala perpeti quam esse uenerabilis fidei proditores? 12₄, censueritque perficere in infirmitate uirtutem quam humanam conditionem nulla sinere languoris exagitatione pulsari 402₂₆. — quanta et quam peruenientia ad deum uota 90₇. — quam cito (= *quam citissime*) 742₁₀

quamuis: Constantium quamuis regni potestate terribilem 13₂₄. — *cum indicatio* 73₃

quando *c. indic.* = '*cum*' *causale uel 'si'* 19₆ 20₂₃ 21₁₆ 32₂₀. quando quidem 22₂₀. — *quandoquidem c. con- iunctio* 49₁₂

quantocius 223₁ 327₉ 439₂₄ 621₁₅ 660₆

quantus:

quanto hoc fraudulentius agunt, tanto et perniciosius grassantur 6₂₀; quanto intentius... tanto sollicitius 33₁₂, quanto se currere fortius putet, tanto plus erret 401₃. — quanta se conatur ad- tollere, tanto magis... 358₁₁; quanto error exaestuat, tanto magis... 530₁₀; tanto fortior ge-

mitus quanto temporibus est di- latus 596₃₀. — quanto arroganter elati tanto ab eius participatione reducti sunt 411₂₅; quanto in alio transire crimen non poteris impunitum, tanto quid in te fa- cere debeanus ostendis 456₁₅. — quanto hostium multiplicantur insidiae, tantum summi gratia rectoris aduersantis uenena mi- sericordiae suae facit esse ma- teriam 626₆

quantum hoc uberius exultatio est fidei? 107₂₃. — quantum datur intellegi 119₁₁; quantum in nobis est, possumus timere quod gestum est, quantum ad pietatem dei, non erit meriti impunitas indulta 88₁₁. — quantum ad praesentia (*sc. pertinet*) 535₉, quantum ad Grae- cos 561₁₇, *similia* 554₁₃ 572₇ 668₃. — in quantum creuit im- pietas 19₁₉, in quantum feruescat insania 597₁, in quantum poterat 29₂₅. *similia* 236₁₁ 401₃ 658₁₀; in quantum... in tantum 37₃

quasi metuens exilium 16₂₅, quasi eos remuneraturus 26₆, non quasi aliqua noua temptantes 6₁₁, ut quasi deiectus uideretur 16₁₈, ex- equar in eum quasi in priuatum 16₁₈, qui quasi reus in exilium mittendus adstiterat 17₁₅, ut par- ceret quasi index 17₁₆. — non ideo... quasi *v. ideo*

quatenus = *ut* 54₅ 61₂₂ 66₂₀ 69₂₀ 93₁₄ *etc.*

quaternitas (*opp. trinitati, sensu ec- clesiastico*) 184₃ 17 190₁₈ 196₁₁ 198₈ 17 200₁₄ *etc.*

quemadmodum = ὡς: nostis et, quemadmodum sacerdotes, scire debetis 116₂

querela: Osius Potami querela accersitus ad Constantium 15₃, cum monachorum de Timotheo querela uenisset 130₃

qui *articulum Graecum reddens*: maior pater est qui proprio filio non parcens sed tradens eum in mortem 208₁₀. — de quo = *unde*: Oasam deportatum, de quo lapsus Constantinopolim redisse 450₇ (cf. de hoc s. v. hic)

quia

de tempore = quando: cur Basilisco, quia uoluit, obuiauit? 393₃ (cf. 384₂₂ cur igitur quando uoluit obstitit Basilisco?); quia peruenerunt in ciuitatem, nuntiata est Dorotheo praesentia nostrorum 689₆; = *dum*: et quia ista aguntur et in his cotidie proficit ecclesia, insidiator antiquus excitauit monachos 675₂₀; sub occasione quia Paulus episcopatum memoratae habuit ciuitatis 741₂₆

pro accusatiuo c. inf.: 1) *cum indicatiuo*: post adicio 257₃₀ 275₃, aduerto 359₂₃, annuntio 708₃, apparet 262₇ 307₄, astruo 240₅, certum est 174₆, cognosco 648₂₇, confiteor 705₃, considero 18₂₀, credo 218₁₃ 705₃, dico 3₂₄ (12₂₉) 251₂₆ 303₁₄ 508₁₄ 608₁₄ 618₁₄, disco 289₉, doceo 299₁₂ 619₂₇, in euidenti est 737₂₃, ignoro 190₂, habetur ignotum 564₁₇, indubitatum est 665₃, inspicio 303₄, intellego 279₁₉, lego 26₇, nescio 190₅ 574₄, notum est 704₁₇ 719₁₇, noui 200₅ 734₂₀, nuntio 674₁₆, obliuiscor 276₁₆, palam est 176₁₉ 196₆, perpendo 289₁₇ 350₃ 380₂₀, probro 208₁₃, profiteor 336₃, pro-

mitto 512₄, rationem reddo 557₁₁, scio 168₁₂ 208₁₇ 211₁₁ 212₇ 353₃ 515₄ 517₂ 608₂ 668₉ 686₁₃, significo 689₂₆, spero 196₁₆, suadeo 212₁, sufficit 620₂₈, nec sit pigra suggestio 131₁₉, dicens testimonium 677₂₆, testis est 44₃, uerum est 516₁₆, uidetur 676₃₀, uox illa... 737₂₁. — 2) *cum coniuunctiuo*: post: adicio 252₂₂ 267₁₁ (284₇), agnosco 631₁₆, apparet 293₂₂, arbitror 294₅, astruo 239₂ 252₁₅, comperio 287₁₂, confiteor 269₂₂, credo 286₄, dico 243₁₅ 250₁₄ 261₂₀ 268₂₆ 269₁₉ 274₁₂ (276₂₂) 277₁₁ 279₉ 281₁₆ 285₂₁ 286₁ 302₂₆, neque dubito 303₃₀, expono 260₄ 261₁₉, innouit 511₁₆, intellego 758₁, narro 97₂, ostendo 366₇ 380₁, persuadeo 284₁₅, scio 667₂₀, significo 305₆, spero 645₄, sufficit 476₃. — 3) *cum accus. cum infinitiuo*: si quis dicit sine mente et sine anima Christum et quia ex hoc dicendum passum carne deum uerbum et non magis mente cum anima rationabili inhumanatum deum uerbum et impassibilem dicendum eundem... 180₃; hoc uidetur dici qui(a) prophetiam... non de ipso Christo praedictam fuisse 257₂ (cf. quod)

pro quod: quantum ad id attinet quia... 431₂₅, hoc magnum pietatis mysterium quia... 706₁₁

quiddam *aduerbialiter*: quiddam profundius micans 754₂₇

quidem: fidem integram nec sub haereticis imperatoribus reliquerunt et quidem grauia multa perpersi 30₁₁, non aequat ad meriti eius praeconium et quidem

cum amplius laudare non posset 31₂₅
 quiesco: quiesce ab hac impietate 184₁₈, a prouidentis pro uestra tribulatione remediis non quieui 535₆. — = *morior*: personis quae in pace quieuerunt 296₂₁
 quippe qui *sequente coniunctio* 46₈, 126₁₄, *sequente indicatio* 30₁₈, 53₂₅, 305₃₁, 372₂₀, 410₁₈, 486₁₃. — quippe cum *sequente indicatio* 45₂₀
 Quirites *allocutio populi per imperatorem* 71₃, Quirites optimi 70₁₉
 quis: = *uter* 14₉, 15₃₂, 65₁₃, 14. — si quis... episcopus 15₇, quis fletus laetantium... 684₁₀. — modicum quid conati 38₁₃, ne quid temerarium promeremus 70₁₀, quid illic contrarium quid nouum scripsit 31₁₇, quid... nouum 31₁₀. — aduertite in quo rei sint 9₂₃; iudicate in quo rei sunt et in quo merentur affligi 11₂₈; consideretur in quo rei sunt 19₁₂; in quo tamen offendunt, in quo laedunt imperatores, in quo rem publicam uexant qui...? 21₂₁. — ne quid circa ecclesiam sibi creditam adhuc tale aliquid fiat 97₁₃
 quisque: sancti quique 26₂₁, simplices quosque 158₂₀, ab exiguis quibusque bestiis 357₁₂, prauos quosque 384₁₅, simplices quosque 437₁₃, 468₃, simplicia quaeque corda 370₁₉, singuli quique fidelium 33₇, singulis quibusque 39₆, a singulis quibusque fidelibus sacerdotibus 40₁₈, singula quaeque plagarum 41₁, singuli quique 42₂, singulos quosque errores 370₁₃, singulos quosque deuiantes 381₈, plurimi quique eorum 41₁₁ *et similia*. — = *quisquis, qui*
 XXXV pars 2.

cumque: 97₁, 371₅, 403₇, 409₁₀, 420₁₁, 434₉, 548₁₂
 quo: non ambigimus quo sollicitus agas ne- 44₁₆. — = *unde*: reductus eodem quo iure fuerat ante detrusus 128₂₂
 quod:
pro accus. c. inf.: 1) *cum indicatio*: *post* adicio 658₂₈, agnosco 290₁₂, 496₂₀, attendo 304₃, certum est 246₉, 253₂₃, 257₁₂, 262₁₃, 267₂₀, 276₁₈, certum facio 233₂₇, 252₇, cogito 38₁₈, cognosco 29₈, 123₆, 645₁₁, confiteor 538₁₂, considero et conspicio 258₂₁, demonstro 242₂₀, dico 23₂₉, 238₁₉, 240₁₈, 241₉, 242₁₉, 244₁₅, 261₈, 264₁₁, 276₁₄, 281₈, 364₁₃, 642₁₃, disco 261₉, displicet 631₂₆, expono 10₄, non putamus ignotum 499₁₃, his infert quod... 244₈, intellego 765₂₀, manifestum est 255₈, 264₉, manifestum facio 232₂₉, 325₁, obliuiscor 276₁₅, obuerto 244₂₃, ostendo 269₁₁, patefacio 611₂, publico 382₂, scio 17₂₁, 226₁₁, 285₈, significo 242₁₂, 270₁₅, 23, spero 554₁₅, taceo 25₄, uideo 20₂₆. — 2) *cum coniunctio*: *post* absurdum est 422₁₄, admoneo 74₂₃, aduerto 302₁₄, aio 424₂₀, ambiguum arbitror 311₃, approbo 472₂₀, assero 251₆, cognitum est 12₂₃, concedo 382₂₂, confido 88₁₄, 372₁₁, 502₁₈, constat 25₁₂, conuincio 742₂₅, credo (94₅) 337₂₇, 684₂₄, demonstro 472₂₀, uoce depromo 409₁₀, dico 7₃, 30₂₂, 225₁₁, 241₂₅, 267₂₉, 271₇, 276₇, 277₂₃, 454₁₃, in dubium uenit 303₃, fidem do 450₈, huiusmodi mandata tradidimus 658₁₅, manifestum est 23₂, 245₂₅, nego, 7₃, 276₂₁, 278₁₇, nescio 60

- 38₂₅, ostendo 258₂₇ 481₁₉, perlatum est 398₁₇, perspicio 385₁₅, peruenit 292₃, praecudico 14₂₀, proba 7, 12₂₃ 24₃, puto 18₂₅ 40₂₀, recognosco (90₁₂), repeto 247₁₆, scio 683₈, scribo 630₅ 632₁₁, spem gero 657₁₆, spero 7₂₀ 90₁₄ 526₁₁, taceo (13₂₅) 451₅, uideo 8, 16₁₉. — 3) *cum acc. c. inf.*: sperans quod eodem terrore... hunc quoque posse cedere 15₁₆, per has declaramus epistolas quod... ad imperium nos licet nolentes electos fuisse atque firmatos 586₁, credidimus quod... omnia uobis manifesta fieri 707₂₃, commune lucrum existimantes quod per uos... pacem totius orbis ecclesiarum esse prouisam 712₂₀ (cf. quia)
- non quod non sit fidelibus gloriosum... sed quia tantus est stupor... 22₄
- quondam *ad defuncti nomen additum* 103₁₁ et *saepius*
- quoniam *pro acc. c. inf.*: 1) *cum indicatio*: post cogito 209₇, cognosco 567₁₁, confido 505₆, dico 202₂₄ 256₁₉ 264₁₃ 771₂₅, indico 674₂, ostendo 256₂₂, scio 510₂₄, uidetur 656₉ 715₂₀. — 2) *cum coniunctio*: post considero 370₅, per uideo 370₁₂, non reticeo 378₈
- quoque *uocabulo ad quod pertinet praepositum*: sancti quoque Alexandri orationibus 12₅, astipulanti quoque ea parte 74₄, dilectio quoque uestra 124₃, litteris quoque tuae dilectionis acceptis 154₂₁, qui uoluerint esse communicatores apostoli eius quoque doctrinam sequantur 168₈, testis est quoque uestra beatitudo 715₅. — quoque et: temptat quoque et Hermionem insequi 39₇. — et quoque: anathematizamus et eum quoque quicumque... 317₉, et de uobis quoque 525₂₁. — quoque et = καὶ... καὶ: ego quoque et mei 613₂₈ 638₁₀ 641₅ 654₂₁ 668₁₂, ego quoque et qui mei 639₂₂, nos quoque et qui nobiscum sunt 710₂₀ 713₁₈ (et nos et qui nobiscum sunt 742₂₃), nos quoque et piissimus imperator 707₁₆, sentire quoque et agere 641₁, in patrem baptizati quoque et credentes 705₁, intellegimus quoque et suscipimus 705₁
- rabbi 266₂₄
- rabies aquosa 746₂₈
- raeda 13₁₀
- rapacitas insidiantium luporum 576₂₂
- ratio: illa ratione <ne> - 19₁, ea ratione <ne> - 82₂₁
- ratiocino: in supra scripto capitulo dicitur... et quasi ratiocinatur dicendo... 274₁₄
- rationabilitas 413₆
- rationabiliter 16₁₂ 264₁₂ 374₁₈ 396₂₀ 556₉
- rationale (= λογισιον) quod in superhumerali pontificis (Aaron) ponebatur 745₂₂; 744₂₁ 745₁₄ et *saepius in ep.* 244
- reatus 154₁₉ 362₁₀ 409₅ 411₅ 422₂₃ 485₉
- rebaptizator 54₁₃
- recentes ab utero matrum 363₁₀
- receptrix: humana natura receptrix mali 359₂₀
- reciduius: scandalorum recidua nascuntur incendia 133₉
- reciproco: cultu reciprocantis alloquii 615₄
- recitatio: eorum recitationem (s. e. ut nomina eorum uelut episcoporum

- inter altaria recitentur*) ecclesiae catholicae moluntur ingerere 222₁₁, si Arri ad ecclesiasticam recitationem nomen admittitur 222₁₅
- recognosco = *nous*: non opus est nos singula quaeque plagarum recensere quae tranquillitas uestra recognoscit 41₃
- rectitudo 137₇, 168₁₇, 235₂₂, 236₁₁, 309₄ etc.
- recusatorios libellos obtulit, ut liceret ei secedere a suscepto episcopatus officio 741₈
- recuso: non exilium non supplicium nec aliquam atrocitatis mortem recusauerunt 12₁₀, exilium proscriptiones tormenta mortemque recusaret 13₂₃
- redargutio Arrii 210₁₄
- redditor: debitorum dei parati redditores 253₁₁
- redemptio *sensu ecclesiastico* 127₁₁
- redemptor (= *Christus*) 576₁₂, redemptor mundi 221₇
- redimo = *pretio corrumpo*: 3₂, 4₁₁, 56₂₃, 567₃
- redono: si tranquillitas ecclesiis fuerit redonata 712₂₆
- refero: ego...retuli (= *subscripsi*) in epistularum subscriptionibus 528₁₂, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21
- reflantia diaboli turbata 626₂
- reformatio: si fauorem in reformationem catholicorum conuenterent sacerdotum 479₂₆
- reformatio = *restituo* 48₂₂, *alicui alicuius* 128₁₉, 429₁₄ etc.
- refragator 326₁
- refrico: bene gestam synodum nouis exagitationibus refricari 330₁₆
- refrigerium: nobis ut summum refrigerium est si - 44₄
- refugio: Christianam reparari refugiant unitatem 397₁₁. — quae res ecclesiarum pacem diuiserit nec pietatis uestrae nec illorum refu<g>it notitiam 589₆
- refutabilis 144₁₆
- regalis: auctoritas 30₃, imperium 15₂₀, litterae 626₁₇, praecepta 16₉. — regalis = *sapphiri species* 750₂₀
- regeneratio 121₁₂, 364₁₁, 419₇, 426₁₃
- regina = *imperatrix* 711₁₀, 712₈
- regiones *urbis Romae* 59₁₈, 69₄, 77₂₄, 79₁₂; sinceritas tua (*alloquitur imperator uicarium urbis*) singularum urbium atque regionum quibus temporarie praeest primores atque incolae conueniat quatenus... 54₄. — regiones suburbicariae v. suburbicarius
- regius: regias aures inludunt in uexationem Christianorum 22₈. ut regias aures uestras nobis commo- detis 6₂₆. — regia ciuitas = *Constantinopolis* 298₂₂, 370₂, 387₁₇, 388₁₀ etc., regia urbs = *Constantinopolis* 324₁₀, 344₁₁, 471₁₁, 587₁₇ etc. (cf. regno)
- regno: postquam regnauit imperator (i. e. *regnum adeptus est*, ἐπέβασίλευσεν) 715₉. — in regnante Constantinopoli 527₄ (cf. regius)
- regnum Christi 13₂₂, 44₂₁, in futuro Christi regno 44₂₅. — liber Regnum 40₁₄
- regulae = *canones* 335₂₄, canonum 337₂₂, diuinae 9₂₄, fidei 336₈, patrum 321₃ et similia
- regulariter 207₁₃, 286₂₈, 292₁₉, 486₁₆
- relabor: ad deprecandi suffragium sunt relapsi 61₃
- relator: dignae rei nuntius relator dignus extabat 739₇
- relaxatio: ne cum sub nimia relaxatione absoluiamus cadamus in culpam 331₂₃, orandi formam in

- qua cotidianis debitis relaxatio proneriret 408₁₈, contenti relaxatione submotum peccatum 421₃, lumbos sine relaxatione praecinctos 540₂₅
- relaxo: eis sola originaria (*peccata*) relaxari 363₁₅, debitum minime relaxatum 408₂₂. — episcopi de exiliis relaxantur 20₁₉, ab exilio relaxantur 48₁₀
- relego: *aliquem* exilio 4₁₄
- releno: uino stomachum releuans 28₁₇
- relido (= *infero*): ne sacerdotibus ista ab haeticorum insidiis macula relidatur 309₂₂
- religio: ut populo nulla intra uicesimum lapidem uel religio ad coeundum possit esse uel copia 50₁₇. — religio tua 84₉ *allocutio sacerdotis*; uestrae religionis sanctitas 611₃₀, apud uestram fidem religionemque 624₉ *allocutiones papae*; mansuetudo et deuota deo religio uestra 7₁₃, hoc religioni hoc fidei hoc serenitati uestrae mandatur officium 596₈ *allocutiones imperatoris*
- religiositas 137₁₇ 284₂₄ 285₃
- religiosus: domus religiosi ad catholicam fidem Seueri 37₁₈. — religiosiore studio 141₂. — apud uos religiosos imperatores 11₁₂, religiosissimi imperatores 35₇, piissimi et religiosissimi imperatores 9₂₃ 11₂₇, sub piissimis et religiosissimis imperatoribus 25₂₁, sub te religiosissime Auguste Theodosi 44₉. — uir religiosus uel religiosus uir *sacerdotum nominibus apponi solet uelut*: uir religiosus Eulalius 74₂₄, uir religiosus Achilles 337₁₉, uir religiosus sanctus Achilleus 79₁₅, Achilleus uir religiosus episcopus Spolitinae ciuitatis 70₁₁, religiosi uiri Bonifatius et Eulalius 66₂₂, Trypho uir religiosus filius noster 223₁₄ 224₁₈
- reliquiae cruoris eius (*Rufini Neapolitani*) in obaesis corporibus daemonia affligunt 13₁₃, reliquiae sanctorum apostolorum (*s. e. Petri et Pauli, cf. 648₃*) 645₈, Laurentii martyris 679₂₃, praedictorum sanctorum 679₂₅, apostolorum 680₈ 11
- remaneo *alicui rei*: metuunt ne poenis remaneant praeparatis 544₁
- remediale subsidium 475₁₃
- remissio: neque hic neque in futuro uenia uel remissione donetur 103₂₇, remissionem erroris expetiit 142₂₀, remissio peccatorum 403₁₁ 564₁₉
- remuneratio 74₁₆
- ren: renes eius dissipauerunt 689₁₉
- renatus alter factus est pro (ex) altero 268₉ 13, renatis fonte baptismatis 425₈
- reparatio: mysterium reparationis humanae 402₂₂, post reparationem generis humani 409₂₆
- reparator excelsus (= *Christus*) 415₂₂
- repello *aliquem aliqua re*: nec quemquam putarunt consortio repellendum 88₁
- reperio: ceteri episcopi de diuersis locis et ciuitatibus hic reperti 587₁₅, Proclus non longe a Mopsuesteni Theodori uita repertus 289₁₈
- repetitio: nobis scribite ut pro uestra repetitione (*s. e. uos repetendi causa*) ad imperatorem dirigamus 694₂₂
- repletus *alicuius rei* 617₁₀ 23 618₁ 336₆
- repo: qui repente diabolo turbabantur 142₅
- repraesento: sanctae paschae dies cum sollempnitate consueta populis

- repraesentes 69₂₂. repraesentans quod ex matre suscepit 720₆, usurpauit me uestris adorandis repraesentare uestigiis 617₁₈
- reprehendo *alicui aliquid* 634₁₈
- reprehensibilis 310₂₀ 332₁₆ 433₁₀
- reprehensio = *id quod reprehendi debet*: in nono decimo capitulo duae sunt reprehensiones, una quia dualitas inducitur filiorum, alia quia ... 254₁₆
- reprobabilis: nisi prima generatio praeuacatione reprobabilis esset effecta 362₁₉
- reprobo *aliquid* 10₂₄ 11₂₃ 30 12 23₁₆ 25₁₃, *aliquem* 11₆ 25₂₀
- reprobis 408₇ 411₂₁. actuum reprobis reuoluntate 360₂₉
- repromissio: terra repromissionis 761₉
- repudium: inferam tibi communionis repudium 204₁₉
- reputo: numquam in Christiano numero reputati sunt 566₁₄
- requiesco = *morior*: in domini pace requieuit 13₆, propria accersione requieuit 28₁₄
- res = *facta*: rerum eius supereminentia quaeuis laudans lingua superatur 31₂₆
- rescindo: sacerdotum sententia rescissa 7₂₁, ut rescindant quod pie uindicauerant 11₁₁, mandauit ut rescinderes hoc impium dogma 204₁₁
- rescriptio: nos salutiferis rescripti-
onibus uisitare 614₁₅
- rescriptum: imperiale 29₁₄, sacrum 65₇. etc.
- resipiscentia 481₁
- resoluo: ita corporis tabe resolutus est ut per angustias foraminis laberetur 8₁₃
- respectus: honoris aestimationisque respectu 153₂₃, caritatis nostrae respectu 663₄, si respectu dei non mouentur 563₂₂
- respicio: ipsi patris et filii et spiritus tres esse substantias uindicantes uel respicientes 41₂₀
- respondeo *cum inf.* = *spondeo, promitto*: ad quam (*communione*) si nunc redire respondet 152₂₁
- responsum: Alexandrinae ecclesiae Dioscorus presbyter et Chaeremon lector responsis eiusdem ecclesiae seruietes 468₂₂
- *resticulus: ipsi cum resticulo (*cod. ridiculo*) nudi discurrete 458₂₈
- restitutor cultus ueteris 735₁₄
- resumo: uires resumpsit 18₁₀, tollitur non ex more resumendus sed sepeliendus 18₁₇
- resumptio: ad resurrectionem bonorum suorum accendi 525₂₀
- resurrectionis dominicae diem 681₃
- retento: una ex ecclesiis obsequio a dissentientibus adhuc dicitur retentari 49₁₀, si iniuste uoluerit ecclesiam retentare 57₂₀, quod se inuitum a plebe asserat retentari 77₁₇
- retineo: popularium mentes ad quietem retinere 70₁₄; tempore hiemis ad haec uos implenda retentos esse considerauit 496₁₀. — = *memoria retineo* 133₂ 134₁₆ 703₆ 741₅
- retinnio: percipienti retinnire dignatus es 114₂
- retorqueo: quae multa in se uerba retorquendo tota obscuritate confudit 94₁₃, numquam piguit in melius retorsisse iudicium 101₇
- retracto *de aliqua re* 116₄
- retraho: ilico retraxi pedem et meam reuocaui sententiam 152₆
- retributor 534₁₃ 574₇ 17
- reuelatio: ex reuelatione (i. e. ἀποκαλύψεσι) sancti Iohannis 763₆

- reuerentia uestra *papae allocutio* 646₃; uestra reuerentia *allocutio papae* 111₅, 658₂₃, 743₁₀, *plurium episcoporum* 472₁₀
- reuerentissimus 297₁₈, 18, 19, 305₂₃ etc.
- reuerto: ad sedis apostolicae communionem reuersi sunt 532₂₀, sol contra naturam retro reuersus est 263₁₄
- reuoco: meam reuocauit sententiam 152₉. — nec ualet eam (*linguam*) reuocare intra oris capacitatem 24₅. — in officium lingua reuocata est 24₃.
- reuoluo: reuoluite qua Machabaeorum exitus uetus historia laude prosequitur 576₄, quae sunt a predecessoribus praedicata reuoluere 718₇, reuoluantur piis mansuetudinis uestrae auribus decreta synodica 718₁₀
- rex: = *Theodericus*: gloriosissimus 507₈, excelsus 507₁₉, inuictissimus 593₂₀, inuictissimus rex Theodericus 508₃, ad praelatum regem Theodericum 658₂₇. — ad regem magnificum Transamundum 671₃. — = *imperator* 12₂₁, 24, 14₁₂, 15₇, 19, 41₂₆, cf. 11₁₄, 16₃
- rhodiaeus *lapis* 753₁₂
- rimo: communis exinde gloria utriusque sedibus rimatur ut- 709₁
- risus: ut risum praestarent Iudaeis 256₁₂
- ritus: post ritus religionis 26₆
- roboro: in multis uel potentibus mendacium roboratis 5₁₃, ut diuinis lectionibus fidem plebs sancta roboraret 29₃, auctoritas qua Bonifati maiestas uestra sacerdotium roborauit 80₂₉, eadem quae in bello contulerat repetitis professionibus roborauit 103₃, antiquitas
- roborata fidei sinceritas 126₂₂, haec impietas renouata et sub impio Photino roborata est 214₁₃, synodus ab apostolicae sedis praesulibus roboratas 317₁₃, si haec apud nos uera sunt quae apud scripturas diuinas uera roborantur 9₂₂, plebes haeticorum ad fidem impiam roboratae sunt 25₇, Bonifatium episcopum roboratum 82₆, sicut apostolicae sedis iudicium roborauit 111₈, et *similia*
- robuste Lucifer Maximi sententiam robustius exequitur 23₂₉
- rogo *sequente acc. c. inf.* 613₁₃
- rubrica: carbunculus habet speciem rubricae nimis acutissimae (ὄξυφώνος μὲν ἐστὶ τῷ στίχῳ) 749₁₇
- ructo: Eutychem et Dioscorum uno spiritu diuinis dogmatibus aduersa ructantes 488₁₉
- rudis: erat apud eos rudis adhuc episcopus licet apud Christum non rudis uindex fidei 15₂₅
- ruina: non contentus ruina et labe decem legatorum 11₂₀, fidelium ruina 200₂₁
- rusticitas 223₂₃
- sacer ad imperatorem pertinet*: sacri affatus 82₉, 21, 601₇, sacri apices 81₂₇, 84₁, sacra auctoritas 62₁₀, 74₉, 76₁₆, 80₂₇, sacra iussio 66₂₂, sacrae litterae 60₂₀, 67₁₅, 69₁₄, 76₂₂, 79₂₇, 81₂₀ (cf. sacra), sacrum praeceptum 78₁₇, 19, sacrum rescriptum 65₇, sacer sermo pietatis uestrae 61₂₉, et *similia*. — *superlat. sacrissimus* 588₄, 662₂₀
- sacerdos = *papa* 84₁₃, mos est Romanae ecclesiae sacerdoti nouiter constituto... 225₁₉
- sacerdotalis: locus 101₄, pudor 106₁₉,

- sanguis 125₁₁, sententiae 181₇, so-
 lium 104₁₃, uerba 24₁, etc.
- sacerdotium 41₁₄, 101₁, 123₂₄, 151₂₁,
 152₇, 153₁₉, etc., umbra sacerdotii
 (*Lasarus*) 104₁₄, abdicatio sacer-
 dotii 104₂₀. — = *sacerdotium Ro-*
manum, papatus 48₃, 80₂₉, 81₂₃,
 833₇, 21, in ordinatione uenerabilis
 sacerdotii 60₂₂, de Romano sacer-
 dotio 69₁₆, de sacerdotio urbis
 aeternae 72₁₈, apostolicae sedis
 sacerdotium 72₂₁, de confirmatione
 urbani sacerdotii 76₂₃
- sacra (sc. *epistula*): sacrae exemplaria
 62₁₇, sacra ad se manante 74₂₈,
 exemplum sacrae 85₂, 537₁₃, 658₁₄,
 iungite his litteris sacras uestras
 517₇. — sacra plur. *generis neutrius*
 = *sacra epistula*: Uranio sacra
 principis deferente 449₄, sacra ipsius
 uel epistolam nostram 518₂₇, sacra
 generalia 520₂, 621₁₄. — *dat. uel ab-*
lat. plur. sacris 384₈, 447₁₄, 448₁₂,
 449₆, 606₂₉
- sacramentum sensu ecclesiastico 42₃,
 366₂₇, baptismatis 409₂₉, baptismi
 110₂, diuinum 392₁₁, dominicum
 170₅, catholicae fidei 121₂, domi-
 nicae incarnationis 127₆, salutare
 362₅, salutis nostrae 221₅; Italia
 omnis atque Africa hoc sacramento
 credunt 89₁₇, manducantes hoc sa-
 cramentum 363₃₁, ut non ea facienda
 cum interpositione sacramenti pro-
 mitteret 391₅. — sacramenta 42₈,
 90₂, caelestia 86₂, 363₁₃, diuina 19₁₃,
 29₆, 33₁₅, 28, 39₁₄, 25, ecclesiastica
 361₁₂, salutaria fidelium sacerdotum
 37₉, et similia passim. — sacra-
 menta tanta erogauit in populo,
 quae possint ipsis ad tempora suf-
 ficere 689₂₅
- sacrarium: stans in loco sacrarii 8₁,
 nonnullos in ipsis ecclesiae sacrariis
 interemptos 85₂₈, munus uestrum
 ueneranda sacraria susceperunt
 602₂₀. — *translate*: de sacrario
 mundorum pectorum 510₁₃
- sacratu: contemplatione uenerationis
 antiquitus iam sacratae 46₂₆. —
 sacratissimus 9₇, 85₂₀, 510₂₂, 636₆,
 etc., sacratissima urbs (= *Roma*)
 v. urbs, sacratissimus et religiosis-
 simus imperator 684₁₂, sedi sacra-
 tissimi Petri 496₁₄
- saecularis 34₈, 35₁₃, 37₁, 106₂₂, 149₁₃, etc.
- saeculum: ius saeculi 5₁₆, quod Arrius
 saeculi istius rege niteretur 8₃,
 contemptus saeculi 12₁₅, saeculi
 impietates 22₁₃, sine saeculi ambi-
 tione 30₂₄, ut impii saeculi pace
 glorientur 48₁₀, nihil habens de
 saeculo quam pro fide tribulationes
 35₁₇, nunc in hoc saeculo 19₄, in
 hoc quoque saeculo 19₆, supplici-
 orum exempla uidentur in saeculo
 19₁₅, tantus est stupor in saeculo
 ut - 22₆, saeculo abrenuntiasse 37₂,
 qui de uita praesentis saeculi mi-
 grauerunt 295₁₃, usque in finem
 saeculi 127₂₄. — ante saecula 172₁₁,
 244₂, 3, 6, 12, 14, 15, 245₁₀, 13, etc., ante
 omnia saecula 226₃, 273₁₆, nunc et
 in saecula saeculorum 592₄
- saepissimus: post coercitionem sae-
 pissimam 453₁₁
- saeptum: in extra saeptum fidei no-
 strae positus 106₁₈, extra religiosa
 septa consistere 525₄
- salio: ut illud gaudium salias quo
 Dauid in arcae dei reuocatione
 figuraliter exultabat 613₂
- saluatio: remedium sincerae salua-
 tionis 153₇, affectu salu(a)tionis
 suae 563₂₂
- saluator = *Christus* 22₁₁, 31₁₂, 105₁₄, etc.

salubritas consilii 70₁₄
 salue Cynegi carissime nobis *initio edicti imperatoris* 45₃
 saluifico: qui saluificat et qui saluificatur 278_{14 19}
 salutiferae praedicationis uerba 129₂
 saluto *absolute*: spiritaliter salutantes hortamur 354₂₄, salutatur pater uester 514₁₂; 600₂₂ 605₂₄ 635₈ 656₂₀ etc.
 saluus: res noui exempli salua clementia uestra cum totius multitudinis quiete finita est 62₈, tamen salua clementia uestra... Eulalius de urbe expulsus est 79₁₁
 sanctificatio 231₅ 410₁₂ etc.
 sanctifico 114₂₂
 sanctimonia 20₇ 35_{20 27} 36₃₁ 88₂ 658₈.
 — sanctimonia tua *sacerdotis allocutio* 83₉ 84₈, uestra sanctimonia (= *papa*) 741₂₃, illibata uestrae paternitatis sanctimonia (= *papa*) 616₁₅
 sanctimonium religionis 46₂₇, intercessio sanctimonii pontificalis 615₁₁
 sanctio: nec necesse est admonere quo possit sanctio contempta procedere 57₇, piaculum neglectae sanctionis incurres 57₁₆
 sanctitas tua *sacerdotis allocutio* 73₁₀
 15 82₂₁ 90₂₃ etc., tua sanctitas 74₆ 91₂₅ 110₂₅ 112₁₀ etc.; sanctitas uestra *de pluribus* 72₂₁ 100₁₃ 102₅ 470₂₆, uestra sanctitas 116₂₈ 155₁₇ 470₂₅ 472₂₃; sanctitas uestra *de papa* 231₂₀ 323₁₈ 537₁₆ 586₄ etc., uestra sanctitas 322₉ 12 16 20 23 26 324_{25 26 31} 325₇ etc., uestra super omnia sanctitas 640₂₁, eius sanctitas 469₂₃ 473_{4 7}
 sanctitudo tua *sacerdotis allocutio* 114₁₃ 650₇ 659₄, tua sanctitudo 649₁₃ 650₁₀ 702₃ 703₁₇; uestra sanctitudo *allocutio papae* 651₂₀ 670₂₅ 741₄

sanctuarium = *pannus contactu reliquiarum sacratus*: sanctuaria Petri et Pauli 648₄ 680₃, per omnem terram sanctuaria apostolorum sunt data 680₁₁, ad secundam cataractam sanctuaria deponere 680₅
 sanctum: coinquinauerunt sancta mea (polluerunt sanctuaria mea *Vulg. Ezech. 22, 26*) 309₁₆
 sanctus: sancti 12₂₅ 44₂₆ 326₅, *passim in ep. 97* etc.; inter sanctos factus (i. e. *mortuus*) Alcison 527₈, intercedentibus et adiuantibus sanctis 557₄, inter sanctos uenerandi papae Leonis 737₁₃
 sanguineis earum (*bestiarum*) oculis 206₄
 sanies: in saniem uulnus iterum quae rat erumpere 695₁₄
 sano *aliquem* ab *aliqua re* 697₂₅. — = *corrigo* 76₂₃ 93₈ 94₂
 sapientia uestra *imperatoris allocutio* 11₂₄ 352₂₂
 sapio *aliquid* (= *φρονῶ*): si quae sunt illius sapientiae (si τὰ τὰ ἐξείνῃ φρονεῖς) 172₂₀, non ea quae sunt illius sapere 207₂₀, quaternitatem 190₁₉ 198₁₇, eundem... patrem et filium et spiritum sanctum 198₇, duos filios 214₁₆, unum idemque 232₂₃, contraria 398₈ *et similia*. — *cum aduerbio*: recte 131₁₄ 204₁₁, ita 186₁₈ 194₄, sic 194₁₉ 287₇, huiusmodi intellectu 239₆, eo intellectu 240₁₃, *et similia*
 sapphirus 745₁₈ 750_{17 17 24} 751₂ 757₂₁; de sapphiro lapide 750₁₇ *sqq.*
 sardachates 746₈. — eumque (*sardachatem*) pacificum uocant 746₁₁
 sardium lapis 745₁₆ 757₁₁, quod et Babylonium sic dicitur 745₂₄, habet speciem sardio pisci consimilem

unde et sardium uocatum est 745₂₆.
 — *cf.* sardius.
 sardius *lapis* 757₂₀ (*cf.* sardium). —
 sardius piscis 745₂₅
 sardonx qui uocatur molochas 746₅
 satanas 27₂₄ 160₁₀
 satellites 4₂₃
 satisfacio = *satis patefacio*: quan-
 tam habuimus alacritatem . . . exi-
 stimamus ex his quae acta sunt
 satisfactum uestrae beatitudini 707₂₂
 satisfactio 100₂₁ 144₁₂ 150₂₇ *etc.*
 scabiosus 750₂₈
 scaena loquacitas 85₁₉
 scandalizo: increpat Petrum suis eum
 uocibus scandalizantem 247₃, scan-
 dalizantem partem membrorum
 508₁₉
 scandalum 123₁₈ 125₂ *etc.*
 scena: excitati tanta malorum scena
 97₅
 sceptrum: apices et scepra sua ad
 alium saeculum possidere translata
 513₄, aeternitatis beneficio scepra
 sortitus 655₇
 scidae 356₂₀, scidae epistolarum 356₁₈
 scio = *ualeo*: sardonx sciens at-
 tenuare pinguedines 746₃
 scisma: scismatum et superbiae dis-
 sipator 735₁₃, ut catholicam fidem
 schismata in diuersum dissociata
 dilacerent 88₂
 scismaticus: non scismatici sed magis
 haeretici 629₁₄
 scola: ut iam sicut in scolis ingenii
 uideatur inter eos esse certamen
 42₆. — agentem sacri nostri palatii
 scolam 504₃, comes scholae 688₂₁
 scolasticus: per gentiles scolasti-
 cos 30₇
 scorpius: morsu scorpii 754₂₄
 scrinium: Sixtus notarius ecclesiae
 Romanae ex scrinio edidi 487₈,

textum libelli ex scrinio ecclesiae
 editum 518₁₈, gesta . . . in scrinio
 habemus 470₂₁, in ecclesiae scriniis
 132₅, uestrae fraternitatis scrinia
 355₃, in scriniis ecclesiasticis 700₁₈.
 — magister scrinii 701₇, magister
 scrinii memoriae 588₇ 589₁₁
 scriptio: sinceritas tua primores atque
 incolae propria scriptione conueniat
 quatenus - 54₅, in scriptionibus
 (ἐν τοῖς γράμμασιν, *cod.* inscripti-
 onibus) tuis dixisti 202₇
 scriptum: cunctis quae inter nos ge-
 rerentur in scriptum deductis atque
 iacentibus 235₁₁, neque in scriptum
 quae ageremus redigi paterentur
 235₂₀, quatenus scripto sententiam
 dicereinus 235₃₀, post multa contra
 se scripto gesta 294₁₃. — scriptum
 = *libellus, epistula*: scripta contra
 haeticos edidit 12₂₇, scripta uel
 dogmata cuiuslibet nomine prolata
 295₅, Osius scripto imperatoris
 utitur sed Gregorius scripto diuinae
 uocis obtinet 16₄, imperialia scripta
 30₂₆, *etc.*; *plur.* scripta *de una*
epistula 68₁₄ 73₁₄ 74₁₂ 103₉ *etc.*
 — scriptum = *locus aliquis scrip-
 turae*: si quis hoc scriptum et de
 Potamio conuenire consideret 18₃,
 ex scriptorum sequentia 256₁₃
 scriptura: exemplaria scripturarum
 quas Pelagius misit 108₂, scriptu-
 rarum omnium doctor (*i. e. Pau-
 lus*) 509₃. — scriptura = *heilige*
Schrift 361₁₈ 465₃ 612₉ 771₂₆ 772₁₄,
 scripturae 31₁₇ 321₈ 370₅ 403₁ 437₁₉,
 totum scripturarum corpus 421₉;
 diuina scriptura 255₉ 326₉ 488₅
 499₁₄ 747₂₄ 750₅ 753₃ 772₁₇
 scriptura diuina 19₂ 10 35₉ 170₁₁
 286₁ 298₂₃ 750₁₁ 752₂₅ 773₁₈, di-
 uinae scripturae 238₂ 711₂₅ 712₂₅

- 752₉, scripturae diuinae 6₁₅ 9₈ 22
 14₂ 18₂₉ 21₁₄ 15 32₉ 15 204₃ 9;
 mysticae scripturae 595₆; prophe-
 tica scriptura 622₂₃; sancta scriptura
 435₂₀, scriptura sancta 365₃ 427₆,
 sanctae scripturae 500₂₁ 721₂₃,
 scripturae sanctae 380₂ 5, sancta-
 rum scripturarum quae secundum
 traditionem patrum atque maiorum
 receptae sunt 102₁₈; scripturae ue-
 nerabilis auctoritas 221₆
- scriptus *substant.* = *scriptura*: est
 ergo primus scriptus in quattuor
 uersibus 745₁₃
- scripulosus: debitum fuit plenam
 caritatem etiam scripulosam transire
 496₁₇
- scrutator 669₁₁ 718₁₅, a physiologis
 id est naturarum scrutatoribus 752₅
- secessio: Ursinum Gallia coerces et
 ne motus exercesat cohibet Agrip-
 pina secessio 55₁₆
- secessus = ἄφοδος, ἀπόκατος: humana
 consuetudine secessum petit 8₁₃
- secludo: Petro Alexandrina urbe se-
 cluso 156₂₃
- secretarium: in secretario (*libellus*)
 relegatur 606₂₇
- secretim 643₂₉
- secretum = *colloquium secretum*:
 nobis dare secretum ut causas pro
 quibus missi sumus <exponamus>
 519₁₄
- secretus: egressi per secretiorem par-
 tem 75₂₂
- secta eius (*Arrii*) 14₂₆, Apollinaris
 sectam tuentes 41₁₆, mala secta
 164₁₅. — sectae 41₂₂ 88₅. — *passim*.
 sectator 14₃ 31₁, *alicuius* 14₂₆ 224₂,
 catholicae fidei 43₁₆, cum aliis di-
 uersae obseruantiae sectatoribus
 46₂. — *saepius*
- secundum quod = καθότι, καθό 174₁₃
 15 176₁₄ 214₁₁ 226₂₄ 228₇ 264₁₅
 267₃ 276₂ 559₃ 608₃
- secundus: primordia... secunda (τά
 πρώτα... τα δεύτερα) 255₇
- secura quies 44₂₁
- secutio: quod me uultis per secuti-
 onem facere habeo 516₂₄
- sed *in apodosi*: nam licet crucifixus
 sit ex infirmitate, sed infirmum
 nostrum adsumens corpus hoc pas-
 sus est 190₉; carne enim infirma
 suspensa clauisque transfixa sed
 usque ad me non peruenit 209₉;
 licet eum non inuenissent uiuum,
 sed tamen dogma ipsius damna-
 uerunt 214₁₅; si enim et filius est
 qui inhabitare dicitur, sed cum eo
 est etiam pater 253₁₇
- sedeo: sciant id sedere animis nostris
 ut - 46₂₀, id clementiae nostrae
 sedit arbitrio ut - 68₂₂
- sedes: apostolica 72₂₆ 84₁₃ 97₅ 99₆,
etc., sanctissima 56₂₃. — qui etiamsi
 metropolitani esset iure suffultus,
 etiamsi inter sedes haberet locum,
 ... tamen... 376₁₄; secundae sedis
 et tertiae maior est dignitas sacer-
 dotum quam eius ciuitatis quae
 inter sedes minime numeratur 388₃
- sedile: per angustias foraminis et
 sedilis (*sc. secessus*) 8₁₈
- seductor 359₂₆
- seiunctio: quos iuuat turbulenta sei-
 iunctio 51₂
- selectio: quattuordecim diuisiones
 harumque selectiones 763₂₃
- seminarium: omne seminarium uene-
 norum in ipso auctore proiectum
 117₁₇
- semino *translate*: *aliquid* 128₇ 222₂₃
- sempiternitas 9₁
- senator 672₂₃, senatores 619₇ 643₂₅
- senatorius: ordo 620₈

- senatus Romanus** 2, 47₈ 69₂₇ 506₂₄
 509₁₈, amplissimus senatus 160₂₀,
 senatus urbis Romae 506₄ 13 508₂.
 — senatus *Constantinopolitanus*
 619₁₁ 29 642₂₄ 678₂₆ 683₂₃ 684₃,
 gloriosus senatus 315₂₀, sanctissimus
 senatus 586₆. — *cf.* ordo,
 patres conscripti
sensibilis: aqua 745₃, poena 718₂₅
sensus: ut quid habeat sensus noster,
 in publicam notitiam nemo perdu-
 ceret 329₁₁. — numquid nouus
 Nestorii sensus est? (μὴ νεώτερον
 Νεστορίου τὸ φρόνημα;) 214₅. —
plur. sensus: mansuetudinis nostrae
 sensibus datum est ne - 52₁₁,
 exemplaria litterarum uestris sen-
 sibus offerenda 127₁₄, ut haec pie-
 tatis uestrae sensibus referremus
 140₁₉, sensuum disputationumque
 certamina 122₁₄, de singulis epi-
 stolae locis ac sensibus 305₁₅, cat-
 holicis sensibus instituti 369₁₀,
 procul a Christianis sensibus repel-
 lenda 237₂, Pelagiani sensus 358₂₇
 400₂₁, *et similia*
sentio (= *sapio*, φρονῶ): contraria
 42₁₅ 471₁₈, peruersa 469₂₁, recta
 46₃, unum 81₁₄, unum atque idem
 157₁₁, anathemet ista quae sensit
 96₂, tua tecum in ueritate sentiens
 590₁₄ 592₁, aliter 102₃, contra 92₉,
 contra fidem 469₁₁, contra aposto-
 lum 420₁₃, secus de absente 100₂₂,
 recte 90₁₉ 96₁, taliter 95₅, una cum
 sede apostolica 481₁₀, in uno 516₉,
et similia
seorsum: nudus deitate homo et pu-
 rus sine carne deus quasi seorsum
 et seorsum duae pronuntiantur esse
 personae 265₂₄
separo: se separauerunt de deo et
 lege 259₂₆; *c. genet.* sub nube et
 mari Aegyptiorum separati sunt
 liberati eorum seruitute 251₂₇;
intrans. de hac spe et fide minime
 separantes 800₁₉
septentrionalis 110₈
septuaginta (*sc. interpretes*) 748₁₁
sequenter: propterea et sequenter
 (= *postea*) dicens... intulit...
 258₁₇; sequentissime de eo loquens
 beatus Petrus utitur uoce ostendens
 quoniam - 256₂₁
sequentia: ex scriptorum sequentia
 nihil ad Christum pertinentes ostendunt
 uoces 256₁₃. — quomodo se-
 quentiam habet eo quod homo
 factus est deus istum hominem
 deum uerbum esse dicere? 248₁₅
sequestro: ut sequestratis omnibus
 nestro iudicio quid obseruari de-
 ceat finiretis 67₁₇, sequestratos a
 communione ecclesiae 521₂₃ 801₂₁
sequor: *partic.* sequens *c. genet.*: se-
 quentiumque eorum (*i. e. qui eos
 sequuntur*) 652₂₂. — secutus = *in
 sequentibus*: secutus adiunxit 405₆
 423₃, sicut ipse secutus adiunxit
 421₄, secutus adiecit 429₆, illa si-
 militudine qua secutus exposuit 430₃
seraphim (*codd. fere semper seraphin*)
plur. 166₁₈ 184₁ 186₁₁ 194₂₁ 208₃
 211₁₁ 214₁₁ 20
serenitas uestra *imperatoris allocutio*
 81₉ 16 85₁₄ 284₂₇ 321₂₅ 510₄ 596₃
 598₃, uestra serenitas 333₂₅, serenita-
 tas tua 88₁₇ 89₁₁ 90₃ 509₁₈, serenita-
 tas nostra 51₉ 55₃ 72₁₆ 74₁₁ (*Galla
 Placidia*) 84₁₇ 88₂₁, nostra serenitas
 46₁₄ 47₂ 20 66₉ 69₁₉ 79₂₃ 587₁₉
serenus: serenissimus princeps 598₇,
 600₁₉ 24 *etc.*, imperator 354₃ 518₂₅
 600₈ 601₆ *etc.*, serenissime prin-
 cipum 327₂₁, circa serenissimam
 iuuentutem tuam 88₂₆

- series = *textus scripti alicuius*: epistolae 315₂₆, gestorum 66₂₆, iussionis 54₃, libelli 589, 602₁, litterarum 135₁₆, 532₉, 593₂₄.
- seruitium: maiestati uestrae puris seruitiis approbatus 67₁₁.
- sessus: de sessu in terram eliditur 17₄.
- si: negent si non ianuam effregerunt, si non diuina quoque sacramenta euerterunt 39₂₃; negent si non hodieque apud se mystica uasa possident 40₁. — si tamen = *wenn anders*: si tamen credebant futurum dei iudicium 12₃, si tamen se tanto certamini habilem iudicat 110₁₃. — si tamen = *dummodo*: si tamen maiorum nostrorum definitio inconcussa permaneat 511₁₁.
- sic cum uerbo appellandi uel uocandi (= *sogenannt*): inuenimus laggurium sic appellatum lapidem 752₇, iuxta cerinum lapidem sic uocatum 752₁₈, contigua est Beronice quae sic appellatur regioni Elephantinae 749₁₀, in aede Asclepii quae sic appellatur 752₁₅, Smaragdinum uero sic uocatur insula modica 749₆.
- *siccitas: catholicae fidei claritate fulgentes sua se posse crediderunt siccitate (*cod.* sicietate, *alii* societate) fuscare 562₄.
- signaculum: (lapides scalptos) impressione signaculi nominum filiorum Israel (*Exod.* 36, 13 *sec.* LXX, *cf.* *Vulg.* 39, 6) 758₆, 19.
- significancia: propter significantiam regiae potestatis (*i. e.* *ad significandam regiam potestatem*) 766₁₇.
- significatio = *relatio*: anteriore significatione suggesti 618₁₇.
- significatiuus: symbolicum id est significatiuum 766₁₂.
- signo: gaudium nostrum sacrorum apicum attestatione signamus 84₁, nisi doctrinam nostram sequi regulari professione signauerint 327₉, sicut in Chalcedone conuentus catholicus signauit 591₁₃. — = *significo* 588₁₃, 599₂₄.
- sileo: cultum uestro regno debitum silere non potui 145₇.
- silex: presbyterum per silices trahunt 29₁₁.
- similis: si non est simile dicere 'deo passo carne' quod dicere 'Christo passo carne', quomodo... 176₇, similiter impie gessit ut gessit et Apollonius 36₁₀.
- simplex: *gen. plur.* simplicum 168₃.
- simplicitas 13₇.
- simul: quibus simul scripsisti, tunc non eramus simul 112₆. — de Stephani persona simul et causa 337₇.
- simulate 597₁₀.
- simulo: Damasus se simulat proficisci 1₁₁.
- sin autem *sine uerbo*: sin autem, iam praecedens ille ait... 192₇. — si... sin uero... 382₃, 401₂₇.
- sinceris: sinceri animo... an doloso 686₆.
- sinceritas tua *allocutio* 54₂, 333₂, spectata sinceritas tua 51₄, laudanda et spectata sinceritas tua 55₁₁.
- sincerus: sincerissimus 32₄, 35₂₄.
- singularis = *singulus* 25₂₈.
- singularitas: ut nec personis diuinitatis singularitas denegetur 719₁₃.
- singulus: singula quaeque plagarum 41₁. — ad singula uestram beatitudinem instruent chartae 567₅.
- sinister: a sinistris *v.* dexter
- siquidem *secundo enuntiati loco positum* 125₁₆, 166₂, 488₆, 498₁₅, 499₁₈.

- 504₁₆ 507₁₅ etc. — cum coniunctiuo 378₁₁ 702₂₁; modis permutatis siquidem . . . certum est . . . itaque plena luce sit clarum 221₅, siquidem maior est . . . regnumque . . . sit certum 465₆
- sistunt eum ante iudicem 29₁₂
- situs: etiam nunc in corpore siti (i. e. uiuentes) 110₁₂
- smaragdus 745₁₇ 747_{1 1 15 21} 748_{10 15} 749₁₄ 751_{3 7} 752₁₀ 753₁ 757_{12 20 26} 758₁₈ 768_{27 28}, lapidum smaragdi 768₂₄. — de lapide smaragdo agitur 747₁ sqq.
- socialis: uestrum audiens socialem atque inreprehensibilem morem 496₈
- soliditas 121₂
- solum sacerdotale 104₁₃
- sollemnis: ad Petri basilicam sollemnia celebrabat 63₆
- sollemnitas 64₁₂, festa 77₂₇, dierum 69₁₇, sacerdotis 71₄
- sollemniter 4₂₅ 59₂₄ 630₁₃ 632₁₉
- sollicitudo nostra *de se ipse dicit papa* 121₁₈ 286₂₅ 648₉; tua pro nobis sancta sollicitudo 658₆
- sollicitus pro aliqua re 398₁₆
- solummodo 30₂₃ 214₁₀ 235₂₆
- somahirenus: haec igitur forma (*ueteris testamenti*) quam nunc tenent Iudaei uocatur somahirenus 771₄
- sono: cum post abscessum Zosimi circa meritum Eulalii ordine subrogandi communi iudicio concinens multitudo sonuisset 60₂₅
- sortior: supplicium capitis 78₉, iudicium de statu 66₆
- sospitas 466₃ 681₁₄ 693₂₉
- spatarius 441₁₂
- spatium: non ante multa spatia temporis 496₆
- specialitas 431₁₅
- specialiter 72₇ 74₁₁ 80₁₀ 140₃ 141₉ etc.
- speciatim: proprie atque speciatim 404₂₄
- spectabilis: uir spectabilis uicarius 75_{13 20} 79₇; Alexander u. s. 587₁₁; Candidus u. s. uicarius magistri militum 643₁₂; Diogenianus uir spectabilis 475₄; uir spectabilis Eulogius magistrus 680₉, spectabilis uir Eulogius 660₂₆, Eulogius u. s. tribunus et notarius 658₂₈ 659₁₉ (*cf. s. v. sublimis*); Gratus u. s. 587₁₂ 590₂₅ 597₃₀ 634₁₆, Gratus u. s. magister scrinii 701₄, Gratus u. s. (u. s. Gratus 589₁₁) sacri consistorii comes et magister scrinii memoriae 588₆ 589₁₁ (*cf. s. v. sublimis*); illustris uir Latinus et spectabilis Madusius 129₂₀; Patricius spectabilis 497₁₅, Patricius spectabilis uir 498₁₅, Patricius u. s. 498₁; Paulinus u. s. 648₁₆; Petrus uir spectabilis comes (Placidiae) 139₁₃ 143₂
- spectabilitas tua 82₈
- speculatio: phantasiae id est speculationes 751₉
- speculator cordis 44₃
- speculor: uis huius lapidis (*sc. est*) in speculandam faciem (εις τὸ ἐκ-σπριζέσθαι τὰ πρόσωπα) 749₁₅
- speculum: qui qualitatem morum suorum ad multorum specula senserint pertinere 53₁₁
- spero: sperare in principibus 207₉, sperantes de dei misericordia ut - 228₁₅, haec enim de Christo sperabant 266₂₆, sicut de eorum speratum fuerat uoluntate 480₁₀. — sperantes ipsa die in eadem ciuitate peruenire 672₁₃, sperantes subripere 678₃. — speramus episcopum similia facere (i. e. facturum esse)

- 672₁₅. — spero ut 228₁₅ 385₂₉
 352₁₈ 354₁ 512₁₉ 518₂₈ 521₂₈ 556₁₆
 647₁₉ 673₁₆ 676₂₁ 688₁₄ 712₁₅, *quibus locis saepius idem fere ualet quod* peto, rogo, *cf.* 673₁₆ rogare deum, sperate ab apostolis eius ut...; *eandem petendi uim habet his locis*: apud beatissimum papam ea sperare quae - 507₉, ut speraret a beatissimo papa apud eum discussionem causae 518₂₈, hoc et nos sperare et uos decet implere 586₁₁. *eadem notione sequente coniunctio*: quos speramus ad nos citius remeare dignemini 713₁₄
- spiritalis: adulter 23₃₀, animi 367₁₅, caritas 334₂₈, fornicatio 411₃₂, fructus 334₄, gladius 108₂₀ 111₁₄, instructio 26₁₅, lyra 495₉, sacerdotes 7₂₁, substantia 415₁₁, uigor 7₁₅ *et alia*
 spiritaliter 417₂₁ 418₂₈
- spiritus: beati angeli... prauus autem spiritus (*i. e. diabolus*) 414₂₀, inmundos spiritus inuocantes 422₂₀, sub inmundorum spirituum dominatione 427₂. — spiritus sanctus 7₂₅ 41₁₉ 122₁₁ *etc.*, sanctus spiritus 23₂₃ 28₂₀ 32₃ 14 41₁₇ *etc.*, diuinus spiritus 130₁₆ 155₂₁ 209₁₁, caelestis spiritus 68₆, immortalis spiritus 162₃ 166₄ 6
- spumae maris 751₂₃
- stagnatus (= stannatus): ut si dicamus aliquid ceratum aut picatum uel stagnatum 443₁₂
- stationem in <basilica> Iuli dare praesumit 2₁₁, populus per coemeteria martyrum stationes sine clericis celebrabat 4₂₁
- statuo *seq. acc. c. inf.* 52₁₃
- stercus: omnia sua uiscera effudit in stercora 8₁₆, licet Arrius sepultus sit in stercoreibus 9₂₇
- stilus: stilo uenerationis alloquentes sanctitatem uestram 615₁₉, necesse fuit operam stili praesentis adsumere per quam nobilitatem tuam salutamus 634₁₉; epistolaris stili terminum cogitantes 665₂₇, libros in Graecum stilum transtulit 31₂₀
- stips (= stipes): aduersa deo stips ad uinum usque reseccetur 623₂₉
- stirpitis 655₁₂ 660₉
- sto = *cesso*: hactenus steterit iners dissimulatio iudicantium, ... hactenus inquam steterit apparitorum supina desidia 57₆; litaniam facientibus steterunt illi terrores 180₂₀
- stola *uestimentum uiri significat* 107₂₈. — *translate*: cur deum uerbum nudas a stola (apistola *cod. ἀπὸ τῆς στολῆς*) 202₁
- stomachicis et colicis nec non et coeliacis 755₁₂
- stomachus: eo quod esset inhabili stomacho 13₂, uino stomachum releuans 28₁₇
- strages: plurimos uastationis suae strage deiecit 4₂₄; tam facili strage multitudinis 13₃₀
- strangulo: fides quae plerumque artioribus strangulatur angustiis 107₂
- strenuus: uir strenuus (*cf. Mommsen, Neues Archiv 14, 509*) 645₂₁ 646₁₇. — strenuissimae mentis Gregorium 15₁₅
- studeo: uulpicula fraudibus fuit semper studens 111₁₀. — *aliquid*: diligite caritatem, studete concordiam 105₅
- stupeo: haec non stupemus in noto 51₂₂
- suadeo: fidem plebi 25₁₂, quietem hominibus 67₃, quietem multitudini 75₁₃; quae pro pace publica sua-

- demus accipite 71₆. — cum Eutychen suadere (= *docere*) talia repperisset 441₇, pro unitate catholica suadere non renuas 154₁₁. — horum opinione suasus et ego uolo . . . 299₇
- suasionibus inconsideranter absurdis facilem summittere uoluntatem 358₃, apostolicis suasionibus 326₂₃
- suasu quodam 36₂₄
- suauis: suauiora habuerunt propria domicilia . . . quam . . . 11₁₇, cum mihi pro tuo nomine nullum supplicium non suaue sit 16₂₇
- sub: (*iaspis*) sub smaragdo est interuirescens (κατὰ τὴν σμάραγδόν ἐστι χλωρίζουσα) 751₇. — *temporalis sensu*: sub tertio iduum Maiarum 474₃; 477₂ 13 478₁₃; *cf.* dies. — *modum indicans*: sub adsertione uel adsensu haereseos 6₁₉, sub auctoritate catholici nominis 6₂₀, sub celeritate 523₂₆ 628₁₄ 681₁₂ 694₂₁, sub uelocitate 528₉, sub prolixitate temporis 632₂₃, sub mora 632₂₄, sub occasione 699₉, sub eius praesentia 224₂₃, sub perpetuitate 633₁₀ 740₁₁, sub tranquillitate 633₄ *et similia*
- subadiuua 449₄
- subdiaconus 110₂₃ 111₁₇ 116₁₈ *etc.*, ecclesiae Romanae 532₁₂
- subdo = *in fini scripti addo*: memoratam subdendo sententiam 158₁₇; in subditis continetur 159₁₈, sententiam quam reperietis in subditis 160₁₆
- subicio = *in fine scripti addo*: sicut exequitur subiectum testimonium 42₂₂, gesta acclamationum populi relationi meae subieci 60₁₇; 63₁₀ 81₁₅ 288₂₂ 310₂₃ 315₂₇ *etc.*
- subintro 400₃
- sublimatio: ad statum meliorationis sublimationisque 430₂₃
- sublimis: sublimes et magnifici uiri 619₅. — Gratum uirum sublimem 593₈, uiro sublimes Grato 593₂₁, uiro sublimes Eulogio 669₁₉, *sed his tribus locis compendium* u. s. (= uir spectabilis) *falso solutum uidetur, cf. s. v. spectabilis et Mommseni in Cassiodorum praefationem p. XXI.* — sublimior 5₁₀ 652₂₃
- sublimitas: de tanta sublimitate (= *altitudine*) nocem populis auditam facere 773₁₁. — sublimitas tua *allocutio* 46₁₃ 47₆ 51₁₇ 60₂₁ 61₆ 17 65₁₀ 77₇ 80₁₈, tua sublimitas 46₂₉, sublimitas uestra 76₆, praecelsa sublimitas tua 48₁₀ 49₇ 24₄, egregia sublimitas tua 50₁₅
- subrepro: in locum alienum 64₂₅. — v. subripio
- subreptio 222₂₇ 465₁₁ 630₇ 632₁₃, subreptiones 512₂₃ 692₁₇
- subripio (*pro subrepro*): *alicui* 466₂₂ 493₇ 585₁₃ 679₉, apud *aliquem* 7₂₀ 128₉, *absolute* 352₁₉ 408₂₄ 437₁₄ 493₁₀ 678₃. (*fort. etiam* 131₁₃ *subripiat scribendum*)
- subscribo: *alicui rei* 18₂₀ 25₁₁ 36₂₁ 67₂₁ 234₁₄, in *aliqua re* 11₂₃ 14₁ 234₁₉ 713₂₀, pro *aliqua re* 24₂₉, *absolute* 18₂₄ 24₂₆ 33₂₅ 64₉. — *saepius*
- subscriptio: pro impia fidei subscriptione 17₂₃, fidem haeretica subscriptione damnauerant 20₂₅, paenitentes de impia subscriptione 28₄, post suscriptionem tomi 289₁₃, propter sacrilegas praeuaricatorum subscriptiones 14₇, post subscriptiones impias 19₃₃ 23₁₂, impiis subscriptionibus 25₁₃. — et subscriptio *in fine epistulae (sequuntur uerba*

- ab eo qui epistolam dat manu propria addita* 117₁ 223₉ 224₂₇ 318₁₅, et subscriptiones 568₁₅ 713₁₈, et alia manu suscriptio Domnici 356₁₈, et subscriptiones episcoporum 161₃ 318₁₈, exemplar subscriptionis 347₁₆ 24. — *subscriptiones epistulis subiunguntur fere hae*: bene ualete fratres 117₁, deus uos incolumes custodiat fratres carissimi 96₉ 223₉ 493₁₁, deus uos incolumes custodiat filii dilectissimi 161₂ (cf. 585₂₅), deus te incolomem custodiat frater karissime 229₁ (cf. 733₂₇), diuinitas te seruet per multos annos 47₂₂ 91₂₈ 325₉ 340₁₇ 347₁₈ 24, gratia domini Iesu Christi et caritas dei patris et communicatio spiritus sancti sit semper uobiscum 328₄, uegetum te nostrique memorem praestet omnipotens deus 380₁₀, saluari me in domino orate sanctissimi et beatissimi patres 497₂₇, ora pro nobis sanctissime et beatissime frater 610₉, incolomem me ora (in domino) sanctissime (ac beatissime) pater patrum 528₁₁ 13₁₆, incolumes in domino orate pro nobis amabilis deo et sanctissime frater 638₁₁, incolumes in domino ora pro nobis dei amator sanctissime frater 654₂₂. — *subscriptionibus manu propria exaratis praeponuntur uerba*: et alia manu 82₂₄ 96₉ 161₂ 325₉ 328₂ 330₁₀ 340₁₆ 342₁₃ 478₁₅ 493₁₁ 497₂₇ 528₁₁ 610₆ 638₁₀ 639₂₃ 654₂₂, et alia manu suscriptio Domnici 356₁₈, et manu imperatoris 53₁₁ 91₂₇, et manu (domni) papae 356₁₄ 739₉ (καὶ ἑτέρα χεῖρὶ 585₂₅, καὶ ἄλλῃ χεῖρὶ 733₂₇)
- subsequenter (= ἀκολουθῶς) 300₈
- subsequor: quod subsecutus adiunxit 304₁₉ (cf. sequor)
- subsistentia 176₂₀ 21 178₁₈ 210₁₀ 249₃ etc.
- subsisto: supernae misericordiae propitiationem de pontificali intercessionem subsistere 616₉
- substantia 9₁ 172₁₈ 221₁ etc., Absalom qui regiam urbem substantiamque peruaserat 259₉, patris et filii et spiritus sancti tres esse substantias 41₁₀, innisibiles et rationabiles substantiae 284₂₂ 285₁. — ista diurnam non possunt habere substantiam 536₁₃
- substituto: (*filius dei*) ex nihilo substitutus est 8₂₄
- subuectio: uictualia uero, excepta tamen subuectione, nolite suscipere 513₂₆; neque ab his uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem et hospitalitatem 605₁₇
- subuiridis 746₆
- suburbicae regiones *Romae* 52₂₂ 53₂₃
- succedo: ibi succedite ubi ordinaverit imperator 514₄, in ea succedite quam imperator praebuerit mansione 605₂₀
- succendo: ad diuinam aemulationem pro filii dei amore succensus 31₁₇, ardore fidei et suavis iracundiae commotione succensi 349₁₇, tanto catholicae fidei ardore succenderis 342₂₄
- successio (= *hospitium*): si uoluerint successionem parare nolite spernere 513₂₀
- sufficienter 168₂ 383₁ 381₆ 394₂ etc., sufficientissimae 406₁₅
- sufficio c. *infin.*: eloqui potentias domini uix quaelibet lingua sufficiet 136₂

- suffragatrix intercessio sanctimonii pontificalis 615₁₁
- suffragium 7₂₁ 353₁₉ 364₂₅ etc.
- suffrago: ut diuinitas augmenta salutaria uestrae uitae suffragare dignetur 658₁
- suffugium: Romanae ecclesiae suffugium poposcerunt 449₁₄
- suffultus: a synodo quae... fidei catholicae esset communione subfulta 151₁₇, metropolitani auctoritate (iure 376₁₄) suffultus 338₁₆ 376₁₄, eius familiaritate suffultus 391₂, suae potestatis legatione suffultus 479₆
- suggero (= *communico*) *alicui aliquid* 79₂₂ 150₃, *aliquid* 353₃₁, *sequente acc. c. inf.* 110₂₆. — *saepius*
- suggestio 131₁₉ 146₁₀ 148₁ 224₂₀ etc.
- sum:
- est: in haeresi subscribere daemoniis sacrificare est 14₂, canones soluere in religionem committere est 518₁₀, horum studia negligere id est in ipsa domini confessione delinquere 530₃. — est = ἔστιν, ἔξιστιν: nec enim sine persona est subsistentiam dicere 264₁₃, fratrem a fratre adiuuari spiritaliter muros esse inexpugnabiles ex diuinis est accipere scripturis 712₂₄. — est *c. dat. c. infn.*: est inuocato clementissimo imperatori hoc corrigere 675₉
- sed esto, habeant pacem cum infidelibus (*sequitur deinde interrogatio*) 21₂₀; sed esto, sibi amplius aliquid praesumpserit 86₁₂; sed esto, Calendion imperatoris nomen abstulerit 392₅.
- uaria*: qui futurus est redimere Israel (ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ) 196₁₆; quorum maiorem partem in seruis constat fuisse 75₂₃; quid enim fecit domini praesentia nisi ut istis negotiis illorum, qui ueritatem carnis eius negaturi erant, seniore faceret aetatem curationis esse quam uulneris? 512₁₁
- summa: postquam anima summis suis subiecta non constitit 433₂₀
- summatim licet exponimus 19₁₈
- summitas: desuper a summitatibus montium 753₂₀
- summurmuro: quod misera contentione submurmurant 369₈
- super: quod super omnem humanam eloquentiam est 32₁. — super id quod = *praeterquam quod* 61₄
- superadicio 353₂
- superaedifico 580₃
- superbio de *aliqua re* 407₁₅
- supereminentia 31₂₇
- superflue 61₁₀ 667₂₄
- superfluus: qui nouis quaestiunculis superflua uanaque concinnant 228₂₁, superflua concertantes 716₁₃
- superhumerales *Aaron pontificis* 744₂₁ 745₂₂ 756₇ et *saepius in ep. 244*
- superinduco: quem ergo superinducis crucifixum propter nos postea 190₁₆, quaternitate superinducentes 204₃
- superior *de tempore*: salubris superior ordo praeepti 77₈
- superius *de tempore* = *prius* 65₁₉ 109₁₆
- supinus: apparitorum supina desidia 57₉
- supplanto: ne ab haeresibus subplanteris 198₂₂
- supplico: apud *aliquem* ut... 37₁₀, *sequente acc. c. inf.* 710₁₇. — *supplicor* = *supplico*: de his uobis supplicentur Iohannes et Heracli-

- anus 709₄ (*sed cf. quae illo loco subnotauit*)
 supra: Osius sedet iudex immo et supra iudicem 15₂₉. — ut supra in *subscriptionibus uel datariis* 225₃ 4 5 6 7 568₁₇ 546₂₄ et *saepius*; per quem supra (*i. e. per eundem portitorem per quem praecedens epistula*) 142₂, per quos supra 146₂₂, legati nostri qui supra 605₉ et *similia* sursum atque deorsum 204₆
 suscipio *aliquem uel aliquid* 11₁₁ 12₁ 14₁₂ etc., suscepti sunt ad catholicam disciplinam 28₄. — si non suscipis in uno filio dicendum duas naturas 174₂. — domino . . . in Christi caritate suscipiendo Xysto 111₂₂, in Christi gratia suscipiende frater 113₃
 susinum oleum 747₇
 suspecto: sacerdotis iniquitas suspectat<ur> aut gratia 58₁₀
 suspendo: *aliquid*: suspensa causa de aliis episcopis 518₁₃, promissionem uestram tanta silentii diuturnitate suspenditis 559₁₉. — *aliquid ab aliqua re*: manus a coepto operis perfectione 736₃, boni studii a perfectione uota 599₇, uix faucibus suis ab illo pio cuore suspensis 529₁₈. — me suspendo ab *aliqua re*: (*populus*) se ab eius processione suspendit (*i. e. abstinuit*) 2₃, a nostra se communionem suspendit 469₂₇, ut se ab eius ecclesiae concussionem suspendat 557₁₁; de *aliqua re*: qui se suspenderant de anathemate 677₁₇. — suspendo *aliquem* (= '*suspendiren*') 69₂₅ 479₂₇ 481₁₀, *aliquem ab aliqua re* 157₂₂ 343₂₉ 449₆ 452₉ 628₃. *alicui aliquid*: Ambrosius maiori Theodosio communionem suspendit 390₂₀
 suspensus: decet suspensis sensibus omnia nostro uos reseruare iudicio 71₉, quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint 533₁, illud nos suspensos redigit et anxios 559₁₃, diu nos tenere suspensos 664₃
 suspicio: non suspicionem dabis Eutychianum esse 196₂₃
 suspicio = *ueneror: aliquem* 29₂₀, *aliquid* 31₁₉
 sustineo: confusionem sustinentes (= *κατατυχόμενοι Hierem. 6, 15*) 43₃, uicariorum sedis apostolicae praesulis sui praesentiam sustinentum 302₁₃. — = *tollo*: nec patitur aliquid priuilegii sustineri 115₁₉. — = *expecto: aliquid* 236₆ 419₉ 22 646₂₈ 693₁₄, perficienda deinceps sustineatur adoptio 410₇
 susurro: ad leuium susurronum scripta pendere 104₂₅
 suus: numquam potuimus archiepiscopo suorum (= nostro, *ἑωτῶν*?) suadere ut - 674₆
 syllaba: uerbis eius ad omnem ut ita dicam syllabam praebuerimus ad sensum 116₂₁
 symbolicum id est significatiuum 766₁₂
 symbolum 233₂₃ 287₁₁ 17, trecentorum decem et octo symbolum 200₂₄, symbolum siue mathema (fidei 233₆) 233₆ 15 20, praecessorum nostrorum symbola 200₁₃, synodalia symbola 709₉. — *saepius*.
 syncellus: in cuius locum Epiphanius quidam presbyter quondam syncellus eius accessit 682₂₁
 synodalia = *constituta synodi* 695₂₂ 713₂₀
 synodalis: aggregatio 349₂₀, congregatio 502₂₇, codices 297₆, codices atque gesta 236₁₂, constituta 335₂₉

- 353₁₂ 525₂₃. epistolae 236₁₄ 685₂₄. gesta 291₈ 479₁₉, monumenta 287₃₀, praecepta 700₁₃, regulae 370₁₇, symbola 709₈
- synodicus: constituta 722₉, decreta 717₁₄ 718₁₁, epistolae 523₂₀, relatio 738₁₂, scripta 449₂
- synodus *passim*
- synopsis: ut synopsis operis construendi fideli tendatur examine 47₁₆
- tabes: sicut luridati corporis tabe 8₁₇
- tabularium: recensete sacras litteras et diuina tabularia 105₁₁
- taciturnitas 194₁₄
- talentum: *gen. plur.* talentorum 154₈
- taliter 95₃ 385₁₁ 679₁₄
- tam *apponitur superlatiuo*: apud te tam religiosum tam piissimum imperatorem 44₁₂. — non tam... sed 439₁₆. — animos nostros tam diuturnum dilectionis uestrae silentium ut tantorum temporum contristat absentia 694₆
- tamquam: Christi negatores tamquam dominos ecclesiae constituit 21₂₅. — *sequente acc. c. inf.*: si quis dicit dei passibilitatem aut mortem gustasse deum, tamquam ad haec eum bona uoluntate uenisse... 218₉
- tantummodo: non solum... neque tantummodo... sed etiam 33₄, ut non solum... neque ut tantummodo... sed ut etiam 33₂₄
- tantus:
- tanti = *tot* 13₂₄ 133₂₁ *etc.*
- tanto: ideo... ut tanto magis... 28₂₂; ordinauit Heraclidam tanto magis idoneum quanto et firmiss contra haereticos debuit ordinari qui et in uita esset perspicuus 34₃; tanto magis fidem dei uindicat quanto et Romano imperio fideliter militauit 39₅; quicquid in causa sacrae fidei sanctius gesseritis, tanto gloriosius regnabit 44₁₉. — *cf.* quanto tantum ut -: saluam fore de eisdem iniuria uindictam, tantum ut ecclesiae sineret princeps regulas custodiri 389₂₃; totum se esse facturum, tantum ut nostram praesentiam commodemus 518₂₆
- in tantum... in quantum 417₂₄; in tantum ut = *adeo ut* 391₄ 403₁₉ 628₉, in tantum... ut 4₄ 360₃ 374₂ 391₂₂ 414₈ 468₇ 535₂₇ 563₁₀ 594₂₃ 701₂₄
- tardo *aduerbium* 688₁₇
- taxatio: decernimus nihil in iniuriam Theodoreti sub taxatione nominis eius a quoquam fieri 295₃
- taxo: in quem insurgeremus nec nomine appellatum legimus nec criminis aliqua ratione taxatum 97₆
- tegula: tectum basilicae destruentes tegulis populum perimebant 3₁₇
- temerarie 34₁₉
- temerator 584₃, sacrorum 582₁₆
- templum: in templo sub pedibus idoli 28₂
- temporalis: exilium temporale (*opp.* perpetuam poenam) 11₁₅
- temporarie = *zur Zeit* 54₄, = *zeitweilig* 71₂
- temptamentum: oratione atque uigiiliis sacrilega temptamenta superauit 142₉
- temporum usus inusitator*:
- praesens pro futuro*: legite et agnoscitis 514₂₁, redeat ad unitatem et nos cum eo insistimus 557₁₆, et eum tamen mox dimittimus 659₂₆; *similia* 2₃ 6₂₆ 10₄ 41₂₅ 619₂₅ 27 672₁₆ 749₄

- praesens pro imperatiuo*: respondetis 514₁₀, adicitis 514₂₃, dicitis 557₁₇, scribitis (*cod. scriptis*) 557₂₀ et saepius in *indiculis* 116 et 135
- futurum pro imperatiuo*: sed tu ipse hodie iudica, ipse sententiam proferre dignaberis 16₂₃; (sublimitas tua) eatenus basilicae diriget formam quatenus... 47₁₁ et similiter in *edictis imperatorum* 48₂₀ 21 49₁₁ 61₁₅ 65₂₂ 77₂₇ 78₅, in *epistulis uel indiculis paparum* 154₆ 517₂₉ 606₁₆
- plusquamperfecti et imperfecti coniunctiui inter se permutati*: tacemus quod fortassis ipsum Constantium episcoporum unita constantia confutasset et frangeret, fortassis etiam et intellegere fecisset... 13₂₃; nisi diuinitas affuisset egressique per secretiorem partem impetum multitudinis uitaremus, minime potuissimus euadere 75₂₂; utinam incolume Arrianae legis Mursinense oppidum permaneret et non ad iudicium quondam erroris miseri concidisset 89₂₃
- tempus: quicumque in tempore aderant 102₇. in hoc tempore 410₉, in tempore gaudii 259₁₄, diabolo se ad tempus interserente 140₉, pro tempore certa praestringens 540₁₈, tantis temporibus = *tamdiu* 600₁₀ (606₂), multis temporibus 387₁₉ 613₁₉, in temporibus *alicuius* 263₁₁ 14 18 19, tanta sacramenta quae possent ipsis ad tempora sufficere 639₂₆
- tendicula: has tendiculas quaestionum 102₉, per talium nominum insidias captiosasque tendiculas 382₅, tractare tendiculas 439₄
- tendo: ut synopsis operis construendi fidei tendatur (pendatur *Petschenig*) examine 47₁₆. — sic autem impietatem pestiferae dominationis tetendit ut etiam deiectus insultet 159₁₉. — nihil proficiebat in quo tendebamus 678₁₄
- teneo = *contineo*: litteras purgationem tenentes 103₁₃. — = *includo*, *custodia teneo*: ex quibus aliquanti agniti atque tenti sunt audiendi 75₂₅, dicitur et apocrisarios teneri 672₂₇
- tenor: hoc etiam tenore Paulus apostolus non ideo fefellisse credendus est quoniam... 483₉, pari tenore 379₁₃, eo tenore 380₁₇
- ter: per omnia beatissime et ter beate pater 667₁₃
- termino: synodum piissime coeptam sed impiissime terminatam 11₂₅. synodus praesentem causam terminare non potuit 68₉; *similia* 72₂₀ 82₁₃ etc.
- ternus: iuxta ternas et ternas tribus 766₁₀
- terra: in terris (*oppos. in caelo*) 635₂₂
- terrenus: imperator 20₂₈, rex 11₁₄ 16₃. moderatio 106₂₂, hominum messis 551₁
- terror = *tremor terrae*: steterunt illi terrores (ἕστησαν οἱ σεισμοί) 180₂₀
- testamentum: uetus 106₂ 770₃₀, nouum 255₃
- testificatio: sub testificatione potentiae diuinae dicebant... 647₂₄. omnium testificatione 712₁₀. scripturarum testificationibus 403₁
- testimonium: fides cui et deus... per auctoritatem scripturarum diuinarum... testimonium dedit 9₁; relatio quam ad testimonium adduxistis 290₄; testimonio habens

- aliquid* 688₁₅; sicut exequitur subiectum testimonium 42₂₂
- textus: epistolae 344₄, libelli 518₁₈ 520₁₃, relationis 80₄, Latinus 470₂₈
- thalassites appellatur praecipuus lapis hyacinthus 753₁₀
- theophaniorum die 232₂₂
- theotocos: Maria uirgine theotoco hoc est dei genetrice 471₂₆
- thesaurum: cor quod erat thesaurum impietatis 8₁₅
- thronus 18₉ 13 14, in throno Israel 26₉
- timeo *c. inf.* 17₁₅ 19 44₆
- tinctura: marinae tincturae similis (θαλασσοβαφής) 755₁₅
- titulus: Hisacem remotus Hispaniae angulus titulo damnationis inclusit 55₁₉, synodi statuta quolibet colore seu titulo retractari 312₁₉, quisquis quolibet modo quolibet titulo complex eiusdem fuerit factus erroris 381₁₀, tantis apostolicam sedem caritatis et munificentiae titulis eleuastis ut... 334₁₁. — relictis singulis per titulos presbyteris 64₃₁, per omnes titulos uel loca quae conuentu celebri frequentantur 78₃
- tomus: post suscriptionem tomi 289₁₃
- topazion: *nom.* topazion 745₁₇, topazium 746₁₂, topazius 757₂₀; *accus.* topazion 746₁₂. — de lapide topazio 746₁₂ *sqq.*
- topazium *v.* topazion
- topazius *v.* topazion
- totum = *omnia* 6₉ 26₁₄ 105₁₀ 484₁₈ 485₁₀ 518₂₅. — in totum 479₂₂ 505₂₀ 578₇ 626₂₈ 636₂ 702₉, ex toto 675₄. — totum *aduerb.*: in illo spectaculum totum nouum (*cod.* nouimus) uisum est 17₁₂
- tractator: quae a tractatoribus disputantur non ut canonica recipi 695₂₁
- tractu et caede mulcati 26₂₃. — omnes sacerdotes uniuersi orientalis tractus 322₁₆
- trado: in laicorum se numerum tradant 21₁₉, in eorum se dominium delusionemque tradiderunt 19₃₁, se quidam haereticis tradiderunt 25₆, tradidit se ei in sacram communionem 37₂₃
- traduco: ne aliquos... ad peruersitatis suae instrumenta traducat (*s. e. peruersitatis suae instrumenta efficiat*) 141₁₆
- tragicus: Tyri gemitus tragicis criminibus comparandos 489₁₀
- tragoedias quas per ecclesias exercuit singillatim scribere 384₁₇
- tranquillitas uestra *adlocutio imperatoris* 30₁ 41₁, uestra tranquillitas 126₁₉ 334₁₉, uestra tranquillitas et prouisio 6₁, tranquillitas tua 88₂₀
- tranquillus: tranquillissimus princeps 152₃ 742₄
- transcendo: iussa 77₅
- transcribo: omni ordini transcribitur quod in uno esse laudatur 740₉
- transeo: quidam de hoc transierunt (*s. e. mortui sunt, cf. indicem Casiodori Mommseniani*) 566₂₂
- transfero: ut Petrum ad exteriora transferri iubeatis 141₁₃, *translate* clericis callida seductione translatis 157₇. — iterum se ad confessionem fidei catholicam translulerunt 20₂₇, se ad haec consortia transferentes 386₁₉
- transfreto: Iordanem 762₄
- transgressor 531₅ 541₁₇ 554₂₃ *etc.*
- transigo: recte Christi oues transigere 527₁₈
- transitus *adiect.*: amputatis reliquiis transitu erroris 615₂₄
- transitus *subst.*: in transitu (= *flichtig*) 100₂₀

- transmarinus: ad transmarinas nauigare regiones 330₂, cum innocenti reo confugitur ad mare et transmarina documenta 107₁
- transmigro: nullo modo hanc designationem crucis transmigrabo 200₁₆
- transmitto: cuius noua aliqua doctrina transmissa est ad discipulos 31₂
- transnomo 276₁₇
- tribulatio 259₁₉ 535₅ 550₂₇ 552₁₇ 675₄, tribulationes 35₁₇ 574₁₀ 677₁₄, in tribulationibus (*Vulg. Hebr. 11, 37 angustiat*) 35₁₀
- tribulo: uobiscum cum quibus tribulati sumus 330₂₂
- tribunicius: Anastasius tribunici imperii (*cod. imperauit*) XXV 506₂₂
- tribunus: tribuni plebis 506₂₄. — gentilis Festus tribunus (*Act. 25*) 106₁₃. Seuerus ex tribunis 37₁₉, u. c. tribunus *praefecti urbis* 60₃ 62₁₆, u. c. tribunus et notarius (*principis*) 61₂₁, u. s. tribunus et notarius 658₂₇ 659₂₀, spectabilis uir tribunus et notarius 660₂₆
- tributio: diuinae tributionis indicia 552₁₁
- trinitas 166₃ *et passim*, inuiolabilis 115₄ 168₁
- trinus: trinae tendunt insidias unitati 722₁₅; has easdem litteras trinas (*i. e. tribus exemplaribus*) ad dilectionem uestram, clerum plebemque et amplissimum senatum direximus 160₁₉
- trisagios: ut in litania diceretur trisagion 180₁₆, ut non adicias in trisagion duos filios 184₁, dicere in trisagio quaternitatem 184₁₇, simpliciter cane trisagion 186₄; 186₁₂ 15 188₁₁ 21 190₂₃ 192₁₂ 20 194₁₉ 198₃ 14 200₁₄ 204₃ 8 208₅ 12 16 210₁₉ 20 21 211₁₀ 11 212₃ 214₁ 3 8 10 17 19 25 216₂ 5 15 19 21. — qui trisagion dicit esse passibilem 202₂₁, inspirati sunt consubstantialem trisagion appellare 210₁₂. — in hymno trisagio 168₁₁, uox trisagia 178₇ 184₂₃ triumphale in domino regnum uestrum 139₁₉
- triumphator semper. Augustus 81₂ 21 83₅ 90₂₂ 322₆ 499₁₀ 506₂₂ 610₁₅
- tunc—dum 501₁₄ 503₁₁. — tunc temporis 15₁₇ 287₁₂ 746₁₆, per tunc temporis episcopos 34₂
- turbatio popularis 59₁₄, catholicae legis turbatio 88₂₀
- turbido: post tam continuas turbidines 735₂₃
- turbidum aliquid perpetrari 78₅
- turbo *substant. de personis*: qui sint isti turbines ecclesiae uel procellae 104₂
- turbulenter 48₂
- tyrannus *v. indicem personarum s. v.* Basiliscus Constantinus Maximus
- uaco: non enim uacat quod dictum est omnia per elemosinam posse mundari 409₁₄
- uacuo: Leonem quidquid noua uideretur actione temptatum competenti refutatione uacuasse 389₁₀
- uacuuus: neque enim uacua honorificentia est quae defertur antistiti 665₆; in uacuum recipere *aliquid* 401₂₀ 424₂ 6
- uaniloquium: uaniloquia 644₁₅
- uanissime gloriabatur 18₁
- uanitas: eius suscipis pessimas uanitates 172₂₁
- uas: uasa Nicaena aenea 747₉. — mortem filiorum meorum de tuis uasis effusam 200₇. — uas electio-

- nis (= *Paulus apostolus*) 21₅ 192₁₄
228₂₀ 334₇ 365₂₂ 567₂₃
- nastator 125₅
- uber: cui non sit recte sentienti
uberrimum disputare 96₁
- ubi: est in ipsis (*capitulis*) inter ce-
tera, ubi uolunt dicere unum de
trinitate crucifixum 675₂₀; causae
tantum, ubi (*s. e. propter quam*)
ueneramus, intenti 678₁₀; *in prae-*
scriptionibus epistularum: ubi Ur-
sinus et qui cum eo sunt ab exilio
relaxantur (*s. e. edictum, quo Ur-*
sinus etc.) 48₁₀; ubi redditur basi-
lica Sicinini 49₂. — ubi = *quo*:
cognoscant et ipsi ubi transferimur
643₂₈
- ubique = *quolibet*: destinanda ubi-
que principalia praecepta duximus
611₂₂
- uegeto: caelesti rore uegetati 401₉
- uelut: ne quae minitatur uelut fabula
putaretur 19₃
- uenenosarum haeresum uox 200₁₈
- uenerabilitas: tua uenerabilitas *allo-*
cutio sacerdotis 744₁₅
- uenerabiliter 294₂₄ 308₈
- ueneranter 132₈
- ueneratio tua *allocutio sacerdotis* 72₃
73₄ 25 763₂₄
- ueneratores Christi 6₉
- ueniale (= *ignoscibile*) iudicare *ali-*
quid 150₂₄
- uenialiter 540₂₃
- uenio *sequente infn.*: qui iudicare
uenerat 17₁₄. non uenit aliquem
perdere sed omnes saluare 356₁₃.
pacem uenimus facere 517₁₈; *simi-*
liter 16₂₀ 192₂₄ 473₁₉. — uenio pro
aliqua re = *aliquid defendo, win-*
dico: sub uobis piis imperatoribus
et pro fide catholica uenientibus
36₅, episcopi pro sancta fide ue-
- nientes 10₁₉, qui pro fide catholica
contra haereticos uenerant 11₈;
uenio contra *aliquid* = *aliquid ag-*
gredior, uiolo: ne contra sacrae le-
gis ordinem uenirent aut contra
consuetudinis rationem 60₅, contra
apostoli sententiam uenire nititur
109₃₀, aliquid quod contra utili-
tatem ecclesiae ueniens displiceret
116₈; 158₂₂ 232₈ 350₇ 611₁₈
- uentilo *aliquid* 402₂₀ 439₇ 462₁₆ 20₂₀
synodum perspicient nouellis non
potuisse quaestionibus uentilari
383₁₅
- uentrilocus 114₁₄
- ueraciter 108₁₂ 127₁₃ 153₁₈ 154₇ etc.
- uermis *translate*: non defuerunt uer-
mes qui de eius putrido cadauere
nascerentur 9₂₈, hi quos diximus
uermes Arrii 10₉
- uernula: Petrum et Timotheum prae-
fatorum uernulas 488₂₀
- uero: *quinto enuntiati loco* deinde
per aemulationem Lia uero dedit
ancillam uiro Zelfham 759₆. —
unde et quidam de hoc transierunt
et nostrorum uero non exigua mul-
titude perempta est 566₂₂; et ho-
norem uero omnem sic adtribuunt
tanquam imagini imperiali 253₁₅.
— mittitur in exilium... et Hila-
rius, qui etiam scripta contra hae-
reticos et praeuaricatores edidit,
licet postea uero interrupperit fauens
praeuaricatoribus 12₂₈
- uerto: mittit Ariminum, ut omnes
illic episcopi similiter uerterentur
11₂₁. — non deus uerbum in carne
uersus est 226₁₉, in carne uersum
227₂₆
- uesper: circa uesperum 74₂₇
- uestigium: e uestigio = *statim* 399₁₅
- uestio: basilicas pretiosorum marmo-

- rum ambitione uestitas 43₁₉; episcopi non fidei ueritate sed sola catholici nominis appellatione uestiti 33₃
- uaticum *translate*: ut uaticum seni non negetis 476₉
- uibratio = *splendor*: caeruleae uibrationis 751₁₇
- uicarius: erat tunc temporis Clemen-
tinus uicarius 15₁₈; 15₂₇ 16₇. — a
proconsulibus uel uicariis <accitus>
ad urbem Romam sub prosecutione
perueniat 57₂₄. — uicarius urbis
Romae 53₆ 14, uicarius (*om. urbis
Romae*) 50₂₃ 54₁₈ 55₁₂, uir specta-
bilis uicarius 75₁₃ 20 79₇. — *ad-
iect.* Aginatus cl. u. uicariae praefecturae 50₁₂. — uicarii *papae* 231₁₂
312₁₄ 22 527₅, uicarii papae 312₁₀,
uicarii Romani 442₁₄, uicarii sedis
apostolicae 231₁₉ 20 33 302₁₂ 310₁₈
311₅ 317₂₃. uicarii ab apostolica
sede directi 442₂. — *de papa*: ta-
libus praesulibus (*i. e. papae*) beati
Petri uicariis 355₁₈, uicariis glo-
riosi Petri 658₄, beati Petri eius-
que uicarii 478₉, uicarium Christi
te uidemus 487₄
- uicem referre *alicuius rei* 36₂₆; —
iterum et alia uice 18₁₀, tertia uice
18₁₃, repetita uice 551₂₉. — coepi-
scopos nostros uice nostra direxi-
mus 544₁₂, in eius uice Iohannem
subrogatum 151₂₀, ut ad comitatum
uicibus (*i. e. alternis uicibus*)
clerici dirigantur 444₁; quae a
tractatoribus disputantur non ad
synodalia uicem pro lege ser-
uari 695₂₂. — inuicem 42₁₁ 76₄
123₁₆, ab inuicem 42₉, in inuicem
122₂
- uicinum: in uicino 51₁₁
- uicissitudo: alterni uicissitudinem ser-
monis tuae reddimus caritati 154₂₂.
— = *remuneratio* 321₂₁ 631₂₀
- uictor *in imperatorum titulis v. in-
dicem personarum s. vv.* Anastasius
Honorius Iustinianus Iustinus Theo-
dosius
- uictoriosissimi principis 616₁₁
- uictualia 513₂₅ 605₁₈
- uidetur *seq. acc. c. inf.* 558₇ 663₁₇
676₃, *sequente* quoniam 656₉ 715₂₀,
sequente quia 676₃₀
- uigiliae: oratione atque uigiliis temp-
tamenta superauit 142₉. — dat
uigilias in quadam domo conuocans
fraternitatem 29₃, sacras uigilias
celebrat 29₈
- uilescio 734₃
- uinarius lapis 750₂
- uincio *absolute*: non sic in diluui-
o indicatum est ut turba uinceret
infidelium 25₂₃, nec potest ali-
quando deesse quod uincat cum
tam miserum sit quod nostrae fidei
uirtute uincatur 93₃
- uindico: = *tueor, defendo*: haereticos
12₂₄, fidem 9₁₉ 11₂₀ 30 12₁ 12₁₈ 13₂₀
14₁₅ 31 *etc.*, haeresim 7₅ 21₂₈, ec-
clesiae diuinam sanctimoniam 20₈
et similia; *seq. acc. c. inf.* patris
et filii et spiritus sancti tres esse
substantias uindicantes 41₂₀. — =
usurpo: *aliquid* 101₁, sibi uindi-
care *aliquid* 23₂₀ 41₂₁ 140₄, sibi
uindicare *aliquem* 485₁₈ *et similia*;
nihil hinc aut uindicare pars altera
poterit aut altera formidare 68₂. —
iniquitates suas et sacrilegia sub
Christi nomine uindicare 32₂₃, haec
ludibria sub nomine catholico uin-
dicare 36₂₇. — = *punio*: quae
grauissime diuinis animaduersioni-
bus uindicata sunt 40₂₃, in alio
maleficio uindicari 456₁₄, ut suis

uocibus quas pro fide prius scripserat uindicaretur 16₆, in *aliquem* 19₁ 4 7 9 61₁₉ 69₁₀ 454₂₅ 27
 uiperei capitis dira commercia 465₂₃
 uirgo: sacra uirgo 39₇, sacrae uirgines 35₂₆, sacra uirgo Christi 36₂₉, sacras eius (*Christi*) uirgines 36₈, sanctae uirgines 97₁₉
 uiridesco 747₁₀
 uirtus = *uis*: puer in aera a quadam uirtute (*ἄπο τινος δυνάμεως*) eleuatus est 180₁₅. — uirtutes = *miracula*: per quem (*i. e. sanctum spiritum*) diuinas uirtutes operatus est in Sardinia 32₃, admirabilis ex diuinis uirtutibus quas habens in se gratiam sancti spiritus exsequitur 32₁₃, cum in nomine Christi sit uirtutes operatus 32₁₆, cum apostolicas uirtutes per eum fieri negare non possent 32₇. — angeli lucis et uniuersae caelestes inuisibilesque uirtutes 285₅. — uirtutes uestrae *allocutionis instar*: nec aliqua ad me data uirtutum uestrarum praecepta uenissent 75₃₀, de his quae gesta sunt uirtutibus uestris credi suggerendum 79₂₂
 uirulentia 129₄
 uiscera: haec cum dolore omnium uiscerum loquimur 22₄, dolor gemitusque tuus ita quatit uiscera nostra ut - 96₁₈, ut hunc complectamini paternis uisceribus uestris 527₂₇, ubi sunt uiscera (?) Christi ad Petrum? 207₁
 uisibilis 196₂₃ 428₂₇
 uisio: nullos fructus fundi uel uisione percipiens 17₂₆, ne uel uisionis solatio potiretur 17₂₉
 uisitatio: ut eius sacris uisitationibus iuuaretur 37₁₁, nobis uisitationis tuae munus indulge 72₉, angeli

aduentu et uisitatione 240₂₉, iste quidem uisitat alter autem cum uisitationem meretur beatus dicitur 255₁₂
 uisito: iste quidem uisitat, alter autem cum uisitationem meretur beatus dicitur 255₁₂, nos pastoralis admonitione et euangelica doctrina uisitare dignatus es 223₁₇, Uienensem prouinciam datis ad humilitatem meam litteris uisitastis 559₃, nos salutiferis rescriptionibus uisitare 614₁₅
 uisus: nec ante sibi uisu fuisse compertos 100₁₉
 uita: (*Paulus*) non minori uita neque studio . . . quam fuit sanctus Antonius 33₁₈. in uita perspicuus 34₃. — quibus et uita et esca est sacerdotum dei separatio 497₁₁. — 'Gelasio uita!' dictum quindecies *acclamatio synodi* 487₂
 uitalia: ruptis uitalibus sanguinem fundens expirauit 13₁₁
 uiuidius est quod Ursini inussit amentia quam quod serenitas nostra mitibus persuasit edictis? 52₂
 uiuificator obeuntium 720₁₉
 uiuifico 209₁₃ 13 429₃₀ 31 431₅ 23 432₈ 9
 uiuus: aduersa deo stips ad uiuum usque reseceatur 623₂₉
 ulcerosus 750₂₉
 ullatenus 138₁₀ 386₁₁ 390₆ etc.
 ulterius: ut nulla ulterius populos contentio nefanda collideret 4₁₄, timuit de illo ulterius indicare 17₁₉, non mihi fiat ulterius crucem adponere trinitati 206₁₉, et *similia*
 ultimum: in ultimum = *zuletzt* 11₈, in ultimo 20₃₁
 ultra: quingenti et ultra episcopi 444₉, ultro transcendis 208₄

ultroneus: desidia quadam ultronea 658₂₄
 unanimitas 228₁₇
 unanimiter 91₁₆ 329₅
 unanimum mihi amicum 593₈
 unde et idem ipse prosequitur dicens... 21₉, unde et merito a coepta persecutione cessarunt 34₂₀; *similiter* unde et 15₁₁ 34₇ 10 566₂₁. — unde sola causa = *ex qua sola causa* 559₂₀. — unde est quod - ? 561₂₁ 562₂₇. — unde hinc est nos uel sero cognoscere quoniam - 567₁₀
 undo: undante per terrae motum ciuitate 180₁₃
 unguis: ex teneris unguibus = *a prima infantia* 653₃
 unianimis 497₁₉
 uniformis: epistola ad Augustinum Alypium Euhodium... uniformis (*i. e. eisdem uerbis a pari et ad Augustinum et ad Alypium et ad Euhodium data*) 73₂₄
 unigenitus 8₂₂ 166₁₅ etc.
 unio = *adunatio* 155₄
 unitas: istum uirum (*deus*) merito unitate ad se ipsum dignatus est 245₂₀
 unio 339₁₇ 637₂₂ 638₁₉ 706₂ 3 10 *saepius*
 uniuersaliter 420₁₁ 485₂
 *uniuerse: et quoniam de his interim quae gesta sunt uniuerse (*cod. uniuersa*) uirtutibus uestris credidi suggerendum, quicquid sequentibus diebus gestum fuerit singillatim nuntiabo 79₂₁
 unus: in uno uel duobus praeuicatoribus 14₂₈. non uni aut secundo sed omni mundo 216₉, omnes in unum episcopi 643₁. — = *aliquis*: uelut una ranarum 358₈. — unum: unum est sancta trinitas 719₁; qui

in Christo unum esse debemus 105₃; unum sentire *v. sentio*; unum idemque sapere 232₂₃; in unum conuenire *v. conuenio*; in unum concordare 617₁₂; studia in unum congruunt 530₁₅; licet essent corpore discreti tamen spiritu in unum positi 20₁₂, hi qui in unum positi erant episcopi 81₂₅; in uno Orientis episcopos non sentire 516₇
 uociferator Esaias propheta 704₁
 uocifero: uociferare luctum 200₅, diu uociferauit 529₆
 uolo *abundanter*: in nos coepit uelle consummare quod... 38₂₄, ipsum ordinare episcopum uelle coeperunt 60₁. — ueli(n)t noli(n)t 397₁₇ 433₄₃₄₉, uelint nolintque 380₁₃
 uolumen 235₁₃ 286₂₂, Graecum 168₂₃, chartaceum 236₂₁. — epistolae omne uolumen uolumus 116₁₈. — sacra uolumina = *scriptura diuina* 168₁₈
 uomo *translate*: cum Valentino uomuisti similiter loquendo immortalem crucifixum 202₄. de his uenenis quae male hausit et uomuit 358₁₉
 uotiae: quae uotiae successerant 690₂₁
 uotius = *optatus, acceptus*: 152₄ 561₁₄ 631₉ 661₆ 664₁₆ 666₁₆ 732₂₃. — uotia *neur. plur.*: officia quibus gaudii nostri signa monstramus et priuatae amicitiae notia persoluimus 664₁₉
 urbana praefectura 51₇, urbanum officium 78₂₂
 urbs = *Roma* 2₉ 10 12 3₉ 4₉ etc., urbs aeterna 47₂₆ 49₂₄ 68₁₉ 72₁₉ 81₂₄ 83₈ 87₁₉, sacra urbs 71₄, sacratissima urbs 47₁₈ 50₂₅ 76₂₇, urbs sacratissima 52₁₇ 68₂₃ 70₄, urbs splendidissima 90₂₅, urbs uenerabilis 66₁₉ 69₂₀, urbs uestra (*i. e. imperatoris*)

- 59₁₉ 62₂₃. — *cf. indicem locorum s. v. Roma*
- urgueo: satis urget (*i. e. grauatur*), causam a talibus processisse... 101₅
- usque: in finem usque 13₂₀, usque in finem mundi (saeculi) 109₃₁ 127₂₄, nunc usque 334₁₉ 663₁₃, etiam nunc usque 38₁₁, usque nunc 639₂, usque modo 679₂, usque adeo ut 32₆ 59₉, usque adeo... ut 45₂₆
- ustio: linteum nullo modo laeditur aut aliqua ustione uexatur 754₁₄
- usurpatio 150₁₇, plus usurpationum suarum licentiam diligentes quam... 397₁₅
- usurpator: diuini culminis usurpator 125₂₄
- usurpo: omne quod sibi diuersitas uoluntatum usurpauerat de episcoporum electione 62₁
- ut: *post* iubeo 7₂₂, pronuntio 23₂. — haec ideo petimus nos disponere ut ne locus mendacio detur 646₁₈. — ut non *pro* ne: ut non dicamus interim quia... 12₂₉. — ut = $\acute{\omega}\varsigma$: nobis ut summum refrigerium est si... 44₄; nobis gaudentibus, ut sine strepitu quod catholicus in defuncti ministerium successisset antistes 152₂; *sequente nominatiuo absoluto participii* ut numerus quilibet eorum unum nomen minus habens ex tribus (*i. e. quoniam numerus... habet*) 764₄
- utinam: fidem piam, atque utinam uel uere, sed etsi uere cum quada-
dam tamen iniustitia uindicari 25₁₅
- utique *uox saepissime usurpata cum a Faustino*: 9₁₁ 13₁₄ 18₂₂ 19₃₃ 21₁₂ 24₂₅ 28₃ 30₈ 36₁₈ 40₃, *tum a Gelasio*: 221₃ 222₁₂ 228₂₅ 357₂₇ 359₂₉ 360₂₀ 361₈ 29 362₃ 28 363₁₂ 19 364₁₈ 23 365₁₀ 374₁₅ 375₃ 376₁₃ 385₁₉ 393₄ 395₆ 8 396₁₂ 401₂₁ 402₉ 403₁₀ 404₂ 8 23 411₅ 412₂₅ 414₂₀ 415₁₁ 416₃₀ 417₇ 418₂₆ 420₉ 11 18 22 424₂₇ 425₆ 426₁₃ 429₂₁ 29 431₂ 432₆ 8 23 433₁₄ 27 435₁₄ 436₁₂ 457₂₁ 479₂₁. — *praeterea* 111₂ 126₄ 152₁₉ 294₁₅ 300₁₈ 498₈ 566₁₃ 640₁₉
- utrum = *num* 94₃ 23 311₁₉ 332₁ 402₃ *etc.* — agnoscam utrum feruor fuerit restinctus aut si legatio... exhibuit an forte nuntio retulit 559₂₅; utrum errori uel praenarrationi communicarit 375₆. — utrumne... an 329₃
- uua: qui ex uua marina uehementer insaniunt 746₂₉
- uulpicula *translate de homine* 111₉
- xenodocus 340₂₁ 342₁₄
- zelus 530₁ 554₁₀ 567₁₄, zelum apostolicae confessionis ostenderes 525₂, zelo fidei 144₂, zelo circa orthodoxiam 527₂₂, habentes zelum unitatis 514₈, deum cuius zelo pietas uestra... 541₁₆
- zizania, *sing. fem.*: 170₁₄ 200₁₁ 698₂₃
- zizania, *plur. neutr.*: 437₁₁ 469₃

IV. INDEX INITIORVM.

Accepimus litteras sanctitatis tuae quae	ep. 40
Ait quodam loco cuncta beatissimus	ep. 105
Aliam quidem uidendae uenerationis tuae	ep. 27
Animos nostros tam diuturnum dilectionis	ep. 229
Animum nostrum pro negotio uestro	ep. 172
Animus noster diuturna redditur	ep. 220
Ante tempus in hac regia urbe	ep. 91 § 6
Antiocheni exordium sacerdotis qua ratione	ep. 69
Audientes orthodoxam uestrae dilectionis	ep. 101
Barbaricis hactenus dolebamus	ep. 94
Beatitudini uestrae non putamus ignotum	ep. 107
Beatitudinis tuae iustitiam obsecro	ep. 47
Beatitudinis tuae litteras grato	ep. 194
Bene atque utiliter serenitas uestra	ep. 115
Bene clementia uestra confidit sicut datis	ep. 110
Benedicimus dominum fraternae	ep. 239
Benedicimus ineffabile diuinitatis	ep. 176
Benedicta trinitas deus noster	ep. 201
Benedictus deus ecclesiae suae membra	ep. 120
Bonae uoluntatis studium diuinae semper	ep. 157
Clementissimi principis litteris et tuae dilectionis	ep. 67
Commedans me humilissime uestigiis	ep. 215
Considerantes tuae fraternitatis ecclesiam	ep. 209
Consideranti mihi tuae scripta	ep. 169
Contristauit nos amplitudinis uestrae silentium	ep. 178
Cum ad sanandum primae perturbationis	ep. 31
Cum dei adiutorio et orationibus apostolorum uenientes	ep. 116
Cum dei adiutorio et orationibus sanctorum apostolorum	ep. 122
Cum dei misericordia quo ordine et qua cautela	ep. 217
Cum deo propitio partes Orientales	ep. 158
Cum filii nostri illustris uir Latinus	ep. 57

Cum in animo nobis sit pater	ep. 193
Cum necesse fuerit scripta	ep. 177
Cum nihil possit esse iocundius uel abundantia	ep. 10
Cum nos ecclesiasticae prosperitatis	ep. 226
Cum uir clarissimus Athonius decurio	ep. 19
Cuperem quidem quantum ad meae	ep. 56
Cura mihi extitit semper	ep. 117
De his quae acta caritatis	ep. 170
De laboris tui quem cum dei	ep. 173
De laboris tui quidem quem dei	ep. 175
De merito sacerdotis quem suis deus	ep. 36
De Pelagianis quidem sensibus blasphemis et blasphemiisque	ep. 97
Decet et expedit ad capitis recurrere	ep. 230
Dei beneficia licet multis maxime tamen	ep. 141
Deprecamur mansuetudinem uestram piissimi imperatores	ep. 2
Desiderabile tempus quod summis	ep. 147
Desiderantibus nobis contemplatione uenerationis	ep. 3
Deus qui in alto habitat	ep. 195
Dilectionis tuae litteris et fratrum coepiscoporumque	ep. 52
Diligenter apostolatus noster cognoscit	ep. 243
Direptiones caedes incendia omne facinus	ep. 43
Dissensionis auctore sublato omnis causa discordiae	ep. 6
Diu nos nuntiata tuae primordia	ep. 205
Diuini muneri illuxisse nobis gratiam	ep. 165
Domino nostro Iesu Christo	ep. 196
Dudum legatis mansuetudinis uestrae	ep. 126
Dum beatissimum Germanum episcopum	ep. 199
Dum religionis statui et plenis	ep. 136
Dum sapientiae uestrae clementissime imperator	ep. 127
Ea nobis est innata moderatio ut publicam	ep. 7
Ea quae caritas tua destinatis litteris	ep. 151
Ecce karissime repletus est mundus	ep. 78
Ecclesiarum pax iam caelesti	ep. 156
Erat optabile et uoto nostro	ep. 222
Est istud diuinitus institutum mansuetudini	ep. 12
Est quidem fidelium speciale solatium	ep. 130
Etsi admonitionis meae cura	ep. 129
Etsi magnum aliquid taciturnitas	ep. 138
Etsi nulla humanis pectoribus maior quam	ep. 2a
Euidenter apparet sub apostolicae splendore sententiae	ep. 53
Eulogio u. c. filio nostro	ep. 189

Ex quo Hipponem litterae	ep. 48
Excubantibus uobis probabili	ep. 211
Fidei curam Quirites optimi	ep. 24
Filius uester magnificus uir Iustinianus	ep. 218
Fraternitatis tuae litteris indicasti	ep. 87
Fraternitatis uestrae litteras plenas fide	ep. 41
Fratrem et coepiscopum nostrum Epiphanium	ep. 240
Frequentiores quidem litteras facere	ep. 242
Gaudeo exultanter in domino de piissimo	ep. 54
Gaui sumus in domino ualde	ep. 118
Gestis omnibus recensitis laudanda sublimitatis	ep. 15
Gloriosis clementiae uestrae laboribus	ep. 202
Gratia saluatoris omnium nostrum	ep. 139
Gratiam praestans potius quam sumens	ep. 244
Gratias misericordiae diuinae competenter	ep. 155
Gratias omnipotenti deo referimus	ep. 125
Gratias supernae uirtuti quae	ep. 103
Gratulamur uenerabilis imperator	ep. 82; 91
Grauter nos Iohannis catholici	ep. 227
Haurite aquam cum laetitia	ep. 282a
Iam tunc fuit apud nos certa sententia	ep. 25
Iamdudum quidem fratres amantissimi	ep. 86
Illustrem uirum reuerentissimum episcopum	ep. 212
In alia epistola significamus beatitudini	ep. 214
In causa fidei Christianae cui ab exordio	ep. 99; App. III
In Christo gratias egi quod beatitudinis	ep. 49
In ciuitate Aulonitana quo ordine	ep. 213
In nomine patris et filii	ep. 135
In prolixitate epistolae dilectionis tuae	ep. 81
In tantum pro gratia diuinitatis	ep. 149
Ineffabilis dei omnipotentis misericordia	ep. 167
Innumerabilem et inuestigatam magni dei	ep. 234
Inter claras sapientiae mansuetudinis uestrae	ep. 84
Inter ea quae ad unitatem ecclesiae	ep. 236
Inter innumeras sollicitudines quibus oneratur	ep. 83
Inter omnes curas nec illa nos minus sollicitant	ep. 85
Inter opera diuinae prouidentiae quae pia	ep. 60
Iohannes frater et coepiscopps meus	ep. 133
Iohannes uir beatissimus huius regiae urbis	ep. 143

Ita deuotionis nostrae animum	ep. 174
Ita magnificentiae uestrae animum	ep. 190
Ita nos incolomitatis et actuum	ep. 228
Iure mansuetudinis nostrae sensibus uel diuinitus	ep. 11
Lectis clementiae uestrae paginis	ep. 168
Lectis litteris dilectionis uestrae quibus	ep. 140
Licet de sacerdotii mei primitiis	ep. 88
Licet inter uarias temporum difficultates	ep. 98
Licet iusta uideatur fuisse uindicta	ep. 5
Licet pro causa ecclesiastica	ep. 158
Licet uniuersa prout deo auxiliante	ep. 98
Litterarum quas direxisti series	ep. 121
Litterarum uestrarum serie religionis ope	ep. 148
Litteris amplitudinis uestrae perceptis	ep. 179
Litteris clementiae uestrae glorioso uiro	ep. 92
Litteris fraternitatis uestrae quas ad me	ep. 55
Magna est dei misericordia et inaestimabilia	ep. 225
Magnarum deliberationum non debet citum	ep. 21
Magnitudinis uestrae litteras sanctae fidei plenas	ep. 154
Magnum pondus examinis magna desiderant	ep. 45
Maxima nobis gratulationis causa	ep. 197
Meae quidem exiguitatis non esset	ep. 166
Miramur dilectionem tuam fuisse miratam	ep. 96
Miramur pariter et dolemus ita in tuae	ep. 68
Moderatione praecipua egit nostra serenitas	ep. 33
Multa contritio meorum dilectissime	ep. 76
Multifarie multisque modis a ueritate	ep. 72
Multo gaudio sum repletus quod circa	ep. 237
Necesse est ut uel de iniunctae	ep. 221
Nisi clementiae nostrae circa serenitatem	ep. 39
Non mirabitur dilectio tua	ep. 128
Non miramur apostolatus uestri precibus	ep. 228
Numquam boni aliquid contentionem	ep. 42
Olim diuinorum exultatione munerum	ep. 62
Olim nobis atque ab initio sedi apostolicae	ep. 70
Omnem his dissensionibus causam quae	ep. 9
Omnes quidem fideles maxime uero	ep. 88 § 3
Omnia quae benignitas conceperit	ep. 111
Omnia quidem clementia nostra in praesenti	ep. 20

Omnibus negotiis diuinae res praeponendae	ep. 109
Opinionum diuersitas diu	ep. 219
Oportet armari militem	ep. 73
Opertuerat quidem fraternitatem tuam	ep. 204
Optaremus dilectissimi fratres	ep. 123
Optimam consuetudinem praeteriti temporis	ep. 85
Optimam uestrae caritatis audientes instantiam	ep. 131
Orare nos et pro uestra incolomitate	ep. 203
Ordinariorum sententias iudicum aut temporum limes	ep. 13
Paulinus uir honestus defensor	ep. 184
Per Eulogium u. c. litteras	ep. 224
Per filium nostrum laudabilem uirum Epiphanium	ep. 59
Peruenisse ad uenerationem tuam certa	ep. 28
Petinus clementiam uestram piissimi	ep. 17
Piissimum iter ad nos perueniendi	ep. 44
Populum urbis aeternae gaudere concordia	ep. 4
Post relationem sublimitatis tuae delatam	ep. 18
Posteaquam a nobis Caelestius presbyter	ep. 46
Posteaquam Dioscorus Alexandrinus	App. II
Posteaquam profecta est caritas uestra	ep. 134
Postquam deus noster ecclesiae	ep. 180
Precibus uestrae beatitudinis aduentu	ep. 164
Prima salus est rectae fidei	ep. 89; 90; 116 b; 159 § 3; App. IV
Propitia diuinitate quae semper	ep. 187
Propositi nostri et orationis est	ep. 208
Proxime quidem cum ad urbem frater	ep. 64
Proxime quidem dilectioni tuae	ep. 65
Quae prima sunt tuae beatitudini	ep. 198
Quaecumque deo auctore firmantur	ep. 34
Quaecumque in urbe Roma geruntur me tacere	ep. 14
Quaecumque subito nullo opinante	ep. 29
Quam sit efficax supplicantium	ep. 61
Quamuis patrum traditio apostolicae sedi	ep. 50
Quamuis pro loci nostri consideratione	ep. 152
Quamuis super imagine muliebri	ep. 88
Quando deus propria mirabilia	ep. 161
Quanta reuerentia uestram beatitudinem	ep. 200
Quantam alacritatem aut quale	ep. 183
Quantam habuimus alacritatem nos	ep. 233
Quantam uenerationem religionis	ep. 235
Quanto flagramus studio pro colligendis	ep. 181

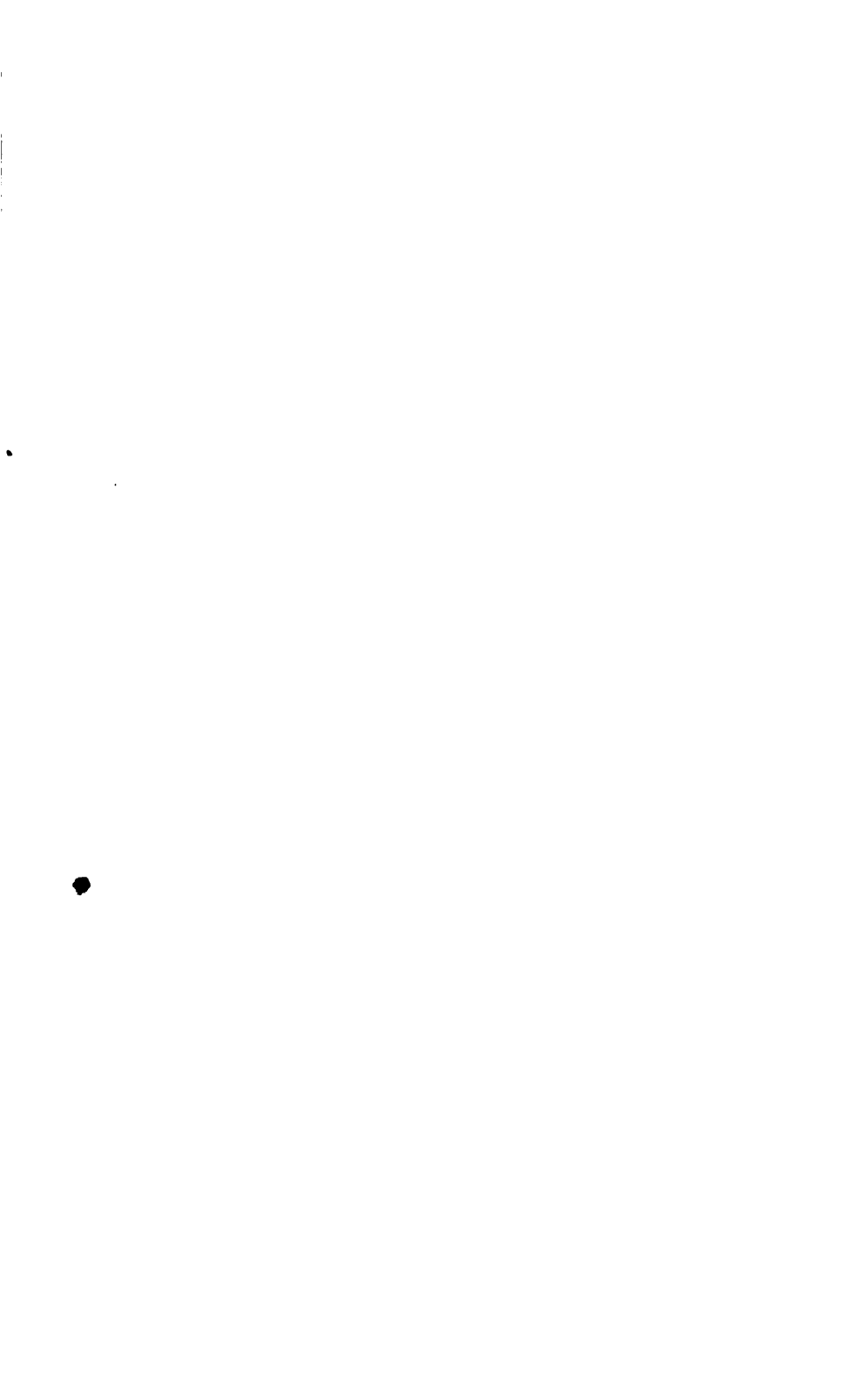
Quanto mens nostra doloris uestri	ep. 210
Quantos et quam uberes fructus	ep. 63
Quantum presbyterorum et ex diuersis	ep. 58
Quemadmodum puro corde et caritate	ep. 182
Qui de his quae ad disciplinam	ep. 137
Quicquid est cautius quicquid firmitus	ep. 191
Quo fuimus semper et quo sumus	ep. 232
Quod plene fieri cupimus. Si quae scribimus	ep. 104
Quoniam de Romano sacerdotio propter angustias	ep. 22
Quoniam permissum est pulsari priores	ep. 75
Quoniam pestiferis doctrinis	ep. 71
Quos celsitudo uestra animi	ep. 206
Reddentes honorem apostolicae sedi	ep. 84 § 7. 91 § 8
Reddidimus quidem frater congruum	ep. 150
Redditis mihi litteris uestrae sanctitatis	ep. 159
Remeante Pullione subdiacono	ep. 124
Repperimus Thomatem et Nicostratum	ep. 171
Residente synodo uenerabili uiro	ep. 103
Reuerenda uestri apostolatus alloquia	ep. 185
Saluberrima apostolatus uestri praecepta	ep. 80
Saluto uestram sanctitatem karissime	ep. 146
Sanctis beatitudinis uestrae precibus	ep. 163
Scias effectum nobis pater religiosissime	ep. 160
Scientes quantorum bonorum causa	ep. 83 § 11
Scimus patres conscripti a uobis	ep. 23
Scio quidem uenerabilis imperator	ep. 238
Scripta beatitudinis tuae debita reuerentiae	ep. 37
Sedent quidam in domibus suis	ep. 100
Serenitas nostra cum in omnibus causis	ep. 26
Si dignis prooemiis uti temptemus	ep. 119
Si gloriosum pietatis uestrae in fidei defensione	ep. 51
Si is qui calicem aquae frigidae	ep. 132
Si prima semper est imperator inuicte	ep. 114
Si pro peccatis nostris isti	ep. 186
Si uos liberique uestri ualete bene est	ep. 113
Sicut rationi congruit ut consulant	ep. 231
Sollicitari animum tuum clementissime	ep. 112
Spiritale gaudium directis caritas tua	ep. 145
Studium uestrum erga ecclesiasticam pacem	ep. 207
Summa quidem habenda uobis est gratia	ep. 192
Sumptam de imperii uestri ortu	ep. 144

Temporibus Constantii imperatoris filii Constantini	ep. 1
Tu quidem sicut proximis litteris indicasti	ep. 8
Ualde contristatus sum super te	ep. 74
Ualde mirati sumus quod uestra dilectio	ep. 95; App. I
Ubi caritatis interest seruare praecepta	ep. 106
Ubi primum respirare fas est	ep. 79
Ubi primum sacer sermo pietatis uestrae	ep. 16
Ubi primum sacra domini nostri inuictissimi	ep. 32
Uenatores bestiarum iracundia	ep. 77
Uenerabiles sanctae ecclesiae Romanae urbis	ep. 102
Uenerabilis regni uestri primitiis	ep. 142
Uenerandae sanctitatis uestrae praedicatio	ep. 162
Uenerandos mihi semper uestrae pietatis	ep. 66
Uerum est nulla esse gaudia	ep. 216
Ut certa possimus quaeque cognoscere	ep. 30
Ut plenissima fidei perfectio	ep. 188
Ut quod in Paulo uiro	ep. 241
Ut sancta synodus Calcedonensis	ep. 116 a.

4313
29

3 2044 018 987 917

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

